ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Čtyřleté gymnázium
Osmileté gymnázium (vyšší)

Dobré vzdělání dokáže změnit život, výborné vzdělání dokáže změnit svět!

Obsah

1 Identifikační údaje školy 6
2 Charakteristika školy 8
2.1 Velikost školy 8
2.2 Umístění školy 8
2.3 Charakteristika žáků 8
2.4 Podmínky a vybavení školy 8
2.4.1 Zabezpečení fyzického a psychického bezpečí 8
2.4.2 Zdravé klima vzájemných vztahů 9
2.5 Charakteristika pedagogického sboru 9
2.5.1 Důraz na vlastní profesní rozvoj 9
2.5.2 Řízení, monitoring a vyhodnocování práce školy 9
2.5.3 Profesní rozvoj pedagogických pracovníků 9
2.5.4 Spolupráce pedagogů – podpora a zpětná vazba 10
2.5.5 Naplňování potřeb pedagogů, podmínky pro výměnu pedagogických zkušeností s dalšími školami a podpora začínajícím pedagogogům 10
2.6 Dlouhodobé projekty 10
2.7 Mezinárodní spolupráce 10
2.8 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery 11
2.9 Spolupráce s dalšími institucemi 11
3 Charakteristika ŠVP 13
3.1 Zaměření školy a humannitní studijní větve 13
3.1.1 Motivace k dobrým výsledkům a projevům sociálních a osobnostních kompetencí a občanských hodnot 13
3.1.2 Škola sleduje a vyhodnocuje úspěšnost žáků v průběhu, při ukončování vzdělávání a aktivně pracuje v zájmu zkvalitnění vzdělávání 13
3.1.3 Vytváříme rovné příležitosti ke vzdělávání 13
3.1.4 Pedagogové se zaměřují na sociální a osobnostní rozvoj žáků 13
3.1.5 Pedagogové systematicky sledují vzdělávací pokrok každého žáka a při plánování a realizaci výuky zohledňují individuální potřeby žáka 13
3.1.6 Pedagogové využívají široké spektrum výchovně – vzdělávacích strategií pro naplnění stanovených cílů 14
3.2 Profil absolventa 14
3.3 Organizace přijímacího řízení a maturitní zkoušky 14
3.4 Výchovné a vzdělávací strategie 15
3.5 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami 21
3.5.1 Rovné příležitosti ke vzdělávání 21
3.6 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných 21
3.7 Začlenění průřezových témat 22
4 Učební plán všeobecné větve studia 25
4.1 Celkové dotace – přehled 25

4.1.1 Poznámky k učebnímu plánu 26
4.3 Přehled využití týdnů 29
5 Učební osnovy 30
5.1 Český jazyk a literatura 30
5.2 Anglický jazyk 48
5.3 Další cizí jazyk 63
5.3.1 Německý jazyk 63
5.3.2 Francouzský jazyk 1 73
5.3.2 Francouzský jazyk 2 81
5.3.3 Španělský jazyk 1 87
5.3.4 Španělský jazyk 2 97
5.4 Matematika 105
5.5 Fyzika 114
5.6 Chemie 123
5.7 Biologie 136
5.8 Zeměpis 147
5.9 Základy společenských věd 164
5.10 Dějepis 173
5.11 Estetická výchova 189
5.11.1 Hudební výchova 189
5.11.2 Výtvarná výchova 195
5.12 Tělesná výchova 201
5.12.1 Zdravotní tělesná výchova 214
5.13 Informatika 217
5.14 Volitelný seminář 1 223
5.14.1 Seminář z anglického jazyka 1 223
5.14.2 Zeměpis v anglickém jazyce 226
5.14.3 Konverzace ve španělském jazyce 1 231
5.14.4 Matematický seminář 1 238
5.14.5 Biologický seminář 1 240
5.14.6 Chemický seminář 1 243
5.14.7 Programování a robotika 1 246
5.14.8 Fyzikální seminář 249
5.14.9 Společenskovědní seminář 251
5.14.10 Dějiny umění 254
5. 14. 11 Konverzace v německém jazyce 257
5.15 Volitelný seminář 2 263
5.15.1 Reálie anglicky mluvících zemí 263
5.15.2 Cvičení z matematiky 267
5.15.3 Biologický seminář 2 269
5.15.4 Chemický seminář 2 271
5.15.5 Dějepisný seminář 273

5.15.6 Matematický seminář 2 277
5.15.7 Zeměpisný seminář 278
5.15.8 Komunikace a mediální výchova 282
5.15.9 Seminář z psychologie 284
5.15.10 Seminář z práva 285
5.15.11 Programování a robotika 2 286
5.15.12 Počítačové 3D modelování 288
5.15.13 Fyzikální seminář 290
5.15.14 Přípravný seminář ke studiu humanitních oborů a pedagogiky 293
5.15.14.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu 294
5.15.14.3 Učivo/výstupy 295
5.15.15 Historický seminář 296
5. 15. 16 Konverzace v německém jazyce 301
5.16 Volitelný předmět 307
5.16.1 Základy společenských věd 1 307
5.16.2 Fyzika 1 311
5.16.3 Biologie 1 313
5.16.4 Chemie 1 315
5.16.5 Dějepis 1 318
5.16.6 Zeměpis 1 321
5. 18 Volitelný předmět 327
5.18.1 Inovační dílny 327
5.18.1.1 Charakteristika předmětu 327
5.18.1.2 Učivo/výstupy 328
6 Hodnocení žáků a autoevaluace školy 331
6.1 Pravidla pro hodnocení žáků 331
6.1.1 Způsoby hodnocení 331
6.1.2 Kritéria hodnocení 331
6.2 Autoevaluace školy 333
6.2.1 Oblasti autoevaluace 333
6.2.2 Cíle a kritéria autoevaluace 337
6.2.3 Nástroje autoevaluace 337
6.2.4 Časové rozvržení autoevaluačních činností 337

1 Identifikační údaje školy

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Čtyřleté gymnázium; Osmileté gymnázium (vyšší stupeň)

MOTIVAČNÍ NÁZEV: *Dobré vzdělání dokáže změnit život, výborné vzdělání dokáže změnit svět!*

1.2 Vzdělávací program

Vzdělávací program: 79-41-K/41 Gymnázium

79-41-K/81 Gymnázium – osmileté (vyšší stupeň)

Forma: Denní

1.3 Předkladatel

NÁZEV ŠKOLY: Gymnázium Děčín, příspěvková organizace

ADRESA ŠKOLY: Komenského nám. 340/4, Děčín I-Děčín, Děčín, 40502

JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Mgr. Lenka Holubcová

KONTAKT: e-mail: info@gymnaziumdc.cz, web: www.gymnaziumdc.cz

IČ: 47274620

RED-IZO: 600010198

1.4 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Ústecký kraj
ADRESA ZŘIZOVATELE: Velká Hradební 3118, 40002 Ústí nad Labem
KONTAKTY: tel.: 475657222

1.5 Platnost dokumentu

PLATNOST OD: 1. 9. 2026

.....	.....
ředitelka školy	razítko školy
Mgr. Lenka Holubcová	

SCHVÁLENO ŠKOLSKOU RADOU

.....

předseda školské rady

Bc. Marek Doležal

2 Charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Škola má kapacitu 560 žáků, proto se řadí mezi velké školy.

2.2 Umístění školy

Škola je umístěna v centru Děčína, na Komenského náměstí. V této lokalitě je koncentrováno více dalších škol. Od hlavní silnice jsou odděleny blokem budov.
Gymnázium Děčín svou aktivitou přispívá ke změně prostoru Komenského náměstí, usiluje o jeho lepší funkčnost a zatraktivnění.

2.3 Charakteristika žáků

Žáci obvykle docházejí z blízkého okolí (spádové oblasti). Do školy chodí pěšky, případně pro přepravu do školy používají veřejnou hromadnou dopravou.
Školu navštěvuje 0–5 % žáků cizích státních příslušníků.

Škola má zkušenosti s integrací žáků s tělesným hendikepem i dalšími typy hendikepů. Výchovná poradkyně spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou. V případě potřeby vytváří pro každého žáka (pokud má pedagogicko-psychologickou poradnou doporučen ISP) s potřebou podpůrných opatření individuální studijní plán. U ostatních žáků s podpůrnými prostředky (bez doporučeného ISP) seznamuje učitele s podmínkami a uzpůsobením vzdělávání u těchto žáků. Škola eviduje výsledky a pokroky žáků s potřebou podpůrných opatření a projevuje vstřícnost, zájem a respekt ke každému z nich.

2.4 Podmínky a vybavení školy

Gymnázium Děčín je úplná škola. Vyučování probíhá v českém jazyce. Škola sídlí v jedné budově, ve venkovním areálu se nachází hřiště. Žáci mají k dispozici zařízení školního stravování. Stravovací zařízení se nachází v blízkosti školy (do 200 m). Bezbariérový přístup je zajištěn po celém areálu. Pro trávení volného času je k dispozici hřiště, knihovna a sedací koutky v různých prostorách budovy. Žákům jsou k dispozici šatny.

Škola disponuje následujícími odbornými učebnami: biologie, cizí jazyky, fyzika, hudební výchova, chemie, ICT, tělocvična, výtvarná výchova, zeměpis.

Učitelé mají k dispozici následující odborné kabinety: biologie, cizí jazyky, fyzika, hudební výchova, ICT, tělesná výchova, výtvarná výchova, zeměpis.

Poskytujeme žákům možnost pro připojení k internetu využít pracovních stanic, specializované učebny, pracovní stanice ve společných prostorách školy, pracovní stanice ve třídách, bezdrátové připojení v celé škole.

V uplynulém období škola prošla rozsáhlými rekonstrukčními pracemi, jejichž cílem je zlepšení estetické i funkční kvality vzdělávacího prostředí. Byla provedena výměna oken a oprava střechy, modernizovány byly také internetové rozvody v celé budově. Došlo ke kompletní výměně počítačového vybavení ve dvou IT učebnách a ve všech třídách byly nahrazeny učitelské počítače. V současnosti připravujeme rekonstrukci další IT učebny a vznik nové digitálně vybavené jazykové učebny. V minulém školním roce byla uvedena do provozu moderní laboratoř fyziky, v některých učebnách byl vyměněn nábytek a byly vylepšeny relaxační koutky pro žáky. Tyto změny přispívají k vytvoření inspirativního, bezpečného a technologicky vybaveného prostředí pro výuku i odpočinek.

Škola v oblastech protidrogová prevence a sexuální výchovy úzce spolupracuje s externími specialisty. V oblasti hygieny škola zajišťuje: pracovní a odpočinkový režimu žáků, režim vyučování s ohledem na hygienu, prostředí učeben a ostatních prostor školy a ochranu žáků před úrazy.

2.4.1 Zabezpečení fyzického a psychického bezpečí

Škola má vypracovaný krizový plán, školní preventivní program. V průběhu roku škola realizuje řadu besed k prevenci všech forem rizikového chování pro žáky i pro pedagogy. Učitelé mají za úkol průběžně sledovat případné signály všech forem rizikového chování a ve spolupráci s metodikem prevence, výchovnou poradkyní a vedením školy bez odkladu řešit tyto vzniklé situace. S rodiči škola sdílí systém zpětné vazby pro

případ rizikového chování prostřednictvím třídních učitelů. I v dalších letech bude realizovat besedy k prevenci všech rizikových forem chování.

Výchovná poradkyně pravidelně spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou. Od školního roku 2023/2024 škola spolupracuje psycholožkou, která je v letošním školním roce k dispozici žákům, rodičům a učitelům prezenčně vždy jeden den v týdnu a online kdykoliv. Učitelé absolvují každé tři roky školení první pomoci.

2.4.2 Zdravé klima vzájemných vztahů

Vedení školy aktivně vytváří podmínky pro pozitivní klima, které podporuje učení každého žáka. Škola má etický kodex shrnující parametry chování členů školní komunity. V současné době finalizujeme obsah školní vize, na jehož vzniku se podílejí pedagogičtí i nepedagogičtí zaměstnanci školy ve spolupráci s žáky.

Velmi důležité je pro nás i vlastní prostředí školy – čistota a estetická úprava vnitřních prostor. Ve školním roce 2020/2021 a 2021/2022 dostali žáci možnost vymalovat v každé třídě jednu stěnu. Vznikly velmi originální obrazy, které osvěžily jednotlivé třídy. Budeme pokračovat ve výzdobě školy.

V patrech jsou umístěny relaxační zóny, které slouží k odpočinku a společnému setkávání žáků. Na toalety a do všech tříd jsme umístili papírové ručníky.

2.5 Charakteristika pedagogického sboru

Na škole působí okolo 50 pedagogů, včetně ředitele školy a jeho zástupců, k dispozici jsou speciální pedagožka a asistentky pedagoga.

Provoz školy zajišťovalo 8 zaměstnanců (účetní, na poloviční úvazek mzdová účetní, asistentka ředitelky, školník a 4 uklízečky).

Škola je otevřena pro studenty z pedagogických fakult. Řada studentů u nás absolvuje souvislou pedagogickou praxi. Díky tomu máme možnost tyto studenty vytipovat a budeme je oslovovat s nabídkou zaměstnání. Vrací se k nám naši absolventi.

2.5.1 Důraz na vlastní profesní rozvoj

Ředitelka školy se pravidelně účastní setkání AŘG, kde se setkává s kolegy z gymnázií z celé republiky. Pravidelně spolupracuje s řediteli gymnázií v Ústeckém kraji. Ředitelka školy spolupracuje s ČŠI – zúčastnila se v letech 2021–2022 vzdělávacího program pro ředitele škol. Vedení školy úspěšně zakončilo studium v programu Ředitel Naživo. Škola byla zapojena do programu JOB kurz, který si klade za cíl je rozvíjet propojování škol v rámci regionu, pomáhat školám se od sebe vzájemně učit a budovat kapacity pedagogických lídrů, kteří modelují dobrou praxi a inspirují tím ostatní.

2.5.2 Řízení, monitoring a vyhodnocování práce školy

Vedení školy aktivně řídí pedagogické procesy na úrovni školy. Ředitelka školy a oba zástupkyně pro pedagogický proces navštěvují pravidelně podle rozpisu hodiny pedagogů. Po návštěvě probíhá vždy rozbor sledované hodiny.

Zároveň probíhají vzájemné hospitace mezi pedagogy nejen v rámci jedné aprobace, ale napříč všemi třídami. Každý pedagog navštíví za pololetí 2 hodiny dle svého výběru.

2.5.3 Profesní rozvoj pedagogických pracovníků

Součástí kvalitní přípravy na vyučování a vzdělávání žáků je i obeznámenost učitele s nejnovější praxí v jeho předmětové specializaci, která je opřena o vědecké poznatky.

V uplynulých letech jsme pro vzdělávání pedagogů využívali dotační program MŠMT – Šablony I, Šablony II a JAK.

V rámci programu Erasmus Plus KA1 projekt Be In, předtím ještě B2 Support – vzdělávali se angličtináři, a i několik učitelů "nejazykářů" v anglickém jazyce. Angličtináři přes návštěvy evropských škol v 6 zemích navrhli inovace pro náš kontext v rámci diskuse celého pedagogického sboru, z nichž vzešly změny zmíněné výše v tomto dokumentu – triády, flexibilní nábytek, změna sborovny a požadavek dalšího vzdělání pro zapojení well-being / aktivního a autonomního učení/ environmentálního učení a digitálních technologií do výuky. Na vzniklou situaci jsme také zareagovali sepsáním žádosti o Akreditaci v projektu Erasmus, kterou jsme úspěšně získali.

2.5.4 Spolupráce pedagogů – podpora a zpětná vazba

V současné době pracuje na škole 8 předmětových komisí. 1. cizí jazyky, 2. český jazyk, 3. dějepis, 4. matematika, fyzika a informatika, 5. chemie, biologie, 6. estetická výchova, 7. zeměpis, základy společenských věd, 8. tělesná výchova. V rámci těchto komisí se pedagogové setkávají a předávají zkušenosti, připravují výuku a různé akce. Předsedové komisí se jednou za 14 dní pravidelně setkávají.

Učitel sdílejí své nápady, zkušenosti prostřednictvím vzájemných hospitací v hodinách. Důležitá je oboustranná zpětná vazba.

Několik učitelů vyučuje v tandemu pod IKAP projektem.

2.5.5 Naplňování potřeb pedagogů, podmínky pro výměnu pedagogických zkušeností s dalšími školami a podpora začínajícím pedagogům

Podporujeme začínající učitele. Každý začínající učitel má přiděleného zavádějícího učitele. Využíváme příruček vytvořených NPI.

Podporujeme celoživotní vzdělávání učitelů. Jsme si vědomi toho, že součástí kvalitní přípravy na vyučování a vzdělávání žáků je i obeznámenost učitele s nejnovější praxí v jeho předmětové specializaci, které je opřeno o vědecké poznatky. Nabízíme učitelům možnost se vzdělávat na kurzech např. přes Šablony nebo se někteří vzdělávali v projektech KA1 Erasmus Plus. Plánujeme rozšířit nabídku možností vyjíždět na kurzy v ČR, v Evropě nebo studovat online.

Jsme zapojení do JOB – kurzu pedagogické podpory, který si klade za cíl rozšířit sdílení a spolupráci pedagogů regionálních škol.

Dva z pedagogů jsou organizátory projektu šířícího povědomí o AI a jejích možnostech využití ve školním prostředí.

2.6 Dlouhodobé projekty

Škola udržuje a rozvíjí celou řadu dlouhodobých projektů různých zaměření:

1. Pořádáme exkurze do mnoha evropských destinací, například do Německa (Berlín, Drážďany), Rakouska (Vídeň) a Velké Británie.
2. S partnerskými školami (Francii, Itálie, Španělsko) organizujeme výměnné pobyty žáků.
3. Se žáky 3. ročníku a septimy pravidelně navštěvujeme divadelní představení v anglickém jazyce.
4. Každoročně připravujeme vánoční a jarní koncert Pěveckého sboru Gymnázia Děčín.
5. Během celého školního roku probíhá Minimální program primární prevence (spolupráce s K-centrem Děčín, PPP Děčín, s odbornými lékaři, přednášky a besedy pro žáky, spolupráce s organizacemi zajišťujícími veřejné sbírky apod.).
6. Pro žáky 3. ročníku zajišťujeme Kariérní den.
7. Organizujeme sportovní kurzy s nabídkou různých aktivit (lyžování, vodní turistika, plavání, sportovní hry aj.) v tuzemsku i v zahraničí (Rakousko, Švýcarsko).
8. V Divadelním a hudebním klubu nabízíme návštěvu divadelních představení a koncertů v děčínském divadle. Při škole působí dva pěvecké sbory, které jsou zvány na zahajování významných akcí ve městě, pořádají samostatné koncerty a zúčastňují se národních i mezinárodních přehlídek.
9. Učitelé jednotlivých předmětů připravují pro žáky bohatou nabídku pravidelně se opakujících přednášek, besed, exkurzí, kulturních a výchovně vzdělávacích akcí. Ve škole funguje divadelní klub a školní kapela.
10. Každoročně pořádáme projektový den maturantů. Témata projektových dnů vždy řeší problém totality a demokracie.
11. Pro žáky nižšího gymnázia pořádáme Zdravotní den.

2.7 Mezinárodní spolupráce

Škola na mezinárodní úrovni spolupracuje s partnerskými školami, realizuje společné projekty se zahraničním subjektem a sportovní pobyty, studijní a výměnné pobyty.

1. Chceme pokračovat v dlouholeté spolupráci s Lyceem v Nantes – týdenních výměnných pobytech žáků, kteří bydlí v hostitelských rodinách.
2. Rozvíjíme spolupráci na výměnných pobytech se školami v Itálii a Španělsku.
3. V rámci předmětů německý a anglický jazyk organizujeme pravidelné zájezdy žáků do Berlína, Vídně a Spojeného království, Skotska nebo Irska.
4. Máme zkušenosti s programem Evropské Komise Erasmus Plus. V roce 2022 byly úspěšně ukončeny projekty Be In (KA1) a Off the Main Highlights (KA2), v nichž za vzděláním vyjeli individuálně učitelé a skupinově žáci.
5. Chceme pokračovat ve vzdělávání našich učitelů a žáků v Evropě, protože jim umožňují rozvoj dovedností pro profesní uplatnění i osobnostní přínos, dále také podporují jejich sounáležitost k evropskému prostoru a společenství.
6. Máme jednotlivé učitele, kteří spolupracovali se zahraničními učiteli na projektech nebo kurzech přes Erasmus (Itálie, Nizozemsko, Litva, Portugalsko, Mexiko a Kolumbie).
7. Učitelka Šárka Opatová, která na podzim 2021 absolvovala Fulbright TEA, má kontakty na další evropské učitele z mnoha zemí, např. Estonska.

2.8 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Škola má jasně nastavená efektivní pravidla a mechanismy k organizování vlastní činnosti školy (školní řád, kontrolní řád, organizační řád, vnitřní řád knihovny, školní preventivní program, environmentální program, individuální studijní plány) v souladu s právními předpisy a koncepcí a strategií rozvoje školy. Pedagogové, rodiče i zřizovatel mají k těmto pravidlům a nastaveným mechanismům přístup.

Většinou se využívají webové stránky školy https://www.gymnaziumdc.cz/ a informační systém **Bakaláři** pro rodiče, ve kterém dostávají informace od učitelů nebo vedení.

Pro sdílení novinek a zpráv z akcí se používáme také:
Facebook školy https://www.facebook.com/gymdcoficialni
sociální síť Instagram https://www.instagram.com/gymnazium_dc/

Schůzky se zákonnými zástupci žáků realizovány formou individuálních konzultací s konkrétními pedagogy (v případě potřeby jsou přítomni i třídní učitel, metodik prevence, výchovný poradce případně vedení školy. Každý z pedagogů nabízí v konkrétním čase konzultační hodiny.

V prvních ročnících jsou v průběhu prvního pololetí organizovány tzv. triádní setkání třídního učitele, rodiče a žáka. Jejich cílem je na podkladě prvních studijních výsledků a srovnávacích testů prvních ročníků konzultovat potřeby, nadání, potenciál a případná rizika.

Na NG budou probíhat tripartitní setkání na konci školního roku (polovina května – červen). Náplní bude zhodnocení studijních výsledků jednotlivých žáků. Podkladem pro hodnocení budou portfolia vytvořená ve vybraných předmětech.

Chceme pokračovat v revitalizaci Komenského náměstí spolu s EOA a ZŠ Komenského. Tímto projektem jsme získali titul Světová škola. Na náměstí pořádáme happeningy, při kterých se setkávají žáci škol, rodiče i široká veřejnost. Organizovali jsme dětský den pro žáky mateřských škol.

Pořádáme tzv. vánoční odpoledne pro rodiče, které se stalo prostorem pro neformální setkání.

Spolupracujeme s našimi absolventy, jejichž zkušenosti zprostředkováváme studentům v rámci Kariérního dne a dalších tematických diskuzí či setkání.

2.9 Spolupráce s dalšími institucemi

Škola spolupracuje s institucemi: místní a regionální instituce, neziskové organizace, obec/město, sdružení rodičů a přátel školy, střední školy, školská rada, školské poradenské zařízení.
Konkrétně pak:

1. Škola spolupracuje v rámci města se středními školami – akce Studenti sobě, happeningy. Společně s ostatními středními školami jsme zorganizovali akci na pomoc Ukrajině.
2. Žáci gymnázia spolupracují s dobrovolnickým centrem Slunečnice.

3. Dále spolupráce pokračuje se SZŠ, která připravuje pro žáky nižšího gymnázia preventivní program – první pomoc, pro studentky 3. ročníků – prevenci rakoviny prsu.
4. Dále škola spolupracuje s NP – terénní exkurze pro pedagogy a se SOŠ a SOU 28. října v České Lípě – ekologická soutěž pro NG.
5. Spolupracujeme se ZŠ v Děčíně, v době uzavření všech škol v důsledku covidové pandemie naši studenti doučovali žáky ZŠ. V této aktivitě bychom rádi pokračovali i v dalších letech.
6. Budeme pokračovat v tradiční akci: Den otevřených dveří, kde mají žáci a rodiče možnost navštívit výuku na naší škole, je pro ně připraven program.
7. Spolupracujeme s občanským sdružením Čtvrtlístek – organizujeme celostátní recitační soutěž.
8. Spolupracujeme s Okresním soudem v Děčíně – návštěva soudního přelíčení.
9. Spolupracujeme se Společenským domem Střelnice – kurzy tance, plesy.
10. Spolupracujeme s DDM v Děčíně – zájmová činnost, soutěže.
11. Spolupracujeme s Městským divadlem – Studenti sobě, školní divadelní představení.
12. Spolupracujeme s AŠSK – sportovní činnosti.
13. Spolupracujeme s Člověkem v tísni – projekt Jeden svět na školách.
14. Spolupracujeme se sdružením Slunečnice – přednášky, dobrovolná činnost.
15. Získali jsme ocenění Světová škola, budeme v projektu pokračovat.
16. Spolupracujeme s Národním parkem České Švýcarsko – CHKO Labské pískovce – den v plenéru s ekology v rámci EOV, soutěže.
17. Spolupracujeme se Zámkem Děčín – koncerty, průvodcovství, předávání maturitních vysvědčení.
18. Spolupracujeme s Městskou policií Děčín – zajištění výuky sebeobrany dívek ve 4. ročníku.
19. Spolupracujeme s neziskovou organizací Nevypusť duši – workshop pro první ročníky – prevence duševního zdraví.
20. Spolupracujeme s agenturou Odyssea – zajištění adaptačních kurzů prvních ročníků a primy.
21. Spolupracujeme s Kinem Sněžník – slevenky pro žáky na vstupenky, které si mohou vyzvednout u nás v knihovně.
22. Spolupracujeme s Americkým Centrem / Fulbright komisí – přednášky pro studenty o studiu v USA. Měli jsme již dva asistenty z USA do výuky angličtiny.
23. Škola bude dále spolupracovat s řadou vysokých škol. Jsme páteřní školou Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy, úzce spolupracujeme s ČVUT v Děčíně, studenti UJEP v Ústí nad Labem a TU v Liberci uskutečňují na naší škole souvislou pedagogickou praxi.

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy a humanitní studijní větve

Zaměření školy: všeobecné
Zaměření studijní větve: humanitní

3.1.1 Motivace k dobrým výsledkům a projevům sociálních a osobnostních kompetencí a občanských hodnot

Žáci školy se účastní mnoha vědomostních a dovednostních soutěží. Předsedové předmětových komisí dávají informace o úspěších žáků na webové stránky a do místních novin. Na konci roku jsou úspěšní žáci odměňováni pochvalou třídního učitele, popř. ředitelky školy.

Každý rok se připravuje pro žáky 3. ročníků „Kariérní den " ve spolupráci s děčínskými podniky, při kterém si mohou vyzkoušet mimo jiné pracovní pohovor na určitý obor. Na konci jsou vyhlášeni žáci, kteří jsou při pohovorech úspěšní a které by zaměstnavatelé přijali do svých podniků. Tuto tradici bychom rádi zachovali i pro další roky. Bude záležet na zájmu institucí.

Zároveň spolupracujeme s našimi absolventy, současnými studenty nejrůznějších vysokých škol. Jejich vhled do studovaných oborů, přijímacích řízení a možností uplatnění na trhu práce je jedním z klíčových kritérií, která vstupují do rozhodování našich žáků o budoucím povolání.

3.1.2 Škola sleduje a vyhodnocuje úspěšnost žáků v průběhu, při ukončování vzdělávání a aktivně pracuje v zájmu zkvalitnění vzdělávání

Kariérní poradkyně pomáhá maturantům s výběrem vysokých škol, objednává pro ně program COMDI (v letošním roce ve spolupráci s ÚP v Děčíně), kde si pomocí testů mohou ověřit, jestli mají předpoklady úspěšně absolvovat školu, kterou si vybrali. Shromažďuje informace o přijetí na vysoké školy, vede si statistiku.

Pedagogové si již zvou do svých hodin naše absolventy na přednášky.

Velmi často studenti pedagogických fakult, naši absolventi, u nás vykonávají souvislou pedagogickou praxi.

3.1.3 Vytváříme rovné příležitosti ke vzdělávání

Při přijímání žáků škola respektuje rovný přístup ke vzdělání s maximální vstřícností ke všem uchazečům. Všichni uchazeči procházejí přijímacím řízením a jsou seřazeni podle úspěšnosti. Při rozhodování se škola opírá o výsledky přijímacího řízení, výsledky ze základní školy a úspěchy ve vědomostních soutěžích. Je vytvořen bodový systém. Ve všech třídách škola poskytuje vzdělání ve srovnatelné kvalitě.

Všichni žáci se zúčastňují povinných akcí pořádaných školou. Rodič může požádat Spolek rodičů o finanční příspěvek na akci. Žádost musí zdůvodnit.

Plánujeme pokračovat v nabídce přípravných kurzů pro žáky čtyřletého a osmiletého studia.

3.1.4 Pedagogové se zaměřují na sociální a osobnostní rozvoj žáků

Učitelé nabízejí žákům aktivity, které posilují jejich pozitivní sebepojetí a sebevědomí, psychickou zdatnost a odolnost.

Škola spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou.

3.1.5 Pedagogové systematicky sledují vzdělávací pokrok každého žáka a při plánování a realizaci výuky zohledňují individuální potřeby žáka

Někteří učitelé diferenciaci výuky používají, např. přes dělení žáků do skupin či zadáváním úkolů různém obtížnosti nebo dobrovolných úkolů.

3.1.6 Pedagogové využívají široké spektrum výchovně – vzdělávacích strategií pro naplnění stanovených cílů

Pedagogové usilují o co nejpestřejší metody výuky (individuální práce žáka, spolupráce žáků v menších skupinách, společná – frontální práce celé třídy), vytvářejí pozitivní třídní klima podporující učení. Výuka musí být srozumitelná a organizačně zvládnutá.

3.2 Profil absolventa

Popis uplatnění absolventa v praxi:

Škola nabízí studium ve dvou vzdělávacích oborech – osmileté a čtyřleté studium. Vyšší stupeň osmiletého studia a čtyřleté studium se shodují, oba se vyznačují následující charakteristikou.

- Cílem je kvalitní příprava žáků pro studium na vysokých školách všech směrů.
- Všeobecně koncipovaný základ (žáci absolvují povinně všeobecně vzdělávací základ první tři roky studia) umožňuje žákům volit pro další studium školu z nejširší nabídky univerzitního i technického vzdělávání.
- Výrazná profilace žáků dle jejich zaměření je zajištěna bohatou nabídkou volitelných předmětů ve 3., zvláště pak ve 4. ročníku VG.
- Kvalitní jazyková výuka (žáci mají během studia možnost složit mezinárodně uznávanou zkoušku z cizího jazyka) poskytuje žákům naší školy solidní jazykové vybavení potřebné pro další studium doma či v zahraničí.
- Žáci během studia získají dovednosti, které jsou předpokladem úspěšného studia a potřebné ve všech profesích (studijní návyky, práce s informacemi, s různými zdroji informací, dovednost komunikace, prezentace, diskuse, týmové práce apod.)
-

3.3 Organizace přijímacího řízení a maturitní zkoušky

Obsah: jednotná přijímací zkouška
Forma přijímacího řízení: písemná přijímací zkouška
Aktuální informace k přijímacímu řízení a kritéria pro přijetí jsou dostupné na webu školy v sekci přijímací řízení.

Organizace maturitní zkoušky:
Veškeré informace k organizaci maturitní zkoušky jsou v daných termínech aktualizovány na www.gymnaziumdc.cz

3.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie	
Kompetence k učení	• Předkládáme žákům dostatek informačních zdrojů (učebnice, slovníky, časopisy, grafy a tabulky, experimenty, exkurze, besedy, aktuální výstavy apod.) a učíme je s nimi pracovat. Tím rozvíjíme nejen potřebné vědomosti, ale i dovednosti vyhodnocovat a zobecňovat získané údaje, rozlišovat podstatné od nepodstatného, uvádět věci do souvislostí, propojovat informace z různých vědních oborů do širších celků, a tím získávat komplexnější pohled na svět. • Vedeme žáky k samostatnému vyhledávání a zpracovávání informací a k jejich využívání v procesuučení i v praktickém životě. • Podporujeme u žáků rozvoj abstraktního a logickéhomyšlení zařazováním vhodných problémových úloh, hádanek, experimentů apod. • Zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů. • Při řešení úkolů vedeme žáky k plánování jejich činnosti. • Vedeme žáky k pochopení významu a přesnému používání odborného názvosloví. • Oceňujeme snahu, vytrvalost, přesnost. • S případnou chybou pracujeme jako s pozitivním faktorem – poznanou chybu chápeme jako krok ke zlepšení. • Vedeme žáky k objektivnímu posouzení vlastních výkonů i výkonů spolužáků. • Zadáváním referátů, projektových úkolů a dalších prací rozvíjíme u žáků schopnost samostudia i jejich tvořivost. • Učíme žáky pracovat s moderní digitální technikou. • Podporujeme ochotu žáků, věnovat se dalšímu vzdělávání formou soutěží a olympiád. • Vedeme žáky k tomu, aby si uvědomili nutnost celoživotního vzdělávání v dnešním světě.

Kompetence k řešení problémů	• Zařazujeme metody, při kterých žáci docházejí k řešením sami. • Vybízíme žáky k tomu, aby sami kladli otázky k určitému problému. • Zadáváme úkoly, při kterých žáci kombinujíinformace z různých zdrojů. • Podporujeme při řešení problému týmovou spolupráci. • Podporujeme při řešení problému využívání moderní techniky (např. při počítačových prezentacích žáků). • Využíváme vhodných metod k rozvoji kreativity žáků (projektové úkoly, kooperační učení apod.). • Předkládáme žákům problémy vázané nejen na učební látku, ale i na každodenní život. • V rámci laboratorních prací učíme žáky metodou experimentu aplikovat teoretické poznatky v praxi ařešit problémy. • Používáme názorných pomůcek a demonstračních technik k ověřování teoretických poznatků. • Podněcujeme žáky k odhadu výsledku, logickému myšlení a úsudku. • Motivujeme žáky netradičními úlohami a soutěžemi,necháváme jim prostor pro nápad. Oceňujeme více způsobů řešení i originální způsob řešení. • Vedeme žáky k tomu, aby ověřené postupy, poznatky a závěry dále využívali (algoritmy řešení). • Zařazujeme problémové úlohy do našich testů a využíváme tyto úlohy i z jiných dostupných testů. • Vedeme žáky k přemýšlení o příčinách a následcích různých situací. • Motivujeme žáky k tomu, aby se nebáli říci vlastnínázor na daný problém. • Při řešení problému vyžadujeme vhodnouargumentaci. • Vedeme žáky k tomu, aby se nedali odradit neúspěchem a dovedli problém do zdárného konce. • Umožňujeme žákům podílet se na přípravě aorganizaci různých akcí pořádaných školou (sportovní akce, projekty aj.).

Kompetence komunikativní	• Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu • Učíme žáky vyjadřovat se přesně, výstižně, jednoznačně a srozumitelně. Na hodinách vyžadujeme a sami užíváme kultivované a věcnévyjadřování. • Vedeme žáky k osvojení správného odborného názvosloví, značek a symbolů tak, aby porozuměliodbornému textu i obrazovému materiálu. Pracujeme s tabulkami, grafy, diagramy apod. • Při výuce cizích jazyků používáme rozhovory, scénky,dramatizaci, zařazujeme psaní dopisů a e-mailů. • Umožňujeme žákům komunikaci s cizojazyčnými rodilými mluvčími, a to v rámci výměnných nebo poznávacích zájezdů, divadelních představeních,internetových projektů apod. • Vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikacižáků zařazováním diskuzí, referátů, projektovýchprací apod. • Vedeme žáky k posuzování názorů odlišných od jejich vlastních. • Otevřenou diskuzí učíme žáky dovednosti argumentovat a vhodnou formou obhajovat svůjvlastní názor. • Nabízíme žákům ve výuce dostatek příležitostí naslouchat promluvám druhých žáků a vhodně na ně reagovat. • Zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují ve dvojicích nebo ve skupině, a tím je učíme týmovépráci. • Učíme žáky prezentovat své názory. Tak žáci získajízkušenosti při obhajobě svého názoru, při odpovídání na otázky a při veřejném vystupování. • Zapojujeme žáky do různých soutěží, turnajů, besed a projektů a podporujeme vzájemnou komunikaci mezi věkově rozdílnými skupinami žáků. • Vedeme žáky k tomu, aby pracovali s moderní technikou (počítače, internet, interaktivní tabule…)nejen na hodinách IVT, ale ve všech vyučovacích předmětech. • U písemných prací hodnotíme i jejich estetickoustránku. • Učíme žáky asertivnímu chování a vedeme je k empatii (součástí komunikace je i schopnostvcítění se do nálady a postojů druhého).

Kompetence sociální a personální	• Vedeme žáky k samostatnosti a odpovědnosti za splněné úkoly. • Zařazujeme práci ve dvojicích a ve skupinách a klademe důraz na vytvoření pravidel práce v týmu(rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost a spoluzodpovědnost za výsledek) a jejich dodržovánísamotnými žáky. • Učíme žáky kriticky hodnotit práci celého týmu, svojipráci i práci ostatních členů týmu. • Vedeme žáky k sebehodnocení a společně hodnotíme výkony skupiny a třídy. • Vytváříme dostatečný prostor pro diskuzi a učíme žáky pravidlům diskuze – žáci prezentují své názory,naslouchají názorům ostatních a respektují je. • Zajímáme se o názory, náměty a zkušenosti žáků. • Pomáháme žákům poznávat sami sebe, znát svévlastní přednosti i nedostatky. • Budujeme přátelskou atmosféru ve třídě, podporujeme snahu žáků o dobré výsledky přistudiu, pochvalou a uznáním žáky motivujeme k další práci. • Prostřednictvím různých aktivit upevňujeme dobré mezilidské vztahy, ohleduplnost, tolerantní chování avzájemnou pomoc (soutěže, hry, projekty, výlety,exkurze, lyžařské a sportovní kurzy, seznamovací pobyt žáků primy, mezinárodní projekty …). • Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě a v případě problému spolupracujeme s výchovnou poradkyní a psychologem. • Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování. • Respektujeme osobnost žáka a přistupujeme k němu s ohledem na jeho individuální schopnosti. • Přistupujeme individuálně i k talentovaným žákům a k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Při odhalování a řešení vývojových poruch učení spolupracujeme s pedagogicko-psychologickou poradnou. • Vedeme žáky k respektování rozdílnosti příslušníkůrůzných ras, národů, náboženství apod. Využívámepřitom zkušeností žáků jiných národností. • Klademe důraz na takt k lidem jakkolihandicapovaným. • Podporujeme schopnost a ochotu pomáhat ostatním.

Kompetence občanská	• Vytváříme u žáků dostatek příležitostí k získání praktických zkušeností a postojů v oblasti ochrany přírody, kulturních a duchovních hodnot a lidskýchpráv (besedy, exkurze, charitativní a humanitární akce…). • Vedeme žáky ke znalostem a dodržování našich kulturních a historických tradic – zapojujeme je dokulturního dění ve škole, ve městě atd. zaměřených na sociální a ekologickou problematiku. • Reflektujeme ve výuce společenské a přírodní dění. • Klademe důraz na ohleduplnost, zdvořilost, úctu,kultivované a slušné chování k druhým lidem. • Vedeme žáky k respektování dohodnutých pravidel a umožňujeme jim tato pravidla spoluvytvářet. • Důslednou a systematickou kontrolou úkolů vedemežáky k odpovědnosti za včasné plnění a kvalitu odvedené práce. • Rozvíjíme u žáků schopnost obhájit vlastní postoj ischopnost přijmout fakta, příp. kritiku ostatních. • Podporujeme vlastní sebedůvěru u žáků. • Respektováním osobností žáků dáváme příklad jednání s druhými lidmi. • Učíme žáky chápat principy občanského soužití,odmítat jakoukoli formu násilí, rozlišovat mezi demokracií a totalitou. • Učíme žáky chování v krizových nebo zdravíohrožujících situacích. • Vedeme žáky k tomu, aby si vážili vlastního zdraví achránili ho. • Vedeme žáky k pocitu spoluzodpovědnosti za vývojživotního prostředí a k praktickému uplatňování správných zásad jeho ochrany (třídění odpadu ve škole apod.). • Učíme žáky rozpoznávat nebezpečí nepromyšlených zásahů člověka do přírody a vedeme je k myšlení v globálních souvislostech. • Vedeme žáky k tomu, aby znali svá práva i povinnosti, samostatně se rozhodovali a neslidůsledky svých rozhodnutí. • Podporujeme činnost žákovské organizace na škole(Studentská rada).

Kompetence pracovní	• Vedeme žáky k tomu, aby chápali studium jako běžnou součást svých povinností. • Vyžadujeme od žáků odpovědný přístup k zadanýmúkolům a jejich splnění v dohodnutém termínu a kvalitě. • Vedeme žáky ke správným pracovním návykům při samostudiu i týmové práci. • Vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví spolužáků,zejména při práci v odborných učebnách a laboratořích a v hodinách tělesné výchovy. • V praktických činnostech učíme žáky pracovat s různými materiály, nástroji a vybavením, a tímrozvíjíme jejich jemnou motoriku. • Učíme žáky správně používat různé modely, přístroje a jiné pomůcky. • Zabezpečujeme studijní materiály a zdroje žákům v dostatečném množství. • Rozvíjíme u žáků dovednost dorozumět se alespoň na základní úrovni dvěma cizími jazyky. Tuto dovednost chápeme jako jeden z předpokladů probudoucí úspěšné začlenění žáků do pracovního procesu a do moderní společnosti. • Ze stejného důvodu učíme žáky pracovat s počítačem a další moderní technikou a využíváme počítačové programy, které má škola k dispozici. • Rozvíjíme u žáků potřebu žít a pracovat v čistém azdravém prostředí. • Učíme žáky posuzovat pracovní činnosti také z hlediska ochrany životního prostředí a společenských hodnot. Vedeme žáky k tomu, aby znalosti a zkušenosti získané při studiu využili při rozhodování o svémbudoucím vzdělání a profesním zaměření
Kompetence digitální	• Učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně se rozhodovat, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít. • Rozvíjíme schopnost získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu. • Poskytujeme prostor pro vytváření a upravování digitální obsahu, ke kombinacím různých formátů, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků. • Vedeme žáky k využívání digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. • Učíme je chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamujeme je s novými technologiemi, učíme je kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektovat rizika jejich využívání. • Vyžadujeme předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí, chceme, aby jednal eticky.

3.5 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

3.5.1 Rovné příležitosti ke vzdělávání

Při přijímání žáků škola respektuje rovný přístup ke vzdělání s maximální vstřícností ke všem uchazečům. Všichni uchazeči procházejí přijímacím řízením a jsou seřazeni podle úspěšnosti. Při rozhodování se škola opírá o výsledky přijímacího řízení, výsledky ze základní školy a úspěchy ve vědomostních soutěžích. Je vytvořen bodový systém. Ve všech třídách škola poskytuje vzdělání ve srovnatelné kvalitě.

Všichni žáci se zúčastňují povinných akcí pořádaných školou. Rodič může požádat Spolek rodičů o příspěvek na akci. Žádost musí zdůvodnit.

Plánujeme pokračovat v nabídce přípravných kurzů pro žáky čtyřletého a osmiletého studia.

Výchovná poradkyně spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou. Vytváří pro každého žáka (pokud má pedagogicko-psychologickou poradnou doporučen ISP) s potřebou podpůrných opatření individuální studijní plán. U ostatních žáků s podpůrnými prostředky (bez doporučeného ISP) seznamuje učitele s podmínkami a uzpůsobením vzdělávání u těchto žáků. Škola eviduje výsledky a pokroky žáků s potřebou podpůrných opatření a projevují vstřícnost, zájem a respekt ke každému z nich.

Zabezpečení výuky žáků se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním a sociálním znevýhodněním

- diferencuje a individualizuje vzdělávací proces při organizaci činností
- diferencuje a individualizuje vzdělávací proces při stanovování časové dotace
- diferencuje a individualizuje vzdělávací proces při stanovování forem i metod výuky
- reflektuje potřeby žáků
- spolupracuje s odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště
- spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními
- zajišťuje učební pomůcky

3.6 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Výchovná poradkyně připravuje ISP pro mimořádně nadané žáky – zatím především pro vrcholové sportovce.

Na gymnáziu je realizován volitelný předmět Inovační dílny, který je ročníkově prostupný, umožňuje žákům realizovat své aktivity přesahující rámec studia.

Na škole působí tzv. koordinátor nadaných žáků, který průběžně komunikuje jejich potřeby, motivuje je k dalším činnostem a nabízí jim podněty pro jejich další rozvoj.

Jednou z hlavních činností školy je zapojení se do projektu Ústeckého kraje – Rozvoj nadaných žáků SŠ, kde finančně podporujeme materiální vybavení a mimoškolní činnosti nadaných. Někteří studenti pod záštitou projektu absolvovali jazykové kurzy v jazykové škole Link v Ústí nad Labem, jiní vzdělávací kurzy od CTM (centrum talentované mládeže), další pak absolvovali letní školu, kurz první pomoci, či kurz spisovatelský.

V rámci podpory nadání nám však připadá zásadní obzvlášť péče o nadaného žáka v hodinách. Diferenciujeme hodiny tak, aby každý mohl postupovat v předmětu dle vlastních potřeb obsáhlosti informací a tempa. Dbáme na smysluplnost výuky a domácí přípravy. Pokud je nutná rozsáhlejší podpora, žákovi poskytujeme individuální vzdělávací plán (IVP).

Škola nabízí „tichou zónu“, kde si každý žák může odpočinout od hluku. Tato zóna se aktuálně nachází v knihovně, kde je k dispozici každou přestávku v úterý, čtvrtek a pátek. Mimo ni jsou k dispozici i další prostory pro relaxaci – na 1. a 4. patře se nachází posezení s možností volnočasových aktivit (luštění, četba a hry).

Snažíme se naše nadané identifikovat, i rodiče se mohou podělit o informaci o nadání svého dítěte, případně nadaný samotný se může sebenominovat.

Popis toho, koho škola vnímá jako nadaného, je k dispozici v dokumentu koncepce, stejně jako potřeby nadaných žáků a náš postup při péči o ně.

Ostatním nadaným žákům poskytuje škola různé podněty k jejich dalšímu rozvoji. Škola nabízí odměny/stipendia, spolupracuje s odborníky, využívá soutěže/olympiády, zadává specifické úkoly žákům s nadáním, zapojuje tyto žáky do výuky spolužáků, zapojuje je do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů.

3.7 Začlenění průřezových témat

Průřezové téma/Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Osobnostní a sociální výchova				
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	A, IVT, TV, N, FR 1, HV, VV, ŠP 2, ŠP 1	A, TV, N, HV, FR 2, VV, ŠP 2, ŠP 1	A, ZSV, TV, N, FR 1, SAJ1, FR 2, ŠP 2, ŠP 1, KN, ŠJS, KMV	TV, N, FR 1, FR 2, RA2, ŠP 2, ŠP 1, KN, RJ2, SVS
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	A, M, IVT, Z, TV, FR 1, HV, FR 2, ŠP 2, ŠP 1	A, M, Z, TV, FR 1, HV, VV, ŠP 2, ŠP 1	A, M, ZSV, Z, TV, FR 2, ŠP 2, ŠP 1, KFR, ŠJS, MS	M, IVT, TV, RA2, ŠP 2, ŠP 1, KN2, RJ2, CZM
Sociální komunikace	A, M, IVT, HV, FR 2, VV, ŠP 2, ŠP 1	A, M, ZSV, FR 1, HV, ŠP 2, ŠP 1	M, Z, N, FR 2, ŠP 2, ŠP 1, KN, KFR, ŠJS, KMV	M, RA2, ŠP 2, ŠP 1, KN2, CZM
Morálka všedního dne	TV, VV, ŠP 2	TV, VV, ŠP 2, ŠP 1	TV, SAJ, ŠP 2, ŠP 1, KMV	TV, ŠP 2, ŠP 1
Spolupráce a soutěž	A, IVT, Z, HV, VV, ŠP 2	Z, HV, VV, ŠP 2	A, Z, ŠP 2, KMV	ŠP 2, ŠP 1
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech				
Globalizační a rozvojové procesy		Z	D , Z , KMV	DS , ZV
Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	Z , VV	ZSV , Z , VV	A , Z , SAJ1 , KMV	A
Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce	Z		D	DS
Žijeme v Evropě	Č , A , D , N , FR 1 , HV , FR 2 , VV , ŠP 2 , ŠP 1	Č , ZSV , D , Z , N , FR 1 , HV , VV , ŠP 2 , ŠP 1	Č , A , D , Z , N , FR 2 , ŠP 2 , ŠP 1 , KN , KFR , ŠJS	Č , N , RA2 , ŠP 2 , ŠP 1 , KN2 , RJ2 , DS , SČJ , DV
Vzdělávání v Evropě a ve světě	ŠP 2 , ŠP 1	A , FR 2 , ŠP 2	ŠP 2 , ŠP 1 , KN , ŠJS	ŠP 2 , ŠP 1 , SVS
Multikulturní výchova				
Základní problémy sociokulturních rozdílů	Z	D , Z	A , D , Z , FR 1 , KFR , KMV	FR 1 , DS , ZV
Psychosociální aspekty interkulturality	VV	VV	Č , KMV	Č , SČJ
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	Č , VV	VV , ŠP 2	A	ŠP 2 , ŠP 1 , DS , DV
Environmentální výchova				
Problematika vztahů organismů a prostředí	B , Z , VV , ŠP 2	B	B , ŠP 2 , ŠP 1 , MS , BS	BS2 , ACH , BV
Člověk a životní prostředí	D , F , CH , B , Z , TV , VV , ŠP 2	F , CH , Z , TV , FR 1 , VV	D , F , CH , Z , TV , ŠP 2 , ŠP 1 , BS , CHS	N , FR 2 , KN2 , BS2 , ACH , CHS2 , DS , FV , BV , CHV , ZV
Životní prostředí regionu a České republiky	VV	VV	Z , BS	N , KN2 , ACH , BV

Průřezové téma/Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Mediální výchova				
Média a mediální produkce		Č , IVT , D	D , FR 2 , KFR , KMV	FR 2 , KN2
Mediální produkty a jejich významy	A , TV , FR 1 , VV , ŠP 2	Č , A , IVT , TV , VV	A , TV , FR 1 , SAJ1 , ŠP 2 , ŠP 1 , KMV	IVT , TV , FR 1 , RA2 , RJ2
Uživatelé	Č , F	Č	Č , KMV	Č , DS , SČJ
Účinky mediální produkce a vliv médií		Č , ZSV , VV	FR 1 , KMV	FR 1
Role médií v moderních dějinách		Č , IVT , VV	D , KMV	DS , DV

3.7.1.1 Zkratky použité v tabulce začlenění průřezových témat:

Zkratka	Název předmětu
A	Anglický jazyk
ACH	Seminář z aplikované chemie
B	Biologie
BS	Seminář z biologie 1
BS2	Seminář z biologie 2
BV	Biologie 1
Č	Český jazyk a literatura
CH	Chemie
CHS	Seminář z chemie 1
CHS2	Seminář z chemie 2
CHV	Chemie 1
CZM	Cvičení z matematiky
D	Dějepis
DS	Seminář z dějepisu
DV	Dějepis 1
F	Fyzika
FR 1	Francouzský jazyk 1
FR 2	Francouzský jazyk 2
FV	Fyzika 1
HV	Hudební výchova
IVT	Informatika
KFR	Konverzace ve francouzském jazyce
KMV	Komunikace a mediální výchova
KN	Konverzace v německém jazyce 1
KN2	Konverzace v německém jazyce 2
M	Matematika
MS	Seminář z matematiky
N	Německý jazyk
RA2	Reálie anglicky mluvících zemí 2
SAJ1	Seminář z anglického jazyka 1
SČJ	Jazykově literární seminář
ŠJS	Španělský jazyk seminář 1

Zkratka	Název předmětu
ŠP 1	Španělský jazyk 2
ŠP 2	Španělský jazyk 1
SVS	Společenskovědní seminář
TV	Tělesná výchova
VV	Výtvarná výchova
Z	Zeměpis
ZSV	Základy společenských věd
ZV	Zeměpis 1

4 Učební plán všeobecné větve studia

4.1 Celkové dotace – přehled

Vzdělávací oblast	Předmět	Studium				Celkové dotace (celkem + disponibilní)
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	3+1	3+1	3+1	3+2	**12+5**
	Anglický jazyk	3+1	3	3	3	**12+1**
	další cizí jazyk • Německý jazyk • Francouzský jazyk 1 • Francouzský jazyk 2 • Španělský jazyk 1 • Španělský jazyk 2	3	3	3	3	**12**
Matematika a její aplikace	Matematika	3+1	3+1	2+2	2+1	**10+5**
Člověk a příroda	Fyzika	2+1	2+1	2		**6+2**
	Chemie	2	2+1	2+0.5		**6+1.5**
	Biologie	2+1	2	2+1.5		**6+2.5**
	Zeměpis	2	2	2		**6**
Člověk a společnost	Základy společenských věd	2	2	2		**6**
	Dějepis	2	2	2+1		**6+1**
Umění a kultura	Estetická výchova • Hudební výchova • Výtvarná výchova	2	2			**4**
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	**8**
Informatika a informační a komunikační technologie	Informatika	2	1		1	**4**
Volitelné vzdělávací aktivity	Volitelné semináře (dle aktuální nabídky)			2+2		**2+2**
	Volitelný seminář Volitelný předmět (dle aktuální nabídky)				6+6	**6+6**
Hodiny		**30**	**29**	**27**	**20**	**106**
Disponibilní hodiny		**5**	**4**	**8**	**9**	**26**
Celkem hodin		**35**	**33**	**35**	**29**	**132**

4.1.1 Poznámky k učebnímu plánu

Učební plán je shodný pro čtyřleté gymnázium a pro vyšší stupeň osmiletého gymnázia. (Poznámky k 1. – 4. ročníku se tedy vztahují i na 4 vyšší ročníky osmiletého studia). Učební plán splňuje všechny normy stanovené RVP pro gymnázia. Hodinové dotace pro jednotlivé předměty jsou rozvrženy tak, aby splňovaly všechny předepsané podmínky a odpovídaly zaměření naší školy.

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura využívá 5 disponibilních hodiny. V posledním (čtvrtém ročníku) jsou disponibilní hodiny dvě. Předmět výrazně integruje průřezové téma Mediální výchova.

Žáci studují povinně Anglický jazyk. Celková časová dotace Anglického jazyka je posílena o 1 hodinu. Jako další cizí jazyk si žáci volí z vyučovacích předmětů Německý jazyk, Francouzský jazyk, a Španělský jazyk. Ve třetím a čtvrtém ročníku si žáci mohou navíc zvolit předměty a semináře: Seminář z anglického jazyka, Reálie anglicky mluvících zemí, Konverzace v německém jazyce, Seminář z ruského jazyka a Španělský jazyk – seminář, Komunikace a mediální výchova (3. ročník) a Jazykovědný seminář (4. ročník).

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět Matematika je posílen z disponibilní časové dotace celkem o pět vyučovacích hodin. V prvním, druhém i třetím ročníku se jednou týdně třída dělí na dvě skupiny. Ve třetím a čtvrtém ročníku si žáci k povinným třem hodinám matematiky mohou zvolit Seminář z matematiky, ve čtvrtém pak navíc Cvičení z matematiky.

Vzdělávací oblast Informatika a informační a komunikační technologie

Vyučovací předmět Informatika a výpočetní technika zůstává na povinné časové dotaci. Je vyučován v půlených třídách. V prvním ročníku je jedna ze dvou hodin věnována psaní všemi deseti. Ve třetím a čtvrtém ročníku si žáci mohou navíc zvolit Programování a robotika a ve čtvrtém zvolit Programování 3D modelování.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost

Vyučovací předmět Základy společenských integruje vzdělávací oblast **Člověk a svět práce**, dále pak část vzdělávacího obsahu **Výchovy ke zdraví**. Je vyučován po dvou hodinách v 1., 2., a 3. ročníku. Ve čtvrtém je předmět základy společenských vět volitelným předmětem, stejně jako Dějepis. Ve třetím ročníku si žáci mohou zvolit Společenskovědní seminář. Ve čtvrtém ročníku mohou si zvolit Společenskovědní seminář, Seminář z psychologie, Seminář z práva a Seminář z dějepisu.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda

Vyučovací předměty Zeměpis, Chemie a Biologie integrují vzdělávací obsah oboru Geologie. Biologie a Chemie integrují část vzdělávacího obsahu **Výchovy ke zdraví.** Součástí výuky Chemie, Biologie, Fyziky jsou laboratorní práce, pro které je třída dělena na poloviny. Zeměpis, Chemie, Biologie a Fyzika jsou povinně vyučovány v 1. až 3. ročníku, ve čtvrtém ročníku se stávají předměty volitelnými. Ve třetím ročníku pak mohou žáci navíc zvolit předměty a semináře dle aktuální nabídky.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví

Vyučovací předmět Tělesná výchova integruje část vzdělávacího obsahu **Výchovy ke zdraví**. V případě dlouhodobého částečného uvolnění (hendikep, dlouhodobá nemoc, rekonvalescence) z Tělesné výchovy si žáci volí předmět Zdravotní tělesná výchova.

Vzdělávací oblast umění a kultura

Vyučuje se v 1. a ve 2. ročníku po dvou hodinách. Žáci si volí mezi Hudební a Výtvarnou výchovou. Ve třetím a čtvrtém ročníku si mohou zvolit Seminář z dějin umění.

Volitelné předměty/Semináře

Předměty si mohou žáci volit ve 3. a 4. ročníku, slouží profilaci žáků. Cílem většiny z nich je rozšířit a prohloubit vzdělávací obsah vzdělávacích oborů RVP G na maturitní úroveň.
Žáci předměty a semináře vybírají v druhém pololetí druhého a třetího ročníku na základě aktuální nabídky, která je dostupná na webu školy, v sekci Dokumenty, ve složce semináře.

Integrované vzdělávací obory

Geologie

Vzdělávací obor geologie je integrován do Zeměpisu, Chemie, Biologie.

Složení, struktura a vývoj země

- Země jako geologické těleso – Z
- geologická historie Země – Z, B
- zemské sféry Ch

Geologické procesy v litosféře

- magmatický proces – B
- zvětrávání a sedimentační proces – Z, B, Ch
- metamorfní procesy – B
- deformace litosféry – Z

Voda

- povrchové vody – Z, B, Ch
- podzemní vody – Z, Ch

Člověk a anorganická příroda

- vznik a vývoj půd – Z
- interakce mezi přírodou a společností – Z, B
- práce v terénu a geologická exkurze – Z

Výchova ke zdraví

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví je integrován do Tělesné výchovy, Základů společenských věd, Biologie, učivo sledující problematiku partnerského a sexuálního života, problematiku násilí a zneužívání řešíme formou besed s externími odborníky.

Zdravý způsob života a péče o zdraví

- vliv životních a pracovních podmínek a životního stylu na zdraví – ZSV
- zdravá výživa – TV, B Ch
- hygiena pohlavního styku, hygiena v těhotenství – B
- první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách – TV, B

- psychohygiena – ZSV, TV

Vztahy mezi lidmi a formy soužití

- vztahy v rodině, mezigenerační soužití, pomoc nemocným a handicapovaným lidem – ZSV
- partnerské vztahy, manželství, rodičovství, náhradní péče – ZSV
- rizika spojená s volbou životního partnera, krizové situace v rodině – beseda 1. roč.
- rozvoj sociálních dovedností pro život s druhými lidmi – ZSV
- modely sociálního chování v intimních vztazích – ZSV

Změny v životě člověka a jejich reflexe

- změny v období adolescence – ZSV, B
- způsoby sebereflexe a kontroly emocí – ZSV
- péče o reprodukční zdraví – B
- metody asistované reprodukce – B
- modely vzájemného chování související s etickými a psychosociálními aspekty partnerského a sexuálního života – beseda 1. roč.

Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

- civilizační choroby – B
- zátěžové situace – B, ZSV
- rizika v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví – beseda1., 2. roč.
- sexuálně motivovaná kriminalita – ZSV
- skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání – beseda
- autodestruktivní závislosti a kriminalita související s těmito jevy – ZSV
- návykové látky – Ch
- sociální dovednosti potřebné při řešení problémů ve složitých a krizových situacích – ZSV

Ochrana člověka za mimořádných událostí

- vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události – TV
- živelní pohromy – TV
- únik nebezpečných látek do životního prostředí – Ch
- jiné mimořádné události – TV
- první pomoc – TV
- sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí – TV

Člověk a svět práce

Vzdělávací obor je zcela integrován do předmětu Základy společenských věd. S mezinárodním trhem práce jsou žáci seznamováni při besedě organizované pro žáky 3. ročníku.

4.3 Přehled využití týdnů

Ročník	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Sportovní kurz	0	0	1	0
Maturita	0	0	0	1
Cyklokurz	0	1	0	0
Výuka dle rozpisu učiva	44	43	43	34
Celkem týdnů	44	44	44	35

5 Učební osnovy

5.1 Český jazyk a literatura

5.1.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Český jazyk a literatura
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	Předmět je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vyučuje se ve všech ročnících vyššího stupně osmiletého gymnázia a ve všech čtyřech ročnících čtyřletého studia. V obou studijních programech vycházíme ze stejné hodinové dotace, ta činí celkem 17 hodin. V prvním a druhém ročníku je vždy jedna hodina půlená. Ve škole používáme dva modely rozložení učiva. Učitel si může zvolit, zda bude učit v tzv. blocích, nebo zda v rámci týdne vyčlení jednotlivé hodiny věnované jazyku, slohu a literatuře. Stanovená hodinová dotace je posílena nabídkou volitelných seminářů, ve třetím ročníku nabízíme dovednostně zaměřenou komunikaci a mediální výchovu, ve čtvrtém si žáci mohou zvolit literárně-jazykový seminář, kde se připravují na následná vysokoškolská studia. Výuka probíhá v kmenových nebo jiných běžných učebnách (většinou vybavených projektorem), odbornou učebnu českého jazyka a literatury nemáme ve škole zřízenu, v případě potřeby využíváme učebny IVT, mobilní učebnu s tablety nebo učebny s interaktivní tabulí a dataprojektorem nebo školní knihovnu. Vzdělávací obsah předmětu má komplexní charakter, pro přehlednost je v našem ŠVP členěn do tří složek: jazyka, slohu (jazyk a jazyková komunikace) a literatury. Při výuce však může dojít k záměrnému prolínání složek. V jazyku a jazykové komunikaci žáci získávají vědomosti, a především dovednosti potřebné k aktivnímu osvojení, příp. rozlišení jednotlivých vrstev jazyka. Primárním cílem je naučit žáky řádné komunikaci s okolním světem, a to v mluvené i písemné formě, kritériem se stává správnost, jasnost, přehlednost, srozumitelnost a funkčnost projevu, oceňujeme tvořivost a zdravou individualitu. Ve slohu žáky seznamujeme s jednotlivými styly, postupy a útvary. Součástí plánu jsou předepsané práce. V literatuře se zaměřujeme na dovednostní složku oboru, vedeme žáky k aktivnímu čtenářství, působíme na jejich estetické cítění. Žáci se seznamují s literárními druhy a žánry, porovnávají jejich znaky, vyjadřují umělecké záměry autora, a především postihují myšlenkový obsah textu. Literaturu poznávají jako nedílnou součást vývoje lidské společnosti, učí se postihnout charakteristické znaky jednotlivých směrů, poznávají klíčové autory a jejich tvorbu. Znalost literární historie je kombinována s porozuměním literárnímu textu.

5.1.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Definice kompetencí Žák…

Kompetence k řešení problémů:	• ve škole i mimo ni rozpozná a řeší nejrůznější problémové situace související s problematikou českého jazyka a literatury. • ve spolupráci s pedagogem žák vytváří systém nástrojů (algoritmů, způsobů řešení situace), který používá v případě řešení jazykového problému, v běžné komunikaci. Pracuje s různými zdroji informací, zvažuje jejich věrohodnost a spolehlivost. • správně a jednoduše vyjadřuje obsah myšlení, rozpozná příčinu a důsledek, na základě dostupných informací formuluje hypotézy, které ověřuje, používá vhodnou argumentaci, hledá nové možnosti řešení.
Kompetence komunikativní:	• ve svých projevech se vyjadřuje výstižně, souvisle, kultivovaně a v souladu s jazykovou normou, v písemném projevu navíc respektuje pravidla českého pravopisu. • rozšiřuje si slovní zásobu prostřednictvím četby, práce s texty různých stylů a úrovní, různorodých řečnických a stylistických cvičení či informačních technologií. • rozpozná rozdíl mezi obsahem a formou projevu a v závislosti na tom použije vhodné postupy a prostředky. • rozpozná, kdy a jak použije odborný jazyk, vhodně nahradí odbornou terminologii alternativním výrazem. • naslouchá názorům druhých, věcně argumentuje, respektuje pravidla diskuse. Zaujímá kritické či nesouhlasné stanovisko konstruktivním způsobem a vyjadřuje ho odpovídajícími prostředky. • prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před publikem. • v prostoru elektronické komunikace se chová s ohledem na možná rizika.
Kompetence sociální a personální:	• pracuje samostatně, ve dvojici, ve skupině, dodržuje pravidla týmové práce, akceptuje názory ostatních a přebírá zodpovědnost za svou část svěřeného úkolu. • objektivně hodnotí (slovně i známkou) svůj výkon i výkon druhých dle předem stanovených kritérií, získává zpětnou vazbu od ostatních, učí se přijímat kritiku. • podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, dle potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá.
Kompetence občanská:	• respektuje, chrání a oceňuje kulturní dědictví našeho státu, Evropy i celého světa a chápe jeho význam. Respektuje odlišnosti v kultuře a tradicích jiných národů. • vytváří si hodnotovou škálu na základě literárních, uměleckých textů. • samostatně posoudí věrohodnost informací.
Kompetence k podnikavosti:	• dodržuje vymezená pravidla, plní své povinnosti a závazky. Plánuje svou práci a s předstihem odhaduje její časovou náročnost. • kriticky posuzuje situace, které mají vliv na jeho životní volby. • aktivně a tvořivě přistupuje k přijímání, interpretaci i tvorbě textů jako součásti své sebeprezentace.

Kompetence k učení:	• využívá dostatek informačních zdrojů a materiálů (slovníky, příručky, učebnice, tabulky, schémata, knihy, internet, tisk), porovnává je a vybírá nejefektivnější variantu pro dané zadání. • ovládá různé techniky učení a dle svých schopností si vytváří vhodný studijní plán a režim. • identifikuje vlastní chybu, zjišťuje její příčinu a navrhne správné řešení. Chápe nápravu chyby jako krok ke zlepšení. • zpracuje přehledný a uspořádaný zápis z průběhu vyučovací hodiny či zadaného samostudia. Využívá přitom různé způsoby zápisu (výpisky, výtah, osnova, referát, prezentace, aj.). • kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci (např. reflektuje změny a posuny v chápání textu, rozvoj vlastních čtenářských dovedností).
Kompetence digitální:	• zapojuje se do společnosti prostřednictvím různých digitálních médií • využívání různých digitálních technologií u vybraných školních pracích a projektech. Posuzuje věrohodnost informací • dodržuje autorská práva • hledá řešení problémů prostřednictvím digitálních technologií. • využívá základy počítačové grafiky (grafické editory) • uplatňuje zásady pro zpracování počítačové prezentace, zvukového záznamu a tabulek

5.1.3 Používané metody a formy

• brainstorming
• komunitní a diskusní kruh
• práce ve skupinách
• kritické čtení a psaní, volné psaní
• myšlenková mapa
• diskuse, debata, polemika

5.1.4 Mezipředmětové vztahy

V ročníku	ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
1.	• vysvětlí asimilaci znělosti jako pravopisný jev	-->	Biologie -> 3. ročník -> • popíše tvorbu hlasu
	• administrativní styl – formuluje běžnou žádost, objednávku, reklamaci, stížnost, omluvu (dovednosti prokáže při vypracování kompozice)	-->	Informatika -> 1. ročník -> • ovládá a využívá dostupnou výpočetní techniku, software a hardware
	• administrativní styl – formuluje běžnou žádost, objednávku, reklamaci, stížnost, omluvu (dovednosti prokáže při vypracování kompozice)	-->	Informatika -> 1. ročník -> • ovládá práci v textovém a tabulkovém editoru
	• administrativní styl – formuluje běžnou žádost, objednávku, reklamaci, stížnost, omluvu (dovednosti prokáže při vypracování kompozice)	-->	Informatika -> 1. ročník -> • aplikuje základní zásady typografie.
	• administrativní styl – formuluje běžnou žádost, objednávku, reklamaci,	-->	Informatika -> 1. ročník -> • edituje a formátuje text, používá a vytváří styly, formátuje písmo, odstavce a stránky.

	stížnost, omluvu (dovednosti prokáže při vypracování kompozice)		
	• posoudí význam nejstarších památek mimoevropské literatury a přínos pro další literární vývoj	-->	Dějepis -> 1. ročník -> • posoudí vliv daných civilizací na evropskou kulturu
	• zhodnotí význam bible pro vývoj evropské civilizace, interpretuje bibli jako inspirační zdroj evropské křesťanské civilizace	-->	Dějepis -> 1. ročník -> • posoudí vliv daných civilizací na evropskou kulturu
	• zařadí hlavní představitele řecké a římské starověké literatury a jejich literární díla do chronologického kontextu	-->	Dějepis -> 1. ročník -> • ocení význam řecké kultury pro formování kultury evropské
	• zhodnotí význam bible pro vývoj evropské civilizace, interpretuje bibli jako inspirační zdroj evropské křesťanské civilizace	-->	Dějepis -> 1. ročník -> • vystihne typické rysy judaismu
	• ocení význam křesťanství pro středověkou literaturu a kulturu obecně	-->	Dějepis -> 1. ročník -> • zdůvodní vznik a šíření křesťanství, význam bible
	• přiřadí hrdinské eposy k jednotlivým národním literaturám	-->	Dějepis -> 1. ročník -> • vysvětlí proces vývoje prvních státních útvarů v západní, střední a východní Evropě
	• zhodnotí vliv husitství na vývoj literatury	-->	Dějepis -> 2. ročník -> • vysvětlí vliv husitství na společnost a politiku, popíše základní vojenské akce
	• vystihne typické znaky uměleckého směru renesance a myšlenkového hnutí humanismu	-->	Dějepis -> 2. ročník -> • rozliší renesanci a humanismus, porovná renesanci s předchozími obdobími
	• vysvětlí asimilaci znělosti jako pravopisný jev	<--	Biologie -> 3. ročník -> • popíše tvorbu hlasu
	• přistupuje s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí	<--	Výtvarná výchova -> 1. ročník -> • respektuje pluralitu procesu komunikace a vědomě rozšiřuje vlastní smyslovou percepci a sebevyjádřední
	• zařadí typická díla k jednotlivým druhům umění	<--	Výtvarná výchova -> 1. ročník -> • rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry s důrazem na umění od konce 19. století do období meziválečného
	• posoudí význam nejstarších památek mimoevropské literatury a přínos pro další literární vývoj	<--	Dějepis -> 1. ročník -> • posoudí vliv daných civilizací na evropskou kulturu
	• zhodnotí význam bible pro vývoj evropské civilizace, interpretuje bibli jako inspirační zdroj evropské křesťanské civilizace	<--	Dějepis -> 1. ročník -> • posoudí vliv daných civilizací na evropskou kulturu
	• zařadí hlavní představitele řecké a římské starověké literatury a jejich literární díla do chronologického kontextu	<--	Dějepis -> 1. ročník -> • ocení význam řecké kultury pro formování kultury evropské
	• zhodnotí význam bible pro vývoj evropské civilizace, interpretuje bibli jako inspirační zdroj evropské křesťanské civilizace	<--	Dějepis -> 1. ročník -> • vystihne typické rysy judaismu

	• ocení význam křesťanství pro středověkou literaturu a kulturu obecně	<--	Dějepis -> 1. ročník -> • zdůvodní vznik a šíření křesťanství, význam bible
	• přiřadí hrdinské eposy k jednotlivým národním literaturám	<--	Dějepis -> 1. ročník -> • vysvětlí proces vývoje prvních státních útvarů v západní, střední a východní Evropě
	• zhodnotí vliv husitství na vývoj literatury	<--	Dějepis -> 2. ročník -> • vysvětlí vliv husitství na společnost a politiku, popíše základní vojenské akce
	• vystihne typické znaky uměleckého směru renesance a myšlenkového hnutí humanismu	<--	Dějepis -> 2. ročník -> • rozliší renesanci a humanismus, porovná renesanci s předchozími obdobími
	• vyhledává informace v médiích (vzdělávacích institucích) a knižních publikacích	<--	Anglický jazyk 2 -> 2. ročník -> používá časopisy, odbornou literaturu, média při zpracování příprav na mluvený projev
2.	• posoudí mediální sdělení z etického hlediska (bulvár, reklama, stereotypy)	-->	Základy společenských věd -> 2. ročník -> • posoudí vliv masové kultury na společnost a jedince
	• popíše historické souvislosti evropského vývoje, protireformace.	-->	Dějepis -> 2. ročník -> • popíše průběh třicetileté války, uvede její důsledky pro Evropu i pro naše země
	• vysvětlí vliv náboženství na umění.	-->	Dějepis -> 2. ročník -> • vysvětlí důsledky protireformačních snah v českých zemích
	• vysvětlí specifika českého baroka (zvláštnosti českých poměrů)	-->	Dějepis -> 2. ročník -> • vysvětlí důsledky protireformačních snah v českých zemích
	• rozpozná prvky humanismu a baroka v díle J. A. Komenského	-->	Dějepis -> 2. ročník -> • rozliší charakteristické znaky a projevy barokní kultury
	• posoudí nový světový názor, vysvětlí spojení osvícenství s literaturou	-->	Dějepis -> 2. ročník -> • charakterizuje projevy osvícenství, uvede jeho typické znaky a představitele, objasní osvícenství jako reakci na absolutistické režimy
	• uvede charakteristické znaky romantismu	-->	Dějepis -> 2. ročník -> • charakterizuje jednotlivé etapy kulturního vývoje
	• na konkrétních ukázkách rozliší typické znaky kritického realismu a naturalismu	-->	Dějepis -> 2. ročník -> • charakterizuje jednotlivé etapy kulturního vývoje
	• charakterizuje situaci v Evropě v době NOB, srovná ji se specifickými podmínkami, východisky a cíli českého NO	-->	Dějepis -> 3. ročník -> • charakterizuje národní hnutí 19. století
	• posoudí mediální sdělení z etického hlediska (bulvár, reklama, stereotypy)	<--	Základy společenských věd -> 2. ročník -> • posoudí vliv masové kultury na společnost a jedince
	• popíše historické souvislosti evropského vývoje, protireformace.	<--	Dějepis -> 2. ročník -> • popíše průběh třicetileté války, uvede její důsledky pro Evropu i pro naše země
	• vysvětlí vliv náboženství na umění.	<--	Dějepis -> 2. ročník -> • vysvětlí důsledky protireformačních snah v českých zemích

	• vysvětlí specifika českého baroka (zvláštnosti českých poměrů)	<--	Dějepis -> 2. ročník -> • vysvětlí důsledky protireformačních snah v českých zemích
	• rozpozná prvky humanismu a baroka v díle J. A. Komenského	<--	Dějepis -> 2. ročník -> • rozliší charakteristické znaky a projevy barokní kultury
	• posoudí nový světový názor, vysvětlí spojení osvícenství s literaturou	<--	Dějepis -> 2. ročník -> • charakterizuje projevy osvícenství, uvede jeho typické znaky a představitele, objasní osvícenství jako reakci na absolutistické režimy
	• uvede charakteristické znaky romantismu	<--	Dějepis -> 2. ročník -> • charakterizuje jednotlivé etapy kulturního vývoje
	• na konkrétních ukázkách rozliší typické znaky kritického realismu a naturalismu	<--	Dějepis -> 2. ročník -> • charakterizuje jednotlivé etapy kulturního vývoje
	• charakterizuje situaci v Evropě v době NOB, srovná ji se specifickými podmínkami, východisky a cíli českého NO	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • charakterizuje národní hnutí 19. století
3.	• postihne reakci českých autorů na společenskou situaci a objasní vliv světové literatury	-->	Dějepis -> 3. ročník -> • posoudí důsledky rakousko-uherského vyrovnání pro existenci habsburské monarchie
	• rozliší různý přístup spisovatelů ke ztvárnění obrazu 1. světové války	-->	Dějepis -> 3. ročník -> • rozezná výsledky a důsledky války
	• vysvětlí postavení pražské německy psané literatury ve světové kultuře	-->	Dějepis -> 3. ročník -> • vymezí rozsah státu, jeho hranice, národnostní složení obyvatelstva a politický systém;
	• vymezí společné rysy představitelů tzv. demokratického proudu a zároveň tematickou různorodost	-->	Dějepis -> 3. ročník -> • posoudí demokratický charakter a politickou kulturu první Československé republiky včetně působení Tomáše G. Masaryka;
	• zdůvodní angažovanost poezie (změna přístupu autorů, kteří opouštějí individualismus)	-->	Dějepis -> 3. ročník -> • zhodnotí důsledky rozhodnutí mezinárodní konference v Mnichově v kontextu evropské politiky
	• charakterizuje typické znaky jednotlivých moderních směrů	<--	Hudební výchova -> 2. ročník -> • identifikuje hudebně výrazové prostředky hudby 20. století a odliší je od hudby minulých staletí (tzv. klasické hudby)
	• charakterizuje typické znaky jednotlivých moderních směrů	<--	Výtvarná výchova -> 2. ročník -> • uvědomuje si příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a uvádí tyto projevy do společenského kontextu
	• postihne reakci českých autorů na společenskou situaci a objasní vliv světové literatury	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • posoudí důsledky rakousko-uherského vyrovnání pro existenci habsburské monarchie
	• rozliší různý přístup spisovatelů ke ztvárnění obrazu 1. světové války	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • rozezná výsledky a důsledky války

	• vysvětlí postavení pražské německy psané literatury ve světové kultuře	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • vymezí rozsah státu, jeho hranice, národnostní složení obyvatelstva a politický systém;
	• vymezí společné rysy představitelů tzv. demokratického proudu a zároveň tematickou různorodost	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • posoudí demokratický charakter a politickou kulturu první Československé republiky včetně působení Tomáše G. Masaryka;
	• zdůvodní angažovanost poezie (změna přístupu autorů, kteří opouštějí individualismus)	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • zhodnotí důsledky rozhodnutí mezinárodní konference v Mnichově v kontextu evropské politiky
4.	• vyvodí důsledky nebezpečí totalitní ideologie pro literaturu	-->	Dějepis -> 3. ročník -> • rozčlení vývoj komunistického Československa, porovná jednotlivá období vlády komunistů v Československu (50. léta, proces „demokratizace," normalizace, myšlenky přestavby a glasnosti)
	• posoudí téma války a holocaustu jako téma výrazné zvláště v letech šedesátých	-->	Dějepis -> 3. ročník -> • porozumí pojmům ghetto, šoa, holocaust a konečné řešení židovské otázky
	• charakterizuje jednotlivé proudy poválečné literatury po stránce formální i obsahové	-->	Reálie anglicky mluvících zemí 2 -> 4. ročník -> • charakterizuje hlavní literární období a jmenuje významné autory a díla britské a americké literatury
	• vyvodí důsledky nebezpečí totalitní ideologie pro literaturu	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • rozčlení vývoj komunistického Československa, porovná jednotlivá období vlády komunistů v Československu (50. léta, proces „demokratizace," normalizace, myšlenky přestavby a glasnosti)
	• posoudí téma války a holocaustu jako téma výrazné zvláště v letech šedesátých	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • porozumí pojmům ghetto, šoa, holocaust a konečné řešení židovské otázky
	• charakterizuje jednotlivé proudy poválečné literatury po stránce formální i obsahové	<--	Reálie anglicky mluvících zemí 2 -> 4. ročník -> • charakterizuje hlavní literární období a jmenuje významné autory a díla britské a americké literatury

5.1.5 Průřezová témata

Podtéma	1.	2.	3.	4.
Žijeme v Evropě	Epos o Gilgamešovi a Starý a Nový zákon – evropský integrační proces Antická literatura – významní Evropané Středověká evropská literatura – evropské kulturní kořeny a hodnoty – křesťanství	Baroko v evropské literatuře – významní Evropané Klasicismus, ... - významní Evropané Romantismus ve světové a české literatuře – významní Evropané Realismus ve světové literatuře	Světová literatura na konci 19. století (literární moderna) - významní Evropané Světová poezie 1. poloviny 20. století (avantgarda – nové umělecké směry) - významní Evropané Próza a drama ve	Vývoj českého jazyka a pravopisu, jazyky slovanské – slovanské jazyky Světová literatura druhé poloviny 20. stol

	Renesance a humanismus v evropské literatuře – významní Evropané	19. literatuře – významní Evropané	světové literatuře 1. poloviny 20. století – významní Evropané	
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	Úvod do studia jazyka a slohu – lingvistické propojení současných jazyků Česká literatura středověku – jazyková a kulturní pluralita Renesance a humanismus v české literatuře – jazyková a kulturní rozrůzněnost			
Psychosociální aspekty interkulturality			Próza a drama ve světové literatuře 1. poloviny 20. století – německy píšící (židovští) pražští autoři	Česká poezie druhé poloviny 20. stol. - exilová literatura Česká próza a drama druhé poloviny 20. stol. - exilová literatura
Média a mediální produkce		Základy mediální výchovy – zpráva, příspěvek do časopisu, novinový článek		
		Publicistický styl – zpráva, reportáž, fejeton		
Mediální produkty a jejich významy		Základy mediální výchovy – zpráva, příspěvek do časopisu, novinový článek Publicistický styl – zpráva, reportáž, fejeton		
Účinky mediální produkce a vliv médií		Základy mediální výchovy – zpráva, příspěvek do časopisu, novinový článek Publicistický styl – zpráva, reportáž, fejeton		

Uživatelé	Úvod do studia jazyka a slohu – práce s internetem, katalogy, knihoven Prostě sdělovací styl – zpracování daného žánru prostřednictvím PC, užívání internetu, médií		Odborný styl, Základy textové syntaxe – vyhledávání informací, zjišťování důvěryhodnosti zdroje Výkladový postup – vyhledávání informací, zjišťování důvěryhodnosti zdroje	Nauka o komunikaci – práce se zdroji informací, důvěryhodnost zdrojů
Role médií v moderních dějinách		Základy mediální výchovy – zpráva, příspěvek do časopisu, novinový článek Publicistický styl – zpráva, reportáž, fejeton		

5.1.6 Učivo/výstupy

Český jazyk a literatura	1. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
Úvod do studia jazyka a slohu • základní pojmy jazykovědy a stylistiky	• vysvětlí základní jazykovědné a stylistické termíny, užívá je v praxi
• národní jazyk (spisovná a nespisovná podoba národního jazyka – čeština spisovná, hovorová, obecná, interdialekt a dialekt, slang, argot)	• rozliší podoby a útvary národního jazyka
• norma a kodifikace, příručky	• orientuje se v systému jazykových příruček, aktivně je využívá
• čeština a jazyky příbuzné	• dokáže spřízněnost slovanských jazyků
• získávání a zpracování informací (knihovny, internet, slovníky, encyklopedie)	• vyhledává informace v médiích (vzdělávacích institucích) a knižních publikacích
• výpisek, osnova, výtah, obsah, rejstřík, resumé	• rozliší a užívá v praxi výpisek, osnovu, výtah, obsah, rejstřík, resumé
Úvod do nauky o zvukové stránce jazyka	• prokáže znalost základních pojmů disciplín
• předmět a dílčí disciplíny (fonetika, fonologie, hláska, foném, fonetická transkripce)	• roztřídí hláskový systém do základních skupin
• systém českých samohlásek	• vymezí rozdíl v grafické a hláskové podobě slova
• systém českých souhlásek	• vysvětlí asimilaci znělosti jako pravopisný jev
• spodoba hlásek, slovní přízvuk	• prakticky prokáže znalost výslovnostních pravidel českého jazyka, správně vyslovuje vybraná slov přejatá
• spisovná výslovnost češtiny	• člení projev na jednotlivé zvukové celky, při projevu používá správný akcent
• výslovnost slov přejatých	• vysvětlí vliv intonace na smysl výpovědi
Nauka o písemné stránce jazyka (grafémika) • psaní: i,í/ y,ý, písmena ě, předpon s(e)-/ z(e) a souhláskových skupin, délky samohlásek, zkratek a značek, slov přejatých	• prakticky aplikuje zásady českého pravopisu
Úvod do stylistiky	• prakticky ovládá základní termíny
• stylistika, objektivní a subjektivní činitelé	• analyzuje vztah mezi účastníky komunikační situace

• funkční styly: prostěsdělovací, publicistický, odborný, administrativní, umělecký	• definuje činitele ovlivňující tvorbu komunikátu
• slohové postupy a útvary	• určí funkční styly a analyzuje vztah mezi nimi
	• zařadí text do příslušného funkčního stylu, rozezná dominantní funkci textu
	• vysvětlí vztah mezi slohovými postupy a slohovými útvary
Prostěsdělovací styl	• rozliší základní mluvené a psané útvary, umí používat prvky informačního postupu, aplikuje charakteristické jazykové obraty prostěsdělovacího stylu
• funkce, typické jazykové prostředky a charakteristické rysy prostěsdělovacího stylu	• podá výstižnou a srozumitelnou informaci o události
• mluvené útvary: poděkování, omluva, žádost, nabídka, dotaz	

Český jazyk a literatura	2. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
Slovo, sousloví, ustálená spojení (lexikologie, frazeologie), nauka o významu slova (sémantika)	• správně posoudí volbu slova z hlediska tématu, funkce, komunikační situace, resp. odhalí nefunkční či násilné užití slova nebo slovního obratu v daném kontextu
• pojmenování a slovo, vzájemný vztah těchto pojmů	
• slovo a sousloví, víceslovné pojmenování, frazeologie	• seznámí se s různými typy slovníků a umí je prakticky používat (SSČ)
• druhy pojmenování podle významu a stylistické platnosti: pojmenování konkrétní a abstraktní, slova spisovná a nespisovná, jednoznačná a mnohoznačná	• objasní jednoznačnost, mnohoznačnost a souzvučnost slov
• frekvence, dobový výskyt, expresivita	• odhalí a opraví nevhodné opakování téhož slova nebo slov se stejným kořenem v těsném sousedství
	• rozpozná v textu ustálená slovní spojení a posoudí jejich funkci a účinek
• homonyma, synonyma, antonyma	• odhalí termíny a vystihne jejich význam, pokud to kontext umožňuje
	• posoudí vhodnost užití slov cizího původu v daném textu a uvede/odhadne jejich význam
• přenášení pojmenování	• prakticky využívá významových vztahů mezi slovy (nadřazenost, podřazenost, souřadnost)
• metafora, metonymie, synekdocha	• identifikuje užití obrazného vyjádření v textu a vystihne zamýšlený účinek obrazného vyjádření na adresáta
Nauka o tvoření slov	• odliší problémy slovotvorné a tvaroslovné
• obohacování slovní zásoby	• popíše možnosti obohacování české slovní zásoby
• slovotvorné způsoby: odvozování, skládání, zkracování	• využívá jednotlivé způsoby slovotvorby
• slovotvorná stavba slova	• rozpozná slova původní (neutvořená) a slova utvořená
• morfémová stavba slova	• určí slovotvorný základ a formant utvořeného slova
	• postihne směr tvoření v jednoznačných případech (řada, čeleď)
	• odděli a pojmenuje jednotlivé morfémy ve slově
	• rozpozná a určí význam předpony a přípony u daného slova
	• vysvětlí hláskové změny při odvozování
Tvarosloví (morfologie)	• určí slovnědruhovou platnost slova v daném kontextu
• funkční tvarosloví: slovní druhy, přechody slovních druhů, mluvnické kategorie	• rozliší různou slovnědruhovou platnost slova (slovnědruhová homonymie)

• formální morfologie: základní jevy českého tvarosloví (ohebné slovní druhy – jména, neohebné slovní druhy)	• odliší morfologicky chybný a správný tvar (ve složitějších případech pomocí normativní příručky)
	• posoudí slohovou platnost morfologických variant
	• určí základní gramatické kategorie jmen
	• identifikuje a opraví chybně užitou předložku či spojovací výraz
	• vnímá tvarosloví jako vývojovou záležitost, zná základní tendence vývoje, správnost tvaru ověřuje v příručkách
Základy mediální výchovy – zpráva, příspěvek do časopisu, novinový článek	• získává, třídí a vyhodnocuje informace
• informace v médiích (vyhledávání, zdroje a jejich věrohodnost, podstatnost a nepodstatnost)	• odhalí hodnotící subjektivní prostředky, odliší je od objektivních
• zpráva, komentovaná zpráva (subjektivnost, role autora, domněnka a faktické konstatování)	• vysvětlí rozdíl mezi zprávou a zprávou komentovanou
• manipulace, podbízivost, laciný efekt, etika v médiích	• kriticky posoudí podíl marketingu na prodejnost výrobku, odhalí manipulaci
	• posoudí mediální sdělení z etického hlediska (bulvár, reklama, stereotypy)
	• napíše příspěvek do (fiktivního) časopisu na dané téma
	• respektuje úroveň potenciálního čtenáře
	• vhodně užívá odpovídajících stylistických a jazykových prostředků
	• dovednosti prokáže při vypracování kompozice
Publicistický styl – zpráva, reportáž, recenze	• dovednosti prokáže při vypracování kompozice
• funkce, typické jazykové prostředky a charakteristické rysy publicistického projevu	• popíše funkce publicistiky (zpravovací, apelativní, rekreační)
• útvary zpravodajské (zpráva, oznámení), analytické (úvodník, komentář, polemika, recenze), beletristické (fejeton, reportáž, interview), propagační (reklama, komerční inzerát	• uvede a rozliší základní publicistické útvary
• horizontální a vertikální členění textu	• rozliší cíle jednotlivých druhů projevu
	• charakterizuje specifičnost jazyka v publicistice
	• využívá uměleckých (odborných) prostředků (reportáž, recenze)
	• v MS Word přehledně upraví/napíše publicistický text
	• vhodně užívá typických stylistických a jazykových prostředků
Baroko v evropské literatuře	• popíše historické souvislosti evropského vývoje, protireformace.
• myšlenková východiska	
• charakteristické rysy literárního baroka	• vysvětlí vliv náboženství na umění.
• projevy baroka v jiných druzích umění	• rozpozná charakteristické rysy literárního baroka.
Baroko v české literatuře	• vysvětlí specifika českého baroka (zvláštnosti českých poměrů)
• lidová a pololidová tvorba	
	• vysvětlí úpadek českého jazyka (vzrůstající germanizaci) a současně vznikající obrany českého jazyka
• oficiální katoličtí představitelé (B. Bridel, B. Balbín)	• rozliší úroveň literatury (literárních žánrů) v rámci lidové, pololidové tvorby a oficiální literatury
• exulantská literatura (Komenský)	• rozpozná prvky humanismu a baroka v díle J. A. Komenského
	• vysvětlí význam Komenského a jeho roli v oblasti pedagogiky
Klasicismus	• vyhledá v ukázkách charakteristické rysy klasicismu

Osvícenství, racionalismus (Defoe, Swift, Voltaire)	
Preromantismus	• vysvětlí vztah osvícenství ke klasicismu a popíše změny ve společnosti
Sturm und Drang	• posoudí nový světový názor, vysvětlí spojení osvícenství s literaturou
• představitelé: P. Corneille, Moliére, J. W. Goethe, F. Schiller	• správně posoudí autorský postoj a záměr (rozpozná humorný, parodický, satirický)
• commedie dell´arte, pantomima, klasicistní drama, francouzští encyklopedisté	• dokáže chronologicky seřadit několik kratších typických textů do relativní časové následnosti podle doby jejich vzniku
Národní obrození	• charakterizuje situaci v Evropě v době NOB, srovná ji se specifickými podmínkami, východisky a cíli českého NO
• J. Dobrovský, J. Jungmann	• vysvětlí význam divadla jako významného činitele při utváření národního vědomí
• J. K. Tyl, F. Čelakovský, F. Palacký, K. J. Erben	• dokáže význam NO při budování státoprávního a historického vědomí českého státu
• vlastenectví, germanizace, slavistika, panslovanství, Rukopisy	• charakterizuje novočeské básnictví, aplikuje získané poznatky v praxi
	• posoudí na konkrétních dílech realizaci ideálů a cílů NO
	• rozliší prioritní záměr autora (společenskopolitický, mravní apel, poskytnutí zábavy, výchova)
Romantismus ve světové a české literatuře	• popíše myšlenková východiska romantismu
• myšlenková východiska	• uvede charakteristické znaky romantismu
• charakteristické rysy	• vymezí pojmy romantický hrdina, romantický ideál
• romantický hrdina	• vystihne pravděpodobnou motivaci jednání postav
• romantický ideál	• vysvětlí podstatu byronismu
• představitelé: G.G. Byron, W. Scott, V. Hugo, A. Dumas st., Stendhal, bratři Grimmové, A. S. Puškin, E. A. Poe	• charakterizuje historický román
• osobnost J. Austenové (rodinný román) a problematika jejího začlenění do literárního vývoje	• odliší romantické a realistické prvky její tvorby
• K. H. Mácha	• analyzuje Máj po stránce formální i obsahové, vysvětlí výjimečnost autora ve své době (Mácha očima kritiků)
Počátky českého realismu	• identifikuje prolínání romantismu a realismu u Němcové
• B. Němcová, K. Havlíček Borovský	• srovná společenskou roli ženy v dané době a dnes
	• vysvětlí vztah literatury a politiky na životě a tvorbě K. H. B
Realismus ve světové literatuře 19. století	• na konkrétních ukázkách rozliší typické znaky kritického realismu a naturalismu
• nový pohled na hrdinu a společnost	• interpretuje typizaci jako hlavní metodu zobrazování skutečnosti, nový pohled na hrdinu a společnost
• typizace jako metoda zobrazení skutečnosti	• vysvětlí rozdíl mezi autorem, vypravěčem a postavou, rozliší jednotlivá pásma
• román psychologický, společenský, humoristický, historický, humoristické a satirické povídky	• identifikuje řeč vypravěče a řeč postavy, příp. vnitřní monolog
• umělecké rysy naturalismu	• rozpozná, zda je autorský postoj objektivní, subjektivní, vážný, ironický, ...
• představitelé: H. de Balzac, G. Flaubert, G. de Maupassant, E. Zola, Ch. Dickens, L. N. Tolstoj, F. M. Dostojevskij, N. V. Gogol, A. P. Čechov, H. Ibsen	• identifikuje realistický popis jako literární prostředek
	• určí základní prostředky kompoziční výstavby textu
Česká literatura druhé poloviny 19. století	• charakterizuje politickou situaci v Čechách
• umělecké požadavky májovců	• popíše specifické rysy české literatury
• romaneto	• vysvětlí podstatu literárních žánrů – epigram, romaneto

• umělecké koncepce ruchovců a lumírovců	• vysvětlí význam výstavby Národního divadla
• jazyková a tematická originalita v novoromantické tvorbě	• shrne umělecké požadavky májovců
• kritický realismus	• vystihne význam J. Nerudy jako novátora české prózy, novináře, kritika, básníka, dokáže nadčasovost jeho poezie
• satira a parodie	• rozliší v literatuře dvě skupiny – ruchovce a lumírovce
• historická próza	• pochopí význam J. V. Sládka jako překladatele a jako zakladatele dětské poezie
• realistické drama	• rozpozná satirické a parodické prvky v díle S. Čecha („broučkiády“)
• Představitelé: J. Neruda, J. Vrchlický, J. V. Sládek, S. Čech, K. Světlá, K.V. Rais, A. Jirásek, Z. Winter, A. a V. Mrštíkové, L. Stroupežnický, G. Preissová	• dokáže projevy realismu ve všech odvětvích (věda, literatura, umění)

Český jazyk a literatura	**3. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
Morfologie (slovesa)	• rozlišuje a správně používá různé slovesné tvary
• slovesné tvary určité a neurčité, jednoduché a složené	• určuje všechny slovesné kategorie
• slovesné kategorie (s důrazem na kondicionály, vid, pasivum)	• tvoří správné slovesné tvary a identifikuje tvary chybné
• přechodníky	• pozná v textu přechodník a přechodníkovou vazbu
	• tvoří tvary přechodníků ve správné osobě, čase a vidu, posoudí stylistickou platnost
	• dodržuje valenci slovesa
Syntax (klasická)	• vysvětlí rozdíl mezi větou a výpovědí
• věta a výpověď	• rozliší větu jednočlennou a dvojčlennou, rozpozná větný ekvivalent, uvádí vlastní příklady
• věta jednoduchá (věta jednočlenná, dvojčlenná), větný ekvivalent	• určí větněčlenskou platnost slova
• větné členy	• pozná větný člen i v případě, že není zastoupen obvyklým slovním druhem
• větné vztahy a jejich vyjadřování (predikace, koordinace, determinace, kongruence, rekce a adjunkce)	• určí větné vztahy a jejich formální vyjádření v syntaktických dvojicích a syntaktických skupinách
• stavba souvětí (věty hlavní a vedlejší, souvětí souřadné a podřadné, poměry mezi hlavními větami, druhy vedlejších vět)	• rozliší v souvětí věty hlavní a vedlejší, souvětí souřadné a podřadné
• složité souvětí	• určí poměr mezi hlavními větami, druhy vedlejších vět
• aktuální větné členění (slovosled, větosled)	• uplatňuje znalosti syntaxe v písemném projevu (shoda podmětu přísudkem, interpunkce), samostatně používá normativní příručky
	• rozebere a graficky znázorní složité souvětí
	• identifikuje správný slovosled i větosled a aplikuje jej ve vlastních promluvách
	• rozpozná chybný slovosled a větosled a opraví jej, příp. vybere z nabídky správnou variantu
Odborný styl	• charakterizuje typické znaky odborného stylu a odliší ho od ostatních funkčních stylů
• funkce, typické jazykové prostředky, charakteristické rysy	• odliší jednotlivé druhy odborného stylu
• druhy odborného stylu (vědecký, učební, populárně-naučný)	• uvádí, ve kterých situacích se odborný styl užívá

• slohové postupy a útvary (výklad, úvaha, odborný popis)	• vyhledá informaci, posoudí důvěryhodnost zdroje
	• správně odborný text strukturuje (využívá horizontálního a vertikálního členění)
	• generuje/vytváří citace a správně zapisuje zdroje
	• naformátuje odborný text
Základy textové syntaxe	• třídí slohové útvary podle převládajícího slohového postupu
• prostředky návaznosti a soudržnosti textu	• posoudí textovou návaznost (nejen v odborných textech)
• tematická posloupnost	• identifikuje případné nedostatky ve výstavbě textu
• členění textu (odstavce, kapitoly, vsuvky, odkazy)	• posoudí celkovou přehlednost výstavby projevu a funkčnost sledu dílčích celků
	• doplní podle smyslu vynechané části textu, případně odhadne úvod či závěr, doplní vhodný název
Výkladový postup	• je schopen formulovat příčinnostní vztahy mezi jevy, aktivně využívá znalostí ze skladby
• funkce a forma výkladu	• se seznámí s pojmy indukce a dedukce, rozliší obě metody v konkrétním textu
• příčinnostní vztahy mezi jevy, jejich jazykové vyjádření	• identifikuje citát, parafrázi, zná význam slova plagiát
• kompozice výkladu z hlediska výkladových metod (deduktivní, induktivní)	• pozná předmluvu, doslov
• jazyk výkladu (úloha terminologie)	• si procvičí stylizační dovednosti v rámci výkladu, prokazuje schopnost shrnout poznatky, popř. je zobecnit
• poznámkový aparát	• užívá vhodné jazykové prostředky se zvláštním zřetelem na termíny
	• v jednoduché podobě užívá poznámek, citací, dodržuje etické principy „vědecké práce“
	• dovednosti prokáže při vypracování kompozice
Úvahový postup	• dovednosti prokáže při vypracování kompozice
• znaky úvahy	• rozpozná úvahový slohový postup v textu
• jazyková stránka	• rozliší obecný závěr a názor autora úvahy
• kompozice úvahy	• zhodnotí vhodnost použitých jazykových prostředků v textu
	• logicky uspořádá vlastní projev a formuluje argumenty
Světová literatura na konci 19. století (literární moderna)	• vysvětlí odlišnost Poeova díla od klasické literatury, odhalí znaky, na základě, kterých je přiřazován k moderní literatuře
• E. A. Poe – předchůdce moderní literatury	• vysvětlí, jak se vývoj společnosti odráží ve vývoji literatury
• symbolismus, impresionismus, dekadence	• vymezí obecné znaky moderní literatury (forma moderních básní, jazykové prostředky)
• tzv. prokletí básníci (Ch. Baudelaire, J. A. Rimbaud, P. Verlaine)	• charakterizuje typické znaky jednotlivých moderních směrů
• civilismus (W. Whitman)	• charakterizuje symbolismus nejen jako umělecký směr, ale i jako tvůrčí metodu
	• přiřadí text k jednotlivým směrům
	• zná nejvýznamnější představitele
Česká literatura na přelomu 19. a 20. století	• postihne reakci českých autorů na společenskou situaci a objasní vliv světové literatury
• Manifest České moderny, symbolismus, impresionismus, dekadence (J. S. Machar, A. Sova, O. Březina, K. Hlaváček)	• charakterizuje Manifest České moderny jako důležitý mezník české literatury
• tvorba tzv. buřičů (V. Dyk, F. Gellner, F. Šrámek, S. K. Neumann, P. Bezruč)	• zná nejvýznamnější představitele, postihne jejich individualitu a přínos
	• srovná způsob protestu představitelů dekadence s přístupem buřičů

	• dokáže druhovou a žánrovou rozmanitost tvorby jednotlivých autorů
	• objevuje nové, dříve tabuizované motivy v literatuře
Světová poezie 1. poloviny 20. století (avantgarda – nové umělecké směry)	• vysvětlí roli G. Apollinaira jako „otce“ avantgardy
• G. Apollinaire (metoda volných asociací, pásmo)	• charakterizuje metodu volných asociací jako základní výrazový prostředek literární avantgardy
• kubismus, futurismus, expresionismus, dadaismus, surrealismus	• charakterizuje pásmo jako novátorskou formu poezie
	• charakterizuje znaky avantgardy (např. protest, důraz na grafické ztvárnění)
	• přiřadí typické texty k jednotlivým směrům, případně k jejich autorům
	• vysvětlí vztah literatury a politiky (Majakovskij, Marinetti)
Próza a drama ve světové literatuře 1. poloviny 20. století	• rozliší různý přístup spisovatelů ke ztvárnění obrazu 1. světové války
• obraz 1. světové války v literatuře (E. M. Remarque, R. Rolland, E. Hemingway)	• vysvětlí různorodost žánrů, témat, směrů ve vztahu k výrazným osobnostem meziválečné prózy
• žánrová a tematická rozrůzněnost meziválečné literatury, výrazné osobnosti jednotlivých národních literatur (J. Joyce, M. Proust, E. Hemingway, J. Steinbeck, T. Mann, M. Bulgakov, M. Šolochov, B. Pasternak)	• objasní pojmy román – řeka, sága, ztracená generace, americký sen, metoda ledovce
• německy píšící pražští autoři (F. Kafka)	• na konkrétním úryvku ukáže znaky experimentální prózy
	• vysvětlí postavení pražské německy psané literatury ve světové kultuře
	• najde specifické rysy Kafkovy tvorby
Česká poezie 1. poloviny 20. století	• dá do souvislosti mezníky vývoje meziválečné české společnosti s diferenciací české literatury
• Devětsil	• uvádí Devětsil jako základnu meziválečného umění
• proletářská poezie (Jiří Wolker)	• najde typické znaky proletářského umění
• poetismus a surrealismus (Vítězslav Nezval, Jaroslav Seifert)	• charakterizuje poetismus jako typicky český avantgardní směr
• spirituální a katolický proud (J. Zahradníček, V. Holan, F. Halas)	• postihne souvislosti vývoje českého surrealismu s evropským kontextem
• osobnost J. Ortena	• odliší poetistický a surrealistický text
• reakce české poezie na ohrožení fašismem a nebezpečí války (V. Holan, F. Halas)	• uvede příklady typických motivů spirituální poezie (motiv plynutí času, smrti, ticha)
	• zdůvodní angažovanost poezie (změna přístupu autorů, kteří opouštějí individualismus)
Česká próza 1. poloviny 20. století	• dokáže žánrovou a tematickou různorodost české meziválečné prózy
• žánrová a tematická pestrost literatury	• srovná různé přístupy autorů ke ztvárnění 1. světové války (legionářská literatura, vitalismus), zdůvodní osobitost Haškovy tvorby
• rozmanitost pohledů na I. světovou válku (J. Hašek), legionářská lit.	• ukáže na Vančurově díle typické znaky imaginativní prózy (přístup k tématu, jazykové prostředky, funkce vypravěče)
• avantgardní próza (V. Vančura)	• vymezí společné rysy představitelů tzv. demokratického proudu a zároveň tematickou různorodost
• demokratický proud (K. Poláček, K. Čapek)	• charakterizuje osobnost a dílo K. Čapka jako jedinečného představitele prvorepublikové literatury
• ideologizace literatury	• pozná ideologický (tendenční) text
• I. Olbracht (baladická próza, židovská tematika)	• ukáže vývoj tematiky v díle I. Olbrachta
• psychologická próza (J. Havlíček)	• charakterizuje znaky psychologické prózy

• katolicky orientovaná literatura (J. Durych, J. Deml)	• vyhledá v textech specifické jazykové prostředky psychologizace (vnitřní monolog, typy řeči)
	• vysvětlí specifičnost katolicky orientované literatury, vysvětlí pojem ruralismus
	• ukáže na díle J. Durycha proměnu historické prózy
České meziválečné divadlo	• reprodukuje základní informace o vývoji českého divadla ve 20. a 30. letech 20. století
• Osvobozené divadlo (J. Werich, J. Voskovec)	• vysvětlí rozdíl mezi klasickým (kamenným) divadlem a divadlem netradičním
• D 34	• vysvětlí autorský a režisérský typ divadla, dokáže syntézu různých forem jako podstatu meziválečné divadelní avantgardy
	• vyhledá příklady politické satiry jako reakce na soudobý vývoj
Podoba české literární kritiky, kritické střety koncepcí a osobností	• objasní významnou roli literární kritiky v tomto období
• F. X. Šalda, K. Teige, F. Peroutka, V. Černý	• postihne rozdílnost koncepcí významných představitelů

Český jazyk a literatura	**4. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
Nepravidelnosti větné stavby	• identifikuje odchylky od větné stavby
• elipsa, anakolut, apoziopeze, zeugma, atrakce,	• rozezná odchylky motivované od nemotivovaných, posoudí jejich komunikační účinek
• kontaminace	• opraví zásadní porušení větné stavby
• vsuvka	• rozliší vsuvku a vedlejší větu
VJR	• využívá znalostí všech jazykových plánů, odhaluje vzájemné propojení jazykových prostředků
• texty různých stylů a komunikačních situací (různé útvary národního jazyka)	• nachází a využívá funkční jazykové prostředky
• úkoly analytické, korekturní, konstruktivní	• hodnotí adekvátnost užití spisovných/nespisovných jazykových prostředků
• kodifikační příručky	• orientuje se v jazykových příručkách, které v obtížnějších případech využívá
Vývoj českého jazyka a pravopisu, jazyky slovanské	• orientuje se v indoevropských jazycích
• podstata a příčiny jazykového vývoje	• vymezí a popíše etapy vývoje češtiny
• indoevropská jazyková rodina, praslovanština, východoslovanské, jihoslovanské, západoslovanské jazyky	• posoudí společenský a kulturní význam staroslověnštiny (azbuka, latinka, stát, křesťanství)
• staroslověnština	• na základě analýzy vybraných historických textů určí období vzniku textu
• pračeština, staročeština, čeština	• v současném textu vyvodí historii základních, pro češtinu typických, hláskových a morfologických jevů
• pravopis primitivní, spřežkový, diakritický	• rozlišuje mezi jazykem a jeho zápisem, rozpozná zápis primitivní, spřežkový, diakritický
• základy dialektologie (nářeční oblasti, tendence vývoje, interdialekt)	• posoudí dnešní postavení dialektu a interdialektu
Maturitní četba	• předloží seznam maturitní četby v souladu s předepsaným vzorem
Umělecký styl, vypravování s uměleckými prvky	• rozlišuje text umělecký a neumělecký
• funkce estetická (emocionálnost, subjektivnost, významová mnohoznačnost)	• identifikuje formy řeči a jejich vliv na slohový účinek textu
• syntéza slohových postupů	• využívá jazykové prostředky různých útvarů národního jazyka s estetickým cílem
	• stylizuje text s uměleckými prvky

	• dovednosti prokáže při vypracování kompozice
Světová literatura druhé poloviny 20. stol • reflexe druhé světové války v literatuře – • žánrová a tematická pestrost světové literatury • člověk v totalitní společnosti – G. Orwell, A. Solženicyn • rozhněvaní mladí muži -K. Amis • beatnická literatura – J. Kerouac, A. Ginsberg) • existencialismus – A. Camus, J. P. Sartre	• porovná rozdílné způsoby zobrazování skutečnosti (např. na tématu války)
• neorealismus – A. Moravia	• přiřadí ukázky k jednotlivým proudům poválečné literatury
• nový román	• charakterizuje jednotlivé proudy poválečné literatury po stránce formální i obsahové
• magický realismus –G. G. Márquez	• na příkladech z literatury vysvětlí podstatu totalitních režimů
• absurdní drama – S. Beckett, E. Ionescu	• uvede jednotlivé představitele poválečné literatury, charakterizuje jejich tvorbu
• další významní dramatici: T. Williams, F. Dürrenmatt	• vysvětlí pojmy psychologicky laděné drama, modelové drama
• postmodernismus – U. Eco, M. Kundera	• vysvětlí podíl českého divadla na rozvoji absurdního dramatu
Česká poezie druhé poloviny 20. stol. • reakce na konec války v české poezii • ideologizace poezie po roce 1948 • proměny poezie v 60. letech v souvislosti s politickým vývojem	• porovná situaci v naší poezii po první a druhé světové válce
• vliv tzv. normalizace na českou poezii – poezie oficiální, samizdatová a exilová (neoficiální)	• vyvodí důsledky nebezpečí totalitní ideologie pro literaturu
• samizdatová a exilová nakladatelství	• popíše rozmach poezie v šedesátých letech a objasní souvislost s rozvojem kultury u nás a s politickým uvolňováním této doby
• zpívaná poezie (K. Kryl, folk)	• analyzuje situaci, do níž se dostala česká kultura v době normalizace
• žánrová a tematická pestrost polistopadové poezie	• posoudí vztah zpívané poezie a společenského dění
• významné osobnosti: J. Seifert, F. Hrubín, V. Holan, J. Kolář, J. Skácel, K. Kryl, J. Suchý, V. Hrabě (výběr dalších osobností závisí na individualitě vyučujícího)	• na základě vlastní čtenářské zkušenosti dokáže pestrost současné literatury
Česká próza a drama druhé poloviny 20. stol. • ideologizace kultury po Únoru 48 a umlčení nekomunistických autorů • vývoj literatury s válečnou tematikou • česká literatura padesátých let	• charakterizuje vliv totalitní ideologie na deformaci české prózy
• odraz politického uvolnění v literatuře šedesátých let	• posoudí téma války a holocaustu jako téma výrazné zvláště v letech šedesátých
• rok 1968 a role spisovatelů jako mluvčích národa	• uvede příklady literárních děl odrážejících jednotlivá vývojová stádia, dokáže případnou ideologizaci textu
• oficiálně vydávaná próza v období normalizace	• díla analyzuje po stránce formální a obsahové
• exilová literatura (nakladatelství 68´publishers)	• dokáže vliv literatury/literátů na vývoj společnosti
• samizdatová literatura (nakladatelství Petlice)	• porovná jednotlivé „typy literatury“ v letech normalizace (oficiální, samizdatová, exilová)
• próza vydávaná po pádu totality, současné divadlo (vlastní čtenářská, divácká zkušenost)	• dokáže prostor v rovině formální a tematické vzniklý po pádu totalitního režimu
• čeští dramatici, vznik autorských divadel a tzv. malých scén (J. Topol)	• popíše vývoj českého dramatu, uvede osobnosti, charakterizuje jejich tvorbu

• významné osobnosti- M. Kundera, J. Škvorecký, L. Vaculík, L. Fuks, B. Hrabal, O. Pavel, A. Lustig, P. Kohout, V. Páral, M. Viewegh, V. Havel (výběr dalších osobností závisí na individualitě vyučujícího)	• na příkladech některých děl charakterizuje umělecký styl významných osobností české prózy, českého divadla

Učivo	**ŠVP výstupy**
Sdílení a spolupráce prostřednictvím digitálních technologií	Využívá digitální technologie při řešení jazykových/literárních úloh a ke sdílení výstupů se spolužáky nebo učitelem.
Online aplikace (výklad/procvičování/texty)	Pracuje s online aplikacemi určenými pro výklad, procvičování a ověřování znalostí z mluvnice a slohu a využívá je k samostatnému i skupinovému učení.
Práce s internetovými jazykovými příručkami	Vyhledává a využívá spolehlivé internetové jazykové příručky k ověření pravopisné, gramatické a stylistické správnosti jazykových jevů.
Získávání dat, informací a obsahu z digitálních zdrojů, posuzování správnosti obsahu	Vyhledává informace v digitálních zdrojích, kriticky posuzuje jejich věrohodnost a rozlišuje fakta od názorů či dezinformací.
Zápis zdrojů, citační norma	Rozpozná různé typy informačních zdrojů (tištěné, elektronické), ověří jejich důvěryhodnost a správně je zapíše podle stanovených citačních pravidel při zpracování vlastního textu.
Prohlubování znalosti literárních celků (např. uměleckých směrů, významných autorů atd.)	Vytvoří grafický přehled/organizér k literárnímu tematickému celku (tabulka Word/ tabulka Excel/ myšlenková mapa/ Canva aj.)
Zápis z četby/ čtenářská reflexe/ referát v MS Word	Zpracuje zadané téma v textovém editoru (MS Word), při tvorbě dokumentu využívá nástroje doporučené učitelem.

5.2 Anglický jazyk

5.2.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Anglický jazyk
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	Předmět je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a je realizován v rámci vzdělávacího oboru Cizí jazyk. Anglický jazyk je určen žákům, kteří vstupují do prvního ročníku na úrovni minimálně A2 podle Společného evropského referenčního rámce jazyků. Vzdělávání směřuje k úrovni B2. Hodinová dotace je navýšena o dvě vyučovací hodiny, tedy z 12 na 14 hodin, v prvním ročníku 4 hodiny, ve druhém a třetím 3, ve čtvrtém 4. Důvodem navýšení je docílení časové dotace potřebné k přechodu z úrovní A2 na B1 a z B1 na B2 na střední škole, a to alespoň v dolním hraničním pásmu předpokládané dotace. (Podle How long does it take to learn a foreign language, Cambridge Universtiy Press, 2018) Učitel volí v prvním ročníku po dohodě s vedením katedry cizích jazyků učebnici britské angličtiny příslušné úrovně. Tato učebnice je základním učebním materiálem. Učebnice renomovaných vydavatelství, se kterými se pracuje, nabízí řadu doplňujících prvků, které jsou v elektronické podobě k dispozici studentům prostřednictvím CD nebo on-line na příslušných webových prostředích. Žáci zde mají k dispozici poslechy, přídavná cvičení, případně další aktivity. Katedra dále používá výukové programy, doplňkové internetové materiály, knihy zjednodušené i originální četby, časopisy, autentické materiály, komunikativní hry, sady překladových a výkladových slovníků, slovníky dostupné in internetu. Studenti si od 3. ročníků mohou rozšiřovat své kompetence v seminářích dle zájmu o aktuální nabídku. Tradičně se nabízí seminář k přípravě na mezinárodní certifikáty, seminář britské a americké kultury, od roku 2020/2021 je opět otevřen seminář Zeměpis v anglickém jazyce. Výuka probíhá střídavě v klasických učebnách a komorněji laděných jazykových učebnách. Všechny učebny na škole jsou vybaveny počítači a internetovým připojením. Cíle výuky jsou v první řadě rozvoj všech jazykových dovedností: mluvení produktivní a interaktivní, psaní, čtení, poslech. Postupně s rozvojem těchto dovedností, zejména v závěrečných ročnících studia, studenti získávají základní akademické dovednosti při úkolech ústní nebo písemnou formou se vyjádřit k obecným společenskovědním tématům, dále studenti rozvíjejí techniky kritického myšlení a také vědomé čtenářské procesy. Do vzdělávacího obsahu předmětu anglický jazyk jsou zařazena tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

5.2.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Definice kompetencí Žák…
Kompetence k řešení problémů:	• posuzuje okolnosti, které (ne)mohou mít s problémem něco společného a zvažuje možné aktéry (kdo problém způsobil, nese jeho důsledky, může jej pomoci řešit nebo řešení brání). • vyhodnotí, které z možných řešení problému je vhodnější vzhledem k podmínkám, které k řešení má. • spolupracuje na problému s jinými lidmi a využívá zkušeností a dovedností nabytých dříve. • je přístupný změně postupu nebo řešení na základě nových informací nebo změněných podmínek.
Kompetence komunikativní:	• vyjadřuje se účelně a přiměřeně dané komunikační situaci; na základě její analýzy se vhodně prezentuje; rozlišuje škálu komunikace od formální k neformální. • formuluje své myšlenky přehledně, srozumitelně a jazykově správně, a to v mluveném i psaném projevu; snaží se dodržovat stylistickou normu, včetně odborné terminologie. • aktivně se účastní diskusí; formuluje, obhajuje a vysvětluje své názory a postoje. • vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování; s respektem a aktivně naslouchá druhým.
Kompetence sociální a personální:	• přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů; nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým. • podílí se na realizaci týmových činností, přijímá svou roli a nese zodpovědnost za svěřené úkoly. • posuzuje reálně své fyzické i duševní schopnosti a odhaduje důsledky svého jednání v různých situacích; reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a přijímá povzbuzení, radu i kritiku. • aktivně vyhledává příležitosti pro rozvoj sebe i druhých v závislosti na změně životních i pracovních podmínek.
Kompetence občanská:	• respektuje práva a osobnost druhých lidí, vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci. • jedná v souladu s morálními principy a přispívá k uplatňování principů demokracie • projevuje uznání pro kulturní i historické hodnoty svého národa v evropském a světovém kontextu. • jedná v souladu s principy udržitelného rozvoje; přijímá spoluzodpovědnost při ochraně života a zdraví svého i ostatních.
Kompetence k podnikavosti:	• přistupuje odpovědně k vlastní profesní budoucnosti a využívá svých osobnostních, jazykových a odborných předpokladů k úspěšnému uplatnění ve světě práce. • vyhodnocuje získané informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, včetně možnosti studia a práce v zahraničí; využívá poradenských služeb z oblasti světa práce i vzdělávání. • zformuluje, jaké aspekty budoucího zaměstnání jsou pro něj nejdůležitější. • při práci a řešení úkolů se umí motivovat a najít pro sebe i motivaci vnitřní.

Kompetence k učení:	• ovládá různé techniky učení a vytváří si vhodný studijní režim a podmínky. • uplatňuje rozmanité způsoby práce s psaným i mluveným projevem. • sleduje a hodnotí svůj pokrok (stagnaci) při dosahování cílů učení se anglického jazyka; přijímá hodnocení svých výsledků od jiných lidí. • efektivně vyhledává, zpracovává a systematizuje informace.
Kompetence digitální:	• zapojuje se do společnosti prostřednictvím různých digitálních médií • využívání různých digitálních technologií u vybraných školních pracích a projektech. Posuzuje věrohodnost informací • dodržuje autorská práva • hledá řešení problémů prostřednictvím digitálních technologií. • využívá základy počítačové grafiky (grafické editory) • uplatňuje zásady pro zpracování počítačové prezentace, zvukového záznamu a tabulek

5.2.3 Používané metody a formy

skupinová práce
práce na stanovištích
práce ve dvojici, role-play
samostatná práce, samostudium
rozhovor, diskuze, debata, interview
vyprávění, výklad, vysvětlení
prezentace
myšlenkové mapy, brainstroming
reflexe, sebereflexe
zpětná vazba; práce s chybou; sebehodnocení
práce s digitálními technologiemi (PC; mobilní telefony, tablety, online aplikace, AI)
práce se slovníky, časopisy a internetovými zdroji
práce s původním textem /literárním, z médií/
práce s obrazovým materiálem /mapa, graf, tabulka, ilustrace, fotografie, plakát, symbol/
práce s videem, úryvky z filmů, s podcasty
aktivizační cvičení /kvíz, hra, soutěž, zpěv/
mezinárodní projekty
návštěva anglicky mluvících zemí

5.2.4 Mezipředmětové vztahy

V ročníku	ŠVP výstup	Závislost	Předmět → Ročník → ŠVP výstup
1.	• Využívá internetové překladače, překladové slovníky	→	Německý / francouzský / španělský jazyk → 1. - 4. ročník → • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou
1.	• Samostatně pohovoří o geografii Spojeného království, USA, Austrálie či jiné anglicky mluvící země, národnostech a jazycích, základech politického uspořádání, ekonomice zajímavých místech či osobnostech	→	Zeměpis → 3. ročník → • lokalizuje na mapě významné geografické objekty Austrálie a Oceánie • charakterizuje a lokalizuje přírodní zdroje, průmyslová odvětví a střediska USA
2.	• Vysvětlí v základních obrysech, jak funguje vzdělávání v ČR, jaké místo zaujímá jeho škola v českém systému.	→	Německý jazyk → 3. ročník → • používá slovní zásobu k tématu vzdělávání a studium, s porozuměním čte text o vzdělávacím systému v Česku; Francouzský jazyk → 4. ročník → •

			poznává francouzský školní vzdělávací systém a srovnává ho s českým
2.	• S chybami rozlišuje mluvčí v mluveném projevu, identifikuje základní znaky formálního a neformálního stylu.	→	Český jazyk → 1. ročník → • analyzuje vztah mezi účastníky komunikační situace
3.	• Napíše různé typy úvah na témata svého zájmu i na rozmanitá společenskovědní témata jemu blízká.	→	Český jazyk a literatura → 3. ročník → • logicky uspořádá vlastní projev a formuluje argumenty • dovednosti prokáže při vypracování kompozice (útvar úvaha)
3.	• Identifikuje názor a fakt ve čteném textu.	→	Český jazyk a literatura → 3. ročník → • rozliší obecný závěr a názor autora úvahy
4.	• Popíše vybranou událost z dějin USA jako logický sled příčin a důsledků. / Vysvětlí vliv některé osobnosti v dějinách USA.	→	Dějepis → 2. ročník → • objasní příčiny vedoucí k americké občanské válce → 3. ročník → • identifikuje projevy světové hospodářské krize, posoudí hospodářské, sociální a politické důsledky krize • charakterizuje studenou válku a vymezí svět rozdělený na bloky

5.2.5 Průřezová témata

Podtéma	1.	2.	3.	4.
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	techniky pro efektivní poslech a čtení význam pravidelného extenzívního poslechu, dostupné mediální produkty	techniky pro efektivní poslech a čtení neporozumění jako standardní výzva při poslechu či čtení v cizím jazyce	techniky pro efektivní poslech a čtení neporozumění jako standardní výzva při poslechu či čtení v cizím jazyce	
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	techniky pro efektivní poslech a čtení zkouškové strategie význam pravidelného extenzívního poslechu, extenzívní čtení jednoduché slohové formy – strategie pro efektivní ústní interakci, techniky pro úspěšnou písemnou komunikaci, práce se slovníkem	techniky pro efektivní poslech a čtení, zkouškové strategie význam pravidelného extenzívního poslechu, extenzívní čtení strategie pro efektivní ústní interakci, techniky pro úspěšnou písemnou komunikaci, práce se slovníkem, kritéria kvalitní ústní prezentace jako podklad hodnocení ústní prezentace	techniky pro efektivní poslech a čtení, zkouškové strategie význam pravidelného extenzívního poslechu, extenzívní čtení v anglickém jazyce nemá obavy ze své vlastní nekonzistence při mísení variet anglického jazyka, je si vědom toho, že efektivita komunikace se zvyšuje se schopností jazyk používat v souladu se stanovenými pravidly, stanoví si vhodnou kontroverzní otázku, kterou se chce zabývat	v anglickém jazyce nemá obavy ze své vlastní nekonzistence při mísení variet anglického jazyka, je si vědom toho, že efektivita komunikace se zvyšuje se schopností jazyk používat v souladu se stanovenými pravidly, stanoví si vhodnou kontroverzní otázku, kterou se chce zabývat

Sociální komunikace	jednoduché slohové formy – neformální email strategie pro efektivní ústní interakci – funkční jazyk: souhlas, nesouhlas, vyjádření názoru, odůvodnění názoru, omluva, žádost o dovolení, žádost o radu, pozdrav, oslovení, představení se	slohové formy – základní rysy formálního dopisu či e-mailu strategie pro efektivní ústní interakci – funkční jazyk: souhlas, nesouhlas, vyjádření názoru, odůvodnění názoru, omluva, pozdrav, oslovení, představení se		
Spolupráce a soutěž	strategie pro efektivní ústní interakci – důležitost spolupráce ve skupině		Anglický jazyk – prezentuje samostatně i skupinově na dané téma	
Globální problémy, jejich příčiny a důsledky			Britská historie – problematika genderu	Americká historie - charakteristika vývojových procesů: příčiny a důsledky vybrané historické události USA/vliv některé osobnosti na dějiny USA problematika genderu
Vzdělávání v Evropě a ve světě		vzdělávání v ČR a v zahraničí, zejména v anglicky mluvících zemí Porovná systém terciálního školství doma a ve Velké Británii a USA. podmínky a možnosti studia v Evropě a ve světě		
Žijeme v Evropě	Úvod do studia anglicky mluvících zemí – Velká Británie – geografické uspořádání, politické uspořádání, zajímavá místa		Britská historie – evropské kulturní kořeny a hodnoty: příčiny a důsledky vybrané historické události z obou regionů/vliv osobnosti v dějinách těchto regionů, britská literatura	
Základní problémy sociokulturních rozdílů			Britská historie – multikulturní aspekt současného světa	
Vztah k multilingvní situaci a ke			Britská historie – angličtina jako lingua	

spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí			franca v globálním světě	
Mediální produkty a jejich významy	techniky pro efektivní poslech a čtení význam pravidelného extenzívního poslechu, dostupné mediální produkty	techniky pro efektivní poslech a čtení význam pravidelného extenzívního poslechu, dostupné mediální produkty slohové formy – jednoduché reklamní formy	techniky pro efektivní poslech a čtení význam pravidelného extenzívního poslechu, dostupné mediální produkty techniky pro efektivní poslech a čtení ... - srovnání filmu o historické události s historickými fakty slohové formy - práce s mediálními zdroji	

5.2.6 Učivo/výstupy

Anglický jazyk	1. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
• techniky pro efektivní poslech a čtení s porozuměním: předvídání, poslech/čtení pro rozpoznání hlavní myšlenky, poslech/čtení pro detailní informaci, určování významu slov z kontextu, sumarizace	• Rozumí hlavním bodům a myšlenkám jednoduchého psaného konkrétního textu na běžná a známá témata, identifikuje jeho strukturu, postihne hlavní informace, s podporou slovníků se orientuje v doplňujících informacích.
• zkouškové strategie pro poslech a čtení: výběr z více možností, pravdivé/nepravdivé tvrzení, přiřazování, řazení informací	• Podle zadání s návodem aplikuje základní techniky čtení.
• členění textu: funkce názvu, odstavce, tematické věty odstavce, argument, příklad	• Podle zadání vyhledá faktické, jednoznačné informace v jednoduchých článcích, prospektech a jiných běžných informativních textech.
• extenzívní čtení zaměřené na britskou a americkou literaturu	• Čte zjednodušenou literaturu na úrovni A2-B1.
• neporozumění jako standardní výzva při poslechu či čtení v cizím jazyce	• Rozumí hlavním bodům přímočaré promluvy konkrétního obsahu na nejběžnější témata za předpokladu, že je výpověď sdělena dobře artikulovaným standardním jazykem ve spíše pomalejším tempu. Postihne hlavní informace a tam, kde není omezen slovní zásobou, také některé detaily.
• význam pravidelného extenzívního poslechu, dostupné mediální produkty	• Pochopí hlavní myšlenku ve standardním jazyce vysílaných poslechových pořadech, tematicky spjatých se svým osobním zájmem.
	• Rozumí hlavním bodům televizních zpráv na blízká témata, pronesených spíše pomalu, když vizuální materiál podporuje obsah.
	• Rozumí nekomplikovaným filmům, pokud vizuální obsah podporuje osu příběhu a pokud je používán jasný, přímočarý jazyk.
	• Používá AI k editaci textu na gramatické, lexikální a obsahové úrovni.
• jednoduché slohové formy: zpráva o události neformální e-mail	• Používá textový procesor typu WORD k zápisu a formátování textu.

jednoduše strukturovaná krátká úvaha vzkaz popis osoby popis místa, kde žiji • úskalí práce s překladovým slovníkem – omezená ekvivalence slov mezi češtinou a angličtinou • internetové překladače	• Naplánuje a vytvoří krátký souvislý text s lineárním sledem myšlenek logicky a jasně jej strukturuje podle přípraven osnovy, dodrží předepsanou délku textu.
• mobilní překladové aplikace	• Napíše krátkou, jednoduchou úvahu se základním zdůvodněním svého názoru.
	• Popíše sled událostí v lineárním sledu.
• správná výslovnost, používání fonetických symbolů, přízvuk	• Využívá internetové překladače, překladové slovníky
• funkční opis významu slova • základní principy ústní prezentace	• Správně použije internetové slovníky a překladače. • Vyjadřuje se stručně, srozumitelně, částečně souvisle, používá opisné techniky, a to, pokud nalézá v rámci své slovní zásoby jiné možnosti vyjádření. Předává obsahově jednoduché informace, v lineárním uspořádání.
• referát o aktuální události se zaměřením nejen na anglosaské regiony	• Přednese kratší souvislou promluvu na nekomplikovaná témata, vyzdvihne hlavní myšlenky a oddělí je od detailů, jednoduše vyjádří svoje stanovisko a stručně je zdůvodní. Je schopen se spontánně v jednoduchých bodech vzdálit od připraveného textu, pokud se jedná o téma jemu blízké.
• popis obrázku s výjevy z každodenního života	• Rozezná spolehlivé internetové zdroje při přípravě prezentace či úvahy.
• strategie pro efektivní ústní interakci: používání synonym, antonym, opisu slov a konverzačních obratů, naslouchání a reakce na partnera, přerušení partnera, vyjádření zájmu, zapojení se do rozhovoru • základní principy zdvořilé komunikace	• Používá Power Point/Canva pro přípravu prezentace. • Srozumitelně jednoduchým způsobem reprodukuje méně náročný přečtený nebo vyslechnutý text se slovní zásobou na běžná témata.
• důležitost spolupráce ve skupině	• Jednoduše popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související.
• funkční jazyk: souhlas, nesouhlas, vyjádření názoru, odůvodnění názoru, omluva, žádost o dovolení, žádost o radu, pozdrav, oslovení, představení se	• V základních bodech popíše událost, která se stala.
• zvuková stránka jazyka úrovně B1-	• Jednoduše, často s obtížemi, vysvětlí své názory a stanoviska písemnou i ústní formou, v krátkém jednoduchém projevu na témata jemu blízká.
• slovní zásoba úrovně B1-	• Vyjádří souhlas či nesouhlas s různými názory na běžná témata, pokusí se je jednoduše zdůvodnit.
• gramatické struktury úrovně B1-	• Naslouchá partnerovi a reaguje funkčně v běžných situacích, gramatická a výrazová nedostatečnost mu nebrání v pokusech komunikovat.
• jazykové funkce úrovně B1-	• Sleduje rozhovor na běžné téma, ve vhodnou chvíli se snaží zapojit.
Úvod do studia anglicky mluvících zemí • slovní zásoba k tématu	• Používá jazykové funkce, slovní zásobu a gramatické konstrukce na úrovni A2 – B1 – v příslušné fonologické kvalitě.
	• Samostatně pohovoří o geografii Spojeného království, USA, Austrálie či jiné anglicky mluvící země, národnostech a jazycích, základech politického uspořádání, ekonomice, zajímavých místech či osobnostech

	• Vyhledá věrohodné informace na internetu.

Anglický jazyk	2. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
• techniky pro efektivní poslech a čtení s porozuměním: předvídání, poslech/čtení pro rozpoznání hlavní myšlenky, poslech/čtení pro detailní informaci, určování významu slov z kontextu, sumarizace	• Rozumí hlavním bodům a myšlenkám psaného projevu na běžná a známá témata, identifikuje strukturu jednoduchého textu, postihne jeho hlavní a doplňující informace.
• zkouškové strategie pro poslech a čtení: výběr z více možností, pravdivé/nepravdivé tvrzení, přiřazování, řazení informací	• Používá základní techniky čtení podle typu textu a čtenářského záměru.
• členění textu: funkce názvu, odstavce, tematické věty odstavce, argument, příklad	• Vyhledá a shromáždí informace potřebné ke splnění zadaného úkolu, s podporou učitele.
• extenzívní čtení zaměřené na britskou a americkou literaturu	• Odhadne význam neznámých slov na základě osvojené slovní zásoby a kontextu.
• neporozumění jako standardní výzva při poslechu či čtení v cizím jazyce	
• význam pravidelného extenzívního poslechu, dostupné mediální produkty	• Čte zjednodušenou literaturu na úrovni B1.
	• Rozumí hlavním bodům přímočaré promluvy konkrétního obsahu na běžná témata za předpokladu, že je výpověď sdělena jasně artikulovaným, standardním jazykem v průměrném tempu, postihne hlavní informace, částečně registruje detaily.
	• S chybami rozlišuje mluvčí v mluveném projevu, identifikuje základní znaky formálního a neformálního stylu.
	• Rozumí základnímu faktickému obsahu většiny vysílaných poslechových pořadů s tematikou svého osobního zájmu v jasně artikulovaném standardním jazyce.
	• Rozumí televizním zprávám, rozhovorům a dokumentárním pořadům na blízká a běžná témata, pokud probíhají ve standardním jazyce a ve spíše pomalejším tempu s tím, že vizuální materiál podporuje obsah textu.
• slohové formy: • základní rysy formálního dopisu či e-mailu • krátká augmentativní úvaha • jednoduché reklamní formy • charakteristika osoby • popis místa • vypravování • jednoduchá filmová či literární recenze • úskalí práce s překladovým a výkladovým slovníkem • internetové překladače	• Rozumí mnoha filmům, pokud vizuální materiál podporuje velkou část osy příběhu a pokud je produkován v jasném, přímočarém jazyce. • Vytvoří středně dlouhý souvislý text na běžné či známé téma, na základě získaných informací, logicky a jasně jej strukturuje.
• mobilní překladové aplikace	• Formátuje text, vytváří a edituje dokument – pracuje s nastavením v anglickém jazyce. • Používá základní prvky rozlišení formálního a neformálního projevu. • Napíše krátkou augmentativní úvahu na témata jemu blízká. • Napíše příběh jako lineární sled událostí, vyjádří příčinné souvislosti.

• správná výslovnost, používání fonetických symbolů, přízvuk	• Využívá poučeně různé druhy slovníků, včetně internetových, k získání potřebných informací. Ověřuje použití výrazů ve výkladových slovnících.
• funkční opis významu slova	• Vyjadřuje se převážně stručně, srozumitelně, většinou souvisle, používá často úspěšně opisné techniky tam, kde nenachází potřebnou slovní zásobu a gramatické konstrukce. Předává obsahově ne příliš složité informace, v lineárním uspořádání.
	• Tiskne a exportuje textový dokument do jiných formátů; sdílí jej se spolužákem / učitelem.
• kritéria kvalitní ústní prezentace jako podklad hodnocení ústní prezentace	• Přednese souvislou promluvu na obecná témata, na témata související s jeho zájmem a obsahem studia, s ucházející mírou podrobnosti, vyzdvihne hlavní myšlenky a oddělí je od detailů, vyjádří a jednoduše zdůvodní svoje stanovisko. Je schopen se spontánně vzdálit od připraveného textu, pokud se jedná o téma jemu blízké.
	• Vytvoří počítačovou prezentaci a vhodně propojí podpůrné materiály s obsahem.
• referát o aktuální události se zaměřením nejen na anglosaské regiony	• Srozumitelně reprodukuje méně náročný přečtený nebo vyslechnutý text se slovní zásobou na běžná témata.
• popis a srovnávání obrázků s výjevy z každodenního života	• Popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související.
• strategie pro efektivní ústní interakci: používání synonym, antonym, opisu slov a konverzačních obratů, naslouchání a reakce na partnera, přerušení partnera, vyjádření zájmu, zapojení se do rozhovoru	• Popíše událost, která se stala.
• principy vedení dialogu: způsoby vyjádření zájmu	• Vysvětlí srozumitelně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou, v krátkém jednoduchém projevu na témata jemu blízká.
• principy zdvořilé komunikace	• Pokusí se okomentovat odlišné názory některých faktografických a jednodušších imaginativních textů.
• funkční jazyk: souhlas, nesouhlas, vyjádření názoru, odůvodnění názoru, omluva, žádost o dovolení, žádost o radu, pozdrav, oslovení, představení se, srovnávání faktů, přání, spekulace, stížnost	• Reaguje adekvátně a gramaticky i obsahově v běžných situacích.
	• S jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně, s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků.
	• Zapojí se, případně s určitými obtížemi, do rozhovoru na běžná témata, v předvídatelných situacích.
• zvuková stránka jazyka úrovně B1	• Používá jazykové funkce, slovní zásobu a gramatické konstrukce na úrovni B1- – B1 podle SERRJ v příslušné fonologické kvalitě.
• slovní zásoba úrovně B1	• Používá jazykové funkce, slovní zásobu a gramatické konstrukce na úrovni B1- – B1 podle SERRJ v příslušné fonologické kvalitě.
	• Vytvoří audio (video) záznam vlastního mluveného projevu; sdílí jej se spolužákem / učitelem.
	• Vysvětlí v základních obrysech, jak funguje vzdělávání v ČR, jaké místo zaujímá jeho škola v českém systému.

• gramatické struktury úrovně B1 • jazykové funkce úrovně B1	• Rozumí názvům různých typů škol ve Velké Británii a USA.
Vzdělávání v ČR a v zahraničí, zejména v anglicky mluvících zemí • slovní zásoba k tématu vzdělání, škola • typy škol, školní předměty • maturita a její obdoby v zahraničí • podmínky a možnosti studia v Evropě a v USA • stipendijní systémy • výběr univerzit – ranking • poradenské organizace v oblasti vzdělání v zahraničí	• Porovná systém terciálního školství doma a v zahraničí.

Anglický jazyk	3. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
• techniky pro efektivní poslech a čtení s porozuměním: předvídání, poslech/čtení pro rozpoznání hlavní myšlenky, poslech/čtení pro detailní informaci, určování významu slov z kontextu, sumarizace	• Rozumí hlavním bodům a myšlenkám psaného textu na běžná i méně běžná témata, postihne jeho hlavní informace a velkou míru doplňujících informací.
• zkouškové strategie pro poslech a čtení: výběr z více možností, pravdivé/nepravdivé tvrzení, přiřazování, řazení informací	• Používá různé techniky čtení podle typu textu a čtenářského záměru.
• členění textu: funkce názvu, odstavce, tematické věty odstavce, argument, příklad	• Vyhledá a shromáždí informace potřebné ke splnění zadaného úkolu, s velkou mírou autonomie.
• extenzívní čtení zaměřené na britskou a americkou literaturu	• Odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, základní znalosti tvorby slov a internacionalismů.
• neporozumění jako standardní výzva při poslechu či čtení v cizím jazyce	• Čte zjednodušenou literaturu na úrovni B1-B2
• význam pravidelného extenzívního poslechu	• Rozumí většině informací standardního mluveného autentického projevu na známá i méně známá témata, pokud ten není zkreslen přílišným hlukem, idiomatičností, přílišnou neorganizovaností či pronesen v příliš velkém tempu, postihne hlavní informace a velkou míru doplňujících informací.
• film o historické události a jeho srovnání se historickými fakty	• Rozliší jednotlivé mluvčí v mluveném projevu, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích, identifikuje formální a neformální styl.
	• Rozumí mnohým slyšeným zprávám a pořadům na aktuální témata jemu blízká, mnohým televizním zprávám, rozhovorům, dokumentárním pořadům v rámci svých akademických obzorů, pokud nejsou ve velmi rychlém tempu.
	• Rozumí mnoha filmům ve standardním jazyce, pokud vizuální matriál podporuje osu příběhu.
• slohové formy: formální e-mail či dopis, například stížnost, žádost, dopis editorovi strukturovaná názorová úvaha	• Vytvoří středně dlouhý souvislý text na obecná společenskovědních témata, na základě získaných informací, logicky a jasně jej strukturuje.

strukturovaná úvaha zvažující pro a proti recenze referát příběh strukturovaný životopis • plánování textu s myšlenkovou mapou • způsoby smysluplného funkčního zkracování a prodlužování textu podle požadované délky • kritéria hodnocení písemného projevu jako podklad pro vzájemné hodnocení písemných prací • práce s překladovým a výkladovým slovníkem	
• internetové textové editory	• Používá prvky formálního a neformálního projevu na své lexikální a gramatické úrovni. Ověří si formální a neformální hodnotu potřebných výrazů.
	• Využívá různých textových editorů u vybraných školních prací a projektů
	• Uplatňuje pravidla a dovednosti pro práci s textem a obrazem
• internetové překladače	• Napíše různé typy úvah na témata svého zájmu i na rozmanitá společenskovědní témata jemu blízká.
• mobilní překladové aplikace	• Napíše krátký příběh, vyjádří jeho příčinné souvislosti, spekulace, pokusí se jej ozvláštnit méně běžnými výrazovými prostředky.
• práce s mediálními zdroji	• Využívá různé druhy slovníků, včetně internetových, jednodušší informativní literaturu, encyklopedie a media při zpracování písemného projevu na dané téma.
	•Při tvorbě vlastního textu dodržuje pravidla stanovená autorským zákonem je schopen uvést citace. • Pokusí se jazykově editovat písemný projev spolužáka.
• správná výslovnost, používání fonetických symbolů, přízvuk	• Na základě strukturovaných kritérií zhodnotí písemný projev.
• funkční opis významu slova	• Vyjadřuje se srozumitelně, spontánně a v rozumné míře plynule, gramaticky většinou správně, nemusí příliš redukovat to, co chce sdělit, ale úspěšně používá opisné techniky tam, kde se mu automaticky nedostává slovní zásoby a potřebných gramatických konstrukcí. Předává i obsahově složitější informace.
	• Pořídí audionahrávku vlastního mluveného projevu a umístí ji na internetové úložiště.
• principy efektivní prezentace: prostředky udržení pozornosti publika	• Přednese souvislou promluvu na vybraná společenskovědní témata podle zadání či svého zájmu, s poměrně velkou mírou podrobnosti, vyzdvihne hlavní myšlenky a oddělí je od detailů, vyjádří a zdůvodní svoje stanovisko. Je schopen se spontánně vzdálit od připraveného textu.
	•Dokáže vytvořit počítačovou prezentaci a vhodně propojit podpůrné materiály s obsahem.
• referát o aktuální události se zaměřením nejen na anglosaské regiony	• Srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text i na společenskovědní témata.
• popis a charakteristika osoby	• Popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související s ucházející mírou detailu.
• popis a srovnávání různých vizuálních materiálů	• Vypráví příběh a pokusí se zařadit prvky ozvláštnění.
• jednoduché spekulace nad vizuálním materiálem a jejich odůvodnění	• Na základě strukturovaných kritérií zhodnotí prezentaci spolužáka.

• strategie pro efektivní ústní interakci: používání synonym, antonym, opisu slov a konverzačních obratů, naslouchání a reakce na partnera, přerušení partnera, vyjádření zájmu, zapojení se do rozhovoru	• Vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou, a to na témata běžná, jejichž slovní zásobu si již osvojil.
• principy vedení dialogu: způsoby vyjádření zájmu	• Gramaticky správně okomentuje, prodiskutuje odlišné názory některých faktografických a jednodušších imaginativních textů.
• strategie udržení pozornosti publika při prezentaci	• Reaguje spontánně a gramaticky správně v méně běžných situacích.
• principy zdvořilé komunikace	• Komunikuje často plynule a foneticky správně na témata konkrétní, zjednodušeně i abstraktní, v méně běžných situacích.
• funkční jazyk: souhlas, nesouhlas, vyjádření názoru, odůvodnění názoru, omluva, žádost o dovolení, žádost o radu, pozdrav, oslovení, představení se, srovnávání faktů, přání, spekulace, stížnost, zdůrazňování, vysvětlování	• Zapojí se do diskuse na běžná témata a tam, kde specifická slovní zásoba dovolí i na společenskovědní témata.
• názor a fakt	• Identifikuje názor a fakt ve čteném textu.
• hlavní myšlenka	• Vybere hlavní myšlenku textu z nabídnutých variant.
• podpůrný argument	• Nalezne a formuluje podpůrný argument pro svůj názor.
• zhodnocení variant	• Vyhodnotí pro a proti různých variant řešení problému.
• zvuková stránka jazyka úrovně B1+ • slovní zásoba úrovně B1+ • gramatické struktury úrovně B1+ • jazykové funkce úrovně B1+	• Používá jazykové funkce, slovní zásobu a gramatické konstrukce na úrovni B1 – B1+ podle SERRJ v příslušné fonologické kvalitě.
Anglický jazyk • angličtina jako lingua franca v globálním světě, funkční pojetí jazyka • souvislost mezi historickými událostmi v oblasti britských ostrovů a ve světě a vývojem angličtiny • základní rozdíly mezi britskou a americkou angličtinou	• Vysvětlí souvislost mezi historickými událostmi v oblasti britských ostrovů a současnou podobou angličtiny.
Britská historie	• Identifikuje britskou a americkou angličtinu, pokud jsou v textu či promluvě použity některé základní charakteristické lexikální a gramatické prvky dané variety. Popíše základní výslovnostní rozdíly.
• příčiny a důsledky vybrané historické události z obou regionů/vliv osobnosti v dějinách těchto regionů	• Uvědomuje si, že mísení variet jazyka je v době globálně používaných pokročilých mediálních technologií nevyhnutelné a nemá obavy ze své vlastní nekonzistence.
Britská literatura	• Vnímá komunikační funkci jazyka jako prioritu, ale je si vědom toho, že efektivita komunikace se zvyšuje se schopností jazyk používat v souladu se stanovenými pravidly.
• analytická práce s vybranou knihou: charakteristika postavy, motivy, sumarizace děje, základní jazyková charakteristika textu, základní historické souvislosti	• Popíše vybranou událost dějin Spojeného království jako logický sled příčin a důsledků. / Vysvětlí vliv některé osobnosti v dějinách Spojeného království.
• čtenářské procesy: propojení s textem na osobní rovině a jeho vyjádření: srovnávání s osobní životní zkušeností, vlastní predikce při četbě, kladení si otázek, vizualizace, vyvozování	• Jednoduše popíše a analyzuje vybrané přečtené literární dílo.

	• Uvědomuje si své vlastní myšlenkové procesy při četbě a vyjádří je.
	• Čte s porozuměním vybrané texty vhodné úrovně vztahující se k problematice všeobecných témat.
Všeobecná témata	• Stanoví si vhodnou kontroverzní otázku k danému tématu.
• společenská kultura, umění, média	• Vyhledá si relevantní informace k danému tématu.
• mezilidské vztahy, gender, sociální problematika, multikulturní aspekt současného světa	• Logicky jasně strukturuje středně dlouhý názorový esej na všeobecné téma.
• technologický pokrok, příroda	• Prezentuje samostatně i skupinově, s podporou médií na vybrané téma.
• zdraví, strava, sport, životní styl	• Diskutuje na dané téma.
• ekonomika, politika	• Ohodnotí prezentaci či esej spolužáka.

Anglický jazyk	**4. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
• techniky pro efektivní poslech a čtení s porozuměním: předvídání, poslech/čtení pro rozpoznání hlavní myšlenky, poslech/čtení pro detailní informaci, určování významu slov z kontextu, sumarizace	• Rozumí hlavním bodům a myšlenkám psaného textu složitějšího obsahu, identifikuje strukturu, postihne jeho hlavní a doplňující informace.
• zkouškové strategie pro poslech a čtení: výběr z více možností, pravdivé/nepravdivé tvrzení, přiřazování, řazení informací	• Volí efektivní techniky čtení, podle typu textu a čtenářského záměru.
• členění textu: funkce názvu, odstavce, tematické věty odstavce, argument, příklad	• Vyhledá a shromáždí informace z různých textů podle zvoleného záměru. Vyhledá věrohodné informace na internetu.
• extenzívní čtení zaměřené na britskou a americkou literaturu	• Vyhledá věrohodné informace na internetu.
• neporozumění jako standardní výzva při poslechu či čtení v cizím jazyce	• Odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby, kontextu, znalosti tvorby slov a internacionalismů.
• význam pravidelného extenzívního poslechu	• Čte literaturu na úrovni B2, zvolí si vhodnou literaturu a učiní zkušenost s četbou v originále.
	• Rozumí standardnímu mluvenému autentickému projevu na známá i méně známá témata složitějšího obsahu, která se objevují v osobním, společenském, akademickém, případně pracovním prostředí, pokud není zkreslen přílišným hlukem, idiomatičností, přílišnou neorganizovaností či pronesen v příliš velkém tempu, postihne hlavní a doplňující informace.
	• Rozliší jednotlivé mluvčí v mluveném projevu, identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska jednotlivých mluvčích.
	• Interpretuje vyslechnuté audio z internetu.
Produktivní psané dovednosti	• Rozumí většině slyšených zpráv, pořadů na aktuální témata, většině televizních zpráv, rozhovorů, dokumentárních pořadů v rámci svých akademických obzorů.
• formální e-mail či dopis • strukturovaná názorová úvaha • strukturovaná úvaha zvažující pro a proti • strukturovaná reflexivní úvaha • recenze • referát • příběh	• Používá textový editor typu WORD k zápisu a formátování textu.

• plánování textu s myšlenkovou mapou • způsoby smysluplného funkčního zkracování a prodlužování textu podle požadované délky	• Rozumí mnoha filmům ve standardním jazyce. • Používá AI k editaci textu po obsahové, organizační, gramatické a lexikální úrovni.
• kritéria hodnocení písemného projevu jako podklad pro vzájemné hodnocení písemných prací • práce s překladovým a výkladovým slovníkem	• Vytvoří středně dlouhý souvislý test na obecná i odbornější společenskovědní témata na základě získaných informací, s jasným vyjádřením hlavních myšlenek, s jasnou strukturou.
• internetové textové editory	• Napíše formální i neformální texty s přiměřeným stylem a slovní zásobou odpovídající danému účelu.
• internetové překladače	• Správně použije internetové překladače a slovníky.
• mobilní překladové aplikace	• Napíše argumentační texty s rozvinutými a logicky uspořádanými argumenty, podloženými relevantními fakty a příklady.
• práce s mediálními zdroji	• Napíše příběh s propracovanější strukturou, vyjádří jeho příčinné souvislosti, pokusí se jej ozvláštnit méně běžnými výrazovými prostředky.
Produktivní mluvené dovednosti	• Využívá různé druhy slovníků, jednodušší informativní literaturu, encyklopedie a media při zpracování písemného projevu na dané téma.
• správná výslovnost, používání fonetických symbolů, přízvuk	• Kriticky posoudí a upraví svůj vlastní písemný projev i text spolužáka podle daných kritérií.
• funkční opis významu slova	• Samostatně pracuje s výkladovými slovníky, odbornými texty a využívá digitální prostředky při tvorbě písemných prací.
• principy efektivní prezentace: prostředky udržení pozornosti publika	• Připraví prezentaci s digitálním nástrojem typu Power Point/ Canva k svému mluvenému projevu.
• referát o aktuální události se zaměřením nejen na anglosaské regiony	
• popis a charakteristika osoby	
• popis a srovnávání různých vizuálních materiálů	
• jednoduché spekulace nad vizuálním materiálem a jejich odůvodnění	• Vyjadřuje se srozumitelně, spontánně a téměř plynule, gramaticky většinou správně, nemusí příliš redukovat to, co chce sdělit. Používá širokou slovní zásobu, umí nahrazovat neznámé výrazy pomocí opisných technik, a to i u abstraktnějších témat. Předává i obsahově složitější informace v logickém a jasném uspořádání.
Interaktivní řečové dovednosti	• Přednese souvislou promluvu na vybraná společenskovědní témata podle zadání či svého zájmu, podrobně rozvádí hlavní myšlenky a podporuje je argumenty. Je schopen se spontánně vzdálit od připraveného textu, přizpůsobit svůj projev situaci a reagovat na zpětnou vazbu posluchačů.
• strategie pro efektivní ústní interakci: používání synonym, antonym, opisu slov a konverzačních obratů, naslouchání a reakce na partnera, přerušení partnera, vyjádření zájmu, zapojení se do rozhovoru	• Srozumitelně reprodukuje i složitější přečtené či vyslechnuté texty, shrne jejich obsah a interpretuje hlavní myšlenky.
• principy vedení dialogu: způsoby vyjádření zájmu, neverbální komunikace	• Popíše své okolí, své zájmy a činnosti rozvinutější mírou detailu, obohatí svůj popis o osobní pohled a hodnocení.
• základní principy zdvořilé komunikace	• Vypráví příběh s důrazem na příčinné souvislosti a zařazuje prvky ozvláštnění.
• funkční jazyk: souhlas, nesouhlas, vyjádření názoru, odůvodnění názoru, omluva, žádost o dovolení, žádost o radu, pozdrav, oslovení, představení se, srovnávání faktů, přání, spekulace, stížnost, zdůrazňování, vysvětlování, interpretace grafů, kritika, vyjádření vyhýbavosti, generalizace	• Na základě strukturovaných kritérií analyzuje a zhodnotí prezentaci nebo jiný ústní projev spolužáka, poskytne konstruktivní zpětnou vazbu.
• názor a fakt	• Pracuje s online článkem v internetových novinách.
• hlavní myšlenka	

• podpůrný argument	• Vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou i ústní formou.
• zhodnocení variant	• Adekvátně a gramaticky správně okomentuje, prodiskutuje odlišné názory různých faktografických a imaginativních textů.
• konsekvence událostí	• Reaguje spontánně a gramaticky správně v složitějších, méně běžných situacích.
• interpretace dat	• Komunikuje plynule a foneticky správně na témata konkrétní i abstraktní, v méně běžných situacích.
• Zvuková stránka jazyka úrovně B2	• Zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá společenskovědní témata.
• Slovní zásoba úrovně B2	• Identifikuje názor a fakt ve čteném textu.
• Gramatické struktury úrovně B2	• Formuluje hlavní myšlenku textu.
• Jazykové funkce úrovně B2	• Pracuje s důvěryhodnými online zdroji k vybrané události z dějin USA.
Americká historie	• Nalezne a formuluje podpůrný argument pro svůj názor, zdůvodní jeho relevantnost.
• příčiny a důsledky vybrané historické události USA/vliv některé osobnosti na dějiny USA	• Vyhodnotí pro a proti různých variant řešení problému.
	• Navrhne možné důsledky událostí a tento svůj návrh odůvodní.
Americká literatura	• Pokusí se relevantně interpretovat data.
• analytická práce s vybranou knihou: charakteristika postavy, motivy, sumarizace děje, základní jazyková charakteristika textu, základní historické souvislosti • čtenářské procesy: propojení s textem na osobní rovině a jeho vyjádření: srovnávání s osobní životní zkušeností, vlastní predikce při četbě, kladení si otázek, vizualizace, vyvozování	• Používá jazykové funkce, slovní zásobu a gramatické konstrukce na úrovni B1+ – B2 podle SERRJ v příslušné fonologické kvalitě.

5.3 Další cizí jazyk

5.3.1 Německý jazyk

5.3.1.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Německý jazyk
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	Předmět Německý jazyk vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a patří do vzdělávacího oboru Cizí jazyk a Další cizí jazyk.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vyučuje se jako volitelný jazyk ve všech ročnících vyššího stupně osmiletého gymnázia a ve všech čtyřech ročnících čtyřletého studia. Německý jazyk ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk byl posílen z disponibilní časové dotace o dvě hodiny. Posílena byla výuka v prvním a čtvrtém ročníku, kde se učí čtyři hodiny týdně, ve druhém a třetím ročníku zůstávají tři hodiny týdně. Němčina ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk má týdně tříhodinovou časovou dotaci ve všech ročnících. Ve třetím a čtvrtém ročníku si žáci mohou zvolit dvouhodinový výběrový seminář německé konverzace. Výuka německého jazyka probíhá výhradně v dělených třídách, v rámci možností v jazykové učebně s možností použití videa, ve třídách výpočetní techniky a v učebnách kmenových. K dispozici máme i učebnu s interaktivní tabulí. Studium je zaměřeno na získání jazykových znalostí a na zvládnutí komunikativních dovedností odpovídající úrovni B1 a B2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Důraz je rovnoměrně kladen na všechny řečové dovednosti, na čtení s porozuměním, na poslech s porozuměním, na dialog i samostatný ústní projev a na písemné vyjadřování. Při výuce jsou využívány moderní učebnice, zvukové nahrávky namluvené rodilými mluvčími, videonahrávky, slovníky, mapy, online podpora u některých doplňkových materiálů, internet, časopisy, autentické texty a jiný autentický materiál (prospekty, letáky, plánky, tisk, obrazový materiál, fotografie), který žákům zprostředkovává základní informace o každodenním životě a kultuře německy mluvících zemí a nenásilně je seznamuje s multikulturními aspekty. Kromě běžné metody frontálního vyučování je využívána práce ve dvojicích a ve skupinách a samostatná práce. Uplatňuje se individuální přístup k žákům. Součástí vyučování jsou i další akce jako Olympiáda v německém jazyce, soutěže, exkurze a tvorba projektů. Samostatná tvůrčí činnost žáků a práce s reáliemi propojují němčinu s jinými předměty jako je zeměpis, dějepis, informatika, biologie, základy společenských věd a jazyky. Do vzdělávacího obsahu předmětu Německý jazyk jsou integrována tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (tematické okruhy Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problému), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (tematický okruh Žijeme v Evropě) a Environmentální výchova (tematické okruhy Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky).

5.3.1.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Definice kompetencí Žák…
Kompetence k řešení problémů:	• řeší sémantická, syntaktická a morfologická cvičení, usuzuje analogicky a rozvíjí při tom logické myšlení. • využívá podobnosti německého jazyka s jinými jazyky, odhaduje významy slov a rozšiřuje tak slovní zásobu. • snaží se vyjádřit obsah sdělení jiným způsobem, alternativním výrazem, pokud chybí lexikální prostředky.
Kompetence komunikativní:	• komunikuje ve dvojici nebo ve skupině, simuluje role v běžných i krizových životních situacích. • vyjadřuje se písemně i ústně gramaticky a stylisticky správně, výstižně, srozumitelně a v logickém sledu, svůj projev strukturuje. •volí adekvátní vyjadřovací prostředky optimální pro komunikační situaci a dbá na formální stránku projevu (životopis, formální dopisy, obraty při telefonování, představování, vyjádření omluvy, žádosti aj.). • procvičuje porozumění čtenému i slyšenému textu různé úrovně, vyhledává klíčová slova a parafrázuje obsah sdělení.
Kompetence sociální a personální:	• dodržuje pravidla vzájemného respektování při práci ve dvojici a ve skupině, akceptuje názory ostatních a prezentuje své myšlenky, adekvátně reaguje na dotazy spolužáků. • hodnotí známkou i slovně vlastní výkon, na základě daných kritérií posuzuje své jazykové schopnosti či dovednosti a získává zpětnou vazbu od ostatních, učí se přijímat kritiku. • naslouchá ostatním, respektuje jejich názory a nezesměšňuje jejich výkony, chová se taktně, v případě potřeby poradí nebo nabídne pomoc.
Kompetence občanská:	• poznává reálie německy mluvících zemí, různorodost kultur, tradic a zvyklostí, porovnává je a akceptuje odlišnosti. • prohlubuje znalosti českých pamětihodností a tradic a vytváří si tak pozitivní vztah ke kulturnímu dědictví našeho státu. • pracuje s texty s environmentální tematikou, pojmenovává globální problémy a možná řešení, formuje svůj postoj k životnímu prostředí.
Kompetence k podnikavosti:	• plánuje svou práci, odhaduje čas ke splnění úkolu, dodržuje termíny. • rozpozná kvalitu své práce dle daných kritérií, zhodnotí práci svou i ostatních. • pracuje s chybou, chápe, že identifikace a náprava chyby je krokem ke zlepšení. • zhodnotí na základě znalosti cizího jazyka své studijní a pracovní možnosti v zahraničí.
Kompetence k učení:	• diagnostikuje chybu, analyzuje ji na základě dosavadních vědomostí nebo dostupných informací a navrhne řešení. • využívá dostatek informačních zdrojů a cizojazyčných materiálů (slovníky, příručky, mapy, prospekty, tisk, knihy, internet), porovná je a vybere nejefektivnější variantu pro dané zadání. samostatně zpracovává práce kratšího i rozsáhlejšího formátu (aktuality, slohové práce, referáty, prezentace, shrnutí anket aj.) a prezentuje je před třídou. • zapojuje se dle možností a svého zájmu do soutěží a olympiád v německém jazyku.

Kompetence digitální:	• zapojuje se do společnosti prostřednictvím různých digitálních médií • využívání různých digitálních technologií u vybraných školních pracích a projektech. Posuzuje věrohodnost informací • dodržuje autorská práva • hledá řešení problémů prostřednictvím digitálních technologií. • využívá základy počítačové grafiky (grafické editory) • uplatňuje zásady pro zpracování počítačové prezentace, zvukového záznamu a tabulek

5.3.1.3 Používané metody a formy

• výukové formy – hromadná (frontální) výuka, práce ve dvojicích, skupinová práce individuální/samostatná práce, výuka na stanovištích
• vyprávění, výklad, vysvětlování
• napodobování/simulace reálných situací, výměna rolí
• minirozhovory, řízené rozhovory, diskuze, kladení otázek, ankety
• práce s učebnicí, pracovním sešitem, pracovními listy, slovníky, internetovými zdroji
• práce s textem z medií, vlastním textem, textem písní
• práce s obrazem, ilustrací, mapou, plánkem, grafem, tabulkou, fotografiemi, piktogramy, statistickými údaji
• práce s videem, úryvky filmů, audiovizuální cvičení
• práce s digitálními technologiemi (online slovníky, elektronická učebnice, mobilní telefony, online aplikace)
• myšlenkové mapy, brainstorming
• aktivizační cvičení (křížovky, hry, soutěže, zpěv, kvízy)
• hodnocení, sebehodnocení, zpětná vazba, práce s chybou
• prezentace vlastní tvorby, referáty, slohové práce
• návštěva německy mluvících zemí/měst

5.3.1.4 Mezipředmětové vztahy

V ročníku	ŠVP výstup	Závislost	Předmět → Ročník → ŠVP výstup
1. - 4.	• používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou	→	Anglický jazyk → 1. ročník → • využívá internetové překladače, překladové slovníky
1.	• rozšiřuje slovní zásobu skládáním slov a používá u složenin správný rod	→	Český jazyk → 2. ročník → • využívá jednotlivé způsoby slovotvorby
2.	• sdělí základní fakta o Rakousku	→	Zeměpis → 3. ročník → • vymezí region (Alpské země a Německo) • podrobně analyzuje přírodní poměry regionu
2.	• sdělí základní informace o Německu a orientuje se na mapě	→	Zeměpis → 3. ročník → • vymezí region (Alpské země a Německo) • podrobně analyzuje přírodní poměry regionu
2.	• jmenuje aktivity, které pomáhají předcházet chorobám, reflektuje, zda je sám dělá, uvede rizika vedoucí ke zdravotním problémům	→	Biologie → 3. ročník → • specifikuje zásady zdravé výživy s ohledem na stav organismu (zdraví a nemoc, nadměrnou fyzickou a duševní námahu, těhotenství a stáří)
3.	• používá slovní zásobu k tématu vzdělávání a studium, s porozuměním čte text o vzdělávacím systému v Česku	→	Anglický jazyk → 2. ročník → • vysvětlí v základních obrysech, jak funguje vzdělávání v ČR, jaké místo zaujímá jeho škola v českém systému.
3.	• vypravuje v préteritu prožité události	→	Český jazyk → 1. ročník → podá výstižnou a srozumitelnou informaci o události

4.	• používá rozšířenou slovní zásoba k tématu, sdělí základní informace o Česku, písemně či ústně sestaví nabídku turistických cílů v ČR	→	Zeměpis → 3. ročník → • vyjmenuje a ukáže na mapě hlavní oblasti cestovního ruchu a zdůvodní jejich turistické zaměření

5.3.1.5 Průřezová témata

Podtéma	1.	2.	3.	4.
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	záliby vztah ke škole, k předmětům životní styl, stravovací návyky denní režim žáka	zdravotní stav žáka sportovní vyžití	práce a povolání, pracovní nabídka – vyjádření svých přání, plánování budoucnosti	společnost a její budoucnost, ... - vyjádření svých přání, tužeb a plánů
Sociální komunikace			práce a povolání, pracovní nabídka – přijímací rozhovor	
Žijeme v Evropě	národy a národnosti životní styl Evropanů – jídla mezinárodní kuchyně	Rakousko, Vídeň Německo, Berlín	vzdělání, školské systémy – Vzdělávací systémy Švýcarsko – turismus, produkty, osobnosti Česká systémy – Vzdělávací, turismus, osobnosti	svátky, zvyky, ... - svátky, události, tradice věda a technika, ... - německy mluvící osobnosti
Člověk a životní prostředí				příroda, rostliny, ... -
Životní prostředí regionu a České republiky				příroda, rostliny, ... -

5.3.1.6 Učivo/výstupy

Německý jazyk	1. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
• první kontakty, pozdravy, představování	• simuluje krátký seznamovací dialog, sdělí důležité informace o sobě a jiných osobách
• časování slovesa být, pravidelných sloves, osobní zájmena	• v minidialozích používá fráze pro navazování kontaktu
• pravidla správné výslovnosti	• přečte foneticky správně jednoduchý text, opakuje a napodobuje výslovnost německých hlásek
• slovosled věty oznamovací a tázací, zápor	• formuluje otázky a odpovědi k textu, na běžné otázky reaguje záporně
• základní číslovky do 20	• počítá do dvaceti a zapíše číslovky podle poslechu
• názvy států, jejich obyvatel a jazyků	• orientuje se na mapě Evropy, najde státy, města, pojmenuje obyvatele a jejich jazyky
• krátký popis osob	• najde v textu informace k osobám a pojmenuje činnosti týkající se jejich zaměstnání
• tázací zájmena a příslovce	• sestaví dialog s informacemi o známých osobnostech
• nepravidelná slovesa v přítomném čase	• dbá na změnu v kmeni při časování nepravidelných sloves
• základní číslovky nad 20, letopočty	• vyjádří věk a rok narození, sdělí různé číselné informace a zeptá se na ně
• rodina	• pojmenuje a představí členy své rodiny, uvede jejich zájmy a používá překladový slovník
• záliby, aktivity, kamarádi	• vysvětlí příbuzenské vztahy
	• vytvoří digitální plakát o sobě/o rodině/o kamarádech (Word, Canva)

• domácí mazlíčci	• pojmenuje různá zvířata, představí to své
• člen neurčitý v 1. a 4. pádě, vazba es gibt + 4. pád	• užívá tvary podstatných jmen ve 4. pádě
• časování slovesa mít	• vyjádří, co kdo má, nebo nemá
• přivlastňovací zájmena v 1. a 4. pádě	• používá správný tvar přivlastňování
• zápor	• rozliší použití záporu „nein“, „nicht“ a „kein“
• škola, pomůcky, rozvrh hodin	• vyjmenuje školní předměty a pomůcky, popíše svůj rozvrh a zhodnotí svůj vztah k některým předmětům, vyhledá neznámá slova
	• vytvoří digitálně tabulku s vlastním rozvrhem (Word, Excel)
• barvy	• pojmenovává správné barvy pomůcek a věcí kolem sebe
• člen určitý	• užívá tvary členu ve všech rodech
• množné číslo podstatných jmen	• vyhledá množné číslo ve slovníku nebo ho odvodí na základě koncovek a rodů
• modální slovesa a jejich významy	• používá správné tvary způsobových sloves, rozlišuje významy, s jejich pomocí vyjádří prosbu, povinnost, požádá o dovolení
• názvy potravin, jídel a nápojů, stravovacích zařízení	• pojmenuje foneticky správně potraviny, nápoje, hotová jídla, ovoce a zeleninu, stravovací zařízení
• v restauraci, kavárně	• v simulovaném rozhovoru nacvičí slovní zásobu a fráze používané při komunikaci s číšníkem v restauraci a vytvoří audiozáznam dialogu
• stravování, stravovací návyky	• popíše své celodenní stravování a zhodnotí své návyky
• složená slova	• rozšiřuje slovní zásobu skládáním slov a používá u složenin správný rod
• způsobové sloveso mögen	• vyjádří, co má a nemá rád, ptá se na preference spolužáků
• nepravidelná slovesa v přítomném čase	• časuje silná slovesa a tvoří jejich rozkazovací způsob
• rozkazovací způsob	• přikáže někomu něco, reaguje na pokyny učitele
• všeobecný podmět man	• přeloží do obou jazyků věty se všeobecným podmětem
• denní režim, ranní rituály	• pojmenuje činnosti vztahující se k dennímu režimu, pojmenuje různé činnosti pro volný čas
• určování času, denní doby	• používá správné časové údaje při vyprávění o průběhu dne
• volnočasové aktivity	• zeptá se na čas, sdělí, kolik je hodin, rozliší význam slov Uhr a Stunde, domluví si s někým program
• předložky se 4. pádem, osobní zájmena ve 4. pádě	• jmenuje předložky se 4. pádem a používá je ve spojení s podstatnými jmény a zájmeny
• odlučitelné a neodlučitelné předpony	• rozliší přízvučnou předponu od nepřízvučné a správně ji užije ve větě
• zájmena wer, was	• při rozhovoru používá správné tvary tázacích zájmen
• spojení zu Hause x nach Hause	• rozlišuje tvary doma x domů
• zájmy, koníčky	• informuje o způsobech trávení volného času svého a svých přátel
• popis a charakteristika osob, povahové vlastnosti	• popíše vnější vzhled osob (přátel, spolužáků) a charakterizuje je
• pocity, mezilidské vztahy	• použije ustálené obraty pro vyjádření kladných a záporných emocí, vyjádří vztah k různým osobám
• blahopřání k různým příležitostem	• popřeje k narozeninám, svátku, Vánocům, Velikonocům
• nepravidelná slovesa v přítomném čase	• dbá na změnu v kmeni při časování silných sloves
• členy, osobní a přivlastňovací zájmena ve 3. pádě	• užívá 3. pád podstatných jmen a zájmen ve spojení se slovesy
• 2. pád vlastních jmen	• rozliší a vybere vhodnou variantu pro vyjádření 2. pádu českých vlastních jmen

	Digitální kompetence zařazované průběžně • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou • využívá online podporu učebnice k okamžité zpětné vazbě při samostatné práci • pracuje s online aplikacemi při procvičování gramatických jevů a nácviku nové slovní zásoby (Umíme německy, Wordwall, Quizlet, Kahoot) • sepíše jednoduchý text v MS Word (např. k tématům rodina, kamarádi, domácí mazlíčci, denní režim) a provádí základní grafickou editaci (německá klávesnice, přehlásky, ostré ß, stylizace písma aj.)

Německý jazyk	**2. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
• nakupování	• používá ustálené obraty pro komunikaci při nakupování
• názvy obchodů a zboží, orientace v obchodním domě	• simuluje rozhovor jako zákazník s prodavačem
• názvy institucí	• pojmenuje různé obchody a instituce ve městě, uvádí příklady zboží, formuluje nákupní seznam
• trávení volného času, kulturní vyžití	• domluví si s přítelem návštěvu jakékoli kulturní akce
• předložky s 3. pádem	• jmenuje předložky a užívá je ve spojení s podstatnými jmény a zájmeny
• předložka in a auf se 3. a 4. pádem	• rozliší otázku na polohu místa (wo?) a na směr místa (wohin?)
• řadové číslovky	• používá řadové číslovky v datech
• popis cesty – orientace v centru města	• zeptá se na cestu, orientuje se na plánku města, pojmenuje a najde různé stavby, instituce a jiné objekty ve městě
• můj dům, můj byt	• pojmenuje typy domů, nazve jednotlivé místnosti bytu / domu a sdělí, kde se nacházejí
• inzeráty	• popíše místo svého bydliště, zhodnotí své bydlení a okolí
	• vytvoří vlog o svém bydlení (pokoj/byt)
• slovesa liegen, legen, stehen, stellen, setzen, sitzen, hängen	• popíše svůj pokoj, jeho vybavení a použije vhodná slovesa
• předložky s 3. a 4. pádem, předložky pro popis cesty	• rozliší použití předložky s 3. a 4. pádem, přiřadí vhodnou předložku pro popis cesty
• Rakousko	• sdělí základní fakta o Rakousku
• Vídeň	• na plánku Vídně najde a pojmenuje nejznámější památky, čte s porozuměním text o Rakousku/Vídni, překládá neznámá slova pomoci slovníku
• prázdniny, dovolená, zimní a letní aktivity	• v rozhovoru s kamarádem sestaví z volnočasových nabídek program na dovolenou
• préteritum slovesa sein, haben, perfektum pravidelných a nepravidelných sloves	• při vyprávění o letních / zimních prázdninách tvoří správné tvary minulého času
	• vytvoří v aplikaci dle svého výběru aktivitu k procvičování daného gramatického jevu (křížovka, kvíz, domino, trimino, kahoot aj.)
• příslovečné určení času, časové údaje	• užívá správné předložkové vazby u časových údajů
• cestování, služby	• popíše možnosti cestování ve městě
• dopravní prostředky	• pojmenuje různé dopravní prostředky, uvede jejich výhody a nevýhody

• na nádraží, v hotelu	• simuluje komunikaci na nádraží, v hotelu na recepci, objedná ubytování
• časové předložky, časový 4. pád	• tvoří věty se správnou časovou předložkou
• perfektum nepravidelných sloves, préteritum modálních sloves	• při vyprávění v minulosti tvoří správné tvary minulých časů
	• vytvoří v aplikaci dle svého výběru aktivitu k procvičování daného gramatického jevu (křížovka, kvíz, domino, trimino, kahoot aj.)
• Německo	• sdělí základní informace o Německu a orientuje se na mapě
• Berlín	• uvede přírodní zajímavosti, turisticky atraktivní místa, známé osobnosti, typické produkty a další symboly Německa, v případě potřeby využije slovník
	• čte s porozuměním text o hlavním městě, pozná a pojmenuje typické pamětihodnosti Berlína
• zeměpisné názvy	• používá vhodnou předložku u zeměpisných názvů
• zvratná slovesa	• doplní do kontextu ke slovesu správný tvar zvratného zájmena
• předložky se zeměpisnými názvy	• při určování místa používá vhodnou předložku a správný pád
• stupňování přídavných jmen a příslovcí	• tvoří komparativ a superlativ a srovnává věci na základě stupňování
• oblékání, móda	• pojmenuje různé oděvy a módní doplňky, popíše své oblečení a oblečení jiné osoby, vybere vhodný oděv k různým příležitostem, simuluje roli zákazníka při nákupu oděvu
• počasí	• popíše aktuální počasí, rozumí předpovědi počasí
• skloňování přídavných jmen	• tvoří správné tvary adjektiv při popisu obrázků
• sloveso werden v přítomném i minulém čase	• používá sloveso werden v různých případech a ve všech tvarech
• péče o zdraví	• popíše svůj zdravotní stav
• lidské tělo	• nazve části lidského těla
• nemoci, zdravotní potíže	• pojmenuje různé nemoci a potíže, udělí jednoduché rady
• u lékaře, léčba	• v simulovaném rozhovoru nacvičí slovní zásobu a obraty používané při komunikaci s lékařem
• prevence, životní styl	• jmenuje aktivity, které pomáhají předcházet chorobám, reflektuje, zda je sám dělá, uvede rizika vedoucí ke zdravotním problémům
• souřadné souvětí, souřadné spojky	• spojuje věty jednoduché v souvětí souřadné, volí správný slovosled u jednotlivých spojovacích výrazů, doplní dle významu vhodnou spojku do kontextu
	Digitální kompetence zařazované průběžně • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou • využívá online podporu učebnice k okamžité zpětné vazbě při samostatné práci • pracuje s online aplikacemi při procvičování gramatických jevů a nácviku nové slovní zásoby (Umíme německy, Wordwall, Quizlet, Kahoot) • vytvoří prezentaci v Powerpointu k reáliím (např. k tématům Rakousko, Vídeň, Německo, Berlín) • napíše text/slohovou práci ve Wordu a edituje ho (např. k tématům bydlení, móda, reálie, školní výlet aj.)

Německý jazyk	3. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**

• sport a sportovní vybavení	• pojmenuje nejrůznější sporty, sportovní vybavení a sportoviště
• souvětí podřadné, podřadné spojky	• formuluje svůj vztah ke sportu a pomocí rozšířené slovní zásoby vypráví o svých sportovních aktivitách, popíše sportovní aktivity v rámci školy
	• čte s porozuměním text se sportovní tematikou a najde v něm odpovědi na otázky
	• rozlišuje významy spojek, propojuje jednoduché věty do souvětí, dbá na správný slovosled
• kultura a umění, literatura	• orientuje se v kulturní nabídce, domluví se na návštěvě jakékoli akce, simuluje odřeknutí
• slovní zásoba k danému tématu (film, divadlo, hudba, kino, televize, kulturní akce)	• používá slovní zásobu k tématu kultura a umění, pojmenuje různé akce, žánry, typy pořadů, nástroje, vypráví o filmu/knize nebo filmové/literární postavě
• účelové věty s um + zu a se spojkou „damit“	• v odpovědích tvoří infinitivní vazby
• infinitiv s/bez „zu“	• rozliší použití závislého infinitivu s zu a prostého bez zu
• zkracování vět s dass, damit	• odliší větu předmětnou od věty účelové a zvolí správnou infinitivní vazbu pro zkrácení těchto vět
• média a sociální sítě	• používá slovní zásobu k tématu média, popíše možnosti jejich využití, pojmenuje možná nebezpečí, sdělí výhody a nevýhody sociálních sítí a zhodnotí vlastní zkušenosti
• préteritum slabých a nepravidelných sloves, použití préterita a perfekta	• vypravuje v préteritu prožité události
• vedlejší věty vztažné	• spojuje věty vhodným vztažným zájmenem ve všech rodech a pádech
• vzdělání	• používá slovní zásobu k tématu vzdělávání a studium, s porozuměním čte text o vzdělávacím systému v Česku
• studium	• hovoří o své dosavadní cestě za vzděláním
• životopis	• jmenuje části životopisu a napíše digitální strukturovaný životopis za použití šablony (Word, Canva)
• opisný tvar würde + infinitiv, konjunktiv préterita, vedlejší věty podmínkové	• tvoří a používá správné tvary podmiňovacího způsobu u různých typů sloves
• práce a povolání, pracovní nabídka	• pojmenuje tradiční i netradiční povolání a charakterizuje některá dle vlastního výběru, uvažuje nad hledisky, která jsou důležitá při volbě povolání
• žádost o místo, motivační dopis	• napíše motivační dopis ve Wordu a pošle ho jako přílohu mailu
• pracovní pohovor	• během simulovaného rozhovoru odpovídá na typizované otázky přijímacího pohovoru
• plány do budoucna, přání a sny	• formuluje své plány do budoucnosti
• konjunktiv préterita (pokračování)	• vyjádří svá přání a přání druhých pomocí konjunktivu
•budoucí čas	• tvoří prostý budoucí čas a uplatní ho při vypravování o svých plánech do budoucna
• Švýcarsko	• sdělí základní informace o Švýcarsku, přednese aktualitu/referát o městě, památce, osobnosti, turistické zajímavosti Švýcarska a používá online-slovník pro neznámá slova
	• vytvoří prezentaci v Powerpointu k vybranému tématu (osobnosti, turistické cíle, státní symboly, města, gastronomické speciality aj.)
• trpný rod	• formuluje informace pomocí pasivních konstrukcí a přeloží je, vyjádří původce děje pomocí vhodných předložek

	Digitální kompetence zařazované průběžně • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou • využívá online podporu učebnice k okamžité zpětné vazbě při samostatné práci • pracuje s online aplikacemi při procvičování gramatických jevů a nácviku nové slovní zásoby (Umíme německy, Wordwall, Quizlet, Kahoot) • vytvoří v aplikaci dle svého výběru aktivitu k procvičování daného gramatického jevu (křížovka, kvíz, domino, trimino, kahoot aj.)

Německý jazyk	**4. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
• Česká republika	• používá rozšířenou slovní zásoba k tématu, sdělí základní informace o Česku, písemně či ústně sestaví nabídku turistických cílů v ČR
• Praha	• jmenuje významné pražské památky
• Děčín a region	• představí Děčín, jmenuje významné stavby, možnosti kulturního a sportovního vyžití a turisticky oblíbená místa v okolí
	• vytvoří digitálně reklamní leták na vybranou zajímavost/lokalitu/akci v Děčíně a okolí a vyhledává informace také pomocí AI (Canva, Word)
• vazby sloves	• volí správnou předložku a pád u sloves, rozezná vazby odlišné od českého jazyka
	• vytvoří v aplikaci dle svého výběru aktivitu k procvičování daného gramatického jevu (křížovka, kvíz, domino, trimino, kahoot aj.)
• předložky s 2. pádem, 2. pád podstatných a přídavných jmen	• zná významy předložek, používá správné tvary genitivu ve všech rodech
• Evropská unie	• čte s porozuměním text o EU, vyhledává informace, napíše zprávu o svém pobytu ve městě EU
• zájmenná příslovce tázací a ukazovací	• aplikuje znalost slovesných vazeb při tvorbě zájmenných příslovcí a používá je v otázkách
• příroda, rostliny, živočichové	• používá slovní zásobu k tématu příroda, odhadne význam neznámých slov v textu
• životní prostředí a jeho ochrana	• čte s porozuměním texty s ekologickou tematikou, popíše ekologické chování své rodiny
• plusquamperfektum, časové spojky	• vyjádří předminulý čas v souvětí s časovými spojkami
• svátky, zvyky, tradice, významné události	• pojmenuje státní a církevní svátky a tradice s nimi spojené, seznámí se se svátky jiných zemí
	• čte/poslouchá s porozuměním text o svátcích a tradicích, využívá adekvátní slovní zásobu, odhadne význam neznámých slov, vyhledává neznámá slova
	• jmenuje významné události v životě člověka, popíše jakoukoli soukromou oslavu
	• diskutuje na téma Vánoce / Velikonoce
	• vytvoří pracovní list ve Wordu na vybrané svátky/významné události
• směrová příslovce	• volí vhodná příslovce pro vyjádření směru ve vztahu k mluvčímu
• vespolné zájmeno einander	• vyjádří vzájemnost mezi dvěma a více osobami/věcmi
• pravidlo "tekamolo" pro pořadí příslovečných určení	• správně seřadí příslovečná určení ve větě

• příčestí minulé a přítomné	• rozliší užívání obou příčestí, rozšiřuje slovní zásobu tvořením přívlastků z příčestí minulého i přítomného a najde český ekvivalent
• zpodstatnělá přídavná jména	• skloňuje zpodstatnělá adjektiva po členu určitém i neurčitém, užívá adjektiva po etwas, nichts, genug, wenig, viel a alles
	Digitální kompetence zařazované průběžně • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou • využívá online podporu učebnice k okamžité zpětné vazbě při samostatné práci • pracuje s online aplikacemi při procvičování gramatických jevů a nácviku nové slovní zásoby (Umíme německy, Wordwall, Quizlet, Kahoot)

5.3.2 Francouzský jazyk 1

5.3.2.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Francouzský jazyk 1
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a patří do vzdělávacího oboru Další cizí jazyk.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vyučuje se jako volitelný cizí jazyk, který si žáci zvolili ve víceletém studiu v tercii a pokračují v něm i na vyšším stupni od kvinty do oktávy. Má časovou dotaci 3 hodiny týdně. Ve čtyřletém studiu si mohou žáci zvolit francouzštinu jako druhý cizí jazyk v prvním ročníku a pokračují v něm až do čtvrtého ročníku s časovou dotací 3 hodiny týdně. Ve víceletém studiu po šesti letech výuky dosáhnou žáci úrovně B1 a v čtyřletém studiu po čtyřech letech výuky úrovně A2 – B1 podle Společného evropského referenčního rámce. Výuka probíhá v dělených třídách v jazykové učebně a v rámci možností se využívá počítačová učebna. Vyučuje se dle metody Édito, která poskytuje základní materiál pro výuku zajišťující jazykové a kulturní vzdělání nutné pro běžnou komunikaci ve francouzském jazyce. Jako doplňkový materiál jsou využívány aktuální videomateriály, prezentace, tisk a další autentické dokumenty. Do vzdělávacího obsahu Francouzského jazyka jsou začleněna tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomovali význam francouzského jazyka jako jednoho z jednacích jazyků EU. Osvojují si dovednosti dorozumět se v základních komunikačních situacích, porozumět jednoduchému textu, pracovat s dvojjazyčným i výkladovým slovníkem. Těmto cílům odpovídají formy práce, vyučovací metody a pracovní postupy. Žáci pracují s učebnicí, pracovním sešitem, mají možnost procvičovat si probírané mluvnické jevy na internetu. Vedeme je k postupnému vytvoření vlastního portfolia, kde si uchovávají doplňují materiály, ale především projekty a práce, které žáci během školního roku realizují. Využíváme zkušeností a poznatků z našich výměnných zájezdů do Nantes a pobytů francouzských studentů v Děčíně k větší motivaci žáků domluvit se francouzsky. Zapojujeme žáky do soutěží v rámci Dnů frankofonie, olympiády ve francouzštině a dalších soutěží a akcí pořádaných především Sdružením učitelů francouzštiny a Francouzským institutem v Praze.

5.3.2.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Definice kompetencí Žák…

Kompetence k řešení problémů:	• hledá řešení v různých problémových situacích z každodenního života • využívá nabízených možností se setkat s ostatními a hovořit s nimi ve francouzštině (zúčastňuje se besed, navštěvuje instituce, kde se s francouzštinou setkává, je v kontaktu s rodilými mluvčími z partnerské školy v Nantes) • snaží se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba • učí se si poradit v cizojazyčné situaci i na základě cizích slov v češtině a větší znalosti anglického jazyka (analogie v slovní zásobě i mluvnici) • diagnostikuje chyby a navrhuje nové řešení
Kompetence komunikativní:	• vhodně používá vyjadřovací prostředky, je schopný se dorozumět v běžných situacích, hovořit o jednoduchých tématech a porozumět textům odpovídajícím jeho jazykové úrovni (rozhovory, scénky, dramatizace, dopisy apod.). • využívá dovednosti osvojené ve francouzském jazyce k navázání kontaktu či vztahu (využíváme pobytů fr. studentů na naší škole – přímý rozhovor nebo navázání kontaktu přes internet). • snaží se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba. • učí se v mluveném i psaném projevu vyjadřovat jasně, uceleně, srozumitelně, strukturovaně (odstavce a prostředky textové návaznosti v textu) a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje • rozlišuje sdělení různého typu v různých komunikačních situacích, učí se správně interpretovat přijímaná sdělení a věcně argumentovat. • dokáže odbornou terminologii vhodně nahradit alternativním výrazem.
Kompetence sociální a personální:	• efektivně spolupracuje, respektuje názory jiných. • učí se objektivně zhodnotit svou práci i práci ostatních (bez výsměchu či opovržení). • učí se respektovat pravidla při práci v týmu a svou pracovní činností pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce. • poznává možnosti si ověřit své dovednosti formou složení mezinárodní zkoušky z francouzštiny (př. DELF).
Kompetence občanská:	• seznamuje se s reáliemi frankofonních zemí a snaží se je chápat i v širším kontextu (např. historickém či geopolitickém). • získává představu o zvycích ve frankofonních zemích a porovnává je se zvyky spojenými s naší kulturou (zkušenosti z výměnných zájezdů, soukromých pobytů, autentické materiály). • poznává cizojazyčné kultury a toleruje je. • zabývá se ekologickými a environmentálními tématy, přemýšlí, jak sám přispěje ke zlepšení situace.
Kompetence k podnikavosti:	• ve výuce využívá dvojjazyčné a výkladové slovníky internet atd. • pracuje s autentickými cizojazyčnými materiály (jízdenky, vstupenky, plakáty apod.). • umí si naplánovat čas, úkoly plní kvalitně a ve stanoveném termínu (včetně plnění dílčích etap úkolů).
Kompetence k učení:	• pracuje s různými informačními zdroji (časopisy, internet, různé typy slovníků), a tím prohlubuje svůj zájem žáků o francouzštinu a frankofonní země. • pozoruje a poznává, který učební styl mu nejvíce vyhovuje. • samostatně zpracovává výpisky i práce rozsáhlejšího formátu a charakteru (reflexe, referáty, projekty). • sdílí své zkušenosti a poznatky z našich výměnných zájezdů do

	Nantes a pobytů francouzských studentů v Děčíně, tím motivuje spolužáky ke studiu jazyka. • zapojuje se do soutěží v rámci soutěží a akcí.
Kompetence digitální:	• zapojuje se do společnosti prostřednictvím různých digitálních médií • využívání různých digitálních technologií u vybraných školních pracích a projektech. Posuzuje věrohodnost informací • dodržuje autorská práva • hledá řešení problémů prostřednictvím digitálních technologií. • využívá základy počítačové grafiky (grafické editory) • uplatňuje zásady pro zpracování počítačové prezentace, zvukového záznamu a tabulek

5.3.2.3 Používané metody a formy

- skupinová práce
- práce ve dvojicích, výměna rolí
- rozhovory, řízené rozhovory, diskuze
- práce s učebnicí, pracovním sešitem, pracovními listy
- práce s digitálními technologiemi (PC-programy, elektronická učebnice, mobilní telefony, aplikace)
- samostatná práce
- prezentace vlastní tvorby
- práce s textem, obrazovým materiálem
- audiovizuální cvičení
- práce s videem, úryvky filmů
- výklad, vysvětlování
- myšlenkové mapy
- aktivizační cvičení (křížovky, hry, osmisměrky, zpěv, kvízy)
- hodnocení, sebehodnocení
- práce s chybou
- brainstorming

5.3.2.4 Průřezová témata

Podtéma	1.	2.	3.	4.
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	sport, volný čas, zábava – prezentuje své záliby		zaměstnání, trh práce – hovoří o svých kvalitách a zaměření	zaměstnání, trh práce – hovoří o svých kvalitách a zaměření
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	sport, volný čas, zábava – organizace turnaje v pétanque	národní parky a rezervace – příprava fiktivní exkurze		
Sociální komunikace		zajímavá místa Francie a dalších frankofonních zemí – rozhovor o plánech spolužáků		
Žijeme v Evropě	stravování, potraviny – stolování	období Ludvíka XIV. a XV. - historie Francie, ekologická témata		

Základní problémy sociokulturních rozdílů			vztahy, odlišnost kultur, cizí jazyky – odlišnosti kultur, začlenění se do společnosti s jinými kulturními zvyklostmi	vztahy, odlišnost kultur, cizí jazyky – odlišnosti kultur, začlenění se do společnosti s jinými kulturními zvyklostmi
Člověk a životní prostředí		Ministerstvo přírody a životního prostředí		
Mediální produkty a jejich významy	média a práce s informacemi – tvorba vlastního textu, vyjádření kritiky nebo souhlasu se sdělením v médiích		média, žurnalistika, tisk – typy mediálních produktů a jejich vliv na společnost	média, žurnalistika, tisk – typy mediálních produktů a jejich vliv na společnost
Účinky mediální produkce a vliv médií			média, žurnalistika, tisk	média, žurnalistika, tisk

5.3.2.5 Učivo/výstupy

Francouzský jazyk 1	1. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
• volný čas a zábava	• sdělí informace o svých zálibách
• osobní a profesní život	• hovoří o svých povinnostech a o tom, jak tráví volný čas
• vyjádření záporu (rien, jamais, personne, plus)	• tvoří složitější záporné věty
• minulý čas složený	
• indikátory času	• osvojuje si výrazy upřesňující čas
• vzpomínky, životní etapy	• popíše fotografii, vypráví o svých vzpomínkách, vytvoří text na pohlednici, popisek k fotografii
	• do skupinového chatu nasdílí fotografii s komentářem, o ní pak hovoří, sdílí své vzpomínky
• smysly a emoce	• vyjadřuje označení smyslů ve francouzštině, vyjádří emoce, vlastní názor souhlasný i opačný
• krajina a počasí	• hovoří o počasí a o krajině, popíše místo
• zájmenná příslovce y, en	• obohacuje svůj ústní projev zájmeny en a y
• imperfektum	• poznává imperfektum, jeho formu a užití
• porovnávání	• porovnává, užívá 2. stupeň přídavných jmen
• pozice přídavných jmen ve větě	• tvoří věty s přídavnými jmény a sleduje jejich umístění ve vztahu k podstatnému jménu
• bydlení, vybavení domácnosti, život ve městě	• popíše své bydlení
• inzerát v novinách	• porozumí novinovému článku o bydlení, krátkému inzerátu
	• na frankofonních webových stránkách hledá inzeráty z rubriky bydlení
• diskuse, výrazy souhlasu, nesouhlasu, srovnání	• dokáže se přihlásit o slovo v diskusi, vyjádří svůj názor, srovnání
• vztažná zájmena	• tvoří věty se vztažnými zájmeny
• lidské tělo, vzhled, charakter	• popíše fyzický i psychický stav, osvojuje si výrazy popisující vzhled a lidské vlastnosti
• porovnávání, vyjádření podobnosti	• porovnává, vyjadřuje podobnost
• subjonctif a vyjádření nutnosti	• poznává subjonctif a tvoří věty s jeho užitím
	• dokáže vyjádřit zákaz, nutnost s použitím subjonctivu
• tvoření subjonctivu nepravidelných sloves	• poznává v textu tvary subjonctivu nepravidelných sloves

• nové technologie a životní styl	• vyjádří své představy o budoucnosti
• podmínková věta se spojkou SI	• tvoří podmínkové věty za užití spojky si
• budoucí čas prostý	• vypráví o nových technologiích v budoucnosti
• vazba on, zájmena každý, všichni	• představuje si, jak to bude v budoucnosti vypadat
• vyjádření nutnosti, nezbytnost, rozkaz a zákaz v kontextu pozice zájmen	• své představy popisuje za použití zájmena on
• adjektiva, adverbia, stupňování	• stupňuje přídavná jména a příslovce
• stravování, potraviny	• poznává gastronomii a její úlohu ve frankofonních zemích
	• vytvoří jídelní lístek (Canva, Word)
• gastronomie a restaurace	• je schopný se orientovat v jídelním lístku, popřípadě se doptat při nejasnostech
• užití zájmena *en*	• zahrazuje výrazy s dělivým členem zájmenem *en*
• vazba ne…que	• srovnává za použití vazby ne…que
	Digitální kompetence zařazované průběžně • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou • využívá online podporu učebnice k okamžité zpětné vazbě při samostatné práci • pracuje s online aplikacemi při procvičování gramatických jevů a nácviku nové slovní zásoby (Wordwall, Quizlet, Kahoot) • sepíše jednoduchý text v MS Word (např. k tématům rodina, kamarádi, domácí mazlíčci, denní režim) a provádí základní grafickou editaci (francouzská klávesnice, akcenty, stylizace písma aj.)

Francouzský jazyk 1	**2. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
• charakter a vlastnosti	• popíše charakter osoby
• fyzický vzhled, pohyby těla	• osvojuje si obraty potřebné k popisu vzhledu jiné osoby a vyjádří druhy pohybu a pozice
• tázací zájmena	• poznává tázací zájmena
• zájmeno tout, jeho forma a výslovnost	• zabývá se zájmenem tout, jeho užitím a odlišné výslovnosti v závislosti na významu
• vyjádření pocitů subjonctivem	• vyjadřuje emoce za použití subjonctivu
• superlativ	• tvoří superlativ
• média a práce s informacemi	• vyjádří souhlas nebo rozpor s tvrzením v médiích, přemýšlí o vlivu médií
	• vytvoří pro spolužáky dotazník o užívání sociálních sítí
• členění textu	• umí strukturovat vlastní text
• postavení zájmen v rozkazovacím způsobu	• zkoumá umístění zájmen v různých typech vět
• vyjádření příčiny a důsledku	• vyjádří příčinu a následek, dokáže sdělit svůj návrh řešení
• vyjádření nutnosti, konjunktiv	• tvořením vět vyjadřujících nutnost si osvojuje tvary sloves v konjunktivu
• zboží, obchod	• osvojuje si slovní zásobu z okruhu nakupování
• domácnost a předměty běžného užití	• reaguje na inzerát, nabídku
	• osvojuje si slovní zásobu z okruhu domácnost, pantomimou naznačuje vybavení domácnosti, spolužáci pak hádají, které slovíčko představuje
• podmiňovací způsob přítomný	• vyjadřuje své přání, touhy, tvoří věty s podmiňovacím způsobem
	• pomocí podmiňovacího způsobu popisuje imaginární situace

• géronfif	• osvojuje si gérondif a tvoří věty
• cestování, turismus	• rezervuje ubytování, získá doplňující informace týkající se zájezdu
	• vytvoří letáček s nabídkou výletu
• užití minulého času složeného a imparfait	• pomocí obrazových materiálů popisuje událost v minulosti za použití minulého času složeného a imparfait
• shoda příčestí minulého s předmětem přímým	• všímá si nutnosti shody ve větách v minulém čase, kde předmět předchází před slovesem
• ukazovací zájmena samostatná	• používá ukazovací zájmena samostatná
• studium a kariéra	• hovoří o své způsobilosti, zkušenostech
	• poznává francouzský školní vzdělávací systém a srovnává ho s českým
	• hovoří o svých plánech týkajících se kariéry, podněcuje vyprávění spolužáka na stejné téma
	• vytvoří CV a motivační dopis ve Wordu a pošle ho jako přílohu
• zdůraznění – mise en relief	• ve svém ústním projevu používá jev mise en relief
• nepřímá řeč	• používá nepřímou řeč v přítomném čase
• životní prostředí a příroda	• zamýšlí se nad dopady znečištěného životního prostředí, aktivně se zúčastní diskuse se spolužáky, nabídne řešení nepříznivé situace týkající se ekologie
• vyjádření účelu	• vyjádří účel
• trpný rod	• tvoří věty s trpným rodem
	Digitální kompetence zařazované průběžně • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou • využívá online podporu učebnice k okamžité zpětné vazbě při samostatné práci • pracuje s online aplikacemi při procvičování gramatických jevů a nácviku nové slovní zásoby (Wordwall, Quizlet, Kahoot) • sepíše jednoduchý text v MS Word (např. k tématům rodina, kamarádi, domácí mazlíčci, denní režim) a provádí základní grafickou editaci (francouzská klávesnice, akcenty, stylizace písma aj.)

Francouzský jazyk 1	**3. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
• rodina, vztahy	• hovoří o své rodině, svém původu, o svých vzpomínkách, na základě autentických poslechových materiálů reprodukuje vzpomínky ostatních
• užití minulého času složeného a imparfait	• vypráví příběh v minulosti
• indikátory času	• užívá časové předložky vyjadřující průběh nebo ukončený děj, podle obrazového materiálu vypráví příběh v minulosti
• plus-que-parfait	• učí se tvořit a užívat plus-que-parfait
• společnost, komunitní život	• hovoří o společnosti, o tom, co se mu líbí, co je mu naopak nepříjemné
• tvoření otázek	• tvoří otázky adekvátním způsobem s ohledem na formálnost vyjádření
• vyjádření nutnosti, povinnosti	• věty, které vyjadřují nutnost, naléhání
• konjunktiv	• učí se tvořit a užívat konjunktiv k vyjádření emocí
• kultura, umění	• osvojuje si slovní zásobu pro schopnost hovořit o umění a kultuře

	• vytvoří plakátek jako pozvánku na kulturní akci (Canva, MS Word, apod.)
• podmiňovací způsob	• poznává tvoření podmiňovacího způsobu ve francouzštině a poznává situace, kdy podmiňovací způsob použít
• vyjádření příčiny a důsledku	• tvoří věty se spojkami vyjadřující příčinu a důsledek
• vztahy, odlišnost kultur, cizí jazyky	• hovoří o odlišnostech kultur frankofonních zemí
	• geograficky situuje frankofonní země, dokáže je stručně představit, popsat
• neurčitá zájmena	• tvoří věty s neurčitými zájmeny, používá zájmena ve vlastním ústním projevu
• vyjádření záporu	• poznává další způsoby, jak vyjádřit zápor, především záporky *nikdy, nic, nikdo, ani, už ne*
• vyjádření přání, vůle	• při vyjádření vůle, přání správně volí mezi indikativem a konjunktivem
• život ve městě, street-art	• vyjadřuje se k životu ve městě
	• vyjádří nespokojenost, navrhuje řešení pro zlepšení života ve městě
• umístění přídavných jmen ve větě	• poznává, jak přídavná jména mění význam v závislosti na jejich umístění ve větě
• trpný rod	• připomíná si příčestí minulá a odvozuje tvoření a užití trpného rodu ve francouzštině
• tvoření podstatných jmen z přídavných	• učí se tvořit podstatná jména odvozená od přídavných jmen pomocí vybraných koncovek
	• vytvoří plakátek s informacemi o regionu Francie, o kterém si myslí, že je nejpříjemnější pro bydlení
• cestování	• hovoří o cestovní, způsobu dopravy a jeho preferencích
	• pošle do společného chatu selfie/fotografii z výletu, dovoleném s krátkým popisem
• příslovce času	• poznává další příslovce času, především ta, která použije při vyjádření souslednosti časové, ev. nepřímé řeči
• předložky a příslovce místa	• opakuje si již osvojené předložky a příslovce času a poznává drobné nuance v jejich užití
• plus-que-parfait	• učí se tvořit a užívat plus-que-parfait
	• popisuje událost v minulém čase, vyjádří, který děj se odehrál dříve, užívá výrazy času pro konkretizování děje v minulosti, vyjadřuje předčasnost
	Digitální kompetence zařazované průběžně • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou • využívá online podporu učebnice k okamžité zpětné vazbě při samostatné práci • pracuje s online aplikacemi při procvičování gramatických jevů a nácviku nové slovní zásoby (Wordwall, Quizlet, Kahoot) • sepíše jednoduchý text v MS Word (např. k tématům rodina, kamarádi, domácí mazlíčci, denní režim) a provádí základní grafickou editaci (francouzská klávesnice, akcenty, stylizace písma aj.)

Francouzský jazyk 1	**4. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
• studium a vzdělávání	• hovoří o svém studiu
• kariéra a motivace	• popíše své silné stránky a studijní plány do budoucna
• formální dopis	• píše motivační dopis, kde zmiňuje své kompetence a kvality, motivaci, učí se napsat motivační dopis

	• napíše krátký e-mail jako reakci na nabídku studijní stáže, kde zmíní své kvality a vyjádří zájem se stáže zúčastnit
• vztažná zájmena qui, que, dont, où	• tvoří vztažné věty se vztažnými zájmeny *qui, que, dont* a *où*
• vyjádření účelu	• pomocí předložky *pour* tvoří věty vyjadřující účel
• gérondif	• setkává se se gérondivem, poznává jeho význam ve francouzské větě a praktické užití
• ekologie v každodenním životě	• za užití nové slovní zásoby hovoří o tom, jak přistupovat zodpovědněji ke spotřebě a obchodu s ohledem na ekologii
	• vytvoří krátké video, kde poradí, jak se chovat více ekologicky v každodenním životě, to pak prezentuje spolužákům
• zájmena y/en	• opakuje si nahrazování zájmeny y a en
• vyjádření opozice a přípustky	• osvojuje si další spojky vyjadřující opozici a přípustku
• úskalí konzumní společnosti	• na základě textů a poslechových nahrávek rodilých mluvčích srovnává různé přístupy spotřebitelů
• zaměstnání, trh práce	• popisuje své pracovní zkušenosti
• příslovce s příponou -ment	• tvoří příslovce s koncovkou –ment
• podmínky a hypotéza	• pomocí slova *si* tvoří hypotézy a podmínkové věty 2. typu
• příslovce s koncovkou -ment	• učí se tvořit příslovce z přídavných jmen pomocí koncovky -ment, a tak přirozeně obohacuje svou slovní zásobu
• umístění děje v čase	• osvojuje si výrazy, díky kterým dokáže umístit děje v různých časových rovinách
• fyzická aktivita, hry, digitální svět	• díky nové slovní zásobě popisuje možnosti trávení volného času s přáteli nyní a dříve
	• vytvoří krátký článek do časopisu s obrázky pro prezentaci možnosti, jak trávit volný čas
• nepřímá řeč	• převádí věty do nepřímé řeči
• vztažná zájmena složená	• tvoří složená vztažná zájmena
• podmiňovací způsob a vyjádření nejistoty	• poznává další situace, kdy lze použít kondicionál
• umění a já	• sděluje, které umění je mu blízké, hovoří o tom, jak mu pomáhá umění zůstat v psychické pohodě
• řazení událostí v čase	• pomocí časových spojek hovoří o dějích v minulosti a správně je umísťuje v čase
• porovnávání	• opakuje si možnosti vyjádření porovnávání, poznává další nuance pro konkrétnější vyjádření
• nepřímá řeč	• převádí přímě věty do nepřímých, sleduje změny a souslednost časovou
• občanská sounáležitost	• zamýšlí se nad tím, jak může ovlivnit život ve své společnosti k lepšímu
• budoucí čas prostý	• opakuje si tvoření a užití budoucího času prostého
• umístění dvou zájmen v jedné větě	• tvoří věty s dvěma zájmeny
	Digitální kompetence zařazované průběžně • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou • využívá online podporu učebnice k okamžité zpětné vazbě při samostatné práci • pracuje s online aplikacemi při procvičování gramatických jevů a nácviku nové slovní zásoby (Wordwall, Quizlet, Kahoot) • sepíše jednoduchý text v MS Word (např. k tématům rodina, kamarádi, domácí mazlíčci, denní režim) a provádí základní grafickou editaci (francouzská klávesnice, akcenty, stylizace písma aj.)

5.3.2 Francouzský jazyk 2

5.3.2.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Francouzský jazyk 2
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a patří do vzdělávacího oboru Další cizí jazyk.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Ve čtyřletém studiu si mohou žáci zvolit francouzštinu jako druhý cizí jazyk v prvním ročníku a pokračují v něm až do čtvrtého ročníku s časovou dotací 3 hodiny týdně. Výuka probíhá v dělených třídách v jazykové učebně a v rámci možností se využívá počítačová učebna. Vyučuje se dle metody Édito, která poskytuje základní materiál pro výuku zajišťující jazykové a kulturní vzdělání nutné pro běžnou komunikaci ve francouzském jazyce. Jako doplňkový materiál jsou využívány aktuální videomateriály, prezentace, tisk a další autentické dokumenty. Do vzdělávacího obsahu Francouzského jazyka jsou začleněna tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomovali význam francouzského jazyka jako jednoho z jednacích jazyků EU. Osvojují si dovednosti dorozumět se v základních komunikačních situacích, porozumět jednoduchému textu, pracovat s dvojjazyčným i výkladovým slovníkem. Těmto cílům odpovídají formy práce, vyučovací metody a pracovní postupy. Žáci pracují s učebnicí, pracovním sešitem, mají možnost procvičovat si probírané mluvnické jevy na internetu. Vedeme je k postupnému vytvoření vlastního portfolia, kde si uchovávají doplňují materiály, ale především projekty a práce, které žáci během školního roku realizují. Využíváme zkušeností a poznatků z našich výměnných zájezdů do Nantes a pobytů francouzských studentů v Děčíně k větší motivaci žáků domluvit se francouzsky. Zapojujeme žáky do soutěží v rámci Dnů frankofonie, olympiády ve francouzštině a dalších soutěží a akcí pořádaných především Sdružením učitelů francouzštiny a Francouzským institutem v Praze.

5.3.2.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Viz Francouzský jazyk 1.

5.3.2.3 Používané metody a formy

Viz Francouzský jazyk 1.

5.3.2.4 Průřezová témata

Viz Francouzský jazyk 1.

5.3.2.6 Učivo/výstupy

Francouzský jazyk 2	1. ročník

Učivo	ŠVP výstupy
• interkulturní souvislosti	• porovnává zvukovou a grafickou podobu francouzštiny s jinými jazyky
• pozdravy	• zamýšlí se nad slovy francouzského původu, která už zná
• sloveso být, jmenovat se	• pozdraví, rozloučí se, představí se, zeptá se, jak se daří
• abeceda	• sdělí o sobě základní údaje, zeptá se na osobní údaje spolužáka
• dny v týdnu, měsíce, roční období	• hláskuje své jméno
• číslovky 1-31	• sdělí datum
	• vyslovuje číslovky a přiřazuje hodnotu k číslici
• země a národnosti, předložky místa	• osvojuje si názvy vybraných zemí a vhodně volí předložky místa
• sloveso mít	• časuje sloveso mít
• zájmy a koníčky	• hovoří o svých zálibách
• číslovky 32-100	• vytvoří plakátek, kde představí sebe a své koníčky
• člen určitý	• poznává grafickou a zvukovou stránku číslovek, všímá si zákonitostí francouzské výslovnosti
• tvoření záporu	• používá členy určité, přemýšlí nad rodem a číslem podstatných jmen
	• tvoří jednoduché záporné věty, odpovídá na otázky
• rodina, rodinné a životní události	• představí svou rodinu
• profese a povolání	• osvojuje si slovní zásobu na téma povolání
• přivlastňovací zájmena	• vhodně volí přivlastňovací zájmena
• mužský a ženský rod podstatných jmen	• rozlišuje rod podstatných jmen
• číslovky nad 100	• vyjadřuje číslovky nad 100
• člen určitý a neurčitý	• užívá členy určité a neurčité
• pravidelná slovesa s koncovkou –er	• časuje pravidelná slovesa s koncovkou – er
• obchody a nakupování	• zeptá se, sdělí otevírací dobu obchodu, osvojuje si obrazy potřebné pro nakupování
	• pořídí audio nahrávku scénky s názvem "v restauraci, na tržnici"
• stravování, potraviny	• objedná si v restauraci, v kavárně
• v restauraci	• poznává gastronomii frankofonních zemí, napíše recept na jednu z francouzských specialit
• množné číslo podstatných jmen	• tvoří množné číslo podstatných jmen
• člen dělivý, vyjádření množství	• užívá výrazy množství a dělivý člen
• člen stažený	• tvoří člen stažený a užívá ho ve větách
• slovesa platit, koupit, dělat, jíst	• časuje slovesa platit, koupit, dělat, jíst a všímá si odlišností v jejich časování
• slovesa s koncovkou -ir	• časuje pravidelná slovesa s koncovkou – ir
• město, místa, památky	• osvojuje si slovní zásobu na téma město
• rozdíl v užití vazby c'est / il est	• poznává rozdíl mezi vazbou c'est / il est
	• vytvoří digitální plakátek, kde představí známou francouzskou osobnost (Canva)
• vyjádření četnosti	• osvojuje si výrazy četnosti
• sloveso prendre	• časuje sloveso prendre
• rozkazovací způsob	• tvoří rozkazovací způsob
• dopravní prostředky	• popíše cestu, začne rozhovor, kde zeptá se na cestu, používá obraty potřebné při pohybu ve městě, popisuje cestu dopravními prostředky

	• pomocí map na internetových stránkách vytvoří trasu po Děčíně a popisuje jednotlivé body
• oblečení, móda	• popíše, co má na sobě, hovoří o módě a vkusu
• počasí	• hovoří o počasí
• popis objektu	• popíše objekt, jeho velikost, materiál a užití
• rod, číslo a umístění přídavných jmen	• rozlišuje rod a číslo přídavných jmen, tvoří věty s přídavnými jmény
• blízká budoucnost, nedávná minulost	• vyjádří časové umístění daného momentu, tvoří věty s futur proche nebo passé récent
• ukazovací zájmena	• poznává ukazovací zájmena
• sloveso venir	• časuje sloveso venir
	Digitální kompetence zařazované průběžně • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou • využívá online podporu učebnice k okamžité zpětné vazbě při samostatné práci • pracuje s online aplikacemi při procvičování gramatických jevů a nácviku nové slovní zásoby (Wordwall, Quizlet, Kahoot) • sepíše jednoduchý text v MS Word (např. k tématům rodina, kamarádi, domácí mazlíčci, denní režim) a provádí základní grafickou editaci (francouzská klávesnice, akcenty, stylizace písma aj.)

Francouzský jazyk 2	**2. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
• volný čas, domácí práce, kulturní život	• hovoří o svých každodenních aktivitách
• vyjádření času	• zeptá se na čas, sdělí čas
• obraty pro sjednání schůzky	• navrhne schůzku, upřesní čas a místo shledání, odmítne, přijme pozvání na schůzku
• zvratná slovesa	• časuje zvratná slovesa
	• vytvoří pozvánku
• popis vzhledu, vlastnosti, charakter	• jednoduše popíše fyzický vzhled a charakter osoby
• bydlení, vybavení bytu a náklady	• osvojuje si danou slovní zásobu, získá informace o ubytování, bytě
	• porozumí novinovému článku o bydlení, krátkému inzerátu
• otázka společné bydlení a řešení nedorozumění	• vyjádří potíže při sdílení stejné domácnosti, dokáže na ně reagovat, vyjádří prosbu o řešení problému, upozorní na závadu zařízení v domácnosti, písemně se omluví, vyjádří politování
• minulý čas složený (s pomocným slovesem mít) a výrazy času	• vyhledává tvary sloves v minulém čase v textu, tvoří věty v minulém čase složeném (s pomocným slovesem avoir), užívá výrazy času
• předložky místa	• situuje předmět v prostoru
• rozkaz, zákaz	• rozumí nápisům vyjadřující zákaz nebo doporučení, přiřazuje nápisy k piktogramům
	• vytvoří cedulky s piktogramy vyjadřující zákaz
• předmět přímý	• nahrazuje předmět přímý ve větě vhodným zájmenem
• lidské tělo a zdraví	• osvojuje si slovní zásobu k popisu lidského těla, popíše svůj fyzický stav a podá informace
• potíže každodenního života	• osvojí si výrazy pro vyjádření negativního postoje, emoce
• rada, doporučení	• pochopí radu nebo doporučení ostatních

• minulý čas složený zvratných sloves	• časuje zvratná slovesa v minulém čase složeném
• předmět nepřímý	• nahrazuje nepřímý předmět ve větě zájmenem
• studium, profesní život	• poznává školský systém ve Francii, porovnává ho s českým, vyjádří svá přání, záměr týkající se kariéry
• podmínkové věty	• tvoří podmínkové věty
• vztažná zájmena que a qui	• tvoří vztažné věty se zájmeny que a qui
• cestování, ubytování	• fiktivně si rezervuje ubytování, orientuje se v on-line formuláři, vyjádří své preference, váhání
• formální dopis, pohled	• napíše formální mail, pohlednici
	• pomocí AI vytvoří pohlednici, tu pak doplní textem a nasdílí ve skupinovém chatu se spolužáky
• stupňování přídavných jmen	• stupňuje přídavná jména
• pravidelná slovesa s koncovkou –ir	• časuje slovesa s koncovkou –ir
• minulý čas složený (se slovesem být)	• tvoří minulý čas s pomocným slovesem être
• imperfektum neosobních sloves	• užívá výrazy imperfekta neosobních sloves k popisu děje v minulosti
	Digitální kompetence zařazované průběžně • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou • využívá online podporu učebnice k okamžité zpětné vazbě při samostatné práci • pracuje s online aplikacemi při procvičování gramatických jevů a nácviku nové slovní zásoby (Wordwall, Quizlet, Kahoot) • sepíše jednoduchý text v MS Word (např. k tématům rodina, kamarádi, domácí mazlíčci, denní režim) a provádí základní grafickou editaci (francouzská klávesnice, akcenty, stylizace písma aj.)

Francouzský jazyk 2	**3. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
• volný čas a zábava	• sdělí informace o svých zálibách
• osobní a profesní život	• hovoří o svých povinnostech a o tom, jak tráví volný čas
• vyjádření záporu (rien, jamais, personne, plus)	• promyslí a pokusí se zorganizovat turnaj v pétanque pro své spolužáky, navrhne spolužákům termín a vytvoří informační letáček
• minulý čas složený	• tvoří složitější záporné věty
• indikátory času	• osvojuje si výrazy upřesňující čas
• vzpomínky, životní etapy	• popíše fotografii, vypráví o svých vzpomínkách, vytvoří text na pohlednici, popisek k fotografii
	• do skupinového chatu nasdílí fotografii s komentářem, o ní pak hovoří, sdílí své vzpomínky
• smysly a emoce	• vyjadřuje označení smyslů ve francouzštině, vyjádří emoce, vlastní názor souhlasný i opačný
• krajina a počasí	• hovoří o počasí a o krajině, popíše místo
• zájmenná příslovce y, en	• obohacuje svůj ústní projev zájmeny en a y
• imperfektum	• poznává imperfektum, jeho formu a užití
• porovnávání	• porovnává, užívá 2. stupeň přídavných jmen
• pozice přídavných jmen ve větě	• tvoří věty s přídavnými jmény a sleduje jejich umístění ve vztahu k podstatnému jménu
• bydlení, vybavení domácnosti, život ve městě	• popíše své bydlení
• inzerát v novinách	• porozumí novinovému článku o bydlení, krátkému inzerátu

	• na frankofonních webových stránkách hledá inzeráty z rubriky bydlení
• diskuse, výrazy souhlasu, nesouhlasu, srovnání	• dokáže se přihlásit o slovo v diskusi, vyjádří svůj názor, srovnání
• vztažná zájmena	• tvoří věty se vztažnými zájmeny
• lidské tělo, vzhled, charakter	• popíše fyzický i psychický stav, osvojuje si výrazy popisující vzhled a lidské vlastnosti
• porovnávání, vyjádření podobnosti	• porovnává, vyjadřuje podobnost
• subjonctif a vyjádření nutnosti	• poznává subjonctif a tvoří věty s jeho užitím
	• dokáže vyjádřit zákaz, nutnost s použitím subjonctivu
• tvoření subjonctivu nepravidelných sloves	• poznává v textu tvary subjonctivu nepravidelných sloves
• nové technologie a životní styl	• vyjádří své představy o budoucnosti
• podmínková věta se spojkou SI	• tvoří podmínkové věty za užití spojky si
• budoucí čas prostý	• vypráví o nových technologiích v budoucnosti
• vazba on, zájmena každý, všichni	• představuje si, jak to bude v budoucnosti vypadat
• vyjádření nutnosti, nezbytnost, rozkaz a zákaz v kontextu pozice zájmen	• své představy popisuje za použití zájmena on
• adjektiva, adverbia, stupňování	• stupňuje přídavná jména a příslovce
• stravování, potraviny	• poznává gastronomii a její úlohu ve frankofonních zemích
	• vytvoří jídelní lístek (Canva, Word)
• gastronomie a restaurace	• je schopný se orientovat v jídelním lístku, popřípadě se doptat při nejasnostech
• užití zájmena *en*	• zahrazuje výrazy s dělivým členem zájmenem *en*
• vazba ne…que	• srovnává za použití vazby ne…que
	Digitální kompetence zařazované průběžně • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou • využívá online podporu učebnice k okamžité zpětné vazbě při samostatné práci • pracuje s online aplikacemi při procvičování gramatických jevů a nácviku nové slovní zásoby (Wordwall, Quizlet, Kahoot) • sepíše jednoduchý text v MS Word (např. k tématům rodina, kamarádi, domácí mazlíčci, denní režim) a provádí základní grafickou editaci (francouzská klávesnice, akcenty, stylizace písma aj.)

Francouzský jazyk 2	**4. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
• charakter a vlastnosti	• popíše charakter osoby
• fyzický vzhled, pohyby těla	• osvojuje si obraty potřebné k popisu vzhledu jiné osoby a vyjádří druhy pohybu a pozice
• tázací zájmena	• poznává tázací zájmena
• zájmeno tout, jeho forma a výslovnost	• zabývá se zájmenem tout, jeho užitím a odlišné výslovnosti v závislosti na významu
• vyjádření pocitů subjonctivem	• vyjadřuje emoce za použití subjonctivu
• superlativ	• tvoří superlativ
• média a práce s informacemi	• vyjádří souhlas nebo rozpor s tvrzením v médiích, přemýšlí o vlivu médií
	• vytvoří pro spolužáky dotazník o užívání sociálních sítí
• členění textu	• umí strukturovat vlastní text

• postavení zájmen v rozkazovacím způsobu	• zkoumá umístění zájmen v různých typech vět
• vyjádření příčiny a důsledku	• vyjádří příčinu a následek, dokáže sdělit svůj návrh řešení
• vyjádření nutnosti, konjunktiv	• tvořením vět vyjadřujících nutnost si osvojuje tvary sloves v konjunktivu
• zboží, obchod	• osvojuje si slovní zásobu z okruhu nakupování
• domácnost a předměty běžného užití	• reaguje na inzerát, nabídku
	• osvojuje si slovní zásobu z okruhu domácnost, pantomimou naznačuje vybavení domácnosti, spolužáci pak hádají, které slovíčko představuje
• podmiňovací způsob přítomný	• vyjadřuje své přání, touhy, tvoří věty s podmiňovacím způsobem
	• pomocí podmiňovacího způsobu popisuje imaginární situace
• géronfif	• osvojuje si gérondif a tvoří věty
• cestování, turismus	• rezervuje ubytování, získá doplňující informace týkající se zájezdu
	• vytvoří letáček s nabídkou výletu
• užití minulého času složeného a imparfait	• pomocí obrazových materiálů popisuje událost v minulosti za použití minulého času složeného a imparfait
• shoda příčestí minulého s předmětem přímým	• všímá si nutnosti shody ve větách v minulém čase, kde předmět předchází před slovesem
• ukazovací zájmena samostatná	• používá ukazovací zájmena samostatná
• studium a kariéra	• hovoří o své způsobilosti, zkušenostech
	• poznává francouzský školní vzdělávací systém a srovnává ho s českým
	• hovoří o svých plánech týkajících se kariéry, podněcuje vyprávění spolužáka na stejné téma
	• vytvoří CV a motivační dopis ve Wordu a pošle ho jako přílohu
• zdůraznění – mise en relief	• ve svém ústním projevu používá jev mise en relief
• nepřímá řeč	• používá nepřímou řeč v přítomném čase
• životní prostředí a příroda	• zamýšlí se nad dopady znečištěného životního prostředí, aktivně se zúčastní diskuse se spolužáky, nabídne řešení nepříznivé situace týkající se ekologie
• vyjádření účelu	• vyjádří účel
• trpný rod	• tvoří věty s trpným rodem
	Digitální kompetence zařazované průběžně • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou • využívá online podporu učebnice k okamžité zpětné vazbě při samostatné práci • pracuje s online aplikacemi při procvičování gramatických jevů a nácviku nové slovní zásoby (Wordwall, Quizlet, Kahoot) • sepíše jednoduchý text v MS Word (např. k tématům rodina, kamarádi, domácí mazlíčci, denní režim) a provádí základní grafickou editaci (francouzská klávesnice, akcenty, stylizace písma aj.)

5.3.3 Španělský jazyk 1

5.3.3.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Španělský jazyk 1
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a patří do vzdělávacího oboru Další cizí jazyk.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vyučuje se jako volitelný cizí jazyk, který si žáci zvolili ve víceletém studiu v tercii a pokračují v něm i na vyšším stupni od kvinty do oktávy. Má časovou dotaci 3 hodiny týdně. Výuka španělského jazyka probíhá v dělených třídách v jazykové učebně s možností použití videa, ve třídách výpočetní techniky a v učebnách kmenových. K dispozici máme i učebnu s interaktivní tabulí. Vyučuje se podle učebnice Aventura nueva 2 a Aventura nueva 3, které poskytují základní materiál pro výuku zajišťující jazykové a kulturní vzdělání nutné pro běžnou komunikaci ve španělském jazyce. Studium je zaměřeno na získání jazykových znalostí a na zvládnutí komunikativních dovedností odpovídající úrovni A2 a B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Při naplňování obsahu je věnována pozornost všem průřezovým tématům. Cílem předmětu je osvojení si komunikativních dovedností a rozvíjení schopností žáka dorozumět se tímto jazykem v běžných situacích, využívat ho v praktických činnostech a také získání všeobecné orientace týkající se španělsky mluvících zemí. Při výuce jsou využívány učebnice s pracovním sešitem, zvukové nahrávky namluvené rodilými mluvčími, slovníky, mapy, online podpora doplňkových materiálů, obrázky, fotografie a jednoduché autentické texty. Tyto materiály žákům od počátku výuky zprostředkovávají základní informace o každodenním životě a kultuře španělsky mluvících zemí. Kromě běžné metody vyučování je častá práce ve dvojicích či v týmech, samostatná práce nebo výuka formou hry. Prosazuje se individuální přístup k žákům. Součástí vyučování jsou i příležitostné akce jako exkurze a soutěže. Především samostatná tvořivost žáků a práce s reáliemi propojují španělštinu s jinými předměty jako zeměpis, informatika, občanská a rodinná výchova.

5.3.3.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Definice kompetencí** **Žák…**
Kompetence k řešení problémů:	• identifikuje účastníky problémové situace a složky problému, proměnné a jejich vzájemné vztahy. • vyvozuje závěry ze získaných poznatků, zobecňuje výsledná řešení.
Kompetence komunikativní:	• efektivně kombinuje různé typy vyjádření (souvislý text/graf/tabulka, souvislý text/symbolická vyjádření, schémata apod.) a podle toho, čeho chce svým sdělením dosáhnout a s kým komunikuje, zvolí vhodnou kombinaci. • podle situace a podle toho, s kým a jak komunikuje, zvolí vhodný prostředek, dokáže je efektivně kombinovat

Kompetence sociální a personální:	• volí úkoly, při nichž rozvine i méně rozvinuté schopnosti a dovednosti. • kriticky hodnotí nabídky na zlepšení vzhledu, hmotnosti apod.
Kompetence občanská:	• události politické a veřejné neodbývá jako zbytečné ani jako bezvýchodné, ale hledá rozumné jádro nebo alternativu. • porovnává hodnoty v kultuře i ve veřejném životě, které sám uznává, s hodnotami uznávanými v předchozích generacích (tradičními) i s hodnotami nově vznikajícími.
Kompetence k podnikavosti:	• pojmenuje, jakými disponuje schopnostmi, znalostmi a dovednostmi. • dokáže rozvinout nápad druhého, dosahovat cílů jako člen týmu.
Kompetence k učení:	• uspořádá přehledně získané informace. • získává zpětnou vazbu týkající se efektivity jeho učení či práce od vrstevníků i dospělých.
Kompetence digitální:	• zapojuje se do společnosti prostřednictvím různých digitálních médií • využívání různých digitálních technologií u vybraných školních pracích a projektech. Posuzuje věrohodnost informací • dodržuje autorská práva • hledá řešení problémů prostřednictvím digitálních technologií. • využívá základy počítačové grafiky (grafické editory) • uplatňuje zásady pro zpracování počítačové prezentace, zvukového záznamu a tabulek

5.3.3.3 Používané metody a formy

- práce ve dvojicích, skupinová práce, samostatná práce
- výklad, vysvětlování
- napodobování/simulace reálných situací, výměna rolí
- rozhovory, řízené rozhovory, diskuze,
- práce s učebnicí, pracovním sešitem, pracovními listy, slovníky
- práce s textem
- práce s obrazovým materiálem
- práce s videem, úryvky filmů, audiovizuální cvičení
- práce s digitálními technologiemi (online slovníky, elektronická učebnice, mobilní telefony, online aplikace)
- myšlenkové mapy, brainstorming
- aktivizační cvičení (křížovky, didaktické hry, zpěv, kvízy)
- sebehodnocení, zpětná vazba, práce s chybou
- prezentace vlastní tvorby, slohové práce

5.3.3.4 Průřezová témata

Podtéma	1.	2.	3.	4.
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	domácí a divoká zvířata spojovací výrazy slovesa související s životem zvířat vynálezy a přístroje denního užití výrazy popisující proměny ve společnosti základní životní	mezilidské vztahy zdravotní potíže, nemoci, léky a léčebné prostředky záhadné a strašidelné příběhy příběhy námořníků a průzkumníků slovesa vyjadřující schopnosti a dovednosti	domácí a divoká zvířata slovesa související s životem zvířat vynálezy a přístroje denního užití výrazy popisující proměny ve společnosti základní životní milníky	mezilidské vztahy zdravotní potíže, nemoci, léky a léčebné prostředky záhadné a strašidelné příběhy příběhy námořníků a průzkumníků slovesa vyjadřující schopnosti a dovednosti

	milníky důležité okamžiky mezilidských vztahů		důležité okamžiky mezilidských vztahů příslovce	
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	výrazy spojené s přípravou cesty příd. jména popisující stavy věcí a míst pokyny a zákazy na značkách a cedulích			
Sociální komunikace	fráze spojené s rezervací ubytování obchody a zboží oblečení a jeho popisující výrazy spojené s nákupy on-line životní prostředí věci spojené se vzpomínkami na dětství a jiná období události veřejného života	povahové vlastnosti části lidského těla detektivní příběhy nevšední zážitky a extrémní sporty		povahové vlastnosti části lidského těla detektivní příběhy nevšední zážitky a extrémní sporty
Morálka všedního dne	hotelové služby a hotelové pokoje	škola a vyučování	hotelové služby a hotelové pokoje	škola a vyučování
Spolupráce a soutěž	příd. jména vyjadřující pocity a nálady	výrazy vyjadřující pocity zdravotní potíže, nemoci, léky a léčebné prostředky		výrazy vyjadřující pocity zdravotní potíže, nemoci, léky a léčebné prostředky
Vzdělávání v Evropě a ve světě	země latinské Ameriky a jejich zajímavosti španělská a hispanoamerická literatura Frida Kahlo Rafael Nadal	Argentinci, jejich povaha a záliby studium cizího jazyka, gramatické termíny		Argentinci, jejich povaha a záliby studium cizího jazyka, gramatické termíny
Žijeme v Evropě	španělská a hispanoamerická literatura Frida Kahlo Rafael Nadal			
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí		dobytí Mexika Spanglish latinskoamerické populace v USA Carlos Santana		dobytí Mexika Spanglish latinskoamerické populace v USA Carlos Santana
Problematika vztahů organismů a prostředí	Galapágy		Galapágy	
Člověk a životní prostředí	Galapágy		Galapágy	

Mediální produkty a jejich významy	výrazy spojené s nákupy on-line		výrazy spojené s nákupy on-line	

5.3.3.5 Učivo/výstupy

Španělský jazyk	1. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
• mapy Latinské Ameriky a hlavní prvky zájmu.	
• hotelové služby a hotelové pokoje	• popíše hotel, hotelové služby a pokoj
• příd. jména popisující stavy věcí a míst	• popíše stav věcí a míst
• rozkazovací způsob pro vykání	• zahájí a ukončí formální telefon, dopis, e-mail
• předložky para a por	• rezervuje ubytování
• pokyny a zákazy na značkách a cedulích	
• estar + přídavné jméno	• požádá o laskavost a službu
• spojky pero a sino	• dává pokyny a rady osobám, kterým vyká
• Mexiko	• vytvoří prezentaci v PowerPointu nebo podobném programu o Mexiku
• obchody a zboží	• nakupuje oblečení a jiné zboží
• oblečení a jeho popisující	• popíše oblečení, hovoří o tom, co rád/a nosí
• výrazy spojené s nákupy on-line	• orientuje se na webové stránce a nakupuje na internetu
• číslovky 100 – 1 000 000	• počítá do 1 000 000
• neurčitá a záporná zájmena a příslovce (alguien, algo, nadie…)	
• zájmena předmětu přímého a nepřímého	
• sloveso parecer	• v simulovaném rozhovoru nacvičí slovní zásobu a fráze používané při komunikaci s prodavačem v obchodě s oblečením a vytvoří audiozáznam dialogu
• Kolumbie	
• životní prostředí	• řekne, co dělá a může dělat pro ochranu životního prostředí
• výrazy vyjadřující názor	• vyjádří svůj názor a souhlas či nesouhlas s názory druhých
• zvířata	
• příd. jména vyjadřující pocity a nálady (aburrido, enfadado…)	
• estar v přít. čase + gerundium	• vyjádří, co dělá v tuto chvíli nebo v současnosti
• gerundium	
• nepravid. slovesa v přít. čase prostém (dormir, medir, poner…)	
• sloveso star + přídavné jméno (stavy osob)	• zeptá se na druhého, jak se cítí a popíše vlastní pocity a nálady
• spojovací výrazy (además, así que…)	
• Galapágy	• vytvoří dokument ve Wordu s fotografiemi endemických zvířat z Galapágských ostrovů v Ekvádoru (pomocí AI a fotografií)
• věci spojené se vzpomínkami na dětství a jiná období (colegio, peluche…)	• vypráví o dětství a dalších obdobích života
• imperfektum	• popisuje osoby, věci a místa v minulosti
• vynálezy a přístroje denního užití	• hovoří o tom, jak stroje a jiné vynálezy změnily náš život
• slovesné vazby s infinitivem (estar a punto de, acabar de, volver a, dejar de)	• porovnává minulý a současný životního (antes + imp …, ahora + přit.)
• příslovce (-mente)	• reaguje na novinky a vyjádří údiv, radost, překvapení, lítost, hněv

• říše Inků a Inkové dnes	
• události veřejného života (guerra, terremoto, desfile…)	• vysvětlí, jakou změnu přinesla určitá událost
• základní životní milníky (nacer, dedicarse a…)	• hovoří o historických událostech
• důležité okamžiky mezilidských vztahů	• vypráví o svém životě, či biografii slavných
• minulý čas jednoduchý (nepravidelná slovesa)	• vypráví příhody a zážitky z minulosti
• použití minulého času jednoduchého a imperfekta	• vypráví o vztazích a o tom, jak někoho poznal/a
• předložka a s předmětem přímým (4. pád)	
• Frida Kahlo	
	Digitální kompetence zařazované průběžně: • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou • hledá informace online o tématech reálií uvedených v učebnici • pracuje s aplikací Kahoot při procvičování a integraci gramatických jevů a nové slovní zásoby • sepíše jednoduchý text v MS Word a provádí základní grafickou editaci (používá českou klávesnici, diakritiku, háčky, čárky, a počáteční znaménka otazníků a vykřičníků, dále stylizuje písmo atd.)

Španělský jazyk	**2. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
• svátky a oslavy	• hovoří o tom, jak se slaví různé svátky a události
• dárky	• pogratuluje a popřeje vše nejlepší
• gratulace a přání	• vyjádří, co obvykle dělává při různých příležitostech
• vazba soler + infinitiv	• převezme a předá vzkaz
• subjunktiv v přítomném čase	• vyjádří záměr a účel
• použití subjunktivu pro vyjádření přání a ve vedlejších větách předmětných a účelových	• vyjádří přání a potřeby
• zájmena předmětu přítomného a nepřítomného	
• que a qué (shrnutí)	
• Vánoce a jiné svátky ve šp. hovořících zemích	
• Bolívie	• vytvoří reklamní trojlist k reáliím Bolívie na vybrané téma.
• povahové vlastnosti	• popíše povahu osob
• mezilidské vztahy	• hovoří o mezilidských vztazích
• výrazy vyjadřující pocity	• vyjádří, co má s druhými společné
• škola a vyučování	• hovoří o různých situacích při výuce
• podmiňovací způsob a jeho použití	• vyjádří, co by dělal/a nedělal/a v určité situaci
• slovesa pro vyjádření pocitů	• vyjádří pocity, které vzbuzují lidé, věci, činnosti
• Latinskoamerické telenovely	
• Argentina, prvky zájmu, její lidé a hlavní rysy "voseo"	• vytvoří barevný a kreativní dokument ve Wordu s tabulkami, které ilustrují hlavní charakteristiky jazykové varianty "voseo" a země, kde se mluví.
• části lidského těla	
• zdravotní potíže, nemoci, léky a léčebné prostředky	• dává pokyny, rady a doporučení v neformálních situacích
• osobní hygiena a péče o vzhled	• hovoří o tom, jak pečovat o zdraví a vzhled

• pozice, pohyby a změny poloh	• popíše cviky, pozice a pohyby při cvičení
• slovesa "doler"	• popíše zdravotní potíže a řekne, co ho bolí
• rozkazovací způsob (opakování)	• rozumí radám a pokynům lékaře a všeobecným doporučením
• rozkazovací způsob 2.os.mn.č.	
• slovesa ser a estar + přídavné jméno	
• Zvratná slovesa používaná v imperativu	
• gerundium pro vyjádření způsobu a současně probíhajících dějů	
• Kuba a salsa	• vytvoří krátké video, na kterém ukáže alespoň své nohy při základních krocích salsy. Video nahraje na YouTube jako soukromé a sdílí odkaz s učitelem
• detektivní příběhy	• vypráví příhody zážitky z minulosti
• záhadné a strašidelné příběhy	• řekne, co dělal/a v přesně určený okamžik v minulosti
• použití minulého času jednoduchého a imperfekta	• vyjádří děje, které se odehrávaly současně
• estar v imperfektu + gerundium	• vyjádří děj, který byl přerušený nečekanou událostí
• imperfektum v nepřímé řeči	• vypráví nevšední a záhadné příhody
• člen (opakování)	• reprodukuje, co kdo řekl, slyšel nebo si myslel
• Kolumbus a objev Ameriky	
• dobytí Mexika	
• nevšední zážitky a extrémní sporty	• řekne, jaké má zkušenosti, co zažil/a co naopak nikdy nedělal/a
• slovesa vyjadřující schopnosti a dovednosti (saber, costar, darse bien…)	• hovoří o svých schopnostech a dovednostech
• studium cizího jazyka, gramatické termíny	• porozumí nabídce kurzů a klade otázky pro doplnění informací
• minulý čas složený	
• použití subjunktivu (ojalá, espero que…)	• vyjádří přání a očekávání, co by rád/a dělal/a na co se těší
• slovesa venir-ir, traer-llevar	• vyjádří, jak dlouho se něčemu věnuje
• vazba llevar + gerundium	• vypráví příhody zážitky z minulosti hovořit o zkušenostech se studiem španělštiny
• absolutní superlativ (-isimo) a tvoření zdrobnělin (-ito)	
	Digitální kompetence zařazované průběžně: • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou • hledá informace online o tématech reálií uvedených v učebnici • pracuje s aplikací Kahoot při procvičování a integraci gramatických jevů a nové slovní zásoby • sepíše jednoduchý text v MS Word a provádí základní grafickou editaci (používá českou klávesnici, diakritiku, háčky, čárky, a počáteční znaménka otazníků a vykřičníků, dále stylizuje písmo atd.)

Španělský jazyk 1	**3. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
• znamení zvěrokruhu, astrologie	
• pověry ve Španělsku	
• náboženství	
• významy slovesa *quedar*	

• budoucí čas: *futuro imperfecto/futuro simple*	• vyjádří, co se stane, jaké má plány a co a kdy bude dělat
• použití budoucího času a vazby *ir a* + *infinitiv*	
• podmínková souvětí *(Si me esperas, iré contigo*)	• řekne, co se stane a co udělá za určitých podmínek
• časová souslednost: použití podmiň. způsobu	
• vazba *pensar* + infnitiv	• informuje o tom, co někdo řekl, že se stane nebo že udělá
• zpodstatňování příd. jmen: lo + příd. jméno	
• zajímavosti o České republice	
• Česká republika – ateistická země	
• pověry ve Španělsku	
• studentský život	• popíše určitý vzdělávací systém
• univerzita, obory studia	• porozumí termínům souvisejícím se zápisem a studiem na VŠ
• výuka, kurzy	• vyjádří názor a informaci, kterou si není jistí
• časové věty:*cuando, en cuanto, hasta (que), antes de (que)*	• hovoří o budoucích, na sobě závislých dějích
• *subjunktiv* pro vyjádření možnosti, hypotézy (Es posible que…)	• řekne, co se možná stane, a co asi udělá
• použití *subjunktivu* (shrnutí)	
• vztažné věty s předložkou	
• možnosti programu Erasmus	
• sportovní disciplíny	• hovoří o fotbale a jiných kolektivních sportech
• svět sportu	• hovoří o sportovních úspěších a zkušenostech
• posilovna	
• fotbal	
• použití minulého času složeného: pretérito perfecto compuesto	• vyjádří, co se stalo a co udělal v nedávné minulosti
• použití gerundia (opakování)	• informuje o novinkách
• ukazovací zájmena: *este, ese, aquel, esto, eso, aquello*	
• řadové číslovky	
• čeští sportovci a jejich úspěchy	• popíše scenérii, včetně polohy osob a činností, které vykonávají
• slavní španělští sportovci	• vytvoří video pro vysvětlení pravidel Pok Ta Pok Aztéků a Mayů
• Španělsko na Olympijských hrách	
• bydlení, domácí práce	• hovoří o možnostech a podmínkách bydlení
• nehody v domácnosti	• popíše problémy a nehody v domácnosti
• potřeby a náčiní	• vyjádří, jaké pocity v nás vzbuzuje to, co dělají druzí.
• architektura	• vytvoří v tabulce sdílený rozvrh domácích prací. Převádí to do formátu PDF a sdílí to.
• *subjunktiv* pro popření, zamítnutí informace (No creo que…)	• zpochybní a zamítne informaci
• *subjunktiv* pro vyjádření pocitů *(Me encanta que…)*	
• použití osobních zájmen ve funkci podmětu	
• rod a číslo podstatných jmen	
• interpunkční znaménka	

• možnosti studentského bydlení ve Španělsku	
• Praha-architektura, památky	• vytvoří dokument s fotografiemi, digitální prezentaci nebo video o hlavních zajímavostech Prahy.
• státy světa a jejich obyvatelé • světadíly, oceány, světové strany • mezinárodní organizace • demografické a geografické termíny • všeobecný a neurčitý podmět: *impersonalidad*	• formuluje věty se všeobecným a neurčitým podmětem
• předminulý čas: *pretérito pluscuamperfecto*	• vyjadřuje děje, které se staly před jiným dějem minulým
• *subjunktiv* pro hodnocení skutečnosti (Es una pena que…)	• zhodnotí již známou skutečnost a vyjádří svůj názor na ni
• přídavná jména obyvateská: *gentilicio*	
• předložky *a* a *en* pro určení světové strany	
• porovnávání (shrnutí)	• porovnává a řekne, že je něco stejné nebo odlišné
• kulturní zvyky a odlišnosti	
• národnostní menšiny v České republice a ve Španělsku	
	Digitální kompetence zařazované průběžně: • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou • hledá informace online o tématech reálií uvedených v učebnici • pracuje s aplikací Kahoot při procvičování a integraci gramatických jevů a nové slovní zásoby • sepíše jednoduchý text v MS Word a provádí základní grafickou editaci (používá českou klávesnici, diakritiku, háčky, čárky, a počáteční znaménka otazníků a vykřičníků, dále stylizuje písmo atd.)"

Španělský jazyk 1	**4. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
• doprava a cestovní ruch	• popíše činnosti odehrávající na letišti a hovoří o silniční dopravě
• použití předminulého času ve spojení s minulým časem jednoduchým a *imperfectem*	• koupí lístek na vlak nebo na autobus
• vazba *iba a* + infinitiv	• zahrne do vyprávění o minulosti děje, které se staly před jiným dějem minulým
• slovesné vazby s *gerundiem* a s infinitivem • předložky se slovesy vyjadřujícími pohyb	• stěžuje si na poskytnuté služby, reklamace
• zdůraznění větného členu (Fue en este pueblo donde…)	• vyjádří, co se chystali udělat, ale nakonec se tak nestalo
• vlaková doprava ve Španělsku	• píše reklamační dopis
• cestovní ruch v České republice	• se orientuje na webových stránkách RENFE a hlavních autobusových linkách ve Španělsku
• umění, umělecká díla	• hovoří o uměleckých dílech, činnostech a kulturních akcích
• kulturní a společenské události, kino	• informuje se o kulturních akcích a představeních
• trpný rod	• přesvědčí někoho a domluví si schůzku
• subjunktiv pro přenechání rozhodnutí (Como quieras)	• přenechá rozhodnutí na druhém

• ser/estar/haber pro inform. o kultur. programu	
• popis a hodnocní zážitků a obrazů z minulosti	• vypráví o akcích, kterých jste se zúčastnili, a zhodnotí je
• modální slovesa v minulém čase	• Student vytvoří prezentaci v PowerPointu, Prezi nebo podobné aplikaci, aby představil hlavní umělecká díla autorů hispanofonních.
• označení přízvuku (shrnutí)	
• umělecká díla španělsky hovořících autorů	
• události v ČŘ spojené s hispánskou kulturou	
• charakterové vlastnosti	
• profese, svět práce, mezinárodní obchod	• porozumí inzerátům nabízejícím práci a služby
• *subjunktiv* ve vztažných větách *(Se buscan jóvenes que tengan…*)	• charakterizuje něco nebo někoho neurčitého
• svazba *estuve + gerundio*	• zdůrazní, jak dlouho probíhala nějaká činnost
• ser/estar + příčestí minulé	• zúčastní se pracovního pohovoru
• *subjunktiv* v hlavních větách (Sea como sea)	• vyjádří, že nějaká okolnost není důležitá
• ser/estar + přídavné jméno	• napíše svůj životopis a motivační dopis
	• vytvoří si vlastní životopis ve Wordu
• obchod mezi Španělskem a ČR	
• la horchata valenciana	
• média a veřejný život	• porozumí zprávám o současném politickém a společenském dění
• internet politika	• reprodukuje informace, které zazněly hovoří o možnostech a podmínkách bydlení
• politika • časová souslednost: použití předminulého času • bud.čas složený (*futuro compuesto, futuro perfecto*) • použití budoucího času jednoduchého a složeného pro vyjádření hypotézy	• vyjádří domněnky o tom, co se děje a co se stalo
• *aunque + subjunktiv* /indikativ	• popíše výhody a nevýhody globální komunikace
• předložkové vazby *(de memoria , a oscuras…*)	
• *ponerse, quedarse, volverse, hacerse, convertirse (en)* + příd.jm.	• vyjádří změnu stavu a vlastností osob
• politický systém ČR a Španělska	
• humanitární pomoc • změny v životě	• hovoří o problémech rozvojových zemí a navrhnout jejich řešení
• přítomný versus minulý subjunktiv (imperfecto de subjuntivo)	• vyjádří, co vám někdo řekl nebo poradil, abyste udělali
• podmínková souvětí *(Si pudiera lo haría)* • nepříma řeč: použití *subjunktiv imperfekta (Me pidió que…)*	• hovoří o svých snech
• subjunktiv imperfeckta pro vyjádření pocitů, *(Me gustaba que…No creía que…)* • tvoření podst. jmen: přípony *-ismo, -miento, -aje, -dad, eza, -ción, -cia, -azo, -illo* • složený infinitiv:*haber* + příčestí minulé • humanitární organizace	• vyjádří změnu stavu a vlastností osob
• UNICEF	• hovoří o činnosti neziskových organizací

	Digitální kompetence zařazované průběžně: • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou • hledá informace online o tématech reálií uvedených v učebnici • pracuje s aplikací Kahoot při procvičování a integraci gramatických jevů a nové slovní zásoby • sepíše jednoduchý text v MS Word a provádí základní grafickou editaci (používá českou klávesnici, diakritiku, háčky, čárky, a počáteční znaménka otazníků a vykřičníků, dále stylizuje písmo atp.)

5.3.4 Španělský jazyk 2

5.3.4.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Španělský jazyk 2
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a patří do vzdělávacího oboru Další cizí jazyk.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Ve čtyřletém studiu si mohou žáci zvolit španělštinu jako druhý cizí jazyk v prvním ročníku a pokračují v něm až do čtvrtého ročníku s časovou dotací 3 hodiny týdně. Výuka probíhá v dělených třídách v jazykové učebně a v rámci možností se využívá počítačová učebna. Vyučuje se dle metody Aventua Nueva 1 a Aventura Nueva 2, která poskytuje základní materiál pro výuku zajišťující jazykové a kulturní vzdělání nutné pro běžnou komunikaci ve španělském jazyce. Jako doplňkový materiál jsou využívány aktuální videomateriály, prezentace, tisk a další autentické dokumenty. Do vzdělávacího obsahu Španělského jazyka jsou začleněna tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova Žáci jsou vedeni k tomu, aby si uvědomovali význam španělského jazyka jako jednoho z jednacích jazyků EU. Osvojují si dovednosti dorozumět se v základních komunikačních situacích, porozumět jednoduchému textu, pracovat s dvojjazyčným i výkladovým slovníkem. Těmto cílům odpovídají formy práce, vyučovací metody a pracovní postupy. Žáci pracují s učebnicí, pracovním sešitem, mají možnost procvičovat si probírané mluvnické jevy na internetu. Kromě běžné metody vyučování je častá práce ve dvojicích či v týmech, samostatná práce nebo výuka formou hry. Prosazuje se individuální přístup k žákům. Součástí vyučování jsou i příležitostné akce jako exkurze a soutěže. Především samostatná tvořivost žáků, a práce s reáliemi propojují španělštinu s jinými předměty jako zeměpis, informatika, občanská a rodinná výchova.

5.3.4.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Viz Španělský jazyk 1.

5.3.4.3 Používané metody a formy

Viz Španělský jazyk 1.

5.3.4.5 Průřezová témata

Podtéma	1.	2.	3.	4.

Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	prázdninové a volnočasové aktivity části dne a každodenní činnosti místa v přírodě a ve městě podstatná a přídavná jména pro popis míst		příd. jména vyjadřující pocity a nálady spojovací výrazy	mezilidské vztahy zdravotní potíže, nemoci, léky a léčebné prostředky záhadné a strašidelné příběhy příběhy námořníků a průzkumníků slovesa vyjadřující schopnosti a dovednosti
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	povolání a místa výkonu povolání povahové vlastnosti vzhled osob		výrazy spojené s přípravou cesty	
Sociální komunikace	vykání představování		fráze spojené s rezervací ubytování obchody a zboží životní prostředí	povahové vlastnosti části lidského těla detektivní příběhy nevšední zážitky a extrémní sporty
Morálka všedního dne			hotelové služby a hotelové pokoje	škola a vyučování
Vzdělávání v Evropě a ve světě	španělština ve světě			Argentinci, jejich povaha a záliby studium cizího jazyka, gramatické termíny
Žijeme v Evropě	příjmení ve španělsky mluvícím světě španělské svátky a oslavy adresy ve Španělsku autonomní oblasti Španělska počasí a příroda ve Španělsku španělská města a místa španělština ve světě pojmenování některých věcí charakteristických pro španělsky hovořící země oficiální jazyky Španělska, mapa Španělska	zkrácené verze španělských jmen Barcelona běžný den ve Španělsku otevírací hodiny ve Španělsku národní park Picos de Europa tržnice ve Španělsku Camino de Santiago typická španělská jídla a pokrmy tapas	země latinské Ameriky a jejich zajímavosti cestovní ruch na Yucatánu	
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí				dobytí Mexika Spanglish latinskoamerické populace v USA Carlos Santana
Mediální produkty a jejich významy			výrazy spojené s nákupy on-line	

5.3.4.6 Učivo/výstupy

Španělský jazyk 2	1. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
• výslovnost	• hláskuje a vyslovuje
• pozdravy	• pozdraví a rozloučí se
• čísla od 1 do 10	• Počítá do 100
• vykání, zájmena usted, ustedes	• rozumí vykání
• slovesa do třídy	• rozumí základním pokynům ve cvičeních
• osobní zájmena	• poděkuje, omluví se a zeptá se, když nerozumí
• sloveso ser, slovesa llamarse a hablar v j.č.	• řekne, jakými mluví jazyky
• tázací zájmena ¿Qué? ¿Quién? ¿De dónde? ¿Cómo?	• zeptá se na jméno, národnost a odpoví
• některé evropské země, národnosti a jazyky	• zeptá se na význam slov, a jak se řekne něco španělsky
• zápor ve větě	
• mapa Španělska a hlavní zajímavosti	• rozlišuje rozdíly mezi online slovníkem a překladačem a chápe, kdy je vhodné použít který z nich.
• předměty ve třídě	• pojmenuje věci ve třídě
• přídavná jména pro popis předmětů	• vyjádří, co se nachází na určitém místě
• barvy	• řekne, jaké věci jsou a jakou mají barvu
• aktivity na hodinu španělštiny	• řekne, co dělá na hodinách španělštiny
• podstatná jména související s prací s učebnicí	
• určitý a neurčitý člen	
• rod a číslo podstatných jmen	
• přechylování a mn. číslo příd. jm.	
• neosobní slovesný tvar hay	
• časování pravidelných sloves v přít. čase	• vyhledává a orientuje se na webu RAE – oficiální orgán, který řídí španělský jazyk.
• nepravidelná slovesa tener a ver	
• tázací zájmena ¿por qué?	
• vazba para + infinitiv	
• sloveso "gustar" + infinitiv	• řekne, co dělá rád a co ne
• prázdninové a volnočasové aktivity	• řekne, co dělá o prázdninách
• nepravidelná slovesa estar a ir	• řekne, kde se nachází osoby, místa a věci
• slovesa se změnou samohlásky (e – ie)	• popíše svůj den
• předložky de, en, a	
• použití sloves ser-estar-hay	
• spojky "y, o, ni, pero, por eso"	
• místa v přírodě a ve městě	• popíše místo
• podstatná a přídavná jména pro popis míst	• vytváří cvičení a listy na procvičování španělské slovní zásoby v aplikaci CS-ES Slovník nebo podobných.
• nepravidelné sloveso "hacer"	
• zvratná zájmena, zvratná slovesa	
• části dne a každodenní činnosti (por la maňana, por la tarde, por la noche)	
• slovesa se změnou samohlásky (o (u) - ue)	• napíše neformální e-mail nebo pohled
• nepravidelné sloveso "decir"	
• porovnávání 2. stupeň	
• povolání a místa výkonu povolání	• ptá se a odpovídá na otázky o povolání

• osobní údaje jako adresa aj. • slovesa pravidelná v 1. osobě jednotného čísla (conocer, traducir) • číslovky 10-100 • adresy ve Španělsku • roční období, počasí • počasí a příroda ve Španělsku • tázací zájmeno ¿dónde?	• zeptá se na adresu, e-mail a tel. číslo • řekne, co kdo dělá v různých profesích • počítá do 100 • hovoří o počasí • vytvoří ve Wordu dokument s opakovacími otázkami k danému tématu.
• rodina, příbuzenské vztahy, rodinný stav • vzhled osob • přivlastňovací zájmena nesamostatná (mi, tus, vuestras…) • tázací zájmeno "¿cuántos?" • povahové vlastnosti • příslovce (muy, bastante, nada…) • měsíce v roce a datum • třetí stupeň přídavných jmen • předložka "de" • španělské svátky a oslavy	• hovoří o rodině a příbuzných • popíše vzhled a vlastnosti osob • zeptá se na věk a řekne, kolik je mu let • řekne, kdy má narozeniny, popřeje • určí datum • vytvoří digitální plakát o sobě/o rodině/o kamarádech (Canva)
	Digitální kompetence zařazované průběžně • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou • hledá informace online o tématech reálií uvedených v učebnici • pracuje s aplikací Kahoot při procvičování a integraci gramatických jevů a nové slovní zásoby • sepíše jednoduchý text v MS Word a provádí základní grafickou editaci (používá českou klávesnici, diakritiku, háčky, čárky, a počáteční znaménka otazníků a vykřičníků, dále stylizuje písmo atp.)

Španělský jazyk 2	**2. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
• záliby, zájmy, volný čas	• řekne, jaké jsou jeho zájmy, co má rád a co ne
• druhy filmů	• řekne, co a jak často dělá ve volném čase
• slovesa gustar, encantar, interesar	• řekne, co se mu líbí na druhých
• zájm. předmětu nepřímého, zájm. s předložkou (me, te, le…)	• vyjádří, že něco umí nebo neumí dělat
• příslovce frekvence	• hovoří o tom, jaké filmy se mu líbí
• příslovce množství (mucho/muy, bastante…)	
• sloveso "salir"	
• Barcelona (Sagrada Familia, Parque Guell…)	
• orientace ve městě	• zeptá se na cestu a popíše ji
• město, místa ve městě, dopravní prostředky	
• předložky pro určení místa a času – Hodiny a části dne	• zeptá se a řekne, kolik je hodin
• kulturní událost	• sjedná si schůzku, přijme/odmítne pozvání
• dny v týdnu,	
• školní předměty	• vytvoří digitálně tabulku s vlastním rozvrhem (Word, Excel)
• slovesná vazba ir a + infinitiv (budoucnost)	• řekne, co bude dělat a zeptá se na plány ostatních

• tener que + inf., poder + inf.	• popíše svůj běžný den (opakování)
• pravidlo zdvořilosti: 'yo' na posledním místě	
• vazba antes de/después de + inf	• zeptá se a řekne, kdy a kde se koná určitá událost
• běžný den ve Španělsku	• popíše svůj běžný den (opakování)
• předměty používané na cestách	• popíše věc, jejíž název nezná
• části domu/bytu a nábytek	• určí, kde se věci nacházejí a komu patří
• neurčitá zájm. algún, alguno, ningún, ninguno	• popíše dům/byt a jeho části, popíše pokoj
• zájmena předmětu přímého, lo	• popíše výhody a nevýhody bydlení
• příslovce a předložky pro určení polohy předmětu (encima de, debajo de …)	• přivítá návštěvu a je zdvořilým hostem
• použití sloves estar-hay (opakování)	• řekne, co je třeba, co je dovoleno/zakázáno
• přivlastňovací zájmena samostatná (mío, tuyo…)	• vytvoří fotografickou montáž, uzavře ji a odešle ve formátu jpg
• neosobní vazby hay que, (no) se puede, está prohibido/permitido + infinitiv	
• ovoce, zelenina, maso, ryby	• hovoří o stravovacích návycích
• sladkosti, nápoje	• určí cenu a množství potravin
• druhy obchodů s potravinami	
• množství a balení potravin	• popíše, z čeho se skládá pokrm
• výrazy používané při nakupování	• nakoupí potraviny a objedná si v restauraci
• výrazy používané v restauraci	• v simulovaném rozhovoru nacvičí slovní zásobu a fráze používané při komunikaci s číšníkem v restauraci a vytvoří audiozáznam dialogu
• rozkazovací způsob kladný a záporný (2. osobu j.č)	
• rozkazovací způsob: postavení zájmen ve větě	• někomu něco poradí, přikáže, zakáže
• věty zvolací (¡Qué + příd. jm.)	
• trpný rod a zvratné se	
• tržnice ve Španělsku	
• cesta svatého Jakuba	
• typická španělská jídla a pokrmy, tapas	• vytvoří prezentaci v PowerPointu, Prezi nebo jiném podobném programu na téma Cesta svatého Jakuba nebo španělské gastronomické speciality, jako jsou tapas.
• běžné úkoly všedního dne	• vypráví o svých cestách a zážitcích z cest
• výrazy pro hodnocení zážitků (fue genial, lo pasé bien…)	• řekne, co dělal v uplynulých dnech i v minulosti
• příslovečná určení času vztahující se do minulosti (ayer, hace dos aňos…)	• určí, kdy v minulosti se něco odehrálo
• minulý čas jednoduchý pravidelných sloves	• vyjádří, kdy něco dělal naposledy
• minulý čas jednoduchý nepravidelných sloves ser, ir, estar, hacer, tener	• určí datum
• Madrid	• řekne, jak se měl a jaké bylo to, co prožil
• hudba ve Španělsku	
	Digitální kompetence zařazované průběžně: • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou • hledá informace online o tématech reálií uvedených v učebnici • pracuje s aplikací Kahoot při procvičování a integraci gramatických jevů a nové slovní zásoby • sepíše jednoduchý text v MS Word a provádí základní grafickou editaci (používá českou klávesnici, diakritiku, háčky, čárky, a počáteční znaménka otazníků a vykřičníků, dále stylizuje písmo atp.)

Španělský jazyk 2	3. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
• mapy Latinské Ameriky a hlavní prvky zájmu.	
• hotelové služby a hotelové pokoje	• popíše hotel, hotelové služby a pokoj
• příd. jména popisující stavy věcí a míst	• popíše stav věcí a míst
• rozkazovací způsob pro vykání	• zahájí a ukončí formální telefon, dopis, e-mail
• předložky para a por	• rezervuje ubytování
• pokyny a zákazy na značkách a cedulích	
• estar+přídavné jméno	• požádá o laskavost a službu
• spojky pero a sino	• dává pokyny a rady osobám, kterým vyká
• Mexiko	• vytvoří prezentaci v PowerPointu nebo podobném programu o Mexiku.
• obchody a zboží	• nakupuje oblečení a jiné zboží
• oblečení a jeho popisující	• popíše oblečení, hovoří o tom, co rád/a nosí
• výrazy spojené s nákupy on-line	• orientuje se na webové stránce a nakupuje na internetu
• číslovky 100 – 1 000 000	• počítá do 1 000 000
• neurčitá a záporná zájmena a příslovce (alguien, algo, nadie…)	
• zájmena předmětu přímého a nepřímého	
• sloveso parecer	• v simulovaném rozhovoru nacvičí slovní zásobu a fráze používané při komunikaci s prodavačem v obchodě s oblečením a vytvoří audiozáznam dialogu.
• Kolumbie	
• životní prostředí	• řekne, co dělá a může dělat pro ochranu životního prostředí
• výrazy vyjadřující názor	• vyjádří svůj názor a souhlas či nesouhlas s názory druhých
• zvířata	
• příd. jména vyjadřující pocity a nálady (aburrido, enfadado…)	
• estar v přít. čase + gerundium	• vyjádří, co dělá v tuto chvíli nebo v současnosti
• gerundium	
• nepravid. slovesa v přít. čase prostém (dormir, medir, poner…)	
• sloveso star + přídavné jméno (stavy osob)	• zeptá se na druhého, jak se cítí a popíše vlastní pocity a nálady
• spojovací výrazy (además, así que…)	
• Galapágy	• vytvoří dokument ve Wordu s fotografiemi endemických zvířat z Galapágských ostrovů v Ekvádoru (pomocí AI a fotografií)
• věci spojené se vzpomínkami na dětství a jiná období (colegio, peluche…)	• vypráví o dětství a dalších obdobích života
• imperfektum	• popisuje osoby, věci a místa v minulosti
• vynálezy a přístroje denního užití	• hovoří o tom, jak stroje a jiné vynálezy změnily náš život
• slovesné vazby s infinitivem (estar a punto de, acabar de, volver a, dejar de)	• porovnává minulý a současný životního (antes + imp …, ahora + přit.)
• příslovce (-mente)	• reaguje na novinky a vyjádří údiv, radost, překvapení, lítost, hněv

• říše Inků a Inkové dnes	
• události veřejného života (guerra, terremoto, desfile…)	• vysvětlí, jakou změnu přinesla určitá událost
• základní životní milníky (nacer, dedicarse a…)	• hovoří o historických událostech
• důležité okamžiky mezilidských vztahů	• vypráví o svém životě, či biografii slavných
• minulý čas jednoduchý (nepravidelná slovesa)	• vypráví příhody a zážitky z minulosti
• použití minulého času jednoduchého a imperfekta	• vypráví o vztazích a o tom, jak někoho poznal/a
• předložka a s předmětem přímým (4. pád)	
• Frida Kahlo	
	Digitální kompetence zařazované průběžně: • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou • hledá informace online o tématech reálií uvedených v učebnici • pracuje s aplikací Kahoot při procvičování a integraci gramatických jevů a nové slovní zásoby • sepíše jednoduchý text v MS Word a provádí základní grafickou editaci (používá českou klávesnici, diakritiku, háčky, čárky, a počáteční znaménka otazníků a vykřičníků, dále stylizuje písmo atp.)

Španělský jazyk 2	**4. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
• svátky a oslavy	• hovoří o tom, jak se slaví různé svátky a události
• dárky	• pogratuluje a popřeje vše nejlepší
• gratulace a přání	• vyjádří, co obvykle dělává při různých příležitostech
• vazba soler+infinitiv	• převezme a předá vzkaz
• subjunktiv v přítomném čase	• vyjádří záměr a účel
• použití subjunktivu pro vyjádření přání a ve vedlejších větách předmětných a účelových	• vyjádří přání a potřeby
• zájmena předmětu přítomného a nepřítomného	
• que a qué (shrnutí)	
• vánoce a jiné svátky ve šp. hovořících zemích	
• Bolívie	• vytvoří reklamní trojlist k reáliím Bolívie na vybrané téma.
• povahové vlastnosti	• popíše povahu osob
• mezilidské vztahy	• hovoří o mezilidských vztazích
• výrazy vyjadřující pocity	• vyjádří, co má s druhými společné
• škola a vyučování	• hovoří o různých situacích při výuce
• podmiňovací způsob a jeho použití	• vyjádří, co by dělal/a a nedělal/a v určité situaci
• slovesa pro vyjádření pocitů	• vyjádří pocity, které vzbuzují lidé, věci, činnosti
• Latinskoamerické telenovely	
• Argentina, prvky zájmu, její lidé a hlavní rysy "voseo"	• vytvoří barevný a kreativní dokument ve Wordu s tabulkami, které ilustrují hlavní charakteristiky jazykové varianty "voseo" a země, kde se mluví.
• části lidského těla	
• zdravotní potíže, nemoci, léky a léčebné prostředky	• dává pokyny, rady a doporučení v neformálních situacích
• osobní hygiena a péče o vzhled	• hovoří o tom, jak pečovat o zdraví a vzhled

• pozice, pohyby a změny poloh	• popíše cviky, pozice a pohyby při cvičení
• slovesa "doler"	• popíše zdravotní potíže a řekne, co ho bolí
• rozkazovací způsob (opakování)	• rozumí radám a pokynům lékaře a všeobecným doporučením
• rozkazovací způsob 2.os.mn.č.	
• slovesa ser a estar+přídavné jméno	
• Zvratná slovesa používaná v imperativu	
• gerundium pro vyjádření způsobu a současně probíhajících dějů	
• Kuba a salsa	• vytvoří krátké video, na kterém ukáže alespoň své nohy při základních krocích salsy. Video nahraje na YouTube jako soukromé a sdílí odkaz s učitelem
• detektivní příběhy	• vypráví příhody zážitky z minulosti
• záhadné a strašidelné příběhy	• řekne, co dělal/a v přesně určený okamžik v minulosti
• použití minulého času jednoduchého a imperfekta	• vyjádří děje, které se odehrávaly současně
• estar v imperfektu+gerundium	• vyjádří děj, který byl přerušený nečekanou událostí
• imperfektum v nepřímé řeči	• vypráví nevšední a záhadné příhody
• člen (opakování)	• reprodukuje, co kdo řekl, slyšel nebo si myslel
• Kolumbus a objev Ameriky	
• dobytí Mexika	
• nevšední zážitky a extrémní sporty	• řekne, jaké má zkušenosti, co zažil/a co naopak nikdy nedělal/a
• slovesa vyjadřující schopnosti a dovednosti (saber, costar, darse bien…)	• hovoří o svých schopnostech a dovednostech
• studium cizího jazyka, gramatické termíny	• porozumí nabídce kurzů a klade otázky pro doplnění informací
• minulý čas složený	
• použití subjunktivu (ojalá, espero que…)	• vyjádří přání a očekávání, co by rád/a dělal/a na co se těší
• slovesa venir-ir, traer-llevar	• vyjádří, jak dlouho se něčemu věnuje
• vazba llevar + gerundium	• vypráví příhody zážitky z minulosti, hovoří o zkušenostech se studiem španělštiny
• absolutní superlativ (-isimo) a tvoření zdrobnělin (-ito)	
	Digitální kompetence zařazované průběžně: • používá online slovník/překladač při práci s textem, při konfrontaci s novou/neznámou slovní zásobou • hledá informace online o tématech reálií uvedených v učebnici • pracuje s aplikací Kahoot při procvičování a integraci gramatických jevů a nové slovní zásoby • sepíše jednoduchý text v MS Word a provádí základní grafickou editaci (používá českou klávesnici, diakritiku, háčky, čárky, a počáteční znaménka otazníků a vykřičníků, dále stylizuje písmo atp.)

5.4 Matematika

5.4.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Matematika
Oblast	Matematika a její aplikace
Charakteristika předmětu	Předmět Matematika pokrývá vzdělávací oblast Matematika a její aplikace, kterou stanovuje RVP GV.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Ve výuce matematiky se zaměřujeme na rozvoj logického, abstraktního a exaktního myšlení žáků, dále na rozvoj tvořivosti a geometrické představivosti. V rámci předmětu si žáci osvojují matematické pojmy a algoritmy, které dovedou efektivně využívat při řešení úkolů vycházejících z praxe. Cílem práce v hodinách je nejen rozvíjet matematické dovednosti žáků, ale také je vést k zodpovědnosti, k vytrvalosti, k plánování a k organizaci vlastní práce. Podporujeme samostatnost i nutnost spolupráce při řešení problémů, při hledání je nutné vyjádřit své myšlenky, obhájit je a sledovat i jiný myšlenkový postup, který vede k cíli. Předmětem Matematika prolíná průřezové téma Osobnostní a sociální výchova. Předmět Matematika se vyučuje jako samostatný předmět, a to v 1., 2. a ve 3. ročníku po 4 hodinách, ve 4. ročníku 3 hodiny týdně v základním kurzu. Předmět je posílen o 5 hodin z disponibilní časové dotace. V 1., 2., 3. ročníku jsou žáci rozděleni na 1 hodinu týdně do skupin, tato hodina má formu matematických cvičení. Pro zájemce nabízíme ve třetím i čtvrtém ročníku volitelný předmět Seminář z matematiky, který dává prostor nadstandardní látce i moderním metodám práce. Ve čtvrtém ročníku si dále mohou žáci zvolit předmět Cvičení z matematiky, kde se průběžně připravují k úspěšnému vykonání státní části maturitní zkoušky z Matematiky. Rozvoj výpočetní techniky a řada matematických počítačových programů umožňují efektivně a zábavnou formou procvičovat učivo matematiky, rozvíjet prostorovou představivost žáků. Proto některé hodiny cvičení probíhají v učebně ICT, popř. v multimediální učebně s využitím interaktivní tabule.

5.4.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Definice kompetencí
Kompetence k řešení problémů:	• přesně formuluje problém, navrhne možné postupy řešení a vypracuje řešení. • kontroluje správnost výsledku úlohy vzhledem k zadání.
Kompetence komunikativní:	• v hodinách se vyjadřuje kultivovaně, věcně, srozumitelně. • užívá matematický jazyk, terminologii, symboliku. • jasně formuluje, vysvětluje a obhajuje správnost svého postupu řešení. • naslouchá druhým, vhodně reaguje, zapojuje se do diskuse.
Kompetence sociální a personální:	• respektuje dohodnutá pravidla. • respektuje názory a myšlenky druhých.

Kompetence občanská:	• přistupuje zodpovědně ke studiu. • poskytuje podle svých možností účinnou pomoc v dané situaci.
Kompetence k podnikavosti:	• efektivně si organizuje vlastní práci. • zodpovědně přistupuje k plnění zadaných úkolů.
Kompetence k učení:	• ve spolupráci s učitelem si osvojuje základní matematické pojmy, odbornou terminologii, metody a algoritmy řešení úloh. • aplikuje získané dovednosti. • třídí informace, plánuje postupy. • řešením problémových úloh si rozvíjí schopnost abstraktního a logického myšlení. • řeší domácí úkoly, pomocí kterých si ověřuje pochopení a zvládnutí probíraného učiva.
Kompetence digitální:	• aktivně využívá digitálních technologií při získávání, vyhodnocování dat, pro usnadnění práce a kontrolu výpočtů. • vyhledává potřebné informace z doporučených zdrojů a posuzuje jejich věrohodnost. • vnímá pozitivní i negativní důsledky digitalizace pro člověka. • efektivně využívá vhodné programy a aplikace pro studium a procvičování matematických dovedností.

5.4.3 Používané metody a formy

- Na modelových příkladech seznamujeme žáky s postupy řešení problémových úloh.
- Nabízíme nové úlohy a problémy, u kterých mohou žáci využít naučených postupů řešení.
- Podporujeme u žáků různé způsoby řešení problémových úloh, samostatné uvažování, tvořivost.
- Klademe důraz na kontrolu správnosti výsledku úlohy vzhledem k zadání.
- Motivujeme žáky netradičními úlohami, matematickými soutěžemi.
- Pracujeme s grafy, diagramy, tabulkami apod.
- Vedeme žáky k využívání náčrtků a grafů při řešení úloh.
- Přecházíme od jednoduššího problému ke složitějšímu.
- Vysvětlujeme na příkladech induktivní a deduktivní přístup k řešení problému.
- Vedeme žáky k tomu, aby problém pojmenovali a zformulovali, v čem spočívá.
- Umožňujeme žákům při diskusi na dané téma vyjádřit své myšlenky a názory.
- Podporujeme u žáků rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení zařazováním vhodných problémových úloh, matematických hádanek, logických příkladů.
- Zařazujeme do vyučovacích hodin skupinovou práci, kooperativní učení, ale i samostatné počítání a řešení problémů, procvičování konkrétní dovednosti s kontrolou učitele.
- Učíme žáky vhodně využívat digitální technologie.

5.4.4 Mezipředmětové vztahy

V ročníku	ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
1.	• užívá vlastnosti podobnosti v praktických úlohách – měřítko	-->	Zeměpis -> 1. ročník -> • pracuje s grafickým i číselným měřítkem
	• vyjadřuje neznámou ze vzorce	-->	Chemie -> 1. ročník -> • řeší základní výpočty z rovnic
	• užívá vlastnosti podobnosti v praktických úlohách – měřítko	<--	Zeměpis -> 1. ročník -> • pracuje s grafickým i číselným měřítkem
	• vyjadřuje neznámou ze vzorce	<--	Chemie -> 1. ročník -> • řeší základní výpočty z rovnic
3.	• sečte dva vektory graficky i pomocí souřadnic	-->	Fyzika -> 1. ročník -> • vysvětluje pojem výslednice sil a graficky ji znázorní

	• sečte dva vektory graficky i pomocí souřadnic	<--	Fyzika -> 1. ročník -> • vysvětluje pojem výslednice sil a graficky ji znázorní

5.5.5 Průřezová témata

Podtéma	1.	2.	3.	4.
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti				
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	Průběžně – reflexe sebeovládání, strategie zvládání stresových situací, organizace času, systematičnost snah a činností, organizační schopnosti a dovednosti, myšlenkové postupy pro řešení problémů, ovládání sociálních dovedností potřebných při řešení problémů v interakci s druhými lidmi	Průběžně – reflexe sebeovládání, strategie zvládání stresových situací, organizace času, systematičnost snah a činností, organizační schopnosti a dovednosti, myšlenkové postupy pro řešení problémů, ovládání sociálních dovedností potřebných při řešení problémů v interakci s druhými lidmi	Průběžně – reflexe sebeovládání, strategie zvládání stresových situací, organizace času, systematičnost snah a činností, organizační schopnosti a dovednosti, myšlenkové postupy pro řešení problémů, ovládání sociálních dovedností potřebných při řešení problémů v interakci s druhými lidmi	Průběžně – reflexe sebeovládání, strategie zvládání stresových situací, organizace času, systematičnost snah a činností, organizační schopnosti a dovednosti, myšlenkové postupy pro řešení problémů, ovládání sociálních dovedností potřebných při řešení problémů v interakci s druhými lidmi
Sociální komunikace	Průběžně – přesná komunikace (srozumitelnost, jasnost, přesnost sdělení, přesvědčování a argumentace), pozitivní komunikace (vyváženost negativních a pozitivních výroků, otevřenost), tvořivá komunikace (plynulost, pohotovost, nápaditost, účelově efektivní komunikace), vyjednávání a řešení problémových situací	Průběžně – přesná komunikace (srozumitelnost, jasnost, přesnost sdělení, přesvědčování a argumentace), pozitivní komunikace (vyváženost negativních a pozitivních výroků, otevřenost), tvořivá komunikace (plynulost, pohotovost, nápaditost, účelově efektivní komunikace), vyjednávání a řešení problémových situací	Průběžně – přesná komunikace (srozumitelnost, jasnost, přesnost sdělení, přesvědčování a argumentace), pozitivní komunikace (vyváženost negativních a pozitivních výroků, otevřenost), tvořivá komunikace (plynulost, pohotovost, nápaditost, účelově efektivní komunikace), vyjednávání a řešení problémových situací	Průběžně – přesná komunikace (srozumitelnost, jasnost, přesnost sdělení, přesvědčování a argumentace), pozitivní komunikace (vyváženost negativních a pozitivních výroků, otevřenost), tvořivá komunikace (plynulost, pohotovost, nápaditost, účelově efektivní komunikace), vyjednávání a řešení problémových situací

5.4.6 Učivo/výstupy

Matematika	1. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
Základní poznatky z matematiky	• určuje číselný obor daného čísla (N, Z, Q, R) a rozlišuje základní vlastnosti číselných oborů
• číselné obory, jejich vlastnosti	• pracuje s racionálními čísly ve tvaru zlomku i ve tvaru desetinných čísel, znázorní je na číselné ose
• pojem absolutní hodnoty reálného čísla	• znázorní absolutní hodnotu reálného čísla na číselné ose a chápe její geometrický význam
• mocniny s přirozeným a celým mocnitelem	• ovládá výpočty s mocninami s přirozeným i celočíselným exponentem
• druhá a třetí odmocnina	• zapisuje čísla ve formě $a.10^k$

	• určí číselně 2. a 3. odmocninu
	• zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému
	• využívá aplikaci PhotoMath ke kontrole správnosti výsledků úprav číselných výrazů, účelně využívá kalkulátoru k výpočtu mocnin, odmocnin
Dělitelnost přirozených čísel	• rozliší mezi prvočíslem a číslem složeným, mezi číslem a cifrou
	• zapisuje čísla v desítkové soustavě, užívá znaky dělitelnosti 2,4,3,6,8,9,…,
	• ovládá mechanismus určení nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele
	• rozloží čísla na prvočísla
	• aplikuje poznatky o dělitelnosti při úpravách zlomků a ve slovních úlohách
	• zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému
Pravoúhlý trojúhelník	• definuje funkci tangens, kotangens, sinus, kosinus pro pravoúhlý trojúhelník
	• ovládá práci s kalkulátorem při výpočtu hodnot goniometrických funkcí a velikosti úhlu
	• aplikuje goniometrické funkce při řešení slovních úloh
	• zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému
Výroková logika	• zapisuje a čte text zapsaný matematickou symbolikou
• logické spojky	• pozná, co je výrok, a určí pravdivostní hodnotu, rozliší definici a větu, předpoklad a závěr věty, správný a nesprávný úsudek
• kvantifikátory	• správně užívá výroky obsahující slova „aspoň“, „nejvýše“, „právě“, „každý“, „žádný“ a umí tyto výroky negovat
• důkazy – přímý, nepřímý	• používá existenční a obecný kvantifikátor
• sporem	• správně používá logické spojky k tvorbě a rozboru složených výroků, složené výroky neguje
	• vysloví k implikaci její negaci i obměnu
	• vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení
	• zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému
Množiny	• používá pojmy podmnožina, průnik, sjednocení a rozdíl množin
• základní množinové pojmy – rovnost, doplněk, sjednocení, průnik, rozdíl množin	• pracuje s Vennovými diagramy
• Vennovy diagramy	• na číselné ose znázorňuje intervaly a určuje jejich sjednocení, průnik, doplněk, rozdíl
• intervaly	• zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému
Výrazy s proměnnými	• na konkrétních příkladech mnohočlenů určí koeficient, člen, stupeň mnohočlenu
• mnohočleny	• provádí operace s mnohočleny – sčítání, násobení, dělení, vytváří opačný mnohočlen
• výrazy s mocninami a odmocninami	• aktivně užívá vzorce pro 2. a 3. mocninu dvojčlenu
• lomené výrazy	• ovládá početní operace s lomenými výrazy, určí jejich definiční obor.
	• upravuje efektivně výrazy s proměnnými, provádí rozklad na součin vytýkáním nebo rozkladem na součin užitím vzorce

	• zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému
	• využívá aplikaci PhotoMath ke kontrole správnosti výsledků úprav výrazů s proměnnými
Rovnice a nerovnice	• při řešení využívá ekvivalentních i důsledkových úprav rovnic a nerovnic
• lineární rovnice a nerovnice	• vyjadřuje neznámou ze vzorce
• lineární rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou	• diskutuje o řešitelnosti nebo počtu řešení
• soustavy lineárních rovnic se dvěma a třemi neznámými	• řeší všechny typy lineárních rovnic
• grafické řešení soustav dvou lineárních rovnic	• nahradí v rovnici absolutní hodnotu příslušným výrazem
• slovní úlohy	• užívá dosazovací a sčítací metodu při řešení soustav rovnic se dvěma a třemi neznámými
• kvadratické rovnice, iracionální rovnice	• dovednosti aplikuje ve slovních úlohách a grafickém řešení
• lineární a kvadratické rovnice s parametrem	• řeší kvadratické rovnice užitím diskriminantu
• soustavy lineárních a kvadratických rovnic	• používá vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice pro efektivní řešení
• kvadratické nerovnice	• vysvětlí pojem parametr v rovnici
• rovnice a nerovnice s neznámou ve jmenovateli	• rozloží kvadratický trojčlen a řeší nerovnici metodou nulových bodů
• slovní úlohy	• upraví různé typy rovnic na kvadratickou rovnici v základním tvaru
	• aplikuje řešení kvadratických rovnic ve slovních úlohách
	• zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému
	• procvičuje a osvojuje si dovednost řešení rovnic a nerovnic pomocí vhodných programů a aplikací
Základy planimetrie	• používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině
• klasifikace rovinných útvarů,	• třídí útvary na základě jejich vlastností
• přímky a jejich vzájemná poloha, úhel, dvojice úhlů	• dokáže shodnost trojúhelníků užitím vět o shodnosti trojúhelníků
• trojúhelník, shodnost trojúhelníků	• řeší úlohy, v nichž využívá vlastnosti středového a obvodového úhlu
• mnohoúhelníky – konvexní a nekonvexní	• užívá vlastnosti podobnosti v praktických úlohách – měřítko
• kružnice, kruh a její části, středový a obvodový úhel	• aktivně užívá Euklidovy věty, větu Pythagorovu, určuje obvody a obsahy rovinných útvarů
• podobnost trojúhelníků	• v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy
• Pythagorova věta, Euklidovy věty	• řeší úlohy z praxe, vhodně využívá kalkulátor
	• využívá digitální materiály programu Geogebra k názorné představě a procvičování vlastností rovinných útvarů

Matematika	**2. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
Planimetrie	• vysvětlí pojmy: geometrické zobrazení v rovině, shodné zobrazení, podobné zobrazení
• množiny bodů dané vlastnosti	• řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastnosti a pomocí konstrukce na základě výpočtu
• konstrukční úlohy	• využívá náčrt při řešení rovinného nebo prostorového problému, symbolicky zapisuje konstrukci
• pojem zobrazení v rovině	• definuje osovou a středovou souměrnost, posunutí, otočení, stejnolehlost
• shodná zobrazení – osová a středová souměrnost, posunutí, otočení	• sestrojí obraz geometrického útvaru v daném zobrazení

• konstrukční úlohy řešené pomocí shodných zobrazení • podobné zobrazení – stejnolehlost	• řeší polohové i nepolohové konstrukční úlohy pomocí shodných zobrazení • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému • využívá digitální materiály programu Geogebra k názorné představě a procvičování shodných a podobných zobrazení
Funkce • základní pojmy teorie funkcí • lineární funkce • funkce s absolutními hodnotami • kvadratická funkce • lineární lomená funkce • mocninná funkce, mocniny, odmocniny • inverzní funkce, funkce druhá odmocnina • exponenciální funkce a exponenciální rovnice • logaritmická funkce a logaritmické rovnice • goniometrická funkce a goniometrické rovnice	• definuje pojmy: kartézský součin, relace, zobrazení, funkce, definiční obor a obor hodnot funkce, funkce rostoucí, klesající, nerostoucí, neklesající, shora a zdola omezená, omezená, sudá, lichá, periodická, maximum a minimum funkce • rozhodne, zda daný předpis či graf představuje funkci • z grafu funkce popíše její vlastnosti • sestrojí grafy elementárních funkcí (v základním i posunutém tvaru) a určí jejich vlastnosti • sestrojí grafy elementárních funkcí s absolutní hodnotou • znalostí funkcí využívá při grafickém řešení rovnic a nerovnic, dále při řešení aplikačních úloh • modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí • provádí úpravy výrazů s mocninami a odmocninami • definuje pojem inverzní funkce, dokáže určit k dané funkci inverzní a sestrojit její graf • definuje logx, ovládá a dokáže aplikovat věty o logaritmech • aplikuje vlastnosti exponenciálních a logaritmických funkcí při řešení exponenciální a logaritmické rovnice • převádí stupňovou míru na obloukovou a naopak • definuje goniometrické funkce sinus, kosinus, tangens a kotangens v pravoúhlém trojúhelníku i pomocí jednotkové kružnice • používá vztahy mezi goniometrickými funkcemi a vzorce pro dvojnásobný a poloviční argument • řeší goniometrické rovnice • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému • pomocí programu Geogebra kontroluje správnost sestrojení grafů funkcí a stejně tak grafické řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav • využívá kalkulátor k určení hodnot logaritmických a goniometrických funkcí • s využitím aplikace PhotMath ověřuje správnost řešení exponenciálních, logaritmických a goniometrických rovnic, kontroluje výsledky operací s mocninami
Trigonometrie • sinová a kosinová věta	• vysloví sinovou a kosinovou větu a věty z nich odvozené (větu pro obsah trojúhelníka a větu pro poloměr kružnice opsané trojúhelníku) • řeší obecný trojúhelník a jednoduché praktické úlohy užitím sinové a kosinové věty, účelně k tomu využívá kalkulátor • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému

Matematika	**3. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
Stereometrie	• zobrazí jednoduchá tělesa ve volném rovnoběžném promítání

• volné rovnoběžné promítání	• popíše všechny možnosti pro vzájemnou polohu dvou přímek, přímky a roviny, dvou a tří rovin
• polohové vlastnosti přímek a rovin v prostoru	• rozhodne o rovnoběžnosti přímek a rovin užitím kritérií pro rovnoběžnost
• rovinné řezy hranolu a jehlanu	• sestrojí rovinný řez hranolu a jehlanu, průsečnici rovin, průnik přímky s tělesem
• metrické vztahy v prostoru	• rozhodne o kolmosti přímek a rovin užitím kritérií pro kolmost
• tělesa	• definuje odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin a dané odchylky vypočítá
• objem a povrch těles	• určí vzdálenost bodu od přímky a od roviny
	• charakterizuje základní mnohostěny a rotační tělesa (hranol, jehlan, komolý jehlan, rotační válec, rotační kužel, rotační komolý kužel, koule, části koule a kulové plochy)
	• vypočítá objem a povrch základních těles (hranol, jehlan, komolý jehlan, rotační válec, rotační kužel, rotační komolý kužel, koule, části koule a kulové plochy), poznatků využívá v praktických úlohách
	• zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému
	• využívá digitální materiály programu Geogebra k názorné představě a procvičování polohových vlastností útvarů v prostoru
Souřadnice • souřadnice v rovině	• ovládá zavedení souřadnic v rovině
• vzdálenost bodů	• vypočítá souřadnice středu úsečky a vzdálenost dvou bodů
• střed úsečky	• zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému
Vektory	• definuje vektor jako množinu všech orientovaných úseček, které mají stejnou velikost a stejný směr
• orientovaná úsečka	• určí souřadnice vektoru
• vektory	• vypočítá velikost vektoru
• operace s vektory	• sečte dva vektory graficky i pomocí souřadnic
	• vypočítá souřadnice rozdílu vektorů, násobku vektoru reálným číslem
	• vypočítá skalární součin dvou vektorů
	• vypočítá úhel dvou vektorů
	• zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému
Analytická geometrie v rovině	• určí směrový vektor přímky
• parametrické vyjádření přímky	• vyjádří přímku parametricky
• obecná rovnice přímky	• určí normálový vektor přímky
• směrnicový tvar rovnice přímky	• zapíše obecnou rovnici přímky
• polohové úlohy v rovině	• zapíše směrnicový tvar rovnice přímky
• metrické úlohy v rovině	• popíše vzájemnou polohu dvou přímek v rovině
	• vypočítá vzdálenost bodu od přímky
	• vypočítá odchylku dvou přímek v rovině
	• zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému
	• s využitím programu Geogebra graficky kontroluje správnost výpočtů polohových vztahů útvarů v rovině
Kuželosečky	• definuje kružnici, elipsu, parabolu a hyperbolu

• kružnice	• vyjádří kružnici, elipsu a hyperbolu středovou rovnicí, parabolu vrcholovou rovnicí
• elipsa	• převede obecnou rovnici kuželosečky na středový nebo vrcholový tvar, určí základní údaje a kuželosečku načrtne
• parabola	• popíše vzájemnou polohu kuželosečky a přímky
• hyperbola	• napíše rovnici tečny kuželosečky v zadaném bodě
	• zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému
	• s využitím programu Geogebra graficky kontroluje správnost výpočtů polohových vztahů útvarů v rovině
Kombinatorika • základní kombinatorická pravidla	• používá základní kombinatorická pravidla
• variace	• v jednoduchých příkladech rozhodne, zda se jedná o kombinace, permutace či variace a podle vzorce vypočítá jejich počet
• permutace	• upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly
• kombinace	• používá binomickou větu
• kombinační číslo, Pascalův trojúhelník	• řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem, účelně využívá kalkulátor
• binomická věta	• zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému

Matematika	**4. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
Pravděpodobnost	• odlišuje pojem náhodný jev a množina možných výsledků
• náhodný jev a jeho pravděpodobnost	• vypočítá pravděpodobnost jevu, je-li znám počet příznivých a všech možných výsledků
• pravděpodobnost sjednocení a průniku jevů	• vypočítá pravděpodobnost opačného jevu, pravděpodobnost sjednocení jevů, pravděpodobnost nezávislých jevů, k výpočtům vhodně využívá kalkulátor
• nezávislost jevů	• zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému
Zpracování dat, statistika	• diskutuje a kriticky hodnotí statistické informace a daná statistická sdělení
• analýza a zpracování dat v různých reprezentacích	• volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat
• statistický soubor, statistický znak, absolutní a relativní četnost	• reprezentuje graficky soubory dat
• grafické znázornění rozdělení četností	• čte a interpretuje tabulky, diagramy
• charakteristiky polohy – aritmetický a geometrický průměr, medián, modus	• rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám
• charakteristiky variability – rozptyl, směrodatná odchylka	• zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému
	• využívá tabulkový procesor (Excel) k sestavení tabulky rozdělení četností, vypočítání charakteristik polohy a variability a k sestrojení grafu rozdělení četnosti znaku
	• vyhledává informace s pomocí digitální technologie, využívá veřejně dostupné databáze (Český statistický úřad apod.)
Komplexní čísla • pojem komplexního čísla	• chápe společné znaky a odlišnosti komplexních čísel a ostatních číselných oborů
• Gaussova rovina	• zapíše algebraický a goniometrický tvar, převádí tyto dva tvary komplexních čísel mezi sebou
• algebraický tvar komplexního čísla	• ovládá početní operace v C v obou tvarech komplexních čísel

• goniometrický tvar komplexního čísla	• řeší základní typy rovnic v C (lineární, s absolutní hodnotou, kvadratickou, binomickou, bikvadratickou)
• operace s komplexními čísly	• vyznačí v Gaussově rovině množinu obrazů komplexních čísel dané vlastnosti
	• zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému
• rovnice v C	• pomocí aplikace PhotoMath si zkontroluje výsledky operací s komplexními čísly i kořeny rovnic
Posloupnosti a řady	• chápe posloupnost jako speciální případ funkce
• posloupnost, vzorec pro n-tý člen	• určí posloupnost rekurentně a vzorcem pro n-tý člen
• rekurentní určení posloupnosti	• rozliší aritmetickou a geometrickou posloupnost
• vlastnosti posloupnosti	• používá vztahy pro geometrickou a aritmetickou posloupnost k řešení jednoduchých slovních úloh, vhodně využívá kalkulátor
• aritmetická a geometrická posloupnost, užití	• vysvětlí indukční krok při důkazu matematickou indukcí a jednoduchý důkaz provede
• matematická indukce	• vysvětlí pojem limity posloupnosti,
• limita posloupnosti	• vysvětlí rozdíl mezi konvergentní a divergentní posloupností
• nekonečná řada	• vypočítá základní typy limit posloupností
• nekonečná geometrická řada	• vysvětlí rozdíl mezi nekonečnou posloupností a nekonečnou řadou
	• vysvětlí pojem konvergentní, resp. divergentní nekonečná řada
	• určí podmínky pro součet nekonečné geometrické řady
	• určí podmínku konvergence nekonečné geometrické řady a určí její součet
	• zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému
Daňová a finanční matematika • jednoduché a složené úrokování	• interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování
• využití geometrické posloupnosti a řady – jednoduché úlohy	• řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích a aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice, při výpočtech využívá kalkulátor
• daň z úroku, čistý výnos	• rozhodne o výhodách a nevýhodách jednotlivých druhů spoření
• základní úlohy z finanční matematiky	• zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému

5.5 Fyzika

5.5.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Fyzika
Oblast	Člověk a příroda
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Fyzika je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Do vzdělávacího obsahu jsou začleněny některé tematické okruhy průřezových témat-z Environmentální výchovy, Člověk a životní prostředí, z Mediální výchovy. Předmět je vyučován jako povinný v prvním a druhém ročníku s tříhodinovou časovou dotací. Ve třetím ročníku s dvouhodinovou dotací. Ve čtvrtém ročníku je předmět nabízen jako volitelný. Žáci si následně mohou zvolit dvouhodinový seminář ve třetím a ve čtvrtém ročníku. Výuka probíhá v kmenových učebnách školy, v odborné učebně a v laboratoři fyziky. Učebna a laboratoř jsou vybaveny projektovou technikou (PC, dataprojektor, pomocí níž prezentujeme některé výukové fyzikální programy. V rámci laboratorních cvičení jsou žáci děleni na skupiny, tím je umožněna skupinová spolupráce. Výuka je dle možností doplněna exkurzemi (např. 1. ročník – Technické muzeum, Planetárium Praha, 2. ročník – Škoda Auto Mladá Boleslav), přednáškami a besedami s odborníky z praxe a výzkumu z oblastí např. energetiky, materiálů a částicové fyziky. Odborné konzultace pro žáky 3. a 4. ročníků a učitele zajišťují pracovníci FJFI ČVUT. Fakulta FJFI ČVUT se stala naší fakultní školou. Vedeme žáky ke spolupráci na projektech a soutěžích (matematicko-fyzikální soutěž Fykos, Fyzikální týden FJFI ČVUT Praha zaměřený na projektové úlohy a měření, fyzikální olympiáda...)

5.5.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Definice kompetencí
Kompetence k řešení problémů:	• posuzuje řešení daného problému z hlediska jeho správnosti, jednoznačnosti či efektivnosti. • využívá postupů badatelské činnosti.
Kompetence komunikativní:	• formuluje jasně a souvisle své myšlenky v písemné i ústní podobě. • pracuje ve skupině týmu a posiluje schopnost respektovat názor druhých.
Kompetence sociální a personální:	• přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat. • dodržuje pravidla dobrého soužití.
Kompetence občanská:	• chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy. • posoudí důsledky určitého jevu nebo lidské činnosti z hlediska ekologického, ekonomického či zdravotního.
Kompetence k podnikavosti:	• rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj.

Kompetence k učení:	• samostatně či v kooperaci s ostatními žáky experimentuje a vyhodnocuje získané informace. • používá odbornou terminologii. • poznává souvislosti fyzikálního poznání s ostatními, především přírodovědnými a technickými obory. • vyhledává, třídí a propojuje informace.
Kompetence digitální	• samostatně vyhledává, ověřuje, kriticky hodnotí a zpracovává fyzikální informace.
	• ověřuje správnost a důvěryhodnost nalezených informací, porovnává je s učebními materiály.
	• používá čidla, měřící software pro fyzikální experimenty Pasco, dynamický matematický software Geogebra.
	• zpracovává naměřená data pomocí kalkulátoru a tabulkového procesoru Excel (grafy, výpočty).
	• interpretuje výsledky měření v kontextu fyzikálních zákonů.
	• aplikuje počítačové simulace Phet ke zkoumání fyzikálních jevů.
	• dodržuje pravidla digitální etiky a bezpečnosti, respektuje autorská práva.

5.5.3 Používané metody a formy

Definice kompetence	Metody, formy, strategie, činnosti
Samostatně či v kooperaci s ostatními žáky experimentuje a vyhodnocuje získané informace.	*Výklad doplňujeme schématy a myšlenkovými mapami pro snadnější zapamatování a vytvoření vztahů mezi fakty.*
Používá odbornou terminologii.	*Klademe žákům otázky, které je podněcují k dalšímu zamyšlení, diskusi a hledání vysvětlení*
Posuzuje řešení daného problému z hlediska jeho správnosti, jednoznačnosti či efektivnosti.	*Žákům zadáváme takové úkoly v rámci laboratorních měření, aby si na jejich řešení ověřili platnost fyzikálních zákonů. Požadujeme po nich kritické zhodnocení volby např. postupů, metod zpracování dat...*
Využívá postupů badatelské činnosti.	*Diskutujeme se žáky nad řešením přírodovědných úloh.*
	Volíme i takové problémové úlohy, které umožňují různé způsoby řešení.
Formuluje jasně a souvisle své myšlenky v písemné i ústní podobě.	*Motivujeme žáky ke konstruktivní diskusi se spolužáky, s učiteli. Podporujeme je v kritickém sebehodnocení i hodnocení ostatních.*
Pracuje ve skupině týmu a posiluje schopnost respektovat názor druhých.	*Dáváme žákům dostatečný prostor pro formulování a obhajování vlastních názorů.*
Přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat.	*Do výuky zařazujeme skupinové či projektové vyučování v rámci laboratorních měření.*
Dodržuje pravidla dobrého soužití.	*Homogenitu či heterogenitu skupiny volíme citlivě s ohledem na věk žáků a klima třídy.*
	Motivujeme žáky k spolupráci, komunikaci a toleranci.

Chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy.	*Do výuky zařazujeme popularizační přednášky na aktuální téma.*
Posoudí důsledky určitého jevu nebo lidské činnosti z hlediska ekologického, ekonomického či zdravotního.	*Fyzikální témata doplňujeme o poznatky z technické praxe, ekonomiky a životního prostředí.*
Rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj	*Klademe žákům takové otázky a úkoly, které je rozvíjí v oblasti myšlení, učení, v tvůrčím řešení, v organizaci činnosti a času, ve spolupráci.*
	Zveme do výuky odborníky z praxe, úspěšné absolventy.

5.5.4 Mezipředmětové vztahy

V ročníku	ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
1.	• vysvětluje pojem výslednice sil a graficky ji znázorní	-->	Matematika -> 3. ročník -> • sečte dva vektory graficky i pomocí souřadnic
	• vyjmenuje fyzikální veličiny SI soustavy i jejich jednotky; vyhotoví protokol z experimentálního měření a zformuluje závěr včetně analýzy chyb	-->	Chemie -> 1. ročník -> • zapíše symboly fyzikálních veličin a jejich jednotky (látkové množství, mol, molární hmotnost, molární objem, hmotnostní a objemový zlomek a molární koncentrace)
	• vysvětluje pojem výslednice sil a graficky ji znázorní	<--	Matematika -> 3. ročník -> • sečte dva vektory graficky i pomocí souřadnic
	• vyjmenuje fyzikální veličiny SI soustavy i jejich jednotky; vyhotoví protokol z experimentálního měření a zformuluje závěr včetně analýzy chyb	<--	Chemie -> 1. ročník -> • zapíše symboly fyzikálních veličin a jejich jednotky (látkové množství, mol, molární hmotnost, molární objem, hmotnostní a objemový zlomek a molární koncentrace)
2.	• uvede praktické využití polovodičů, přechodů PN (polovodičové diody), elektrolýzy. Vysvětlí příčiny vzniku výbojů v plynech	-->	Chemie -> 1. ročník -> • vyvodí závislost změny vlastnosti prvků na lokalizaci prvku v PSP (elekronegativita, poloměr, ionizační energie)
	• porovnává druhy motorů z hlediska užití, ekologie a ekonomičnosti	-->	Chemie -> 2. ročník -> • uvede zdroje vzniku oxidů dusíku a jejich vliv na životní prostředí, diskutuje o možnostech nápravy
	• uvede praktické využití polovodičů, přechodů PN (polovodičové diody), elektrolýzy. Vysvětlí příčiny vzniku výbojů v plynech	<--	Chemie -> 1. ročník -> • vyvodí závislost změny vlastnosti prvků na lokalizaci prvku v PSP (elekronegativita, poloměr, ionizační energie)
	• porovnává druhy motorů z hlediska užití, ekologie a ekonomičnosti	<--	Chemie -> 2. ročník -> • uvede zdroje vzniku oxidů dusíku a jejich vliv na životní prostředí, diskutuje o možnostech nápravy
3.	• využívá zákon radioaktivní přeměny k řešení úloh – datování, ochrana životního prostředí	-->	Chemie -> 1. ročník -> • zapíše a doplní rovnice jaderných reakcí v souladu se zákonem zachování hmotnosti
	• rozliší různé druhy radioaktivního záření z hlediska částic, zdrojů a energie. Porovná je i z hlediska bezpečnosti a účinků na lidský organismus, doporučí ochrannou strategii	-->	Chemie -> 1. ročník -> • popíše typy radioaktivního záření

	• vysvětlí vztah mezi hmotností jádra, hmotnostním schodkem a vazebnou energií	-->	Chemie -> 1. ročník -> • popíše stavbu atomu
	• řeší jednoduché praktické problémy týkající se optického zobrazení lupou, brýlemi	-->	Biologie -> 3. ročník -> • popíše vady zraku a sluchu a způsoby jejich nápravy
	• využívá zákon radioaktivní přeměny k řešení úloh – datování, ochrana životního prostředí	<--	Chemie -> 1. ročník -> • zapíše a doplní rovnice jaderných reakcí v souladu se zákonem zachování hmotnosti
	• rozliší různé druhy radioaktivního záření z hlediska částic, zdrojů a energie. Porovná je i z hlediska bezpečnosti a účinků na lidský organismus, doporučí ochrannou strategii	<--	Chemie -> 1. ročník -> • popíše typy radioaktivního záření
	• vysvětlí vztah mezi hmotností jádra, hmotnostním schodkem a vazebnou energií	<--	Chemie -> 1. ročník -> • popíše stavbu atomu
	• řeší jednoduché praktické problémy týkající se optického zobrazení lupou, brýlemi	<--	Biologie -> 3. ročník -> • popíše vady zraku a sluchu a způsoby jejich nápravy

5.5.5 Průřezová témata

Podtéma	1.	2.	3.
Člověk a životní prostředí	Práce a energie – využívání obnovitelných zdrojů energie	Struktura a vlastnosti látek Děje v plynech, kruhový děj, účinnost – tepelné motory	Jaderná fyzika Fyzika mikrosvěta
Uživatelé	Kinematika Dynamika		

5.5.6 Učivo/výstupy

Fyzika	1. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
Kinematika • obsah a význam fyziky, fyzikální metody, fyzikální veličiny a soustava SI, • pohyb těles – vztažná soustava, druhy pohybů, pohybové rovnice, grafické znázornění pohybů těles	• vysvětlí na příkladech pojmy hmota a pole, vyjmenuje obory fyziky a jejich zaměření
	• vyjmenuje fyzikální veličiny SI soustavy i jejich jednotky; vyhotoví protokol z experimentálního měření a zformuluje závěr včetně analýzy chyb
	• využívá kalkulátor k určení odchylky a nejistoty fyzikálního měření
	• zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností
	• posoudí význam fyzikálních veličin s porozuměním jejich vzájemných matematických závislostí při řešení slovních úloh
	• využívá představu o pohybu těles
	• klasifikuje druhy pohybů
	• popisuje a rozlišuje pohyb podle tvaru trajektorie
	• zaznamenává a vyhodnocuje pohyb těles pomocí digitálních čidel a softwaru Pasco – poloha, rychlost, zrychlení
	• znázorňuje grafickou závislost fyzikálních veličin pro pohyb tělesa a řeší slovní úlohy

Dynamika • síla a její účinky na těleso • pohybové a deformační účinky síly, setrvačné síly, tíhová síla a tíha • Newtonovy pohybové zákony • tuhé těleso – skládání sil a rozklad sil, moment síly a momentová věta • těžiště tělesa – jeho polohy	• vysvětluje na konkrétních příkladech ze života účinky síly • odlišuje vztahy mezi jednotlivými druhy sil, jejich velikosti, směr a působiště • dochází k poznání závislosti posuvných a deformačních účinků síly • objasňuje význam třecí síly v praxi • uvědomuje si na konkrétních příkladech rozdíl mezi hmotným bodem a tuhým tělesem • vysvětluje pojem výslednice sil a graficky ji znázorní • aplikuje momentovou větu do praxe • experimentálně určuje polohu těžiště různých těles, charakterizuje těžiště jako působiště tíhové síly • využívá kalkulátor k výpočtu velikosti dynamických veličin – síly, zrychlení, hmotnosti, výslednice • vytváří modely pohybu a sil pomocí simulací Phet • zaznamenává a vyhodnocuje data z digitálních čidel a softwaru Pasco – síla, hmotnost, zrychlení
Práce a energie • mechanická energie a mechanická práce, druhy mechanické energie a zákon zachování energie • výkon a účinnost • obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie,	• správně používá a aplikuje pojem energie a práce na konkrétní lidské činnosti • uvádí vzájemnou závislost mezi mechanickou energií a mechanickou prací • zpracuje experimentálně data z meření Pasco – síla, vzdálenost, čas, rychlost; v využije je k formulaci zákonitostí o mechanické energii a práci • pomocí aplikací (PhET) simuluje pohyby těles z hlediska energetických přeměn • analyzuje přeměnu energie a používá zákona zachování mechanické energie při řešení slovních úloh • řeší úlohy na výkon, příkon a účinnost těles • hodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů vlivu na životní prostředí • z ověřených online zdrojů vyhledá data o typech energií, zdrojích a přeměnách
Gravitační pole • Gravitační zákon, pohyby těles • v tíhovém poli Země – vrhy těles • v gravitačním poli Země a Slunce – Keplerovy zákony	• rozlišuje pojem tíhové pole a gravitační, tíhové a gravitační zrychlení, • popisuje silové účinky pole pomocí fyzikálních veličin a odvozuje jejich vzájemný vztah • rozhoduje, jak se tělesa v gravitačním poli pohybují • uvede příklady na pohyb vesmírných těles • popisuje na základě historických pozorování trajektorii pohybu některých vesmírných těles a řeší konkrétní úlohy na Keplerovy zákony • využívá interaktivní simulace (PhETnapř. *Gravity Force Lab*, *My Solar System*) k modelování působení gravitační síly, Keplerových zákonů • pomocí softwaru Geogebra či PhET modeluje vrhy těles
Hydrostatika, Hydrodynamika • ideální a reálná kapalina, hydrostatický tlak, atmosférický tlak, Pascalův a Archimédův zákon • proudění tekutin, proudnice, laminární a turbulentní proudění, rovnice kontinuity a rovnice Bernoulliho	• rozlišuje model ideální a reálné kapaliny • objasňuje fyzikální podstatu vzniku hydrostatického a atmosférického tlaku • aplikuje Pascalův a Archimédův zákon na konkrétní jevy v životě • uvádí příklady, které souvisí s prouděním tekutiny

	• popisuje činnost a funkci zařízení, která pracují na principu tlaku tekutin
	• zakreslí schéma zařízení, která na principu tlaku v tekutinách pracují
	• využívá zákony a rovnice v matematickém tvaru při řešení slovních úloh
	• provádí a dokumentuje měření pomocí digitálních čidel Pasco – tlak, síla…
	• zpracovává měření v tabulkovém editoru Excel
Molekulová fyzika a termika • kinetická teorie látek, molární veličiny	• uvádí důkazy potvrzující předpoklad částicové struktury látek (difúze, Brownův pohyb, osmóza.)
• teplota, termodynamická teplotní stupnice	• charakterizuje vnitřní energii tělesa z pohledu svých znalostí o pohybu částic a výměny energie mezi částicemi
• termodynamická soustava a její rovnovážný stav	• porovnává teploty tělesa a množství energie měřením
• vnitřní energie soustavy a její změny	• orientuje se v tabulkách při měření teploty
• 1.TDZ	• experimentálně dochází k závěru zákona zachování energie a její přeměny
• kalorimetrie	• vyvozuje formulaci 1. termodynamického zákona
Vlastnosti látek pevných a kapalných, skupenské změny	• objasňuje souvislosti mezi vlastnostmi látek různého skupenství
• krystalické a amorfní látky, krystalická struktura, monokrystaly, polykrystaly, vazebné síly, poruchy krystalické mříže	• řeší úlohy o teplotní objemové a délkové roztažnosti,
• deformace tlakem a tahem, Hookův zákon, objemová teplotní, délková roztažnost látek	• délkovou a objemovou roztažnost žák vysvětlí na konkrétních příkladech z praxe
• povrchová vrstva kapalin, povrchové napětí a povrchová síla,	• vysvětlí podstatu jevů spojených s anomálií vody
• jevy na rozhraní nádoby a kapaliny	• analyzuje vznik a průběh procesu pružné deformace pevných těles
• kapilarita	• uvede konkrétní příklady kapalin
• teplotní objemová roztažnost kapalin, skupenské změny	• objasní příčinu vzniku kapilárních jevů
	• charakterizuje konkrétní příklady využití kapilarity v praxi
	• aplikuje poznatky a zákony při řešení slovních úloh
	• provádí a dokumentuje měření pomocí digitálních čidel Pasco – délka, síla, objem, teplota
	• zpracovává měření v tabulkovém editoru Excel

Fyzika	**2. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
Struktura a vlastnosti látek • struktura a vlastnosti plynného skupenství • ideální plyn • stavová rovnice	• uvede rozdíly mezi reálným plynem a ideálním plynem, vyvodí z nich důsledky
• rovnice pro stavovou změnu	• používá stavovou rovnici při řešení úloh na tlak plynu, změnu stavu plynu, řešení doplňuje grafy p-V, V-t, p-t
• děje v plynech – izochorický, izobarický, adiabatický, izobarický	• podle typu děje určí práci a energii soustavy v rámci I. termodynamického zákona
• děje v plynech z hlediska energetického	• vysvětlí funkce motorů a kruhových dějů, z grafů určí dílčí děje, z nichž se kruhový děj skládá, určí práci plynu při kruhovém ději a jeho účinnost
• kruhový děj, účinnost, II. termodynamický zákon, motory	• provádí a dokumentuje měření pomocí digitálních čidel a softwaru Pasco – tlak, objem, teplota

	• zpracovává měření a vytváří grafy v tabulkovém editoru Excel
	• porovnává druhy motorů z hlediska užití, ekologie a ekonomičnosti
Mechanické kmitání a vlnění	• sestaví rovnici kmitání pro zadané hodnoty, a naopak z rovnice určí amplitudu, periodu, frekvenci, okamžitou výchylku v čase t; rovnici pro zrychlení a rychlost, sestrojuje grafy i s PC
• kmitání mechanického oscilátoru, jeho perioda a frekvence; postupné	• objasní procesy vzniku, šíření, odrazu a interference vlnění
	• řeší úlohy na příčné vlnění, rychlost zvuku, odraz a lom vlnění, má přehled o zdravotních rizicích spojených s nadměrným hlukem, o funkci sluchového orgánu
• vlnění, dynamika kmitavého pohybu, kyvadlo, přeměny energie, vlnění, stojaté vlnění, vlnová délka a rychlost vlnění; odraz a lom, ohyb vlnění, zvuk, jeho hlasitost a intenzita	• provádí a dokumentuje měření pomocí digitálních čidel a softwaru Pasco – čas, rychlost, vzdálenost
	• zpracovává měření a pracuje s grafy v programu Geogebra nebo v tabulkovém editoru Excel
Elektromagnetické jevy	• řeší úlohy na Coulombův zákon
• elektrostatiky – elektrický náboj a jeho zachování, intenzita elektrického pole, elektrické napětí, elektrická práce, kondenzátor	• k řešení elektrostatického pole využívá intenzitu, el. potenciál a napětí, a to i v homogenním i v radiálním poli
Elektrický proud v látkách – kovy, polovodiče, kapaliny, plyny, vakuum. • elektrický proud a vedení elektrického proudu v látkách	• využívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů
• základní prvky el. obvodu, voltampérové charakteristiky	• aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech
• výkon, práce a účinnost	• řeší praktické úlohy spojené s řazením více spotřebičů a s jejich výkonem a spotřebou elektrické energie, s teplotní závislostí odporu, s výkonem
• Ohmův zákon	• uvede praktické využití polovodičů, přechodů PN (polovodičové diody), elektrolýzy. Vysvětlí příčiny vzniku výbojů v plynech
	• provádí a dokumentuje měření pomocí digitálních čidel a softwaru Pasco - el. proud, napětí, odpor
	• zpracovává měření a vytváří grafy v tabulkovém editoru Excel, simuluje jevy pomocí PhET
Magnetické pole – stacionární a nestacionární • magnetická indukce, vodiče s proudem, pole cívky, náboj v magnetickém poli, látky v magnetickém poli	• charakterizuje magnetické pole v okolí magnetů, vodičů a nábojů; využívá fyz. veličin magnetická indukce, magnetická permeabilita
• magnetický indukční tok, elektromagnetická indukce, vlastní indukce, pole cívky	• řeší problémové úlohy o působení síly na náboj, vodič, závit v magnetickém poli, cívku
• střídavý proud v energetice, výkon, elektrárny	• řeší úlohy na Faradayův zákon spojené s elektromagnetickou indukcí, vlastní indukcí a vznikem střídavého proudu. Vysvětlí podstatu principu činnosti elektromotorů a generátorů střídavého proudu.
• elektromagnetické kmitání a vlnění	• prozkoumá rozdíly v postupech získávání energie z různých energetických zdrojů – typy elektráren
	• vyhledá z ověřených online zdrojů informace o energetické síti v ČR

Fyzika	3. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
Vlnové vlastnosti světla • index lomu • vlnová délka	• aplikuje vztah mezi frekvencí a vlnovou délkou elmg. vlnění, dle frekvence zařadí záření do spektra elektromagnetického záření, posoudí jejich účinek na lidský organizmus a navrhne způsob ochrany
• odraz a lom světla	• vypočítá pomocí indexu lomu rychlost světla v daném prostředí
• úplný odraz světla	• vypočítá úhel lomu (dopadu) užitím zákona lomu
• disperze světla	• vypočítá mezní úhel dopadu
• interference světla	• sestrojí k danému dopadajícímu paprsku paprsek odražení (lomený)
• ohyb světla	• vysvětlí rozklad bílého světla optickým hranolem
• polarizace světla	• určí ze známého dráhového rozdílu a vlnové délky, zda nastane v daném bodě interferenční maximum nebo minimum
	• simuluje světelné jevy pomocí online aplikací např. PhET
	• využívá při výpočtech kalkulátor
Zobrazování optickými soustavami • zobrazení rovinným zrcadlem • zobrazení kulovým zrcadlem	• používá principy paprskové optiky a chod význačných paprsků ke konstrukci obrazu vzniklého rovinným a kulovým zrcadlem, tenkou spojkou a tenkou rozptylkou
• zobrazovací rovnice kulového zrcadla	• popíše vlastnosti obrazu (vzpřímený/převrácený, zvětšený/zmenšený, skutečný/zdánlivý)
• zobrazení tenkou čočkou oko	• řeší úlohy pomocí zobrazovací rovnice kulového zrcadla a čočky s uplatněním znaménkové konvence
• optické přístroje	• řeší jednoduché praktické problémy týkající se optického zobrazení lupou, brýlemi
Základní poznatky kvantové fyziky • kvantová hypotéza • fotoelektrický jev, Comptonův jev	• vypočítá energii fotonů z frekvence nebo vlnové délky odpovídajícího záření a naopak
• vlnové vlastnosti částic	• používá Einsteinův vztah pro vnější fotoelektrický jev při řešení úloh
	• využívá online aplikace k modelování kvantových jevů např. PhET
	• vyhledá na spolehlivých webech popisy experimentů z kvantové fyziky,
Atomová fyzika • kvantování energie atomů • atom vodíku	• určí výsledný náboj iontu z počtu jeho protonů a elektronů
• periodická soustava	• vypočítá frekvenci a vlnovou délku záření emitovaného při přechodu z jednoho energetického stavu do druhého
• laser	• orientuje se v periodické tabulce chemických prvků
	• vysvětlí vlastnosti laseru
	• využívá aplikací pro simulace fyzikálních jevů (PhET…)
Jaderná fyzika • vlastnosti atomových jader • radioaktivita	• vysvětlí vztah mezi hmotností jádra, hmotnostním schodkem a vazebnou energií
• jaderné reakce	• rozliší různé druhy radioaktivního záření z hlediska částic, zdrojů a energie. Porovná je i z hlediska bezpečnosti a účinků na lidský organismus, doporučí ochrannou strategii

• jaderná energetika	• využívá zákon radioaktivní přeměny k řešení úloh – datování, ochrana životního prostředí
• využití radionuklidů a ochrana člověka před nebezpečnými druhy záření	• používá zákony zachování elektrického náboje a počtu nukleonů při zápisu jaderných reakcí
• PC Applety – nukleární medicína, radionuklidy	• posoudí jadernou reakci z hlediska vstupních a výstupních částic i energetické bilance
	• používá online aplikaci (PhET) např. k simulaci radioaktivního rozpadu
	• vyhledá v online zdrojích informace o jaderné energetice, jaderných haváriích, využití radioaktivity…
Speciální teorie relativity principy STR relativnost současnosti • dilatace času • kontrakce délek	• vysvětlí v konkrétním případě na základě principů STR, zda události současné v jedné inerciální soustavě jsou současné i v jiné inerciální soustavě
• relativistická hmotnost	• používá vztahů pro dilataci času a kontrakci délek, výpočet relativistické hmotnosti

5.6 Chemie

5.6.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Chemie
Oblast	Člověk a příroda
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Chemie je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda, která zahrnuje vzdělávací obor Chemie.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Do předmětu jsou integrovány vybrané kapitoly oboru Geologie, z oboru Výchova ke zdraví ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Předmět Chemie zahrnuje kapitoly z průřezového tématu Environmentální výchova. Geologie: Složení, struktura a vývoj Země Geologické procesy v litosféře – voda Výchova ke zdraví: Zdraví způsob života a péče o zdraví Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Ochrana člověka za mimořádných událostí V prvním ročníku je chemie vyučována 2 hodiny týdně. Ve druhém ročníku je dotována 3 hodinami, z toho jednou hodinou na laboratorní práce jednou za 14 dní. Ve třetím ročníku má chemie časovou dotaci 2 hodiny týdně, jednu hodinu na laboratorní práce jednou za 14 dní. Ve 4. ročníku je předmět volitelný s časovou dotací 2 hodiny týdně. Celková hodinová dotace včetně integrovaných oborů je 7,5 hodin, pravidelně je využívána didaktická a počítačová technika a výukové programy. Laboratorní práce se konají v dobře vybavené chemické laboratoři s půleným počtem žáků. Žáci se spolupodílejí na vytváření nástěnkových a počítačových prezentací, které se také využívají k výuce.

5.6.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Definice kompetencí** **Žák…**
Kompetence k řešení problémů:	• využívá možnosti dalšího vzdělávání formou soutěží, projektů a olympiád. • chápe vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů. Poznatky zobecňuje a používá je v různých oblastech života. • vyslovuje hypotézy, které prakticky ověřuje, následnou analýzou a vyvozováním závěrů si zdokonaluje své schopnosti řešit problémy.
Kompetence komunikativní:	• vyjadřuje své myšlenky, názory v logickém sledu, souvisle a kultivovaně a stylisticky správně. Používá správně obecně platné termíny, znaky, symboly, piktogramy. • stručně, přehledně i objektivně sděluje postup a výsledky svých pozorování a experimentů ústní i písemnou formou. • naslouchá druhým lidem, snaží se jim porozumět, zapojuje se do diskuse, vhodně argumentuje, obhajuje svůj názor.
Kompetence sociální a personální:	• dodržuje zákony a společenské normy, uvědomuje si svá práva i povinnosti. • rozhoduje uvážlivě, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky své práce.

Kompetence občanská:	• uvědomuje si nutnost zodpovědnosti za zachování životního prostředí a péče o své zdraví. • sleduje problematiku rozvoje, využití i zneužití chemie. • ztotožňuje se s principy udržitelného rozvoje a akceptuje jeho aplikace v každodenním životě.
Kompetence k podnikavosti:	• uvědomuje si svou zodpovědnost za dodržování bezpečnostních pravidel pro bezpečnost svou, ostatních a zdárný průběh práce. • uvědomuje si svou zodpovědnost za výsledky své práce. • pracuje na svém rozvoji. • při spolupráci na školních akcích si prověřuje své znalosti, organizační schopnosti. Má možnost sebereflexe.
Kompetence k učení:	• využívá vhodné způsoby učení, plánuje si vlastní učení. Chápe význam celoživotního vzdělávání. • vyhledává a třídí informace z grafů, tabulek, diagramů a dalších zdrojů, ověřuje si jejich správnost. • pozoruje, experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky zhodnocuje a vyvozuje obecné závěry. • osvojuje základní pojmy, odbornou terminologii, metody a postupy. Pracuje s neznámým pojmem na základě jazykové analýzy.
Kompetence digitální:	• zapojuje se do společnosti prostřednictvím různých digitálních médií • využívání různých digitálních technologií u vybraných školních pracích a projektech. Posuzuje věrohodnost informací • dodržuje autorská práva • hledá řešení problémů prostřednictvím digitálních technologií. • využívá základy počítačové grafiky (grafické editory) •uplatňuje zásady pro zpracování počítačové prezentace, zvukového záznamu a tabulek

5.6.3 Používané metody a formy

Definice kompetence	Metody, formy, strategie, činnosti,
Využívá vhodné způsoby učení, plánuje si vlastní učení. Chápe význam celoživotního vzdělávání.	*Snažíme se o získání pozitivního vztahu k učení, tím, že jim ukazujeme různé způsoby učení. Vysvětlujeme význam celoživotního vzdělávání.*
Vyhledává a třídí informace z grafů, tabulek, diagramů a dalších zdrojů, ověřuje si jejich správnost.	*Předkládáme, doporučujeme různé informační zdroje, ukazujeme, jak s nimi pracovat. Jakým způsobem pracovat se získanou informací.*
Pozoruje, experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky zhodnocuje a vyvozuje obecné závěry.	*Zařazujeme praktické úkoly ve škole i doma a učíme je, jak zpracovat výsledky a jak jich využít.*
Osvojuje základní pojmy, odbornou terminologii, metody a postupy. Pracuje s neznámým pojmem na základě jazykové analýzy.	*Pravidelnou kontrolou zadaných úkolů je vedeme k systematičnosti, dodržování termínů, zodpovědnosti.*
Využívá možnosti dalšího vzdělávání formou soutěží, projektů a olympiád.	*Motivujeme studenty k zapojení do olympiád, projektů a soutěží. Podílíme se na jejich přípravě.*
Chápe vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů. Poznatky zobecňuje a používá je v různých oblastech života.	*Zaměřujeme se na propojení získaných teoretických znalostí s praktickým životem.*
Vyslovuje hypotézy, které prakticky ověřuje, následnou analýzou a vyvozováním závěrů si zdokonaluje své schopnosti řešit problémy.	*Předkládáme žákům dostatek úloh a situací k samostatnému uvažování a tvořivému řešení problémů a využíváme různé postupy a metody.*

Vyjadřuje své myšlenky, názory v logickém sledu, souvisle a kultivovaně a stylisticky správně. Používá správně obecně platné termíny, znaky, symboly, piktogramy.	*Klademe důraz na srozumitelný slovní i písemný projev s využitím odborné terminologie.*
Stručně, přehledně i objektivně sděluje postup a výsledky svých pozorování a experimentů ústní i písemnou formou.	*Organizujeme besedy a semináře s odborníky v rámci třídy i ročníků, dbáme na aktivní přístup žáků.*
Naslouchá druhým lidem, snaží se jim porozumět, zapojuje se do diskuse, vhodně argumentuje, obhajuje svůj názor.	*Učíme žáky co nejpřesněji popisovat pozorované jevy a experimenty (laboratorní protokoly). Vyžadujeme souvislé a úplné odpovědi na zadané otázky (slovní zásoba, stylistika).*
	Vedeme žáky ke kritickému porovnávání názorů (laických i odborných), mediálních tvrzení i vlastních znalostí a praktických zkušeností.
Dodržuje zákony a společenské normy, uvědomuje si svá práva i povinnosti.	*Vedeme k osvojování dovedností spolupráce ve skupině, k zodpovědnosti za výsledky celé skupiny, k respektování různých hledisek a k čerpání poučení od jiných.*
Rozhoduje uvážlivě, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky své práce.	*Rozvíjíme schopnost hodnocení, sebehodnocení, poskytujeme průběžně možnost zpětné vazby, seznamujeme žáky s pravidly hodnocení předem. * Vedeme žáky k dodržování zákonů a společenských norem*
Uvědomuje si nutnost zodpovědnosti za zachování životního prostředí a péče o své zdraví.	*Vysvětlujeme nutnost zodpovědnosti za zachování životního prostředí, zodpovědnosti za své zdraví.*
Sleduje problematiku rozvoje, využití i zneužití chemie.	*Organizujeme přednášky, exkurze s odborníky.*
Ztotožňuje se s principy udržitelného rozvoje a akceptuje jeho aplikace v každodenním životě.	*Vybízíme žáky ke sledování rozvoje chemie a vědeckých poznatků, aby si uvědomovali neustálý vývoj a jeho přínos pro jedince i společnost.*
	Snažíme se o propojení teoretických znalostí do běžného života (šetřit s materiály, recyklovat, přemýšlet o nadprodukci, způsobu dopravy…).
Uvědomuje si svou zodpovědnost za dodržování bezpečnostních pravidel pro bezpečnost svou, ostatních a zdárný průběh práce.	*Seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví. Při praktických činnostech vyžadujeme dodržování vymezených pravidel, plnění povinností, bezpečné používání materiálů a nástrojů.*
Uvědomuje si svou zodpovědnost za výsledky své práce.	*Vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce.*
Pracuje na svém rozvoji.	*Vedeme žáky k tomu, aby si uvědomovali své potřeby, možnosti, osobní předpoklady při rozhodování se o dalším vzdělávání a budoucím zaměření, podporujeme žáky v rozvoji osobního a odborného potenciálu.*
Při spolupráci na školních akcích si prověřuje své znalosti, organizační schopnosti. Má možnost sebereflexe.	*Umožňujeme žákům podílet se na organizaci akcí pořádaných školou.*

5.6.4 Mezipředmětové vztahy

V ročníku	ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup

1.	• řeší základní výpočty z rovnic	**-->**	Matematika -> 1. ročník -> • vyjadřuje neznámou ze vzorce
	• uvede příklady využití jaderných reakcí	**-->**	Dějepis -> 3. ročník -> • charakterizuje studenou válku a vymezí svět rozdělený na bloky;
	• vyvodí závislost změny vlastnosti prvků na lokalizaci prvku v PSP (elekronegativita, poloměr, ionizační energie)	**-->**	Fyzika -> 2. ročník -> • uvede praktické využití polovodičů, přechodů PN (polovodičové diody), elektrolýzy. Vysvětlí příčiny vzniku výbojů v plynech
	• zapíše a doplní rovnice jaderných reakcí v souladu se zákonem zachování hmotnosti	**-->**	Fyzika -> 3. ročník -> • využívá zákon radioaktivní přeměny k řešení úloh – datování, ochrana životního prostředí
	• popíše typy radioaktivního záření	**-->**	Fyzika -> 3. ročník -> • rozliší různé druhy radioaktivního záření z hlediska částic, zdrojů a energie. Porovná je i z hlediska bezpečnosti a účinků na lidský organismus, doporučí ochrannou strategii
	• popíše stavbu atomu	**-->**	Fyzika -> 3. ročník -> • vysvětlí vztah mezi hmotností jádra, hmotnostním schodkem a vazebnou energií
	• zapíše symboly fyzikálních veličin a jejich jednotky (látkové množství, mol, molární hmotnost, molární objem, hmotnostní a objemový zlomek a molární koncentrace)	**-->**	Fyzika -> 1. ročník -> • vyjmenuje fyzikální veličiny SI soustavy i jejich jednotky; vyhotoví protokol z experimentálního měření a zformuluje závěr včetně analýzy chyb
	• zdůvodní význam čistoty ovzduší, uvede hlavní zdroje znečištění a diskutuje o možnostech nápravy	**-->**	Biologie -> 3. ročník -> • vysvětlí cyklus vody, dusíku a oxidu uhličitého v biosféře
	• řeší základní výpočty z rovnic	**<--**	Matematika -> 1. ročník -> • vyjadřuje neznámou ze vzorce
	• uvede příklady využití jaderných reakcí	**<--**	Dějepis -> 3. ročník -> • charakterizuje studenou válku a vymezí svět rozdělený na bloky;
	• vyvodí závislost změny vlastnosti prvků na lokalizaci prvku v PSP (elekronegativita, poloměr, ionizační energie)	**<--**	Fyzika -> 2. ročník -> • uvede praktické využití polovodičů, přechodů PN (polovodičové diody), elektrolýzy. Vysvětlí příčiny vzniku výbojů v plynech
	• zapíše a doplní rovnice jaderných reakcí v souladu se zákonem zachování hmotnosti	**<--**	Fyzika -> 3. ročník -> • využívá zákon radioaktivní přeměny k řešení úloh – datování, ochrana životního prostředí
	• popíše typy radioaktivního záření	**<--**	Fyzika -> 3. ročník -> • rozliší různé druhy radioaktivního záření z hlediska částic, zdrojů a energie. Porovná je i z hlediska bezpečnosti a účinků na lidský organismus, doporučí ochrannou strategii
	• popíše stavbu atomu	**<--**	Fyzika -> 3. ročník -> • vysvětlí vztah mezi hmotností jádra, hmotnostním schodkem a vazebnou energií
	• zapíše symboly fyzikálních veličin a jejich jednotky (látkové množství, mol, molární hmotnost, molární objem,	**<--**	Fyzika -> 1. ročník -> • vyjmenuje fyzikální veličiny SI soustavy i jejich jednotky; vyhotoví protokol z

	hmotnostní a objemový zlomek a molární koncentrace)		experimentálního měření a zformuluje závěr včetně analýzy chyb
	• zdůvodní význam čistoty ovzduší, uvede hlavní zdroje znečištění a diskutuje o možnostech nápravy	<--	Biologie -> 3. ročník -> • vysvětlí cyklus vody, dusíku a oxidu uhličitého v biosféře
2.	• uvědomí si zdravotní rizika spojená s únikem chloru, zná postup ochrana při havárii	-->	Dějepis -> 3. ročník -> • vymezí příčiny a průběh první světové války
	• uvede významné rudy železa, mědi, zinku, rtuti, uvede způsob výroby a využití významných kovů	-->	Dějepis -> 1. ročník -> • identifikuje základní atributy doby bronzové a železné
	• uvede významné rudy železa, mědi, zinku, rtuti, uvede způsob výroby a využití významných kovů	-->	Zeměpis -> 2. ročník -> • představí Rusko jako významného těžaře nerostných surovin
	• vysvětlí negativní působení uhlovodíků na životní prostředí	-->	Zeměpis -> 3. ročník -> • zhodnotí rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí
	• uvede zdroje vzniku oxidů dusíku a jejich vliv na životní prostředí, diskutuje o možnostech nápravy	-->	Fyzika -> 2. ročník -> • porovnává druhy motorů z hlediska užití, ekologie a ekonomičnosti
	• zhodnotí používání hnojiv a jejich vliv na životní prostředí	-->	Biologie -> 3. ročník -> • charakterizuje abiotické faktory prostředí a jejich vliv na organismy
	• dovede vysvětlit pojem kyselé deště, uvědomí si dopady na životní prostředí a diskutuje o formách nápravy	-->	Biologie -> 3. ročník -> • charakterizuje abiotické faktory prostředí a jejich vliv na organismy
	• uvědomí si zdravotní rizika spojená s únikem chloru, zná postup ochrana při havárii	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • vymezí příčiny a průběh první světové války
	• uvede významné rudy železa, mědi, zinku, rtuti, uvede způsob výroby a využití významných kovů	<--	Dějepis -> 1. ročník -> • identifikuje základní atributy doby bronzové a železné
	• uvede významné rudy železa, mědi, zinku, rtuti, uvede způsob výroby a využití významných kovů	<--	Zeměpis -> 2. ročník -> • představí Rusko jako významného těžaře nerostných surovin
	• vysvětlí negativní působení uhlovodíků na životní prostředí	<--	Zeměpis -> 3. ročník -> • zhodnotí rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí
	• uvede zdroje vzniku oxidů dusíku a jejich vliv na životní prostředí, diskutuje o možnostech nápravy	<--	Fyzika -> 2. ročník -> • porovnává druhy motorů z hlediska užití, ekologie a ekonomičnosti
	• zhodnotí používání hnojiv a jejich vliv na životní prostředí	<--	Biologie -> 3. ročník -> • charakterizuje abiotické faktory prostředí a jejich vliv na organismy
	• dovede vysvětlit pojem kyselé deště, uvědomí si dopady na životní prostředí a diskutuje o formách nápravy	<--	Biologie -> 3. ročník -> • charakterizuje abiotické faktory prostředí a jejich vliv na organismy

5.6.5 Průřezová témata

Podtéma	1.	2.	3.

Člověk a životní prostředí	Obecná chemie Stavba atomu Anorganické chemie	prvky 16.skupiny (chalkogeny) prvky 15. skupiny prvky 14. skupiny Chemická rovnováha Uhlovodíky a jejich klasifikace	Deriváty uhlovodíků

5.6.6 Učivo/výstupy

Chemie	1. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
OBECNÁ CHEMIE Látky a soustavy látek	• popíše látku a určí její typ
	• rozliší směs homogenní a heterogenní
	• vysvětlí rozdíl mezi směsí a chemicky čistou látkou
	• vymezí pojem chemický prvek a sloučenina, atom, molekula ion
	• navrhne vhodnou metodu dělení složek směsí (sedimentace, filtrace, krystalizace, sublimace a destilace)
	• prakticky si ověří znalost pravidel bezpečnosti,
	• pozná základní chemické nádobí, sestaví jednoduché aparatury a provede dělení vybraných směsí
Názvosloví anorganických sloučenin	• určí oxidační číslo jednotlivých prvků v molekule nebo iontu
	• pojmenuje a napíše vzorec oxidů, hydroxidů, peroxidů, hybridů, bezkyslíkatých a kyslíkatých kyselin a solí
Stavba atomu	• popíše stavbu atomu
	• charakterizuje elementární částice, nuklid, izotop
	• vysvětlí význam protonového a nukleonového čísla
	• vymezí rozdíly mezi přirozenou a umělou radioaktivitou
	• popíše typy radioaktivního záření
	• zapíše a doplní rovnice jaderných reakcí v souladu se zákonem zachování hmotnosti
	• uvede příklady využití jaderných reakcí
	• diskutuje o kladech a záporech využití jaderné energie
	• vymezí pojem atomový orbital, valenční orbital, valenční elektrony
	• uvede význam kvantových čísel
	• zapíše elektronovou konfiguraci prvků, iontů v základním a excitovaném stavu
	• vysvětlí souvislost mezi elektronovou konfigurací a vazností prvků
Periodický zákon a periodická soustava prvků (PSP)	• definuje periodický zákon
	• vysvětlí pojem perioda a skupina PSP
	• rozdělí prvky PSP podle znaků (s-, p-, d-, f-prvky, nepřechodné, přechodné, vnitřně přechodné, kovy, polokovy, nekovy)
	• aplikuje periodický zákon při charakteristice skupin nepřechodných prvků
	• vyvodí závislost změny vlastnosti prvků na lokalizaci prvku v PSP (elekronegativita, poloměr, ionizační energie)
Chemická vazba a struktura a vlastnosti látek	• vymezí podmínky vzniku chemické vazby

	• vysvětlí pojmy délka vazby, vazebná (disociační energie)
	• objasní princip kovalentní vazby a charakterizuje jednotlivé typy
	• charakterizuje iontovou a kovovou vazbu
	• popíše slabé vazebné interakce (vodíkové můstky a jejich vliv na fyzikální a chemické vlastnosti látek, van der Waalsovy síly)
	• uvede typy krystalů (atomové, molekulové, iontové, vrstevnaté)
	• vysvětlí pomocí poznatků o složení a struktuře látek jejich fyzikální vlastnosti (teplota tání a varu, vedení elektrického proudu v taveninách a vodných roztocích, rozpustnost)
	• aplikuje teorii VSEPR
	• objasní vznik krystalů a uvede jejich příklady (krystalové soustavy)
Chemický děj a jeho zákonitosti	• definuje pojmy chemická reakce, výchozí látky (reaktanty) a produkty
	• zapíše reakci chemickou rovnicí a vyčíslí ji
	• objasní princip oxidačně-redukční (redoxní), acidobazické, srážecí a koordinační (komplexotvorné) reakce
	• určí typ reakce ze zápisu chemické rovnice
	• vymezí pojmy kyselina, zásada, amfoterní látka (obojetný ion), iontový součin vody KV
	• klasifikuje roztoky podle pH (kyselé, zásadité a neutrální)
	• vypočítá pH roztoků silných kyselin a zásad
	• definuje a správně používá pojmy oxidace a redukce, oxidační a redukční činidlo
	• porovná podle Beketovovy řady napětí redoxní vlastností kovů a jejich reakce s kyselinami
	• uvede příklady oxidačně redukčních dějů v přírodě a technice (dýchací, hoření, galvanické články, elektrolýza)
Chemické výpočty	• zapíše symboly fyzikálních veličin a jejich jednotky (látkové množství, mol, molární hmotnost, molární objem, hmotnostní a objemový zlomek a molární koncentrace)
	• řeší jednoduché příklady
	• vyhledává hodnoty základních veličin v chemických tabulkách
	• řeší základní výpočty z rovnic
ANORGANICKÁ CHEMIE	• uvede výskyt, vlastnosti, chemické reakce vodíku a kyslíku
Vodík, kyslík a jeho sloučeniny	• porovná vlastnosti kyslíku a vodíku
	• uvede příklady a využití důležitých sloučenin vodíku a kyslíku (hydridy, oxidy, peroxidy)
	• zdůvodní význam čistoty ovzduší, uvede hlavní zdroje znečištění a diskutuje o možnostech nápravy
	• uvědomí si možná zdravotní rizika
	• uvede výskyt, druhy a vlastnosti vody
	• zhodnotí využitelnost různých druhů vod (povrchové a podzemní) a posoudí možné způsoby efektivního hospodaření s vodou
	• chápe nutnost šetrného zacházení s vodními zdroji
Digitální kompetence	• vypracuje digitální prezentaci na vybrané téma
	• využívá kalkulátor pro chemické výpočty

Chemie	2. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
prvky 18. skupiny (vzácné plyny)	• zapíše chemickými značkami vzácné plyny
	• uvede výskyt, fyzikální a chemické vlastnosti vzácných plynů, způsob výroby a možnosti využití
	• vysvětlí jejich inertnost
prvky 17. skupiny (halogeny)	• zapíše chemickými značkami halogeny
	• uvede výskyt, fyzikální a chemické vlastnosti halogenů
	• uvědomí si zdravotní rizika spojená s únikem chloru, zná postup ochrana při havárii
	• uvede a vysvětlí hlavní způsoby výroby a použití halogenů (chlorování pitné vody, fluorizace pitné vody, jodování soli, desinfekce jodovou tinkturou)
	• popíše fyzikální a chemické vlastnosti halogenovodíků, halogenidů, kyslíkatých sloučenin halogenů a uvede příklady využití
	• uvede způsob výroby a využití HCl
prvky 16. skupiny (chalkogeny)	• zapíše chemickými značkami chalkogeny
	• uvede výskyt, fyzikální a chemické vlastnosti chalkogenů
	• uvede a vysvětlí hlavní způsoby výroby a použití chalkogenů
	• popíše fyzikální a chemické vlastnosti sulfidů, kyslíkatých sloučenin chalkogenů a uvede příklady využití
	• uvede způsob výroby a využití kyseliny sírové
	• dovede vysvětlit pojem kyselé deště, uvědomí si dopady na životní prostředí a diskutuje o formách nápravy
prvky 15. skupiny	• zapíše chemickými značkami prvky 15. skupiny
	• uvede výskyt, fyzikální a chemické vlastnosti těchto prvků
	• uvede a vysvětlí hlavní způsoby výroby a použití prvků 15. skupiny
	• popíše fyzikální a chemické vlastnosti amoniaku, oxidů dusíku a fosforu, základních kyslíkatých kyselin a solí dusíku a fosforu
	• uvede způsob výroby a využití amoniaku, kyseliny dusičné, kyseliny fosforečné
	• vypracuje přehled běžných hnojiv
	• zhodnotí používání hnojiv a jejich vliv na životní prostředí
	• uvede zdroje vzniku oxidů dusíku a jejich vliv na životní prostředí, diskutuje o možnostech nápravy
prvky 14. skupiny	• uvede výskyt, fyzikální a chemické vlastnosti těchto prvků
	• zapíše chemickými značkami prvky 14. skupiny
	• uvede a vysvětlí hlavní způsoby výroby a použití prvků 14. skupiny
	• popíše fyzikální a chemické vlastnosti kyslíkatých sloučenin prvků 14. skupiny a uvede příklady využití
	• diskutuje o dopadech skleníkového efektu
	• popíše chemickou podstatu krasových jevů
prvky 13. skupiny	• uvede výskyt, fyzikální a chemické vlastnosti těchto prvků
	• zapíše chemickými značkami prvky 13. skupiny
	• uvede a vysvětlí hlavní způsoby výroby a použití prvků 13. skupiny

	• popíše fyzikální a chemické vlastnosti kyslíkatých sloučenin prvků 13. skupiny a uvede příklady využití
	• uvede způsob výroby a využití hliníku
s – prvky	• uvede výskyt, fyzikální a chemické vlastnosti těchto prvků
	• zapíše chemickými značkami s – prvky
	• uvede a vysvětlí hlavní způsoby výroby a použití s – prvků
	• popíše fyzikální a chemické vlastnosti bezkyslíkatých a kyslíkatých sloučenin s – prvků a uvede příklady využití
	• uvede způsob výroby a využití hydroxidu sodného
	• popíše elektrolýzu NaCl
d – prvky a jejich sloučeniny	• zapíše chemickými značkami d – prvky
	• zapíše chemickými vzorci a pojmenuje vybrané koordinační sloučeniny d – prvků a ostatních sloučenin d – prvků
	• uvede základních fyzikální a chemické vlastností d – prvků
	• uvede významné rudy železa, mědi, zinku, rtuti, uvede způsob výroby a využití významných kovů
	• uvede fyzikální a chemické vlastnosti vybraných sloučenin d-prvků, uvede příklady využití významných sloučenin d-prvků
	• chápe nutnost využívání odpadů jako druhotných surovin
f – prvky a jejich sloučeniny • obecné vlastnosti lanthanoidů, aktinoidů • uran – výskyt a použití	• charakterizuje obecné vlastnosti f – prvků
radioaktivita a její použití	• charakterizuje uran a jeho sloučeniny – výskyt, použití
Základy geochemie	• charakterizuje nerosty, odliší je od hornin
• atmosféra, hydrosféra, pedosféra, litosféra (vznik nerostů a hornin, klasifikace hornin a nerostů)	• objasní vznik krystalů, uvede příklady krystalových soustav, ložiska výskytu
	• charakterizuje obecně nerosty
	• objasní vznik krystalů a uvede jejich příklady (krystalové soustavy)
	• určuje a rozlišuje vlastnosti nerostů na základě vlastního zkoumání a pozorování
	• charakterizuje skupiny nerostů, zná základní informace o jejich vlastnostech, těžbě a využití
	• určí a rozliší vlastnosti významných nerostů
	• popíše fyzikální a chemické vlastnosti minerálů
	• jmenuje skupiny minerálů, uvádí jejich vlastnosti a využití
	• rozlišuje horniny vyvřelé, usazené, přeměněné
Chemický děj a jeho zákonitosti	• vysvětlí pojmy reakční teplo
• termochemie, reakční kinetika	• klasifikuje chemické děje podle tepelné bilance (exotermická a endotermická reakce)
	• aplikuje termochemické zákony při výpočtu reakčního tepla z termochemických rovnic
	• vysvětlí podmínky vzniku chemické reakce, pojmy srážková teorie, aktivační energie, aktivovaný komplex, reakční koordináta
	• definuje rychlost chemické reakce
	• zapíše kinetickou rovnici chemické reakce
	• řeší jednoduché příklady na výpočet rychlosti
	• vyvodí základní faktory ovlivňující rychlost chemické reakce (koncentrace látek, teplota, povrch, katalyzátor)

	• uvede praktické využití katalyzátorů
Chemická rovnováha	• vysvětlí pojem chemická rovnováha a její dynamický charakter
	• zapíše obecný vztah pro rovnovážnou konstantu z chemické rovnice dané chemické reakce
	• formuluje princip akce a reakce
	• vyvodí faktory ovlivňující rovnovážný stav, posoudí význam optimálního průběhu chemické reakce v praxi
ORGANICKÁ CHEMIE Organická chemie – úvod	• uvede příklady využití organických sloučenin a jejich význam v běžném životě
	• používá systematické i triviální názvy a vzorce (souhrnné, racionální, konstituční, konfigurační) jednotlivých typů uhlovodíků
	• objasní strukturu organických sloučenin, odvodí vaznost atomu uhlíku, popíše typy vazeb v organických sloučeninách, vysvětlí vliv charakteru vazeb na vlastnosti látek
	• objasní průběh určitých typů chemických reakcí (adice, eliminace, substituce, přesmyk), popíše reakční schémata
	• charakterizuje organické reakce podle způsobu štěpení vazby (homolytické, heterolytické), a typy reagujících částic (elektrofilní, nukleofilní, radikálové)
Uhlovodíky a jejich klasifikace	• charakterizuje uhlovodíky, popíše alkany, alkeny, alkyny a areny, používá názvosloví, popíše zdroje uhlovodíků a jejich zpracování
	• popíše řetězovou a geometrickou izomerii alkanů a alkenů, fyzikální a chemické vlastnosti uhlovodíků
	• rozliší substituční, adiční, eliminační a polymerační reakce uhlovodíků, uvede metody přípravy, popíše toxické působení arenů
	• vysvětlí změny teploty varu v homologické řadě alkanů
	• popíše a vysvětlí průběh chlorace methanu, katalytické dehydrogenace ethanu, adice chloru, chlorovodíku a vody na ethen, a ethyn, a substituční reakce benzen (nitrace, chlorace)
	• popíše výrobu plastů (PE, PP, PS) a další průmyslové využití uhlovodíků
	• vysvětlí negativní působení uhlovodíků na životní prostředí
Digitální kompetence	vypracuje prezentaci na vybrané téma
	• využívá kalkulátor pro chemické výpočty
	• tvoří laboratorní záznamy a protokoly pomocí textového editoru
	• zachytává a edituje audiovizuální záznamy experimentů

Chemie	**3. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
Deriváty uhlovodíků	• charakterizuje halogenderiváty a zařadí je do systému organických látek
Halogenderiváty	• napíše vzorce halogenderivátů a pojmenuje halogenderiváty
Dusíkaté a sirné deriváty	• uvede fyzikální vlastnosti halogenderivátů
• nitrosloučeniny	• uvede způsoby přípravy halogenderivátů, základní typy reakcí a zapíše je chemickými rovnicemi
• aminy	• charakterizuje vybrané halogenderiváty
• trioly, sulfonové kyseliny	• zná praktický význam syntetických polymerů

	• zapíše princip výroby PVC
	• vysvětlí podíl některých halogenderivátů na znečišťování životního prostředí (DDT, freony, polychlorované bifenyly)
	• charakterizuje aminy, nitrosloučeniny, thioly, sulfonové kyseliny a zařadí je do systému organických látek
	• tvoří názvy a vzorce základních látek
	• uvede příklady využití nitrosloučenin, aminů (výroba barviv a plastů), sirných derivátů (výroba tenzidů)
Kyslíkaté deriváty • hydroxysloučeniny – alkoholy a fenoly, ethery • karbonylové sloučeniny – aldehydy a ketony karboxylové kyseliny a deriváty	• charakterizuje alkoholy, fenoly, ethery a zařadí je do systému organických látek
	• aplikuje názvoslovná pravidla při tvorbě vzorců a názvů
	• uvede fyzikální vlastnosti a objasní příčinu vyšší teploty varu alkoholů ve srovnání s jinými organickými sloučeninami
	• uvede metody přípravy alkoholů a fenolů
	• rozliší substituční, eliminační, oxidační a esterifikační reakce těchto látek a zapíše je chemickými rovnicemi
	• popíše využití alkoholů a fenolů v praxi (rozpouštědla, barviva, léčiva, pesticidy, plasty)
	• uvědomí si možná zdravotní i společenská rizika spojená s aplikací některých alkoholů a fenolů
	• charakterizuje aldehydy a ketony a zařadí je do systému organických látek
	• aplikuje názvoslovná pravidla při tvorbě vzorců a názvů
	• uvede metody přípravy aldehydů a ketonů
	• rozliší adiční, oxidační a redukční reakce těchto látek
	• popíše využití aldehydů a ketonů v praxi (rozpouštědla, plasty) a uvede zásady bezpečnosti při práci s organickými rozpouštědly
	• vysvětlí princip důkazu aldehydů Tollensovým a s Fehlingovým činidlem
	• charakterizuje karboxylové kyselin a zařadí je do systému organických látek
	• tvoří názvy a vzorce důležitých karboxylových kyselin,
	• uvede metody přípravy karboxylových kyselin
	• porovná fyzikální vlastnosti karboxylových kyselin (délka řetězce, počet karboxylových skupin)
	• vysvětlí podstatu acidity
	• vysvětlí princip neutralizační, esterifikační reakce a zapíše rovnice
	• vypracuje přehled karboxylových kyselin
	• objasní význam organických kyselin v živých organismech
	• uvede příklady využití kyselin v chemickém průmyslu i v běžném životě
	• rozliší a pojmenuje základní typy derivátů karboxylových kyselin
	• tvoří názvy a vzorce funkčních a substitučních derivátů karboxylových kyselin
	• charakterizuje jejich základní reakce a zapíše rovnice
	• vysvětlí význam některých derivátů v živých organizmech
	• uvede praktické využití funkčních a substitučních derivátů
	• uvědomí si důsledky používání polymerů k. ftalové

Chemie přírodních látek Lipidy Izoprenoidy • terpeny, steroid Steroidy	• charakterizuje lipidy a uvede jejich význam v živých organizmech
	• rozdělí tyto látky podle různých kritérií
	• napíše vzorce triacylglycerolů a vosků, schematicky i složených lipidů
	• uvede význam a vlastnosti olejů, tuků, vosků, a fosfolipidů
	• vysvětlí rozdíl ve složení pevných tuků a olejů a vyvodí závěry související se zdravou výživou
	• popíše proces zpracování tuků a olejů, vysvětlí podstatu žluknutí tuků
	• popíše výrobu mýdel a princip jeho detergenčních účinků
	• charakterizuje terpeny a uvede jejich význam pro rostliny
	• vymezí pojmy silice, pryskyřice a balzámy a popíše vlastnosti a využití silic
	• rozdělí terpeny podle počtu izoprenových jednotek
	• objasní význam rostlinných barviv pro biologické procesy
	• uvede základní vlastnosti steroidů
	• rozdělí steroidy podle vlastností a biologického významu
	• charakterizuje významné steroidy a uvede jejich význam v živých organismech
	• uvědomí si zdravotní význam cholesterolu
Heterocyklické sloučeniny	• klasifikuje heterocyklické sloučeniny podle velikosti kruhu, typu a počtu heteroatomu v kruhu
	• zapíše názvy a vzorce základních heterocyklických sloučenin
	• porovná aromatický stav heterocyklů s areny (furan, thiofen, pyrrol, pyridin)
	• uvede praktické použití heterocyklických sloučenin a význam v živých organizmech
	• objasní význam rostlinných barviv pro biol. procesy
Alkaloidy	• vysvětlí alkalický charakter alkaloidů
	• uvede výskyt alkaloidů v přírodě, jejich význam a možnosti využití
	• charakterizuje vybrané alkaloidy
	• porozumí podstatě působení alkaloidu (na příkladu kofeinu, nikotinu)
	• uvede základní informace o vybraných návykových látkách a uvědomí si možná zdravotní i společenská rizika spojená s jejich užíváním
Bílkoviny	• charakterizuje bílkoviny jako přírodní makromolekulární látky
	• zapíše vzorce některých aminokyselin
	• uvede vlastnosti aminokyselin
	• vysvětlí pojem esenciální aminokyseliny a diskutuje o vegetariánství
	• zapíše vzorec jednoduchého dipepdidu a vysvětlí vznik peptidové vazby a uvede příklady peptidů
	• popíše strukturu bílkovin a uvědomí si vztah mezi strukturou a funkcí
	• uvede možnosti a význam denaturace bílkovin
	• charakterizuje vybrané proteiny a uvede jejich význam v živých organizmech
Sacharidy	• charakterizuje a klasifikuje sacharidy
	• napíše vzorce glukosy, fruktosy, ribosy, deoxyribosy

	• vyjádří acyklickou a cyklickou strukturu základních pentos a hexos pomocí Fischerových, Tollensových a Haworthových vzorců
	• popíše fyzikální a chemické vlastnosti monosacharidů a disacharidů, uvede jejich význam
	• vysvětlí podstatu glykosidické vazby
	• vysvětlí princip důkazu redukujících a nededukujících sacharidů s Fehlingovým a Tollensovým činidlem
	• uvede zdroje, vlastnosti, způsob zpracování a využití vybraných polysacharidů
	• objasní funkce sacharidů v živých organismech
Nukleové kyseliny	• porovná chemické složení, strukturu, lokalizaci a význam DNA a RNA
	• podle schématu popíše proces replikace, transkripce a translace
	• pochopí význam genetického kódu
	• řeší jednoduché úkoly s genetickým kódem
Enzymy, vitamíny, hormony	• charakterizuje enzymy jako biokatalyzátory
	• popíše strukturu a funkci enzymů
	• vysvětlí možnosti aktivace a inhibice enzymů
	• klasifikuje enzymy
	• uvede příklady využití enzymatických reakcí v praxi (biotechnologie)
	• vyvodí souvislost mezi enzymy a vitamíny
	• uvede zdroje, význam a projevy nedostatku vitamínů
	• vysvětlí principy účinku hormonů
	• uvede v přehledu význam důležitých hormonů
Biochemické děje	• vysvětlí pojmy metabolizmus, anabolizmus a katabolizmus
	• popíše podle schématu průběh základních biochemických dějů (fotosyntéza, odbourávání glukosy, kvašení, odbourávání lipidů)
Digitální kompetence	• vypracuje digitální prezentaci na vybrané téma
	zpracovává přehled chemických látek v tabulkovém editoru

5.7 Biologie

5.7.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Biologie
Oblast	Člověk a příroda
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Biologie vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Zahrnuje vzdělávací obor Biologie
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	V prvním, druhém a třetím ročníku integruje značnou část oboru Geologie. V prvním a ve třetím integruje část oblasti Člověk a zdraví obor Výchova ke zdraví. Ve všech ročnících zahrnuje vybrané kapitoly z průřezového tématu Environmentální výchova. Výchova ke zdraví: * Zdravý způsob a péče o zdraví (zdravá výživa, první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách, hygiena pohlavního styku, hygiena v těhotenství). * Změny v životě člověka a jejich reflexe (změny v období adolescence, péče o reprodukční zdraví, metody asistované reprodukce, její biologické aspekty). * Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence (civilizační choroby, poruchy příjmu potravy, choroby přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy, stres a způsoby jeho zvládání, důsledky stresu v oblasti fyzického a duševního zdraví). Geologie: Složení, struktura a vývoj Země (geologická historie Země). * Geologické procesy v litosféře (magmatický proces, zvětrávání a sedimentační proces, metamorfní procesy). Voda (povrchové vody) * Člověk a anorganická příroda (interakce mezi přírodou a společností) V prvním ročníku má biologie časovou dotaci 3 hodiny týdně, z toho jednu hodinu jednou za 14 dní na laboratorní práce. Ve druhém ročníku má biologie časovou dotaci 2 hodiny týdně. V třetím ročníku má biologie časovou dotaci 3,5 hodiny týdně. Ve čtvrtém ročníku je předmět volitelný s časovou dotací 2 hodiny týdně. Laboratorní práce probíhají s půlenými třídami. Výuka probíhá většinou v učebně biologie (vybavena nástěnnými obrazy, didaktickou technikou, sbírkovým materiálem). Laboratorní práce se uskutečňují v dobře vybavené biologické laboratoři (mikroskopy, lupy, odborná literatura). Výuka je vhodně doplněna exkurzemi (NM Praha, Hrdličkovo muzeum, ZOO Praha, Botanická zahrada Praha – jsme fakultní školou Přírodovědecké fakulty UK). Využíváme počítačovou techniku, výukové programy, vlastní i studentské prezentace a interaktivní tabuli. Vyučující i žáci mohou využívat poměrně bohatou nabídku odborné literatury a časopisů.

5.7.2 Používané metody a formy

- skupinová práce a její prezentace
- výklad spojený s diskuzí
- prezentace v PPT
- práce ve skupinách
- myšlenková mapa

- diskuse, debata, polemika
- hodiny doplňujeme promítáním videodokumentů a příp. návštěvami vzdělávacích akcí

5.7.3 Mezipředmětové vztahy

V ročníku	ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
2.	• určí znaky svědčící o postupné adaptaci obratlovců k životu na souši	-->	Zeměpis -> 2. ročník -> • na příkladech ukáže jedinečnost australské flory a fauny
	• určí znaky svědčící o postupné adaptaci obratlovců k životu na souši	<--	Zeměpis -> 2. ročník -> • na příkladech ukáže jedinečnost australské flory a fauny
3.	• popíše stavbu a funkci jednotlivých částí nervové soustavy	-->	Základy společenských věd -> 3. ročník -> • odliší a charakterizuje biologické determinanty
	• uvede přehled tělních tekutin a jejich funkci při zajišťování homeostázy	-->	Základy společenských věd -> 3. ročník -> • odliší a charakterizuje biologické determinanty
	• charakterizuje význačné lidské znaky jako výsledky procesu hominizace a sapientace	-->	Dějepis -> 1. ročník -> • definuje pojem hominizace, antropologická geneze
	• popíše tvorbu hlasu	-->	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • vysvětlí asimilaci znělosti jako pravopisný jev
	• používá správně základní ekologické termíny	-->	Zeměpis -> 3. ročník -> • vysvětlí pojmy krajinná sféra, geosystém, biodiverzita, ekologie, revitalizace krajiny
	• popíše vady zraku a sluchu a způsoby jejich nápravy	-->	Fyzika -> 3. ročník -> • řeší jednoduché praktické problémy týkající se optického zobrazení lupou, brýlemi
	• vysvětlí cyklus vody, dusíku a oxidu uhličitého v biosféře	-->	Chemie -> 1. ročník -> • zdůvodní význam čistoty ovzduší, uvede hlavní zdroje znečištění a diskutuje o možnostech nápravy
	• charakterizuje abiotické faktory prostředí a jejich vliv na organismy	-->	Chemie -> 2. ročník -> • zhodnotí používání hnojiv a jejich vliv na životní prostředí
	• charakterizuje abiotické faktory prostředí a jejich vliv na organismy	-->	Chemie -> 2. ročník -> • dovede vysvětlit pojem kyselé deště, uvědomí si dopady na životní prostředí a diskutuje o formách nápravy
	• popíše stavbu a funkci jednotlivých částí nervové soustavy	<--	Základy společenských věd -> 3. ročník -> • odliší a charakterizuje biologické determinanty
	• uvede přehled tělních tekutin a jejich funkci při zajišťování homeostázy	<--	Základy společenských věd -> 3. ročník -> • odliší a charakterizuje biologické determinanty
	• charakterizuje význačné lidské znaky jako výsledky procesu hominizace a sapientace	<--	Dějepis -> 1. ročník -> • definuje pojem hominizace, antropologická geneze
	• popíše tvorbu hlasu	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • vysvětlí asimilaci znělosti jako pravopisný jev

	• používá správně základní ekologické termíny	<--	Zeměpis -> 3. ročník -> • vysvětlí pojmy krajinná sféra, geosystém, biodiverzita, ekologie, revitalizace krajiny
	• popíše vady zraku a sluchu a způsoby jejich nápravy	<--	Fyzika -> 3. ročník -> • řeší jednoduché praktické problémy týkající se optického zobrazení lupou, brýlemi
	• vysvětlí cyklus vody, dusíku a oxidu uhličitého v biosféře	<--	Chemie -> 1. ročník -> • zdůvodní význam čistoty ovzduší, uvede hlavní zdroje znečištění a diskutuje o možnostech nápravy
	• charakterizuje abiotické faktory prostředí a jejich vliv na organismy	<--	Chemie -> 2. ročník -> • zhodnotí používání hnojiv a jejich vliv na životní prostředí
	• charakterizuje abiotické faktory prostředí a jejich vliv na organismy	<--	Chemie -> 2. ročník -> • dovede vysvětlit pojem kyselé deště, uvědomí si dopady na životní prostředí a diskutuje o formách nápravy

5.7.4 Průřezová témata

Podtéma	1.	2.	3.
Problematika vztahů organismů a prostředí	Prokaryontní organismy Biologie hub	Významné skupiny bezobratlých živočichů Významné skupiny strunatců	Ekologie
Člověk a životní prostředí	Prokaryontní organismy Systém a evoluce rostlin		

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Definice kompetencí** **Žák…**
Kompetence k řešení problémů:	• využívá možnosti dalšího vzdělávání formou soutěží, projektů a olympiád. • chápe vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů. Poznatky zobecňuje a používá je v různých oblastech života. • vyslovuje hypotézy, které prakticky ověřuje, následnou analýzou a vyvozováním závěrů si zdokonaluje své schopnosti řešit problémy.
Kompetence komunikativní:	• vyjadřuje své myšlenky, názory v logickém sledu, souvisle a kultivovaně a stylisticky správně. Používá správně obecně platné termíny, znaky, symboly, piktogramy. • stručně, přehledně i objektivně sděluje postup a výsledky svých pozorování a experimentů ústní i písemnou formou. • naslouchá druhým lidem, snaží se jim porozumět, zapojuje se do diskuse, vhodně argumentuje, obhajuje svůj názor.
Kompetence sociální a personální:	• dodržuje zákony a společenské normy, uvědomuje si svá práva i povinnosti. • rozhoduje uvážlivě, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky své práce.
Kompetence občanská:	• uvědomuje si nutnost zodpovědnosti za zachování životního prostředí a péče o své zdraví. • sleduje problematiku rozvoje, využití i zneužití chemie.

	• ztotožňuje se s principy udržitelného rozvoje a akceptuje jeho aplikace v každodenním životě.
Kompetence k podnikavosti:	• uvědomuje si svou zodpovědnost za dodržování bezpečnostních pravidel pro bezpečnost svou, ostatních a zdárný průběh práce. • uvědomuje si svou zodpovědnost za výsledky své práce. • pracuje na svém rozvoji. • při spolupráci na školních akcích si prověřuje své znalosti, organizační schopnosti. Má možnost sebereflexe.
Kompetence k učení:	• využívá vhodné způsoby učení, plánuje si vlastní učení. Chápe význam celoživotního vzdělávání. • vyhledává a třídí informace z grafů, tabulek, diagramů a dalších zdrojů, ověřuje si jejich správnost. • pozoruje, experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky zhodnocuje a vyvozuje obecné závěry. • osvojuje základní pojmy, odbornou terminologii, metody a postupy. • pracuje s neznámým pojmem na základě jazykové analýzy.
Kompetence digitální:	• zapojuje se do společnosti prostřednictvím různých digitálních médií • využívání různých digitálních technologií u vybraných školních pracích a projektech. Posuzuje věrohodnost informací • dodržuje autorská práva • hledá řešení problémů prostřednictvím digitálních technologií. • využívá základy počítačové grafiky (grafické editory) • uplatňuje zásady pro zpracování počítačové prezentace, zvukového záznamu a tabulek

5.7.5 Učivo/výstupy

Biologie	**1. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
Obecná biologie	• uvede základní biologické disciplíny a okruhy jejich zkoumání
• biologické obory	• odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností
• charakteristika života	• uvede zastoupení prvků, anorganických a organických látek v buňce a jejich význam pro buňku i organismy
• buňka – chemické složení, stavba prokaryontní a eukaryotní buňky, dělení buněk, buněčný cyklus	• popíše stavbu a funkci buněčných struktur prokaryontní a eukaryotní buňky a oba typy buněk porovná
	• popíše průběh dělení prokaryontní buňky
	• popíše fáze mitózy a uvede rozdíly v průběhu mitózy a miózy
	• vysvětlí pojem buněčný cyklus, charakterizuje jeho jednotlivé fáze
Viry	• popíše stavbu a základní proces reprodukce virů
• stavba viru	• vysvětlí rozdílné vlastnosti virů a buněčných organismů
• množení virů	• uvede příklady virových onemocnění, způsoby jejich šíření, prevence, metody léčby
• klasifikace virů a přehled významných zástupců	• zhodnotí pozitivní a negativní význam virů
	• uvede příklady nemocí způsobených priony
Prokaryontní organismy	• popíše stavbu a rozmnožování bakterií a sinic
• stavba bakterií a sinic	• určí společné a rozdílné znaky bakterií a sinic

• rozmnožování bakterií a sinic	• uvede příklady zástupců bakterií a sinic
• přehled významných zástupců bakterií a sinic	• vysvětlí význam bakterií pro koloběh látek v přírodě, pro průmysl a biotechnologie
	• uvede příklady negativního významu bakterií a sinic v přírodě a pro člověka
	• jmenuje příklady bakteriálních nemocí člověka, možnosti jejich šíření, prevence a léčby
Biologie rostlin	• objasní specifické znaky rostlinné buňky
• specifika rostlinné buňky	• charakterizuje základní typy pletiv, jejich stavbu, lokalizaci a funkci
• rostlinná pletiva	• popíše stavbu, funkci a význam vegetativních a generativních orgánů rostlin a jejich metamorfózy
• vegetativní a generativní orgány rostlin	• charakterizuje příjem, transport a výdej látek rostlinou
• fyziologie rostlin – vodní režim, osmotické jevy v buňce, minerální výživa, fotosyntéza, dýchání, kvašení	• charakterizuje základní osmotické jevy v buňce
• rozmnožování a ontogeneze rostlin	• popíše a vysvětlí princip a význam fotosyntézy u rostlin
	• objasní závislost průběhu a intenzity fotosyntézy na vnějších a vnitřních faktorech
	• popíše a vysvětlí princip a význam dýchání a kvašení, oba procesy porovná
	• jmenuje a popíše základní typy rozmnožování rostlin
	• charakterizuje ontogenezi rostlin – její fáze, faktory ovlivňující růst a vývin rostlin
Systém a evoluce rostlin	• vysvětlí rozdíly mezi stélkou a tělem vyšších rostlin
• nižší rostliny	• charakterizuje znaky řas, významné skupiny, jejich význam a využití
• mechorosty	• popíše stavbu těla, způsob rozmnožování a význam mechorostů, plavuní, přesliček, kapradin
• kapraďorosty	• pozná vybrané zástupce (přírodniny a obrázky)
• nahosemenné rostliny	• vysvětlí souvislost mezi vymřelými skupinami rostlin a uhlím
• krytosemenné rostliny	• popíše stavbu těla, rozmnožování a významné druhy nahosemenných rostlin
• vývoj rostlin na zemi	• charakterizuje stavbu, rozmnožování a systém krytosemenných rostlin
	• porovná znaky jednoděložných a dvouděložných rostlin
	• pozná a pojmenuje významné druhy krytosemenných rostlin, vysvětlí jejich využití
	• uvede příklady ohrožených rostlin a vysvětlí příčiny
	• popíše hlavní evoluční události ve vývoji rostlin, zařadí tyto události do správného geologického období
Biologie hub	• porovná stavbu buňky hub, rostlin a živočichů
• specifika buňky hub	• charakterizuje stavbu těla, způsob výživy, základní typy rozmnožování hub
• stavba, výživa, rozmnožování a funkce hub	• uvede typické znaky základních skupin hub
• systém a přehled významných zástupců hub	• pozná a pojmenuje významné zástupce hub
• stavba a funkce lišejníků	• popíše stavbu těla lišejníků
	• pozná významné zástupce
	• vysvětlí princip soužití obou složek lišejníku
	• posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků
Chromista	• charakterizuje říši Chromista

	• uvede typické znaky jednotlivých kmenů a tříd říše Chromista
	• pozná a pojmenuje významné zástupce a vysvětlí jejich význam
Praktická cvičení • pozorování rostlinných buněk a jejich struktur • pozorování rostlinných pletiv • anatomie kořene, stonku, listu, květu	• dodržuje zásady bezpečnosti při práci s biologickým materiálem, pomůckami a přístroji
• pokusy z fyziologie rostlin	• používá základní biologické postupy a techniky
• mikroskopické preparáty řas, mechorostů, hub	• pozoruje mikroskopem vybrané biologické objekty a dokumentuje pozorování jednoduchými nákresy s popisem
• poznávání dřevin v zimním období	• provede jednoduchý experiment podle návodu a vyvodí závěr
• poznávání zástupců vybraných čeledí krytosemenných rostlin	• používá jednoduché klíče k určování rostlinných znaků a zástupců
Digitální kompetence	• vypracuje digitální prezentaci vybrané téma
	• používá jednoduché klíče a aplikace k určování rostlinných znaků a zástupců
	• zachytává a edituje audiovizuální záznamy biologických preparátů

Biologie	**2. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
Prvoci	• uvede specifika jednobuněčných forem živočichů
• bičíkovci	• popíše stavbu vybraných typů buněk prvoků a vysvětlí funkci organel a dalších buněčných struktur
• kořenonožci	• uvede základní typy rozmnožování prvoků a jejich souvislost s výměnou genetické informace
• výtrusovci	• charakterizuje významné skupiny prvoků a jejich významné zástupce
• nálevníci	• popíše projevy vybraných nemocí člověka způsobených prvoky a uvede možnosti ochrany
	• vysvětlí význam prvoků v potravních řetězcích
Stavba těla mnohobuněčných živočichů	• popíše hierarchické uspořádání těla mnohobuněčných organismů
	• uvede základní informace o typech tkání
	• charakterizuje tělní vrstvy dvojvrstevných a trojvrstevných živočichů
Významné skupiny bezobratlých živočichů	• charakterizuje orgánové soustavy jednotlivých systematických jednotek
• houbovci	• vyvodí evoluční změny a důležité adaptace orgánových soustav
• žahavci	• uvede taxonomické rozdělení těchto organismů
• ploštěnci	• objasní způsoby rozmnožování
• hlísti	• charakterizuje významné zástupce
• měkkýši	• vysvětlí ekologický význam půdních bezobratlých
• kroužkovci	• vysvětlí funkce zooplanktonu v potravních řetězcích
• členovci	• uvede příklady parazitických zástupců
• ostnokožci	• vysvětlí jejich adaptace a strategie
	• uvědomí si možná zdravotní rizika spojená s napadením parazitem
	• zhodnotí význam hmyzu v přírodě a pro člověka

	• uvede příklady ohrožených živočichu a možné příčiny tohoto stavu
Významné skupiny strunatců • pláštěnci • kopinatci • obratlovci • kruhoústí • paryby	• vyvodí evoluční změny a důležité adaptace orgánových soustav
• ryby	• charakterizuje typické znaky podkmenů, tříd a významných zástupců strunatců
• obojživelníci	• vysvětlí základní fylogenetické vztahy mezi třídami suchozemských obratlovců
• plazi	• určí znaky svědčící o postupné adaptaci obratlovců k životu na souši
• ptáci	• zhodnotí význam těchto živočichů v přírodě i pro člověka
• savci	• popíše hlavní evoluční změny ve vývoji živočichů a zařadí tyto události do správného geologického období
Digitální kompetence	• vypracuje digitální prezentaci vybrané téma
	• vyhledává obrázky a informace k vybraným tématům

Biologie	**3. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
Vznik a vývoj života na Zemi	• porovná významné hypotézy o vzniku života (kreační, panspermická, evoluční abiogeneze)
	• uvede teorie o vzniku druhů (kreační, kataklyzmat, evoluční)
	• diskutuje o těchto teoriích
	• objasní principy přírodního a pohlavního výběru
	• doloží příklady procesů konvergence a divergence
	• uvede hlavní geologické a evoluční události na Zemi
	• používá vybrané termíny z paleontologie
Biologie člověka • opěrná a pohybová soustava	• charakterizuje typy tkání
	• popíše stavbu kostní tkáně, kosti
	• uvede typy kostí a jejich spojení
	• popíše kostru člověka a vyvodí její funkce
	• objasní vliv výživy na růst a vývoj kostí
	• popíše proces růstu dlouhých kostí a změny v průběhu ontogenetického vývoje
	• zná zásady první pomoci při zranění páteře a zlomeninách kostí
	• uvede základní poruchy a nemoci opěrné soustavy
	• porovná stavbu, funkci a význam kosterních a hladkých svalů a srdeční svaloviny
	• popíše stavbu kosterního svalu a princip jeho činnosti
	• objasní změny při práci svalu při sníženém přísunu kyslíku
	• určí polohu a pojmenuje vybrané kosterní svaly
	• vysvětlí funkční propojení kosterních svalů a kostry a jejich význam pro pohyb
Oběhová soustava a imunitní systém	• uvede přehled tělních tekutin a jejich funkci při zajišťování homeostázy
	• vysvětlí vztah mezi krví, tkáňovým mokem a mízou

	• charakterizuje jednotlivé složky krve s hlediska jejich stavby a funkce
	• vysvětlí rozdíl mezi mechanismy nespecifické a specifické imunity, popíše rozdíl mezi buněčnou a látkovou imunitou
	• objasní, co je podstatou preventivního očkování proti infekčním chorobám
	• vysvětlí podstatu krevních skupin
	• popíše stavbu srdce a princip jeho činnosti
	• vysvětlí funkční uspořádání malého plicního a velkého tělního oběhu krve
	• porovná stavbu a funkci žíly, tepny a vlásečnice
	• objasní význam lymfatického systému
	• zná zásady první pomoci při zástavě srdeční činnosti a krvácení
	• uvede základní nemoci krve a cévní soustavy, pochopí význam a možnosti prevence
Dýchání a dýchací soustava	• popíše stavbu dýchacích cest a plic
	• objasní rozdíl mezi dýcháním vnějším a vnitřním
	• vysvětlí mechanismus vdechu a výdechu
	• popíše základní způsob transportu kyslíku a oxidu uhličitého krví
	• objasní podstatu nerespiračních funkcí dýchací soustavy
	• zdůvodní rozdílnou citlivost tkání na nedostatek kyslíku
	• zná postup při zahájení resuscitace
	• popíše tvorbu hlasu
	• uvede základní nemoci dýchacích cest a plic, zná možnosti prevence
Trávicí soustava a metabolismus	• popíše stavbu a funkci jednotlivých částí trávicí soustavy
	• uvede význam jednotlivých složek potravy a jejich metabolické souvislosti
	• vysvětlí postup trávení a vstřebávání sacharidů, bílkovin a tuků při jejich průchodu trávicí soustavou
	• vysvětlí význam symbiotických bakterií v trávicí soustavě
	• objasní význam vrátnicového oběhu a jater
	• specifikuje zásady zdravé výživy s ohledem na stav organismu (zdraví a nemoc, nadměrnou fyzickou a duševní námahu, těhotenství a stáří)
	• uvede základní nemoci trávicího ústrojí a uvědomí si konkrétní rizika a možnosti prevence
Vylučovací soustava a kůže	• uvede přehled odpadních látek živočichů
	• popíše stavbu a funkci vylučovací soustavy
	• popíše stavbu nefronu člověka a objasní základní děje
	• objasní příčiny vedoucí ke změnám produkce a složení moči
	• zdůvodní, proč patří vyšetření krve, moči a krevního tlaku k základním lékařským vyšetřením
	• popíše stavbu a funkci kůže a typy kožních derivátů
	• zná zásady první pomoci při poranění kůže, omrzlinách a popáleninách
	• uvede základní nemoci vylučovací soustavy a kůže a uvědomí si vliv rizikových faktorů
	• vysvětlí mechanizmy termoregulace
Řídící systémy organismu	• popíše stavbu a funkci jednotlivých částí nervové soustavy

• nervová soustava • hormonální soustava	• popíše stavbu a funkci neuronu
	• objasní základní princip synapse, vedení nervového vzruchu a průběh reflexního oblouku
	• popíše inervaci a řízení činností tělních orgánů
	• uvede rozdíly mezi motorickým a vegetativním nervovým systémem
	• zdůvodní důsledky konkrétních poškození částí nervové soustavy
	• vysvětlí podstatu podmíněných a nepodmíněných reflexů
	• charakterizuje žlázy s vnitřní sekrecí a hormony
	• objasní projevy nadbytku nebo nedostatku určitého hormonu
	• porovná hormonální a nervovou regulaci a uvědomí si jejich vzájemnou provázanost
	• pochopí význam řídících soustav v zátěžových situacích (stres) a uvědomí si vztah mezi stresem a vznikem civilizačních chorob
Smyslové orgány	• popíše stavbu a funkci smyslových orgánů a dalších významných receptorů
	• popíše vady zraku a sluchu a způsoby jejich nápravy
Rozmnožovací soustava a vývoj člověka	• popíše stavbu a funkci pohlavní soustavy muže a ženy
	• objasní proces spermatogeneze a oogeneze a porovná oba procesy a pohlavní buňky
	• popíše ovulaci a menstruační cyklus ženy
	• charakterizuje proces oplození vajíčka a uvede možnosti prokázání těhotenství, možnosti asistované reprodukce
	• popíše průběh těhotenství a uvede příklady působení rizikových faktorů, uvědomí si možné následky
	• charakterizuje stručně jednotlivá období života člověka
	• objasní proces stárnutí člověka a uvede faktory, které stárnutí ovlivňují
	• uvede základní informace o AIDS a o pohlavně přenosných chorobách, o možnosti prevence, je si vědom rizik
	• uvede základní typy antikoncepčních metod a zhodnotí jejích klady a zápory
Fylogenetický vývoj člověka	• zařadí poddruh Homo sapiens sapiens do systému živočichů
	• vyvodí podmínky pro vznik různých vývojových linií
	• orientuje se ve fylogenetickém vývoji člověka
	• charakterizuje význačné lidské znaky jako výsledky procesu hominizace a sapientace
Genetika • molekulární základy dědičnosti	• popíše složení, strukturu a funkci nukleových kyselin
	• objasní podstatu genetického kódu popíše průběh replikace, transkripce a translace
	• objasní základní genetické pojmy
Genetika buňky	• porovná uložení genetické informace v prokaryotní a eukaryotní buňce
	• popíše stavbu chromozomu
	• popíše jednotlivé fáze mitózy a meiózy
	• objasní genetické důsledky mitózy a meiózy
	• vysvětlí podstatu a genetické důsledky crossing-overu
Genetika mnohobuněčného organismu	• vysvětlí základní pojmy související s křížením

	• vysvětlí Mendelovy zákony a aplikuje je při řešení základních příkladů na monohybridní křížení
	• uvede typy chromozomového určení pohlaví a významné odchylky
	• objasní podstatu dědičnosti znaků vázaných na pohlaví
	• řeší základní příklady týkajících se těchto znaků a stanovuje prognózu
	• vysvětlí evoluční význam pohlavního rozmnožování
Genetická proměnlivost	• charakterizuje faktory podmiňující proměnlivost organismu
	• uvede typy mutací, příčiny jejich vzniku a jejich následky
	• zhodnotí význam mutace z hlediska evolučního a zdravotního
Genetika populací	• objasní genetické zákonitosti v autogamické populaci
	• vysvětlí podstatu genetické rovnováhy v panmiktické populaci
	• řeší jednoduché příklady pomocí Hardyho-Weinbergova zákona
	• charakterizuje faktory narušující genetickou rovnováhu v populaci
	• vysvětlí rizika vyplývající z příbuzenské hybridizace
Genetika člověka	• uvede základní metody výzkumu genetiky člověka
	• diskutuje o etických aspektech a hledá argumenty v historii
	• uvede příklady dědičných chorob člověka
Ekologie	• používá správně základní ekologické termíny
	• charakterizuje abiotické faktory prostředí a jejich vliv na organismy
	• vysvětlí cyklus vody, dusíku a oxidu uhličitého v biosféře
	• definuje pojem populace, společenstvo a ekosystém
	• popíše základní vztahy organizmů ve společenstvu
Vybrané kapitoly z geologie • magmatický proces • zvětrávání a sedimentace • metamorfní procesy	• objasní proces vzniku magmatu, jeho uvolnění a následné krystalizace
	• vyvodí souvislost mezi podmínkami krystalizace a typy vyvřelých hornin
	• vysvětlí princip mechanického a chemického zvětrávání
	• pochopí souvislost mezi typy sedimentace a typy usazených hornin
	• objasní příčiny a podmínky přeměny hornin
	• vyvodí souvislost mezi podmínkami přeměny a typy metamorfovaných hornin
	• vysvětlí vztah mezi sedimenty, vyvřelinami a metamorfovanými horninami (horninový cyklus)
	• na mapě ČR lokalizuje výskyt základních typů hornin
	• uvede důležité fáze ve vývoji Českého masivu
Praktická cvičení • opěrná soustava • cévní soustava • dýchací soustava • nervová soustava • smyslové orgány • vývoj člověka • genetika	• dodržuje zásady bezpečnosti při práci s biologickým materiálem a přístroji
	• používá základní biologické postupy a techniky
	• porovná znaky na kostře muže a ženy, věkové změny
	• prakticky provede měření tlaku a tepu
	• změří apnoickou pauzu a dechovou frekvenci
	• prakticky ověří některé nepodmíněné reflexy
	• ověří si funkci vybraných smyslových orgánů
	• porovná kostru člověka a jiného primáta

• geologie – těžba a rekultivace	• řeší vybrané úlohy z genetiky
	• vyhodnotí ekologickou únosnost těžby surovin a možnosti rekultivace (se zaměřením na náš region)
	• vyhodnotí možnosti ukládání odpadů a jejich využití (recyklace)
Digitální kompetence	• tvoří prezentace na vybraná témata
	• využívá měřící systémy a aplikace při charakteristice svalové, cévní a dýchací soustavy
	• využívá LLM (AI) při charakteristice soustav a onemocnění člověka

5.8 Zeměpis

5.8.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Zeměpis
Oblast	Člověk a příroda
Charakteristika předmětu	Předmět Zeměpis vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis a integruje část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Geologie: * Složení, struktura a vývoj Země (geologická historie Země, Země jako geologické těleso) * Geologické procesy v litosféře (deformace litosféry, zvětrávání a sedimentační proces), Voda (povrchové vody, podzemní vody) * Člověk a anorganická příroda (vznik a vývoj půd, interakce mezi přírodou a společností, práce v terénu a geologická exkurze) Vyučuje se v prvním, druhém a třetím ročníku vyššího stupně gymnázia: v prvním a třetím ročníku po 2 hodinách týdně, ve druhém ročníku po 3 hodinách týdně. Jeho celková hodinová dotace je tedy 7 hodin týdně. Ve čtvrtém ročníku vyššího stupně gymnázia se předmět nabízí jako volitelný s hodinovou dotací 2 hodiny týdně. Zeměpis je již svou podstatou předmět propojující poznatky z řady přírodních, humanitních a technických věd. Učí žáky chápat svět ve vzájemných souvislostech, podněcuje jejich zájem o místní region a rozvíjí i jejich schopnost pracovat s moderní technikou. Jeho prostřednictvím si žáci vytvářejí nejen sumu poznatků o Zemi, ale rozvíjejí i svou schopnost : * chápat svět ve vzájemných souvislostech a řešit různé geografické problémy * pracovat ve skupině * formulovat své názory a vhodně argumentovat * naslouchat druhým a respektovat je * tolerovat kulturu a tradice jiných národů * chránit životní prostředí. Tomu odpovídají i metody a formy práce. Předmět se realizuje střídavě v kmenových učebnách jednotlivých tříd a v odborné učebně zeměpisu vybavené počítačem, dataprojektorem, interaktivní tabulí, DVD přehrávačem a vizualizér. Při výuce využíváme i další techniku, jako jsou digitální fotoaparáty a GPS přístroje. Vedle vyučovacích hodin realizovaných v učebnách zařazujeme do výuky také práce v terénu a projektové vyučování. Během školního roku nabízíme žákům také různé přednášky a besedy, které rozšiřují zajímavou formou probírané učivo. Zájem žáků o zeměpis podporujeme i jejich možností účastnit se každoročně Zeměpisné olympiády a interaktivních cestopisných přednášek. V předmětu se realizují průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Environmentální výchova.

5.8.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé	Definice kompetencí Žák/Žáci…

cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	
Kompetence k řešení problémů:	• řeší problémové otázky a úkoly, hledají na základě osvojených poznatků řešení problému. • jsou motivováni k tomu, aby se nebáli říct vlastní názor na danou problematiku. • diskutují s cílem nalezení správného řešení. • využívají geografická data s cílem vymezení limitu jevů, porovnávají a odhadují. • využívají vlastní zkušenosti ve společné práci. • problémové úlohy testů a zeměpisných olympiád žáci využívají k pochopení složitosti geografických dějů. • propojují teoretické znalosti s praxí na exkurzích a zeměpisných vycházkách.
Kompetence komunikativní:	• prezentují a obhajují vlastní názory, formulují své myšlenky. • se vyjadřují výstižně a v logickém sledu (při ústních referátech, prezentaci výsledků projektů a skupinových prací, vlastních zážitků z cestování apod.). • ve výuce mají dostatek možností naslouchat promluvám druhých žáků a vhodně na ně dokážou reagovat (obhajovat názory, argumentovat). • prezentují svá zjištění před třídou samostatně i ve skupině a zvládají tak stres a trému. (referáty, počítačové prezentace, projekty). • jsou schopni pracovat s různými textovými a obrazovými materiály v tištěné i elektronické podobě, s animací a videem • jako prostředkem k rozvoji komunikativních schopností. • (pokud je to možné) odevzdávají práce (referáty, úkoly) v elektronické podobě.
Kompetence sociální a personální:	• společně budují přátelskou atmosféru ve třídě, podporují se navzájem v dobrých výsledcích studia, pochvalou a uznáním se motivují k další práci.. • talentovaní žáci mají vždy možnost využít svých znalostí a dovedností v nadstavbových aktivitách - účast v Zeměpisné olympiádě a na zájmových dobrovolných akcích (besedy, přednášky…) ve škole i mimo školu. • jsou ohleduplní v chování a jednání s jinými lidmi. • respektuje rozdílnosti lidí, ras, národů, příslušníků různých náboženství apod. (rozmanitost světa znamená rozdíly mezi lidmi, ale současně i jejich rovnost). • principy podporuje i v rámci třídy a školy a využívá přitom zkušeností žáků jiných národností. spolupracuje v rámci skupinového vyučování a učí se tak se spolužáky přijímat různé role a spolupracovat.

Kompetence občanská:	• respektuje dohodnutá pravidla při vyučování a tato pravidla spoluvytváří. • se seznamuje s živelními katastrofami (povodně, zemětřesení, tsunami, sopečná činnost) a je schopen vyhledat či poskytnout pomoc a chovat se zodpovědně. • se seznamuje s různými formami pomoci lidem v oblastech postižených přírodní katastrofou a trvalou chudobou a rozvíjí svou empatii a solidaritu s jinými lidmi. • chápe pojem lidská práva a předkládáme mu příklady jejich porušování v různých oblastech světa. na příkladech různých politických systémů je žák schopen uvést principy demokracie a její přednosti proti jiným formám vlády. • dokáže rozpoznat nebezpečí nepromyšlených zásahů člověka do přírody a myslí v globálních souvislostech (trvale udržitelný rozvoj, spolupráce občanů na jeho udržení). • v rámci učiva o ČR posiluje vlastní vědomí našich národních hodnot a tradic a evropanství. • se seznamuje s místní oblastí a získává tak zájem a pocit sounáležitosti k vlastnímu městu a jeho okolí.
Kompetence k podnikavosti:	• plní všechny zadaných úkoly v dohodnutém termínu a kvalitě. • je v plnění úkolů pečlivý a systematický. • používá základní geografické pomůcky a přístroje (mapy, buzoly, přístroje GPS, tištěné a obrazové materiály). • ctí potřebu pracovat v čistém a zdravém prostředí. • dovede vyhledávat a zpracovávat různé informace a vytvářet výstupy v písemné, ústní a elektronické podobě. • chápe vztah mezi ekonomickým rozvojem a ekologickými limity a uvědomuje si, že by obě složky měly být v rovnováze. • má možnost využít znalostí a dovedností z našeho oboru při přípravě na budoucnost a seznamujeme se s možnostmi profesního uplatnění, které dává geografie.
Kompetence k učení:	• chápe obecné zákonitosti v krajinné sféře a aplikuje je ve světových i lokálním měřítku (místní oblasti). • chápe rozmanitost svět v širších souvislostech a vnímá ho jako komplex jevů, které jsou vzájemně propojený a navzájem spolu souvisí. • získává spolehlivé, aktuální a objektivní informace, které mu v budoucnu pomohou k objektivnímu rozhodování a posuzování problémů světa. • vyhledává informace, kriticky je posuzuje a využívá v praktickém životě. • pracuje s mapou, ovládá dovednost orientovat se v různých typech map včetně map v elektronické podobě. • umí analyzovat a kriticky hodnotit různé texty, grafy, tabulky, fotografie atd. a ze získaných dat vyvozuje závěry. • ovládá schopnost pracovat s moderní digitální technikou (přístroje GPS, digitální fotoaparáty, interaktivní tabule, vyhledávání geografických informací na internetu, moderní způsoby tvorby map - GIS). • dokáže vyhodnocovat a třídit informace, které aplikuje do zadaných referátů, projektových prací. sleduje aktuální vývoj ve světě i v ČR a je schopen rozlišit objektivní informace od dezinformací na základě kritické analýzy. • prostřednictvím aktivit zaměřených na náš region poznává a získává vztah k místo svého bydliště a ke svému okolí.

	• se účastní exkurzí, přednášek a projektů čímž se aktivní a zábavnou formou seznamují s geografickou problematikou. • dokážou pracovat s prameny geografických informací (odborné geografické i populárně vědecké časopisy, televizní pořady, rozhlas apod.) • je schopen objektivně posoudit vlastní znalosti a dovednosti i výkonů ostatních spolužáků.
Kompetence digitální:	• zapojuje se do společnosti prostřednictvím různých digitálních médií • využívají různých digitálních technologií u vybraných školních pracích a projektech. Posuzuje věrohodnost informací • dodržuje autorská práva • hledá řešení problémů prostřednictvím digitálních technologií. • využívá základy počítačové grafiky (grafické editory) • uplatňuje zásady pro zpracování počítačové prezentace, zvukového záznamu a tabulek

5.8.3 Mezipředmětové vztahy

V ročníku	ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
1.	• pracuje s grafickým i číselným měřítkem	-->	Matematika -> 1. ročník -> • užívá vlastnosti podobnosti v praktických úlohách – měřítko
	• zhodnotí rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí	-->	Chemie -> 2. ročník -> • vysvětlí negativní působení uhlovodíků na životní prostředí
	• pracuje s grafickým i číselným měřítkem	<--	Matematika -> 1. ročník -> • užívá vlastnosti podobnosti v praktických úlohách – měřítko
	• zhodnotí rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí	<--	Chemie -> 2. ročník -> • vysvětlí negativní působení uhlovodíků na životní prostředí
2.	• uvede příklady spolupráce ČR se sousedními zeměmi v rámci euroregionů	-->	Základy společenských věd -> 2. ročník -> •uvede důvody vzniku RE, OSN, NATO a popíše činnost těchto organizací
	• nachází vzájemné souvislosti a vazby mezi jednotlivými přírodními složkami krajiny a sociosférou	-->	Chemie -> 2. ročník -> • vysvětlí negativní působení uhlovodíků na životní prostředí
	• uvede příklady spolupráce ČR se sousedními zeměmi v rámci euroregionů	<--	Základy společenských věd -> 2. ročník -> •uvede důvody vzniku RE, OSN, NATO a popíše činnost těchto organizací
	• nachází vzájemné souvislosti a vazby mezi jednotlivými přírodními složkami krajiny a sociosférou	<--	Chemie -> 2. ročník -> • vysvětlí negativní působení uhlovodíků na životní prostředí
	• zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry jednotlivých krajů a porovná je, vysvětlí jejich klady a zápory	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • rozliší podoby a útvary národního jazyka
3.	• zhodnotí přírodní poměry Afriky ve vzájemných vztazích a souvislostech	-->	Dějepis -> 1. ročník -> • objasní souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních států

	• zhodnotí přírodní poměry Severní Ameriky ve vzájemných vztazích a souvislostech	-->	Dějepis -> 2. ročník -> • srovná úlohu a podobu podnikání v obou částech Severní Ameriky – sever x jih
	• vysvětlí postavení Číny ve světové ekonomice a její vliv na průmysl Evropy (ČR)	-->	Dějepis -> 3. ročník -> • charakterizuje vnitřní vývoj Číny a její současné postavení
	• zhodnotí přírodní poměry Afriky ve vzájemných vztazích a souvislostech	<--	Dějepis -> 1. ročník -> • objasní souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních států
	• zhodnotí přírodní poměry Severní Ameriky ve vzájemných vztazích a souvislostech	<--	Dějepis -> 2. ročník -> • srovná úlohu a podobu podnikání v obou částech Severní Ameriky – sever x jih
	• na příkladech ukáže jedinečnost australské flory a fauny	<--	Biologie -> 2. ročník -> • určí znaky svědčící o postupné adaptaci obratlovců k životu na souši
	• zhodnotí přírodní poměry regionu ve vzájemných vztazích	<--	Dějepis -> 1. ročník -> • objasní souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních států
	• představí Itálii jako ekonomicky nejvýznamnější stát oblasti	<--	Dějepis -> 1. ročník -> • vyloží příčiny expanze Říma ve Středomoří
	• uvede společné a odlišné znaky zemí této oblasti z hlediska jejich historického vývoje	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • dokáže spřízněnost slovanských jazyků
	• zhodnotí přírodní poměry regionu ve vzájemných vztazích	<--	Dějepis -> 1. ročník -> • objasní souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních států
	• vysvětlí historii vzniku Izraele a současné vztahy mezi Židy a Palestinci	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • orientuje se ve vývoji izraelsko-arabského konfliktu a porozumí jeho příčinám
	• představí Itálii jako ekonomicky nejvýznamnější stát oblasti	<--	Dějepis -> 1. ročník -> • vyloží příčiny expanze Říma ve Středomoří
	• objasní národnostní a náboženskou strukturu obyvatelstva a vysvětlí jeho historické vazby na dnešní Rusko	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • dokáže spřízněnost slovanských jazyků
	• uvede společné a odlišné znaky zemí této oblasti z hlediska jejich historického vývoje	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • dokáže spřízněnost slovanských jazyků
	• objasní historický vývoj země ve 20. století	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • porozumí situaci v Rusku; zhodnotí význam ruských revolucí
	• na příkladech doloží historicky podmíněnou blízkost českého a slovenského národa	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • posoudí národnostní problémy Československa a možné způsoby jejich řešení;
	• objasní historický vývoj země ve 20. století	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • vymezí komunistickou diktaturu v Sovětském svazu ve 20. a 30. letech a její projevy
	• objasní historický vývoj země ve 20. století	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • charakterizuje politický vývoj v SSSR a jeho postavení jako světové velmoci
	• vysvětlí pojmy krajinná sféra, geosystém, biodiverzita, ekologie, revitalizace krajiny	<--	Biologie -> 3. ročník -> • používá správně základní ekologické termíny

	• vysvětlí postavení Číny ve světové ekonomice a její vliv na průmysl Evropy (ČR)	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • charakterizuje vnitřní vývoj Číny a její současné postavení
3.	• zařadí ČR do hospodářství Evropy a významných mezinárodních organizací	-->	Základy společenských věd -> 2. ročník -> •uvede důvody vzniku RE, OSN, NATO a popíše činnost těchto organizací
	• zhodnotí rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí	-->	Chemie -> 2. ročník -> • vysvětlí negativní působení uhlovodíků na životní prostředí
	• zařadí ČR do hospodářství Evropy a významných mezinárodních organizací	<--	Základy společenských věd -> 2. ročník -> •uvede důvody vzniku RE, OSN, NATO a popíše činnost těchto organizací
	• zhodnotí rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí	<--	Chemie -> 2. ročník -> • vysvětlí negativní působení uhlovodíků na životní prostředí
	• zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry jednotlivých krajů a porovná je, vysvětlí jejich klady a zápory	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • rozliší podoby a útvary národního jazyka
	• definuje aglomeraci, konurbaci, urbanizaci a suburbanizaci a jejich vývoj po r.1989 a vyjmenuje naše velkoměsta	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • vysvětlí začlenění folklóru do literatury

5.8.4 Průřezová témata

Podtéma	1.	2.	3.
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	Afrika Amerika	Asie Evropa	Regiony ČR
Sociální komunikace			Obyvatelstvo ČR – porovnání migrace s ostatními státy Evropy, vztah občanů k migrantům a národnostním menšinám, zejména k Romům
Spolupráce a soutěž	Afrika – práce na projektu Amerika – práce na projektu	Asie – práce na projektech – výtvarná/počítačová prezentace vybrané oblasti Asie Evropa – práce na projektech – výtvarná/počítačová prezentace vybrané oblasti Evropy	Regiony ČR – skupinová práce na projektech
Globalizační a rozvojové procesy		Východní Asie – Čína a její vliv na současnou ekonomiku světa	Hospodářství ČR – kladné a záporné stránky globalizace z hlediska české ekonomiky

Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	Politická mapa světa. Mezinárodní organizace – nerovnoměrný vývoj světa, chudoba a bohatství, kritéria jejich hodnocení Afrika – ohniska napětí a konfliktů, migrace – uprchlíci, hlad a podvýživa, nemoci, vykořisťování dětí aj Amerika – postavení USA jako světové velmoci, globalizace a nadnárodní společnosti	Jihozápadní Asie - světová ohniska napětí – Írán, Irák, Afghánistán, Izrael, terorismus Jižní Asie - spory mezi muslimy a hinduisty v Indii, mezi Indií a Pákistánem o Kašmír, konflikt na Cejlonu, situace v Nepálu Jihovýchodní Asie - konflikty regionu Východní Asie - ohniska napětí ve východní Asii Západní Asie, ... - nedemokratické režimy Střední Asie, ohniska napětí v Zakavkazsku – Abcházie, Jižní Osetie, Náhorní Karabach Západní Evropa - Ulster Jižní Evropa - Baskicko Jihovýchodní Evropa - válka na Balkáně	Obyvatelstvo ČR – mezinárodní migrace – zařazení migrantů do české společnosti, jejich profesní profilace
Žijeme v Evropě		Rusko – geografický a geopolitický profil Ruska Evropa – geografický a geopolitický profil evropských zemí	Česká republika – ČR jako součást světových a evropských organizací, vztahy se sousedními zeměmi a spolupráce s nimi – CEFTA, euroregiony Hospodářství ČR – ekonomický vývoj českých zemí v evropském a světovém kontextu
Základní problémy sociokulturních rozdílů	Afrika – rovnocennost všech ras, etnická, rasová, náboženská nesnášenlivost Amerika – příčiny a důsledky etnické různorodosti Severní Ameriky Latinská Afrika – rovnocennost společnost zemí Latinské Ameriky jako model klidného soužití lidí různých ras a národů	Austrálie – vztah evropských přistěhovalců a původních obyvatel Austrálie Oceánie – postavení původních obyvatel ve společnosti Jihozápadní Asie – problém etnické a náboženské nesnášenlivosti	Obyvatelstvo ČR
Problematika vztahů organismů a prostředí	Země ve vesmíru – základní podmínky života na Zemi ve srovnání s jinými tělesy Sluneční soustavy		

Člověk a životní prostředí	Afrika – rychlý růst populace, nedostatek pitné vody, rozšiřování pouští, kácení pralesů aj Amerika – národní parky Latinská Amerika – problémy Amazonie, problémy velkých měst	Austrálie – jedinečnost australské fauny a flóry a nevhodné zásahy člověka do krajiny Antarktida a Arktida – globální oteplování a možné ohrožení živočichů, vědecký výzkum Antarktidy Západní Asie, ... - ekologická a humanitární katastrofa v oblasti Aralu	Hospodářství ČR – těžba nerostných surovin a její důsledky, výhody a nevýhody energetických zdrojů, využití půdy a vliv člověka na půdu
Životní prostředí regionu a České republiky			Česká republika – současný stav ochrany přírody v ČR

5.8.5 Učivo/výstupy

Zeměpis	**1. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
Úvod do geografie	• porovná postavení geografie v minulosti a dnes
• vznik a vývoj geografie a její význam	• definuje geografii a uvede její praktický význam
• objekt geografie	• vymezí krajinou sféru
• členění geografie	• rozdělí geografii na dílčí geografické disciplíny
• postavení geografie mezi vědami	• zařadí geografii do systému věd jako vědu nacházející se v průniku přírodních, společenských i technických věd
	• efektivně využívá digitální nástroje a technologie k provádění základního geografického výzkumu
Země ve vesmíru	• popíše postavení Země ve vesmíru a porovná Zemi s dalšími tělesy naší Sluneční soustavy
• postavení Země ve vesmíru	• popíše velikost a tvar Země a podá o něm důkazy
• tvar a velikost Země	• definuje pojmy geoid, rotační a referenční elipsoid a referenční koule
• pohyby Země a důsledky těchto pohybů	• vysvětlí směr, rychlost a důsledky rotace Země
• Měsíc	• vysvětlí význam sklonu osy rotace
• čas a kalendář	• vysvětlí a zakreslí působení Coriolisovy síly na pohybující se hmoty na Zemi
	• objasní a zakreslí pohyb Země kolem Slunce
	• vysvětlí příčiny střídání ročních období a různé délky dne a noci v různých zeměpisných šířkách během roku
	• popíše a zakreslí postavení Země ve dnech rovnodenností a slunovratů
	• objasní polární den a noc
	• objasní důvody vzniku časových pásem na Zemi a vytvoření datové hranice
	• rozliší místní a pásmový čas
	• vypočítá změny času a data jednotlivých míst na Zemi
	• popíše základní vlastnosti Měsíce
	• zhodnotí působení Měsíce a Slunce na Zemi
	• zhodnotí význam a využití slapových jevů
	• vysvětlí, za jakých podmínek dojde k zatmění Slunce a Měsíce

	• popíše vývoj kalendáře jako časové jednotky
	• využívá digitální nástroje a technologie k provádění základního výzkumu astronomických dat, je schopen vyhledávat, analyzovat a interpretovat data o Zemi a jejím umístění ve vesmíru pomocí online zdrojů, astronomických aplikací a simulací
Kartografie a topografie	• definuje mapu
• mapa a globus	• vysvětlí, proč je každá mapa zkreslená
• zeměpisné souřadnice	• vysvětlí pojmy zeměpisná šířka a délka
• měřítko	• určí polohu místa na Zemi pomocí zeměpisných souřadnic
• základní kartografická zobrazení	• pracuje s grafickým i číselným měřítkem
• vznik mapy	• změří vzdálenost na mapě a přepočítá ji podle měřítka na vzdálenost ve skutečnosti a naopak
• moderní metoda vzniku mapy – GIS	• dělí mapy podle měřítka
• obsah mapy (výškopis, polohopis, popis)	• rozliší a popíše základní kartografická zobrazení a jejich klady a zápory
• druhy map	• zhodnotí, jaké zobrazení je vhodné pro určité území
• mentální mapa	• vysvětlí význam a využití GIS v současném mapování
• kartografické techniky znázorňování tematického obsahu	• vyjmenuje způsoby určování výškové členitosti na mapě a vyčte z mapy výškopisnou situaci v dané oblasti
• praktická topografie	• orientuje se v mapových značkách a vyhledává podle nich objekty na mapě
	• vysvětlí postupy přepisu cizích jmen do českých map
	• porovná druhy map a rozdíly mezi nimi, pracuje s mapou a její legendou
	• nakreslí mentální mapu zadané oblasti
	• rozliší kartogram, kartodiagram a lokalizovaný diagram
	• vysvětlí metodu anamorfózy
	• vyčte z mapy důležité tvary reliéfu
	• orientuje mapu podle terénu i buzoly
	• vyhledá objekt podle azimutu
	• určí azimut zadaných cílů
	• na základě měřítka mapy odhaduje vzdálenosti a výšky v krajině
	• pracuje s přístroji GPS, využívá další digitální nástroje a technologie k vytváření a interpretaci tematických map včetně schopnosti používat základní prvky geografických informačních systémů (GIS) a další digitální nástroje k vizualizaci geografických dat
Krajina, krajinná sféra	• vysvětlí rozdíl mezi přírodní a kulturní krajinou
	• analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní složky krajiny
	• zhodnotí rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí
	• používá s porozuměním pojmy udržitelný rozvoj, globální problémy lidstva, environmentalistika
	• vysvětlí pojmy krajinná sféra, geosystém, biodiverzita, ekologie, revitalizace krajiny
Stavba a složení Země	• popíše přímé a nepřímé metody zkoumání nitra Země
	• popíše zemské jádro, zemský plášť a zemskou kůru a vysvětlí, v čem se liší
	• rozliší pevninskou a oceánskou kůru
Litosféra	• rozliší pevninskou a oceánskou kůru

• skladba litosféry, litosférické desky	• definuje litosféru a určí litosférické desky
• vnitřní a vnější geologičtí činitelé	• vysvětlí pohyby litosférických desek a důsledky těchto pohybů
• pevninotvorné a horotvorné pohyby zemské kůry	• popíše vznik dnešních kontinentů a oceánů (Wegenerova hypotéza)
• vulkanismus a zemětřesení	• vyjmenuje vnější a vnitřní geologické činitele a vysvětlí jejich protikladné působení
• činnost fluviální	• popíše a nakreslí stavbu sopky
• činnost eolická	• uvede hlavní typy sopek a jejich příklady
• činnost kryogenní	• ukáže na mapě rozšíření sopek a zdůvodní ho
• činnost marinní	• zhodnotí možnou sopečnou aktivitu v ČR
• činnost biogenní a činnost člověka	• popíše tektonické, sopečné a závalové zemětřesení
• georeliéf	• vysvětlí působení řeky na reliéf na horním, středním a dolním toku
	• rozliší typy říčních údolí
	• určí typy krajin, v nichž se tato činnost nejvíce projevuje
	• popíše rušivou a tvořivou činnost větru
	• určí tvary reliéfu vzniklé působením ledovce a popíše je
	• popíše rušivou a tvořivou činnost moře
	• vysvětlí tvary hornické, průmyslové, zemědělské aj.
	• rozdělí tvary povrchu podle absolutní a relativní výšky
	• pozná příkopovou propadlinu, vrásové pohoří (vrásu), příkrov, hrásť a uvede jejich příklady
	• vytváří digitální prezentace, které zahrnují mapy a grafy zobrazující pohyb tektonických desek a jejich vliv na zemětřesení a sopečnou aktivitu
Atmosféra	• popíše složení atmosféry a vysvětlí význam jednotlivých složek pro život na Zemi
	• vyjmenuje klimatogeografické činitele a objasní jejich vliv na teploty a srážky
	• objasní planetární cirkulaci vzduchu a zakreslí do mapy základní větrné proudy (pasáty, antipasáty, západní, východní větry)
	• vymezí a charakterizuje podnebné pásy
Hydrosféra a kryosféra	• vyjmenuje jednotlivé složky hydrosféry a uvede příklady vztahů hydrosféry k atmosféře a litosféře
• světový oceán	• vysvětlí pojem světový oceán, vnitřní a okrajové moře
• vodstvo pevnin	• určí složení mořské vody
• ledovce	• popíše a vysvětlí základní vlastnosti moří – slanost, teplotu a pohyby mořské vody
• voda pod povrchem	• vysvětlí třetinové pravidlo rozložení srážek
• vodstvo pevnin – řeky	• definuje pojmy říční síť, povodí, rozvodí, průtok, vodní stav, specifický odtok
	• určí kritéria pro stanovení hlavního toku
	• popíše činnost řeky na jejím horním, středním a dolním toku
	• jmenuje skupiny řek podle říčního režimu a vysvětlí jejich chování v závislosti na podnebí a uvede k nim příklady řek
	• definuje jezero
	• rozdělí jezera podle průtoku a původu, každou skupinu charakterizuje a uvede k ní příklady
	• umí rozlišit podle mapy jezera tektonická a ledovcová
	• vysvětlí pojem kryptodeprese

	• určí možné oblasti vzniku ledovců
	• vysvětlí způsob vzniku ledovce
	• vysvětlí pojem sněžná čára a určí její výšku v závislosti na z.š.
	• vysvětlí pohyb ledovců
	• vysvětlí a zakreslí vznik artéské vody a uvede její význam
	• rozliší vodu prostou a minerální a uvede skupiny minerálních vod
	• uvede oblasti výskytu podzemních vod (obecně)
	• lokalizuje na mapě jednotlivé oceány, moře, zálivy, průlivy a průplavy, významné řeky a jezera
	• je schopen analyzovat hydrologická data, jako jsou údaje o srážkách, průtocích řek a kvalitě vody, pomocí digitálních nástrojů, online aplikací a dostupných digitálních map
Půdy • složení půd • dělení půd na typy a druhy • vlastnosti půdy	• popíše složení půd a uvede půdotvorné činitele
	• rozdělí půdy na druhy a typy a vysvětlí, podle čeho se takto půdy dělí
	• uvede základní půdní druhy a popíše jejich vlastnosti
	• uvede základní půdní typy, přiřadí k nim podnebné a vegetační pásy a regiony a vysvětlí jejich vlastnosti v závislosti na podnebí
	• seřadí a popíše půdní typy střední Evropy podle n. v.
	• uvede příklady vlivu člověka na půdy
planetární členění biosféry	• vyjmenuje jednotlivé bioklimatické pásy od rovníku k pólům
	• ke každému pásu přiřadí odpovídající rostlinstvo a živočišstvo
	• vysvětlí jejich vlastnosti v závislosti na podnebí a na dalších složkách krajiny

Zeměpis	**2. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
Politická geografie • státy a jejich hranice • vývoj politické mapy • mezinárodní integrace	• Porovná státy z hlediska státního zřízení, míry demokracie a vnitřního uspořádání
	• Rozliší typy hranic států a stanoví jejich výhody a nevýhody
	• S pomocí atlasu interpretuje základní změny na politické mapě světa ve 20. století
	• Uvede příklady mezinárodních organizací včetně jejich geografického vymezení místa působnosti
Obyvatelstvo a sídla • vývoj obyvatel na zemi • složení obyvatel • rozmístění obyvatel • migrace • městské a venkovské osídlení • náboženství	• popíše vývoj světové populace od počátku lidstva do současnosti a vysvětlí graf demografické revoluce
	• definuje přirozený a celkový přírůstek, natalitu, mortalitu, úhrnnou plodnost a prostou reprodukci
	• limitní hodnoty těchto ukazatelů a přiřadí je vybraným zemím
	• charakterizuje složení obyvatel podle pohlaví a věku, nakreslí a vysvětlí graf věkové pyramidy
	• charakterizuje složení obyvatelstva podle ras a přiřadí k nim oblasti
	• charakterizuje národnostní a jazykové složení obyvatel
	• vysvětlí příčiny migrace a její důsledky včetně příkladů migračních proudů
	• popíše rozmístění obyvatel a hustotu osídlení včetně faktorů, které ho ovlivňují

	• vysvětlí pojmy urbanizace, suburbanizace, aglomerace, konurbace, megalopolis
	• vysvětlí pojmy světová, etnická a výlučná náboženství, akulturace, sekularizace, ateismus, bezvěrství
	• uvede nejvýznamnější náboženství, popíše je a lokalizuje
	• je schopen efektivně využívat digitální nástroje a technologie k analýze a vizualizaci demografických a urbanistických dat a vytvářet jednoduchý digitální obsah v různých formátech
Průmysl • obecná charakteristika • vývoj a rozložení • průmysl energetiky a paliv • hutnictví • průmysl paliv a energetiky • zpracovatelský průmysl	• uvede a popíše etapy vývoje světového hospodářství
	• určí lokalizační faktory rozmístění průmyslu
	• vysvětlí pojmy jádrové a periferijní oblasti a lokalizuje je
	• rozdělí průmysl na těžký a spotřební a těžební a zpracovatelský a přiřadí k nim jednotlivá průmyslová odvětví
	• určí význam a nároky tohoto odvětví a jeho vliv na krajinu
	• charakterizuje význam, využití, způsob dopravy a oblasti těžby jednotlivých paliv a určí jejich předpokládané zásoby do budoucna
	• popíše vývoj výroby a spotřeby elektrické energie ve světě
	• uvede výhody a nevýhody tepelných, jaderných, vodních a alternativních elektráren, jejich podíl na výrobě
	• vysvětlí pojmy černá a barevná metalurgie, hutní prvovýroba a druhovýroba
	• určí význam, obory, lokalizační faktory a rozmístění strojírenského, chemického a spotřebního průmyslu
	• uvede příklady významných světových firem • umí používat online databáze a aplikace k vyhledávání informací o různých typech nerostných zdrojů, jejich produkci a spotřebě
Zemědělství • obecná charakteristika světového zemědělství • zemědělství rozvojových zemí • zemědělství vyspělých zemí • rostlinná výroba •živočišná výroba	• vysvětlí vznik zemědělství (neolitickou revoluci) a určí jeho význam
	• na příkladech ukáže závislost zemědělství na přírodních a ekonomických podmínkách
	• popíše zemědělství rozvojových zemí (domorodé a plantážové) včetně produktů
	• vysvětlí pojem zelená revoluce
	• určí znaky zemědělství vyspělých zemí
	• definuje intenzivní a extenzivní zemědělství a přiřadí k nim příklady zemí
	• rozdělí plodiny do skupin a určí jejich význam, nároky na pěstování, oblasti pěstování a hlavní pěstitele
	• porovná postavení živočišné výroby v rozvojových a vyspělých zemích a určí hlavní způsoby chovu
Česká republika Přírodní poměry • postavení ČR v Evropě a ve světě • rozloha a poloha • geologický vývoj a geomorfologické členění • podnebí	• definuje výhody a nevýhody polohy ČR v rámci Evropy a světa
	• uvede rozlohu ČR a porovná ji s jinými státy Evropy
	• vysvětlí pojmy absolutní a relativní poloha
	• uvede příklady spolupráce ČR se sousedními zeměmi v rámci euroregionů
	• na geologické mapě ČR a Evropy ukáže a vysvětlí vývoj České Vysočiny a Karpat v jednotlivých geologických obdobích
	• rozdělí území na jednotlivé geomorfologické jednotky a lokalizuje významné geomorfologické celky

• vodstvo	• popíše a porovná horninové složení a reliéf jednotlivých subprovincií a celků
• půdy	• vyjmenuje činitele ovlivňující podnebí a počasí ČR a vysvětlí jejich působení
• biota – ochrana přírody	• vysvětlí pojmy úmoří, povodí, rozvodí, hlavní evropské rozvodí a ukáže je na mapě
	• charakterizuje a lokalizuje významné řeky, jezera, rybníky a přehrady
	• rozliší půdní druhy a půdní typy a zhodnotí půdy z hlediska jejich využití
	• rozliší velkoplošná a maloplošná chráněná území, uvede jejich příklady a lokalizuje je na mapě
	• nachází vzájemné souvislosti a vazby mezi jednotlivými přírodními složkami krajiny a sociosférou
	• pracuje s porozuměním s tematickými mapami, tabulkami a grafy
	• využívá GIS k analýze dat a je schopen vytvořit jednoduché vizualizace zobrazující různá fyzickogeografická témata
Obyvatelstvo	• zhodnotí počet obyvatel ČR v evropském kontextu
• počet obyvatel a jeho vývoj	• uvede a vysvětlí hodnoty přirozeného přírůstku a úhrnné plodnosti a jejich vývoj po r. 1989
• věkové složení	• vysvětlí příčiny a důsledky nízkého př. přírůstku ČR (Evropy)
• národnostní složení	• vysvětlí, co vše lze vyčíst z grafu věkové pyramidy, a doloží na něm vývoj př. přírůstku po 2. světové válce
• pohyb obyvatel – migrace	• uvede věkové skupiny a střední délku života a jejich vývoj
• rozmístění obyvatel	• charakterizuje národnostní složení a jeho vývoj po r. 1989
• urbanizace a sídla	• vysvětlí příčiny migrace a uvede hlavní skupiny migrantů v ČR
• náboženství	• uvede rozmístění obyvatel v ČR a objasní příčiny více méně zalidněných oblastí
	• zhodnotí religiozitu obyvatel ČR a zařadí ji do evropského (světového) kontextu
	• pracuje s porozuměním s tematickými mapami, grafy, tabulkami
	• získává, posuzuje, spravuje data z veřejných digitálních zdrojů a je schopen vytvářet z nich digitální obsah
Hospodářství	• vysvětlí vývoj hospodářství v českých zemích od konce 19. století do současnosti a zasadí ho do evropského kontextu
• vývoj hospodářství od konce 19. století do současnosti	• objasní změny v politice a ekonomice po r.1948 a 1989
• průmysl	• vysvětlí pojmy transformace ekonomiky, privatizace, restrukturalizace, průmyslové zóny, brownfieds, nadnárodní společnosti, odvětvová struktura průmyslu
• zemědělství	• podá charakteristiku aktuálního stavu českého průmyslu v evropském a světovém kontextu
• doprava	• objasní příčiny problémových odvětví
• služby	• lokalizuje na mapě významné průmyslové oblasti a střediska
	• vysvětlí negativní vliv průmyslu na životní prostředí
	• vysvětlí postavení zemědělství v hospodářství ČR a jeho nezastupitelný význam
	• charakterizuje výrobní typy zemědělství v závislosti na přírodních podmínkách
	• uvede hospodářská zvířata a oblasti jejich chovu
	• porovná pastevecký a stájový způsob chovu a vysvětlí problémy velkochovů

	• uvede hlavní zemědělské plodiny a jejich význam
	• rozliší náročné a nenáročné plodiny a přiřadí je k odpovídajícím oblastem (krajinám)
	• vysvětlí negativní/pozitivní vliv zemědělství na půdu
	• objasní výhody a nevýhody tranzitní polohy ČR
	• vyjmenuje hlavní druhy dopravy a porovná je
	• uvede výhody a nevýhody železniční, silniční, vodní a letecké dopravy
	• vysvětlí změny v dopravě po r.1989 a podá přehled o aktuálním stavu dopravy na našem území
	• pracuje s tematickými mapami dopravy
	• vysvětlí pojem služby a zařadí je do hospodářství ČR z hlediska jejich významu a podílu zaměstnaných
	• vyjmenuje a ukáže na mapě hlavní oblasti cestovního ruchu a zdůvodní jejich turistické zaměření
Regiony ČR • administrativní oblasti ČR	• používá s porozuměním pojmy kraj, okres, obec, NUTS 0 – 5
• místní oblast – Ústecko a Děčínsko	• zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry jednotlivých krajů a porovná je, vysvětlí jejich klady a zápory
• územní plánování	• s využitím digitálního obsahu webů měst a obcí charakterizuje územní plán a Strategický plán rozvoje města (např. Děčína)

Zeměpis	**3. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
Evropa	• zhodnotí přírodní poměry oblasti
Východní Evropa	• popíše polohu světadílu vzhledem k ostatním světadílům
• přírodní poměry	• vymezí jednotlivé regiony a lokalizuje významné geografické objekty Evropy na mapě
• obyvatelstvo	• porovná země z národnostního a náboženského hlediska
• ekonomika	• vysvětlí historické vazby oblasti na dnešní Rusko
• ohniska napětí	• zhodnotí ekonomiku těchto zemí a porovná je z hlediska životní úrovně, zahraničních vazeb a zapojení do mezinárodní integrace (EU, SNS)
	• objasní příčiny vzniku ohnisek napětí Podněstří a současnou politickou situaci v Bělorusku
Západní Evropa	• vymezí region
• postavení regionu ve světě	• představí region jako jádro nynější EU a evropské části NATO
• přírodní poměry	• vysvětlí význam jednotlivých zemí regionu v ekonomice Evropy a světa
• obyvatelstvo	• porovná přírodní poměry Francie, Beneluxu a Britských ostrovů
• ekonomika	• zhodnotí jednotlivé země z hlediska struktury obyvatelstva a ekonomiky (průmysl, zemědělství a doprava)
	• vyjmenuje problémové oblasti (Ulster)
Severní Evropa	• vymezí region
• postavení regionu ve světě	• zhodnotí životní úroveň zemí a jejich zapojení do EU, Schengenu a NATO
• přírodní poměry	• zhodnotí přírodní poměry
• obyvatelstvo	• na příkladech ukáže čistotu a zachovalost zdejší přírody
• ekonomika	• porovná region z hlediska klimatu s oblastmi ve stejné zeměpisné šířce v Severní Americe a Asii

	• popíše společné i rozdílné znaky obyvatelstva těchto zemí
	• uvede do souvislostí zaměření ekonomiky regionu a přírodních zdrojů
	• popíše zaměření ekonomiky jednotlivých zemí regionu
Jižní Evropa	• porovná země z národnostního a náboženského hlediska
• přírodní poměry	• zhodnotí přírodní poměry a vysvětlí podobnost přírodních podmínek i hospodářského zaměření celé oblasti
• obyvatelstvo	• uvede hlavní oblasti soustředění obyvatel
• ekonomika	• charakterizuje ekonomiku velkých zemí oblasti
	• na příkladech ukáže význam těchto zemí pro cestovní ruch
	• lokalizuje problémové regiony (Baskicko)
	• představí Itálii jako ekonomicky nejvýznamnější stát oblasti
Střední Evropa	• vymezí region
Německo a alpské země	• podrobně analyzuje přírodní poměry regionu
• přírodní poměry	• porovná jednotlivé země z hlediska nejrůznějších demografických ukazatelů
• obyvatelstvo	• zdůvodní z historického hlediska rozdílnou životní úroveň alpských a postkomunistických států
• ekonomika	• porovná země z hlediska jejich politického uspořádání
Postkomunistické státy (Polsko, Maďarsko, Slovensko)	• charakterizuje ekonomiku jednotlivých zemí
• přírodní poměry	• na příkladech ukáže význam SRN jako ekonomické velmoci a významného státu pro integraci v Evropě
• obyvatelstvo	• vysvětlí význam slova euroregion a objasní význam spolupráce
• ekonomika	• naší země se sousedními státy
	• na příkladech doloží historicky podmíněnou blízkost českého a slovenského národa
Jihovýchodní Evropa	• vymezí region
• přírodní poměry jednotlivých států	• uvede společné a odlišné znaky zemí této oblasti z hlediska jejich historického vývoje
• obyvatelstvo	• zhodnotí přírodní poměry jednotlivých států regionu
• ekonomika	• charakterizuje obyvatelstvo a hospodářství jednotlivých zemí oblasti
• ohniska napětí	• vysvětlí národnostní a náboženské rozdíly mezi jednotlivými státy Balkánského poloostrova a jejich vliv na konflikty v regionu
	• objasní příčiny, průběh a následky války v bývalé Jugoslávii v 90. letech 20. století
	• porovná země z ekonomického hlediska, životní úrovně a zapojení do euroatlantických struktur
Afrika	• porovná rozlohu Afriky s jinými světadíly a popíše její polohu
• postavení Afriky mezi kontinenty	• zhodnotí přírodní poměry Afriky ve vzájemných vztazích a souvislostech
přírodní poměry:	• uvede příklady negativního působení člověka na krajinu
• rozloha a poloha	• uvede počet obyvatel Afriky a vysvětlí jeho demografickou strukturu
• povrch	• vysvětlí, proč označujeme Afriku za kolébku lidstva
• podnebí	• charakterizuje složení obyvatel z různých hledisek
• vodstvo	• uvede hlavní přírodní zdroje a oblasti těžby nerostných surovin

• přírodní krajiny	• rozliší a lokalizuje plodiny určené na vývoz a pro vlastní spotřebu
socioekonomické poměry:	• rozdělí Afriku na regiony a určí jejich typické znaky a zvláštnosti
• obyvatelstvo	• vysvětlí zvláštní postavení Jižní Afriky v ekonomice kontinentu
• hospodářství	• zhodnotí politický a hospodářský vývoj Jižní Afriky od 2. světové války do současnosti
	• lokalizuje významné geografické objekty na mapě Afriky
Amerika	• pracuje s porozuměním s tematickými mapami, tabulkami, grafy
• postavení Ameriky mezi kontinenty	• objasní postavení Ameriky ve světě z různých hledisek
• dělení Ameriky	• vysvětlí pojmy Severní, Střední, Jižní, Latinská Amerika
Severní Amerika	• popíše a zhodnotí polohu Severní Ameriky
• přírodní poměry:	• zhodnotí přírodní poměry Severní Ameriky ve vzájemných vztazích a souvislostech
• socioekonomické poměry:	• charakterizuje rozmístění obyvatel a sídla
• USA	• charakterizuje příčiny rozvoje USA a jejich podíl na světové ekonomice
	• objasní postavení USA jako světové velmoci
	• charakterizuje a lokalizuje přírodní zdroje, průmyslová odvětví a střediska USA
	• uvede významné firmy a nadnárodní společnosti
	• uvede významné zemědělské oblasti a plodiny
	• charakterizuje živočišnou výrobu
	• lokalizuje významné geografické objekty na mapě Ameriky
Latinská Amerika	• pracuje s porozuměním s tematickými mapami, tabulkami, grafy
přírodní poměry	
socioekonomické poměry	• popíše a zhodnotí polohu Latinské Ameriky
	• zhodnotí přírodní poměry Latinské Ameriky ve vzájemných vztazích a souvislostech
	• charakterizuje a lokalizuje přírodní zdroje, průmyslová odvětví a střediska vybraných států Latinské Ameriky
	• lokalizuje hlavní průmyslové oblasti (jádra) a periferijní oblasti
	• charakterizuje Brazílii jako nejvýznamnější stát Latinské Ameriky
Austrálie a Oceánie	• zhodnotí polohu a postavení Austrálie mezi kontinenty
• postavení Austrálie mezi ostatními kontinenty	• vysvětlí pojem Oceánie
• vymezení regionů Oceánie	• lokalizuje na mapě významné geografické objekty Austrálie a Oceánie
• Přírodní podmínky regionu	• uvede příklady samostatných států a závislých území v Oceánii
• Socioekonomické poměry	• objasní geologický vývoj kontinentu
• Austrálie jako stát	• popíše jednotlivé složky krajinné sféry a vysvětlí jejich vzájemné souvislosti a vazby
• Nový Zéland	• na příkladech ukáže jedinečnost australské flory a fauny
	• vysvětlí historii objevování a využívání kontinentu Evropany
	• charakterizuje skladbu obyvatelstva v souvislosti s historickým vývojem státu Austrálie.
	• analyzuje postavení Austrálie ve světové ekonomice
	• vysvětlí hlavní zaměření zemědělské a průmyslové výroby

	• zhodnotí postavení Nového Zélandu v Oceánii
	• porovná přírodní podmínky Severního a Jižního ostrova Nového Zélandu a vysvětlí jedinečnost zdejší přírody
	• popíše ekonomiku Nového Zélandu
Asie • poloha Asie a její členění	• zhodnotí polohu kontinentu
	• vysvětlí rozdíly mezi Asií a Evropou z přírodního, hospodářského, politického i historického hlediska
	• vymezí na mapě jednotlivé regiony světadílu
	• lokalizuje významné geografické objekty Asie
Regiony Asie • Západní a Střední Asie • Jižní Asie • Jihovýchodní Asie • Východní Asie • Střední a Západní Asie	• charakterizuje přírodní podmínky jednotlivých asijských regionů
	• popíše strukturu a rozmístění obyvatel v jednotlivých asijských regionech
	• porovná ekonomické rozdíly v jednotlivých regionech Asie
	• uvede hlavní příčiny ekonomických rozdílů v regionech
	• objasní vliv náboženství a historie na politickou nestabilitu v Západní Asii
	• objasní vazby regionu Střední Asie na dnešní Rusko
	• vysvětlí termín monzun v souvislosti s jeho vlivem na život lidí v Jižní Asii
	• popíše složitost Indie z hlediska kultury a demografie
	• popíše státy Jihovýchodní Asie jako rostoucí ekonomiky
	• vysvětlí jaký vliv na region měly koloniální mocnosti
	• charakterizuje ekonomiku "tygrů" a uvede jejich příklady
	• Charakterizuje Čínu jako rostoucí velmoc s řadou lidskoprávních problémů
Společné výstupy v oblasti digitalizace pro jednotlivé regiony	• za pomoci moderních technologií a veřejně digitálně dostupných dat je schopen vytvářet přehledy o jednotlivých regionech světa
	• využívá digitální technologie ke sběru geografických dat a rozvoji své geografického myšlení prací s navigačními systémy, měřicími přístroji a čidly, online statistickými databázemi apod.
	• interpretuje, vytváří a prezentuje získaná geografická data a informace pomocí různých digitálních prostředků: GIS, Story maps, geoaplikací a softwarů apod.

5.9 Základy společenských věd

5.9.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Základy společenských věd
Oblast	Člověk a společnost
Charakteristika předmětu	Předmět Základy společenských věd vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Byl vytvořen ze vzdělávacího oboru Občanský a společenskovědní základ, dále integruje celý vzdělávací obor Člověk a svět práce a část okruhu Výchova ke zdraví, a to: * z tématu Zdravý způsob života a péče o zdraví – vliv životních a pracovních podmínek a životního stylu na zdraví, psychohygiena * z tématu Vztahy mezi lidmi a formy soužití – vztahy v rodině, mezigenerační soužití, partnerské vztahy, manželství, neúplná rodina, náhradní rodinná péče a její formy, rozvoj sociálních dovedností pro život s druhými lidmi, modely sociálního chování * z tématu Změny v životě člověka a jejich reflexe – změny v období adolescence, způsoby sebereflexe a kontroly emocí * z tématu Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence – zátěžové situace a způsoby jejich zvládání, kriminalita a její různé formy, sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v nečekaných, složitých a krizových situacích Vedle toho v sobě zahrnuje část průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, část tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Žijeme v Evropě, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky. Dotýká se i průřezového tématu Mediální výchova – Účinky mediální produkce a vliv médií. Současně jsou Základy společenských věd předmětem, který má řadu mezioborových vazeb na jiné předměty – především na zeměpis, dějepis a částečně také na biologii. Výuka je v prvním až třetím ročníku jednotná pro všechny žáky při dvouhodinové dotaci týdně. Ve čtvrtém ročníku si žáci mohou zvolit povinně volitelný předmět Společenské vědy, v jehož rámci má ZSV dvouhodinovou dotaci; případně volitelný Společenskovědní seminář, který je rovněž dvouhodinový. Během studia jsou žáci postupně seznamováni se základy politologie, práva, mezinárodních vztahů, ekonomie a ekonomiky, sociologie, psychologie, religionistiky a dějin filozofie. Ve čtvrtém ročníku jsou prohlubovány jejich znalosti ve filozofii a etice. V případě, že si zvolí volitelný společenskovědní seminář, týká se možnost prohloubit si své znalost i dalších výše uvedených oborů. Při vyučování jsou užívány různé formy výuky, vedle klasických (výklad, frontální práce se třídou) jsou to například referát, skupinové vyučování, projekce dokumentárních filmů, beseda s odborníky, exkurze, seminární práce a jejich prezentace, projektové vyučování apod. Na vyšším gymnáziu využíváme řady materiálů poskytnutých společností Člověk v tísni, neboť jsme řadu let zapojeni do jejího projektu Jeden svět na školách a pravidelně se zapojujeme do projektu Příběhy bezpráví.

5.9.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Definice kompetencí
Kompetence k řešení problémů:	* Volíme postupné kroky k tomu, aby se žáci nejprve naučili rozeznat problém, který může být individuální, vzhledem ke specifice našeho předmětu mívá však spíše celospolečenský ráz. * Snažíme se naučit žáky kriticky myslet, činit uvážená rozhodnutí, která budou na jedné straně schopni obhájit, na druhé straně však budou schopni vyslechnout a tolerovat názory jiných – viz níže. * Učíme žáky aktivně a smysluplně využívat získané vědomosti (mezipředmětové vztahy) i samostatně vyhledané informace. * Jedním ze základních cílů je přivést žáky k tomu, aby v dalším životě uměli reagovat na problém, se kterým se běžně setkají, nenechali se odradit neúspěchem, aby adekvátním způsobem sdělovali ostatním své názory.
Kompetence komunikativní:	* K naplnění těchto kompetencí využíváme metody a formy typické pro předmět Základy společenských věd – jako je např. diskuze, referát, prezentace zpracovaná individuálně, ve dvojicích, případně formou skupinové práce. * Vedeme žáky k tomu, aby se nebáli sdělit svůj názor, ale je nutné, aby vystihli a formulovali podstatné informace. * Učíme je zachovávat logický sled. * Vedeme žáky k tomu, aby se naučili vyslechnout a objektivně hodnotit ostatní. * Seznamujeme žáky s různými typy komunikace – verbální, nonverbální, masová apod. * Vedeme žáky k tomu, aby pracovali s moderními technologickými zdroji, dostupnými ve škole, případně i mimo ni.
Kompetence sociální a personální:	* Vedeme žáky k samostatnosti a zodpovědnosti za splněné úkoly. * Podporujeme schopnost a ochotu pomoci ostatním lidem, když pomoc potřebují. * Podporujeme zapojení žáků do jakýchkoliv forem dobrovolnictví. * Klademe důraz na takt k lidem, jakkoliv odlišným (například tolerance jiné rasy, jiného názoru, odlišné víry, tělesného či psychického postižení atd.).
Kompetence občanská:	* Učíme žáky chápat základní principy občanského soužití, respektovat přesvědčení druhých lidí, mít úctu k jiným lidem, odmítat jakoukoliv formu násilí. * Motivujeme žáky ke sledování aktuálního dění. * Podílíme se významnou měrou na vytváření právního vědomí našich žáků. * Seznamujeme žáky se základy demokratické společnosti. * Přesvědčujeme žáky o nutnosti aktivně se zapojovat do chodu společnosti.
Kompetence k podnikavosti:	* Seznamujeme žáky se základy ekonomie, vedeme je k orientaci v současném ekonomickém světě. * Usilujeme o to, aby se žáci orientovali na trhu práce a aby si uvědomovali, že se v budoucnu sami stanou jeho součástí.

Kompetence k učení:	* Vedeme žáky k osvojování si různých metod a způsobů záměrného učení, jako je např. práce s učebnicí, pamětní osvojování různých typů dat, vyhledávání a zpracovávání informací v podobě různých druhů výstupů. (Souvisí i s dalšími kompetencemi – např. k podnikavosti.) * Poskytujeme žákům informace o učení v užším i širším slova smyslu, o faktorech ovlivňujících proces učení. * Nabízíme žákům dostatek informačních zdrojů, jako je odborná literatura, internet apod., s cílem, aby se sami naučili vyhledávat informace. Rozvíjíme tím u nich nejen potřebné vědomosti, ale i dovednosti (informace vyhledat, rozlišit podstatné od nepodstatného a dále s nimi pracovat). * Vedeme žáky k dovednosti pozorovat a vyhodnocovat získané údaje tak, aby docházelo k postupné systematizaci těchto údajů (souvisí úzce s kompetencemi řešení problémů – viz dále).
Kompetence digitální:	• zapojuje se do společnosti prostřednictvím různých digitálních médií • využívání různých digitálních technologií u vybraných školních pracích a projektech. Posuzuje věrohodnost informací • dodržuje autorská práva • hledá řešení problémů prostřednictvím digitálních technologií. • využívá základy počítačové grafiky (grafické editory) • uplatňuje zásady pro zpracování počítačové prezentace, zvukového záznamu a tabulek

5.9.3 Používané metody a formy

- diskuse,
- brainstorming,
- metoda samostatného objevování,
- strukturovaná inscenace,
- názorová škála,
- myšlenková mapa,
- krátkodobé projekty,
- práce ve skupině a v týmu

5.9.4 Mezipředmětové vztahy

V ročníku	ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
1.	• uvede základní principy demokracie a příklady různých podob fungování demokracie	**-->**	Dějepis -> 1. ročník -> • charakterizuje principy řecké demokracie a zobecní je jako odkaz pro současnou dobu
	charakterizuje komunikaci jako základ dorozumívání a odliší různé typy komunikace		Výtvarná výchova - 1. ročník – objasní na konkrétních příkladech účinek uměleckých vizuálně obrazných vyjádření
	• uvede základní principy demokracie a příklady různých podob fungování demokracie	**<--**	Dějepis -> 1. ročník -> • charakterizuje principy řecké demokracie a zobecní je jako odkaz pro současnou dobu
2.	•uvede důvody vzniku RE, OSN, NATO a popíše činnost těchto organizací	**-->**	Zeměpis -> 3. ročník -> • zařadí ČR do hospodářství Evropy a významných mezinárodních organizací

	• charakterizuje tradiční a moderní společnost a posoudí problémy současné společnosti	-->	Dějepis -> 3. ročník -> • posoudí význam industrializace i postupné demokratizace společnosti
	• posoudí vliv masové kultury na společnost a jedince	-->	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • přistupuje s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí
	• posoudí vliv masové kultury na společnost a jedince	-->	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • posoudí mediální sdělení z etického hlediska (bulvár, reklama, stereotypy)
	• charakterizuje komunikaci jako základ dorozumívání a odliší různé typy komunikace	-->	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • definuje činitele ovlivňující tvorbu komunikátu
	•uvede důvody vzniku RE, OSN, NATO a popíše činnost těchto organizací	<--	Zeměpis -> 3. ročník -> • zařadí ČR do hospodářství Evropy a významných mezinárodních organizací
	• charakterizuje tradiční a moderní společnost a posoudí problémy současné společnosti	<--	Dějepis -> 3. ročník -> • posoudí význam industrializace i postupné demokratizace společnosti
	• posoudí vliv masové kultury na společnost a jedince	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • přistupuje s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí
	• charakterizuje komunikaci jako základ dorozumívání a odliší různé typy komunikace	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • definuje činitele ovlivňující tvorbu komunikátu
3.	• odliší a charakterizuje biologické determinanty	-->	Biologie -> 3. ročník -> • popíše stavbu a funkci jednotlivých částí nervové soustavy
	• odliší a charakterizuje biologické determinanty	-->	Biologie -> 3. ročník -> • uvede přehled tělních tekutin a jejich funkci při zajišťování homeostázy
	• odliší a charakterizuje biologické determinanty	<--	Biologie -> 3. ročník -> • popíše stavbu a funkci jednotlivých částí nervové soustavy
	• odliší a charakterizuje biologické determinanty	<--	Biologie -> 3. ročník -> • uvede přehled tělních tekutin a jejich funkci při zajišťování homeostázy
	• objasní, jak náboženství ovlivnilo středověkou filozofii	-->	Dějepis -> 1. ročník -> • zdůvodní vznik a šíření křesťanství, význam bible

5.9.5 Průřezová témata

Podtéma	1.	2.	3.
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti			Člověk jako jedinec
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů			Duševní hygiena
Sociální komunikace		Člověk ve společnosti – základy sociologie	
Globální problémy, jejich příčiny a důsledky		Struktura společnosti	

Žijeme v Evropě		Struktura společnosti Mezinárodní vztahy	
Účinky mediální produkce a vliv médií		Člověk ve společnosti – základy sociologie	

5.9.6 Učivo/výstupy

Základy společenských věd	1. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
ÚVOD DO ZSV • přehled společenských věd	• se orientuje v společenských vědách a stručně je charakterizuje
• učení, příprava na vyučování, efektivita učení	• rozlišuje učení v širším a užším chápání a chápe učení jako celoživotní proces
OBČAN VE STÁTĚ • politologie jako vědecká disciplína	• charakterizuje politologii jako vědu, její vznik a vztah k jiným vědám
• politika, předmět politologie	• vysvětlí politiku jako způsob řešení konfliktu
Stát • funkce a znaky státu, občanství	• vyjmenuje funkce a znaky státu
• typy a formy vlády, multietnicita	• rozlišuje typy státu podle územního členění, formy vlády, dle národního hlediska
• principy demokracie, přímá, nepřímá, parlamentní	• uvede základní principy demokracie a příklady různých podob fungování demokracie
• dělba státní moci	• analyzuje nutnost dělby státní moci
• politický pluralismus, strany, ideologie, společenské organizace	• objasní činnost politických stran, koalice a opozice, klasifikuje polit. strany dle ideologie
	• získává a posuzuje data a informace o politických stranách a je schopen tento obsah interpretovat v různých digitálních formátech
• právní stát	• uvede principy právního státu
	• vyhledává příležitosti k zapojení se do občanského života prostřednictvím vhodných digitálních technologií
• participace občanů na politickém životě, volby a volební systémy	• popíše prostředky politické participace občanů, rozlišuje druhy voleb v ČR, vysvětlí rozdíl mezi volebním systémem většinovým a poměrným
Ústava • právní základy státu, Ústava ČR	• popíše strukturu ústav, členění Ústavy ČR a zařadí ústavu do právního řádu státu
• ústavní orgány	• určí ústavní orgány a vysvětlí způsob jejich fungování
• tvorba a schvalování zákonů	• popíše legislativní proces
• správa a samospráva	• rozliší orgány státní správy a samosprávy
• Listina základních práv a svobod, petice, ochrana lidských práv	• vytváří a propojuje digitální obsah tématu do různých formátů
	• vymezí skupiny lidských práv, objasní význam petičního práva
OBČAN A PRÁVO • právo a morálka, právní a morální normy	• rozliší právní normu od morální
• právní normy, druhy právních norem, sankce	• rozliší dvojí účel sankcí
• právní řád, právní síla	• vyčlení právní předpisy podle právní síly a uvede způsoby uveřejňování právních předpisů
• orgány právní ochrany	• popíše soustavu soudů ČR a instituce právní ochrany
• právní subjektivita, vztahy, osoba právnická a fyzická	• vysvětlí dvojí právní způsobilost a rozdíl mezi právnickou a fyzickou osobou

• systém práva, právo veřejné, soukromé, mezinárodní	• rozčlení a zařadí odvětví práva do systému veřejného a soukromého práva
• občanské právo, občanské soudní řízení, právo hmotné a procesní	• orientuje se v občanském zákoníku a uvede příklady vlastnictví, spoluvlastnictví, popíše občanské soudní řízení
• rodinné právo, manželství, náhradní výchova	• uvede podmínky uzavření manželství, překážky bránící uzavření manželství, posoudí různé formy náhradní péče
• trestní právo, hmotné trestní právo, trestné činy a druhy trestů	• rozliší trestný čin a přestupek a vyjmenuje některé trestné činy a druhy trestů, vymezí podmínky trestní odpovědnosti mladistvých, posoudí názory na trest smrti
• procesní trestní právo	• popíše trestní řízení a činnost orgánů činných v trestním řízení
	• využívá digitální technologie k vytvoření přehledů o tématu
PRACOVNĚPRÁVNÍ VZTAHY • pracovní právo • zákoník práce	• vymezí podmínky vzniku a zániku pracovního poměru, práva a povinnosti účastníku pracovně – právních vztahů

Základy společenských věd	**2. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT • akademická disciplína	• vymezí předmět mezinárodních vztahů a vysvětlí pojem suverenita
• mezinárodní organizace, subjekty mezinárodních vztahů	• popíše nástroje mezinárodních vztahů
• nástroje mezinárodní politiky	•uvede důvody vzniku RE, OSN, NATO a popíše činnost těchto organizací
• zapojení ČR do mezinárodních organizací: OSN, EU, NATO	• uvede důvody vzniku EU a význam EU
	• rozumí činnosti nejdůležitějších orgánů EU
• EU, instituce EU, práva občana EU	• získává, posuzuje, spravuje a sděluje data a informace v různých formátech s cílem zpřehlednit téma
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	• vymezí pojmy ekonomie a ekonomika
• ekonomie – ekonomika	• vysvětlí mechanismus fungování trhu
• trh, tržní systém, subjekty trhu, nabídka, poptávka, cena, konkurence, selhání trhu – externality, marketing	• objasní důvody kolísání cen zboží a rozpozná běžné cenové triky
• trh práce a pracovní síly, mzda, nezaměstnanost, úřad práce	• uvede roli marketingu
• podnikání – právní úprava podnikání	• vysvětlí, jak vzniká nezaměstnanost na trhu práce, uvede druhy nezaměstnanosti a formy řešení
• obchodní společnosti a živnosti	• objasní funkci úřadu práce
	• rozlišuje různé formy podnikání
	• používá software pro analýzu ekonomických dat, vytváření grafů a vizualizací, které mu pomáhají porozumět ekonomickým trendům
	• vytváří obsah v různých digitálních formátech (tabulky, grafy, mapy)
Peníze, banky	• vymezí funkce peněz, popíše vznik peněz, vysvětlí podstatu inflace a její důsledky, druhy inflace, orientuje se v kurzovním lístku
• funkce peněz, inflace, měna, měnový kurz	• vysvětlí funkci a úkoly ČNB a její vliv na obchodní banky
• bankovní soustava ČR, úvěry, osobní finance, cenné papíry, burza	• navrhne způsob investování volných peněz
	• předchází situacím, které by mohly ohrozit bezpečnost dat a zařízení v souvislosti s financemi

Národní hospodářství	• objasní vzájemnou souvislost 4 makroekonomických ukazatelů
• hospodářský cyklus, HDP – NDP	• uvede principy fungování státního rozpočtu a vysvětlí monetární a fiskální politiku, sociální a obchodní politiku
• hospodářská politika státu a sociální politika	• orientuje se v sociálním systému státu
• daňová soustava	• uvede druhy daní a jejich členění
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI – základy sociologie	• vymezí předmět sociologie
• předmět sociologie, vznik a vývoj, vztah k jiným vědám	• charakterizuje kulturu
• společnost – kultura – příroda, masová kultura	• posoudí vliv masové kultury na společnost a jedince
• komunikace, masová komunikace, sociální komunikace	• uvádí vzájemnou souvislost mezi společností, kulturou a přírodou
• socializace – osvojování kulturních vzorců	• charakterizuje komunikaci jako základ dorozumívání a odliší různé typy komunikace
• porušování kulturních vzorců: sociální deviace, projevy nesnášenlivosti	• vysvětlí podstatu procesu socializace
	• objasní některé sociální problémy a popíše možné dopady deviantního chování
	• komunikuje prostřednictvím digitální technologií a přizpůsobuje to danému kontextu
Struktura společnosti	• uvede různá hlediska členění společnosti a příčiny sociální nerovnosti
• členění společnosti vertikálně, horizontálně; stratifikace, status, role, mobilita, sociální distance	
• sociologické koncepce společnosti, tradiční + moderní společnost, globální problémy	• charakterizuje tradiční a moderní společnost a posoudí problémy současné společnosti
Sociální útvary	• zdůvodní význam skupin pro socializaci jedince, uvede příklady malých a velkých skupin, popíše jejich znaky
• taxonomie sociálních skupin, agregáty, znaky sociálních skupin	
• dav, davové chování	• popíše dav a davové chování
• vliv skupiny – konformismus, vztahy, pozice ve skupině	• vysvětlí pojem konformismus a uvede příklady konformního chování

Základy společenských věd	**3. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
ČLOVĚK JAKO JEDINEC – úvod do psychologie *Psychologie jako věda* • definice psychologie	• definuje psychologii
• její místo v systému společenských věd	• vymezí postavení psychologie v systému společenských věd
• psychologické disciplíny	• odliší typy psychologických disciplín, základní disciplíny charakterizuje
• metody výzkumu v psychologii	• vysvětlí význam základních psychologických metod výzkumu
	• pozměňuje nebo vytváří digitální obsah (výzkumné dotazníky, grafy a jiné výstupy šetření)
Osobnost	• srovnává různé teorie osobnosti
• teorie osobnosti	• popíše psychickou strukturu osobnosti
• psychická struktura osobnosti (vědomí, nevědomí)	• odliší a charakterizuje biologické determinanty
• biologická a sociální determinace	• na konkrétních případech objasní vliv společnosti na jedince
• etapy vývoje osobnosti	• charakterizuje člověka jako bytost biosociální
• psychické jevy osobnosti (vlastnosti, procesy, stavy)	• vymezí etapy vývoje člověka
	• odliší jednotlivé psychické jevy osobnosti

	• používá online databáze, akademické články a vědecké studie k vyhledávání informací o teoriích osobnosti atp.
Psychické vlastnosti osobnosti • temperament • schopnosti	• vysvětlí vztah mezi vrozenými dispozicemi a rozvinutými vlastnostmi osobnosti
• charakter	• odliší jednotlivé typy vlastností osobnosti, charakterizuje je
• motivy a postoje, volní vlastnosti	• definuje vůli a volní vlastnosti
	• aplikuje teoretické poznatky v charakteristice vlastní osobnosti
Psychické procesy osobnosti • vnímání, představy, fantazie	• definuje poznávací procesy
• paměť	• charakterizuje průběh a výsledky jednotlivých poznávacích procesů
• myšlení	• rozliší smyslové a rozumové poznání
• učení, volní procesy	• vysvětlí, jak sám využívá teoretické poznatky v procesu učení
• sociální percepce	• objasní okolnosti, kterými je ovlivněno poznávání druhých lidí
Psychické stavy osobnosti	• objasní rozdíl mezi psychickými procesy a stavy
• pozornost	• vymezí znaky pozornosti
• citové stavy	• vysvětlí, čím je pozornost ovlivňována
	• vysvětlí, jak city ovlivňují osobnost člověka, jeho chování a vztah k okolnímu světu
Konflikt *Zátěžové situace*	• definuje konflikt, charakterizuje různé druhy konfliktů
• stres	• uvede okolnosti, za kterých se konflikt stává motivačním faktorem
• frustrace	• charakterizuje jednotlivé typy zátěžových situací
• deprivace	• objasní jejich vliv na lidskou psychiku a nutnost jim předcházet
	• využívá rozmanité digitální technologie a aplikace k usnadnění a řešení zátěžových situací
Duševní hygiena	• vysvětlí význam duševní hygieny v životě člověka
	• uvádí faktory, které pozitivně ovlivňují psychiku člověka
	• uvádí metody psychohygieny, které sám může využívat ve svém životě
ÚVOD DO RELIGIONISTIKY Náboženství a filozofie – různé způsoby výkladu světa *Náboženství* • definice • základní podoby (panteismus, polyteismus, monoteismus, deismus) • teologie, religionistika	• postihne rozdílný přístup náboženství a filozofie k výkladu světa
Hlavní světová náboženství	• charakterizuje náboženství, jeho význam v životě některých lidí
• křesťanství	• rozliší základní podoby náboženství, uvede konkrétní příklady z dějin
• judaismus	• vysvětlí pojmy teologie, religionistika, vymezí vztah mezi nimi
• islám	• charakterizuje hlavní světová náboženství

Nová náboženská hnutí • sekty • fundamentalismus – jeho nebezpečí	• vysvětlí, co mají společného a co je naopak rozdílné • uvádí znaky sekt a jmenuje konkrétní sekty • objasní, co je fundamentalismus a čím je pro společnost nebezpečný • je schopen využívat digitálních technologií a aplikací jako nástroje osobní bezpečnosti • umí kontrolovat svou digitální stopu a dokáže používat některé služby anonymně
FILOZOFIE *Podstata filozofie* • vztah filozofie k mýtu, k náboženství, vědě a umění • základní filozofické problémy (bytí a poznání) • základní filozofické disciplíny	• charakterizuje podstatu filozofie • vymezí vztah filozofie k mýtu, k náboženství, k vědě a k umění • charakterizuje bytí a poznání jako základní předmět zkoumání filozofie • definuje jednotlivé filozofické disciplíny • je schopen jednat v digitální prostředí eticky
Filozofie v dějinách Klíčové etapy a směry filozofického myšlení *Antická filozofie* • předsokratovská (Miléťané, pythagorejci, Hérakleitos, Eleaté, atomisté, sofisté) • nejvýznamnější filozofové antiky (Sokrates, Platon, Aristoteles) • helénismus a pozdní antika • stoicismus, epikureismus, skepticismus *Středověká filozofie* • patristika • scholastika	• rozliší tři nejdůležitější etapy antické filozofie: předsokratovskou, sokratovskou a helenistickou • postihne význam nejznámějších filozofů starověku • charakterizuje nejvýznamnější systémy období helénismu • objasní, jak náboženství ovlivnilo středověkou filozofii

5.10 Dějepis

5.10.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Dějepis
Oblast	Člověk a společnost
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Dějepis vychází z obsahu vzdělávacího oboru Dějepis vzdělávací oblasti Člověk a společnost z RVP G.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Předmět integruje vybrané tematické okruhy průřezových témat: Výchova k myšlení v evropských souvislostech * Globalizační a rozvojové procesy * Žijeme v Evropě * Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce Multikulturní výchova * Základní problémy sociokulturních rozdílů * Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci s lidmi z různého kulturního prostředí Environmentální výchova * Člověk a životní prostředí Mediální výchova * Média a mediální produkce * Role médií v moderních dějinách Předmět se vyučuje v prvním až třetím ročníku (kvintě až septimě), vždy po dvou hodinách týdně. Ve čtvrtém ročníku (oktávě) nabízíme dějepis jako volitelný předmět s dvouhodinovou dotací. Učivo je zaměřeno na klíčové okamžiky našich novodobých dějin. Regionální dějiny, PVH a dějiny poválečného světa doplňujeme ve volitelném dějepisném semináři ve čtvrtém ročníku. V hodinách se snažíme vést žáka k pochopení dějinných procesů, které ovlivňovaly a ovlivňují vývoj lidské společnosti. Záměrem výuky je podat ucelený obraz vývoje společnosti od jejího počátku do konce dvacátého století s důrazem na národní dějiny. Výklad dějin se soustředí na hledání souvislostí a vzájemných vztahů převážně v evropském kontextu. Vedeme žáky k poznání, že historie není uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, vysvětlujeme žákům, že smyslem výuky historie na naší škole není jen předávání znalostí z historické vědy, ale především orientace v minulosti s využitím pro pochopení současnosti. Ve výuce jsou využívány dobové prameny nejen písemné povahy, např. i dobové kroniky, autentické deníky, ale i audionahrávky a filmové dokumenty, toto platí především pro integrovanou hodinu dějepisu ve čtvrtém ročníku. Výuka probíhá v kmenových učebnách, využíváme rovněž učeben vybavených výpočetní technikou. Součástí výuky jsou historické exkurze, často kombinované s literárními, směřované do hlavního města Prahy, jejichž smyslem není však jen seznámení s historickými pamětihodnostmi, ale dokreslení výkladu o našich národních dějinách. Běžná výuka povinného předmětu poskytuje prostor i pro to, aby se žáci zapojovali do mimoškolních aktivit.

5.10.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Definice kompetencí
Kompetence k řešení problémů:	• při řešení problému vhodně argumentuje, je schopen obhájit svá rozhodnutí, příp. přijmout názor ostatních. • nevnímá události izolovaně a popisně, zvažuje příčiny i důsledky událostí. • poznání historie propojuje se současností.
Kompetence komunikativní:	• je schopen prezentovat poznatky a názory před ostatními. • používá oborovou terminologii, vyjadřuje se přesně a výstižně, v logickém sledu, využívá prostor k diskusi a respektuje pravidla diskuse, obhajuje svůj názor, argumentuje. využívá k získávání, ale i předávání poznatků i moderní komunikační prostředky a technologie, sdílí výsledek svého bádání, při prezentování se pokouší spolupracovat se spolužáky.
Kompetence sociální a personální:	• zároveň si uvědomuje zodpovědnost za práci, kterou odvádí sám jako jednotlivec, v případě potřeby pracuje v týmu. • uvědomuje si výhody lidské spolupráce v historii a porovnává je s dopady období, kdy jsou mezilidské vztahy vážně narušeny a vedou ke konfliktům. • je schopen rozpoznávat myšlenky a činy, které do společnosti zasévají nenávist a zlobu, preferuje demokratické principy.
Kompetence občanská:	• zná, respektuje, chrání, oceňuje, případně i spoluvytváří naše tradice a kulturní a historické dědictví. • zvažuje klady a zápory různých forem soužití lidí, umí posoudit význam moderní občanské společnosti, dle svých možností se podílí na jejím fungování. • respektuje různé názory a hodnoty ostatních lidí.
Kompetence k podnikavosti:	• popíše základní principy kapitalistické společnosti, charakterizuje důsledky společenské, ekonomické i dopady na přírodní prostředí, porovná je s dnešní dobou. • seznamuje se s historií technologií, jež vedly ke vzniku a dalšímu rozvoji civilizace. • hledá pro dosažení cíle různé cesty a rozhoduje se pro optimální variantu řešení. • při přípravě vlastních vystoupení ctí autorská práva, cituje.
Kompetence k učení:	• aktivně používá příslušnou dějepisnou terminologii, objasňuje si nové a nejasné pojmy s využitím slovníku, učebnice i digitálních informačních zdrojů. • odliší faktické sdělení od názoru. • pracuje nejen s verbálními informacemi, ale využívá i jiné zdroje (např. mapy, grafy, diagramy) a dokumenty (videozáznamy, obrazy), získané informace kriticky hodnotí. • preferuje multiperspektivní pohled na poznávání historie, použité zdroje informací porovnává z hlediska jejich věrohodnosti.

Kompetence digitální:	• zapojuje se do společnosti prostřednictvím různých digitálních médií • využívání různých digitálních technologií u vybraných školních pracích a projektech. Posuzuje věrohodnost informací • dodržuje autorská práva • hledá řešení problémů prostřednictvím digitálních technologií. • využívá základy počítačové grafiky (grafické editory) • uplatňuje zásady pro zpracování počítačové prezentace, zvukového záznamu a tabulek

5.10.3 Používané metody a formy

- diskuse,
- brainstorming,
- metoda samostatného objevování,
- strukturovaná inscenace,
- názorová škála,
- myšlenková mapa,
- krátkodobé projekty,
- práce ve skupině a v týmu

5.10.4 Mezipředmětové vztahy

V ročníku	ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
1.	• charakterizuje principy řecké demokracie a zobecní je jako odkaz pro současnou dobu	-->	Základy společenských věd -> 1. ročník -> • uvede základní principy demokracie a příklady různých podob fungování demokracie
	• definuje pojem hominizace, antropologická geneze	-->	Biologie -> 3. ročník -> • charakterizuje význačné lidské znaky jako výsledky procesu hominizace a sapientace
	• identifikuje základní atributy doby bronzové a železné	-->	Chemie -> 2. ročník -> • uvede významné rudy železa, mědi, zinku, rtuti, uvede způsob výroby a využití významných kovů
	• objasní souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních států	-->	Zeměpis -> 1. ročník -> • zhodnotí přírodní poměry Afriky ve vzájemných vztazích a souvislostech
	• objasní souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních států	-->	Zeměpis -> 2. ročník -> • zhodnotí přírodní poměry regionu ve vzájemných vztazích
	• vyloží příčiny expanze Říma ve Středomoří	-->	Zeměpis -> 2. ročník -> • představí Itálii jako ekonomicky nejvýznamnější stát oblasti
	• posoudí vliv daných civilizací na evropskou kulturu	-->	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • posoudí význam nejstarších památek mimoevropské literatury a přínos pro další literární vývoj
	• posoudí vliv daných civilizací na evropskou kulturu	-->	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • zhodnotí význam bible pro vývoj evropské civilizace, interpretuje bibli jako inspirační zdroj evropské křesťanské civilizace

	• ocení význam řecké kultury pro formování kultury evropské	-->	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • zařadí hlavní představitele řecké a římské starověké literatury a jejich literární díla do chronologického kontextu
	• vystihne typické rysy judaismu	-->	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • zhodnotí význam bible pro vývoj evropské civilizace, interpretuje bibli jako inspirační zdroj evropské křesťanské civilizace
	• zdůvodní vznik a šíření křesťanství, význam bible	-->	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • ocení význam křesťanství pro středověkou literaturu a kulturu obecně
	• vysvětlí proces vývoje prvních státních útvarů v západní, střední a východní Evropě	-->	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • přiřadí hrdinské eposy k jednotlivým národním literaturám
	• charakterizuje principy řecké demokracie a zobecní je jako odkaz pro současnou dobu	<--	Základy společenských věd -> 1. ročník -> • uvede základní principy demokracie a příklady různých podob fungování demokracie
	• definuje pojem hominizace, antropologická geneze	<--	Biologie -> 3. ročník -> • charakterizuje význačné lidské znaky jako výsledky procesu hominizace a sapientace
	• identifikuje základní atributy doby bronzové a železné	<--	Chemie -> 2. ročník -> • uvede významné rudy železa, mědi, zinku, rtuti, uvede způsob výroby a využití významných kovů
	• objasní souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních států	<--	Zeměpis -> 1. ročník -> • zhodnotí přírodní poměry Afriky ve vzájemných vztazích a souvislostech
	• objasní souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních států	<--	Zeměpis -> 2. ročník -> • zhodnotí přírodní poměry regionu ve vzájemných vztazích
	• vyloží příčiny expanze Říma ve Středomoří	<--	Zeměpis -> 2. ročník -> • představí Itálii jako ekonomicky nejvýznamnější stát oblasti
	• posoudí vliv daných civilizací na evropskou kulturu	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • posoudí význam nejstarších památek mimoevropské literatury a přínos pro další literární vývoj
	• posoudí vliv daných civilizací na evropskou kulturu	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • zhodnotí význam bible pro vývoj evropské civilizace, interpretuje bibli jako inspirační zdroj evropské křesťanské civilizace
	• ocení význam řecké kultury pro formování kultury evropské	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • zařadí hlavní představitele řecké a římské starověké literatury a jejich literární díla do chronologického kontextu
	• vystihne typické rysy judaismu	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • zhodnotí význam bible pro vývoj evropské civilizace, interpretuje bibli

			jako inspirační zdroj evropské křesťanské civilizace
	• zdůvodní vznik a šíření křesťanství, význam bible	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • ocení význam křesťanství pro středověkou literaturu a kulturu obecně
	• vysvětlí proces vývoje prvních státních útvarů v západní, střední a východní Evropě	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • přiřadí hrdinské eposy k jednotlivým národním literaturám
2.	• srovná úlohu a podobu podnikání v obou částech Severní Ameriky – sever x jih	-->	Zeměpis -> 1. ročník -> • zhodnotí přírodní poměry Severní Ameriky ve vzájemných vztazích a souvislostech
	• vysvětlí vliv husitství na společnost a politiku, popíše základní vojenské akce	-->	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • zhodnotí vliv husitství na vývoj literatury
	• rozliší renesanci a humanismus, porovná renesanci s předchozími obdobími	-->	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • vystihne typické znaky uměleckého směru renesance a myšlenkového hnutí humanismu
	• popíše průběh třicetileté války, uvede její důsledky pro Evropu i pro naše země	-->	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • popíše historické souvislosti evropského vývoje, protireformace.
	• vysvětlí důsledky protireformačních snah v českých zemích	-->	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • vysvětlí vliv náboženství na umění.
	• vysvětlí důsledky protireformačních snah v českých zemích	-->	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • vysvětlí specifika českého baroka (zvláštnosti českých poměrů)
	• rozliší charakteristické znaky a projevy barokní kultury	-->	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • rozpozná prvky humanismu a baroka v díle J. A. Komenského
	• charakterizuje projevy osvícenství, uvede jeho typické znaky a představitele, objasní osvícenství jako reakci na absolutistické režimy	-->	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • posoudí nový světový názor, vysvětlí spojení osvícenství s literaturou
	• charakterizuje jednotlivé etapy kulturního vývoje	-->	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • uvede charakteristické znaky romantismu
	• charakterizuje jednotlivé etapy kulturního vývoje	-->	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • na konkrétních ukázkách rozliší typické znaky kritického realismu a naturalismu
	• popíše poměry v Severní Americe po zámořských objevech	-->	Reálie anglicky mluvících zemí 2 -> 4. ročník -> • podá stručný přehled dějin Velké Británie a USA
	• vysvětlí úlohu Británie bránící samostatnému rozvoji osad	-->	Reálie anglicky mluvících zemí 2 -> 4. ročník -> • podá stručný přehled dějin Velké Británie a USA
	• vysvětlí význam války za nezávislost pro světové dějiny i zrod budoucího konfliktu (rasismus)	-->	Reálie anglicky mluvících zemí 2 -> 4. ročník -> • podá stručný přehled dějin Velké Británie a USA
	• analyzuje Prohlášení nezávislosti a Ústavu, porovná pojetí demokracie dříve a dnes	-->	Reálie anglicky mluvících zemí 2 -> 4. ročník -> • podá stručný přehled dějin Velké Británie a USA

	• objasní příčiny vedoucí k americké občanské válce	-->	Reálie anglicky mluvících zemí 2 -> 4. ročník -> • podá stručný přehled dějin Velké Británie a USA
	• objasní historické základy dnešní parlamentní monarchie v Anglii, srovná absolutismus s parlamentarismem	-->	Reálie anglicky mluvících zemí 2 -> 4. ročník -> • podá stručný přehled dějin Velké Británie a USA
	• srovná úlohu a podobu podnikání v obou částech Severní Ameriky – sever x jih	<--	Zeměpis -> 1. ročník -> • zhodnotí přírodní poměry Severní Ameriky ve vzájemných vztazích a souvislostech
	• vysvětlí vliv husitství na společnost a politiku, popíše základní vojenské akce	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • zhodnotí vliv husitství na vývoj literatury
	• rozliší renesanci a humanismus, porovná renesanci s předchozími obdobími	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • vystihne typické znaky uměleckého směru renesance a myšlenkového hnutí humanismu
	• popíše průběh třicetileté války, uvede její důsledky pro Evropu i pro naše země	<--	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • popíše historické souvislosti evropského vývoje, protireformace.
	• vysvětlí důsledky protireformačních snah v českých zemích	<--	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • vysvětlí vliv náboženství na umění.
	• vysvětlí důsledky protireformačních snah v českých zemích	<--	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • vysvětlí specifika českého baroka (zvláštnosti českých poměrů)
	• rozliší charakteristické znaky a projevy barokní kultury	<--	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • rozpozná prvky humanismu a baroka v díle J. A. Komenského
	• charakterizuje projevy osvícenství, uvede jeho typické znaky a představitele, objasní osvícenství jako reakci na absolutistické režimy	<--	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • posoudí nový světový názor, vysvětlí spojení osvícenství s literaturou
	• charakterizuje jednotlivé etapy kulturního vývoje	<--	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • uvede charakteristické znaky romantismu
	• charakterizuje jednotlivé etapy kulturního vývoje	<--	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • na konkrétních ukázkách rozliší typické znaky kritického realismu a naturalismu
	• popíše poměry v Severní Americe po zámořských objevech	<--	Reálie anglicky mluvících zemí 2 -> 4. ročník -> • podá stručný přehled dějin Velké Británie a USA
	• vysvětlí úlohu Británie bránící samostatnému rozvoji osad	<--	Reálie anglicky mluvících zemí 2 -> 4. ročník -> • podá stručný přehled dějin Velké Británie a USA
	• vysvětlí význam války za nezávislost pro světové dějiny i zrod budoucího konfliktu (rasismus)	<--	Reálie anglicky mluvících zemí 2 -> 4. ročník -> • podá stručný přehled dějin Velké Británie a USA
	• analyzuje Prohlášení nezávislosti a Ústavu, porovná pojetí demokracie dříve a dnes	<--	Reálie anglicky mluvících zemí 2 -> 4. ročník -> • podá stručný přehled dějin Velké Británie a USA
	• objasní příčiny vedoucí k americké občanské válce	<--	Reálie anglicky mluvících zemí 2 -> 4. ročník -> • podá stručný přehled dějin Velké Británie a USA

	• objasní historické základy dnešní parlamentní monarchie v Anglii, srovná absolutismus s parlamentarismem	<--	Reálie anglicky mluvících zemí 2 -> 4. ročník -> • podá stručný přehled dějin Velké Británie a USA
3.	• posoudí význam industrializace i postupné demokratizace společnosti	-->	Základy společenských věd -> 2. ročník -> • charakterizuje tradiční a moderní společnost a posoudí problémy současné společnosti
	• vymezí příčiny a průběh první světové války	-->	Chemie -> 2. ročník -> • uvědomí si zdravotní rizika spojená s únikem chloru, zná postup ochrana při havárii
	• charakterizuje studenou válku a vymezí svět rozdělený na bloky;	-->	Chemie -> 1. ročník -> • uvede příklady využití jaderných reakcí
	• orientuje se ve vývoji izraelsko-arabského konfliktu a porozumí jeho příčinám	-->	Zeměpis -> 2. ročník -> • vysvětlí historii vzniku Izraele a současné vztahy mezi Židy a Palestinci
	• charakterizuje národní hnutí 19. století	-->	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • charakterizuje situaci v Evropě v době NOB, srovná ji se specifickými podmínkami, východisky a cíli českého NO
	• posoudí důsledky rakousko-uherského vyrovnání pro existenci habsburské monarchie	-->	Český jazyk a literatura -> 3. ročník -> • postihne reakci českých autorů na společenskou situaci a objasní vliv světové literatury
	• rozezná výsledky a důsledky války	-->	Český jazyk a literatura -> 3. ročník -> • rozliší různý přístup spisovatelů ke ztvárnění obrazu 1. světové války
	• vymezí rozsah státu, jeho hranice, národnostní složení obyvatelstva a politický systém;	-->	Český jazyk a literatura -> 3. ročník -> • vysvětlí postavení pražské německy psané literatury ve světové kultuře
	• posoudí demokratický charakter a politickou kulturu první Československé republiky včetně působení Tomáše G. Masaryka;	-->	Český jazyk a literatura -> 3. ročník -> • vymezí společné rysy představitelů tzv. demokratického proudu a zároveň tematickou různorodost
	• zhodnotí důsledky rozhodnutí mezinárodní konference v Mnichově v kontextu evropské politiky	-->	Český jazyk a literatura -> 3. ročník -> • zdůvodní angažovanost poezie (změna přístupu autorů, kteří opouštějí individualismus)
	• rozčlení vývoj komunistického Československa, porovná jednotlivá období vlády komunistů v Československu (50. léta, proces „demokratizace," normalizace, myšlenky přestavby a glasnosti)	-->	Český jazyk a literatura -> 4. ročník -> • vyvodí důsledky nebezpečí totalitní ideologie pro literaturu
	• porozumí pojmům ghetto, šoa, holocaust a konečné řešení židovské otázky	-->	Český jazyk a literatura -> 4. ročník -> • posoudí téma války a holocaustu jako téma výrazné zvláště v letech šedesátých
	• porozumí situaci v Rusku; zhodnotí význam ruských revolucí	-->	Zeměpis -> 2. ročník -> • objasní historický vývoj země ve 20. století
	• posoudí národnostní problémy Československa a možné způsoby jejich řešení;	-->	Zeměpis -> 2. ročník -> • na příkladech doloží historicky podmíněnou blízkost českého a slovenského národa

	• vymezí komunistickou diktaturu v Sovětském svazu ve 20. a 30. letech a její projevy	-->	Zeměpis -> 2. ročník -> • objasní historický vývoj země ve 20. století
	• charakterizuje politický vývoj v SSSR a jeho postavení jako světové velmoci	-->	Zeměpis -> 2. ročník -> • objasní historický vývoj země ve 20. století
	• charakterizuje vnitřní vývoj Číny a její současné postavení	-->	Zeměpis -> 2. ročník -> • vysvětlí postavení Číny ve světové ekonomice a její vliv na průmysl Evropy (ČR)
	• posoudí význam industrializace i postupné demokratizace společnosti	<--	Základy společenských věd -> 2. ročník -> • charakterizuje tradiční a moderní společnost a posoudí problémy současné společnosti
	• vymezí příčiny a průběh první světové války	<--	Chemie -> 2. ročník -> • uvědomí si zdravotní rizika spojená s únikem chloru, zná postup ochrana při havárii
	• charakterizuje studenou válku a vymezí svět rozdělený na bloky;	<--	Chemie -> 1. ročník -> • uvede příklady využití jaderných reakcí
	• orientuje se ve vývoji izraelsko-arabského konfliktu a porozumí jeho příčinám	<--	Zeměpis -> 2. ročník -> • vysvětlí historii vzniku Izraele a současné vztahy mezi Židy a Palestinci
	• charakterizuje národní hnutí 19. století	<--	Český jazyk a literatura -> 2. ročník -> • charakterizuje situaci v Evropě v době NOB, srovná ji se specifickými podmínkami, východisky a cíli českého NO
	• posoudí důsledky rakousko-uherského vyrovnání pro existenci habsburské monarchie	<--	Český jazyk a literatura -> 3. ročník -> • postihne reakci českých autorů na společenskou situaci a objasní vliv světové literatury
	• rozezná výsledky a důsledky války	<--	Český jazyk a literatura -> 3. ročník -> • rozliší různý přístup spisovatelů ke ztvárnění obrazu 1. světové války
	• vymezí rozsah státu, jeho hranice, národnostní složení obyvatelstva a politický systém;	<--	Český jazyk a literatura -> 3. ročník -> • vysvětlí postavení pražské německy psané literatury ve světové kultuře
	• posoudí demokratický charakter a politickou kulturu první Československé republiky včetně působení Tomáše G. Masaryka;	<--	Český jazyk a literatura -> 3. ročník -> • vymezí společné rysy představitelů tzv. demokratického proudu a zároveň tematickou různorodost
	• zhodnotí důsledky rozhodnutí mezinárodní konference v Mnichově v kontextu evropské politiky	<--	Český jazyk a literatura -> 3. ročník -> • zdůvodní angažovanost poezie (změna přístupu autorů, kteří opouštějí individualismus)
	• rozčlení vývoj komunistického Československa, porovná jednotlivá období vlády komunistů v Československu (50. léta, proces „demokratizace“, normalizace, myšlenky přestavby a glasnosti)	<--	Český jazyk a literatura -> 4. ročník -> • vyvodí důsledky nebezpečí totalitní ideologie pro literaturu
	• porozumí pojmům ghetto, šoa, holocaust a konečné řešení židovské otázky	<--	Český jazyk a literatura -> 4. ročník -> • posoudí téma války a holocaustu jako téma výrazné zvláště v letech šedesátých

	• porozumí situaci v Rusku; zhodnotí význam ruských revolucí	<--	Zeměpis -> 2. ročník -> • objasní historický vývoj země ve 20. století
	• posoudí národnostní problémy Československa a možné způsoby jejich řešení;	<--	Zeměpis -> 2. ročník -> • na příkladech doloží historicky podmíněnou blízkost českého a slovenského národa
	• vymezí komunistickou diktaturu v Sovětském svazu ve 20. a 30. letech a její projevy	<--	Zeměpis -> 2. ročník -> • objasní historický vývoj země ve 20. století
	• charakterizuje politický vývoj v SSSR a jeho postavení jako světové velmoci	<--	Zeměpis -> 2. ročník -> • objasní historický vývoj země ve 20. století
	• charakterizuje vnitřní vývoj Číny a její současné postavení	<--	Zeměpis -> 2. ročník -> • vysvětlí postavení Číny ve světové ekonomice a její vliv na průmysl Evropy (ČR)

5.10.5 Průřezová témata

Podtéma	1.	2.	3.
Globalizační a rozvojové procesy			Rozklad komunistických režimů a rozpad sovětského mocenského bloku
Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce			Poválečné Československo 1945–1948 Studená válka, vyspělé demokracie ve druhé polovině 20. století
Žijeme v Evropě	Pravěk Starověk Antický starověk Středověk (raný) Středověk (vrcholný)	Krize 14. století, kacířská hnutí Pozdní středověk a raný novověk Vývoj mocností v Evropě, absolutismus a parlamentarismus Francie, Rusko, Prusko v raném novověku Francouzská revoluce a napoleonské války	Revoluce 1848 Československo 1918–1938 Rozklad komunistických režimů a rozpad sovětského mocenského bloku
Základní problémy sociokulturních rozdílů		Osvícenství, osvícenský absolutismus u nás – rakouský občan a češství	Československo 1918–1938
Člověk a životní prostředí	Pravěk Starověk Antický starověk Středověk (raný) Středověk (vrcholný)		Modernizace společnosti
Média a mediální produkce		pozdní středověk a raný novověk	Revoluce 1848
Role médií v moderních dějinách			Meziválečné totalitární systémy a autoritativní režimy; demokratické velmoci; světová hospodářská krize Studená válka, vyspělé

			demokracie ve druhé polovině 20. století

5.10.6 Učivo/výstupy

Dějepis	1. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
Úvod do předmětu • předmět a úkoly historické vědy	• objasní důležitost znalosti historie pro moderního člověka
• prameny, historické metody	• popíše archeologické prameny a metody
• instituce – archiv, muzeum, galerie/	• charakterizuje jednotlivé instituce
• periodizace	• vymezí různá kritéria pro časové rozvržení dějin lidstva
Pravěk	• definuje pojem hominizace, antropologická geneze
• člověk a základy jeho antropogeneze	• charakterizuje způsob života paleolitických lidí
• paleolitické kultury	• objasní neolitickou revoluci jako zásadní změnu v životě lidské společnosti
• neolit	• identifikuje základní atributy doby bronzové a železné
• doba bronzová a železná	• zhodnotí základní rysy keltské civilizace a vymezí její působení na našem území
	• objasní nerovnosti vývoje v různých částech světa
	• charakterizuje materiální a duchovní kulturu pravěkých lidí
Starověk	• objasní souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních států
• starověké asijské zemědělské civilizace (Mezopotámie)	• vyloží specifika hospodářského a politického vývoje jednotlivých zemí
• starověký Blízký východ a starověký Egypt	• zdůvodní rozdíly mezi specifiky hospodářského a politického vývoje v daných oblastech
	• objasní charakteristické znaky státu, složení společnosti v jednotlivých oblastech
	• porovnává charakteristické rysy materiální a duchovní kultury civilizací včetně židovské
	• posoudí vliv daných civilizací na evropskou kulturu
Antický starověk • starověké Řecko	• objasní vznik polis, aristokratické formy vlády, ranou tyranii, oligarchii
• starověký Řím	• charakterizuje principy řecké demokracie a zobecní je jako odkaz pro současnou dobu
• antická kultura	• vyvodí důsledky řecké kolonizace pro Řecko i další vývoj ve Středomoří
• vznik křesťanství	• ocení význam řecké kultury pro formování kultury evropské
	• identifikuje charakteristické rysy etruské kultury
	• orientuje se ve struktuře římské společnosti
	• vymezí zásady republikánského zřízení
	• vyloží příčiny expanze Říma ve Středomoří
	• definuje příčiny a průvodní znaky krize římské republiky a vzniku císařství
	• vysvětlí proces budování římského impéria, jeho správy a proces romanizace
	• objasní a zdůvodní politickou a hospodářskou krizi římského impéria

	• zhodnotí úlohu „barbarských“ kmenů
	• objasní proces pohybu „barbarských států“
	• charakterizuje naše země a ostatní Evropu v době římské
	• identifikuje charakteristické rysy řecké a římské materiální a duchovní kultury
	• ocení přínos antické kultury pro evropskou kulturu
	• vystihne typické rysy judaismu
	• zdůvodní proces vzniku židovské diaspory
	• zdůvodní vznik a šíření křesťanství, význam bible
	• orientuje se ve vztahu křesťanství a státu a v proměnách tohoto vztahu
Středověk (raný) • východní kulturní okruh a byzantská říše	• objasní úlohu byzantského státu a vliv byzantské kultury ve středověké Evropě
• západní kulturní okruh a franská říše	• charakterizuje západní kulturní okruh a franskou říši v 5. - 9. století
• raně středověká střední Evropa	• ozřejmí podstatu lenního systému
• raně středověká společnost	• vysvětlí proces vývoje prvních státních útvarů v západní, střední a východní Evropě
• katolická církev a úloha papežství	• objasní pojem Svatá říše římská, rozezná mocenské a politické poměry v říši
• české země v raném středověku	• charakterizuje románské umění
	• identifikuje charakteristické rysy společnosti a kultury doby velkomoravské
	• ocení přínos cyrilo-metodějské mise (nejen v rovině kulturní)
	• definuje proces vzniku a vývoje raně středověkého českého státu
	• vysvětlí pojem svatováclavské tradice
	• objasní konstituování katolické církve a analyzuje její podíl na fungování středověkého státu a společnosti
	• popíše společenské rozdělení obyvatelstva
Středověk (vrcholný) • středověká agrární revoluce, urbanizace a kolonizace • společnost vrcholného středověku • města, obchod a řemesla	• charakterizuje základní rysy agrární revoluce, urbanizace a kolonizace
• český stát a střední Evropa ve vrcholném středověku • umění a vzdělanost středověku	• vyjmenuje složení obyvatelstva období vrcholného středověku
• střetávání křesťanské Evropy s jinými kulturami	• objasní počátek emancipace šlechty a měst
• poslední Přemyslovci, Lucemburkové	• vysvětlí přínos měst pro rozvoj hospodářství a vzdělanosti středověké společnosti
Krize 14. století, kacířská hnutí	• charakterizuje projevy krize 14. století, vysvětlí chování katolické církve a snahy o její nápravu, užívá s porozuměním pojem reformátor, reformace
• kacířská hnutí jako reakce na stav církve	• analyzuje Husův konflikt s církví, posoudí roli obou stran v konfliktu
• Jan Hus, husitství	• vysvětlí vliv husitství na společnost a politiku, popíše základní vojenské akce
• husitství, historiografie a kultura	• identifikuje různost názorů na husitství, posoudí objektivitu autora textu

• vývoj v Čechách do nástupu Habsburků	• analyzuje politiku Jiřího z Poděbrad v rámci Evropy, charakterizuje jagellonský pokus o stavovský stát
Životní styl a kultura středověku	• analyzuje rozdíl mezi životem ve městě a na venkově vysvětlí přínos měst pro rozvoj evropské společnosti
• vesnice, město, kolonizace, rozvoj řemesel a obchodu, urbanizace, každodenní život	• porovná základní znaky románského a gotického umění
• románský sloh, gotika, středověká vzdělanost	• vyjmenuje nejvýznamnější památky středověku
	• srovná středověkou vzdělanost s dnešní dobou

Dějepis	**2. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
Pozdní středověk a raný novověk	• srovná vývoj u nás s vývojem západní Evropy, orientuje se ve vztazích mezi Anglií a Francií
• stoletá válka	• rozliší příčiny a předpoklady zámořských objevů, popíše nejznámější plavby, uvede významné osobnosti, posoudí důsledky zámořských objevů pro obě strany, vysvětlí především ekonomicko-politické dopady
• zámořské objevy	• objasní rozdílnost vývoje v Evropě a v zámoří, vysvětlí vztah mezi pokrokem v hospodářství a změnami ve společenském uspořádání
• pokrok ve výrobě a obchodu	• na příkladech ukáže vyspělost mimoevropských civilizací
• humanismus, renesance	• rozliší renesanci a humanismus, porovná renesanci s předchozími obdobími
• reformace a protireformace	• porovná cíle jednotlivých reformátorů (Luther, Münzer, Kalvín)
• raně novověký stát a společnost	• vysvětlí náboženské rozdělení Evropy jako příčinu třicetileté války
• mocenské poměry v Evropě, třicetiletá válka	• popíše průběh třicetileté války, uvede její důsledky pro Evropu i pro naše země
• české stavovské povstání	• charakterizuje habsburskou celoevropskou a českou politiku, objasní rozpor mezi budováním centralizovaného mnohonárodnostního státu a národními zájmy
• baroko	• vysvětlí důsledky protireformačních snah v českých zemích
	• objasní změny v české společnosti v souvislosti s nástupem Habsburků na český trůn
	• objasní příčiny nerovnosti vývoje v Evropě v této době
	• porovná monarchii (stavovskou, absolutistickou)
	• rozliší charakteristické znaky a projevy barokní kultury
Vývoj mocností v Evropě, absolutismus a parlamentarismus Francie, Rusko, Prusko v raném novověku	• na příkladu Nizozemí analyzuje roli náboženství a armády při řešení politických sporů, objasní vztah mezi reformačními vlivy a ekonomickým úspěchem nizozemských podnikatelů
• Nizozemí (revoluce)	• porovná absolutismus, republiku a konstituční monarchii
• Anglie (Stuartovci, absolutismus, občanská válka, republika, konstituční monarchie)	• vysvětlí, v čem spočívá nebezpečí vlády vojenské diktatury (Cromwell protektorem)
• Francie Ludvíka XIV. (absolutismus, merkantilismus)	• objasní historické základy dnešní parlamentní monarchie v Anglii, srovná absolutismus s parlamentarismem
• Rusko 16. století (absolutismus), reformy Petra I. a vláda Kateřiny II.	• charakterizuje podstatu absolutistického státu, vysvětlí nebezpečí privilegovanosti určitých společenských vrstev
• pruský stát (vzestup za Fridrich II.)	• vysvětlí vliv ekonomických změn na postavení státu v Evropě (Colbert)
• habsburská monarchie	• popíše Rusko za Romanovců jako stát založený na samoděržaví

• dělení Polska	• popíše hospodářské a správní reformy vedoucí k absolutistické monarchii
	• uvědomí si vznik velkého státního celku jako jádra budoucích problémů
	• popíše Prusko jako nábožensky tolerantní stát, ale i jako stát s vojenským režimem budovaným na byrokratické státní správě
	• popíše vývoj v habsburské monarchii 17. a 18. století (politické, hospodářské, sociální a náboženské poměry)
	• analyzuje důvody vedoucí k dělení Polska, dokáže nestabilitu stavovského státu se slabým panovníkem
Osvícenství, osvícenský absolutismus u nás • Marie Terezie a Josef II., osvícenství, reformy	• charakterizuje projevy osvícenství, uvede jeho typické znaky a představitele, objasní osvícenství jako reakci na absolutistické režimy
	• charakterizuje období jako výsledek vlády silného panovníka vládnoucího rozumem
	• vysvětlí příčiny reforem
	• porovná úlohu ženy jako vrcholné představitelky státu s dneškem
	• popíše a vysvětlí jednotlivé reformy jako zásahy přinášející pro různé skupiny lidí různé důsledky
	• objasní roli osvícenského absolutismu při vzniku českého národního obrození (germanizace, zrušení nevolnictví)
Vznik USA • vývoj Spojených států v 19.stol	• popíše poměry v Severní Americe po zámořských objevech
	• srovná úlohu a podobu podnikání v obou částech Severní Ameriky – sever x jih
	• vysvětlí úlohu Británie bránící samostatnému rozvoji osad
	• vysvětlí význam války za nezávislost pro světové dějiny i zrod budoucího konfliktu (rasismus)
	• analyzuje Prohlášení nezávislosti a Ústavu, porovná pojetí demokracie dříve a dnes
	• objasní příčiny vedoucí k americké občanské válce
Francouzská revoluce a napoleonské války	• analyzuje krizi absolutistické vlády
	• charakterizuje příčiny revoluce a vysvětlí rozdílnost jednotlivých fází revoluce
	• zhodnotí význam Deklarace lidských a občanských práv
	• užívá s porozuměním pojmy pravice, levice
	• zváží hrozící nebezpečí vlády jednoho člověka, které se skrývá za ideologii podporovanou zfanatizovanými vrstvami
	• kriticky zhodnotí význam revoluce, srovná ji s nizozemskou a s anglickou
	• objasní souvislost s nástupem Napoleona k moci
	• popíše cíle vojenských tažení i jejich průběh
	• posoudí kladné i záporné hodnocení Napoleona
• Vídeňský kongres, Evropa po Vídeňském kongresu, revoluce a národněosvobozenecký boj ve 20. a 30. letech 19. století	• charakterizuje období jako proces restaurace starých režimů, boj konzervativního a liberálního
	• události vysvětlí jako cestu k prosazování občanských svobod, ústavnosti i ke vzniku nových národních států
Klasicismus (empír), romantismus	• charakterizuje jednotlivé etapy kulturního vývoje
	• uvede jejich projevy v architektuře, malířství, příp. literatuře

Modernizace společnosti	• posoudí význam industrializace i postupné demokratizace společnosti
	• porozumí procesu vývoje ke konstitucionalismu a rozvoji občanské společnosti
	• porovná příčiny, průběh a výsledky evropských revolucí první poloviny 19. století s důrazem na revoluci roku 1848 – analyzuje ekonomické, sociální, politické a nacionální aspekty těchto událostí
Změny sociální struktury evropské společnosti	• rozliší změny v sociální struktuře společnosti a jejich příčiny i důsledky v evropské společnosti včetně sociálních problémů
Revoluce 1848 • Češi a česká politika v habsburské monarchii, vznik velkých „národních“ států v Německu a v Itálii	• rozliší konkrétní příklady dobového nacionalismu
	• charakterizuje národní hnutí 19. století
	• porozumí procesu konstituování novodobého českého národa i jeho politické reprezentace včetně vývoje české politiky v druhé polovině 19. století
	• posoudí důsledky rakousko-uherského vyrovnání pro existenci habsburské monarchie
	• pochopí proces sjednocení Německa i jeho důsledky a vznik „národního“ státu v Itálii
Evropské velmoci a jejich soupeření v 19. století	• vymezí mezinárodní postavení evropských velmocí a porozumí jejich vzájemným vztahům
	• pochopí mezinárodní vztahy v předvečer první světové války
Ideové proudy 19. století	• rozliší pojmy liberalismus, konzervatismus, socialismus, marxismus, bolševismus, radikalismus, demokracie

Dějepis	**3. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
První světová válka	• vymezí příčiny a průběh první světové války
	• charakterizuje první československý odboj a pochopí jeho význam pro vznik samostatného Československa
	• rozezná výsledky a důsledky války
Ruské revoluce	• porozumí situaci v Rusku; zhodnotí význam ruských revolucí
Poválečná Evropa	• porozumí versailleskému systému včetně jeho selhání v meziválečném období;
Československo 1918–1938	• pochopí proces vzniku Československa v roce 1918;
	• vymezí rozsah státu, jeho hranice, národnostní složení obyvatelstva a politický systém;
	• zhodnotí význam vzniku samostatného a demokratického československého státu pro Čechy a Slováky i důsledky vzniku Československa pro národnostní menšiny;
	• posoudí demokratický charakter a politickou kulturu první Československé republiky včetně působení Tomáše G. Masaryka;
	• posoudí základní vnitrostátní, zahraničněpolitické a mezinárodní problémy meziválečného Československa;
	• posoudí národnostní problémy Československa a možné způsoby jejich řešení;
	• zhodnotí ekonomiku státu, sociální skladbu obyvatelstva, posoudí vliv hospodářské krize z konce 20. a z počátku 30. let na obyvatelstvo a na stabilitu republiky;

	• orientuje se v procesu působení mezinárodních a vnitřních sil ohrožujících demokratický charakter státu i jeho existenci; posoudí podíl domácích radikálních pravicových a nacionalistických politických sil na zániku první republiky
	• zhodnotí důsledky rozhodnutí mezinárodní konference v Mnichově v kontextu evropské politiky
	• porovná první a druhou republiku;
Meziválečné totalitární systémy a autoritativní režimy; demokratické velmoci; světová hospodářská krize	• určí základní problémy Výmarské republiky, pochopí úspěšnou cestu nacistů k moci v Německu
	• charakterizuje fašismus, nacistickou ideologii
	• vymezí komunistickou diktaturu v Sovětském svazu ve 20. a 30. letech a její projevy
	• rozliší státy demokratické a státy s totalitárními a autoritativními režimy
	• identifikuje projevy světové hospodářské krize, posoudí hospodářské, sociální a politické důsledky krize
Rozpad versailleského systému, úsilí o kolektivní bezpečnost, válečné konflikty 30. let	• pochopí proces rozpadu versailleského systému
	• posoudí politiku západních demokracií, úsilí o kolektivní bezpečnost, politiku nacistického Německa a SSSR
Druhá světová válka	• porozumí procesu vzniku Protektorátu Čechy a Morava a jeho postavení ve vztahu k Třetí říši
	• rozliší příčiny druhé světové války a válečné cíle osy Berlín-Řím-Tokio a protihitlerovské koalice
	• orientuje se klíčových událostech na evropských i mimoevropských bojištích včetně porážky fašistického bloku a osvobození okupovaných území
	• vymezí záměry a cíle nacistů vzhledem k obyvatelstvu protektorátu
	• porozumí pojmům ghetto, šoa, holocaust a konečné řešení židovské otázky
	• charakterizuje druhý odboj v jeho složce zahraniční a domácí, politické a vojenské
	• posoudí důsledky války a poválečné uspořádání
Poválečné Československo 1945–1948	• orientuje se v ekonomické, společenské a politické situaci v poválečném Československu
	• analyzuje na základě výsledků voleb rozložení politických sil, posoudí plány komunistů na převzetí moci a zhodnotí jejich realizaci
	• porozumí problematice řešení německé otázky
Studená válka, vyspělé demokracie ve druhé polovině 20. století NATO, OSN	• charakterizuje studenou válku a vymezí svět rozdělený na bloky;
SSSR a komunistický blok, Československo pod komunistickou mocí	• charakterizuje politický vývoj v SSSR a jeho postavení jako světové velmoci
	• pochopí charakter komunistických režimů a protikomunistickou rezistenci, především v Československu
	• rozčlení vývoj komunistického Československa, porovná jednotlivá období vlády komunistů v Československu (50. léta, proces „demokratizace," normalizace, myšlenky přestavby a glasnosti)
Proces dekolonizace	• charakterizuje vnitřní vývoj Číny a její současné postavení
	• orientuje se ve vývoji izraelsko-arabského konfliktu a porozumí jeho příčinám
Rozklad komunistických režimů a rozpad sovětského mocenského bloku	• pochopí význam helsinské Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě

EU	• posoudí příčiny a důsledky zhroucení komunistických režimů v Evropě a v Československu i způsob provedení politické změny

5.11 Estetická výchova

5.11.1 Hudební výchova

5.11.1.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Hudební výchova
Oblast	Umění a kultura
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět je vytvořen na základě rozpracování vzdělávacího obsahu oboru Hudební výchova ze vzdělávací oblasti Umění a kultura RVP G, integruje téma Umělecká tvorba a komunikace, které je v RVP G povinným vzdělávacím obsahem pro hudební i výtvarný obor.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Začleněním Umělecké tvorby a komunikace do hudebního a výtvarného oboru umožňujeme žákům obou oborů vnímat umění a kulturu jako celek. Předmět integruje v 1. a 2. ročníku tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (tematické okruhy – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Spolupráce a soutěž) Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech (tematický okruh Žijeme v Evropě) Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních (dle individuálních dispozic dětí), hudebně-pohybových, poslechových a naukových činností k porozumění hudebnímu umění, k vytváření hodnotících soudů o znějící hudbě a umožňuje mu projevovat se prostřednictvím různých hudebních aktivit. Hudební činnosti-produkce, recepce a reflexe se tak stávají obsahovými doménami hudební výchovy. Obsahem vokálních činností (vokální produkce) je práce s hlasem, při níž dochází k rozšiřování hlasového rozsahu, k základnímu intonačnímu výcviku a k celkové kultivaci pěveckého i mluvního projevu metodou posilování správných pěveckých návyků. Obsahem poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat - tj. vyvozovat nové nebo si ověřovat již získané hudebně teoretické poznatky a také je dle svých možností interpretovat. Obsahem hudebně – pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest. Cílem naukových činností je osvojení si hudebně teoretických poznatků a poznatků o historických epochách, hudebních slozích a díle významných hudebních skladatelů. Završující a syntetizující reflexe zahrnuje komplexní interpretaci znějícího hudebního díla do uměleckých období, stylů a vytváření hodnotících soudů. Týdenní časová dotace: 1. roč., kvinta: 2 hodiny 2. roč., sexta: 2 hodiny Organizační vymezení předmětu: Žáci si povinně volí mezi hudební a výtvarnou výchovou a pracují v oddělených skupinách (zvlášť hudebníci a zvlášť výtvarníci). Nadstavbová část, určená pro žáky s hlubším zájmem o aktivní provozování vokálních činností, je realizována v nepovinném předmětu Pěvecký sbor s časovou dotací 2 vyučovací hodiny za

	týden, o aktivní provozování instrumentálních činností v předmětu Školní kapela (Hvn3) s dotací 2 vyučovací hodiny týdně. Výuka povinná i nepovinná je realizována formou vyučovacích hodin ve specializované učebně školy nebo v jiných prostorách vhodných pro hudebně – pohybové aktivity (aula školy), dále formou projektů a výchovných koncertů, realizovaných v koncertních sálech, divadlech či v aule školy.

5.11.1.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Definice kompetencí** **Žák…**
Kompetence k řešení problémů:	• rozpozná problém a hledá nejvhodnější způsob řešení, • na základě individuální hudební vyspělosti postihuje z hudebního proudu znějící skladby významné sémantické prvky, srovnává je, slovně charakterizuje, • samostatně a kriticky přemýšlí, pokouší se objektivně hodnotit konkrétní dílo, svůj výkon či výkony ostatních.
Kompetence komunikativní:	• chápe hudbu jako řeč svého druhu, své sdělení je schopen (vzhledem k svému věku a zkušenostem) vyjádřit prostřednictvím hudebně výrazových prostředků na jednoduchých nástrojích, hrou na tělo, pohybem, • při práci ve skupině dokáže vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých.
Kompetence sociální a personální:	• efektivně spolupracuje, respektuje názory jiných, • učí se objektivně zhodnotit svoji práci i práci ostatních, • respektuje pravidla při práci v týmu a svou pracovní činností pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce.
Kompetence občanská:	• vytváří si pozitivní vztah k naší kulturní tradici, chrání ji a oceňuje, • kriticky přemýšlí nad obsahy hudebních děl, • dle svých možností se aktivně zapojuje do kulturního dění.
Kompetence k podnikavosti:	• aktivně přistupuje k provozování i přijímání hudby a umění vůbec, • zvládá hru na hudební nástroje dle svých individuálních dispozic, stará se o jejich údržbu, • dodržuje dohodnutou kvalitu práce, postupy, termíny.
Kompetence k učení:	• usiluje o co nejlepší hudební přednes ve vztahu ke svým individuálním možnostem a stanovuje si cíle pro své sebezdokonalení (snaží se dál rozvinout v tom, v čem je silný, i zlepšit se v tom, v čem je slabší) a vydrží usilovat o jejich dosažení, • vyhledává, shromažďuje, třídí a porovnává informace týkající se hudebních děl a chápe je v jejich historickém a společenském kontextu.
Kompetence digitální:	• zapojuje se do společnosti prostřednictvím různých digitálních médií • využívání různých digitálních technologií u vybraných školních pracích a projektech. Posuzuje věrohodnost informací • dodržuje autorská práva • hledá řešení problémů prostřednictvím digitálních technologií. • využívá základy počítačové grafiky (grafické editory) • uplatňuje zásady pro zpracování počítačové prezentace, zvukového záznamu a tabulek

5.11.1.3 Metody a formy

- Hlasová výchova
- Intonace
- Nácvik písní
- Dramatizace
- Vizualizace
- Didaktické hry
- Skupinová a kooperativní výuka

5.11.1.4 Mezipředmětové vztahy

V ročníku	ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
1.	• zazpívá podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně lidovou a umělou píseň	-->	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • posoudí význam duchovních písní Hospodine, pomiluj ny a Svatý Václave pro dobu, v níž vznikly, i pro další generace
2.	• identifikuje hudebně výrazové prostředky hudby 20. století a odliší je od hudby minulých staletí (tzv. klasické hudby)	-->	Český jazyk a literatura -> 3. ročník -> • charakterizuje typické znaky jednotlivých moderních směrů

5.11.1.5 Průřezová témata

Podtéma	1.	2.
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	Jednohlasý i vícehlasý zpěv, …	Jednohlasý i vícehlasý zpěv (dle schopností skupiny), tvorba rytmického doprovodu k písni, výběr doprovodných hudebních nástrojů vzhledem k charakteru písně, pohybové etudy, hudebně-dramatické etudy
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	Jednohlasý i vícehlasý zpěv (dle schopností skupiny), tvorba rytmického doprovodu k písni, výběr doprovodných hudebních nástrojů vzhledem k charakteru písně, pohybové etudy, hudebně-dramatické etudy	Jednohlasý i vícehlasý zpěv (dle schopností skupiny), tvorba rytmického doprovodu k písni, výběr doprovodných hudebních nástrojů vzhledem k charakteru písně, pohybové etudy, hudebně-dramatické etudy
Sociální komunikace	Jednohlasý i vícehlasý zpěv (dle schopností skupiny), tvorba rytmického doprovodu k písni, výběr doprovodných hudebních nástrojů vzhledem k charakteru písně, pohybové etudy, hudebně-dramatické etudy	Jednohlasý i vícehlasý zpěv (dle schopností skupiny), tvorba rytmického doprovodu k písni, výběr doprovodných hudebních nástrojů vzhledem k charakteru písně, pohybové etudy, hudebně-dramatické etudy
Spolupráce a soutěž	Jednohlasý i vícehlasý zpěv (dle schopností skupiny), tvorba rytmického doprovodu k písni, výběr doprovodných hudebních nástrojů vzhledem k charakteru	Jednohlasý i vícehlasý zpěv (dle schopností skupiny), tvorba rytmického doprovodu k písni, výběr doprovodných hudebních nástrojů vzhledem k charakteru

	písně, pohybové etudy, hudebně-dramatické etudy	písně, pohybové etudy, hudebně-dramatické etudy
Žijeme v Evropě	Vznik a různorodé projevy jednotlivých hudebních slohů v návaznosti na společenské dění konkrétní země.	Vznik a různorodé projevy jednotlivých hudebních slohů v návaznosti na společenské dění konkrétní země.

5.11.1.6 Učivo/výstupy

Hudební výchova	**1. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
• jednohlasý (podle schopností) i vícehlasý zpěv s doprovodem	• využije rytmické cítění a rytmickou paměť v praxi na úrovni svých individuálních schopností
• práce s rytmem a harmonií	• doprovodí (dle získaných dovedností) na rytmické a jednoduché nástroje lidovou a umělou píseň
• zpěv skladeb z různých historických období (chorál, nejstarší české písně, polyfonní skladby, árie z opery, umělá píseň)	• při zpěvu využívá správné pěvecké návyky
• vyjádření obsahu hudby pohybem, pohybové etudy	• zazpívá podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně lidovou a umělou píseň
	• ocení kvalitní projev druhého
	• uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i mluveném projevu
	• reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím
	• pořídí zvukový záznam a uloží ho na internetové úložiště
Hypotézy vzniku hudby Hudba v pravěku Hudba ve starověkém Řecku Hudba středověká • Jednohlas (gregoriánský chorál x truvérská a žákovská píseň) • Vícehlas (ars antiqua) Počátky české hudby (Hospodine, pomiluj ny/Svatý Václave) Ars nova/renesance (nové hudební formy, polyfonní vícehlas, osobnost skladatele) Srovnání vývoje hudby v Čechách a v Evropě (husitský chorál) Znaky barokní hudby • homofonní a polyfonní princip vícehlasu • barokní hudební formy (fuga, koncert, opera) • osobnost J. S. Bacha a G. F. Händela Česká barokní hudba (x hudební vývoj v Evropě) Znaky klasicistní hudební tvorby • (hlavní a vedlejší motiv, postupná dynamika) • Mannheimská škola a její hudební odkaz	• rozliší hudbu vokální a instrumentální
• 1. vídeňská škola	• detailně se seznámí s vybranými skladateli
Znaky romantické hudby	• orientuje se ve vybraných hudebních formách

• F. Schubert a umělá píseň	• pochopí historické souvislosti vývoje artificiální hudby
• osobnost F. Chopina	• porozumí zákonitostem výstavby hudby
• novoromantismus (hudba programní, vznik symfonické básně)	• podle svých schopností zahraje vybrané hudební skladby
• reforma opery (Gesamtkunstwerk R. Wagnera)	• srovná vývoj světové a české hudby
• srovnání Wagnerovy reformy s tradičním pojetím opery (Verdi)	• vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách, dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby
• národní školy	• uvědomí si postavení umění ve společnosti, jeho historické proměny

Hudební výchova	**2. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
• jednohlasý (podle schopností) i vícehlasý zpěv s doprovodem	• využije rytmické cítění a rytmickou paměť v praxi na úrovni svých individuálních schopností
• práce s rytmem (synkopický a tečkovaný rytmus) a harmonií	• doprovodí (dle získaných dovedností) na rytmické a jednoduché nástroje lidovou a umělou píseň
• zpěv písní různých hudebních žánrů nonartificiální hudby	• při zpěvu využívá správné pěvecké návyky
• zpěv písní na mikrofon s doprovodem elektrických nástrojů	• zazpívá podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně lidovou a umělou píseň
• moderní tance	• ocení kvalitní hudební projev druhého
	• uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i mluveném projevu
	• podle svých dovedností zazpívá umělou píseň na mikrofon a doprovodí ji na flétnu, klávesové nástroje apod.
	• reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a dispozicím
	• vytvoří propagační materiál (např. plakát, program koncertu, prezentaci…) v libovolném grafickém programu (Canva, Inkscape, Powerpoint apod.)
Česká hudba 19. století • osobnost Bedřicha Smetany a Antonína Dvořáka a jejich hudební odkaz Nejvýznamnější hudební směry 20. století v oblasti artificiální hudby • impresionismus (Claude Debussy) o projevy impresionismu v jiných druzích umění • expresionismus o projevy expresionismu v jiných druzích umění o 2. vídeňská škola (atonální, dodekafonní h.,I, Igor Stravinskij) • neoklasicismus (Sergej Prokofjev) o vliv jazzu na vážnou hudbu (George Gershwin) Česká hudba 20. století • osobnost Leoše Janáčka a jeho nápěvková teorie	• popíše a na vybraných hudebních dílech (nebo částech) ukáže důležitost tvorby a interpretace
• osobnost Bohuslava Martinů a inspirační zdroje jeho tvorby	• identifikuje hudebně výrazové prostředky hudby 20. století a odliší je od hudby minulých staletí (tzv. klasické hudby)
	• rozliší vybrané hudební směry hudby 20. století podle jejich hudebních znaků
Rozdíly mezi hudbou artificiální a nonartificiální	• na základě historického a společenského kontextu popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla

Nonartificiální hudba	• vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta
• vybrané kapitoly z oblasti nonartificiální hudby: spirituál, blues, jazz, šanson, rock, swing, rock and roll, nástup rockové hudby	• odliší hudbu podle funkce a významu
• muzikál	• rozpozná vhodnost či nevhodnost využití hudby v konkrétních situacích
• filmová hudba	• uvědomuje si roli průmyslu v současném světě

5.11.2 Výtvarná výchova

5.11.2.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Výtvarná výchova
Oblast	Umění a kultura
Charakteristika předmětu	Předmět Výtvarná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vyučuje se v prvním a druhém ročníku v následující časové dotaci: první ročník – 2 hod. týdně, druhý ročník – 2 hod. týdně. Žáci si mohou volit v rámci estetické výchovy buď výtvarnou výchovu, nebo hudební výchovu. Základní výuka probíhá v odborné učebně. Teoretická výuka dějin umění je prokládána praktickou činností, směřující k pochopení výtvarných stylů, přístupů a technik. Teorie umění čerpá z učebnic Průvodce výtvarným uměním, Dějiny umění, dále využívá materiálů z tisku a z internetu. Doplňující metody spočívající v práci s počítačem nebo s interaktivní tabulí se realizují v multimediální učebně. Praktické hodiny mohou probíhat i v plenéru nebo v prostorách muzea, zámku a na výstavách podle aktuální nabídky. Žáci jsou děleni do skupin do počtu 15 žáků, aby mohl být uplatňován individuální přístup a rozvíjena kreativita žáků. Žák v průběhu dvou let získává poznatky o umění od 2. pol. 19. stol. po současné tendence. V praktické činnosti aplikuje teoretické poznatky na vlastní tvořivou činnost, využívá různých technik i forem práce. Důraz je kladen zejména na propojování již nabytých znalostí a dovedností s novými poznatky, na rozvoj empatie, tolerance při vnímání uměleckého díla, na pochopení funkce aktivní tvorby i sebevyjádření v kontextu psychohygieny i estetiky obecně. V předmětu se realizují tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova.

5.11.2.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

	Žák…
Kompetence k řešení problémů:	• při řešení výtvarných úkolů dokáže vymyslet různé postupy a strategie. Dokáže zhodnotit jejich funkčnost ve vztahu k úkolu a volí dle toho. • dokáže formulovat cíl činnosti a adekvátně k němu hledá postupy řešení. • při řešení problému předvídá, jaké situace by mohly nastat, a adekvátně na ně reaguje.
Kompetence komunikativní:	• v ústním projevu formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně. • dává druhým lidem najevo, že jim naslouchá tím, že s nimi udržuje oční kontakt; svou mimikou dává najevo vstřícnost; verbálně i neverbálně dává najevo porozumění pro pocity druhého (přitakává). • vyslovuje své ocenění nápadů a práce druhých dříve než kritiku; děkuje druhým za uznání; nepodléhá ambicím, třídním stereotypům nebo rivalitám ani osobním preferencím ve vztahu ke spolužákům.

Kompetence sociální a personální:	• vytyčuje si individuální úkoly a termíny podle své zkušenosti a vědomí svých dovedností; svá tvrzení o vlastních schopnostech dokládá příkladem některého svého výkonu. • stanovuje si cíle pro sebezlepšení (snaží se dál rozvinout v tom, v čem je silný, i zlepšit se v tom, v čem je slabší) a vydrží usilovat o jejich dosažení. • účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce. • rozdělí si ve skupině úkol na části a přijme svou část, včetně zodpovědnosti za její plnění. • po skončení práce se stará o úklid.
Kompetence občanská:	• respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění. • respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení. • sleduje a vybírá si kulturní události v obci, zvažuje jejich kvalitu. • dle svých možností participuje na kulturních událostech.
Kompetence k podnikavosti:	• asertivně obhajuje vlastní práci, požaduje za ni adekvátní ocenění (nepodceňuje se ani nepřeceňuje, je si vědom ceny vlastní práce); věcně ocení práci druhých, vhodně podá kritiku. • v různých situacích, kde nejsou přesně stanovená pravidla, se chová tak, aby neobtěžoval a neškodil; respektuje, že jeho svoboda končí tam, kde začíná svoboda druhého.
Kompetence k učení:	• aktivně využívá různé zdroje informací (knihy, encyklopedie, příručky, tabulky, grafy, tisk, lidé, internet…); vyhodnotí a obhájí, který z použitých zdrojů je pro danou situaci (problém) nejefektivnější. • vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě. • operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. • identifikuje vlastní chybu a zjistí její příčinu, hledá a nalézá způsoby její nápravy.
Kompetence digitální:	• zapojuje se do společnosti prostřednictvím různých digitálních médií. využívá digitálních vzdělávacích prostředí. Dle svých potřeb vytváří portfolia digitálních zdrojů. • seznamuje se s problematikou ochrany autorských práv a dodržování právních norem a dodržuje je. • uplatňuje etické, ohleduplné a respektující chování v digitálním prostředí • uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem. • využívání základy počítačové grafiky (práce s obrázky). • vytváří jednoduché rastrové grafiky. • pracuje s grafickými editory. • vyhledává potřebné informace z doporučených zdrojů a posuzuje jejich věrohodnost. • dle svých potřeb ukládání a zpracovávání informací. • sdílí data, informace a obsah s vybranými lidmi.

5.11.2.3 Metody a formy

- Kresba a malba
- Grafické techniky
- Modelování a sochařství
- Koláž a asambláž
- Fotografie a digitální umění
- Výtvarné projekty a tematické práce
- Práce s uměleckým dílem
- Didaktické hry a aktivity
- Reflektivní dialog

5.11.2.4 Mezipředmětové vztahy

V ročníku	ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
1.	• respektuje pluralitu procesu komunikace a vědomě rozšiřuje vlastní smyslovou percepci a sebevyjádření	-->	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • přistupuje s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí
	• rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry s důrazem na umění od konce 19. století do období meziválečného	-->	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • zařadí typická díla k jednotlivým druhům umění
	• rozliší a porovná společenské a osobní zdroje tvorby	-->	Základy společenských věd -> 2. ročník -> • charakterizuje kulturu
	• objasní na konkrétních příkladech účinek uměleckých vizuálně obrazných vyjádření v rovině smyslové, subjektivní a sociální a vysvětlí vliv tohoto působení na utváření postojů a hodnot	-->	Základy společenských věd -> 2. ročník -> • charakterizuje komunikaci jako základ dorozumívání a odliší různé typy komunikace
	• rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry s důrazem na umění od konce 19. století do období meziválečného	-->	Dějepis -> 1. ročník -> • vymezí různá kritéria pro časové rozvržení dějin lidstva
2.	• uvědomuje si příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a uvádí tyto projevy do společenského kontextu	-->	Český jazyk a literatura -> 3. ročník -> • charakterizuje typické znaky jednotlivých moderních směrů
	• uvědomuje si příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a uvádí tyto projevy do společenského kontextu	-->	Český jazyk a literatura -> 3. ročník -> • charakterizuje typické znaky jednotlivých moderních směrů
	• rozliší a pojmenuje prvky architektury, malířství a sochařství uměleckých epoch od konce 19. století do současnosti a uvádí je do kontextu s odpovídajícími projevy v předchozích uměleckých epochách	-->	Dějepis -> 1. ročník -> • vymezí různá kritéria pro časové rozvržení dějin lidstva

5.11.2.5 Průřezová témata

Podtéma	1.	2.
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	Dějiny umění v kontextu uměleckých prostředků podstatných pro porozumění obrazové komunikaci	Dějiny umění a jeho obrazně znakové systémy jako prostředek poznání, komunikace, interpretace a smyslového vyjádření

Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	Dějiny umění v kontextu uměleckých prostředků podstatných pro porozumění obrazové komunikaci	Dějiny umění a jeho obrazně znakové systémy jako prostředek poznání, komunikace, interpretace a smyslového vyjádření
Morálka všedního dne	Dějiny umění v kontextu uměleckých prostředků podstatných pro porozumění obrazové komunikaci	Dějiny umění a jeho obrazně znakové systémy jako prostředek poznání, komunikace, interpretace a smyslového vyjádření
Spolupráce a soutěž	Dějiny umění v kontextu uměleckých prostředků podstatných pro porozumění obrazové komunikaci	Dějiny umění a jeho obrazně znakové systémy jako prostředek poznání, komunikace, interpretace a smyslového vyjádření
Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	Dějiny umění v kontextu uměleckých prostředků podstatných pro porozumění obrazové komunikaci	Dějiny umění a jeho obrazně znakové systémy jako prostředek poznání, komunikace, interpretace a smyslového vyjádření
Žijeme v Evropě	Dějiny umění v kontextu uměleckých prostředků podstatných pro porozumění obrazové komunikaci	Dějiny umění a jeho obrazně znakové systémy jako prostředek poznání, komunikace, interpretace a smyslového vyjádření
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	Dějiny umění v kontextu uměleckých prostředků podstatných pro porozumění obrazové komunikaci	Dějiny umění a jeho obrazně znakové systémy jako prostředek poznání, komunikace, interpretace a smyslového vyjádření
Psychosociální aspekty interkulturality	Dějiny umění v kontextu uměleckých prostředků podstatných pro porozumění obrazové komunikaci	Dějiny umění a jeho obrazně znakové systémy jako prostředek poznání, komunikace, interpretace a smyslového vyjádření
Problematika vztahů organismů a prostředí	Dějiny umění v kontextu uměleckých prostředků podstatných pro porozumění obrazové komunikaci	
Člověk a životní prostředí	Dějiny umění v kontextu uměleckých prostředků podstatných pro porozumění obrazové komunikaci	Dějiny umění a jeho obrazně znakové systémy jako prostředek poznání, komunikace, interpretace a smyslového vyjádření
Životní prostředí regionu a České republiky	Dějiny umění v kontextu uměleckých prostředků podstatných pro porozumění obrazové komunikaci	Dějiny umění a jeho obrazně znakové systémy jako prostředek poznání, komunikace, interpretace a smyslového vyjádření
Mediální produkty a jejich významy	Dějiny umění v kontextu uměleckých prostředků podstatných pro porozumění obrazové komunikaci	Dějiny umění a jeho obrazně znakové systémy jako prostředek poznání, komunikace, interpretace a smyslového vyjádření
Účinky mediální produkce a vliv médií		Dějiny umění a jeho obrazně znakové systémy jako prostředek poznání, komunikace, interpretace a smyslového vyjádření
Role médií v moderních dějinách		Dějiny umění a jeho obrazně znakové systémy jako prostředek poznání, komunikace, interpretace a smyslového vyjádření

5.11.2.6 Učivo/výstupy

Výtvarná výchova	1. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
Dějiny umění v kontextu uměleckých prostředků podstatných pro porozumění obrazové komunikaci • zobrazování reality skrze subjektivní vjemy (impresionismus, pointilismus) • nové formální tendence v díle postimpresionistů (Cézanne, Gogh, Gauguin) • uplatnění symbolu a ornamentu (symbolismus, secese) • celistvost a rozklad tvaru (kubismus, konstruktivismus) • iluze pohybu (futurismus, vorticismus) • vztahy s neevropskými kulturami (Afrika, Oceánie, Amerika) • sebeuvědomování diváka (vědomé a mimovolní složky produkce a percepce uměleckého díla, role tvořivosti) • dynamičnost vývoje uměleckého procesu (znakovost, technologie, estetické normy v závislosti na vývoji společnosti, roli publika i individua) • uplatnění vizuálně obrazného vyjádření v rovině subjektivní a komunikační • prvky vizuálně obrazného vyjádření (bod, linie, plocha, tvar, objem, barva, rytmus, ornament) • typy vizuálně obrazného vyjádření (kresba, malba, grafika, reliéf, volná socha, objekt, koláž, frotáž, happening)	• vysvětlí vliv společenského kontextu na interpretaci vizuálně obrazného vyjádření
	• rozliší a porovná společenské a osobní zdroje tvorby
	• uvědomuje si subjektivitu estetického prožitku pro hodnocení uměleckého díla a komunikaci
	• rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry s důrazem na umění od konce 19. století do období meziválečného
	• objasní na konkrétních příkladech účinek uměleckých vizuálně obrazných vyjádření v rovině smyslové, subjektivní a sociální a vysvětlí vliv tohoto působení na utváření postojů a hodnot
	• pojmenuje charakteristické prostředky vizuálně obrazných vyjádření umělecké tvorby a používá je ve vlastní tvorbě
	• rozpoznává specifičnosti obrazných znakových systémů, identifikuje charakteristické prostředky a rozliší umělecké znaky specifické od konvenčních
	• samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky při vlastní tvorbě a používá je adekvátně při uskutečňování vlastních projektů
	• respektuje pluralitu procesu komunikace a vědomě rozšiřuje vlastní smyslovou percepci a sebevyjádření
	• projevuje etické a humánní postoje, aktivně vstupuje do procesu komunikace, zvládá spolupráci ve skupině, dokáže prezentovat a obhájit vlastní výtvarné záměry
	• dokáže vysvětlit roli osobní zkušenosti a její vliv na kvalitu estetického prožitku a vlastní tvorbu chápe jako subjektivní výtvarné vyjádření a jeden z prostředků komunikace s okolním i svým vnitřním světem
Digitální aktivity (zařazovány průběžně)	Zpracuje portfolio vlastního tvůrčího pokroku, nebo foto deník, doplněný textem. Získává data, informace a obsah z digitálních zdrojů. Pracuje s online aplikací. Pracuje s grafickým programem. Pracuje s fotografií. Vytváří jednoduchou animaci. Pracuje s videem. Dle svých potřeb pracuje s konkrétním zařízením (mobilní telefon, fotoaparát, tiskárna, kopírka apod.) Kombinuje/upravuje vlastní výtvarný produkt s produktem digitálním. Sdílí práce a spolupracuje prostřednictvím digitálních technologií. AI

Výtvarná výchova	2. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
Dějiny umění a jeho obrazně znakové systémy jako prostředek poznání, komunikace, interpretace a smyslového	• rozliší a pojmenuje prvky architektury, malířství a sochařství uměleckých epoch od konce 19. století do současnosti a uvádí je do kontextu s odpovídajícími projevy v předchozích uměleckých epochách

Výtvarná výchova	2. ročník
vyjádření • osvobození od zobrazování viditelného (Kandinskij, Kupka) • uplatnění symbolu a nevědomé složky (surrealismus) • uplatnění principu náhody (dadaismus) • zrušení hranice umění a neumění, změny úhlu vidění (Duchamp – ready-made) • požadavky a meze obecné srozumitelnosti, vliv reklamy (pop-art) • figurativní a nefigurativní tvorba (neoklasicismus, lyrická abstrakce, abstraktní expresionismus) • nová média, fotografie, film • účast v sociálním prostoru (performance) • vztah slova a obrazu (lettrismus) • taktilní a haptické kvality díla (informel) • zapojení gesta, těla, pohybu v tvorbě (akční umění, body-art) • očistné poslání geometrie (geometrická abstrakce, konstruktivismus) • retrospektivní a perspektivní tendence v postmodernistické architektuře • insitní umění a koncept • stopy člověka v krajině (land-art)	• objasní na konkrétních příkladech, jak se umělecké vyjadřovací prostředky promítají do aktuální obrazové komunikace
	• uvědomuje si příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a uvádí tyto projevy do společenského kontextu
	• dokáže vysvětlit předpoklady pro správnou recepci uměleckého díla
	• uvědomuje si význam subjektivní zkušenosti pro vznik estetického prožitku
	• vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a projektech a chápe ji jako významný faktor rozvoje osobnosti
	• dokáže si vytvořit přehled vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií
	• vysvětlí působení uměleckých vizuálně obrazných vyjádření v rovině smyslově subjektivní i sociální i vliv tohoto působení na utváření postojů a hodnot
	• na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu, uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a výrazem získaným v komunikaci
	• prokáže tvořivost při spolupráci na projektech ekologického a mezinárodního formátu, dokáže využít nová média
Digitální aktivity (zařazovány průběžně)	Zpracuje portfolio vlastního tvůrčího pokroku, nebo foto deník, doplněný textem. Získává data, informace a obsah z digitálních zdrojů. Pracuje s online aplikací. Pracuje s grafickým programem. Pracuje s fotografií. Vytváří jednoduchou animaci. Pracuje s videem. Dle svých potřeb pracuje s konkrétním zařízením (mobilní telefon, fotoaparát, tiskárna, kopírka apod.) Kombinuje/upravuje vlastní výtvarný produkt s produktem digitálním. Sdílí práce a spolupracuje prostřednictvím digitálních technologií. AI

5.12 Tělesná výchova

5.12.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Tělesná výchova
Oblast	Člověk a zdraví
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět tělesná výchova (TV) vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	. Integruje části vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví, a to: * Zdravý způsob života a péče o zdraví - zdravá výživa, první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách, psychohygiena * Ochrana člověka za mimořádných událostí – sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí, vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události, živelní pohromy, jiné mimořádné události, první pomoc (SK) Vyučovací předmět TV spolu s tématy Výchovy ke zdraví vede žáky k upevňování hygienických a zdravotně preventivních návyků a k předcházení úrazům. TV usiluje o optimální rozvoj tělesné, duševní a sociální zdatnosti. Vychází z motivující atmosféry, zájmu žáků a jejich individuálních předpokladů. Cílem výuky je na základě radosti z pohybu si osvojovat pohybové dovednosti, uvědomovat si význam zdraví, navazovat dobré vztahy, rozvíjet schopnosti komunikace a vytvořit trvalý vztah k pohybovým činnostem. Vede k poznání vlastních pohybových možností, zájmů a umožňuje poznat účinky pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Škola se pravidelně účastní sportovních soutěží v nejrůznějších sportovních odvětvích a účast je otevřena všem zájemcům z řad žáků školy. V předmětu TV integrujeme vybrané tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž Mediální výchova Mediální produkty a jejich významy Environmentální výchova Člověk a životní prostředí (LVK a SK) Organizační vymezení předmětu Výuka v hodinách TV probíhá odděleně pro dívky a hochy. Pro výuku TV využíváme, kromě školní tělocvičny, několika sportovních zařízení v blízkém okolí školy, časově velmi dobře dostupných (venkovní areál v zařízení ZŠ Dr. Miroslava Tyrše, tělocvičnu TJ Sokol Děčín, areál plaveckého bazénu a zimní stadion). Pro žáky 1. ročníku a kvinty pořádáme týdenní lyžařský kurz, pro žáky 2. ročníku a sexty týdenní cykloturistický sportovní kurz, pro žáky 3. ročníku a septimy týdenní sportovní kurz s možností výběru (outdoorové sporty, sjíždění řeky, sportovní aktivity u moře). Týdenní časová dotace: * 1.ročník – 2 hodiny * 2.ročník – 2 hodiny * 3. ročník – 2 hodiny * 4. ročník – 2 hodiny

5.12.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

	Žák…
Kompetence k řešení problémů:	• efektivně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce. • dle svých schopností aktivně přispívá (tematicky, obsahově) k náplni hodin TV. • s ohledem na potřeby týmu je schopen vybírat jeho členy. • je schopen adekvátně reagovat i ve vypjatých situacích (např. pokud zastává roli rozhodčího). • při činnostech v hodinách předvídá možné následky svého jednání a dle toho své jednání upravuje. • je schopen chápat souvislosti mezi jednotlivými obory v oblasti tělesné výchovy a biologie a fyziky, psychologie, fyziologie, historie apod.
Kompetence komunikativní:	• v hodinách se vyjadřuje kulturně. • rozumí pravidlům „fair play“ a snaží se je dodržovat. • v aktivitách se vyjadřovat přesně, konkrétně, jednoznačně a srozumitelně používáním správného názvosloví tělesné výchovy. • vybere adekvátní a efektivní způsob prezentace své vlastní činnosti, úspěchů, dosažených výsledků.
Kompetence sociální a personální:	• přebírá zodpovědnost za své zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty dodržováním hygieny při tělesné výchově a dodržuje zásady bezpečnosti v hodinách TV, v prostorách školy i v přírodě. • adekvátně reaguje v situacích vyžadujících sebekontrolu a sebeovládání. rozpozná pohybové aktivity, které kompenzují jeho psychické zatížení. • dle předem stanovených kritérií je schopen adekvátně hodnotit výkon svůj, nebo svých spolužáků.
Kompetence občanská:	• chová se kamarádsky a neodmítne pomoc, pokud o ni požádán. • dodržuje pravidla chování. • dle svého věku je schopen adekvátně reagovat v krizových nebo zdraví a život ohrožujících situacích. • ovládá základy techniky první pomoci. • v rámci činností se snaží o pohybovému sebezdokonalování. • provádí činnosti tak, aby sebe a spolužáky nevystavoval zdraví ohrožujícím situacím. • dle svých zájmů projevuje pozitivní vztah k pohybu.
Kompetence k podnikavosti:	• je schopen podílet se na přípravě a organizaci sportovních akcí pořádaných školou. • záměrně nepoškozuje vybavení a pomůcky.
Kompetence k učení:	• volí vhodnou strategii při nácviku požadovaných činností. • na základě kritérií stanovených učitelem je schopen posoudit svou vlastní pohybovou a fyzickou výkonost. • umí vyhledat informace související se zdravím a pohybem z různých zdrojů (knihy, časopisy, televize, internet). • adekvátně reaguje na kritiku, hodnocení a dobře míněné rady a upravuje dle nich své chování.
Kompetence digitální:	• vyhledává potřebné informace z doporučených zdrojů a posuzuje jejich věrohodnost. • dle svých potřeb ukládání a zpracovávání informací. • sdílí data, informace a obsah s vybranými lidmi.

5.12.3 Metody a formy práce

- Metoda ukázky
- Metoda napodobení (imitace)
- Metoda opakování
- Metoda hry
- Metoda pohybového úkolu
- Metoda pohybového kontrastu
- Metoda pasivního pohybu
- Kruhový trénink
- Diagnostické metody

5.12.4 Mezipředmětové vztahy

V ročníku	ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
1.	• poskytne první pomoc při drobnějších poraněních	-->	Biologie -> 3. ročník -> • zná postup při zahájení resuscitace
	• poskytne první pomoc při drobnějších poraněních	-->	Biologie -> 3. ročník -> • zná zásady první pomoci při poranění kůže, omrzlinách a popáleninách
	• ovládá mechanismy zajištění první pomoci (112, 155, 150, 156, 158)	-->	Biologie -> 3. ročník -> • zná postup při zahájení resuscitace
	• dbá na správné držení těla	-->	Biologie -> 3. ročník -> • uvede základní poruchy a nemoci opěrné soustavy
2.	• ovládá mechanismy zajištění první pomoci (112,155,150,156,158)	-->	Biologie -> 3. ročník -> • zná postup při zahájení resuscitace
	• osvojí si prakticky základy první pomoci	-->	Biologie -> 3. ročník -> • zná postup při zahájení resuscitace
	• dbá na správné držení těla	-->	Biologie -> 3. ročník -> • uvede základní poruchy a nemoci opěrné soustavy
3.	• ovládá mechanismy zajištění první pomoci (112,155,150,156,158)	-->	Biologie -> 3. ročník -> • zná postup při zahájení resuscitace
	• poskytne první pomoc při drobnějších poraněních	-->	Biologie -> 3. ročník -> • zná postup při zahájení resuscitace
	• dbá na správné držení těla	-->	Biologie -> 3. ročník -> • uvede základní poruchy a nemoci opěrné soustavy
4.	• ovládá mechanismy zajištění první pomoci (112,155,150,156,158)	-->	Biologie -> 3. ročník -> • zná postup při zahájení resuscitace
	• poskytne první pomoc při drobnějších poraněních	-->	Biologie -> 3. ročník -> • zná postup při zahájení resuscitace
	• dbá na správné držení těla	-->	Biologie -> 3. ročník -> • uvede základní poruchy a nemoci opěrné soustavy
	• dbá na správné držení těla	-->	Biologie -> 3. ročník -> • uvede základní poruchy a nemoci opěrné soustavy
	• rozpozná psychologický efekt hlasitého verbálního projevu	-->	Základy společenských věd -> 3. ročník -> • charakterizuje jednotlivé typy zátěžových situací

5.12.5 Průřezová témata

Podtéma	1.	2.	3.	4.

Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	Tělesná a duševní hygiena Základy první pomoci Atletika Pálkovací hry – softball, branball Sportovní hry Sportovní gymnastika Rytmická gymnastika Bruslení Další moderní a netradiční činnosti Lyžování	Tělesná a duševní hygiena Základy první pomoci Atletika Pálkovací hry – softball, branball Sportovní hry Sportovní gymnastika Plavání Bruslení Další moderní netradiční pohybové aktivity Cykloturistika SK	Tělesná a duševní hygiena Základy první pomoci Atletika Pálkovací hry – softball, branball Sportovní hry Sportovní gymnastika Plavání Bruslení Další moderní netradiční pohybové aktivity Turistika, …	Tělesná a duševní hygiena Základy první pomoci Atletika Pálkovací hry – softball, branball Sportovní hry Sportovní gymnastika Plavání Bruslení Další moderní netradiční pohybové aktivity Pohybová a rytmická činnost
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	Tělesná a duševní hygiena Základy první pomoci Atletika Pálkovací hry – softball, branball Sportovní hry Sportovní gymnastika Rytmická gymnastika Bruslení Další moderní a netradiční činnosti Lyžování	Tělesná a duševní hygiena Základy první pomoci Atletika Pálkovací hry – softball, branball Sportovní hry Sportovní gymnastika Plavání Bruslení Další moderní netradiční pohybové aktivity Cykloturistika SK	Tělesná a duševní hygiena Základy první pomoci Atletika Pálkovací hry – softball, branball Sportovní hry Sportovní gymnastika Plavání Bruslení Další moderní netradiční pohybové aktivity Turistika, …	Tělesná a duševní hygiena Základy první pomoci Atletika Pálkovací hry – softball, branball Sportovní hry Sportovní gymnastika Plavání Bruslení Další moderní netradiční pohybové aktivity Pohybová a rytmická činnost
Morálka všedního dne	Tělesná a duševní hygiena Základy první pomoci Atletika Pálkovací hry – softball, branball Sportovní hry Sportovní gymnastika Rytmická gymnastika Bruslení Další moderní a netradiční činnosti Lyžování	Tělesná a duševní hygiena Základy první pomoci Atletika Pálkovací hry – softball, branball Sportovní hry Sportovní gymnastika Plavání Bruslení Další moderní netradiční pohybové aktivity Cykloturistika SK	Tělesná a duševní hygiena Základy první pomoci Atletika Pálkovací hry – softball, branball Sportovní hry Sportovní gymnastika Plavání Bruslení Další moderní netradiční pohybové aktivity Turistika, …	Tělesná a duševní hygiena Základy první pomoci Atletika Pálkovací hry – softball, branball Sportovní hry Sportovní gymnastika Plavání Bruslení Další moderní netradiční pohybové aktivity Pohybová a rytmická činnost
Člověk a životní prostředí	Lyžování	Cykloturistika SK	Turistika, …	

Mediální produkty a jejich významy	Další moderní a netradiční činnosti Lyžování	Další moderní netradiční pohybové aktivity	Další moderní netradiční pohybové aktivity Turistika, …	Další moderní netradiční pohybové aktivity

5.12.6 Učivo/výstupy

Tělesná výchova	1. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
Tělesná a duševní hygiena • bezpečnost a hygiena cvičení • průpravná, kompenzační a relaxační cvičení	• dodržuje základní hygienické návyky v rámci TV
	• chová se ukázněně při TV a sportu, předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobí mu svou činnost
	• poskytne první pomoc při drobnějších poraněních
	• rozpozná souvislost mezi tělesným a duševním zdravím a vyvozuje z nich osobní odpovědnost za zdraví
	• provádí osvojené kompenzační a relaxační techniky a využívá je k prevenci jednostranného zatížení a K regeneraci organismu
Základy první pomoci	• chápe základy první pomoci a prakticky si je osvojí
	• osvojí si základní resuscitační techniky, aplikuje tyto metody v praxi
	• ovládá mechanismy zajištění první pomoci (112, 155, 150, 156, 158)
Atletika • atletická abeceda • sprinty – běh 60 m a 100 m • vytrvalostní běhy na dráze i v terénu • běh na atlet. dráze na 400 a 800 m (dívky) • běh na atlet. dráze na 400 a 1500 m (chlapci) • štafetový běh – nácvik předávky • skok do dálky • hod granátem • vrh koulí	• využívá význam rozcvičení, prohřátí a uvolnění svalů před zahájením sportovního výkonu
	• zvládá nízký a polovysoký start včetně povelů
	• podle individuálních předpokladů zlepšuje výkonnostní úroveň v běžecké rychlosti a vytrvalosti
	• zvládá taktiku rychlého i vytrvalostního běhu jak na dráze, tak i v terénu, správné rozloží síly
	• v rámci svých schopností a předpokladů zvládá techniku skoku do dálky, hodu granátem a vrhu koulí
	• aplikuje osvojené dovednosti při soutěžích a rekreačních sportech
	• respektuje a dodržuje základní pravidla atletických disciplín, měří a zaznamenává sportovní výkony
	• užívá osvojené odborné názvosloví (povely, signály, gesta a značky apod.), a to jako student, rozhodčí, trenér i divák
	• měří sportovní výkony pomocí digitálního přístroje
	• zaznamenává výkony do excelové tabulky
Pálkovací hry – softball, brännball • technika odpalu, nadhozu, házení, chytání a outování • taktické prvky v herních situacích	• užívá osvojené odborné názvosloví (povely, signály, gesta a značky apod.), a to jako student, rozhodčí, trenér i divák
	• zná a dodržuje pravidla pálkovacích her, jejich znalost využívá i při rozhodování utkání
	• ovládá taktické i technické prvky a tvořivě je aplikuje ve hře
Sportovní hry košíková • dribling, přihrávky, střelba, HK • útočné a obranné herní systémy, hra volejbal	• ovládá pravidla sportovních her, dodržuje je a jejich znalost využívá i při rozhodování utkání

vrchní a spodní úder, podání, kombinace přihrávek, útočný úder, postavení týmu při příjmu podání, nahrávka, přihrávka, úder	• ovládá základní HČJ a HK a tvořivě je aplikuje ve hře, při soutěži i při rekreačních činnostech
• obranné a útočné herní kombinace	• provádí podle svých možností individuální techniku jednotlivých HČJ a HK
florbal	• ovládá emoce při hře
• vedení míčku, přihrávky, slalom mezi kužely	• dohodne se na spolupráci a taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
• střelba z malé a střední vzdálenosti, nájezdy	• vhodnou komunikací při sportovních hrách přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů
• útočné a obranné činnosti a kombinace, hra	• dodržuje podmínky fair – play – čestného soupeření
kopaná	• sleduje činnosti a výkony své i svých spolužáků a vyhodnocuje je
• sálová kopaná, vedení míče, přihrávky po zemi, vzduchem, zpracování přihrávek	• spolurozhoduje hry a soutěže, podílí se i na organizaci soutěží
• střelba ze střední vzdálenosti, obranné a útočné prvky a kombinace, hra, totéž i u velké kopané	• zapojuje se do školních i mimoškolních aktivit
• dle možností další netradiční SH jako je ringo, bandy hokej, lakros apod.	• užívá zavedené a osvojené názvosloví, správnou sportovní terminologii (povely, signály, gesta, značky apod.)
	zorganizuje třídní turnaj (rozpis, tabulka výsledků)
	sdílí tabulky s ostatními žáky ve třídě pomocí cloudového úložiště, vyhodnocuje data
Sportovní gymnastika akrobacie • kotouly vpřed, vzad v různých modifikacích	• využívá gymnastiku pro zdraví
• stoj na hlavě, stoj na lopatkách	• dbá na správné držení těla
přeskok	• rozvíjí obratnost, kloubní pohyblivost a prostorovou orientaci
• roznožka, skrčka – bedna nadél – chlapci	• podle individuálních předpokladů zlepšuje úroveň pohybových schopností a dovedností
• roznožka, skrčka, odbočka – bedna našíř-dívky	• užívá odborné názvosloví a terminologii ve SG
hrazda	• zvládá techniku odrazu z můstku a přeskoku přes určené nářadí
• výmyk, přešvihy únožmo, seskok únožkou, seskok přednožením, obrat ve vzporu jízdmo	• sleduje cvičení své i spolužáků a vyhodnocuje je
• výmyk, přešvihy únožmo, seskok únožkou, seskok přednožením, obrat ve vzporu jízdmo	vytvoří krátké instruktážní video, nasdílí ostatním žákům ve třídě
Rytmická gymnastika	• rozvíjí rytmické cítění a koordinaci pohybů
• cvičení při hudbě – aerobic, power jóga	• usiluje o zlepšení tělesné zdatnosti (ZOZ)
• kondiční cvičení s gymbaly, overbaly. (dívky)	• provádí zdravotně zaměřená cvičení
	vyhledává vhodnou hudbu či instruktážní video k dané pohybové aktivitě
	spáruje mobilní telefon s externím zařízením
Plavání	• využívá význam plavání a otužování pro zdraví
• hry ve vodě, potápění, plavání pod vodou	• dodržuje základní pravidla bezpečnosti a chování ve vodě
• práce nohou, paží a dýchání – prsa	• koordinuje práci nohou a rukou
• startovní skoky do vody	• uplatňuje důležitou funkci správného dýchání u plaveckých stylů
Bruslení • jízda vpřed, jízda vzad, brždění	• usiluje o zlepšení svých pohybových schopností a dovedností
• přešlapování a překládání vpřed na obě strany	• zvládá správný skluz, omezuje a odstraňuje negativní návyky

• rovnovážný postoj v jízdě vpřed	• koordinuje cit pro rovnováhu a estetický projev
Další moderní a netradiční činnosti	• rozpozná smysl i účinek moderních sportovních trendů
• outdoorové aktivity – inline, lezení, spinning posilování – zařízená posilovna, trenažéry	• upravuje fyzickou kondici, formuje postavu, ovládá stroje a zařízení posilovny včetně veslovacích trenažérů a spinningu
	• dokáže vhodně sestavit posilovací cvičební jednotku
Lyžování	• zvládá krátké, střední i dlouhé oblouky a dokáže je spojovat
• základy sjezdového lyžování a snowboardingu a běžeckého lyžování	• dokáže připravit skluznici sjezdových i běžeckých lyží
• mazání lyží sjezdových i běžeckých	• zdokonaluje dle svých možností carvingové oblouky
• jízda na vleku a na lanovce	• ovládá oblouky a plynulou jízdu na snowboardu
• základy bezpečnosti a chování na horách	• respektuje pravidla a zásady bezpečnosti chování na horách
	• zvládá základní mechanismy záchrany raněných a první pomoci
	vytvoří krátké video z lyžařského výcviku, nasdílí spolužákům

Tělesná výchova	**2. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
Tělesná a duševní hygiena	• dodržuje základní hygienické návyky v rámci TV
• bezpečnost a hygiena cvičení	• chová se ukázněně při TV a sportu, předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobí mu svou činnost
• průpravná, kompenzační a relaxační cvičení	• poskytne první pomoc při drobnějších poraněních
	• uvědomuje si souvislost mezi tělesným a duševním zdravím a vyvozuje z nich osobní odpovědnost za zdraví
	• provádí osvojené kompenzační a relaxační techniky a využívá je k prevenci jednostranného zatížení a regeneraci organismu
Základy první pomoci	• osvojí si prakticky základy první pomoci
	• využívá význam resuscitace a realizuje základní resuscitační techniky
	• ovládá mechanismy zajištění první pomoci (112,155,150,156,158)
Atletika	• chápe a ovládá význam rozcvičení, prohřátí a uvolnění svalů před zahájením sportovního výkonu
• atletická abeceda	
• sprinty – běh 60 m a 100 m	
• vytrvalostní běhy na dráze i v terénu	• zvládá nízký a polovysoký start včetně povelů
• běh na atlet. dráze na 400 a 800 m (dívky)	• podle individuálních předpokladů zlepšuje výkonnostní úroveň v běžecké rychlosti a vytrvalosti
• běh na atlet. dráze na 400 a 1500 m (chlapci)	• zvládá taktiku rychlého i vytrvalostního běhu jak na dráze, tak i v terénu, správně využívá síly
• štafetový běh – nácvik předávky	• zvládá techniku skoku do dálky, hodu granátem a vrhu koulí v rámci svých schopností a předpokladů
• skok do dálky	• aplikuje osvojené dovednosti při soutěžích a rekreačních sportech
• hod granátem	• respektuje a dodržuje základní pravidla atletických disciplín, měří a zaznamenává sportovní výkony
• vrh koulí	• užívá osvojené odborné názvosloví (povely, signály, gesta, značky apod.), a to jako student, rozhodčí, trenér i divák
	měří sportovní výkony pomocí digitálního přístroje
	zaznamenává výkony do excelové tabulky
Pálkovací hry – softball, brännball	• dodržuje pravidla pálkovacích her, jejich znalost využívá i při rozhodování utkání

• technika odpalu, nadhozu, házení, chytání a outování	• ovládá taktické i technické prvky a tvořivě je aplikuje ve hře
• taktické prvky v herních situacích	• užívá osvojené odborné názvosloví (povely, signály, gesta značky apod.), a to jako student, rozhodčí, trenér i divák
Sportovní hry košíková • dribling, přihrávky, střelba, dvojtakt, HK • útočné a obranné herní systémy, hra volejbal • vrchní a spodní úder, podání, kombinace • přihrávek, útočný úder, postavení týmu při • příjmu podání, nahrávka, přihrávka, úder	• ovládá pravidla sportovních her, dodržuje je a jejich znalost využívá i při rozhodování utkání
• obranné a útočné herní kombinace	• ovládá základní HČJ a HK a tvořivě je aplikuje ve hře, při soutěži i při rekreačních činnostech
florbal	• realizuje podle svých možností individuální techniku jednotlivých HČJ a HK
• vedení míčku, přihrávky, slalom mezi kužely	• ovládá emoce při hře
• střelba z malé a střední vzdálenosti, nájezdy,	• dohodne se na spolupráci a taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
• útočné a obranné činnosti a kombinace, hra	• vhodnou komunikací při sportovních hrách přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů
kopaná	• dodržuje podmínky fair – play – čestného soupeření
• sálová kopaná, vedení míče, přihrávky po	• sleduje činnosti a výkony své i svých spolužáků a vyhodnocuje je
• zemi, vzduchem, zpracování přihrávek, střelba ze střední vzdálenosti	• spolurozhoduje hry a soutěže, podílí se i na organizaci soutěží
• obranné a útočné prvky a kombinace, hra, totéž i u velké kopané	• zapojuje se do školních i mimoškolních aktivit
• dle možností další netradiční SH jako je ringo, bandy hokej, lakros apod.	• užívá zavedené a osvojené názvosloví, správnou sportovní terminologii (povely, signály, gesta, značky apod.)
	zorganizuje třídní turnaj (rozpis, tabulka výsledků)
	sdílí tabulky s ostatními žáky ve třídě pomocí cloudového úložiště, vyhodnocuje data
Sportovní gymnastika akrobacie • kotouly vpřed, vzad v různých modifikacích • stoj na hlavě, stoj na lopatkách, stoj na rukou • sestava z uvedených prvků přeskok	• využívá význam gymnastiky pro zdraví
• roznožka, skrčka – bedna nadél – chlapci	• dbá na správné držení těla
• roznožka, skrčka, odbočka – bedna našíř-dívky	• rozvíjí obratnost, kloubní pohyblivost a prostorovou orientaci
hrazda	• podle individuálních předpokladů zlepšuje úroveň pohybových schopností a dovedností
• výmyk, přešvihy únožmo, seskok únožkou,	• užívá odborné názvosloví a terminologii ve SG
• seskok přednožením, obrat ve vzporu jízdmo	• zvládá techniku odrazu z můstku a přeskoku přes určené nářadí
• vzepření závěsem v podkolení, toč vzad	• sleduje cvičení své i spolužáků a vyhodnocuje je
rytmická gymnastika	• rozvíjí rytmické cítění a koordinaci pohybů
• cvičení při hudbě – aerobic, power jóga	• zařazuje zdravotně zaměřená cvičení (ZOZ)
• kondiční cvičení s gymbaly, overbaly	• provádí protahovací a kompenzační cvičení

	• vytvoří krátké instruktážní video, nasdílí ostatním žákům ve třídě
Plavání • hry ve vodě, potápění, plavání pod vodou	• využívá význam plavání a otužování pro zdraví
• práce nohou, paží a dýchání – prsa, kraul, znak	• dodržuje základní pravidla bezpečnosti a chování ve vodě
• startovní skoky do vody	• koordinuje práci nohou a rukou
• obrátky	• rozpozná důležitou funkci správného dýchání u plaveckých stylů
Bruslení • jízda vpřed, jízda vzad, brždění	• rozvíjí a zdokonaluje pohybové schopnosti a dovednosti
• přešlapování a překládání vpřed na obě strany	• zvládá správný skluz, omezuje a odstraňuje negativní návyky
• rovnovážný postoj v jízdě vpřed	• koordinuje cit pro rovnováhu a estetický projev
Další moderní netradiční pohybové aktivity	• vstřebává obsah, smysl i účinek moderních sportovních trendů
• outdoorové aktivity – inline, lezení, spinning, lanové aktivity, vše dle aktuálních možností	• zdokonaluje fyzickou kondici, formuje postavu a ovládá stroje a zařízení posilovny včetně veslovacích trenažérů a spinningu
• posilování – vlastním tělem, stroje a zařízení	• dokáže vhodně sestavit posilovací cvičební jednotku
• v posilovně, veslovací trenažéry atp.	• objasňuje si vztah člověka k přírodě
Cykloturistika SK	• zvládá bezpečnou jízdu na kole ve všech typech terénu
• jízda na horském a trekovém kole v terénu	• respektuje a používá pravidla silničního provozu
• údržba a drobná oprava kol	• rozvíjí zdravou soutěživost při zachování pravidel fair-play, ochotně pomáhá ostatním
• pohyb ve skupině na veřejné komunikaci	• respektuje pravidla chování v místních CHKO a vytváří si vztah k přírodě a chrání ji
• práce s mapou a orientace v terénu	• zdokonaluje techniku jízdy v různých terénech
	vytvoří krátké video z cyklistického kurzu, nasdílí spolužákům

Tělesná výchova	**3. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
Tělesná a duševní hygiena	• dodržuje základní hygienické návyky v rámci TV
• bezpečnost a hygiena cvičení	• akceptuje kázeň při TV a sportu, předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobí mu svoji činnost
• průpravná, kompenzační a relaxační cvičení	• poskytne první pomoc při drobnějších poraněních
	• rozpozná souvislost mezi tělesným a duševním zdravím a vyvozuje z nich osobní odpovědnost za zdraví
	• provádí osvojené kompenzační a relaxační techniky a využívá je k prevenci jednostranného zatížení a regeneraci organismu
Základy první pomoci	• zvládá základy první pomoci a prakticky si je osvojí
	• osvojí si základní resuscitační techniky
	• ovládá mechanismy zajištění první pomoci (112,155,150,156,158)
Atletika • atletická abeceda	• ovládá a chápe význam rozcvičení, prohřátí a uvolnění svalů před zahájením sportovního výkonu
• sprinty – běh 60 m a 100 m	• zvládá nízký a polovysoký start včetně povelů
• vytrvalostní běhy na dráze i v terénu	• podle individuálních předpokladů upravuje výkonnostní úroveň v běžecké rychlosti a vytrvalosti
• běh na atlet. dráze na 800 a 1500 m	• zvládá taktiku rychlého i vytrvalostního běhu jak na dráze, tak i v terénu, správné rozkládání sil
• štafetový běh – nácvik předávky	• v rámci svých schopností a předpokladů zvládá techniku skoku do dálky, hodu granátem a vrhu koulí

• skok do dálky	• aplikuje osvojené dovednosti při soutěžích a rekreačních sportech
• hod granátem	• respektuje a dodržuje základní pravidla atletických disciplín, měří a zaznamenává sportovní výkony
• vrh koulí	• užívá osvojené odborné názvosloví (povely, signály, gesta značky apod.), a to jako student, rozhodčí, trenér i divák
	měří sportovní výkony pomocí digitálního přístroje
	zaznamenává výkony do excelové tabulky
Pálkovací hry – softball, brännball	• užívá osvojené odborné názvosloví (povely, signály, gesta značky apod.), a to jako student, rozhodčí, trenér i divák
• technika odpalu, nadhozu, házení, chytání a outování	• využívá a dodržuje pravidla pálkovacích her, jejich znalost uplatňuje i při rozhodování utkání
• taktické prvky v herních situacích	• ovládá taktické i technické prvky a tvořivě je aplikuje ve hře
Sportovní hry košíková • dribling, přihrávky, střelba, dvojtakt, HK • útočné a obranné herní systémy, hra volejbal	• ovládá pravidla sportovních her, dodržuje je a jejich znalost využívá i při rozhodování utkání
• vrchní a spodní úder, podání, kombinace	• ovládá základní HČJ a HK a tvořivě je aplikuje ve hře, při soutěži i při rekreačních činnostech
• přihrávek, útočný úder, postavení týmu při příjmu podání, nahrávka-přihrávka-úder	• provádí podle svých možností individuální techniku jednotlivých HČJ a HK
• obranné a útočné herní kombinace	• ovládá emoce při hře
florbal	• dohodne se na spolupráci a taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
• vedení míčku, přihrávky, slalom mezi kužely	• vhodnou komunikací při sportovních hrách přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů
• střelba z malé a střední vzdálenosti, nájezdy, herní kombinace a herní systémy, hra	• dodržuje podmínky fair – play – čestného soupeření
kopaná	• sleduje činnosti a výkony své i svých spolužáků a vyhodnocuje je
• sálová kopaná, vedení míče, přihrávky po zemi, vzduchem, zpracování přihrávek	• spolurozhoduje hry a soutěže, podílí se i na organizaci soutěží
• střelba ze střední vzdálenosti, herní kombinace a herní systémy, hra, totéž i u velké kopané	• zapojuje se do školních i mimoškolních aktivit
• dle možností další netradiční SH jako je ringo, bandy hokej, lakros apod.	• užívá zavedené a osvojené názvosloví, správnou sportovní terminologii (povely, signály, gesta, značky apod.)
	• zorganizuje třídní turnaj (rozpis, tabulka výsledků)
	• sdílí tabulky s ostatními žáky ve třídě pomocí cloudového úložiště, vyhodnocuje data
Sportovní gymnastika akrobacie • kotouly vpřed, vzad v různých modifikacích • stoj na hlavě, stoj na lopatkách, stoj na rukou, přemet stranou, sestava z uvedených prvků	• využívá význam gymnastiky pro zdraví
přeskok	• dbá na správné držení těla
• roznožka, skrčka – bedna nadél chlapci	• rozvíjí obratnost, kloubní pohyblivost a prostorovou orientaci
• roznožka, skrčka – bedna našíř, koza dívky	• podle individuálních předpokladů zlepšuje úroveň pohybových schopností a dovedností
hrazda	• užívá odborné názvosloví a terminologii ve SG

• výmyk, přešvihy únožmo, seskok únožkou, seskok přednožením, obrat ve vzporu jízdmo, vzepření závěsem v podkolení, podmet	• zvládá techniku odrazu z můstku a přeskoku přes určené nářadí
Rytmická gymnastika	• sleduje cvičení své i spolužáků a vyhodnocuje je
• cvičení při hudbě aerobic, power jóga	• rozvíjí rytmické cítění a koordinaci pohybů
• kondiční cvičení se švihadly, gymbaly,	• zařazuje zdravotně zaměřená cvičení (ZOZ)
• overbaly (dívky)	• provádí protahovací a kompenzační cvičení zaměřená na svalovou nerovnováhu
	vytvoří krátké instruktážní video, nasdílí ostatním žákům ve třídě
Plavání	• využívá vhodně význam plavání a otužování pro zdraví člověka
• hry ve vodě, potápění, plavání pod vodou	• dodržuje základní pravidla bezpečnosti a chování ve vodě
• práce nohou a paží, dýchání-prsa, kraul, znak	• koordinuje práci nohou a rukou
• startovní skoky do vody	• uplatňuje důležitou funkci správného dýchání u plaveckých stylů
Bruslení • jízda vpřed, jízda vzad, brždění • přešlapování a překládání vpřed na obě strany	• zdokonaluje pohybové schopnosti a dovednosti
• rovnovážný postoj v jízdě vpřed	• zvládá správný skluz, omezuje a odstraňuje negativní návyky
• sestavení celku z jednotlivých prvků	• koordinuje, cit pro rovnováhu a estetický projev
Další moderní netradiční pohybové aktivity	• objasní si smysl i účinek moderních sportovních trendů
• outdoorové aktivity inline, lezení, spinning, lanové aktivity, vše dle aktuálních možností	• upravuje fyzickou kondici, formuje postavu a ovládá stroje a zařízení posilovny včetně veslovacích trenažérů a spinningu
• posilování – vlastním tělem, stroje a zařízení v posilovně, veslovací trenažéry atp.	• dokáže vhodně sestavit posilovací cvičební jednotku
	• vymezuje si vztah člověka k přírodě
Turistika, outdoor, vodní sporty – SK Chorvatsko, Rakousko	• ovládá základní techniky jízdy na windsurfingu a kajaku s důrazem na bezpečnost.
• základy jízdy na windsurfingu	• aplikuje základní techniky jištění a lezení na přírodních skalách
• základy jízdy na kajaku	• zlepšuje svou fyzickou kondici a odolnost prostřednictvím aktivní účasti na sportovních činnostech
• outdoorové aktivity v přírodě dle možnosti, dohody a požadavků skupin na sportovních kurzech	• dodržuje zásady bezpečného chování při pohybu ve vodě i v horolezeckém terénu
teambuildingové aktivity	• seznámí se s netradičními formami sportu v přírodě i na vodě a obohatí repertoár nabídky rekreačních sportovních aktivit
	• poznává, formuje a vytváří vztah k přírodnímu prostředí
	• posiluje pocit sebevědomí a samostatnosti
	• aktivně zapojuje do teambuildingových aktivit, rozvíjí schopnost kooperace, komunikace a řešení problémů ve skupině • využívá účinků outdoorových aktivit jako formu rekreace a zdravého životního stylu
	• vytvoří krátké video ze sportovního kurzu, nasdílí spolužákům

Tělesná výchova	**4. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
Tělesná a duševní hygiena	• dodržuje základní hygienické návyky v rámci TV
• bezpečnost a hygiena cvičení	• chová se ukázněně při TV a sportu, předvídá nebezpečí úrazu a přizpůsobí mu svou činnost

• průpravná, kompenzační a relaxační cvičení	• poskytne první pomoc při drobnějších poraněních
	• rozpozná souvislost mezi tělesným a duševním zdravím a vyvozuje z nich osobní odpovědnost za zdraví
	• provádí osvojené kompenzační a relaxační techniky a využívá je k prevenci jednostranného zatížení a regeneraci organismu
Základy první pomoci	• objasní si základy první pomoci v teorii i v praxi
	• zvládá techniku i význam resuscitace a osvojí si její základy
	• ovládá mechanismy zajištění první pomoci (112,155,150,156,158)
Atletika • atletická abeceda	• uvědomuje si význam rozcvičení, prohřátí a uvolnění svalů před zahájením sportovního výkonu
• sprinty – běh 60 m a 100 m	• zvládá nízký a polovysoký start včetně povelů
• vytrvalostní běhy na dráze i v terénu	• podle individuálních předpokladů zdokonaluje výkonnostní úroveň v běžecké rychlosti a vytrvalosti
• běh na atlet. dráze na 800 a 1500 m	• zvládá taktiku rychlého i vytrvalostního běhu jak na dráze, tak i v terénu, správné rozložení síly
• štafetový běh – nácvik předávky	• zvládá techniku skoku do dálky, hodu granátem a vrhu koulí v rámci svých schopností a předpokladů
• skok do dálky	• aplikuje osvojené dovednosti při soutěžích a rekreačních sportech
• hod granátem	• respektuje a dodržuje základní pravidla atletických disciplín, měří a zaznamenává sportovní výkony
• vrh koulí	• užívá osvojené odborné názvosloví (povely, signály, gesta, značky apod.), a to jako student, rozhodčí, trenér i divák
	• měří sportovní výkony pomocí digitálního přístroje
	• zaznamenává výkony do excelové tabulky
Pálkovací hry – softball, bränball • technika odpalu, nadhozu, házení, chytání a outování	• dodržuje pravidla pálkovacích her a jejich znalost využívá i při rozhodování utkání
• taktické prvky v herních situacích	• ovládá základní technické prvky a tvořivě je aplikuje ve hře
Sportovní hry Košíková • dribling, přihrávky, střelba, dvojtakt, HK • útočné a obranné herní systémy, hra Volejbal	• ovládá pravidla sportovních her, dodržuje je a jejich znalost využívá i při rozhodování utkání
• vrchní a spodní úder, podání, kombinace přihrávek, útočný úder, postavení týmu při příjmu podání, nahrávka-přihrávka-úder	• ovládá základní HČJ a HK a tvořivě je aplikuje ve hře, při soutěži i rekreačních činnostech
• obranné a útočné herní kombinace	• provádí dle svých možností individuální techniku jednotlivých HČJ a HK
Florbal	• ovládá emoce při hře
• vedení míčku, přihrávky, slalom mezi kužely	• dohodne se na spolupráci a taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
• střelba z malé a střední vzdálenosti, nájezdy	• vhodnou komunikací při sportovních hrách přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů
• herní kombinace a herní systémy, hra	• dodržuje podmínky fair – play – čestného soupeření
Kopaná	• sleduje činnosti a výkony své i svých spolužáků a vyhodnocuje je
• sálová kopaná, vedení míče, přihrávky po zemi, vzduchem, zpracování přihrávek, střelba	• spolurozhoduje hry a soutěže, podílí se i na organizaci soutěží

• ze střední vzdálenosti, herní kombinace a herní systémy, hra, totéž i u velké kopané • dle možností další netradiční SH jako je ringo, bandy hokej, lakros apod.	• zapojuje se do školních i mimoškolních aktivit
	• užívá zavedené a osvojené názvosloví, správnou sportovní terminologii (povely, signály, gesta, značky apod.)
	• zorganizuje třídní turnaj (rozpis, tabulka výsledků)
	• sdílí tabulky s ostatními žáky ve třídě pomocí cloudového úložiště, vyhodnocuje data
Sportovní gymnastika Akrobacie • kotouly vpřed, vzad v různých modifikacích	• využívá gymnastiku pro zdraví
• stoj na hlavě, stoj na lopatkách, stoj na rukou, přemet stranou, sestava z uvedených prvků	• dbá na správné držení těla
Hrazda • výmyk, přešvihy únožmo, toč vzad,	• rozvíjí obratnost, kloubní pohyblivost a prostorovou orientaci
	• podle individuálních předpokladů zvyšuje úroveň pohybových schopností a dovedností
• podmet, toč jízdmo vpřed, vzepření závěsem v podkolení	• užívá odborné názvosloví a terminologii ve SG
Rytmická gymnastika	• rozvíjí rytmické cítění a koordinaci pohybů
• cvičení při hudbě aerobic, power jóga	• zařazuje zdravotně zaměřená cvičení (ZOZ)
• kondiční cvičení se švihadly, gymbaly, overbaly (dívky)	• provádí protahovací a kompenzační cvičení zaměřená na svalovou nerovnováhu
	• vytvoří krátké instruktážní video, nasdílí ostatním žákům ve třídě
Plavání	• využívá význam plavání a otužování pro zdraví člověka
• hry ve vodě, potápění, plavání pod vodou	• dodržuje základní pravidla bezpečnosti a chování ve vodě
• práce nohou a paží, dýchání-prsa, kraul, znak	• koordinuje práci nohou a rukou
• startovní skoky do vody	• uplatňuje důležitou funkci správného dýchání u plaveckých stylů
Bruslení • jízda vpřed, jízda vzad, brždění • přešlapování a překládání vpřed na obě strany	• zdokonaluje pohybové schopnosti a dovednosti
• rovnovážný postoj v jízdě vpřed	• zvládá správný skluz, omezuje a odstraňuje negativní návyky
• sestavení celku z jednotlivých prvků	• koordinuje cit pro rovnováhu a estetický projev
Další moderní netradiční pohybové aktivity	• objasní si smysl i účinek moderních sportovních trendů
• outdoorové aktivity inline, lezení, spinning – vše dle aktuálních možností	• zdokonaluje fyzickou kondici, formuje postavu
• posilování – vlastním tělem, stroje a zařízení v posilovně, veslovací trenažéry atp.	• ovládá stroje a zařízení posilovny včetně veslovacích trenažérů a spinningu
• základy sportovní masáže, automasáže	• dokáže vhodně sestavit posilovací cvičební jednotku
	• vymezuji a dotváří si vztah člověka k přírodě
Pohybová a rytmická činnost • nácvik tanečních a pohybových kreací a nácvik nástupu na maturitní ples	• koordinuje pohyby v rytmu hudby, zvládá základní prvky choreografie
Základy sebeobrany • bloková výuka ve spolupráci s MP Děčín	• zvládá několik druhů bezpečných pádů
• pády, páky, kopy	• dokáže použít prostředky k likvidaci útoku násilníka
• vyhodnocení krizové situace (pouze dívky)	• rozpozná psychologický efekt hlasitého verbálního projevu

5.12.1 Zdravotní tělesná výchova

5.12.1.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Tělesná výchova
Oblast	Člověk a zdraví
Charakteristika předmětu	Předmět Zdravotní tělesná výchova vychází z obsahu vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Je určen žákům III., příp. II. zdravotní skupiny s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem jako adekvátní náhrada povinné tělesné výchovy. Tato forma tělesné výchovy přispívá k odstranění nebo zmírnění oslabení žáků a rozvíjí jejich tělesné i duševní schopnosti přiměřenou vyrovnávací pohybovou činností, která je vždy individuálně dávkovaná. Zařazení tohoto předmětu vychází ze situace v moderní společnosti, která v mnohém život usnadňuje, ale paradoxně tím vyvolává už v dětském věku četná zdravotní oslabení, které je nutné napravovat a korigovat. Vede žáky k poznání charakteru jejich zdravotního oslabení i míry a rozsahu omezení některých činností. Současně předkládá konkrétní způsoby napravování zdravotních oslabení a jejich zařazování do denního režimu žáků.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Předmět Zdravotní tělesná výchova je vyučován v samostatných hodinách s časovou dotací 2 hodiny týdně. Skupina žáků je smíšená (chlapci a dívky) a jsou do ní zařazeni žáci všech ročníků od primy po oktávu (resp. 1.– 4. ročníku SŠ) bez ohledu na charakter jejich oslabení. Ke každému žákovi přistupujeme zcela individuálně podle jeho konkrétního oslabení, takže obsahová náplň hodiny nemusí být pro všechny žáky stejná. V hodinách zdravotní tělesné výchovy se cvičí s menším počtem žáků. Pokud se jejich zdravotní stav časem zlepší, přecházejí ze zdravotní tělesné výchovy do tělesné výchovy a naopak, takže se jejich počet i seznam mění. Hodina ZTV se liší od hodiny TV svou celkovou stavbou. Obyčejně nemusí mít část průpravnou, hlavní část je rozdělena na část nácvikovou a kondiční. Závěr hodiny obsahuje kontrolu dosažených výsledků, ukládání domácích úkolů a hygienická poučení. Při výuce zdravotní tělesné výchovy využíváme cvičební podložky, velké a malé gymnastické míče, posilovací gumičky, netradiční a improvizované pomůcky. Pro pravidelnou výuku využíváme následující sportovní zařízení: • tělocvična Gymnázia Děčín (v areálu školy) • plavecký areál vnitřní i venkovní (8-10 min. chůze od školy) V učivu Zdravotní tělesné výchovy jsou rozlišeny tři základní druhy oslabení: Oslabení podpůrně pohybového systému (A) • poruchy funkce svalových skupin • poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení a vybočení páteře do stran • poruchy stavby dolních končetin Oslabení vnitřních orgánů (B) • oslabení oběhového a dýchacího systému • oslabení endokrinního systému • obezita • ostatní oslabení vnitřních orgánů

	Oslabení smyslových a nervových funkcí (C) • oslabení zraku • oslabení sluchu • neuropsychická oslabení

5.12.1.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

	Žák…
Kompetence k řešení problémů:	• efektivně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce. • dle svých schopností aktivně přispívá (tematicky, obsahově) k náplni hodin TV. • s ohledem na potřeby týmu je schopen vybírat jeho členy. • při činnostech v hodinách předvídá možné následky svého jednání a dle toho své jednání upravuje.
Kompetence komunikativní:	• v hodinách se vyjadřuje kulturně. • rozumí pravidlům „fair play“ a snaží se je dodržovat.
Kompetence sociální a personální:	• adekvátně reaguje v situacích vyžadujících sebekontrolu a sebeovládání. rozpozná pohybové aktivity, které kompenzují jeho psychické zatížení. • dle předem stanovených kritérií je schopen adekvátně hodnotit výkon svůj, nebo svých spolužáků.
Kompetence občanská:	• chová se kamarádsky a neodmítne pomoc, pokud o ni požádán. • dodržuje pravidla chování. • dle svého věku je schopen adekvátně reagovat v krizových nebo zdraví a život ohrožujících situacích. • ovládá základy techniky první pomoci. • v rámci činností se snaží o pohybové sebezdokonalování. • provádí činnosti tak, aby sebe a spolužáky nevystavoval zdraví ohrožujícím situacím. • dle svých zájmů projevuje pozitivní vztah k pohybu.
Kompetence pracovní:	•po skončení aktivity uklidí pracovní místo. • záměrně nepoškozuje vybavení a pomůcky.
Kompetence k učení:	• na základě kritérií stanovených učitelem je schopen posoudit svou vlastní pohybovou a fyzickou výkonost. • umí vyhledat informace související se zdravím a pohybem z různých zdrojů (knihy, časopisy, televize, internet). • adekvátně reaguje na kritiku, hodnocení a dobře míněné rady a upravuje dle nich své chování.
Kompetence digitální:	• vyhledává potřebné informace z doporučených zdrojů a posuzuje jejich věrohodnost. • dle svých potřeb ukládání a zpracovávání informací. • sdílí data, informace a obsah s vybranými lidmi.

5.12.1.3 Učivo/výstupy

Tělesná výchova	
Učivo	**ŠVP výstupy**
- **oslabení vnitřních orgánů**	- snaží se pravidelně využívat speciálních cvičení dle svého oslabení, zvládat jejich techniku a optimální počet proveden podle pokynů

oslabení oběhového a dýchacího systému	- zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení
oslabení endokrinního systému	- uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení
obezita	- aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení
oslabení vnitřních orgánů	
cvičení zaměřená na vyrovnávání svalové	
nerovnováhy, rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů	
zlepšení hrudního a bráničního dýchání při větší tělesné zátěži	
koordinaci srdečního, dýchacího a pohybového rytmu	
rovnovážná a koordinační cvičení	
- oslabení smyslových a nervových funkcí	
oslabení zraku	
oslabení sluchu	
neuropsychická onemocnění	
- cvičení zaměřená na vyrovnání svalové nerovnováhy	
vyrovnávání funkční adaptability pohybového, srdečně-cévního a	
dýchacího systému	
rozvíjení pohybové a prostorové koordinace, rovnovážných	
postojů, sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu,	
orientaci v prostoru,	
zrakovou lokalizaci; u neuropsychických onemocnění zvažovat omezení	

5.13 Informatika

5.13.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Informatika
Oblast	Informatika a informační a komunikační technologie
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Informatika vychází ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Rozvíjí dovednosti základního vzdělávání informační gramotnosti, tj. dosažení znalostí a dovedností nezbytných k využití výpočetní techniky pro komunikaci a práci s informacemi v digitální podobě. Pomáhá při prezentaci výsledků práce v ostatních předmětech jak v písemné, tak v digitální formě. Je určen všem žákům prvního ročníku čtyřletého a kvintě osmiletého gymnázia v rozsahu dvě hodiny týdně, žákům druhého ročníku, sexty a žákům maturitních ročníků v rozsahu jedné hodiny týdně. Žáci jsou rozděleni do skupin tak, aby každý pracoval samostatně na svém počítači. Informatika seznamuje žáky s nově vznikajícími potřebami informačních technologií, prohlubuje jejich schopnost využívat a lépe se orientovat ve světě hardwaru, softwaru a informací. Informatika učí žáky zkvalitnit a zefektivnit řešení problémů, přípravu na vyučování a další vzdělávání pomocí osobních počítačů, dalších digitálních zařízení, školní sítě i internetu. Umožňuje žákům získané informace dále obsahově i graficky tvořivým způsobem zpracovávat, usnadňuje komunikaci mezi jednotlivci a institucemi, zvyšuje dostupnost vzdělávání žákům. Do vyučovacího předmětu jsou začleněna následující průřezová témata: Mediální výchova – Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich významy Osobnostní a sociální výchova – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů.

5.13.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Definice kompetencí Žák…
Kompetence k řešení problémů:	• rozpozná, které informace k vymezení problému či jeho řešení chybějí, a doplní je nebo uvede, jak by se daly získat • při řešení problému aplikuje získané vědomosti a dovednosti. • změní své rozhodnutí na základě nových informací či změněných podmínek.
Kompetence komunikativní:	• podle situace a podle toho, s kým a jak komunikuje, zvolí vhodný prostředek, dokáže je efektivně kombinovat. • rozlišuje přínosy a limity informačních technologií, které používá ke komunikaci, je si vědom rizik spojených s jejich používáním.
Kompetence sociální a personální:	• chová se slušně, je pozorný k druhým a ve svém jednání na ně bere ohled, pomáhá podle potřeby, radí se s ostatními a radí ostatním, dělí se o své nápady. • pokud to uzná za potřebné, své rozhodnutí změní a změnu objasní.

Kompetence občanská:	• svou pozici ve společnosti i vlastním životě promýšlí jakožto pozici informovaného a vzdělaného občana. • události, činnosti, názory i osobnosti posuzuje s odkazem na obecně uznávané a sdílené hodnoty. Své povědomí o sdílených hodnotách průběžně kultivuje v diskusích s druhými.
Kompetence k podnikavosti:	• umí pro dosažení cíle hledat různé cesty a rozhodnout se pro některou z nich. • umí se pro práci a řešení úkolů motivovat, najít pro sebe vnitřní motivaci. • k vytvoření představy o své profesi si shromažďuje konkrétní informace jak z nabídek a oficiálních zdrojů, tak ze zkušeností jiných lidí v daných oborech.
Kompetence k učení:	• osvojuje si vědomě znalosti a dovednosti, které pak využívá při dalším učení a pracovních činnostech. • využívá vědomě při svém učení různé metody a postupy, zvažuje jejich využití vzhledem k cíli učení. • třídí informace a vybírá relevantní informace pro určité téma.

5.13.3 Používané metody a formy

Definice kompetence	Metody, formy, strategie, činnosti, kterými je kompetence rozvíjena
Kompetence k učení	
osvojuje si vědomě znalosti a dovednosti, které pak využívá při dalším učení a pracovních činnostech využívá vědomě při svém učení různé metody a postupy, zvažuje jejich využití vzhledem k cíli učení třídí informace a vybírá relevantní informace pro určité téma	vedeme žáky k tomu, aby sami hodnotili výsledky práce své i žáků, porovnávali je s dosavadními znalostmi a zkušenostmi a formulovali závěry formou vlastních prezentací zadáváním vhodných úloh a problémů vedeme žáky k samostatné práci i spolupráci, nutnosti vyhledávat informace a posuzovat je
Kompetence k řešení problémů	
rozpozná, které informace k vymezení problému či jeho řešení chybějí, a doplní je nebo uvede, jak by se daly získat při řešení problému aplikuje získané vědomosti a dovednosti změní své rozhodnutí na základě nových informací či změněných podmínek	učíme je schopnosti formulovat své požadavky a využívat je v interakci s počítačem předkládáme jim problémy z běžného života a praxe a vedeme je k řešení s využíváním ICT vedeme žáky ke schopnosti řešit problémy s údržbou a udržováním ICT
Kompetence komunikativní	
podle situace a podle toho, s kým a jak komunikuje, zvolí vhodný prostředek, dokáže je efektivně kombinovat rozlišuje přínosy a limity informačních technologií, které používá ke komunikaci, je si vědom rizik spojených s jejich používáním	volíme vhodné zadávání (náročnost, struktura) problémových úloh, aby byli žáci vedeni ke skupinové práci vedeme žáky ke komunikaci prostřednictvím sítě vedeme žáky k užívání ICT při prezentaci svých názorů
Kompetence sociální a personální	

chová se slušně, je pozorný k druhým a ve svém jednání na ně bere ohled, pomáhá podle potřeby radí se s ostatními a radí ostatním, dělí se o své nápady pokud to uzná za potřebné, své rozhodnutí změní a změnu objasní	předkládáme žákům možnosti práce s informacemi pro obecné uplatnění postupů v praxi při skupinové práci vedeme žáky k sebehodnocení a správnému uplatnění ve skupině
Kompetence občanská	
svou pozici ve společnosti i vlastním životě promýšlí jakožto pozici informovaného a vzdělaného občana události, činnosti, názory i osobnosti posuzuje s odkazem na obecně uznávané a sdílené hodnoty. Své povědomí o sdílených hodnotách průběžně kultivuje v diskusích s druhými	vedeme žáky k zodpovědnosti, k vědomí využívání ICT s ohledem na stránku etickou, morální a legislativní
Kompetence k podnikavosti	
umí pro dosažení cíle hledat různé cesty a rozhodnout se pro některou z nich umí se pro práci a řešení úkolů motivovat, najít pro sebe vnitřní motivaci k vytvoření představy o své profesi si shromažďuje konkrétní informace jak z nabídek a oficiálních zdrojů, tak ze zkušeností jiných lidí v daných oborech	vedeme žáky k poznání jejich potřeb a možností vzhledem k jejich dalšímu vzdělávání a profesní orientaci vedeme žáky k samostatnému vyhledávání a vyhodnocování informací o vzdělávacích a pracovních příležitostech

5.13.4 Mezipředmětové vztahy

V ročníku	ŠVP výstup	Závislost	Předmět -> Ročník -> ŠVP výstup
1.	• ovládá a využívá dostupnou výpočetní techniku, software a hardware	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • administrativní styl – formuluje běžnou žádost, objednávku, reklamaci, stížnost, omluvu (dovednosti prokáže při vypracování kompozice)
	• ovládá práci v textovém a tabulkovém editoru	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • administrativní styl – formuluje běžnou žádost, objednávku, reklamaci, stížnost, omluvu (dovednosti prokáže při vypracování kompozice)
	• aplikuje základní zásady typografie.	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • administrativní styl – formuluje běžnou žádost, objednávku, reklamaci, stížnost, omluvu (dovednosti prokáže při vypracování kompozice)
	• edituje a formátuje text, používá a vytváří styly, formátuje písmo, odstavce a stránky.	<--	Český jazyk a literatura -> 1. ročník -> • administrativní styl – formuluje běžnou žádost, objednávku, reklamaci, stížnost, omluvu (dovednosti prokáže při vypracování kompozice)

5.13.5 Průřezová témata

Téma	Podtéma	1.	2.	4.

Osobnostní a sociální výchova	**Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti**	Hardware Software Textový editor		
	Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	Tabulkové editory		Databáze
	Sociální komunikace	Informační sítě, internet		
	Morálka všedního dne			
	Spolupráce a soutěž	Základy psaní na klávesnici pomocí výukového programu ZAV 4. generace		
Mediální výchova	**Média a mediální produkce**		Informační etika Prezentace informací	
	Mediální produkty a jejich významy		Grafické editory	Multimédia – reklama a její výrazové prostředky

5.13.6 Učivo/výstupy

Informatika	**1. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
Informatika a informace • informatika a její aplikace, zdroje informací, číselné soustavy	• zná základní pojmy teorie informací
• záznam a kódování informací	• rozlišuje rozdíl mezi digitálním a analogovým záznamem informace
Hardware • díly počítače, procesor, operační paměť, HD, disketová mechanika, grafická karta, zvuková karta a reproduktory, síťová karta, základní deska, optické mechaniky, paměťové karty a USB disky, skříň a napájecí zdroje, porty. Trendy ve vývoji. Software • operační systémy, druhy programů. Právní aspekty, užívání softwaru, druhy programů podle licence. Svobodný software. Základy počítačové etiky.	• ovládá základní pojmy nutné k dorozumění se v oblasti informačních a komunikačních technologií.
Údržba a ochrana dat	• ovládá a využívá dostupnou výpočetní techniku, software a hardware

• soubory a složky. Zálohování. Viry červi a ostatní. Nebezpečí z Internetu. bezpečná komunikace.	• řeší efektivně problémové situace na počítači
Ergonomie, hygiena a bezpečnost práce s ICT	• uvědomuje si, co je to duševní vlastnictví a s ním spojená nutnost ochrany autorských práv k tomuto vlastnictví.
• hygiena počítačového pracoviště	• dodržuje a aplikuje pravidla bezpečné práce s PC.
• psychologická a sociální rizika práce s počítačem	• racionálně pracuje počítačem a periferními zařízeními.
Informační sítě	• důsledně dodržuje postupy pro ochranu dat před viry a zneužitím.
• typologie sítí, protokoly, IP adresy, přenos dat.	• chrání si své zdraví, uvědomuje si rizika špatné hygieny práce orientuje se v principech a praktickém využití počítačových sítí
Internet	• ověřuje věrohodnost a validitu informací získaných z internetu.
• jako zdroj informací a nástroj komunikace, historie, připojení k Internetu, internetové prohlížeče, poštovní servery, diskusní skupiny,	• orientuje se na internetu, je schopen vyhledat jakoukoliv informaci.
e-learning.	• řídí se bezpečnostními a etickými pravidly pro používání internetu
Textový editor	• ovládá práci v textovém a tabulkovém editoru
• formáty písma, odstavce, styly odstavců, sloupce, odrážky, číslování	• aplikuje základní zásady typografie.
• grafické objekty v editoru, tabulky.	• edituje a formátuje text, používá a vytváří styly, formátuje písmo, odstavce a stránky.
Klávesnicová gramotnost – psaní na klávesnici všema deseti prsty	• ovládne prostřednictvím výukového programu klávesnici počítače pomocí desetiprstové hmatové metody
	• postupně zvyšuje rychlost a přesnost psaní

Informatika	**2. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
Informační etika • Ochrana autorských práv, citace • publikování	• dodržuje ustanovení autorského zákona při zpracování a prezentaci informací
Aplikační software pro práci s informacemi	• zpracovává a prezentuje seminární práce
Grafické editory rastrová grafika • používání digitálního fotoaparátu, skeneru • základní úpravy fotografií • vytváření koláží vektorová grafika	• charakterizuje základní pojmy počítačové grafiky
• skládání vektorových kreseb – základní objekty, tvarování objektů	• získává digitální fotografie z fotoaparátu, skeneru nebo internetu
• export grafiky	• uplatňuje základní zásady správné úpravy grafiky
• 3D tisk a modelování	• modeluje 3D modely, pracuje s 3D tiskárnou a opracováním vytištěného modelu
Prezentace informací	• zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím prezentačního software
počítačová prezentace	• řídí se principy pro vytvoření prezentace
• zásady pro zpracování počítačové prezentace	• připraví si podklady pro prezentaci
• práce s prezentačním programem	• vytvoří přehlednou prezentaci a nastaví způsob jejího předvedení
Tabulkové editory	• objasňuje principy a běžně používá tabulkový kalkulátor.
• formát buňky a oblasti, početní operace, funkce	• používá vestavěné i vlastní vzorce a funkce

• tvorba grafů	• vytváří a edituje grafy.

Informatika	4. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
Publikování • Pokročilá práce s textem – hromadná korespondence, obsah, rejstřík	• zvládá pokročilejší práci s textem
• formy dokumentů a jejich struktura zásady grafické a typografické úpravy dokumentu	• dodržuje ustanovení autorského zákona při zpracování informací
Zpracování a reprezentace dat • práce s funkcemi a tabulkami, filtrování dat	• zvládá pokročilé zpracování dat v tabulkovém editoru, práci s vzorci
• Tvorba grafů	• zvládá tvorbu přehledných grafů a tabulek a srozumitelně reprezentuje komplexní data
Databáze • tvorba databáze	• zvládá jednoduchý návrh a vzhled databáze, úpravy tabulek
• relace, formuláře, sestavy	• sestaví pomocí průvodce jednoduchý formulář a sestavu
Algoritmizace a programování • tvorba a rozbor algoritmů	• zvládá rozbor a sestavení algoritmu, popis jeho jednotlivých částí a hodnotí jeho efektivitu a srozumitelnost, rozpozná problematická místa algoritmu
• analýza komplexních úloh a jejich logický rozbor	• rozumí
• tvorba jednoduchých programovacích řešení	• zvládá vytvořit základní programy, deklaruje vstupy a výstupy se správnými datovými typy, je schopen rozboru cizích programů na odpovídající úrovni a popisu jejich funkčnosti

5.14 Volitelný seminář 1

5.14.1 Seminář z anglického jazyka 1

5.14.1.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Seminář z anglického jazyka 1
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Seminář z anglického jazyka je volitelným předmětem pro žáky třetího ročníku.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Seminář je jednoletý a je určen žákům třetího ročníku, kteří chtějí dále rozvíjet dovednosti a slovní zásobu získané v předmětu anglický jazyk a rozšířit si své znalosti jazykových prostředků na úrovních B2 až C1, aby tak byli schopni úspěšně absolvovat Cambridge zkoušky. V hodinách jsou využívána audiovizuální média a další pomůcky. Žáci pracují s internetem. Časová dotace činí dvě hodiny týdně. Výuka je založená na modelu britské angličtiny. Do vzdělávacího předmětu Seminář z anglického jazyka jsou zařazena tato průřezová témata: Výchova v evropských a globálních souvislostech, Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

5.14.1.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

	Žák…
Kompetence k řešení problémů:	• posuzuje okolnosti, které (ne)mohou mít s problémem něco společného a zvažuje možné aktéry (kdo problém způsobil, nese jeho důsledky, může jej pomoci řešit nebo řešení brání). • vyhodnotí, které z možných řešení problému je vhodnější vzhledem k podmínkám, které k řešení má. • spolupracuje na problému s jinými lidmi a využívá zkušeností a dovedností nabytých dříve. • je přístupný změně postupu nebo řešení na základě nových informací nebo změněných podmínek.
Kompetence komunikativní:	• vyjadřuje se účelně a přiměřeně dané komunikační situaci; na základě její analýzy se vhodně prezentuje; rozlišuje škálu komunikace od formální k neformální. • formuluje své myšlenky přehledně, srozumitelně a jazykově správně, a to v mluveném i psaném projevu; snaží se dodržovat stylistickou normu, včetně odborné terminologie. • aktivně se účastní diskusí; formuluje, obhajuje a vysvětluje své názory a postoje. • vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování; s respektem a aktivně naslouchá druhým.
Kompetence sociální a personální:	• přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů; nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým. • podílí se na realizaci týmových činností, přijímá svou roli a nese zodpovědnost za svěřené úkoly. • posuzuje reálně své fyzické i duševní schopnosti a odhaduje důsledky svého jednání v různých situacích; reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a přijímá povzbuzení, radu i kritiku. • aktivně vyhledává příležitosti pro rozvoj sebe i druhých v závislosti na změně životních i pracovních podmínek.
Kompetence občanská:	• respektuje práva a osobnost druhých lidí, vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci. • jedná v souladu s morálními principy a přispívá k uplatňování principů demokracie • projevuje uznání pro kulturní i historické hodnoty svého národa v evropském a světovém kontextu.

	• jedná v souladu s principy udržitelného rozvoje; přijímá spoluzodpovědnost při ochraně života a zdraví svého i ostatních.
Kompetence k podnikavosti:	• přistupuje odpovědně k vlastní profesní budoucnosti a využívá svých osobnostních, jazykových a odborných předpokladů k úspěšnému uplatnění ve světě práce. • vyhodnocuje získané informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, včetně možnosti studia a práce v zahraničí; využívá poradenských služeb z oblasti světa práce i vzdělávání. • zformuluje, jaké aspekty budoucího zaměstnání jsou pro něj nejdůležitější. • při práci a řešení úkolů se umí motivovat a najít pro sebe i motivaci vnitřní.
Kompetence k učení:	• ovládá různé techniky učení a vytváří si vhodný studijní režim a podmínky. • uplatňuje rozmanité způsoby práce s psaným i mluveným projevem. • sleduje a hodnotí svůj pokrok (stagnaci) při dosahování cílů učení se anglického jazyka; přijímá hodnocení svých výsledků od jiných lidí. • efektivně vyhledává, zpracovává a systematizuje informace.

5.14.1.3 Používané metody a formy

- skupinová práce
- práce na stanovištích
- práce ve dvojici, role-play
- samostatná práce, samostudium
- rozhovor, diskuze, debata, interview
- vyprávění, výklad, vysvětlení
- prezentace
- myšlenkové mapy, brainstroming
- reflexe, sebereflexe
- zpětná vazba; práce s chybou; sebehodnocení
- práce s digitálními technologiemi (PC; mobilní telefony, tablety, online aplikace, AI)
- práce se slovníky, časopisy a internetovými zdroji
- práce s původním textem /literárním, z médií/
- práce s obrazovým materiálem /mapa, graf, tabulka, ilustrace, fotografie, plakát, symbol/
- práce s videem, úryvky z filmů, s podcasty
- aktivizační cvičení /kvíz, hra, soutěž, zpěv/
- mezinárodní projekty
- návštěva anglicky mluvících zemí

5.14.1.4 Průřezová témata

Podtéma	**3.**
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	popíše své každodenní činnosti, porovná zvyky v anglicky mluvících zemích
Morálka všedního dne	popíše své každodenní činnosti
Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	formuluje odhad a předpověď vývoje současné situace, hypoteticky hodnotí činnosti a děje v minulosti

Mediální produkty a jejich významy	písemně reaguje na inzerát, reklamu, nabídku zaměstnání, napíše žádost, stížnost

5.14.1.5 Učivo/výstupy

Seminář z anglického jazyka 1	**3. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
Žák procvičí různé typy cvičení zaměřených na čtení s porozuměním: • multiple choice questions – vybere správné odpovědi ze čtyř možností podle informací získaných z textu) • multiple matching – ke každému odstavci připojí jednu větu či nadpis • gapped text – přiřadí správné části textu do vynechaných míst	Čtení s porozuměním • pracuje s obsahy textů různého typu, např. knih, časopisů, novin • porozumí textu a vyhledá v něm konkrétní informace • naučí se strategie pro část Reading ve specifických cvičeních: výběr jedné z několika nabídnutých odpovědí, doplnění mezer v textu nebo sestavování částí textu • pochopí záměr a názor autora • využívá různých typů slovníků • doplní vhodná slova do textu • transformuje slova v jiný slovní druh a přeformuluje věty
Žák procvičí různé typy cvičení zaměřených na poslech s porozuměním: • extracts with multiple-choice questions – výběr správné odpovědi z více možností podle informací získaných z poslechu • sentence or note completion – po poslechu doplnit zadané věty vhodným slovem do textu • multiple matching – poslech více krátkých textů. V každé z pěti nahrávek mluví jiná osoba, ale mají společné téma. Úkolem je přidat ke každé osobě jedno vhodné sdělení • selection from two or three possible answers – poslech dialogu nebo monologu a je nutné vybrat správnou odpověď ze dvou až tří možností (true/false, yes/no, A-B-C)	Poslech s porozuměním • porozumí mluvenému jazyku v různých situacích a pochopí hlavní myšlenky projevu • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly, citové zabarvení a názory jednotlivých mluvčích
Žák vypracuje různé typy cvičení zaměřených na procvičení slohových útvarů. • Formální i neformální dopis • e-mail • článek • hlášení/zpráva • recenze • vypravování • esej	Písemný projev • sestaví souvislý text týkající se známého tématu • rozliší formální a neformální styly psaní • spojí krátké úseky do lineárního sledu • vyjádří myšlenky a obhájí své názory • napíše osobní i úřední dopis, popíše události
Žák vypracuje různé typy cvičení zaměřené na použití jazyka: • Multiple-choice cloze – zaměření na slovní zásobu, po přečtení textu se musí doplnit na vynechané místo vhodné slovo z nabídky (A-B-C-D). • Open cloze – zaměření na gramatiku a slovní zásobu. Po přečtení doplní žák do textu vhodné slovo pouze na základě kontextu.	Použití jazyka, gramatiky • chápe gramatické a lexikální souvislosti ve větě • používá v textu gramatická, lexikální a syntaktická pravidla na základě kontextu

Seminář z anglického jazyka 1	3. ročník
• Key word transformation – zaměření na gramatiku a slovní zásobu. Žák přetváří původní větu tak, aby nová formulace obsahovala klíčové slovo a při dodrženém rozmezí počtu slov ve větě nijak nezměnila původní význam.	

5.14.2 Zeměpis v anglickém jazyce

5.14.2.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Zeměpis v anglickém jazyce
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Zeměpis v anglické jazyce (ZAJ) je jednoletý seminář, kde studenti získávají slovní zásobu z jednotlivých sfér fyzické geografie, jako je litosféra, atmosféra, hydrosféra, pedosféra a biosféra a zároveň plní úkoly z regionální geografie se zaměřením na anglicky mluvící země.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Žák • Seznámí se s podmínkami úspěšného absolvování semináře a ve dvojici si zvolí zemi světa z daného seznamu, na kterou natočí video v anglickém jazyce v délce max.5 min, jako výsledek své půlroční práce • Seznámí se s YouTube kanálem Geography Now, ze kterého získá strukturu a termíny pro vlastní video • Na kanále Geography Now zhlédne video o Irské republice • Vypíše neznámé výrazy o Irské republice, vyhledá jejich význam a odpoví na kontrolní otázky • Ve skupinách vytvoří zápis v anglickém jazyce dle předem dané struktury • Pro zpracování zápisu využije výše zmíněné video a zdroje na internetu • Vyhodnocuje a porovnává informace z více zdrojů • Užívá odborné ekonomické termíny jako GDP, GDP per capita a demografické termíny (birthrate, deathrate, fertility, natality, mortality, densityofpopulationetc.) • Srovnává statistická data o hospodářství populaci Irské republiky s Českou republikou • Seznámí se s tématem litosféra v anglickém jazyce • Procvičuje slovní zásobu na monolingvních cvičeních, myšlenkových mapách, prostřednictvím jednoduchých her a úkolů • Pojmenuje a popíše jednotlivé vrstvy Země v angličtině • Popíše zemskou kůru, vysvětlí a rozdělí pohyby zemských desek • Pojmenuje a popíše Středoatlantický hřbet a Ohnivý prstenec Tichého oceánu • Zná pojmy pro sopky, vulkanickou činnost, zemětřesení a výrazy s nimi spojenými • Ví, jak pojmenovat horotvorné procesy • Na kanále YouTube zhlédne video o Jihoafrické republice • Stejně jako v předchozím případě odpovídá na kontrolní otázky, zpracuje neznámé výrazy a pátrá po nejasnostech • Ve skupině vytvoří zápis v angličtině na základě dané struktury, ve kterém si připomene termíny použité již v zápise o Irské republice • Seznámí se základními pojmy z geologie v angličtině • Je schopen pojmenovat typy hornin podle způsobu vzniku, zná názvy pro paliva, rudy a nerudy

Název předmětu	Zeměpis v anglickém jazyce
	• Umí pojmenovat a vysvětlit způsoby jejich dobývání • Popíše mechanickou i chemickou erozi • Procvičuje slovní zásobu standardní formou z pracovních listů, ale i vlastní tvorbou pomůcek k opakování probrané slovní zásoby • Zhlédne video o Austrálii a zpracuje získané informace obdobným způsobem jako v předchozích dvou případech • Porovná Austrálii a všechny získané statistické ukazatele s předchozími anglicky mluvícími zeměmi • Zaměří se na domorodé obyvatelstvo • Závěry získané porovnáváním okomentuje, vysvětlí a zhodnotí • Seznámí se se slovní zásobou spojenou s řekami, jejich činností a využitím • Zpracuje předpřipravená cvičení zábavnou formou • Dozví se z nich názvy pro meandr, slepé rameno, ústí atd. • Popíše říční erozi • Dokáže popsat vodní elektrárnu a vysvětlit její funkci • Vysvětlí, jak dochází ke vzniku vodopádů • Je schopen veškeré dosud nabité termíny definovat v angličtině • Na základě předchozích zkušeností a znalostí a bez pomoci podpůrných materiálů se žák pokusí vytvořit bodový zápis o Novém Zélandu • Zhlédne video o Novém Zélandu na Geography Now • Doplní svůj předchozí zápis • porovná Nový Zéland s ostatními, již probranými zeměmi • Zaměří se domorodé obyvatelstvo a porovná jeho současné postavení ve společnosti s Austrálií • Prezentuje svůj projekt před ostatními • Seznámí se s tématem činnosti moře • Pozná terminologii pro útvary na mořském pobřeží, pro mořské dno, pro erozi • Je schopen pojmy klasifikovat a definovat • Žáci se připraví na téma Kanada, na hodině sdílejí nabyté informace • Zhlédnou video na téma Kanada • Zabývá se mimo jiné dvoujazyčností země, osudem původních obyvatel, ale i současnou politikou země • Doplní informace a ve skupinách vytvoří zápis na stejném základě jako ty předchozí • Porovná a zrevidiuje dosud získané znalosti • Seznámí se slovní zásobou na téma ledovce a ledovcová činnost (moréna, bludný balvan, kar…) • Pracuje při osvojování si slovní zásoby podobně jako v předchozích případech • Je schopen plynule získanou slovní zásobu využívat • Žáci se formou společného brainstormingu připraví na téma USA • Zhlédnou video na Geography Now • Zaznamenají si poznámky a rozeberou si prezentace na téma USA • Prezentace budou připravovat doma v PowerPointu, v délce max 10 min • Prezentace budou prezentovány v hodině • Seznámí se se slovní zásobou na půdu a její vlastnosti • Poznají půdní profily, typy a druhy půd a půdní pásy • Společně brainstormuje téma Velká Británie

Název předmětu	Zeměpis v anglickém jazyce
	• Zhlédne video o Velké Británii na Geography Now • Doplní si zápis, porovná statistické i jiné údaje s ostatními anglicky mluvícími zeměmi • Rozebere si prezentace na jednotlivé země Velké Británie, které zpracuje v PowerPointu a prezentuje před ostatními
Způsob hodnocení žáků	Žáci jsou hodnoceni na základě známek z písemných prací zaměřených na prověření slovní zásoby z jednotlivých sfér, známek ze skupinových prací, kde budou zpracovávat jednotlivé anglicky mluvící země, známek z individuálních příspěvků k jednotlivým zemím a na závěr pak z videa, které vytvoří na jakoukoli zemi, kterou si vyberou. Video bude v anglickém jazyce.

5.14.2.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

	Žák…
Kompetence k řešení problémů:	• posuzuje okolnosti, které (ne)mohou mít s problémem něco společného a zvažuje možné aktéry (kdo problém způsobil, nese jeho důsledky, může jej pomoci řešit nebo řešení brání). • vyhodnotí, které z možných řešení problému je vhodnější vzhledem k podmínkám, které k řešení má. • spolupracuje na problému s jinými lidmi a využívá zkušeností a dovedností nabytých dříve. • je přístupný změně postupu nebo řešení na základě nových informací nebo změněných podmínek.
Kompetence komunikativní:	• vyjadřuje se účelně a přiměřeně dané komunikační situaci; na základě její analýzy se vhodně prezentuje; rozlišuje škálu komunikace od formální k neformální. • formuluje své myšlenky přehledně, srozumitelně a jazykově správně, a to v mluveném i psaném projevu; snaží se dodržovat stylistickou normu, včetně odborné terminologie. • aktivně se účastní diskusí; formuluje, obhajuje a vysvětluje své názory a postoje. • vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování; s respektem a aktivně naslouchá druhým.
Kompetence sociální a personální:	• přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů; nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým. • podílí se na realizaci týmových činností, přijímá svou roli a nese zodpovědnost za svěřené úkoly. • posuzuje reálně své fyzické i duševní schopnosti a odhaduje důsledky svého jednání v různých situacích; reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a přijímá povzbuzení, radu i kritiku. • aktivně vyhledává příležitosti pro rozvoj sebe i druhých v závislosti na změně životních i pracovních podmínek.
Kompetence občanská:	• respektuje práva a osobnost druhých lidí, vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci. • jedná v souladu s morálními principy a přispívá k uplatňování principů demokracie • projevuje uznání pro kulturní i historické hodnoty svého národa v evropském a světovém kontextu. • jedná v souladu s principy udržitelného rozvoje; přijímá spoluzodpovědnost při ochraně života a zdraví svého i ostatních.

Kompetence k podnikavosti:	• přistupuje odpovědně k vlastní profesní budoucnosti a využívá svých osobnostních, jazykových a odborných předpokladů k úspěšnému uplatnění ve světě práce. • vyhodnocuje získané informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, včetně možnosti studia a práce v zahraničí; využívá poradenských služeb z oblasti světa práce i vzdělávání. • zformuluje, jaké aspekty budoucího zaměstnání jsou pro něj nejdůležitější. • při práci a řešení úkolů se umí motivovat a najít pro sebe i motivaci vnitřní.
Kompetence k učení:	• ovládá různé techniky učení a vytváří si vhodný studijní režim a podmínky. • uplatňuje rozmanité způsoby práce s psaným i mluveným projevem. • sleduje a hodnotí svůj pokrok (stagnaci) při dosahování cílů učení se anglického jazyka; přijímá hodnocení svých výsledků od jiných lidí. • efektivně vyhledává, zpracovává a systematizuje informace.

5.14.2.3 Používané metody a formy

- skupinová práce
- práce na stanovištích
- práce ve dvojici, role-play
- samostatná práce, samostudium
- rozhovor, diskuze, debata, interview
- vyprávění, výklad, vysvětlení
- prezentace
- myšlenkové mapy, brainstroming
- reflexe, sebereflexe
- zpětná vazba; práce s chybou; sebehodnocení
- práce s digitálními technologiemi (PC; mobilní telefony, tablety, online aplikace, AI)
- práce se slovníky, časopisy a internetovými zdroji
- práce s původním textem /literárním, z médií/
- práce s obrazovým materiálem /mapa, graf, tabulka, ilustrace, fotografie, plakát, symbol/
- práce s videem, úryvky z filmů, s podcasty
- aktivizační cvičení /kvíz, hra, soutěž, zpěv/
- mezinárodní projekty
- návštěva anglicky mluvících zemí

5.14.2.4 Učivo/výstupy

Zeměpis v anglickém jazyce	**3. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
Regionální geografie Irská republika	• Na kanále Geography Now zhlédne video o Irské republice
	• Vypíše neznámé výrazy o Irské republice, vyhledá jejich význam a odpoví na kontrolní otázky
	• Ve skupinách vytvoří zápis v anglickém jazyce dle předem dané struktury
	• Pro zpracování zápisu využije výše zmíněné video a zdroje na internetu
	• Vyhodnocuje a porovnává informace z více zdrojů
	• Užívá odborné ekonomické termíny jako GDP, GDP per capita a demografické termíny (birth rate, death rate, fertility, natality, mortality, density of population etc.)
	• Srovnává statistická data o hospodářství populaci Irské republiky s Českou republikou
Litosféra	• Seznámí se s tématem litosféra v anglickém jazyce

Zeměpis v anglickém jazyce	3. ročník
	• Procvičuje slovní zásobu na monolingvních cvičeních, myšlenkových mapách, prostřednictvím jednoduchých her a úkolů
	• Pojmenuje a popíše jednotlivé vrstvy Země v angličtině
	• Popíše zemskou kůru, vysvětlí a rozdělí pohyby zemských desek
	• Pojmenuje a popíše Středoatlantický hřbet a Ohnivý prstenec Tichého oceánu
	• Zná pojmy pro sopky, vulkanickou činnost, zemětřesení a výrazy s nimi spojenými
	• Ví, jak pojmenovat horotvorné procesy
Regionální geografie Austrálie	• Zhlédne video o Austrálii a zpracuje získané informace obdobným způsobem jako v předchozích dvou případech
	• Porovná Austrálii a všechny získané statistické ukazatele s předchozími anglicky mluvícími zeměmi
	• Zaměří se na domorodé obyvatelstvo
	• Závěry získané porovnáváním okomentuje, vysvětlí a zhodnotí
Pedosféra	• Seznámí se základními pojmy z geologie v angličtině
	• Je schopen pojmenovat typy hornin podle způsobu vzniku, zná názvy pro paliva, rudy a nerudy
	• Umí pojmenovat a vysvětlit způsoby jejich dobývání
	• Popíše mechanickou i chemickou erozi
	• Procvičuje slovní zásobu standardní formou z pracovních listů, ale i vlastní tvorbou pomůcek k opakování probrané slovní zásoby
	• Seznámí se se slovní zásobou na půdu a její vlastnosti
	• Poznají půdní profily, typy a druhy půd a půdní pásy
Regionální geografie Nový Zéland	• Zhlédne video o Novém Zélandu na Geography Now
	• Doplní svůj předchozí zápis
	• Porovná Nový Zéland s ostatními, již probranými zeměmi
	• Zaměří se domorodé obyvatelstvo a porovná jeho současné postavení ve společnosti s Austrálií
	• Prezentuje svůj projekt před ostatními
Hydrosféra	• Seznámí se se slovní zásobou spojenou s řekami, jejich činností a využitím
	• Zpracuje předpřipravená cvičení zábavnou formou
	• Dozví se z nich názvy pro meandr, slepé rameno, ústí atd.
	• Popíše říční erozi
	• Dokáže popsat vodní elektrárnu a vysvětlit její funkci
	• Vysvětlí, jak dochází ke vzniku vodopádů
	• Je schopen veškeré dosud nabité termíny definovat v angličtině
	• Na základě předchozích zkušeností a znalostí a bez pomoci podpůrných materiálů se žák pokusí vytvořit bodový zápis o Novém Zélandu
	• Seznámí se s tématem činnosti moře
	• Pozná terminologii pro útvary na mořském pobřeží, pro mořské dno, pro erozi
	• Je schopen pojmy klasifikovat a definovat
Biosféra	• Seznámí se slovní zásobou na téma ledovce a ledovcová činnost (moréna, bludný balvan, kar...)
	• Pracuje při osvojování si slovní zásoby podobně jako v předchozích případech

Zeměpis v anglickém jazyce	3. ročník
	• Je schopen plynule získanou slovní zásobu využívat
	• Žáci se formou společného brainstormingu připraví na téma USA
	• Zhlédnou video na Geography Now
	• Zaznamenají si poznámky a rozeberou si prezentace na téma USA
	• Prezentace budou připravovat doma v PowerPointu, v délce max 10 min
	• Prezentace budou prezentovány v hodině
Regionální geografie USA	• Žáci se připraví na téma Kanada, na hodině sdílejí nabyté informace
	• Zhlédnou video na téma Kanada
	• Zabývá se mimo jiné dvoujazyčností země, osudem původních obyvatel, ale i současnou politikou země
	• Doplní informace a ve skupinách vytvoří zápis na stejném základě jako ty předchozí
	• Porovná a zrevidiuje dosud získané znalosti
Regionální geografie UK	• Společně brainstormuje téma Velká Británie
	• Zhlédne video o Velké Británii na Geography Now
	• Doplní si zápis, porovná statistické i jiné údaje s ostatními anglicky mluvícími zeměmi
	• Rozebere si prezentace na jednotlivé země Velké Británie, které zpracuje v PowerPointu a prezentuje před ostatními
Jihoafrická republika	• Na kanále YouTube Zhlédne video o Jihoafrické republice
	• Stejně jako v předchozím případě odpovídá na kontrolní otázky, zpracuje neznámé výrazy a pátrá po nejasnostech
	• Ve skupině vytvoří zápis v angličtině na základě dané struktury, ve kterém si připomene termíny použité již v zápise o Irské republice
	• Seznámí se s podmínkami úspěšného absolvování semináře a ve dvojici si zvolí zemi světa z daného seznamu, na kterou natočí video v anglickém jazyce v délce max.5 min, jako výsledek své půlroční práce.
	• Seznámí se s YouTube kanálem Geography Now, ze kterého získá strukturu a termíny pro vlastní video

5.14.3 Konverzace ve španělském jazyce 1

5.14.3.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Konverzace ve španělském jazyce 1
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Španělský jazyk seminář je volitelným předmětem pro žáky třetího a čtvrtého ročníku.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Konverzace ve španělském jazyce je volitelným předmětem a vyučuje se dle zájmu jako seminář ve 3. a 4. ročníku po dvou hodinách týdně. Oba semináře jsou jednoleté a jsou určené mírně až středně pokročilým zájemcům, kteří si chtějí zdokonalit své jazykové dovednosti a rozšířit slovní zásobu získanou v předmětu Španělský jazyk. Studium je zaměřeno na prohloubení jazykových znalostí a na upevňování komunikativních dovedností odpovídající úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Důraz je rovnoměrně kladen na všechny jazykové dovednosti, na čtení s porozuměním, na poslech s porozuměním, na dialog, interakci i samostatný ústní projev a na písemné vyjadřování. Předmět je v rámci možností vyučován v jazykové učebně s

Název předmětu	Konverzace ve španělském jazyce 1
	dataprojektorem nebo v jiných učebnách s audiovizuální technikou. K dispozici jsou i učebny s interaktivní tabulí. Základním učebním materiálem jsou moderní jazykové učebnice a cvičebnice, jsou využívány audionahrávky namluvené rodilými mluvčími, filmové ukázky, didaktizované dokumenty, obrazová dokumentace, slovníky, mapy, plánky měst, internetové zdroje, časopisy, jednoduché autentické texty a další materiály vytvořené vyučujícími. Do vzdělávacího obsahu předmětu Konverzace ve španělském jazyce jsou integrována tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (tematické okruhy Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (tematické okruhy Žijeme v Evropě, Vzdělávání v Evropě a ve světě), Mediální výchova (tematický okruh Média a mediální produkce) a Environmentální výchova (tematické okruhy Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky).

5.14.3.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

	Žák…
Kompetence k řešení problémů:	* Žák zná náměty k samostatnému řešení úkolů a orientuje se v různých zdrojích a využívají znalosti z jiných předmětů. *Žák umí různé přijatelné způsoby řešení standardních situací a je kreativní při zpracovávání problémů. * Žák zareaguje v běžných praktických situacích i v případě, že mu chybí příslušná slovní zásoba, rozvíjí svou schopnost nahradit určitý výraz synonymem nebo celou situaci popsat tak, aby byl zachován její smysl. * Žák používá španělského jazyka a jiných jazyků (cizí slova v češtině, anglické výrazy, internacionalismy)
Kompetence komunikativní:	* Žák efektivně kombinuje různé typy vyjádření (souvislý text/graf/tabulka, souvislý text/symbolická vyjádření, schémata apod.) a podle toho, čeho chce svým sdělením dosáhnout a s kým komunikuje, zvolí vhodnou kombinaci. * Žák podle situace a podle toho, s kým a jak komunikuje, zvolí vhodný prostředek, dokáže je efektivně kombinovat * Žák svou práci nebo práci týmu prezentuje tak, že zvolí (sám navrhne, poradí se se zkušenějším) optimální formu vzhledem k zadání nebo k tomu, jakého účinku chce dosáhnout. * Žák umí cíleně používat některé rétorické prvky tak, aby posluchače zaujal. * Žák se souvisle vyjádří i ve chvíli, kdy si nemohl svůj projev připravit, reaguje pohotově. * Žák umí aplikovat některé techniky zvládání trémy, které mu pomáhají.
Kompetence sociální a personální:	* Žák volí úkoly, při nichž rozvine i méně rozvinuté schopnosti a dovednosti. Chová se slušně, je pozorný k druhým a ve svém jednání na ně bere ohled, pomáhá podle potřeby. *Vyjadřuje své názory nekonfliktní cestou, své požadavky nebo názory zdůvodňuje věcně, navrhuje a přijímá kompromisní řešení. *Poskytuje kolegům v týmu nezraňující zpětnou vazbu, která vede ke zlepšení práce celé skupiny. *Nesoutěží s členy týmu, oceňuje dobré výkony kolegů ve skupině,

	raduje se ze společného úspěchu. *Zvažuje návrhy kolegů z věcného hlediska bez ohledu na osobu autora návrhu.
Kompetence občanská:	*Žák pozná jiné kultury, tradic a zvyků v porovnání s naším prostředím, rozvíjí pozitivní vztah a pochopí cizojazyčných kultur a mentalit a k jejich tolerování. * Prostřednictvím různých aktivit žák hovoří ke zdravému životnímu stylu, řeší práva a povinnosti ve škole, simuluje krizové situace, při nichž pomůže druhému.
Kompetence k podnikavosti:	*Žák pojmenuje, jakými disponuje schopnostmi, znalostmi a dovednostmi. *Žák dokáže rozvinout nápad druhého, dosahovat cílů jako člen týmu. *Stanovuje si takové cíle, které jsou přiměřeně náročné a dosažitelné jak z hlediska času, tak vlastních možností. *Pokud to situace vyžaduje, ztotožňuje se s cíli, které mu stanovil někdo jiný. *Přijímá zodpovědnost za své konání, nevyhýbá se takovým úkolům nebo věcem, které jsou spojené s přijetím zodpovědnosti.
Kompetence k učení:	* Žák propojí informace, které zná, s novými informacemi. * Při rozvíjení slovní zásoby žák dokáže smysl z kontextu. * Opakováním a pravidelným zadáváním úkolů (ústních i písemných) a jejich důslednou kontrolou žáky se učí systematičnosti při učení.

5.14.3.3 Používané metody a formy

- práce ve dvojicích, skupinová práce, samostatná práce
- výklad, vysvětlování
- napodobování/simulace reálných situací, výměna rolí
- rozhovory, řízené rozhovory, diskuze,
- práce s učebnicí, pracovním sešitem, pracovními listy, slovníky
- práce s textem
- práce s obrazovým materiálem
- práce s videem, úryvky filmů, audiovizuální cvičení
- práce s digitálními technologiemi (online slovníky, elektronická učebnice, mobilní telefony, online aplikace)
- myšlenkové mapy, brainstorming
- aktivizační cvičení (křížovky, didaktické hry, zpěv, kvízy)
- sebehodnocení, zpětná vazba, práce s chybou
- prezentace vlastní tvorby, slohové práce

5.14.3.4 Průřezová témata

Podtéma	3.

Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	Osobní charakteristika – povahové vlastnosti, zájmy Vzdělávání – vztah ke škole a k učení, oblíbené předměty a činnosti Stravování – stravovací návyky Zdraví a hygiena – zdravotní stav, způsob života žáka Móda a nakupování – vlastní módní styl
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	
Sociální komunikace	Osobní charakteristika – pozvání na oslavu Stravování – rezervace místa, objednávka v restauraci Zdraví a hygiena – rozhovor s lékařem Móda a nakupování – rozhovor v obchodě, reklamace Prázdniny – objednávka ubytování, rozhovor s recepční Každodenní život – plánování volného času s přáteli Kultura – pozvání přátel
Morálka všedního dne	
Spolupráce a soutěž	
Globalizační a rozvojové procesy	
Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	
Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce	
Vzdělávání v Evropě a ve světě	průběžně
Žijeme v Evropě	Stravování – jídla mezinárodní kuchyně Kultura – španělsky mluvící osobnosti

5.14.3.5 Učivo/výstupy

Konverzace ve francouzském jazyce	**3. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
Osobní charakteristika • vnitřní a vnější popis	• písemně nebo ústně představí svého spolužáka nebo kamaráda, popíše vzhled a nastíní povahové vlastnosti a zájmy
	• charakterizuje ideálního partnera
Rodina • členové rodiny • rodinné oslavy	• podrobně charakterizuje členy své rodiny, vybere některá znamení zvěrokruhu a vyhledá v nich typické vlastnosti
	• vytvoří seznam špatných a dobrých vlastností
	• vyjmenuje rodinné oslavy, popíše průběh, sdělí vlastní zkušenosti
	• napíše pozvánku na vybranou rodinnou oslavu
	• formuluje blahopřání k různým příležitostem, vyjádří soustrast
Vzdělávání • škola, třída, učební předměty • školní den	• popíše školní budovu a třídu
	• charakterizuje některé předměty, odůvodní oblíbenost a neoblíbenost předmětů během studia

• školní akce • vzdělávací systém	• popíše svůj školní den
	• vyjmenuje různé školní akce, školní události, popíše průběh jedné z nich
	• srovná vzdělávací systém v ČR a ve Španělsku.
	• představí své plány do budoucna
Stravování • pokrmy a nápoje	• popíše přípravu libovolného pokrmu
• stravovací návyky	• popíše svůj jídelníček během dne s použitím rozšířené SZ
• stravovací zařízení	• srovná své stravovací návyky se zásadami zdravé výživy, pojmenuje nedostatky ve své životosprávě
• Česká a hispánská kuchyně (španělská, mexická, peruánská a kreolská)	• pojmenuje a srovná stravovací zařízení, formuluje výhody a nevýhody stravování v daných zařízeních
	• telefonicky nebo emailem si rezervuje místo v restauraci
Domov a bydlení	popíše okolí svého bydliště, zařízení bytu/domu a svůj pokoj
• vlastní bydlení • druhy bydlení	• písemně představí své představy o bydlení (ideální bydlení)
• venkov x město • domácí práce	• rozumí inzerátu s bytovou tematikou
	• vysvětlí výhody a nevýhody bydlení v podnájmu/ve WG/u rodičů
Zdraví a hygiena • lidské tělo	• popíše části lidského těla a nejdůležitější orgány
• nemoci	• vysvětlí pojem civilizační choroby, vyjmenuje dětské nemoci a běžné úrazy
• zdravotnická zařízení a lékaři • zdravý životní styl	• vysvětlí důležitost sportu a tělesné výchovy pro lidské zdraví
	• jmenuje různá zdravotnická zařízení a vysvětlí jejich funkci
Sport	• pojmenuje a porovná některé sportovní disciplíny
• sportovní disciplíny	• vypravuje o vlastních sportovních aktivitách, popíše sport ve škole
• sportovní zařízení	• vysvětlí pojem „extrémní sport“, uvede příklady a zdůvodní jejich vykonávání
• sportovní akce	• jmenuje sportovní zařízení v Děčíně
	• napíše nebo přednese zprávu o libovolné sportovní akci
	• shrne základní body sportovního zpravodajství na základě poslechu
	• stručně pohovoří o olympijských hrách
Móda a nakupování	• formuluje rozdíly v druzích oblečení pro různé příležitosti
• módní styl, oblečení • možnosti a způsoby nakupování	• představí svůj módní styl a svůj šatník
• zboží • reklamace	• vyjmenuje nákupní možnosti v regionu
	• porovná nákupní možnosti (tržnice, pultový prodej, hypermarket, nákup z katalogu, po internetu) a formuluje jejich přednosti a nedostatky
	• jmenuje nejrůznější obchody a uvádí příklady zboží

	• v rámci řízeného rozhovoru koupí vybrané zboží v obchodě • charakterizuje typické produkty a upomínkové předměty v ČR a v německé jazykové oblasti • napíše reklamaci na vadné zboží
Cestování • cestovní formality, cestovní kancelář nebo internet	• porovná možnosti organizování dovolené či prázdnin, najde argumenty a sdělí svůj názor
• dopravní prostředky • ubytovací a stravovací zařízení	• popíše vlastní cestu po tuzemsku nebo do zahraničí
• rezervace Nákupy a jiné služby	• formuluje výhody a nevýhody různých způsobů dopravy, porovná dopravní prostředky ve městě, sdělí vlastní zkušenosti
	• zdůvodní svou volbu pro ubytovací a stravovací zařízení
	• komunikuje s recepčním, rezervuje si telefonicky ubytování
	• porovná nákupní možnosti, formuluje jejich výhody a nevýhody
	• jmenuje nejrůznější obchody a uvádí příklady zboží
	• pojmenuje a charakterizuje nejrůznější služby v našem městě
	• mailem nebo telefonem si objedná ubytování v hotelu, sdělí své požadavky na ubytování, stravu a poskytované služby
Prázdniny a volný čas	• řekne, co dělá o prázdninách
• místa v přírodě a ve městě	• popíše místa
• ubytování a strava	• formuluje výhody a nevýhody různých způsobů dopravy, sdělí vlastní zkušenosti z cestování v ČR a v zahraničí
• doprava	• popíše cestu po městě i mimo město při použití veřejných dopravních prostředků, pojmenuje budovy a stavby.
•umění, umělecká díla Kulturní a společenské události, kino	• hovoří o uměleckých dílech, činnostech a kulturních akcích
Každodenní život	• porovná průběh svého všedního dne s víkendem
• všední den x víkend Volný čas a zábava • způsoby trávení volného času	• srovná režim dne na ZŠ a SŠ
• druhy koníčků	• napíše seznam svých aktivit, vysvětlí, proč některé dělá rád či nerad
	• v rozhovoru s přítelem se dohodne na způsobu společného trávení času, plánuje nějakou akce, odmítne jeho návrh a nabídne kompromisní řešení
	• diskutuje o typicky ženských a typicky mužských koníčcích
ZNÁMÉ OSOBNOSTI	• připraví a přednese referát nebo prezentaci o zajímavé osobnosti z oblasti španělského jazyka (spisovatel, umělec atd.)

• umělci a jejich díla • sportovci • zpěváci, herci a další známé osobnosti	• představí významné sportovce v ČR a ze španělsky mluvících oblastí • jmenuje hlavní milníky známých lidí

Konverzace ve španělském jazyce	**4. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
Města a turistický atraktivní místa • Madrid, Barcelona, La Habana, Buenos Aires, Mexico DF...	• popíše turistické památky ve městech jako Madrid, Barcelona, Havana, Buenos Aires nebo Ciudad de México • uvede základní informace: poloha, jazyk, zajímavosti • porovná dvě města podle klimatu, kultury nebo tradic • napíše, proč by chtěl/a navštívit určité město a co ho/ji tam zajímá • krátce představí vybrané město • vytvoří prezentaci v PowerPointu o turistickém městě
Dějiny Španělska a dalších španělsky mluvících zemí. • Karel V. (císař Svaté říše římské) • Dobytí Latinské Ameriky • Aztécké pyramidy a Machu Picchu a Incká říše • Che Guevara	• stručně představí Karla V. a jeho říši • vysvětlí, co byla dobytí Latinské Ameriky • popíše aztécké pyramidy a Machu Picchu • zmíní, kdo byl Che Guevara
Práce a povolání • Druhy povolání • Životopis	• seznámí se se základní slovní zásobou k tématu práce a povolání • naučí se mluvit o své vysněné práci a pracovních plánech • procvičí si, jak se představit při pracovním pohovoru • porozumí jednoduchým inzerátům a pracovním nabídkám • vyjmenuje a roztřídí druhy povolání • umí napsat jednoduchý životopis
Svátky, tradice a zvyky • Vánoce, Silvestr, Velikonoce, Karneval • Nejdůležitější české svátky	• seznámí se s tradicemi a zvyky v českých i španělsky mluvících zemích • naučí se slovní zásobu spojenou se svátky • porovná svátky v Česku a v Latinské Americe nebo Španělsku • vyjádří svůj názor na oblíbený svátek a jak ho slaví • popíše hlavní svátky: Vánoce, Silvestr, Velikonoce, karneval • vyjmenuje nejdůležitější české svátky • vytvoří dokument ve Wordu se seznamem státních svátků České republiky a Španělska
Česko, Praha, Děčín • Seznam UNESCO • Pražský hrad • Děčínský zámek	• seznámí se s důležitými historickými a kulturními památkami Česka • naučí se popsat známá místa v Praze a Děčíně • vyjádří, proč je dané místo zajímavé pro turisty
Média • Stará média • Internet	• seznámí se s různými typy médií (televize, rádio, internet, tisk) • porovná tradiční a moderní způsoby komunikace • naučí se slovní zásobu spojenou s médii a technologiemi

• Mobilní telefon	• vyjádří svůj názor na vliv médií v každodenním životě. • stručně popíše význam internetu a mobilního telefonu. • vytvoří video, ve kterém vysvětlí hlavní památky v Děčíně
Příroda a životní prostředí • Příroda v Česku: Národní park České Švýcarsko • Poušť, ledové oblasti o zaledněné oblasti, pralesy, vysoké hory • Problémy životního prostředí	• popíše přírodu v Česku, zejména Národní park České Švýcarsko • uvede příklady přírodních oblastí: poušť, prales, ledové oblasti, hory • seznámí se s různými typy přírodních oblastí na světě i v Česku • naučí se popsat chráněné oblasti a národní parky • diskutuje o problémech životního prostředí (znečištění, klimatická změna apod.)

5.14.4 Matematický seminář 1

5.14.4.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Matematický seminář
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Předmět je volitelný ve třetím ročníku (septimě) vyššího gymnázia a má časovou dotaci 2 hodiny týdně.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Zahrnuje vzdělávací obory Matematika a její aplikace. Zahrnuje v sobě úvod do deskriptivní geometrie a maticového počtu. Je určen zejména pro zájemce o studium technických oborů vysokých škol.

5.14.4.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Definice kompetencí** **Žák…**
Kompetence k řešení problémů:	• rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promýšlí způsob řešení problému. • využívá získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení. • obhajuje své myšlenkové postupy při řešení problému. • samostatně posuzuje správnost nalezeného řešení, provádí zkoušku.
Kompetence komunikativní:	• v hodinách se vyjadřuje kultivovaně, věcně, srozumitelně. • užívá matematický jazyk, terminologii, symboliku. • jasně formuluje, vysvětluje a obhajuje správnost svého postupu řešení. • naslouchá druhým, vhodně reaguje, zapojuje se do diskuse.
Kompetence občanská:	• přistupuje zodpovědně ke studiu.
Kompetence sociální a personální:	• respektuje dohodnutá pravidla. • respektuje názory a myšlenky druhých.

Kompetence k učení:	• ve spolupráci s učitelem si osvojuje základní odbornou terminologii, metody a algoritmy řešení úloh, zásoby geometrických a rýsovacích postupů. • řešením problémových úloh si rozvíjí schopnost abstraktního a logického myšlení, prostorovou představivost a chápe souvislosti mezi matematickými poznatky. • vyhledává a třídí informace, využívá je na základě jejich pochopení a propojení.
Kompetence digitální:	• aktivně využívá digitálních technologií při získávání, vyhodnocování dat, pro usnadnění práce a kontrolu výpočtů. • vyhledává potřebné informace z doporučených zdrojů a posuzuje jejich věrohodnost. • vnímá pozitivní i negativní důsledky digitalizace pro člověka. •efektivně využívá vhodné programy a aplikace pro studium a procvičování matematických dovedností.

5.14.4.3 Používané metody a formy

- Na modelových příkladech seznamujeme žáky s postupy řešení problémových úloh.
- Nabízíme nové úlohy a problémy, u kterých mohou žáci využít naučených postupů řešení.
- Podporujeme u žáků různé způsoby řešení problémových úloh, samostatné uvažování, tvořivost.

- Klademe důraz na kontrolu správnosti výsledku úlohy vzhledem k zadání.
- Pracujeme s grafy, diagramy, tabulkami apod.
- Vedeme žáky k propojování početních a grafických metod řešení.
- Přecházíme od jednoduššího problému ke složitějšímu.
- Vysvětlujeme na příkladech induktivní a deduktivní přístup k řešení problému.
- Vedeme žáky k tom, aby problém pojmenovali a zformulovali, v čem spočívá.
- Umožňujeme žákům při diskusi na dané téma vyjádřit své myšlenky a názory.
- Podporujeme u žáků rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení zařazováním vhodných problémových úloh, logických příkladů.
- Zařazujeme do vyučovacích hodin skupinovou práci, kooperativní učení, ale i samostatné počítání a řešení problémů, procvičování konkrétní dovednosti s kontrolou učitele.
- Učíme žáky vhodně využívat digitální technologie.

5.14.4.4 Průřezová témata

Podtéma	**3.**
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	Samostatná tvorba rysů
Problematika vztahů organismů a prostředí	Sluneční soustava

5.14.4.5 Učivo/výstupy

Seminář z matematiky	**3. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
Mongeovo promítání • zavedení půdorysny a nárysny, sdružené průměty bodu	• sestrojí sdružené průměty bodu, přímky, úsečky, zobrazí rovinu a vymodeluje tyto útvary v prostoru

• stopníky přímky, odchylky přímky od průměten • rovina, stopy roviny, hlavní a spádové přímky roviny, odchylky roviny od obou průměten • vzájemná poloha bodů, přímek a rovin	
• kolmost přímky a roviny, vzdálenost bodu od roviny	• sestrojí délku úsečky, odchylku přímky a roviny od obou průměten
• průměty rovinných útvarů	• zobrazí průsečnici dvou rovin a průsečík přímky s rovinou, určí viditelnost přímky
• jehlan a hranol, řezy	• zobrazí hranol a jehlan v základní poloze, sestrojí jejich síť, řez tělesa rovinou, najde průsečíky přímky s tělesem
Matice • pojem, hodnost matice • řešení soustav lineárních rovnic užitím matic	• používá maticové operace
• Frobeniova věta	• řeší soustavy lineárních rovnic
• Gaussova eliminační metoda	• různými způsoby vypočítá determinant
• Determinant a jeho užití při řešení soustav rovnic	• užívá determinanty pro řešení soustav rovnic
	•využívá maticové vzorce programu Excel pro řešení příkladů

5.14.5 Biologický seminář 1

5.14.5.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Biologický seminář 1
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Seminář z biologie (volitelný předmět ve třetím ročníku) vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Zahrnuje vzdělávací obor Biologie. Integruje část oboru Geologie a Výchova ke zdraví. Výchova ke zdraví: Zdravý způsob a péče o zdraví (zdravá výživa, první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách). Geologie: Složení, struktura a vývoj Země (geologická historie Země). Geologické procesy v litosféře (magmatický proces, zvětrávání a sedimentační proces, metamorfní procesy).
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Předmět je určený pro třetí ročník (septimu) vyššího gymnázia a má časovou dotaci 2 hodiny týdně. Výuka a laboratorní cvičení probíhají většinou v dobře vybavené laboratoři biologie (mikroskopy, lupy, odborná literatura, nástěnné obrazy, sbírkový materiál). Výuka je vhodně doplněna exkurzemi (významné geologické oblasti v blízkosti Děčínska – Březinské tisy, Bechlejovice a České středohoří). Využíváme počítačovou techniku, výukové programy, vlastní i studentské prezentace. Vyučující i studenti mohou využívat poměrně bohatou nabídku odborné literatury.

5.14.5.2 Učivo/výstupy

Biologický seminář 1	**3. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
Výtrusné rostliny	• popíše a rozliší jednotlivé typy rodozměny u mechorostů, plavuní, přesliček a kapradin
Nahosemenné rostliny	• popíše stavbu stélky mechů a játrovek

	• vytvoří, pozoruje a zakreslí mikroskopický preparát příčného řezu stonku přesličky
	• charakterizuje ekosystém rašeliniště
	• popíše habitus lodyhy přesličky
	• pozoruje a zakreslí různé typy kupek výtrusnic kapradin
	• vytvoří, pozoruje a zakreslí mikroskopický preparát příčného řezu stélky porostnice mnohotvárné
	• vytvoří, pozoruje a zakreslí mikroskopický preparát příčného řezu jehlicí vybraných jehličnanů
	• vypracuje přehled jehličnanů podle daných kritérií
	• srovná rozmnožování výtrusných, nahosemenných a krytosemenných rostlin
Houby a lišejníky	• porovná starý a nový systém říše hub
	• objasní význam plísní
	• pozoruje a popíše proces kvašení
	• provede důkazy produktů kvašení
	• vypracuje přehled jedlých a jedovatých hub
	• popíše a srovná rozmnožování vřeckovýtrusných a stopkovýtrusých hub
	• pozoruje, popíše a zakreslí jednotlivé typy lišejníkových stélek
	• popíše rozmnožování lišejníků
	• připraví, pozoruje a zakreslí mikroskopický preparát příčného řezu lišejníkovou stélkou
	• určí jednotlivé zástupce pomocí klíče a vypracuje přehled běžných zástupců
Plody podzimu a hvězdnicovité rostliny	• pozoruje a určí typy plodů podzimních dřevin
	• charakterizuje čeleď hvězdnicovité a uvede běžné zástupce
	• popíše květenství a typy plodů hvězdnicovitých rostlin
	• pozoruje a dokáže přítomnost inulinu v předloženém zástupci hvězdnicovitých
Pletiva	• charakterizuje krycí pletiva
	• připraví, pozoruje a zakreslí mikroskopické preparáty různých typů trichomů
	• připraví, pozoruje a zakreslí mikroskopický preparát svrchní a spodní pokožky listu
	• uvede rozdíly v umístění průduchů u jednoděložných, dvouděložných a vodních rostlin
	• provede důkaz transpirace
Orgány rostlin morfologie a anatomie kořene, stonku a listu, stavba, rozdělení a chemické složení jednotlivých typů plodů	• připraví a pozoruje mikroskopické preparáty příčného řezu stonkem jednoděložné a dvouděložné rostliny
	• odliší rozdílnou vnitřní stavbu stonku jedno- a dvouděložných rostlin na základě vlastních pozorování
	• rozlišuje jednotlivé typy stonků
	• popíše vedení roztoků stonkem
	• vytvoří mikroskopický preparát příčného řezu listu břečťanu a oleandru
	• popíše vnitřní stavbu listu a na základě vlastního pozorování vyvodí rozdíly mezi stavbou listu rostlin rostoucích v suchém a vlhkém klimatu
	• popíše stavbu příčného řezu cibule, pozoruje buněčné inkluze a osvojí si pojem sacharofilní rostlina

	• popíše stavbu plodu a objasní způsoby šíření plodů v prostředí
	• provede rozbor a popis suchých a dužnatých plodů (peckovice, bobule, malvice, šešule, oříšek, obilka, tobolka, šípek, nažka, hesperidium)
	• dokáže přítomnost organických látek v plodech
	• charakterizuje jednotlivé plody z hlediska obsahu významných látek (jedy, koření) a objasní význam různých plodů
	• vyhledá v literatuře nebo na internetu typy plodů exotických rostlin
	• vytvoří mikroskopický preparát příčného řezu kořenem monstery a popíše jeho vnitřní stavbu
	• porovná kořenový systém jedno- a dvouděložných
Fyziologie rostlin fyziologicky významné látky, fotosyntéza, mitóza, fytohormony	• připraví extrakt hlízy bramboru a provede důkazy škrobu a bílkovin
	• objasní princip denaturace bílkovin
	• porovná vlastnosti rostlinných a živočišných bílkovin, diskutuje o problematice vegetariánství
	• prokáže experimentálně přítomnost chlorofylu v nezelených rostlinách
	• provede důkaz škrobu v listech panašovaných rostlin
	• popíše průběh mitózy a pozoruje jednotlivé fáze v preparátu z buněk vzrostného vrcholu kořene cibule
	• vytvoří přehled fytohormonů a vysvětlí jejich složení, funkce a význam
Ontogenetický vývoj rostlin	• popíše ontogenetický vývoj rostlin
	• charakterizujte rozdíly ve vývoji rostlin (jednoleté, dvouleté, víceleté)
	• vyhledá a osvojí si pojmy jarovizace, etiolizace, explantáty, hydroponie apod.
Pohyby rostlin fyzikální pohyby (hygroskopické, mrštivé), vitální (taxe, tropismy, nastie)	• rozdělí a definuje nejvýznamnější pohyby rostlin a objasní jejich význam pro rostliny
	• uvede rostliny s jednotlivými typy pohybů
Etologie	• vymezí pojem etologie
	• objasní rozdíly mezi vrozeným (instinktivním) a získaným chováním
	• charakterizuje formy chování živočichů
	• vyhledá konkrétní příklady chování živočichů na internetu
Hmyz	• provede rozbor morfologie těla hmyzu
	• porovná a popíše stavbu křídel mouchy, včely a motýla
	• porovná a popíše stavbu končetin mouchy, včely, střevlíka, krtonožky a kudlanky
	• popíše anatomii těla hmyzu
	• orientuje se v systému hmyzu, zařadí jednotlivé zástupce do taxonomického systému
Tělní pokryv obratlovců	• pozoruje, zaznamená a popíše stavbu želví šupiny, hadí svlečky, kapří šupiny
	• analyzuje experimentálně složení vaječné skořápky
	• charakterizuje na základě vlastního pozorování mikroskopickou a makroskopickou stavbu ptačího pera
	• rozliší stavbu prachového a obrysového peří

	• experimentálně demonstruje a pozoruje vliv ropných havárií na ptáky
Člověk opěrná a svalová soustava, tkáně	• provede antropometrická měření na lebce
	• vyhotoví plantogram a objasní význam nožní klenby pro pohyb člověka (ploché nohy)
	• vytvoří vlastní otisky prstů a vyhodnotí je
	• uvede význam daktyloskopie
	• charakterizuje opěrnou a svalovou soustavu člověka
	• provede a vyhodnotí základní antropometrická měření
	• porovná znaky muže a ženy
	• provede důkazy přítomnosti vápníku a fosforu v kostní tkáni a experimentálně simuluje proces odvápnění kostí
	• provede test unavitelnosti svalů a objasní pojem kyslíkový dluh a jeho vliv na svalový pohyb
	• pozoruje trvalé preparáty tkání
	• vytvoří, pozoruje a zakreslí preparát epitelu dutiny ústní
Biologická soutěž	• vytváří a hodnotí biologickou soutěž pro studenty nižšího gymnázia
Ekologie různýma očima – seminární práce	• vyhledává informace o chráněných územích a zajímavých ekologických tématech
	• zpracuje přehlednou nástěnkovou prezentaci vybraného tématu
	• prezentuje vybrané téma spolužákům a diskutuje na dané téma
Exkurze	• v průběhu semináře navštíví zajímavé lokality Českého středohoří
Digitální kompetence	zaznamenává a upravuje digitální fotografie a videa mikroskopických preparátů a biologických objektů používá digitální nástroje a aplikace pro určení druhů organismů dodržuje formátování biologických protokolů v textovém editoru

5.14.6 Chemický seminář 1

5.14.6.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Chemický seminář 1
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Seminář z chemie je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda, která zahrnuje vzdělávací obor Chemie.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Do předmětu jsou integrovány vybrané kapitoly z oboru Výchova ke zdraví ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Předmět Chemický seminář zahrnuje kapitoly z průřezového tématu Environmentální výchova. Výchova ke zdraví: * Zdraví způsob života a péče o zdraví * Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Environmentální výchova * Člověk a životní prostředí Seminář z chemie je dotován 2 hodinami týdně. Počet studentů je omezen počtem pracovních míst v laboratoři na 16-18. Hlavní náplní semináře jsou praktická cvičení, která vhodně doplňují teoretické poznatky z hodin chemie. Studenti vypracovávají protokoly.

Název předmětu	Chemický seminář 1
	Praktické hodiny probíhají v dobře vybavené chemické laboratoři. V teoretických hodinách si studenti procvičují a doplňují chemické názvosloví a seznamují se s náročnějšími kapitolami, které jsou v požadavcích k maturitě pro střední školy. Seminář je určen pro budoucí maturanty z chemie a budoucí studenty VŠ těchto oborů: chemie, biologie, biochemie, ekologie, farmacie, medicíny, zemědělských a veterinárních.

5.14.6.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

	Žák…
Kompetence k řešení problémů:	• využívá možnosti dalšího vzdělávání formou soutěží, projektů a olympiád. • chápe vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů. Poznatky zobecňuje a používá je v různých oblastech života. • vyslovuje hypotézy, které prakticky ověřuje, následnou analýzou a vyvozováním závěrů si zdokonaluje své schopnosti řešit problémy.
Kompetence komunikativní:	• vyjadřuje své myšlenky, názory v logickém sledu, souvisle a kultivovaně a stylisticky správně. Používá správně obecně platné termíny, znaky, symboly, piktogramy. • stručně, přehledně i objektivně sděluje postup a výsledky svých pozorování a experimentů ústní i písemnou formou. • naslouchá druhým lidem, snaží se jim porozumět, zapojuje se do diskuse, vhodně argumentuje, obhajuje svůj názor.
Kompetence sociální a personální:	• dodržuje zákony a společenské normy, uvědomuje si svá práva i povinnosti. • rozhoduje uvážlivě, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky své práce.
Kompetence občanská:	• uvědomuje si nutnost zodpovědnosti za zachování životního prostředí a péče o své zdraví. • sleduje problematiku rozvoje, využití i zneužití chemie. • ztotožňuje se s principy udržitelného rozvoje a akceptuje jeho aplikace v každodenním životě.
Kompetence k podnikavosti:	• uvědomuje si svou zodpovědnost za dodržování bezpečnostních pravidel pro bezpečnost svou, ostatních a zdárný průběh práce. • uvědomuje si svou zodpovědnost za výsledky své práce. • pracuje na svém rozvoji. • při spolupráci na školních akcích si prověřuje své znalosti, organizační schopnosti. Má možnost sebereflexe.
Kompetence k učení:	• využívá vhodné způsoby učení, plánuje si vlastní učení; chápe význam celoživotního vzdělávání. • vyhledává a třídí informace z grafů, tabulek, diagramů a dalších zdrojů, ověřuje si jejich správnost. • pozoruje, experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky zhodnocuje a vyvozuje obecné závěry. • osvojuje základní pojmy, odbornou terminologii, metody a postupy. Pracuje s neznámým pojmem na základě jazykové analýzy.

5.14.6.3 Učivo/výstupy

Chemický seminář 1	**3. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**

Laboratorní technika a bezpečnost práce	• se seznámí bezpečnostními pravidly při práci v chemické laboratoři
	• sestaví vybrané aparatury a ověří si jejich využití
Alkany, alkeny, alkyny	• připraví významné plyny a provede jejich důkaz, ověří jejich vlastnosti, aplikuje různé způsoby jejich jímání
	• připraví ethen, ethyn a ověří vlastnosti vybraných uhlovodíků
Areny	• vyvodí vlastnosti arenů (pozorování, pokus)
Alkoholy, fenoly, ethery	• připraví alkoholát a fenolát sodný, provede barevné reakce fenolů, ověří redukční vlastnosti hydrochinonu
	• seznámí se s principy klasického fotografování
	• osvojí si všechny typy názvosloví alkoholů, fenolů a etherů
Dusíkaté a sirné deriváty	• osvojí si všechny typy názvosloví dusíkatých a sirných derivátů
	• charakterizuje chemické složení, vlastnosti, reakce dusíkatých a sirných derivátů
	• doloží na příkladech z praktického života význam a vyžití dusíkatých a sirných derivátů
Karbonylové sloučeniny	• připraví Fehlingovo a Tollensovo činidlo, ověří redukční vlastnosti formaldehydu, acetaldehydu, acetonu, provede důkaz karbonylové skupiny Schiffovým činidlem
	• provede a vysvětlí princip a využití jodoformové reakce
	• osvojí si všechny typy názvosloví karbonylových sloučenin
	• vysvětlí princip složitějších reakcí karbonylových sloučenin – polymerace, aldolová kondenzace
Karboxylové kyseliny	• prakticky si ověří vlastnosti kyseliny mravenčí, šťavelové, benzoové, připraví estery kyselin
	• vypracuje přehled organických kyselin na základě vlastního pozorování
	• provede dekarboxylaci kyseliny salicylové, připraví soli kyseliny vinné a citronové
	• osvojí si všechny typy názvosloví karboxylových kyselin a jejich derivátů
Organokovové sloučeniny, organické deriváty jiných prvků	• osvojí si všechny typy názvosloví
	• charakterizuje chemické složení, vlastnosti, reakce organokovových sloučenin a organických derivátů nekovů
Lipidy a terpeny	• připraví sodné a draselné mýdlo a prakticky ověří vlastnosti vyrobeného mýdla
	• extrahuje pomerančovou silici a karoteny, ověří jejich vlastnosti, seznámí se s předloženými ukázkami terpenů
Heterocyklické sloučeniny	• rozdělí směs barviv pomocí chromatografie (břečťan, paprika, fix)
	• vypracuje přehled přírodních barviv
	• izoluje ze vzorku moči kyselinu močovou, prohlédne si krystalky pod mikroskopem
	• pozoruje demonstrační důkaz hemoglobinu v krvi
Úvod do farmakologie	• seznámí se s druhy lékových forem a jejich výhodami a nevýhodami a provede rozbor příbalového letáku.
	• seznámí se základy farmakokinetiky – osud a pohyb léčiva v organismu a farmakodynamiky – účinek léčiv na organismus.
	• zná účinky analgetik, inhalačních anestetik, hormonální antikoncepce a antacid.
Sacharidy	• provede rozlišovací reakce různých typů sacharidů (nitrochromová reakce, Sellivanovo činidlo)

	• ověří si kyselou hydrolýzu škrobu na kapkovací destičce, připraví agar a škrobový maz
	• prakticky ověří účinky lipázy, peroxidázy, sacharázy
Enzymy	• provede důkaz vybraných látek v tělních tekutinách (rhodanidy, chloridy, mucin, glukózu, bílkoviny)
	• ověří přítomnost lipidů, laktózy a bílkovin v mléku
	• seznámí se s informacemi o zpracování mléko pomocí výukové prezentace
	• provede biuretovou reakci močoviny a vyvodí souvislost s důkazem peptidové vazby
	• ověří účinky některých látek na bílkoviny
DNA	• provede jednoduchý důkaz DNA v banánu
Digitální kompetence	tvoří komplexní laboratorní protokoly pomocí textového editoru a dodržuje jejich formátování a citace využívá online vyhledávání a nástroje pro tvorbu vzorců chemických látek a reakčních schémat využívá AI pro kontrolu správnosti řešení názvosloví a pro procvičování

5.14.7 Programování a robotika 1

Počet vyučovacích hodin za týden				Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	
0	0	2	0	2
		Volitelný		

5.14.7.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Programování a robotika 1
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Volitelný předmět ve třetím a čtvrtém ročníku čtyřletého gymnázia a sedmého a osmého ročníku víceletého gymnázia, s hodinovou dotací dvě hodiny týdně.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Předmět prohlubuje u žáka schopnost tvůrčím způsobem využívat informační a komunikační technologie a informační zdroje. Jako volitelný předmět zejména rozšiřuje jeho dovednosti v oblasti programování získané v předchozím studiu. Rozvíjí také algoritmizační přístup a jeho využití k řešení problémů. Vytváří příležitosti k rozvoji vlastní iniciativy a kreativity žáků. Cílem práce v hodinách je osvojit si základy algoritmizace a později i pokročilejší techniky programování, které mohou využít pro řešení nejrůznějších problémů a modelových situací. Budou schopni využívat Internet nejen jako nástroj získávání informací, ale i jako formu sebeprezentace, prostřednictvím sdílení kódů a postupů (Github, GitLab, Stack Overflow apod.). Žáci získají i zkušenosti s prací v týmu – s rozdělením kompetencí a povinností a jejich následné kontrole. Seminář si klade za cíl ukázat žákům cestu pro využití IT techniky i v jiných oblastech, než je IT / OT / strojírenství apod. Získané znalosti a zkušenosti jim budou nápomoci při volbě dalšího vzdělávání a zvýší se pravděpodobnost jejich uplatnění na trhu práce.

5.14.7.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

	Žák…
Kompetence k řešení problémů:	* Rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části. * Zvažuje využití různých postupů při řešení problému. * Uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice. * Je otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlíží problém z různých stran. * Zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků. Kompetence komunikativní * Žák prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem.
Kompetence sociální a personální:	* Posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe. * Stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky.
Kompetence občanská:	* Seznamujeme žáky s morálními i legislativními zákony při užívání ICT (pirátství, autorské zákony, hesla). * Vedeme žáky k přemýšlení nad materiály získanými na Internetu. * Vedeme je k účinné ochraně osobních dat.
Kompetence k podnikavosti:	* Vedeme žáky k pracovním návykům a dodržování termínů. * Vedeme je k cílevědomému, zodpovědnému rozhodnutí o dalším vzdělávání a o budoucím profesním zaměření s ohledem na své potřeby a na osobní předpoklady. * Žák rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a v profesním životě.
Kompetence k učení:	* Své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj. * Kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, zvláštních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci.

5.14.7.3 Učivo/výstupy

Programování a robotika 1	3. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
• Úvod do předmětu Informace, kódování dat, číselné soustavy Výroková logika Algoritmus, algoritmizace úloh Vývojové diagramy	• Logicky myslí, pracuje s výroky a složenými výroky, vytvoří negaci výroku.
	• Vysvětlí, co je to algoritmus, popíše jeho vlastnosti.
	• Rozliší základní algoritmické struktury, formálně zapíše algoritmus.
	• Umí rozlišovat a správně používat číselné typy, rozsahy hodnot, operace, funkce.
• Základní programovací prvky jazyka C# struktura programu proměnná, datové typy příkazy vstupu a výstupu přiřazovací příkaz podmíněný příkaz	• Umí rozlišovat a správně používat číselné typy, rozsahy hodnot, operace, funkce.
	• Používá jednoduché příkazy, podmíněné příkazy, cykly
	• Zná syntaxe jednotlivých typů
	• Přehledně zapíše zdrojový text programu. Rozliší syntaxi a sémantiku jazyka.
• Cykly různé druhy cyklů Strukturované proměnné pole a řetězce Podprogramy	• Přehledně zapíše zdrojový text programu. Rozliší syntaxi a sémantiku jazyka.
	• Pracuje s pojmy překlad, ladění, zdrojový text, spustitelný modul.
	• Pracuje s jednoduchými vstupy a výstupy, klávesnice, obrazovka soubor.

Programování a robotika 1	3. ročník
• Metody Soubory vstupní a výstupní soubory v programech Třídy a zákl. objektově orientovaného programování Třídy, dědičnost	• Zná standardní prvky prostředí C#. Menu, panel nástrojů, formulář, komponenty,
	• Pracuje s objekty.
	• Zná nejdůležitější vlastnosti komponent.
	• Rozliší třídy a metody.
	• Pracuje se soubory.

5.14.8 Fyzikální seminář

5.14.8.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Fyzikální seminář 1
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Volitelný předmět seminář z fyziky dále rozvíjí a prohlubuje poznatky získané ve vyučovacím předmětu fyzika a přináší také další rozšiřující informace z uvedené oblasti. Vede žáky k rozvíjení dovednosti objektivně a spolehlivě pozorovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Výuka je směrována ještě specificky k: • rozšiřování a upevňování poznatků z jednotlivých oborů fyziky; • ucelení a provázání znalostí z jednotlivých oborů fyziky; • rozvoji schopnosti logického myšlení; • vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat fyzikální děje, jejich příčiny a vztahy mezi nimi, zejména v souvislosti s řešením praktických problémů; • vyvozování a zdůvodňování závěrů plynoucích ze získaných poznatků; • přípravě na maturitu a přijímací zkoušky na vysoké školy a univerzity. Při výuce se klade důraz na teoretické znalosti a motivaci k dalšímu studiu přírodovědných oborů. Seminář z fyziky poskytuje žákům dostatek příležitostí k tomu, aby scelili dílčí poznatky do jednotného pohledu na svět kolem nás a pochopili co nejvíce pravidla, kterými se řídí. Seminář je určen především studentům, kteří chtějí pokračovat na některém typu přírodovědně zaměřených vysokých škol a univerzit. Je vhodný pro budoucí studenty medicíny, fyzioterapie, matematickofyzikální fakulty, pedagogických směrů s oborem fyzika, technických oborů na technických univerzitách a dalších podobně zaměřených školách.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Volitelný předmět seminář z fyziky se vyučuje ve 3. ročníku čtyřletého studia resp. 7. ročníku osmiletého studia s dotací 2 hodiny týdně. Výuka probíhá většinou v učebně fyziky disponující počítačem připojeným k internetu a dataprojektorem s interaktivní tabulí. Hlavní formou výuky je výklad doplněný řešením úloh souvisejících s ním. Důraz je kladen na systematičnost, na procvičování jednotlivých témat v menší skupině žáků a na souvislost fyziky s praktickým životem. Žáci mají v hodinách dostatek prostoru pro samostatné uvažování a vyvozování závěrů, které mohou diskutovat s ostatními, i s vyučujícím. Teoretické znalosti mají možnost ověřovat při praktických činnostech.

5.14.8.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

	Žák…
Kompetence k řešení problémů:	• žák samostatně řeší a vyhledává fyzikální problémy, volí vhodné způsoby řešení a užívá při nich logické, matematické a empirické postupy. • při řešení fyzikálních problémů využívá znalosti a dovednosti získané v jiných přírodovědných předmětech. • aplikuje a hodnotí různé postupy práce při fyzikálních pokusech, odhaduje rizika s nimi spojená.

Kompetence komunikativní:	• stručně a jednoznačně formuluje výsledky svých měření, experimentů i řešení problémů. • dokáže obhájit výsledky své práce i svůj názor při řešení fyzikálních problémů. • vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí
Kompetence sociální a personální:	• chápe vliv různých fyzikálních jevů na prostředí, na zdraví své i ostatních lidí • respektuje pravidla, pravidla chování • podílí se na pozitivní atmosféře ve skupině.
Kompetence občanská:	• respektuje pravidla při práci s fyzikálními pomůckami, řád učebny a laboratorní řád. • uvědomuje si vliv fyzikálních jevů na životní prostředí, vyvodí závěry. • umí se zachovat zodpovědně v krizových situacích – požár, úraz el. proudem. Dokáže poskytnout první pomoc.
Kompetence k podnikavosti:	• rozhoduje se o dalším vzdělávání, o budoucím profesním zaměření. • rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál. • uplatňuje vlastní iniciativu a tvořivost.
Kompetence k učení:	• operuje s obecně užívanými termíny, symboly a znaky pro fyzikální veličiny, uvádí je do souvislostí. • vyhledává, cíleně třídí informace z oblasti fyziky a systematicky je propojuje. • vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby a metody. • vytváří si komplexní pohled na matematické a přírodní jevy. Řeší úlohy na základě předchozích znalostí a dovedností.

5.14.8.3 Učivo/výstupy

Fyzikální seminář 1	**3. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
Fyzikální veličiny a jejich měření, základy fyzikálních měření	vypracuje protokol měření v elektronické podobě
	zpracuje chyby měření – aritmetický průměr, střední kvadratickou odchylku, chybu měřidla
	rozlišuje skalární a vektorové veličiny
	rozkládá vektory do složek
	určuje velikost skalárního a vektorového součinu
	početně i graficky najde součet a rozdíl, reálný násobek vektorové veličiny
	objasní význam a smysl různých souřadných soustav používaných ve fyzice
	využívá popis vektorových veličin v kartézské souřadné soustavě
	využívá kalkulátor k výpočtu velikosti dynamických veličin – síly, zrychlení, hmotnosti, výslednice
	vytváří modely pohybu a sil pomocí simulací Phet
	zaznamenává a vyhodnocuje data z digitálních čidel a softwaru Pasco – síla, hmotnost, zrychlení
Matematické metody ve fyzice	vysvětlí základní pojmy diferenciálního a integrálního počtu
	objasní geometrický význam derivace a integrace
	aplikuje základní vztahy diferenciálního a integrálního počtu při řešení jednoduchých fyzikálních úloh
	Využitá maticový počet a determinanty při řešení soustavy rovnic

	využívá Geogebru k modelování matematických jevů
Mechanika	řeší jednoduché úlohy s využitím diferenciálního počtu
	užívá základní fyzikální vztahy při řešení úloh i pro nerovnoměrný pohyb tělesa po kružnici
	objasní podstatu zdánlivých sil při pohybu tělesa v neinerciální soustavě
	formuluje 1. a 2. impulsovou větu
	formuluje zákon zachování energie
	formuluje zákon zachování hybnosti s uvedením příkladů
	objasní způsob výpočtu kosmických rychlostí
	aplikuje Archimédův zákon a vysvětlí jeho důsledky při chování těles
	určuje velikost odporové síly při proudění kapaliny
	pracuje s digitálními čidly Pasco, naměřená data zpracovává pomocí Excelu
Mechanické kmitání a vlnění	řeší úlohy na energii mechanického oscilátoru
	objasní podstatu tlumeného a netlumeného kmitání a uvede příklady
	objasní podstatu rezonance
	vysvětlí pojmy intenzita zvuku, práh slyšitelnosti a bolesti
	řeší úlohy na intenzitu zvuku a hladinu intenzity zvuku
	objasní podstatu Dopplerova jevu a uvede příklady
	k poznání zvukových jevů využívá online zdroje a simulace PhET

5.14.9 Společenskovědní seminář

5.14.9.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	**Společenskovědní seminář**
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Společenskovědní seminář je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Zaměříme se na témata, která budou doplňovat a prohlubovat obsah učiva z předcházejících 3 ročníků. Předmět SVS zahrnuje kapitoly z průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech. SVS je dotován 2 hodinami týdně. Náplní semináře jsou také exkurze, přednášky a besedy k probíraným tématům. Seminář je určen pro maturanty ze ZSV a budoucí studenty humanitních oborů na VŠ.

5.14.9.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie:	**Definice kompetencí**
Kompetence k řešení problémů:	* Nabízíme žákům příklady z reálného života vedoucí k samostatnému uvažování a řešení problémů s využitím vlastních úsudků a zkušeností, vedeme je ke kritickému myšlení, aby se rozhodovali uvážlivě, byli schopni obhájit svůj názor a uvědomovali si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky své práce.

	* Učíme žáky tomu, aby adekvátním způsobem uměli sdělovat své názory, postoje.
Kompetence komunikativní:	* Vedeme žáky k tomu, aby pracovali s moderními informačními a komunikačními prostředky, vedeme je k návyku psát si poznámky, klást otázky. * Vytváříme situace, kde žák naslouchá druhým lidem, zapojuje se do diskuse, vhodně argumentuje, obhajuje svůj názor. * Vedeme žáky k vyjadřování svých názorů a postojů v logickém sledu, při prezentaci svých prací před třídou se učí obhájit své názory, odpovídat na dotazy, veřejně vystupovat.
Kompetence sociální a personální:	* Vedeme žáky k samostatnosti a zodpovědnosti za splněné úkoly, k osvojování dovedností spolupráce ve skupině. * Klademe důraz na takt a úctu k lidem, jakkoliv odlišným, podporujeme zapojení žáků do jakýchkoliv forem dobrovolnictví.
Kompetence občanská:	* Vedeme žáky k uvědomění si svých práv a povinností, přesvědčujeme je o nutnosti aktivně se zapojit do chodu společnosti. * Učíme je respektovat názory, víru a přesvědčení druhých lidí, mít úctu k lidem, dodržovat základní principy a pravidla občanského soužití. * Podílíme se na utváření právního vědomí žáků.
Kompetence k podnikavosti:	* Vyžadujeme od žáků dodržování pravidel, plnění povinností a dokončení své práce. * Vedeme žáky k tomu, aby si uvědomili své možnosti, osobní předpoklady při rozhodování o dalším vzdělávání.
Kompetence k učení:	* Vedeme žáky k tomu, aby využívali pro učení vhodné metody, způsoby, plánovali si učení a aby chápali význam celoživotního vzdělávání. * Nabízíme žákům dostatek informačních zdrojů, jako je odborná literatura, internet, osobní kontakty. Rozvíjíme tím nejen potřebné vědomosti, ale i dovednosti, jako jsou např. vyhledat informace, utřídit je, vyčlenit podstatné informace apod. * Podporujeme ochotu žáků věnovat se dalšímu vzdělávání formou soutěží nebo seminárních prací a prezentací.

5.14.9.3 Učivo/výstupy

Společenskovědní seminář	4. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
Psychologie jako vědní disciplína – psychologie jako věda, historie psychologie, psychologické disciplíny, hlavní představitelé psychologie, současné směry psychologie	vymezí předmět psychologie, charakterizuje vývoj psychologie, uvede významné představitele psychologie, vysvětlí hlavní psychologické přístupy.
Psychologické směry-psychoanalýza, gestalt psychologie, experimentální psychologie, humanistická psychologie, transpersonální psychologie, kognitivně-behaviorální přístup	charakterizuje základní psychologické školy, porovná jejich přístup k člověku.

Psychologie osobnosti – pojem osobnost, struktura osobnosti, biologická a sociokulturní determinace psychologického vývoje	definuje vlastními slovy pojem osobnost z psychologického hlediska, vysvětlí rozdíl mezi psychickými procesy, stavy, vlastnostmi a obsahy, vyjmenuje za pomoci učitele jednotlivé složky osobnosti, diskutuje o tom, co je pro něho nejsilnější motivací, zaujme stanovisko k problematice vlčích dětí, zařadí některé vybrané vlastnosti do modelů determinace lidské psychiky
Psychopatologie – psychopatologie, diagnostika psychických poruch, klasifikace poruch, případové studie	vysvětlí pojem psychická porucha, rozpozná základní symptomy vybraných poruch, analyzuje případové studie.
Psychoterapie - hypnóza, relaxační psychoterapie, ASMR, EMRD, EFT, Biofeedback, Taping, Binaurální terapie, nové přístupy v psychoterapii, psychosomatika	vysvětlí podstatu psychoterapie, rozlišuje základní terapeutické směry, porovná různé terapeutické přístupy, posoudí vhodnost jejich využití
Náročné životní situace – frustrace, deprivace, stres, konflikt	vysvětlí pojem náročná životní situace, vymezí pojem frustrace a dokáže ho doložit příkladem, vyjmenuje reakce na frustraci, vlastními slovy vysvětlí pojem stres, zdůvodní, proč může být pro člověka škodlivý, rozeznává druhy stresu, vysvětlí význam pojmu konflikt, objasní jednotlivé druhy interpersonálních konfliktů a aplikuje do praxe, rozliší jednotlivé styly řešení konfliktů
Speciální pedagogika – speciální pedagogika, kazuistiky, mentální postižení, individuální přístup, PAS	charakterizuje jednotlivé druhy mentálního postižení, navrhuje vhodné přístupy k osobám se speciálními potřebami,integrace osob se zdravotním postižením, podpora osob s mentálním postižením spolupráce s neziskovými organizacemi, dobrovolnictví
Psychologie rodiny – matrimoniologie	analyzuje fungování rodiny, chápe komunikaci ve vztazích, rozlišuje typy vztahů

5.14.10 Dějiny umění

Počet vyučovacích hodin za týden				Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	
0	0	2	0	2
		Volitelný		

5.14.10.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Dějiny umění
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Volitelný předmět ve třetím a čtvrtém ročníku čtyřletého gymnázia a sedmého a osmého ročníku víceletého gymnázia, s hodinovou dotací dvě hodiny týdně.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Výuka probíhá v učebně vybavené PC. Výuka je příležitostně praktikována v galeriích, muzeích, archívech apod. Obsahem vyučovacího předmětu DU jsou kulturně historické souvislosti vzniku a vývoje architektury, výtvarného a užitého umění od pravěku po současnost. Hlavním cílem je naučit žáky vnímat kontinuitu vývoje umění s vývojem společenského života a myšlením společnosti. Snahou je představit stěžejní osobnosti jednotlivých období a jejich architektonická, umělecká a uměleckořemeslná díla, která zásadním způsobem ovlivnila vývoj evropského i celosvětového kulturního dění. Základním metodologickým východiskem je rovnoměrné propojení teoretického výkladu s konkrétní obrazovou dokumentací, součástí výuky jsou exkurze a návštěvy stálých sbírek nebo výstav. Aktuálně mohou být zařazovány i příležitostné prohlídky. Vzdělávací obsah předmětu DU má komplexní charakter, využívá poznatky z řady jiných oborů, což by mělo vést k aktivizaci studentů. Vycházíme ze zájmů studenta, z osobních prožitků, zvláště v reflexi individuálních cest, návštěv galerií, muzeí. Působíme i na estetické cítění studentů. Do učebního oboru DU je zařazeno průřezové téma Výchova k myšlení v evropských souvislostech (Žijeme v Evropě, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky) a Environmentální výchova (Člověk a životní prostředí).

5.14.10.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

	Žák…
Kompetence k řešení problémů:	• rozpozná problém a hledá nejvhodnější způsob řešení, • na základě individuální hudební vyspělosti postihuje z hudebního proudu znějící skladby významné sémantické prvky, srovnává je, slovně charakterizuje, • samostatně a kriticky přemýšlí, pokouší se objektivně hodnotit konkrétní dílo, svůj výkon či výkony ostatních.
Kompetence komunikativní:	• chápe hudbu jako řeč svého druhu, své sdělení je schopen (vzhledem k svému věku a zkušenostem) vyjádřit prostřednictvím hudebně výrazových prostředků na jednoduchých nástrojích, hrou na tělo, pohybem, • při práci ve skupině dokáže vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých.

Kompetence sociální a personální:	• efektivně spolupracuje, respektuje názory jiných, • učí se objektivně zhodnotit svoji práci i práci ostatních, • respektuje pravidla při práci v týmu a svou pracovní činností pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce.
Kompetence občanská:	• vytváří si pozitivní vztah k naší kulturní tradici, chrání ji a oceňuje, • kriticky přemýšlí nad obsahy hudebních děl, • dle svých možností se aktivně zapojuje do kulturního dění.
Kompetence k podnikavosti:	• aktivně přistupuje k provozování i přijímání hudby a umění vůbec, • zvládá hru na hudební nástroje dle svých individuálních dispozic, stará se o jejich údržbu, • dodržuje dohodnutou kvalitu práce, postupy, termíny.
Kompetence k učení:	• usiluje o co nejlepší hudební přednes ve vztahu ke svým individuálním možnostem a stanovuje si cíle pro své sebezdokonalení (snaží se dál rozvinout v tom, v čem je silný, i zlepšit se v tom, v čem je slabší) a vydrží usilovat o jejich dosažení, • vyhledává, shromažďuje, třídí a porovnává informace týkající se hudebních děl a chápe je v jejich historickém a společenském kontextu.

5.14.10.3 Učivo/výstupy

Dějiny umění	**3. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
Hudební část	
Hypotézy vzniku hudby Hudba v pravěku Hudba ve starověkém Řecku Hudba středověká • Jednohlas (gregoriánský chorál x truvérská a žákovská píseň) • Vícehlas (ars antiqua) Počátky české hudby (Hospodine, pomiluj ny/Svatý Václave) Ars nova/renesance (nové hudební formy, polyfonní vícehlas, osobnost skladatele) Srovnání vývoje hudby v Čechách a v Evropě (husitský chorál) Znaky barokní hudby • homofonní a polyfonní princip vícehlasu • barokní hudební formy (fuga, koncert, opera) • osobnost J. S. Bacha a G. F. Händela Česká barokní hudba (x hudební vývoj v Evropě) Znaky klasicistní hudební tvorby • (hlavní a vedlejší motiv, postupná dynamika) • Mannheimská škola a její hudební odkaz	• rozliší hudbu vokální a instrumentální
• 1. vídeňská škola	• detailně se seznámí s vybranými skladateli
Znaky romantické hudby	• orientuje se ve vybraných hudebních formách
• F. Schubert a umělá píseň	• pochopí historické souvislosti vývoje artificiální hudby
• osobnost F. Chopina	• porozumí zákonitostem výstavby hudby
• reforma opery (Gesamtkunstwerk R. Wagnera)	• srovná vývoj světové a české hudby
• národní školy	• uvědomí si postavení umění ve společnosti, jeho historické proměny
Výtvarná část	

Základní terminologie dějin umění Výtvarné umění pravěku Výtvarné umění starověku: Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína, Egejská oblast, Řecko, Etruskové, Řím Výtvarné umění raného středověku: křesťanská antika, karolinská a otonská renesance, Velká Morava Výtvarné umění vrcholného středověku: • Románský sloh • Gotika Výtvarné umění novověku: • Renesance • Manýrismus • Baroko • Rokoko Výtvarné umění 18. a 19. století: • Klasicismus • Romantismus	• Zná terminologii oborů a dovede ji používat.
• Realismus	• Využije informace získané v odborném textu
• Impresionismus	• Naučí se pracovat s obrazovým a hudebním materiálem
• Postimpresionismus	• Orientuje se v časovém a lokálním vymezení jednotlivých uměleckých epoch, slohů,
	směrů
	• Orientuje se v historických a kulturních souvislostech
	• Porovná charakteristické znaky a projevy jednotlivých uměleckých slohů, stylů a směrů
	• Porovná umělecká díla podle různých kritérií
	• Orientuje se ve výtvarných a hudebních technikách, materiálech, námětech
	• Jmenuje a lokalizuje významná kulturní centra, výtvarné a muzejní sbírky

Dějiny umění	**4. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
Hudební část	
Česká hudba 19. století • osobnost Bedřicha Smetany a Antonína Dvořáka a jejich hudební odkaz Nejvýznamnější hudební směry 20. století v oblasti artificiální hudby • impresionismus (Claude Debussy) o projevy impresionismu v jiných druzích umění • expresionismus o projevy expresionismu v jiných druzích umění o 2. vídeňská škola (atonální, dodekafonní h.,I, Igor Stravinskij) • neoklasicismus (Sergej Prokofjev) o vliv jazzu na vážnou hudbu (George Gershwin) Česká hudba 20. století • osobnost Leoše Janáčka a jeho nápěvková teorie	• popíše a na vybraných hudebních dílech (nebo částech) ukáže důležité znaky tvorby a interpretace
• osobnost Bohuslava Martinů a inspirační zdroje jeho tvorby	• identifikuje hudebně výrazové prostředky hudby 20. století a odliší je od hudby minulých staletí (tzv. klasické hudby)

	• rozliší vybrané hudební směry hudby 20. století podle jejich hudebních znaků
Rozdíly mezi hudbou artificiální a nonartificiální	• na základě historického a společenského kontextu popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla
Nonartificiální hudba	• vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta
• vybrané kapitoly z oblasti nonartificiální hudby: spirituál, blues, jazz, šanson, rock, swing, rock and roll, nástup rockové hudby	• odliší hudbu podle funkce a významu
• muzikál	• rozpozná vhodnost či nevhodnost využití hudby v konkrétních situacích
• filmová hudba	• uvědomuje si roli průmyslu v současném světě
Výtvarná část	
• Architektura průmyslové revoluce a historizující architektura • Symbolismus a secese • Výtvarné umění 1.pol.20.století v Evropě a USA • Výtvarné umění 2.pol.20.století v Evropě a USA	• Zná terminologii oborů a dovede ji používat.
	• Využije informace získané v odborném textu
	• Naučí se pracovat s obrazovým a hudebním materiálem
	• Orientuje se v časovém a lokálním vymezení jednotlivých uměleckých epoch, slohů,
	směrů
	• Orientuje se v historických a kulturních souvislostech
	• Porovná charakteristické znaky a projevy jednotlivých uměleckých slohů, stylů a směrů
	• Porovná umělecká díla podle různých kritérií
	• Orientuje se ve výtvarných a hudebních technikách, materiálech, námětech
	• Jmenuje a lokalizuje významná kulturní centra, výtvarné a muzejní sbírky

5. 14. 11 Konverzace v německém jazyce

5. 14. 11 1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Konverzace v německém jazyce
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Předmět Konverzace v německém jazyce vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a zahrnuje obsah vzdělávacích oborů Cizí jazyk a Další cizí jazyk, které stanovuje RVP GV.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Konverzace v německém jazyce je volitelným předmětem a vyučuje se dle zájmu jako seminář ve 3. a 4. ročníku po dvou hodinách týdně. Oba semináře jsou jednoleté a jsou určené mírně až středně pokročilým zájemcům, kteří si chtějí zdokonalit své jazykové dovednosti a rozšířit slovní zásobu získanou v předmětu Německý jazyk. Studium je zaměřeno na prohloubení jazykových znalostí a na upevňování komunikativních dovedností odpovídající úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Důraz je rovnoměrně kladen na všechny jazykové dovednosti, na čtení s porozuměním, na poslech s porozuměním, na dialog, interakci i samostatný ústní projev a na písemné vyjadřování. Předmět je v rámci možností vyučován v jazykové učebně s dataprojektorem nebo v jiných učebnách s audiovizuální technikou. K dispozici jsou i učebny s interaktivní tabulí. Základním učebním materiálem jsou moderní jazykové učebnice a cvičebnice, jsou využívány audionahrávky namluvené rodilými mluvčími, filmové ukázky, didaktizované dokumenty, obrazová dokumentace, slovníky, mapy, plánky měst, internetové zdroje, časopisy, jednoduché autentické texty a další materiály vytvořené vyučujícími. Do vzdělávacího obsahu předmětu Konverzace v německém jazyce jsou integrována tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (tematické okruhy Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (tematické okruhy Žijeme v Evropě, Vzdělávání v Evropě a ve světě), Mediální výchova (tematický okruh Média a mediální produkce) a Environmentální výchova (tematické okruhy Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky).

5. 14. 11 2 Klíčové kompetence

Kompetence k řešení problémů:	• je podporován v soutěžích v německém jazyce. • dostává dostatek námětů k samostatnému řešení úkolů a vyhledává v různých zdrojích informace vedoucí k řešení. • využívá různé přijatelné způsoby řešení standardních situací a prokazuje kreativitu při zpracovávání problémů. • využívá při práci s neznámým jazykovým materiálem podobnosti německého jazyka a jiných jazyků (cizí slova v češtině, anglické výrazy, internacionalismy). • porovnává různé jevy pomocí různých situací, textů, poslechů a obrazové dokumentace.
Kompetence komunikativní:	• používá vhodné vyjadřovací prostředky optimální pro danou situaci a dbá na formální stránku projevu. • dbá na výstižnost, srozumitelnost a logický sled v ústních i písemných projevech. • dostává dostatek možností pracovat s německými texty různé úrovně a využívá dostatek poslechových cvičení různé obtížnosti s cílem porozumět rodilým mluvčím, vyhledává v jazykovém projevu hlavní myšlenky, klíčová slova a parafrázuje podstatu sdělení a zaujímá k němu postoj. • prezentuje vlastní práce před publikem, naslouchá ostatním žákům a zapojuje se do následné diskuse.

	• používá informační a komunikační techniky, digitální technologie, stejně tak i neverbální projevy komunikace. • komunikuje ve dvojici i ve skupině s cílem simulovat běžné životní situace, v nichž přebírá a nacvičuje různé role.
Kompetence sociální a personální:	• spolupracuje v týmech, dbá na dodržování pravidel práce ve skupině, snaží se o navození příjemné tvůrčí atmosféry. • dodržuje pravidla slušného chování a vzájemného respektování, toleruje podporuje ostatní žáky. • nacvičuje nové role v nejrůznějších situacích a poznává sebe sama. • při prezentaci vlastní práce obhajuje vlastní stanovisko, adekvátně reaguje na dotazy spolužáků a učí se přijímat kritiku. • hodnotí sám sebe, posuzuje vlastní jazykové schopností, ale také k hodnotí výkony jiných jednotlivců či skupin.
Kompetence občanská:	• seznamuje se s reáliemi německy mluvících zemí, poznává jiné kultury, tradice a zvyky v porovnání s naším prostředím, chápe a toleruje cizojazyčné kultury a mentality. • na základě znalostí kulturních tradic a zkušeností ze zahraničních pobytů posiluje vědomí českých národních hodnot a tradic. • pracuje s texty s environmentální tematikou, hovoří o ekologických problémech a možnostech zlepšení, je motivován k pozitivnímu postoji k přírodě a životnímu prostředí. • prostřednictvím různých aktivit je veden ke zdravému životnímu stylu, řeší práva a povinnosti ve škole, simuluje krizové situace, při nichž je veden k povinnosti pomoci druhému.
Kompetence pracovní:	• plní úkoly v daném termínu a omlouvá se při jejich nezvládnutí či zapomenutí. • učí se při plnění a pravidelné kontrole úkolů systematičnosti a formuje své pracovní návyky.
Kompetence k podnikavosti:	• uvědomuje si, že naučit se německému jazyku ve škole je velkou příležitostí, která se nebude v jejich životě opakovat a že se znalost cizích jazyků může stát nezbytným předpokladem při hledání budoucího zaměstnání, nebo nezbytnou součástí jejich budoucí profese. • pracuje s různými informačními zdroji, vyhledává je a zpracovává z nich informace. • při prezentaci samostatných a týmových prací využívání digitální technologie. • pracujeme s inzeráty, píše inzeráty a odpovídá na pracovní nabídky. • nacvičuje psaní úředních dopisů, dbá na formální stránku písemného projevu. • formuje si pracovní návyky, zodpovědně přistupuje k plnění povinností, dokončení práce a dodržování termínů. • je informován o studijních a pracovních příležitostech v německy mluvících zemích (prostřednictvím nástěnek, přednášek).

Kompetence digitální:	• zapojuje se do společnosti prostřednictvím různých digitálních médií a využívá digitálního vzdělávacího prostředí. • dodržuje problematiku ochrany autorských práv a právních norem. • uplatňuje etické, ohleduplné a respektující chování v digitálním prostředí. • uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem. • využívání základy počítačové grafiky (práce s obrázky). • vyhledává potřebné informace z doporučených zdrojů a posuzuje jejich věrohodnost. • dle svých potřeb ukládání a zpracovávání informací. • sdílí data, informace a obsah s vybranými lidmi.

5. 14. 11 3 Průřezová témata

Průřezové téma	Podtéma	KN 3. ročník	KN 4. ročník
Osobnostní a sociální výchova	Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	povahové vlastnosti, zájmy vztah ke škole a k učení, oblíbené předměty a činnosti stravovací návyky zdravotní stav, způsob života žáka vlastní módní styl denní režim žáka kulturní zájmy žáka	plánování budoucnosti, oblíbená četba
	Sociální komunikace	pozvání na oslavu rezervace místa, objednávka v restauraci rozhovor s lékařem rozhovor v obchodě, reklamace objednávka ubytování, rozhovor s recepční plánování volného času s přáteli pozvání přátel	přijímací rozhovor objednávka, rezervace)
	Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů		organizace dovolené, příprava na prázdniny
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Vzdělávání v Evropě a ve světě	vzdělávací systémy	
	Žijeme v Evropě	jídla mezinárodní kuchyně německy mluvící osobnosti	německy mluvící osobnosti německy mluvící města další německy mluvící státy
Mediální výchova	Média a mediální produkce		noviny, TV, rozhlas, PC a internet
Enviromentální výchova	Člověk a životní prostředí		ekologické chování

	Životní prostředí regionu a ČR		národní parky, chování v přírodě

5. 14.11.4 Učivo/výstupy

Konverzace v německém jazyce	3. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
Osobní charakteristika • vnitřní a vnější popis Rodina • členové rodiny • rodinné oslavy	• písemně nebo ústně představí svého spolužáka nebo kamaráda, popíše vzhled a nastíní povahové vlastnosti a zájmy
	• charakterizuje ideálního partnera
	• podrobně charakterizuje členy své rodiny, vybere některá znamení zvěrokruhu a vyhledá v nich typické vlastnosti
	• vytvoří seznam špatných a dobrých vlastností
	• vyjmenuje rodinné oslavy, popíše průběh, sdělí vlastní zkušenosti
	• napíše pozvánku na vybranou rodinnou oslavu
	• formuluje blahopřání k různým příležitostem, vyjádří soustrast
Vzdělávání • škola, třída, učební předměty • školní den • školní akce • vzdělávací systém	• popíše školní budovu a třídu
	• charakterizuje některé předměty, odůvodní oblíbenost a neoblíbenost předmětů během studia
	• popíše svůj školní den
	• vyjmenuje různé školní akce, školní události, popíše průběh jedné z nich
	• srovná vzdělávací systém v ČR a v Německu
	• představí své plány do budoucna
Stravování • pokrmy a nápoje • stravovací návyky • stravovací zařízení • česká a německá (rakouská, švýcarská) kuchyně	• popíše přípravu libovolného pokrmu
	• popíše svůj jídelníček během dne s použitím rozšířené SZ
	• srovná své stravovací návyky se zásadami zdravé výživy, pojmenuje nedostatky ve své životosprávě
	• pojmenuje a srovná stravovací zařízení, formuluje výhody a nevýhody stravování v daných zařízeních
	• telefonicky nebo emailem si rezervuje místo v restauraci
	• v simulovaném rozhovoru si objedná jídlo a nápoj v kavárně / v restauraci
	• pojmenuje národní/typická jídla a nápoje v ČR a představí speciality v německy mluvících zemích
Domov a bydlení • vlastní bydlení • druhy bydlení • venkov x město • domácí práce	• popíše okolí svého bydliště, zařízení bytu/domu a svůj pokoj
	• písemně představí své představy o bydlení (ideální bydlení)
	• rozumí inzerátu s bytovou tematikou
	• vysvětlí výhody a nevýhody bydlení v podnájmu/ve WG/u rodičů
	• porovná život ve městě a na venkově, zhodnotí výhody a nevýhody
	• pojmenuje práce v domácnosti, popíše rozdělení domácích povinností ve své rodině
Zdraví a hygiena • lidské tělo • nemoci • zdravotnická zařízení a lékaři • zdravý životní styl	• popíše části lidského těla a nejdůležitější orgány
	• vysvětlí pojem civilizační choroby, vyjmenuje dětské nemoci a běžné úrazy
	• vysvětlí důležitost sportu a tělesné výchovy pro lidské zdraví
	• jmenuje různá zdravotnická zařízení a vysvětlí jejich funkci
	• při řízeném rozhovoru popíše příznaky své nemoci u lékaře/ v lékárně

	• vyjmenuje obsah lékárničky
	• formuluje zásady zdravého životního stylu a porovná ho se svým
Sport	• pojmenuje a porovná některé sportovní disciplíny
• sportovní disciplíny	• vypravuje o vlastních sportovních aktivitách, popíše sport ve škole
• sportovní zařízení	• vysvětlí pojem „extrémní sport“, uvede příklady a zdůvodní jejich vykonávání
• sportovní akce	• jmenuje sportovní zařízení v Děčíně
• olympijské hry, sportovci	• napíše nebo přednese zprávu o libovolné sportovní akci
	• shrne základní body sportovního zpravodajství na základě poslechu
	• stručně pohovoří o olympijských hrách
	• představí významné sportovce v ČR a v německé jazykové oblasti
Móda a nakupování	• formuluje rozdíly v druzích oblečení pro různé příležitosti
• módní styl, oblečení	• představí svůj módní styl a svůj šatník
• možnosti a způsoby nakupování	• vyjmenuje nákupní možnosti v regionu
• zboží	• porovná nákupní možnosti (tržnice, pultový prodej, hypermarket, nákup z katalogu, po internetu) a formuluje jejich přednosti a nedostatky
• reklamace	• jmenuje nejrůznější obchody a uvádí příklady zboží
	• v rámci řízeného rozhovoru koupí vybrané zboží v obchodě
	• charakterizuje typické produkty a upomínkové předměty v ČR a v německé jazykové oblasti
	• napíše reklamaci na vadné zboží
Služby	• sdělí své zkušenosti se službami v ČR
• druhy služeb	• uvede služby na poště, jmenuje další peněžní instituce
• ubytování a strava	• vyjmenuje nejrůznější poskytovatele služeb a uvede služby, které nabízí
• doprava	• mailem nebo telefonem si objedná ubytování v hotelu, sdělí své požadavky na ubytování, stravu a poskytované služby
• budovy, instituce ve městě	• formuluje výhody a nevýhody různých způsobů dopravy, sdělí vlastní zkušenosti z cestování v ČR a v zahraničí
	• popíše cestu po městě i mimo město při použití veřejných dopravních prostředků, pojmenuje budovy, stavby, části města
Každodenní život	• porovná průběh svého všedního dne s víkendem
• všední den x víkend	• srovná režim dne na ZŠ a SŠ
Volný čas a zábava	• napíše seznam svých aktivit, vysvětlí, proč některé dělá rád či nerad
• způsoby trávení volného času	• v rozhovoru s přítelem se dohodne na způsobu společného trávení času, plánuje nějakou akce, odmítne jeho návrh a nabídne kompromisní řešení
• druhy koníčků	• diskutuje o typicky ženských a typicky mužských koníčcích
Kultura	• jmenuje různá kulturní zařízení a možnosti kulturního vyžití v Děčíně
• kulturní zařízení	• vybere z aktuální nabídky program na večer nebo na víkend a v rozhovoru pozve kamaráda/přítele na libovolnou kulturní akci
• kulturní vyžití	• prezentuje svůj kulturní život, sdělí svůj vztah ke kultuře a umění
• umělci a jejich díla	• písemně či ústně zhodnotí kulturní představení/akci
	• připraví a přednese referát nebo prezentaci o zajímavé osobnosti z německé jazykové oblasti (spisovatel, umělec atd.)

5.15 Volitelný seminář 2

5.15.1 Reálie anglicky mluvících zemí

5.15.1.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Reálie anglicky mluvících zemí 2
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Jedná se o seminář pro studenty čtvrtého ročníku.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Časová dotace semináře je dvě vyučovací hodiny týdně. Základními zdroji informací jsou učebnice reálií renomovaných britských vydavatelství. Dále se pracuje s autentickými materiály, originálními literárními texty, mapami, časopisy, ukázkami z filmů a dokumentů, internetovými zdroji, s materiály vytvořenými učiteli. Při výuce se využívají počítačové učebny, interaktivní tabule, projektory. Základním cílem semináře je rozšířit a upevnit jazykové dovednosti studentů, porozumění čtenému textu a mluvenému slovu, v oblasti produkčních dovedností se klade důraz na zdokonalení mluveného projevu. Do vzdělávacího předmětu Reálie anglicky mluvících zemí jsou zařazena tato průřezová témata: Výchova v evropských a globálních souvislostech, Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova.

5.15.1.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

	Žák…
Kompetence k řešení problémů:	• posuzuje okolnosti, které (ne)mohou mít s problémem něco společného a zvažuje možné aktéry (kdo problém způsobil, nese jeho důsledky, může jej pomoci řešit nebo řešení brání). • vyhodnotí, které z možných řešení problému je vhodnější vzhledem k podmínkám, které k řešení má. • spolupracuje na problému s jinými lidmi a využívá zkušeností a dovedností nabytých dříve. • je přístupný změně postupu nebo řešení na základě nových informací nebo změněných podmínek.
Kompetence komunikativní:	• vyjadřuje se účelně a přiměřeně dané komunikační situaci; na základě její analýzy se vhodně prezentuje; rozlišuje škálu komunikace od formální k neformální. • formuluje své myšlenky přehledně, srozumitelně a jazykově správně, a to v mluveném i psaném projevu; snaží se dodržovat stylistickou normu, včetně odborné terminologie. • aktivně se účastní diskusí; formuluje, obhajuje a vysvětluje své názory a postoje. • vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování; s respektem a aktivně naslouchá druhým.
Kompetence sociální a personální:	• přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů; nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým. • podílí se na realizaci týmových činností, přijímá svou roli a nese zodpovědnost za svěřené úkoly. • posuzuje reálně své fyzické i duševní schopnosti a odhaduje důsledky svého jednání v různých situacích; reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a přijímá povzbuzení, radu i kritiku.

	• aktivně vyhledává příležitosti pro rozvoj sebe i druhých v závislosti na změně životních i pracovních podmínek.
Kompetence občanská:	• respektuje práva a osobnost druhých lidí, vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci. • jedná v souladu s morálními principy a přispívá k uplatňování principů demokracie • projevuje uznání pro kulturní i historické hodnoty svého národa v evropském a světovém kontextu. • jedná v souladu s principy udržitelného rozvoje; přijímá spoluzodpovědnost při ochraně života a zdraví svého i ostatních.
Kompetence k podnikavosti:	• přistupuje odpovědně k vlastní profesní budoucnosti a využívá svých osobnostních, jazykových a odborných předpokladů k úspěšnému uplatnění ve světě práce. • vyhodnocuje získané informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, včetně možnosti studia a práce v zahraničí; využívá poradenských služeb z oblasti světa práce i vzdělávání. • zformuluje, jaké aspekty budoucího zaměstnání jsou pro něj nejdůležitější. • při práci a řešení úkolů se umí motivovat a najít pro sebe i motivaci vnitřní.
Kompetence k učení:	• ovládá různé techniky učení a vytváří si vhodný studijní režim a podmínky. • uplatňuje rozmanité způsoby práce s psaným i mluveným projevem. • sleduje a hodnotí svůj pokrok (stagnaci) při dosahování cílů učení se anglického jazyka; přijímá hodnocení svých výsledků od jiných lidí. • efektivně vyhledává, zpracovává a systematizuje informace.

5.15.1.3 Průřezová témata

Podtéma	4.
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	Práce a profesní život - popíše své ideální zaměstnání a plány do budoucna, sestaví vlastní strukturovaný životopis
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	Průběžně – vyhledá informace, připraví prezentaci o vybraném autorovi a díle

Sociální komunikace	Britská a americká literatura - plynule pohovoří o vybraném autorovi, popíše, co se přihodilo Dějiny Velké Británie a USA - plynule pohovoří o významných událostech, vyjádří svůj názor na vybrané dějinné události, vysvětlí nutnost pochopení historie Práce a profesní život - poradí, jak nechybovat při pracovním pohovoru, pohovoří o významu práce a volbě budoucího povolání Masmédia - pohovoří o svých zkušenostech s používáním médií Anglický jazyk - vysvětlí význam angličtiny, popíše vývoj jazyka Průběžně - přednese prezentaci, pohovoří o vizuálním materiálu
Žijeme v Evropě	Britská a americká literatura – britská literatura Dějiny Velké Británie a USA – dějiny Velké Británie Masmédia – britský tisk Anglický jazyk – angličtina jako lingua franca, variety anglického jazyka
Mediální produkty a jejich významy	Masmédia – rozliší seriózní tisk a bulvár a uvede příklad, kriticky se zamyslí nad obsahem a formou zpráv v různých typech novin a vyjádří svůj názor na ně Průběžně – zhodnotí kvalitu informačních zdrojů

5.15.1.4 Učivo/výstupy

Reálie anglicky mluvících zemí 2	**4. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
Anglický jazyk angličtina jako lingua franca hlavní fáze vývoje angličtiny variety anglického jazyka rozdíly ve slovní zásobě mezi britskou a americkou angličtinou využití anglického jazyka v životě, studiu a práci	• charakterizuje anglický jazyk
	• vysvětlí význam angličtiny, popíše vývoj anglického jazyka
	• vyjmenuje variety anglického jazyka
	• pozná rozdíl mezi britskou a americkou angličtinou ve slovní zásobě a fonetice
	• chápe význam studia cizích jazyků jako zdroje poznávání pro osobní život, celoživotní vzdělávání, pracovní aktivity, mezinárodní
Britská literatura a Historie Vybrané - literární epochy - literární žánry - autoři – dramat, románů, básní Vybrané významné: - události - historické osobnosti - historicky významné projevy	• Charakterizuje vybrané přečtené literární dílo a zasadí jej do literárního a historického kontextu doby, kdy bylo publikováno. Plynule pohovoří o významu díla a formuluje vlastní kritický názor na dílo a jeho přínos pro něj samotného.
	• Sebehodnotí svou prezentaci o přečteném literárním díle.
	• Posuzuje prezentaci spolužáka o přečteném literárním díle.
	• Vybere z filmu/dokumentu týkajícího se učiva pro něj novou slovní zásobu a přeloží si ji.
	• Popíše, diskutuje a kriticky hodnotí situace po zhlédnutí filmu – týkajícího se vybrané historické osobnosti, události z britské historie. (Napíše esej.)
	• Přečte, diskutuje, interpretuje vybranou ukázku z: britské/irské hry/novely.

Reálie anglicky mluvících zemí 2	4. ročník
	• Přečte, diskutuje, interpretuje celou britskou/irskou povídku a báseň.
Americká Literatura a Historie Vybrané - literární epochy - literární žánry - autoři – dramat, románů, básní Vybrané významné: - události - historické osobnosti - historické projevy	• Posuzuje prezentaci spolužáka o přečteném literárním díle.
	• Charakterizuje vybrané přečtené americké literární dílo a zasadí jej do literárního a historického kontextu doby, kdy bylo publikováno. Plynule pohovoří o významu díla a formuluje vlastní kritický názor na dílo a jeho přínos pro něj samotného.
	• Vybere z filmu/dokumentu týkajícího se učiva semináře pro něj novou slovní zásobu a přeloží si ji.
	• Popíše, diskutuje a kriticky hodnotí situace po zhlédnutí filmu – týkajícího se vybrané historické osobnosti, události z britské historie.
	• Přečte, diskutuje, interpretuje vybrané ukázky z: americké hry/novely.
	• Přečte, diskutuje, interpretuje celou americkou povídku a báseň.
Současný život ve Spojeném království Velké Británie a Severního Irska	• Vybere a podá zprávu ze Spojeného království Velké Británie a Severního Irska, vysvětlí její kontext a diskutuje ji se spolužáky.
	• Definuje oblasti svého zájmu ze současného života ve Spojeném království Velké Británie a Severního Irska. Vytvoří elektronickou prezentaci na zvolené téma a ústně téma odprezentuje – vysvětlí, kriticky okomentuje.
	• Sebehodnotí svou prezentaci na téma týkající se současného života ve Spojeném království.
	• Posoudí kvalitu prezentace spolužáka.
	• Učí se o vybrané významné osobnosti současného britského/irského života a diskutuje ji. - Napíše esej.
	• Uvědomuje si rozdíly a podobnosti mezi Českou republikou a Spojeným královstvím.
Současný život v Spojených státech amerických	• Posuzuje prezentaci spolužáka o přečteném literárním díle.
	• Vybere a podá zprávu ze USA, vysvětlí její kontext a diskutuje ji se spolužáky.
	• Definuje oblasti svého zájmu ze současného života v USA. Vytvoří elektronickou prezentaci na zvolené téma a ústně téma odprezentuje – vysvětlí, kriticky okomentuje.
	• Sebehodnotí svou prezentaci na téma týkající se současného života v USA.
	• Učí se o vybrané významné osobnosti současného amerického života a diskutuje ji. - Napíše esej.
	• Uvědomuje si rozdíly a podobnosti mezi Českou republikou a USA.
Politické strany a systémy v anglicky mluvících zemích – historický vývoj a současnost	• Skrze interpretaci vybraných autentických textů (četba/audio/video) chápe souvislosti mezi minulostí a přítomností politického stranictví ve vybraných anglicky mluvících zemích a umí porovnat s vývojem v ČR. • Charakterizuje základní rysy současného politického systému ve vybraných zemích a porovná se základními specifiky českého politického stranictví a politického systému. • Přečte vybrané politické texty a umí interpretovat v souvislostech obsah. • Dokáže vyjádřit názor na každodenní zásadní události ve světové politice

Reálie anglicky mluvících zemí 2	4. ročník
	• Rozumí mluvenému i čtenému slovu, dokáže formulovat a obhájit vlastní názor. • Rozvíjí své kritické myšlení a mediální gramotnost • Na konkrétních příkladech umí demonstrovat odlišnost od kontinentální evropské právní kultury. • Je schopen přečíst a interpretovat vybrané precedenty. • Osvojí si základní slovní zásobu z právnické angličtiny. • S pomocí výkladového slovníku (on-line) je schopen přeložit jednodušší právní texty z AJ do ČJ a naopak.

5.15.2 Cvičení z matematiky

5.15.2.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Cvičení z matematiky
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Cvičení z matematiky je volitelný vyučovací předmět s časovou dotací 2 hodiny týdně.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Navazuje na předmět Matematika. Cílem předmětu je zopakovat a procvičit tematické okruhy z Matematiky, které jsou zahrnuty ve státní části maturitní zkoušky z matematiky, a připravit tak žáky na její úspěšné zvládnutí.

5.15.2.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

	Žák…
Kompetence k řešení problémů:	• využívá získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení. • obhajuje své myšlenkové postupy při řešení problému. • kontroluje správnost výsledku úlohy vzhledem k zadání.
Kompetence komunikativní:	• v hodinách se vyjadřuje kultivovaně, věcně, srozumitelně. • užívá matematický jazyk, terminologii, symboliku. • jasně formuluje, vysvětluje a obhajuje správnost svého postupu řešení. • naslouchá druhým, vhodně reaguje, zapojuje se do diskuse.
Kompetence sociální a personální:	• respektuje dohodnutá pravidla. • respektuje názory a myšlenky druhých.
Kompetence občanská:	• přistupuje zodpovědně ke studiu.
Kompetence k podnikavosti:	• efektivně si organizuje vlastní práci. • zodpovědně přistupuje k plnění zadaných úkolů.
Kompetence k učení:	• vyhledává a třídí informace, využívá je na základě jejich pochopení a propojení. • samostatně posuzuje správnost nalezeného řešení, provádí zkoušku, rozvíjí si dovednost autokorekce chyb. • řeší domácí úkoly, pomocí kterých si ověřuje pochopení a zvládnutí učiva.

5.15.2.3 Průřezová témata

Podtéma	4.

Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	Průběžně – reflexe sebeovládání, strategie zvládání stresových situací, organizace času, systematičnost snah a činností, organizační schopnosti a dovednosti, myšlenkové postupy pro řešení problémů, ovládání sociálních dovedností potřebných při řešení problémů v interakci s druhými lidmi
Sociální komunikace	Průběžně – přesná komunikace (srozumitelnost, jasnost, přesnost sdělení, přesvědčování a argumentace), pozitivní komunikace (vyváženost negativních a pozitivních výroků, otevřenost), tvořivá komunikace (plynulost, pohotovost, nápaditost, účelově efektivní komunikace), vyjednávání a řešení problémových situací

5.15.2.4 Učivo/výstupy

Cvičení z matematiky	4. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
Základní poznatky z matematiky • číselné obory, jejich vlastnosti • pojem absolutní hodnoty reálného čísla • mocniny s přirozeným a celým mocnitelem • druhá a třetí odmocnina	• určuje číselný obor daného čísla (N, Z, Q, R) a rozlišuje základní vlastnosti číselných oborů
	• pracuje s racionálními čísly ve tvaru zlomku i ve tvaru desetinných čísel, znázorní je na číselné ose
	• znázorní absolutní hodnotu reálného čísla na číselné ose a chápe její geometrický význam
	• ovládá výpočty s mocninami s přirozeným i celočíselným exponentem
	• zapisuje čísla ve formě $a.10^k$
	• určí číselně 2. a 3. odmocninu
	• účelně využívá kalkulátor k výpočtu mocnin, odmocnin
Lineární funkce a rovnice	• řeší různé typy rovnic vedoucí na lineární rovnici
	• využívá k řešení graf lineární funkce
	• řeší úlohy s využitím parametru
	• řeší slovní úlohy s využitím lineární rovnice
Kvadratická funkce a rovnice	• chápe vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice
	• řeší rovnice s neznámou pod odmocninou, ve jmenovateli
	• využívá algebraických úprav při řešení rovnic
	• sestrojí různými způsoby kvadratickou funkci
	• využívá vlastnosti kvadratické funkce při řešení kvadratických rovnic a slovních úloh
	• řeší úlohy na kvadratickou rovnici s využitím parametru
	• řeší slovní složitější úlohy s využitím kvadratické rovnice
	• využívá substituci při řešení rovnic
	• procvičuje si dovednost řešení rovnic pomocí vhodných programů a aplikací
Lineární lomená funkce	• zná vlastnosti a graf lineární lomené funkce
	• chápe pojem asymptota
	• určí rovnice asymptot
Funkce a rovnice s absolutní hodnotou	• řeší různé typy lineárních a kvadratických rovnic s absolutní hodnotou různými úpravami (ekvivalentními i důsledkovými)
	• metodu nulových bodů využívá k sestrojení grafu lineární, kvadratické, lineární lomené funkce s absolutní hodnotou

	• využívá graf funkce k řešení rovnic
Exponenciální a logaritmické funkce a rovnice	• vysvětlí pojem inverzní funkce
	• využívá vlastností inverzní funkce při sestrojování grafů obou funkcí
	• řeší různé typy exponenciálních a logaritmických rovnic s použitím vztahů obou funkcí
	• vysvětlí souvislost grafu funkce a řešení rovnice v jednodušších úlohách
	• pomocí programu Geogebra kontroluje správnost sestrojení grafů funkcí, využívá kalkulátor k určení hodnot logaritmických funkcí
Goniometrické funkce a rovnice	• sestrojí graf základních i složitějších goniometrických funkcí
	• určí periodu složených goniometrických funkcí
	• u složených goniometrických funkcí určí posunutí v soustavě souřadnic, definiční obor a obor hodnot
	• řeší různé typy goniometrických rovnic metodami s využitím vzorců včetně součtových
	• vysvětlí souvislost mezi grafem funkce a řešením rovnice v jednodušších úlohách
	• pomocí programu Geogebra kontroluje správnost sestrojení grafů funkcí, využívá kalkulátor k určení hodnot goniometrických funkcí
Soustavy rovnic	• řeší různé typy soustav rovnic metodou sčítací i dosazovací a s využitím grafů funkcí
Vektory, analytická geometrie v rovině	• určí souřadnice vektoru, vypočítá velikost vektoru, úhel dvou vektorů, provádí operace s vektory
	• vyjádří přímku parametricky, obecnou rovnicí, zapíše směrnicový tvar rovnice přímky
	• určí polohové a metrické vztahy bodů a přímek v rovině a aplikuje v úlohách
Planimetrie	• užívá s porozuměním polohové a metrické vztahy mezi geometrickými útvary v rovině
	• využívá poznatků z množin všech bodů daných vlastností v konstrukčních úlohách
	• aplikuje poznatky o trojúhelnících, mnohoúhelnících, kružnici a kruhu v úlohách početní geometrie
Stereometrie	• charakterizuje jednotlivá tělesa, vypočítá jejich objemy a povrchy, aplikuje v úlohách polohové a metrické vlastnosti v hranolech
	•využívá digitální materiály k názorné představě a procvičování polohových a metrických vlastností v tělesech

5.15.3 Biologický seminář 2

5.15.3.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Biologický seminář 2
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Předmět Seminář z biologie vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Biologie, integruje část oblasti Člověk a zdraví – obor Výchova ke zdraví. Seminář z biologie zahrnuje vybrané kapitoly z průřezového tématu Environmentální výchova. Předmět je určen jako volitelný ve čtvrtém ročníku (oktávě) s časovou

Název předmětu	Biologický seminář 2
	dotací 2 hodiny týdně. Výuka probíhá většinou v odborné učebně biologie, která je vybavena počítačem, dataprojektorem, nástěnnými obrazy. Obsahová náplň semináře byla zvolena tak, aby byl dobrou přípravou na vysokoškolské studium oborů biologie, medicína, farmacie, veterinární lékařství apod. V rámci jednotlivých tematických celků je shrnuto a prohloubeno učivo předmětu biologie v souladu s požadavky vysokých škol. Výklad v hodinách je doplněn diskusí, řešením testů, filmy, počítačovými výukovými programy. Žáci vypracovávají a prezentují seminární práci nebo prezentaci na zadané téma.

5.15.3.2 Průřezová témata

Podtéma	4.
Problematika vztahů organismů a prostředí	Prokaryota Fyziologie a fylogeneze orgánových soustav
Člověk a životní prostředí	Prokaryota Fyziologie a fylogeneze orgánových soustav

5.15.3.3 Učivo/výstupy

Seminář z biologie	4. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
Obecná biologie	• vysloví znění buněčné teorie, uvede obecné znaky buňky
• buněčná teorie	• popíše prvkové složení buňky, zastoupení anorganických a organických látek v buňce a jejich význam pro buňku i celý organismus
• chemické složení buňky	• popíše stavbu a funkci buněčných struktur
• stavba buňky	• provede srovnání stavby eukaryotické a prokaryotické buňky, vyjmenuje rozdíly ve stavbě jednotlivých typů eukaryotických buněk
• příjem a výdej látek buňkou	• vyjmenuje a popíše jednotlivé způsoby transportu látek do (z) buňky – difúze, osmóza, aktivní transport, cytózy
• buněčný metabolismus	• popíše průběh fotosyntézy a její význam pro život na Zemi
• dělení buňky	• popíše průběh buněčného dýchání, kvašení, vysvětlí jejich význam pro buňku, oba procesy porovná
	• uvede rozdíly mezi fotosyntézou a dýcháním
	• orientuje se v pojmovém rozdělení buněk podle zdroje uhlíku a energie nutné k syntéze organických látek
	• popíše průběh dělení prokaryotické buňky
	• popíše fáze mitózy a meiózy, provede jejich srovnání
	• vysvětlí pojem buněčný cyklus, charakterizuje jeho jednotlivé fáze, uvede způsoby regulace buněčného cyklu a jejich využití pro člověka
	• objasní pojmy diferenciace, diferenční genová aktivita, dediferenciace
Prokaryota	• popíše stavbu bakterií a sinic, určí jejich společné a rozdílné znaky
• charakteristika prokaryot	• uvede a popíše způsoby rozmnožování bakterií a sinic
• stavba a reprodukce bakterií a sinic	• provede rozdělení bakterií z hlediska výživy a vztahu ke kyslíku

• přehled významných zástupců prokaryot	• vysvětlí pozitivní i negativní význam prokaryot v biosféře, jejich využití v technologiích
	• jmenuje příklady bakteriálních onemocnění člověka, způsoby nákazy, léčby
	• charakterizuje základní metody zneškodňování nežádoucích bakterií – sterilizace, pasterizace, dezinfekce atd.
Viry • charakteristika virů • stavba a reprodukce virů	• vysvětlí rozdíl mezi umělým a přirozeným systémem organismů, uvede příklady z historie
• klasifikace a přehled významných zástupců virů	• charakterizuje říši živočichů, orientuje se v systematickém rozdělení živočichů do základních taxonů
Fyziologie a fylogeneze orgánových soustav • tělní pokryv • opěrná soustava • svalová soustava • trávicí soustava • dýchací soustava • tělní tekutiny a jejich oběh • vylučovací soustava • rozmnožovací soustava • nervová soustava	• V rámci každé orgánové soustavy uvede jednotlivé typy dané soustavy ve fylogenetické řadě, přiřadí ke konkrétním skupinám živočichů, popíše jejich stavbu, činnost a význam
• smyslové orgány	• V rámci každé orgánové soustavy porovná výhody a nevýhody, společné a rozdílné vlastnosti daných typů soustav
• hormony a hormonální regulace	• V rámci každé orgánové soustavy vysvětlí evoluční změny ve stavbě vybraných orgánů jako adaptace k životu v určitých konkrétních podmínkách
Digitální kompetence	vypracuje digitální prezentaci shrnující fylogenezi jednotlivých soustav

5.15.4 Chemický seminář 2

5.15.4.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Chemický seminář 2
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Seminář z chemie je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda, která zahrnuje vzdělávací obor Chemie.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Do předmětu jsou integrovány vybrané kapitoly z oboru Výchova ke zdraví ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Předmět Chemický seminář zahrnuje kapitoly z průřezového tématu Environmentální výchova. Výchova ke zdraví: Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Environmentální výchova Člověk a životní prostředí Seminář z chemie je dotován 2 hodinami týdně. Hlavní náplní semináře jsou rozšiřující teoretická témata. Náplní semináře jsou také praktická cvičení z analytické chemie, která vhodně doplňují teoretické poznatky z hodin semináře. Studenti vypracovávají protokoly. Praktické hodiny probíhají v dobře vybavené chemické laboratoři. Seminář je určen pro budoucí maturanty z chemie a budoucí studenty VŠ

Název předmětu	Chemický seminář 2
	těchto oborů: chemie, biologie, biochemie, ekologie, farmacie, medicíny, zemědělských a veterinárních.

5.15.4.2 Průřezová témata

Podtéma	4.
Člověk a životní prostředí	Chemická analýza

5.15.4.3 Učivo/výstupy

Chemický seminář 2	4. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
Chemické názvosloví zvláštní případy anorganického názvosloví, peroxokyseliny, názvosloví komplexních sloučenin, základy latinského názvosloví anorganických sloučenin	• zapíše názvy a vzorce složitějších anorganických sloučenin
	• zapíše chemickými vzorci a pojmenuje vybrané koordinační sloučeniny
	• pojmenuje základní anorganické sloučeniny pomocí latinského názvosloví
Termochemie a chemická dynamika změny energie při chemických reakcích reakční teplo, entalpie, termochemické zákony, entropie, Gibbsova energie	• klasifikuje chemické děje podle tepelné bilance
	• aplikuje termochemické zákony při výpočtu reakčního tepla z termochemických rovnic
	• vysvětlí základní termodynamické principy
	• popíše veličiny entalpie, entropie, Gibbsova energie
	• popíše spalné a slučovací teplo a jejich význam v chemické praxi
	• vypočítá reakční teplo ze slučovacích a spalných tepel
	• aplikuje znalost hodnot entalpie, entropie a Gibbsovy energie pro předpověď průběhu chemických reakcí
Optická izomerie opticky aktivní látky, chiralita, enantiomery Indukční a mesomerní efekt	• vysvětlí pojmy optická aktivita, chiralita, enantiomery
	• popíše význam optické izomerie v chemické praxi
	• odvodí vzorce vybraných enantiomerů
	• aplikuje teoretické poznatky o indukčním a mesomerním efektu na konkrétní mechanismy reakcí
Chemická analýza kvalitativní a kvantitativní analýza základní metody Instrumentální nástroje a metody základní principy optických, elektrochemických a separačních metod a instrumentálních přístrojů	• definuje obor chemická analýza a vysvětlí rozdíl mezi kvantitativní a kvalitativní chemickou analýzou
	• popíše a používá analytické chemické nádobí a pomůcky
	• popíše základní metody kvantitativní analýzy
	• vysvětlí podstatu chemických titrací (acidobazické, redoxní, srážecí) a význam v chemické praxi
	• vysvětlí podstatu gravimetrie a význam v chemické praxi
	• vysvětlí podstatu kolorimetrie
	• popíše základní metody kvalitativní analýzy
	• vysvětlí podstatu srážecích a komplexotvorných iontových zkoušek
	• získané poznatky aplikuje při vybraných laboratorních cvičeních
	• popíše optické metody (spektrální a nespektroskopické) a základní fyzikální principy těchto metod

	• popíše spektroskopy, spektrometry, refraktometry a polarimetry
	• popíše separační metody (chromatografie, elektroforéza) a základní fyzikální principy těchto metod
Stavba a vlastnosti látek stavba atomu, jádro, elektronový obal, chemická vazba, molekulové orbitaly	• správně používá pojmy prvek, nuklid, izotop, izobar
	• popíše průběh řetězové a štěpné reakce a jejich praktický význam
	• napíše elektronové konfigurace složitějších atomů
	• definuje základní a excitovaný stav atomu a graficky je znázorní
	• popíše vznik jednotlivých typů chemických vazeb
	• formuluje základní poznatky teorie hybridizace a uvede jednotlivé typy hybridních orbitalů spolu s příklady konkrétních látek
	• formuluje základní poznatky teorie molekulových orbitalů
Periodická soustava prvků	• popíše jednotlivé formy PSP
	• popíše zákonitosti elektronegativity, ionizační energie a poloměru atomu ve skupinách a periodách
	• vyvodí vlastnosti prvků v závislosti na poloze v PSP
Aplikovaná chemie a biotechnologie výroba důležitých anorganických a organických sloučenin	• charakterizuje výrobu důležitých anorganických sloučenin z hlediska surovin a výrobních podmínek (H_2SO_4, NH_3, HNO_3, HCl, NaOH)
	• charakterizuje výrobu důležitých organických sloučenin z hlediska surovin a výrobních podmínek (uhlovodíky a jejich deriváty)
	• vypracuje přehled prostředků využívaných v zemědělství- hnojiva, pesticidy (DDT, organofosfáty), vysvětlí negativní působení na životní prostředí
	• popíše tenzidy, vysvětlí čistící účinky tenzidů a vliv na životní prostředí
	• popíše základní biotechnologické metody výroby ethanolu, kyseliny octové, kyseliny citronové, aminokyselin, vitamínů a hormonů
Digitální kompetence	• používá LLM/AI pro tvorbu přehledů/shrnutí poznatků z chemie • používá kalkulátor pro chemické výpočty • vyhledává online důležité chemické veličiny a data • využívá AI pro kontrolu správnosti řešení výpočtů a pro procvičování názvosloví

5.15.5 Dějepisný seminář

5.15.5.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Dějepisný seminář
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Seminář z dějepisu vychází z obsahu vzdělávacího oboru Dějepis vzdělávací oblasti Člověk a společnost z RVP G.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Předmět integruje vybrané tematické okruhy průřezových témat: Výchova k myšlení v evropských souvislostech Globalizační a rozvojové procesy Žijeme v Evropě Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce

Název předmětu	Dějepisný seminář
	Multikulturní výchova Základní problémy sociokulturních rozdílů Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci s lidmi z různého kulturního prostředí Environmentální výchova Člověk a životní prostředí Mediální výchova Role médií v moderních dějinách Ve čtvrtém ročníku (oktávě) nabízíme dějepis jako volitelný předmět s dvouhodinovou dotací. Učivo je zaměřeno na pomocné vědy historické, klíčové okamžiky světových poválečných dějin, základní vývojové etapy regionální historie. V hodinách se snažíme vést žáka k pochopení dějinných procesů, které ovlivňovaly a ovlivňují vývoj lidské společnosti. Záměrem výuky je podat ucelený obraz vývoje společnosti od jejího počátku do současnost. Výklad dějin se soustředí na hledání souvislostí a vzájemných vztahů v daném kontextu. Vedeme žáky k poznání, že historie není uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, vysvětlujeme žákům, že smyslem výuky historie na naší škole není jen předávání znalostí z historické vědy, ale především orientace v minulosti s využitím pro pochopení současnosti. Ve výuce jsou využívány dobové prameny nejen písemné povahy, ale i audionahrávky a filmové dokumenty. Výuka probíhá v učebnách vybavených výpočetní technikou. Součástí výuky mohou být historické exkurze.

5.15.5.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

	Žák…
Kompetence k řešení problémů:	• při řešení problému vhodně argumentuje, je schopen obhájit svá rozhodnutí, příp. přijmout názor ostatních. • nevnímá události izolovaně a popisně, zvažuje příčiny i důsledky událostí. • poznání historie propojuje se současností.
Kompetence komunikativní:	• je schopen prezentovat poznatky a názory před ostatními. • používá oborovou terminologii, vyjadřuje se přesně a výstižně, v logickém sledu, využívá prostor k diskusi a respektuje pravidla diskuse, obhajuje svůj názor, argumentuje. využívá k získávání, ale i předávání poznatků i moderní komunikační prostředky a technologie, sdílí výsledek svého bádání, při prezentování se pokouší spolupracovat se spolužáky.
Kompetence sociální a personální:	• zároveň si uvědomuje zodpovědnost za práci, kterou odvádí sám jako jednotlivec, v případě potřeby pracuje v týmu. • uvědomuje si výhody lidské spolupráce v historii a porovnává je s dopady období, kdy jsou mezilidské vztahy vážně narušeny a vedou ke konfliktům. • je schopen rozpoznávat myšlenky a činy, které do společnosti zasévají nenávist a zlobu, preferuje demokratické principy.
Kompetence občanská:	• zná, respektuje, chrání, oceňuje, případně i spoluvytváří naše tradice a kulturní a historické dědictví. • zvažuje klady a zápory různých forem soužití lidí, umí posoudit význam moderní občanské společnosti, dle svých možností se podílí na jejím fungování. • respektuje různé názory a hodnoty ostatních lidí.

Kompetence k podnikavosti:	• popíše základní principy kapitalistické společnosti, charakterizuje důsledky společenské, ekonomické i dopady na přírodní prostředí, porovná je s dnešní dobou. • seznamuje se s historií technologií, jež vedly ke vzniku a dalšímu rozvoji civilizace. • hledá pro dosažení cíle různé cesty a rozhoduje se pro optimální variantu řešení. • při přípravě vlastních vystoupení ctí autorská práva, cituje.
Kompetence k učení:	• aktivně používá příslušnou dějepisnou terminologii, objasňuje si nové a nejasné pojmy s využitím slovníku, učebnice i digitálních informačních zdrojů. • odliší faktické sdělení od názoru. • pracuje nejen s verbálními informacemi, ale využívá i jiné zdroje (např. mapy, grafy, diagramy) a dokumenty (videozáznamy, obrazy), získané informace kriticky hodnotí. • preferuje multiperspektivní pohled na poznávání historie, použité zdroje informací porovnává z hlediska jejich věrohodnosti.

5.15.5.3 Průřezová témata

Podtéma	4.
Globalizační a rozvojové procesy	Vybrané kapitoly z poválečné historie světa
Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce	Vybrané kapitoly z poválečné historie světa
Žijeme v Evropě	Regionální dějiny – Děčínsko Pomocné vědy historické Vybrané kapitoly z poválečné historie světa
Základní problémy sociokulturních rozdílů	Vybrané kapitoly z poválečné historie světa
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	Vybrané kapitoly z poválečné historie světa
Člověk a životní prostředí	Regionální dějiny – Děčínsko Vybrané kapitoly z poválečné historie světa
Uživatelé	Vybrané kapitoly z poválečné historie světa
Role médií v moderních dějinách	Vybrané kapitoly z poválečné historie světa

5.15.5.4 Učivo/výstupy

Seminář z dějepisu	4. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
• Regionální dějiny – Děčínsko	• vysvětlí přínos města pro rozvoj českého státu
	• zná nejvýznamnější stavby ve městě, zařadí je do historického kontextu
	• popíše nejvýznamnější etapy vývoje Děčínska, zařadí regionální historii do národního, příp. světového kontextu
• Pomocné vědy historické Diplomatika, sfragistika, genealogie, heraldika, metrologie, paleografie, numismatika, chronologie, archeologie,	• charakterizuje jednotlivé PVH
	• popíše historii jejich vzniku, výklad spojí s historickými podmínkami (heraldika – křížové výpravy, obecný zájem o historii v době osvícenské)
	• na příkladech uvede konkrétní doklady výsledků bádání jednotlivých oborů pro poznání historie

Seminář z dějepisu	4. ročník
dendrochronologie, historická geografie, sociologie, statistika, lingvistika	• zhodnotí přínos PVH pro dnešní dobu
	• rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace využívá tradiční oborové terminologie
	• zpracuje samostatné vystoupení (prezentaci) na dané téma
	• dodržuje pravidla tvorby odborné práce (citace)
• Vybrané kapitoly z poválečné historie světa Mezinárodní vztahy (konference) Atlantická charta, Casablanca, Káhira, Teherán, Jalta, San Francisco, Postupim), norimberský soud Bipolární svět po 2.SV, železná opona, studená válka, Trumanova doktrína, Marshallův plán Poválečné N, rozdělení, NATO, hosp. zázrak, Berlínská zeď, W, Brandt, H. Kohl, sjednocení N, současní představitelé a problémy Poválečný SSSR, stalinský systém, satelity, podstata fungování RVHP, VS Poválečná Indie, Pákistán, současné problémy Poválečná Čína, Mao, velký skok, kulturní revoluce, vztah k SSSR, nám. Nebeského klidu, Tibet Korejská válka, současný vývoj na poloostrově Vietnamská válka, současný vývoj Karibská krize, Kuba, Castro Poválečné USA (McCarthy, Dulles, Kennedy, další prezidenti a akce (Nixon, Ford, Reagan, Bush,…) Destalinizace v SSSR (pád kultu, Sputnik, Gagarin, stav hospodářství – celiny), neostalinismus (Brežněv a násl.), Perestrojka (Gorbačov, Afghánistán!) Poválečné Polsko (satelit, Gomulka, hospodářství, Solidarita, Jan Pavel II., kulatý stůl, pád KS, současnost – vztah k Rusku Poválečné Maďarsko (Nagy, pád systému v r. 1989), poválečné Rumunsko (Ceaušescu, pád systému v r. 1989), poválečné Bulharsko Izraelsko-arabský konflikt (války, výsledky, dnešek) Jugoslávský konflikt, výhled do budoucna? Válka v Perském zálivu Válka v Afghánistánu Západoevropské státy po 2. SV (Francie, Itálie, Španělsko a Portugalsko, Anglie a boj o Falklandy, Švédsko) Mezinárodní vztahy od 60. let, postupné odzbrojování zač. 70. let, Helsinky, SALT 1, SALT 2, hvězdné války, dnešní svět	• charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého
	• charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty
	• objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných postkoloniálních rozvojových zemí
	• popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti, zhodnotí význam masové kultury
	• popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy
	• vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí; zná základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování
	• porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích
	• rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace
	• vymezí specifika islámské oblasti, porovná s evropskými kořeny
	• vymezí základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje
	• vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie
	• objasní příčiny a podstatu agresivní politiky vybraných útvarů a neschopnosti potenciálních obětí jí čelit
	• vysvětlí expanzivní záměry velmocí, jež byly příčinou četných střetů a konfliktů daného období
	• vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku; zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA, SSSR a na situaci ve střední Evropě a v naší zemi
	• uvede příklady poválečných vojenských konfliktů, cesty jejich řešení
	• zná skrytá nebezpečí moderních způsobů vedení války, manipulace v přetechnizovaném světě
	• orientuje se v současné politické situaci ve světě, používá základní terminologii

5.15.6 Matematický seminář 2

5.15.6.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Matematický seminář 2
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Seminář z matematiky je volitelný vyučovací předmět s hodinovou dotací 2 hodiny týdně pro studenty 4. ročníku.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Předmět navazuje na předmět Matematika. Obsahem předmětu je výklad diferenciálního a integrálního počtu tak, aby absolventi semináře mohli bez větších problémů studovat na vysokých školách, kde se matematika vyučuje.

5.15.6.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

	Žák…
Kompetence k řešení problémů:	• rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promýšlí způsob řešení problému. • využívá získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení. • obhajuje své myšlenkové postupy při řešení problému. • samostatně posuzuje správnost nalezeného řešení, provádí zkoušku.
Kompetence komunikativní:	• v hodinách se vyjadřuje kultivovaně, věcně, srozumitelně. • užívá matematický jazyk, terminologii, symboliku. • jasně formuluje, vysvětluje a obhajuje správnost svého postupu řešení. • naslouchá druhým, vhodně reaguje, zapojuje se do diskuse.
Kompetence občanská:	• přistupuje zodpovědně ke studiu.
Kompetence sociální a personální:	• respektuje dohodnutá pravidla. • respektuje názory a myšlenky druhých.
Kompetence k učení:	• ve spolupráci s učitelem si osvojuje základní odbornou terminologii, metody a algoritmy řešení úloh, zásoby geometrických a rýsovacích postupů. • řešením problémových úloh si rozvíjí schopnost abstraktního a logického myšlení, prostorovou představivost a chápe souvislosti mezi matematickými poznatky. • vyhledává a třídí informace, využívá je na základě jejich pochopení a propojení.

5.15.6.3 Učivo/výstupy

Seminář z matematiky 2	**4. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
Okolí bodu, limita funkce, limita funkce v nevlastním bodě, nevlastní limita funkce, spojitost funkce	• definuje a vysvětlí pojem limita funkce v bodě
	• aplikuje věty o limitách na konkrétních příkladech
	• používá souvislosti pojmů limita funkce a spojitost funkce
	• procvičuje a osvojuje si dovednost výpočtu limit funkcí pomocí vhodných programů a aplikací
Derivace: • derivace funkce, její geometrický význam • základní vzorce pro derivace elementárních funkcí a pravidla pro výpočet derivace součtu, rozdílu, součinu a podílu funkcí	• definuje derivaci funkce v bodě

• derivace složené funkce	• aplikuje geometrický význam derivace
• extrémy funkcí, průběh funkce	• vyšetří průběh funkce užitím derivací, s využitím programu Geogebra ověří správnost sestrojení grafu
Integrální počet: • primitivní funkce, neurčitý integrál • určitý integrál	• používá základní vzorce a pravidla pro výpočet primitivních funkcí na základě přímé integrace
• obsah rovinného obrazce	• aplikuje substituční metodu a metodu per partes
• objem rotačních těles	• vypočítá užitím určitého integrálu obsah rovinného obrazce a objem rotačního tělesa
	• procvičuje a osvojuje si dovednost výpočtu primitivních funkcí pomocí vhodných programů a aplikací

5.15.7 Zeměpisný seminář

5.15.7.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Zeměpisný seminář
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Předmět Seminář ze zeměpisu vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Předmět je určen jako volitelný ve čtvrtém ročníku (oktávě) s časovou dotací 2 hodiny týdně. Prohlubuje znalosti ze oblasti Zeměpisu a připravuje studenty k úspěšnému studiu na VŠ s problematikou souvisejících. Věnuje se tématům Globální problémy lidstva, Globální problémy životního prostředí, Etnografie – tradice a zvyky národů a Regionální geografie – rozšíření a procvičení učiva o vybraných zemích světa.

5.15.7.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie:	**Definice kompetencí**
Kompetence k řešení problémů:	* Zadáváme žákům problémové otázky a úkoly a vedeme výuku tak, aby žáci sami hledali na základě osvojených poznatků řešení problému. * Motivujeme žáky k tomu, aby se nebáli říct vlastní názor na danou problematiku. * Vedeme žáky v diskuzi k tomu, aby nakonec sami našli správné řešení. * Předkládáme žákům geografické číselné údaje s cílem vymezit limity jevu a učíme je číselnému odhadu. * Zajímáme se o náměty a zkušenosti žáků a snažíme se jich využít v naší společné práci. * Využíváme problémových úloh testů ze Zeměpisných olympiád a dalších zdrojů (testů). * Na zeměpisné vycházce nebo exkurzi zadáváme žákům úkoly, které propojují teoretické poznatky s praxí.

	* Spolu se žáky řešíme případné problémy s kázní a vedeme je k zodpovědnosti za vlastní chování.
Kompetence komunikativní:	* Dáváme žákům prostor pro prezentaci a obhajobu vlastních názorů a umožňujeme jim tak formulovat a vyjadřovat své myšlenky. * Dbáme na to, aby se žáci vyjadřovali výstižně a v logickém sledu (při ústních referátech, prezentaci výsledků projektů a skupinových prací, vlastních zážitků z cestování apod.). * Nabízíme žákům ve výuce dostatek možností naslouchat promluvám druhých žáků a vhodně na ně reagovat (obhajovat názory, argumentovat). * Zařazujeme samostatná i skupinová vystoupení žáků před třídou (referáty, počítačové prezentace, projekty) a učíme je tak vystupovat před kolektivem. * Nabízíme žákům různé textové a obrazové materiály v tištěné i elektronické podobě, animace a videa jako prostředek k rozvoji komunikativních schopností. * Vyžadujeme odevzdávání písemných prací (referátů, úkolů) v elektronické podobě.
Kompetence sociální a personální:	* Budujeme přátelskou atmosféru ve třídě, podporujeme snahu žáků o dobré výsledky při studiu, pochvalou a uznáním žáky motivujeme k další práci. * Oceňujeme a podporujeme talenty - nabízíme účast v Zeměpisné olympiádě a na zájmových dobrovolných akcích (besedy, přednášky…) ve škole i mimo školu. * Respektujeme osobnost žáka a přistupujeme k němu vždy s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. * Vedeme žáky k ohleduplnosti v chování a v jednání s jinými lidmi. * Vedeme žáky k respektování rozdílnosti lidí, ras, národů, příslušníků různých náboženství apod. (rozmanitost světa znamená rozdíly mezi lidmi, ale současně i jejich rovnost). * Tyto principy podporujeme i v rámci třídy a školy a využíváme přitom zkušeností žáků jiných národností. * Zařazujeme do výuky úkoly a projekty v podobě skupinového vyučování a učíme tak žáky přijímat různé role a spolupracovat.

Kompetence občanská:	* Vedeme žáky k respektování dohodnutých pravidel při vyučování a umožňujeme jim tato pravidla spoluvytvářet. * Seznamujeme žáky s živelními katastrofami (povodně, zemětřesení, tsunami, sopečná činnost) a vedeme je ke schopnosti vyhledat či poskytnout pomoc a chovat se zodpovědně. * Seznamujeme žáky s formami pomoci lidem v oblastech postižených přírodní katastrofou a trvalou chudobou a snažíme se rozvíjet jejich empatii a solidaritu s jinými lidmi. * Vedeme žáky k chápání pojmu lidská práva a předkládáme jim příklady jejich porušování v různých oblastech světa. * Na příkladech různých politických systémů zdůrazňujeme principy demokracie a její přednosti proti jiným formám vlády. * Učíme žáky rozpoznávat nebezpečí nepromyšlených zásahů člověka do přírody a vedeme je k myšlení v globálních souvislostech (trvale udržitelný rozvoj, spolupráce občanů na jeho udržení). * V rámci učiva o ČR a Evropě posilujeme u žáků vědomí našich národních hodnot a tradic a evropanství. * Seznamujeme žáky s místní oblastí a vedeme je k zájmu o vlastní město a jeho okolí.
Kompetence k podnikavosti:	* Vedeme žáky k plnění všech zadaných úkolů, vyžadujeme jejich splnění v dohodnutém termínu a kvalitě. * Vedeme žáky k pečlivosti a systematičnosti při plnění úkolů. * Učíme žáky používat základní geografické pomůcky a přístroje (mapy, buzoly, přístroje GPS, tištěné a obrazové materiály). * Rozvíjíme u žáků potřebu žít a pracovat v čistém a zdravém prostředí. * Rozvíjíme u žáků dovednost vyhledávat a zpracovávat různé informace a vytvářet výstupy v písemné, ústní a elektronické podobě. * Vysvětlujeme žákům, že podnikání a ekonomický rozvoj společnosti má ekologické limity a obě složky krajiny by měly být v rovnováze. * Nabízíme žákům možnost využít znalostí a dovedností z našeho oboru při přípravě na budoucnost a seznamujeme je s možnostmi profesního uplatnění, které dává geografie.

Kompetence k učení:	* Vedeme žáky k pochopení obecných zákonitostí v krajinné sféře a k jejich aplikaci v daném regionu (místní oblasti). * Předkládáme žákům učivo v širších souvislostech tak, aby pochopili rozmanitost světa a naučili se vnímat ho komplexně. * Nabízíme žákům dostatek spolehlivých informací, které jim v budoucnu pomohou k objektivnímu rozhodování a posuzování problémů světa. * Vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací, k jejich kritickému posouzení a využití v praktickém životě. * Vedeme žáky k důsledné práci s mapou - rozvíjíme jejich schopnost orientovat se v různých typech map včetně map v elektronické podobě. * Předkládáme žákům různé texty, grafy, tabulky, fotografie atd. a necháme je vyvozovat z nich závěry. * Rozvíjíme u žáků schopnost pracovat s moderní digitální technikou (přístroje GPS, digitální fotoaparáty, interaktivní tabule, vyhledávání geografických informací na internetu, moderní způsoby tvorby map - GIS). * Zadáváním referátů, projektových prací a různých úkolů rozvíjíme u žáků tvořivost i schopnost třídit a vyhodnocovat informace. * Klademe důraz na aktuální domácí i zahraniční dění a motivujeme žáky ke sledování vývoje ve světě i v ČR. * Propojujeme teoretickou výuku s praktickým poznáváním našeho regionu. * Vedle klasické výuky nabízíme žákům i různé exkurze, přednášky a projekty, které je aktivní a zábavnou formou seznamují s geografickou problematikou. * Seznamujeme žáky s prameny geografických informací (odborné geografické i populárně vědecké časopisy, televizní pořady, rozhlas). * Vedeme žáky k objektivnímu posouzení vlastních znalostí a dovedností i výkonů ostatních spolužáků.

5.15.7.3 Učivo/výstupy

Zeměpisný seminář	4. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
Vývoj geografie jako vědy	• popíše změny v geografickém myšlení od starověku po novověk
	• charakterizuje objevné výpravy a plavby jako klíčové souvislosti k posunu geografického myšlení
	• uvede příklady významných geografů včetně jejich myšlenek, kterými přispěli k vývoji oboru
	• charakterizuje geografii jako vědu, která propojuje přírodní a sociální vědy v širokých souvislostech
Globální problémy lidstva	• vyjmenuje hlavní ohniska napětí a válek ve světě v souvislosti s politickým vývojem ve 20. (21.) století
	• vysvětlí příčiny těchto konfliktů, jejich průběh a možná řešení
	• uvede a zhodnotí další globální problémy současnosti jako jsou problém migrace a uprchlíků, růst měst v rozvojových zemích, nemoci (AIDS, malárie, spavá nemoc, ebola) aj.
Globální problémy životního prostředí	• vyjmenuje globální problémy životního prostředí
	• vysvětlí obtížnost stanovení míry vlivu lidské společnosti na globální oteplování a různé pohledy vědců a politiků

	• uvede příklady dopadů globálního oteplování na atmosféru, hydrosféru, biosféru, pedosféru a lidskou společnost
	• popíše problematiku kácení tropických lesů a jeho důsledky
	• vysvětlí jev El Nino
	• uvede možná řešení a příklady ekologického chování jednotlivého člověka
Regionální problémy v Česku	• charakterizuje strukturálně postižené regiony v Česku
	• uvede vlastní erudovaný názor na společenské a přírodní problémy v Česku (sucha, projevy klimatické krize, regiony postižené těžbou, BrainDrain, vnitřní migrace, krize bydlení aj.)
	• navrhne možná řešení regionálních problémů v Česku
Regionální geografie cestovního ruchu	• na příkladu charakterizuje lokalizační předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu
	• uvede hlavní oblasti a střediska cestovního ruchu v Česku a Evropě
	• uvede základní informace o vybraných evropských státech
	• sestaví harmonogram a itinerář k poznávacímu zájezdu ve vybraném evropském státu.

5.15.8 Komunikace a mediální výchova

5.15.8.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	**Komunikace a mediální výchova**
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Mediální výchova se vyučuje jako volitelný předmět ve čtvrtém ročníku čtyřletého studia a v osmém ročníku víceletého studia víceletého gymnázia.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Výuka probíhá ve dvouhodinových blocích, ve třídách s audiovizuální technikou, ICT, vybrané hodiny mohou aktuálně probíhat i v jiných prostorách. Předmět má doplňující, nadstavbový charakter. Jeho pojetí propojuje složku analytickou a tvořivou s využíváním technických prostředků, umožňujících reprodukci i záznam projevů. Komplexní charakter předmětu vychází z Občanského a společenskovědního základu, Českého jazyka a literatury, Dějepisu. Studenti získají informace o moci a bezmoci médií, naučí se v textech detekovat ideologii, zamyslí se nad hoaxy, fake news i deepfakes a poznají jejich podstatu a účel. Pokusíme se společně popsat, obsáhnout a pochopit český mediální svět. Kurz je vhodný pro budoucí vysokoškolské studenty humanitních a společenskovědních oborů a také pro všechny, kdo rádi čtou a píší. Kromě zvládnutí terminologie z oblastí žurnalistiky a bohemistiky a rozpoznání jednotlivých žánrů nahlédneme do praxe (exkurze v redakci celostátního týdeníku a novém mediálním newsroomu, v respektovaném knižním nakladatelství i v Národní knihovně ČR, diskuse s redaktorem regionálního deníku aj.). Budeme kriticky analyzovat mediální sdělení, ale i reklamní a politické kampaně. Zaměříme se na konkrétní mediální kauzy a jejich zpracování – výběr dle zájmu studentů. Zkusíme si také tvůrčí psaní; v plánu je jedno číslo zvláštního věstníku věnované prvním ročníkům jejich zkušenými kolegy.

5.15.8.2 Učivo/výstupy

Komunikace a mediální výchova	4. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
Historie vzniku jednotlivých kategorií médií v kostce	• Zhodnotí přínos médií v historii
Typologie médií a jejich žánrů	• Vysvětlí různé významy slova médium. • Charakterizuje druhy médií.
Struktura médií/redakcí, (možný) vliv vlastníků, postavení žen v redakcích, publika (a jejich analýzy a „měření“)	Je schopen/schopna zjednodušeně popsat současnou českou mediální krajinu, rozezná veřejnoprávní médium od soukromého, ví, jak se měří čtenost/poslechovost/sledovanost a k čemu taková měření slouží.
Mediální právo (na odpověď, opravu, ochranu osobnosti atp.) na konkrétních příkladech, mediální legislativa a (samo)regulace	Zná svá práva jakožto předmětu mediálního výstupu i jako pouhého uživatele (veřejnoprávního) média.
Jazyk médií, především bulváru (výrazové prostředky snažící se manipulovat čtenáře, kritická analýza diskurzu, argumentace, ideologie)	• Popíše základní komunikační schéma, faktory ovlivňující komunikaci • Vnímá text se zaměřením na celkové sdělení – jeho možnou modifikaci, podtext • Uvědomí si základní rysy asertivní komunikace. • Rozezná nekalé komunikační prostředky a umí na ně reagovat.
Přeměna mediální produkce vlivem rostoucí obliby internetu a digitálu; občanská žurnalistika, blogy, online vs. print	Dokáže poučeně rozlišit a na příkladech ukázat kvalitativní změnu
Youtubeři, influenceři, sociální sítě a jejich vliv na tradiční média	Je schopen/schopna vysvětlit mechanismy produkce "creative content" a kriticky je srovnat s přístupy žurnalistickými
Média a politika	• Analyzuje, z jakých zdrojů získáváme informace o kandidátech, srovná zdroje a jejich možnosti. • Na konkrétních příkladech rozpozná přesvědčovací techniky politické reklamy. • Dokáže, že zpravodajství je ovlivňováno politikou, zváží, zda média ovlivňují politiku. • Vysvětlí pojem propaganda, zařadí do historického kontextu • Rozliší různé techniky propagandy. • Uvědomí si, že propaganda slouží různým ideologiím s používáním obdobných nástrojů.
Teorie a praxe ve světě kulturní publicistiky s důrazem na tu literární a filmovou	Uvědomí si souvislosti a proměny kulturní publicistiky, dokáže charakterizovat její žánry a jmenovat její představitele
Budoucnost (foto)reportáže	Uvědomí si milníky v dějinách (foto)reportáže, připraví referát o jedné její české/světové osobnosti
Inzerce, reklama, marketing a PR	• Vysvětlí, jak se vytvářejí programová schémata. • Analyzuje konkrétní programové schéma. • Posoudí vztah mezi pořadem, cílovou skupinou a reklamou. • Vysvětlí, proč je sledovanost sledovaným jevem. • Uvede, kde lze získat aktuální údaje o sledovanosti. • Uvede, kdo je vnímán jako celebrita, jakou roli hraje v mediálním světě.
Média a AI (s hostujícím expertem; Chat GPT, GAI, Discover Feed, Face Swap aj.)	Uvědomí si, jak AI může svým uživatelům zjednodušit a urychlit práci, pokud jde o textové a obrazové výstupy
	Sám/Sama zkusí vybrané nástroje (ChatGPT, DeepL, Midjourney) použít

5.15.9 Seminář z psychologie

5.15.9.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Seminář z psychologie
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Společenskovědní seminář je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Zaměříme se na témata, která budou doplňovat a prohlubovat obsah učiva z předcházejících 3 ročníků. Předmět SVS zahrnuje kapitoly z průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech. SVS je dotován 2 hodinami týdně. Náplní semináře jsou také exkurze, přednášky a besedy k probíraným tématům. Seminář je určen pro maturanty ze ZSV a budoucí studenty humanitních oborů na VŠ.

5.15.9.2 Učivo/výstupy

Společenskovědní seminář	**4. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
Psychologie jako vědní disciplína – psychologie jako věda, historie psychologie, psychologické disciplíny, hlavní představitelé psychologie, současné směry psychologie	vymezí předmět psychologie, charakterizuje vývoj psychologie, uvede významné představitele psychologie, vysvětlí hlavní psychologické přístupy.
Psychologické směry-psychoanalýza, gestalt psychologie, experimentální psychologie, humanistická psychologie, transpersonální psychologie, kognitivně-behaviorální přístup	charakterizuje základní psychologické školy, porovná jejich přístup k člověku.
Psychologie osobnosti – pojem osobnost, struktura osobnosti, biologická a sociokulturní determinace psychologického vývoje	definuje vlastními slovy pojem osobnost z psychologického hlediska, vysvětlí rozdíl mezi psychickými procesy, stavy, vlastnostmi a obsahy, vyjmenuje za pomoci učitele jednotlivé složky osobnosti, diskutuje o tom, co je pro něho nejsilnější motivací, zaujme stanovisko k problematice vlčích dětí, zařadí některé vybrané vlastnosti do modelů determinace lidské psychiky
Psychopatologie – psychopatologie, diagnostika psychických poruch, klasifikace poruch, případové studie	vysvětlí pojem psychická porucha, rozpozná základní symptomy vybraných poruch, analyzuje případové studie.
Psychoterapie – hypnóza, relaxační psychoterapie, ASMR, EMRD, EFT, Biofeedback, Taping, Binaurální terapie, nové přístupy v psychoterapii, psychosomatika	vysvětlí podstatu psychoterapie, rozlišuje základní terapeutické směry, porovná různé terapeutické přístupy, posoudí vhodnost jejich využití
Náročné životní situace – frustrace, deprivace, stres, konflikt	vysvětlí pojem náročná životní situace, vymezí pojem frustrace a dokáže ho doložit příkladem, vyjmenuje reakce na frustraci, vlastními slovy vysvětlí pojem stres, zdůvodní, proč může být pro člověka škodlivý, rozeznává druhy stresu, vysvětlí význam pojmu konflikt, objasní jednotlivé druhy interpersonálních konfliktů a aplikuje do praxe, rozliší jednotlivé styly řešení konfliktů
Speciální pedagogika – speciální pedagogika, kazuistiky, mentální postižení, individuální přístup, PAS	charakterizuje jednotlivé druhy mentálního postižení, navrhuje vhodné přístupy k osobám se speciálními potřebami, integrace osob se zdravotním postižením, podpora osob s

	mentálním postižením spolupráce s neziskovými organizacemi, dobrovolnictví
Psychologie rodiny – matrimoniologie	analyzuje fungování rodiny, chápe komunikaci ve vztazích, rozlišuje typy vztahů

5.15.10 Seminář z práva

5.15.10.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	**Seminář z práva**
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Společenskovědní seminář je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Cílem semináře je přiblížit studentům právo v jeho teoretické rovině a současně ukázat užití práva v praxi. Seminář, přestože je prvotně zaměřen na studenty, kteří se v budoucnu chtějí věnovat studiu práva na vysokých či vyšších odborných školách, může obohatit i ty studenty, kteří ve studiu práva pokračovat nechtějí a pouze je oblast práva zajímá nebo se připravují na studium na jiných humanitně zaměřených školách. Seminář bude rozdělen do dvou tematických okruhů: 1) Obecný, opakovací V této tematické části půjde o exkurz do již studenty získaných znalostí z oblasti práva v rámci výuky Základů společenských věd z prvého ročníku. Opakování znalostí a jejich prohlubování bude zaměřeno na samostatné logické právní uvažování studentů formou odpovědí na konkrétní otázky typu: Jaké má člověk práva a povinnosti a kde se berou? Co chci, co mohu a co nesmím? Paradox svobody, kde začíná a končí? a řada dalších, kdy v rámci odpovědí na tyto otázky uděláme krátký teoretický exkurz do právních dějin, pramenů práva, druhů právních norem, dělení práva a právních odvětví - soukromého a veřejného, atp. 2) Praktický V této části, jež bude navazovat na znalosti z již probíraných témat, seminář bude zaměřen na praktickou interaktivní výuku: studenti budou seznamování a aktivně zapojováni do diskuzí o konkrétních právních (soudních) kauzách z různých právních odvětví, tak aby byli schopni samostatně uvažovat o právní a morální rovině daného případu a okrajově pracovat se zákony.

5.15.10.2 Učivo/výstupy

Seminář z práva	**4. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**

teoretický exkurz do právních dějin, pramenů práva, druhů právních norem, dělení práva a právních odvětví – soukromého a veřejného atp.	• studenti se seznámí a aktivně zapojí do diskuzí o konkrétních právních (soudních) kauzách z různých právních odvětví tak, aby byli schopni samostatně uvažovat o právní a morální rovině daného případu a okrajově pracovat se zákony (v jakém právu obecně a v jakém právním odvětví se pohybují, jaké zákony a paragrafy zákonů budou k dané kauze advokátem, státním zástupcem, soudem a případně i policií používány k vyřešení případu, atp.) • simulace jednání klienta s advokátem, notářem či exekutorem a obráceně právního zástupce, notáře či exekutora s klientem, • simulace jednání dvou stran sporu a jejich právních zástupců – mimosoudní vyjednávání, • simulace soudního jednání, • simulace mediačního jednání
smluvní právo – závazky obecně (uzavírání smluv, druhy smluv, Pacta sunt servanda – „smlouvy se mají dodržovat“, vymáhání jejich plnění), – praktické ukázky	• studenti sepíšou smlouvy z domluveného právního odvětví a následně i žalobu pro její neplnění
pracovní právo – práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele, pracovní smlouvy a dohody, ukončení pracovního poměru – praktické ukázky	
rodinné právo - Rodičovská odpovědnost, dítě – jeho práva a povinnosti, participační práva dítěte, rozvod, péče o dítě, výživa atp..	
trestní právo - hmotné i procesní - práva na obhajobu a presumpce nevinny - trestní právo z pohledu advokáta a z pohledu orgánů činných v trestním řízení	• rozliší trestání mladistvých od trestání dospělých

5.15.11 Programování a robotika 2

5.15.11.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Programování a robotika 2
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Volitelný předmět ve třetím a čtvrtém ročníku čtyřletého gymnázia a sedmého a osmého ročníku víceletého gymnázia, s hodinovou dotací dvě hodiny týdně.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Předmět prohlubuje u žáka schopnost tvůrčím způsobem využívat informační a komunikační technologie a informační zdroje. Jako volitelný předmět zejména rozšiřuje jeho dovednosti v oblasti programování získané v předchozím studiu. Rozvíjí také algoritmizační přístup a jeho využití k řešení problémů. Vytváří příležitosti k rozvoji vlastní iniciativy a kreativity žáků. Cílem práce v hodinách je osvojit si základy algoritmizace a později i pokročilejší techniky programování, které mohou využít pro řešení nejrůznějších problémů a modelových situací. Budou schopni využívat

Název předmětu	Programování a robotika 2
	internet nejen jako nástroj získávání informací, ale i jako formu sebeprezentace, prostřednictvím sdílení kódů a postupů (Github, GitLab, Stack Overflow apod.). Žáci získají i zkušenosti s prací v týmu – s rozdělením kompetencí a povinností a jejich následné kontrole. Seminář si klade za cíl ukázat žákům cestu pro využití IT techniky i v jiných oblastech, než je IT / OT / strojírenství apod. Získané znalosti a zkušenosti jim budou nápomoci při volbě dalšího vzdělávání a zvýší se pravděpodobnost jejich uplatnění na trhu práce.

5.15.11.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

	Žák…
Kompetence k řešení problémů:	• přesně formuluje problém, navrhne možné postupy řešení a vypracuje řešení. • vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků. • při řešení problémů uplatňuje různé metody myšlení (logické, matematické, empirické).
Kompetence komunikativní:	• v hodinách se vyjadřuje kultivovaně, věcně, srozumitelně. • užívá správnou terminologii a symboliku. • jasně formuluje, vysvětluje a obhajuje správnost svého postupu. • naslouchá druhým, vhodně reaguje, zapojuje se do diskuse.
Kompetence sociální a personální:	• respektuje dohodnutá pravidla. • respektuje názory a myšlenky druhých.
Kompetence občanská:	• přistupuje zodpovědně ke studiu.
Kompetence k podnikavosti:	• efektivně si organizuje vlastní práci. • zodpovědně přistupuje k plnění zadaných úkolů.
Kompetence k učení:	• ve spolupráci s učitelem si osvojuje základní pojmy, odbornou terminologii, metody a algoritmy využívané při programování úloh. • řešením problémových úloh si rozvíjí schopnost abstraktního a logického myšlení. • řeší domácí úkoly, pomocí kterých si ověřuje pochopení a zvládnutí probíraného učiva. • třídí informace, plánuje postupy.

5.15.11.3 Učivo/výstupy

Programování a robotika 2	**4. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
• Úvod do předmětu Informace, kódování dat, číselné soustavy Výroková logika Algoritmus, algoritmizace úloh Vývojové diagramy	• Logicky myslí, pracuje s výroky a složenými výroky, vytvoří negaci výroku.
	• Vysvětlí, co je to algoritmus, popíše jeho vlastnosti.
	• Rozliší základní algoritmické struktury, formálně zapíše algoritmus.
	• Umí rozlišovat a správně používat číselné typy, rozsahy hodnot, operace, funkce.
• Pokročilé programovací prvky jazyka C# Základní programovací prvky jazyka Wiring a C++ Příkazy vstupu a výstupu Analog/Digitál	• Umí rozlišovat a správně používat číselné typy, rozsahy hodnot, operace, funkce.
	• Používá jednoduché příkazy, podmíněné příkazy, cykly
	• Zná syntaxe jednotlivých typů

Programování a robotika 2	4. ročník
Podmíněné příkazy pro ovládání senzorů/motorů atd.	• Přehledně zapíše zdrojový text programu. Rozliší syntaxi a sémantiku jazyka. Pracuje s pojmy překlad, ladění, zdrojový text, spustitelný modul.
• Cykly různé druhy cyklů Strukturované proměnné Pole a řetězce	• Přehledně zapíše zdrojový text programu. Rozliší syntaxi a sémantiku jazyka. Pracuje s pojmy překlad, ladění, zdrojový text, spustitelný modul.
	• Pracuje s jednoduchými vstupy a výstupy, klávesnice, obrazovka, sériová linka soubor.
• Vstupní a výstupní soubory v programech. • Základní export dat do databáze.	• Zná standardní prvky prostředí Arduino IDE.
	• Pracuje s objekty a knihovnami Wire.
	• Zná nejdůležitější vlastnosti komponent.
	• Pracuje se soubory.

5.15.12 Počítačové 3D modelování

5.15.12.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Počítačové 3D modelování
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Předmět je vyučován ve čtvrtém ročníku čtyřletého a osmém ročníku osmiletého gymnázia jako volitelný.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu Volitelný předmět ve třetím ročníku čtyřletého gymnázia a sedmého ročníku víceletého gymnázia, s hodinovou dotací dvě hodiny týdně. Předmět prohlubuje u žáka schopnost tvůrčím způsobem využívat informační a komunikační technologie a informační zdroje. Jako volitelný předmět zejména rozšiřuje jeho dovednosti v oblasti počítačové grafiky získané v předchozím studiu. Rozvíjí také prostorovou představivost a kompetence k řešení problémů, včetně algoritmického přístupu. Vytváří příležitosti k rozvoji vlastní iniciativy a kreativity žáků. Žáci si osvojí práci ve 3D modelovacím softwaru, orientaci ve 3D prostoru, použití materiálů, světel a renderování fotorealistických modelů. Dokážou navrhovat a vytvářet detailní modely reálných objektů. Budou schopni využívat Internet jako nástroj pro publikování vlastních modelů a zdroj již vytvořených 3D modelů. Získají reálnější představu o práci designérů a tvůrců 3D počítačových her a filmů. Poznají základní principy 2D CAD systémů. Předmět svým praktickým přístupem motivuje žáky k dalšímu rozvoji v oblasti technických věd (např. stavitelství, strojírenství, architektura) a designu. Díky osvojeným praktickým kompetencím získají žáci zodpovědnější přístup při volbě svého dalšího vzdělávání a zvýší se pravděpodobnost jejich uplatnění na trhu práce.

5.15.12.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

	Žák…
Kompetence k řešení problémů:	• s využitím znalosti základních modelovacích postupů navrhne možné postupy modelování a vymodeluje konkrétní objekt. • využívá různé postupy při modelování komplexního 3D modelu. • tvoří vlastní 3D textury. • tvoří vlastní grafiku a animace.

Kompetence komunikativní:	• v hodinách se vyjadřuje kultivovaně, věcně, srozumitelně. • užívá správnou terminologii a symboliku. • jasně formuluje, vysvětluje a obhajuje správnost svého postupu. • naslouchá druhým, vhodně reaguje, zapojuje se do diskuse.
Kompetence sociální a personální:	• respektuje dohodnutá pravidla. • respektuje názory a myšlenky druhých.
Kompetence občanská:	• přistupuje zodpovědně ke studiu.
Kompetence k podnikavosti:	• efektivně si organizuje vlastní práci. • zodpovědně přistupuje k plnění zadaných úkolů.
Kompetence k učení:	• ve spolupráci s učitelem si osvojuje základní pojmy, odbornou terminologii, metody a algoritmy využívané při práci v modelovacím softwaru. • osvojuje si základní operace při práci s objekty v 3D prostoru, orientuje se ve virtuálním 3D prostoru a je schopen je využít i v jiných typech modelovacího softwaru. • osvojené základní algoritmy práce aplikuje při tvorbě modelových 3D objektů. • používá správnou terminologii při popisu procesu vlastního modelování. • modelováním základních 3D objektů rozvíjí prostorovou představivost. • používá předdefinované 3D textury a další předdefinované zdroje (světlo, prostředí aj.) • převádí 2D nákresy do virtuálního 3D prostoru a využívá volně šiřitelné 3D modely. • používá vhodné nastavení při renderování obrázků a animací. • orientuje se v problematice autorských licencí a aktivně je využívá. • používá další digitální zobrazovací nástroje 3D modelů a nástroje rozšířené reality.

5.15.12.3 Učivo/výstupy

Počítačové 3D modelování	3. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
• Úvod do předmětu Informace, kódování dat, číselné soustavy	• Logicky myslí, pracuje s výroky a složenými výroky, vytvoří negaci výroku.
Výroková logika	• Vysvětlí, co je to algoritmus, popíše jeho vlastnosti.
Algoritmus, algoritmizace úloh	• Rozliší základní algoritmické struktury, formálně zapíše algoritmus.
Vývojové diagramy	• Umí rozlišovat a správně používat číselné typy, rozsahy hodnot, operace, funkce.
• Základní programovací prvky jazyka C# struktura programu proměnná, datové typy	• Umí rozlišovat a správně používat číselné typy, rozsahy hodnot, operace, funkce.
příkazy vstupu a výstupu	• Používá jednoduché příkazy, podmíněné příkazy, cykly
přiřazovací příkaz	• Zná syntaxe jednotlivých typů
podmíněný příkaz	• Přehledně zapíše zdrojový text programu. Rozliší syntaxi a sémantiku jazyka.
• Cykly různé druhy cyklů Strukturované proměnné	• Přehledně zapíše zdrojový text programu. Rozliší syntaxi a sémantiku jazyka.
pole a řetězce	• Pracuje s pojmy překlad, ladění, zdrojový text, spustitelný modul.

Podprogramy	• Pracuje s jednoduchými vstupy a výstupy, klávesnice, obrazovka soubor.
• Metody Soubory vstupní a výstupní soubory v programech	• Zná standardní prvky prostředí C#. Menu, panel nástrojů, formulář, komponenty,
	• Pracuje s objekty.
	• Zná nejdůležitější vlastnosti komponent.
Třídy a zákl. objektově orientovaného programování	• Rozliší třídy a metody.
Třídy, dědičnost	• Pracuje se soubory.

5.15.13 Fyzikální seminář

Počet vyučovacích hodin za týden				Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	
0	0	0	2	2
			Volitelný	

5.15.13.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Fyzikální seminář 1
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Volitelný předmět seminář z fyziky dále rozvíjí a prohlubuje poznatky získané ve vyučovacím předmětu fyzika a přináší také další rozšiřující informace z uvedené oblasti. Vede žáky k rozvíjení dovednosti objektivně a spolehlivě pozorovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Výuka je směrována ještě specificky k: • rozšiřování a upevňování poznatků z jednotlivých oborů fyziky; • ucelení a provázání znalostí z jednotlivých oborů fyziky; • rozvoji schopnosti logického myšlení; • vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat fyzikální děje, jejich příčiny a vztahy mezi nimi, zejména v souvislosti s řešením praktických problémů; • vyvozování a zdůvodňování závěrů plynoucích ze získaných poznatků; • přípravě na maturitu a přijímací zkoušky na vysoké školy a univerzity. Při výuce se klade důraz na teoretické znalosti a motivaci k dalšímu studiu přírodovědných oborů. Seminář z fyziky poskytuje žákům dostatek příležitostí k tomu, aby scelili dílčí poznatky do jednotného pohledu na svět kolem nás a pochopili co nejvíce pravidla, kterými se řídí. Seminář je určen především studentům, kteří chtějí pokračovat na některém typu přírodovědně zaměřených vysokých škol a univerzit. Je vhodný pro budoucí studenty medicíny, fyzioterapie, matematickofyzikální fakulty, pedagogických směrů s oborem fyzika, technických oborů na technických univerzitách a dalších podobně zaměřených školách.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Volitelný předmět seminář z fyziky se vyučuje ve 3. ročníku čtyřletého studia resp. 7. ročníku osmiletého studia s dotací 2 hodiny týdně. Výuka probíhá většinou v učebně fyziky disponující počítačem připojeným k internetu a dataprojektorem s interaktivní tabulí. Hlavní formou výuky je výklad doplněný řešením úloh souvisejících s ním. Důraz je kladen na systematičnost, na procvičování jednotlivých témat v menší skupině žáků a na souvislost fyziky s praktickým životem. Žáci mají v hodinách dostatek prostoru pro samostatné uvažování a vyvozování závěrů, které mohou diskutovat s ostatními, i s vyučujícím. Teoretické znalosti mají možnost ověřovat při praktických činnostech.

5.15.13.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Definice kompetencí** **Žák…**
Kompetence k řešení problémů:	• žák samostatně řeší a vyhledává fyzikální problémy, volí vhodné způsoby řešení a užívá při nich logické, matematické a empirické postupy. • při řešení fyzikálních problémů využívá znalosti a dovednosti získané v jiných přírodovědných předmětech. • aplikuje a hodnotí různé postupy práce při fyzikálních pokusech, odhaduje rizika s nimi spojená.
Kompetence komunikativní:	• stručně a jednoznačně formuluje výsledky svých měření, experimentů i řešení problémů. • dokáže obhájit výsledky své práce i svůj názor při řešení fyzikálních problémů. • vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí
Kompetence sociální a personální:	• chápe vliv různých fyzikálních jevů na prostředí, na zdraví své i ostatních lidí • respektuje pravidla, pravidla chování • podílí se na pozitivní atmosféře ve skupině.
Kompetence občanská:	• respektuje pravidla při práci s fyzikálními pomůckami, řád učebny a laboratorní řád. • uvědomuje si vliv fyzikálních jevů na životní prostředí, vyvodí závěry. • umí se zachovat zodpovědně v krizových situacích – požár, úraz el. proudem. Dokáže poskytnout první pomoc.
Kompetence k podnikavosti:	• rozhoduje se o dalším vzdělávání, o budoucím profesním zaměření. • rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál. • uplatňuje vlastní iniciativu a tvořivost.
Kompetence k učení:	• operuje s obecně užívanými termíny, symboly a znaky pro fyzikální veličiny, uvádí je do souvislostí. • vyhledává, cíleně třídí informace z oblasti fyziky a systematicky je propojuje. • vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby a metody. • vytváří si komplexní pohled na matematické a přírodní jevy. Řeší úlohy na základě předchozích znalostí a dovedností.
Kompetence digitální	• samostatně vyhledává, ověřuje, kriticky hodnotí a zpracovává fyzikální informace.

	• ověřuje správnost a důvěryhodnost nalezených informací, porovnává je s učebními materiály.
	• používá čidla, měřící software pro fyzikální experimenty Pasco, dynamický matematický software Geogebra.
	• zpracovává naměřená data pomocí kalkulátoru a tabulkového procesoru Excel (grafy, výpočty).
	• interpretuje výsledky měření v kontextu fyzikálních zákonů.
	• aplikuje počítačové simulace Phet ke zkoumání fyzikálních jevů.
	• dodržuje pravidla digitální etiky a bezpečnosti, respektuje autorská práva.

5.15.13.3 Průřezová témata

Podtéma	4.
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	Průběžně – reflexe sebeovládání, strategie zvládání stresových situací, organizace času, systematičnost snah a činností, organizační schopnosti a dovednosti, myšlenkové postupy pro řešení problémů, ovládání sociálních dovedností potřebných při řešení problémů v interakci s druhými lidmi.
Sociální komunikace	Průběžně – přesná komunikace (srozumitelnost, jasnost, přesnost sdělení, přesvědčování a argumentace), pozitivní komunikace (vyváženost negativních a pozitivních výroků, otevřenost), tvořivá komunikace (plynulost, pohotovost, nápaditost, účelově efektivní komunikace), vyjednávání a řešení problémových situací.

5.15.13.4 Učivo/výstupy

Fyzikální seminář 1	3. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
Fyzika pevných látek	vysvětlí základní rozdíly mezi krystalickými a amorfními látkami
	popíše uspořádání částic v krystalické mřížce a uvede příklady jednotlivých typů pevných látek
	charakterizuje mechanické vlastnosti pevných látek (pružnost, pevnost, plasticita, křehkost);
	aplikuje Hookův zákon při řešení jednoduchých úloh o deformaci těles;
	vysvětlí vznik deformace pevných těles působením síly a rozlišuje tah, tlak, smyk a ohyb;
	objasní teplotní roztažnost pevných látek a její praktický význam;
	uvede příklady využití vlastností pevných látek v technické praxi a běžném životě;
	vysvětlí pojem kvantování fyzikálních veličin
Kvantová fyzika	objasní význam Planckovy konstanty a vztah mezi energií a frekvencí záření
	interpretuje fotoelektrický jev a uvede jeho praktické využití

	uvede příklady využití kvantových jevů v moderních technologiích (lasery, polovodiče, fotovoltaické články, LED)
	charakterizuje de Broglieho hypotézu a její význam pro popis mikrosvěta
Jaderná fyzika a fyzika částic	charakterizuje druhy radioaktivního záření (α, β, γ) a porovná jejich vlastnosti
	uvede biologické účinky ionizujícího záření a zásady ochrany před ním
	vysvětlí význam Standardního modelu částicové fyziky na přiměřené úrovni
	objasní úlohu urychlovačů částic při výzkumu struktury hmoty
	uvede příklady využití radioizotopů a částicové fyziky v medicíně, průmyslu a vědě
Astrofyzika	vysvětlí, jaké jsou zdroje energie hvězd
	popíše stavový diagram hvězd
	popíše, jak probíhá vývoj hvězd

5.15.14 Přípravný seminář ke studiu humanitních oborů a pedagogiky

Počet vyučovacích hodin za týden				Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	
0	0	0	2	2
			Volitelný	

5.15.14.1 Charakteristika předmětu

Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Předmět je profilovým volitelným seminářem, který využívá přesahy vzdělávacích oblastí Člověk a společnost, Jazyk a jazyková komunikace, Informatika a Člověk a svět práce, a rozvíjí studijní, informační, metodologické a komunikační dovednosti potřebné pro studium humanitních, společenskovědních a pedagogických oborů na vysoké škole.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Seminář je určen žákům 4. ročníku a oktávy a je vyučován s časovou dotací dvě hodiny týdně. Seznamuje žáky se základními principy fungování vysokých škol a připravuje je na samostatnou práci s odbornými texty, informačními zdroji a vlastními odbornými výstupy. Výuka probíhá především formou praktických cvičení, práce s texty, diskusí, krátkých prezentací a samostatné či skupinové práce. Konkrétní témata a používané texty mohou být přizpůsobeny studijním zájmům žáků. Součástí semináře je vytvoření kratšího odborného výstupu a jeho prezentace.

5.15.14.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie:	Definice kompetencí
Kompetence k řešení problémů:	* Vedeme žáky k využívání získaných vědomostí při řešení problémů nejen historických. * Učíme žáky kriticky myslet, činit uvážlivá rozhodnutí, vedeme je ke schopnosti svá rozhodnutí obhájit, ale i a ke schopnosti přijímat názory lépe odůvodněné. * Vedeme žáky k přemýšlení o příčinách vzniku dějinných situací.
Kompetence komunikativní:	* Umožňujeme žákům při diskuzích na daná témata formulovat a vyjadřovat své myšlenky. * Učíme je vyjadřovat se výstižně a v logickém sledu (např. při ústních referátech). * Nabízíme žákům dostatek možností v řízené diskuzi promlouvat k druhým, vhodně reagovat na jejich názory, obhajovat svůj názor, vhodně argumentovat. * Vedeme žáky ke schopnosti využívat k získávání, ale i předávání poznatků i moderní komunikační prostředky a technologie, neopomíjíme kritické hodnocení takto získaných poznatků.
Kompetence sociální a personální:	* Snažíme se navozovat dostatek situací, které umožní žákům účinně spolupracovat ve skupině a ovlivňovat kvalitu společné práce – žáci si dokážou samostatně vytvářet skupiny. * Chceme umožnit žákům podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a přispívat k upevňování mezilidských vztahů. * Směřujeme k pochopení významu spolupráce mezi lidmi tím, že i na příkladech z historie je žák vybízen, aby posoudil její výhody a porovnal s dopady, kdy jsou mezilidské vztahy vážně narušeny a vedou ke konfliktům. * Usilujeme o získání schopnosti rozpoznávat myšlenky a činy, které do společnosti zasévají nenávist a zlobu, a chceme, aby byl žák schopen na základě historických zkušeností vést diskuzi k jejich potlačení. * Snažíme se podílet na utváření a rozvoji hodnotového systému žáka. * Vedeme žáky k hodnocení a sebehodnocení – formy referátů a samostatných prací.
Kompetence občanská:	* Učíme žáky respektovat, chránit a ocenit naše tradice a kulturní a historické dědictví při návštěvách muzeí, divadel, historických památek. * Předkládáme konkrétní příklady možnosti organizace společenství lidí. * Vedeme žáky k přemýšlení o kladech a záporech různých historických forem soužití lidí. * Učíme žáky vnímat situace, kterými člověk ovlivňuje životní prostředí. * Vedeme žáky k tomu, že i oni se mohou svým aktivním přístupem podílet na formování občanské společnosti.

Kompetence k podnikavosti:	* Seznamujeme žáky s principy podnikání vznikající kapitalistické společnosti a s rozvojem podnikatelského myšlení v 19. století. * Seznamujeme žáky s historií technologií, jež vedly ke vzniku a dalšímu rozvoji civilizace. Žáci rozvíjí svůj osobní a odborný potenciál pomocí seminárních prací.
Kompetence k učení:	* Vedeme žáky k posouzení vlastního pokroku a ke kritickému hodnocení svých výsledků. * Vedeme žáky ke schopnostem objasňovat si nové a nejasné pojmy s využitím slovníku, učebnice a dalších informačních zdrojů. * Vedeme žáky ke správnému využívání termínů jak obecných, tak zejména specifických pro dějepis. * Učíme žáky zpracovávat informace získané z časové osy a z historických map s cílem vytváření časových a prostorových představ. * Vedeme žáky k tomu, aby porovnávali informace z různých zdrojů, a tím dosahovali multiperspektivního pohledu na minulost. * Usilujeme o získání vztahu k historickým informacím, aby se tak staly motivem pro další vzdělávání v běžném životě. * Umožňujeme žákům poznávat různé typy textu (jako mapy, grafy, diagramy) a dokumentu (videozáznamy, obrazy).
Kompetence digitální:	* Vedeme žáky k vyhledávání a porovnávání informací z digitálních knihoven, databází, veřejných statistických zdrojů a médií. * Učíme je ověřovat původ, autorství, aktuálnost a věrohodnost digitálně získaných informací. * Zařazujeme práci s digitálními grafy, tabulkami, mapami a vizualizacemi společenských dat. * Vedeme žáky k rozpoznávání manipulativního obsahu, dezinformací a účinků algoritmického doporučování. * Nástroje umělé inteligence používáme jako pomocný prostředek; žáci ověřují jejich výstupy a transparentně uvádějí způsob jejich využití. * Vedeme žáky k respektování autorských práv, ochraně osobních údajů a odpovědnému jednání v digitálním prostředí.

5.15.14.3 Učivo/výstupy

Přípravný seminář ke studiu humanitních oborů a pedagogiky	**4. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
VYSOKOŠKOLSKÉ STUDIUM A ČESKÉ AKADEMICKÉ PROSTŘEDÍ · struktura vysokých škol v České republice; univerzita, fakulta, katedra a studijní program	orientuje se v základní struktuře českého vysokého školství
· stupně vysokoškolského studia, kreditový systém a studijní plán	rozlišuje jednotlivé stupně vysokoškolského studia
	vysvětluje princip kreditového systému a orientuje se v základech studijního plánu
· přijímací řízení a volba studijního oboru	vyhledá a porovná podmínky přijetí do vybraných studijních programů
· práva a povinnosti studenta, akademické orgány a služby vysokých škol	posoudí vhodnost oboru vzhledem ke svým zájmům a předpokladům
· studentské projekty, spolky, konference a zahraniční pobyty	uvede možnosti odborného a mimoškolního zapojení studentů
PRÁCE S ODBORNÝMI TEXTY A ZDROJI	

· odborná literatura a prameny · monografie, odborná studie, sborník, kvalifikační práce a popularizační text	rozlišuje a charakterizuje základní druhy odborných a popularizačních textů
· vyhledávání v knihovních katalozích, odborných databázích a bibliografiích	vyhledává odborné zdroje pomocí katalogů, databází a klíčových slov
strategie čtení odborného textu · hlavní teze, argument, doklad a závěr	rozpozná hlavní tezi, argumentaci a závěry odborného textu
· anotace, konspekt, výpisky a shrnutí	pořizuje účelné výpisky, konspekt nebo stručnou anotaci
	rozlišuje tvrzení autora, převzatou informaci a vlastní interpretaci
· hodnocení důvěryhodnosti, relevance a odbornosti zdroje	posuzuje důvěryhodnost a vhodnost zdroje
	porovnává různé odborné interpretace téhož tématu
ZÁKLADY ODBORNÉ PRÁCE, METODOLOGIE A AKADEMICKÁ ETIKA · téma, odborný problém, cíl, výzkumná otázka, hypotéza a teze	rozlišuje téma, cíl, výzkumnou otázku, hypotézu a tezi
	formuluje přiměřeně vymezenou otázku
· kvalitativní a kvantitativní přístup	charakterizuje základní rozdíl mezi kvalitativním a kvantitativním přístupem
· vybrané metody humanitních, společenskovědních a pedagogických oborů: práce s textem a pramenem, pozorování, rozhovor, dotazník, případová studie a komparace (aj.)	volí nejvhodnější metodu odpovídající povaze zkoumané otázky
· přímá citace, parafráze, odkaz a seznam použitých zdrojů	správně používá přímou citaci, parafrázi a odkaz na zdroj
· základní principy vybraných citačních stylů	vytvoří základní bibliografický záznam podle zvoleného citačního stylu
· plagiátorství, autorská práva a etika výzkumu	rozpozná plagiátorství a další porušení akademické etiky
· možnosti a limity využití umělé inteligence při studiu	používá umělou inteligenci jako pomocný nástroj, ověřuje její výstupy a uvádí způsob jejího využití
TVORBA A PREZENTACE VLASTNÍHO ODBORNÉHO VÝSTUPU · volba a vymezení tématu	vymezí přiměřené téma a cíl vlastní práce
· osnova a základní struktura odborného textu	vytvoří osnovu a vybere vhodné zdroje
· příprava kratšího odborného textu, výzkumného návrhu nebo jiné samostatné práce	zpracuje kratší odborný výstup s logickou strukturou obsahující všeobecně požadované náležitosti jako je úvod, formulace cíle, vlastní praktická část, závěr a seznam zdrojů za užití odpovídajícího odborného jazyka a argumentační návaznosti
	formuluje vlastní závěry přiměřené použitým zdrojům
· revize textu a práce se zpětnou vazbou	upravuje práci dle kontroly a zpětné vazby
· zásady odborné prezentace a diskuse	připraví stručnou a přehlednou odbornou prezentaci
· prezentace nebo obhajoba vlastního výstupu	představí a věcně obhájí výsledky své práce
	reaguje na otázky a relevantní protiargumenty a účastní se odborné diskuse

5.15.15 Historický seminář

5.15.15.1 Charakteristika předmětu

Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity

Charakteristika předmětu	Historický seminář navazuje na vzdělávací obor Dějepis vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Prohlubuje historické znalosti žáků, rozvíjí jejich schopnost pracovat s historickými prameny a odbornou literaturou a vede je k porozumění povaze historického poznání.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Seminář je určen žákům 4. ročníku a oktávy a je vyučován s časovou dotací dvě hodiny týdně. Je vhodný zejména pro žáky se zájmem o historii a humanitní vědy, žáky připravující se k maturitní zkoušce z dějepisu a uchazeče o studium historických či příbuzných oborů na vysoké škole. Výuka propojuje vybrané problémy moderních českých, evropských a světových dějin s dějinami regionu, historiografií a metodami historické práce. Důraz je kladen na pochopení příčin, průběhu a důsledků historických procesů, na práci s různými interpretacemi a na využití historického poznání při porozumění současnosti. Seminář probíhá formou práce s písemnými, obrazovými, audiovizuálními, kartografickými a hmotnými prameny, četby odborných a popularizačních textů, diskusí, studentských prezentací a samostatné či skupinové práce. Podle možností mohou být součástí výuky historické exkurze, návštěvy archivů, muzeí, památníků nebo regionálních institucí. Konkrétní výběr historických problémů, regionálních témat a pramenů může být přizpůsoben zájmům žáků a aktuálním společenským otázkám. Součástí semináře je vytvoření odborného historického výstupu a jeho prezentace.

5.15.15.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie:	**Definice kompetencí**
Kompetence k řešení problémů:	* Vedeme žáky k využívání získaných vědomostí při řešení problémů nejen historických. * Učíme žáky kriticky myslet, činit uvážlivá rozhodnutí, vedeme je ke schopnosti svá rozhodnutí obhájit, ale i a ke schopnosti přijímat názory lépe odůvodněné. * Vedeme žáky k přemýšlení o příčinách vzniku dějinných situací.
Kompetence komunikativní:	* Umožňujeme žákům při diskuzích na daná témata formulovat a vyjadřovat své myšlenky. * Učíme je vyjadřovat se výstižně a v logickém sledu (např. při ústních referátech). * Nabízíme žákům dostatek možností v řízené diskuzi promlouvat k druhým, vhodně reagovat na jejich názory, obhajovat svůj názor, vhodně argumentovat. * Vedeme žáky ke schopnosti využívat k získávání, ale i předávání poznatků i moderní komunikační prostředky a technologie, neopomíjíme kritické hodnocení takto získaných poznatků.

Kompetence sociální a personální:	* Snažíme se navozovat dostatek situací, které umožní žákům účinně spolupracovat ve skupině a ovlivňovat kvalitu společné práce – žáci si dokážou samostatně vytvářet skupiny. * Chceme umožnit žákům podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a přispívat k upevňování mezilidských vztahů. * Směřujeme k pochopení významu spolupráce mezi lidmi tím, že i na příkladech z historie je žák vybízen, aby posoudil její výhody a porovnal s dopady, kdy jsou mezilidské vztahy vážně narušeny a vedou ke konfliktům. * Usilujeme o získání schopnosti rozpoznávat myšlenky a činy, které do společnosti zasévají nenávist a zlobu, a chceme, aby byl žák schopen na základě historických zkušeností vést diskuzi k jejich potlačení. * Snažíme se podílet na utváření a rozvoji hodnotového systému žáka. * Vedeme žáky k hodnocení a sebehodnocení – formy referátů a samostatných prací.
Kompetence občanská:	* Učíme žáky respektovat, chránit a ocenit naše tradice a kulturní a historické dědictví při návštěvách muzeí, divadel, historických památek. * Předkládáme konkrétní příklady možnosti organizace společenství lidí. * Vedeme žáky k přemýšlení o kladech a záporech různých historických forem soužití lidí. * Učíme žáky vnímat situace, kterými člověk ovlivňuje životní prostředí. * Vedeme žáky k tomu, že i oni se mohou svým aktivním přístupem podílet na formování občanské společnosti.
Kompetence k podnikavosti:	* Seznamujeme žáky s principy podnikání vznikající kapitalistické společnosti a s rozvojem podnikatelského myšlení v 19. století. * Seznamujeme žáky s historií technologií, jež vedly ke vzniku a dalšímu rozvoji civilizace. Žáci rozvíjí svůj osobní a odborný potenciál pomocí seminárních prací.
Kompetence k učení:	* Vedeme žáky k posouzení vlastního pokroku a ke kritickému hodnocení svých výsledků. * Vedeme žáky ke schopnostem objasňovat si nové a nejasné pojmy s využitím slovníku, učebnice a dalších informačních zdrojů. * Vedeme žáky ke správnému využívání termínů jak obecných, tak zejména specifických pro dějepis. * Učíme žáky zpracovávat informace získané z časové osy a z historických map s cílem vytváření časových a prostorových představ. * Vedeme žáky k tomu, aby porovnávali informace z různých zdrojů, a tím dosahovali multiperspektivního pohledu na minulost. * Usilujeme o získání vztahu k historickým informacím, aby se tak staly motivem pro další vzdělávání v běžném životě. * Umožňujeme žákům poznávat různé typy textu (jako mapy, grafy, diagramy) a dokumentu (videozáznamy, obrazy).

Kompetence digitální:	* Vedeme žáky k vyhledávání a porovnávání informací z digitálních knihoven, databází, veřejných statistických zdrojů a médií. * Učíme je ověřovat původ, autorství, aktuálnost a věrohodnost digitálně získaných informací. * Zařazujeme práci s digitálními grafy, tabulkami, mapami a vizualizacemi společenských dat. * Vedeme žáky k rozpoznávání manipulativního obsahu, dezinformací a účinků algoritmického doporučování. * Nástroje umělé inteligence používáme jako pomocný prostředek; žáci ověřují jejich výstupy a transparentně uvádějí způsob jejich využití. * Vedeme žáky k respektování autorských práv, ochraně osobních údajů a odpovědnému jednání v digitálním prostředí.

5.15.15.3 Průřezová témata

Téma	Podtéma	4.
Osobnostní a sociální výchova	**Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti**	
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	**Globalizační a rozvojové procesy**	Vybrané kapitoly z poválečné historie světa
	Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce	Vybrané kapitoly z poválečné historie světa
	Žijeme v Evropě	Regionální dějiny – Děčínsko a Ústecko Pomocné vědy historické Vybrané kapitoly z poválečné historie světa
Multikulturní výchova	**Základní problémy sociokulturních rozdílů**	Vybrané kapitoly z poválečné historie světa
	Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	Vybrané kapitoly z poválečné historie světa
Environmentální výchova	**Problematika vztahů organismů a prostředí**	
	Člověk a životní prostředí	Regionální dějiny – Děčínsko Vybrané kapitoly z poválečné historie světa
Mediální výchova	**Média a mediální produkce**	
	Uživatelé	Vybrané kapitoly z poválečné historie světa
	Role médií v moderních dějinách	Vybrané kapitoly z poválečné historie světa

5.15.15.4 Učivo/výstupy

Historický seminář	4. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
HISTORICKÉ POZNÁNÍ, HISTORIOGRAFIE A PRÁCE S PRAMENY · význam historického poznání pro současnost	charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého

· historický fakt, pramen, odborná literatura (historická studie, monografie a syntéza), interpretace a historický výklad	rozlišuje historický pramen, odbornou literaturu, historický fakt a interpretaci
· písemné, obrazové, hmotné, ústní, audiovizuální a digitální prameny	rozlišuje základní druhy historických pramenů a posuzuje jejich možnosti a omezení
	zjišťuje autorství, dobu vzniku, účel, adresáta a historický kontext pramene
· proměnlivost historického poznání a multiperspektivita	porovnává různé historické interpretace a vysvětluje možné příčiny jejich odlišnosti
· základní etapy a směry vývoje historiografie	charakterizuje vybrané etapy a přístupy ve vývoji historiografie
· práce historika, formulace historické otázky a kritika pramenů	formuluje jednoduchou historickou otázku a navrhne vhodné zdroje k jejímu zkoumání
· vybrané pomocné vědy historické, zejména paleografie, diplomatika, genealogie, heraldika, sfragistika, numismatika a historická chronologie	vysvětluje význam vybraných pomocných věd historických a používá jejich základní postupy na konkrétním materiálu
· historická geografie, historická mapa a proměny prostoru	pracuje s historickou mapou a objasňuje vztah mezi prostorem a historickým vývojem
· citování pramenů a odborné literatury	správně odkazuje na použité prameny a odbornou literaturu
DĚJINNÉ KOŘENY PROBLÉMŮ A STAVU SOUČASNÉ SPOLEČNOSTI	vysvětluje historické kořeny vybraných společenských problémů současnosti
· historické kořeny současných českých, evropských a globálních problémů	propojuje lokální, národní, evropské a globální dějiny
· modernizace, industrializace, nacionalismus, ideologie a proměny společnosti	analyzuje dlouhodobé důsledky modernizace, ideologií, válek, migrací a politických převratů a změn
· demokracie, totalitní zkušenost, války, migrace, menšiny a kolektivní identita	
· historické souvislosti sociálních nerovností, regionálních rozdílů a proměn práce	posuzuje vliv minulosti na regionální identitu, sociální strukturu, vzdělávání a politickou kulturu
· Děčínsko a Ústecko jako případová studie pohraničí, industrializace, vysídlení, dosídlení a transformace	využívá Děčínsko a Ústecko jako případovou studii obecnějších historických procesů
	formuluje podložené závěry o vztahu dějin a současné společnosti v regionu
· paměť, trauma, kontinuita a diskontinuita	rozlišuje příčiny, následky, kontinuitu, diskontinuitu a změnu
· dějiny vzdělanosti, vědy, institucí a veřejného prostoru	charakterizuje přepoklady a důvody současné podoby vědeckého poznání, institucí a stavu společnosti a veškerenstva
· práce s regionálními prameny, daty a různými interpretacemi	pracuje s prameny, statistikami, mapami a odbornými interpretacemi
· vztah minulosti, veřejné debaty a současné politiky	porovnává různé výklady minulosti a jejich společenské využití
· historické kořeny environmentálních problémů a vztahu ke krajině	charakterizuje předpoklady a historické kořeny globálních i vybraných environmentálních problémů
DĚJINY VE VEŘEJNÉM PROSTORU A VLASTNÍ HISTORICKÝ VÝSTUP	vysvětluje rozdíl mezi historií jako odborným poznáním a kolektivní pamětí
· historická paměť, kolektivní paměť a politika paměti	
· památníky, muzea, výročí, názvy ulic a další podoby připomínání minulosti	analyzuje způsob, jakým je minulost zobrazována v památníku, muzeu, filmu, médiích nebo veřejné debatě
· odborný, učebnicový, popularizační a publicistický výklad dějin	rozlišuje odborný, popularizační, publicistický a ideologický výklad minulosti
· historický dokument, hraný film, literatura, podcast a digitální obsah	posuzuje věrohodnost populárně-historického a digitálního obsahu
· propaganda a ideologické využívání historie	rozpoznává historické mýty, stereotypy, manipulaci a nepřiměřené zjednodušování dějin
· historické mýty, stereotypy, zjednodušování a bulvarizace dějin	

· využívání digitálních archivů, databází a umělé inteligence	ověřuje informace získané prostřednictvím internetu nebo umělé inteligence v odborných zdrojích
· příprava kratší historické studie, pramenné analýzy, popularizačního textu, výstavy, podcasty, mapy nebo jiného výstupu	vymezí téma vlastního historického nebo popularizačního výstupu
	vyhledá a kriticky zpracuje vhodné prameny a odbornou literaturu
	vytvoří obsahově správný, logicky strukturovaný a řádně ozdrojovaný výstup
· prezentace a obhajoba vlastní práce	představí postup a výsledky své práce a reaguje na otázky a připomínky

5. 15. 16 Konverzace v německém jazyce

5. 14. 16. 1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	**Konverzace v německém jazyce**
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Předmět Konverzace v německém jazyce vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a zahrnuje obsah vzdělávacích oborů Cizí jazyk a Další cizí jazyk, které stanovuje RVP GV.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Konverzace v německém jazyce je volitelným předmětem a vyučuje se dle zájmu jako seminář ve 3. a 4. ročníku po dvou hodinách týdně. Oba semináře jsou jednoleté a jsou určené mírně až středně pokročilým zájemcům, kteří si chtějí zdokonalit své jazykové dovednosti a rozšířit slovní zásobu získanou v předmětu Německý jazyk. Studium je zaměřeno na prohloubení jazykových znalostí a na upevňování komunikativních dovedností odpovídající úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Důraz je rovnoměrně kladen na všechny jazykové dovednosti, na čtení s porozuměním, na poslech s porozuměním, na dialog, interakci i samostatný ústní projev a na písemné vyjadřování. Předmět je v rámci možností vyučován v jazykové učebně s dataprojektorem nebo v jiných učebnách s audiovizuální technikou. K dispozici jsou i učebny s interaktivní tabulí. Základním učebním materiálem jsou moderní jazykové učebnice a cvičebnice, jsou využívány audionahrávky namluvené rodilými mluvčími, filmové ukázky, didaktizované dokumenty, obrazová dokumentace, slovníky, mapy, plánky měst, internetové zdroje, časopisy, jednoduché autentické texty a další materiály vytvořené vyučujícími. Do vzdělávacího obsahu předmětu Konverzace v německém jazyce jsou integrována tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (tematické okruhy Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (tematické okruhy Žijeme v Evropě, Vzdělávání v Evropě a ve světě), Mediální výchova (tematický okruh Média a mediální produkce) a Environmentální výchova (tematické okruhy Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky).

5. 14. 16. 2 Klíčové kompetence

Kompetence k řešení problémů:	• je podporován v soutěžích v německém jazyce. • dostává dostatek námětů k samostatnému řešení úkolů a vyhledává v různých zdrojích informace vedoucí k řešení. • využívá různé přijatelné způsoby řešení standardních situací a prokazuje kreativitu při zpracovávání problémů. • využívá při práci s neznámým jazykovým materiálem podobnosti německého jazyka a jiných jazyků (cizí slova v češtině, anglické výrazy, internacionalismy). • porovnává různé jevy pomocí různých situací, textů, poslechů a obrazové dokumentace.
Kompetence komunikativní:	• používá vhodné vyjadřovací prostředky optimální pro danou situaci a dbá na formální stránku projevu. • dbá na výstižnost, srozumitelnost a logický sled v ústních i písemných projevech. • dostává dostatek možností pracovat s německými texty různé úrovně a využívá dostatek poslechových cvičení různé obtížnosti s cílem porozumět rodilým mluvčím, vyhledává v jazykovém projevu hlavní myšlenky, klíčová slova a parafrázuje podstatu sdělení a zaujímá k němu postoj. • prezentuje vlastní práce před publikem, naslouchá ostatním žákům a zapojuje se do následné diskuse. • používá informační a komunikační techniky, digitální technologie, stejně tak i neverbální projevy komunikace. • komunikuje ve dvojici i ve skupině s cílem simulovat běžné životní situace, v nichž přebírá a nacvičuje různé role.
Kompetence sociální a personální:	• spolupracuje v týmech, dbá na dodržování pravidel práce ve skupině, snaží se o navození příjemné tvůrčí atmosféry. • dodržuje pravidla slušného chování a vzájemného respektování, toleruje podporuje ostatní žáky. • nacvičuje nové role v nejrůznějších situacích a poznává sebe sama. • při prezentaci vlastní práce obhajuje vlastní stanovisko, adekvátně reaguje na dotazy spolužáků a učí se přijímat kritiku. • hodnotí sám sebe, posuzuje vlastní jazykové schopností, ale také k hodnotí výkony jiných jednotlivců či skupin.
Kompetence občanská:	• seznamuje se s reáliemi německy mluvících zemí, poznává jiné kultury, tradice a zvyky v porovnání s naším prostředím, chápe a toleruje cizojazyčné kultury a mentality. • na základě znalostí kulturních tradic a zkušeností ze zahraničních pobytů posiluje vědomí českých národních hodnot a tradic. • pracuje s texty s environmentální tematikou, hovoří o ekologických problémech a možnostech zlepšení, je motivován k pozitivnímu postoji k přírodě a životnímu prostředí. • prostřednictvím různých aktivit je veden ke zdravému životnímu stylu, řeší práva a povinnosti ve škole, simuluje krizové situace, při nichž je veden k povinnosti pomoci druhému.
Kompetence pracovní:	• plní úkoly v daném termínu a omlouvá se při jejich nezvládnutí či zapomenutí. • učí se při plnění a pravidelné kontrole úkolů systematičnosti a formuje své pracovní návyky.

Kompetence k podnikavosti:	• uvědomuje si, že naučit se německému jazyku ve škole je velkou příležitostí, která se nebude v jejich životě opakovat a že se znalost cizích jazyků může stát nezbytným předpokladem při hledání budoucího zaměstnání, nebo nezbytnou součástí jejich budoucí profese. • pracuje s různými informačními zdroji, vyhledává je a zpracovává z nich informace. • při prezentaci samostatných a týmových prací využívání digitální technologie. • pracujeme s inzeráty, píše inzeráty a odpovídá na pracovní nabídky. • nacvičuje psaní úředních dopisů, dbá na formální stránku písemného projevu. • formuje si pracovní návyky, zodpovědně přistupuje k plnění povinností, dokončení práce a dodržování termínů. • je informován o studijních a pracovních příležitostech v německy mluvících zemích (prostřednictvím nástěnek, přednášek).
Kompetence digitální:	• zapojuje se do společnosti prostřednictvím různých digitálních médií a využívá digitálního vzdělávacího prostředí. • dodržuje problematiku ochrany autorských práv a právních norem. • uplatňuje etické, ohleduplné a respektující chování v digitálním prostředí. • uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem. • využívání základy počítačové grafiky (práce s obrázky). • vyhledává potřebné informace z doporučených zdrojů a posuzuje jejich věrohodnost. • dle svých potřeb ukládání a zpracovávání informací. • sdílí data, informace a obsah s vybranými lidmi.

5. 14. 16. 3 Průřezová témata

Průřezové téma	Podtéma	KN 3. ročník	KN 4. ročník
Osobnostní a sociální výchova	Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	povahové vlastnosti, zájmy vztah ke škole a k učení, oblíbené předměty a činnosti stravovací návyky zdravotní stav, způsob života žáka vlastní módní styl denní režim žáka kulturní zájmy žáka	plánování budoucnosti, oblíbená četba
	Sociální komunikace	pozvání na oslavu rezervace místa, objednávka v restauraci rozhovor s lékařem rozhovor v obchodě, reklamace objednávka ubytování, rozhovor s recepční plánování volného času s přáteli	přijímací rozhovor objednávka, rezervace)

		pozvání přátel	
	Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů		organizace dovolené, příprava na prázdniny
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Vzdělávání v Evropě a ve světě	vzdělávací systémy	
	Žijeme v Evropě	jídla mezinárodní kuchyně	německy mluvící osobnosti
		německy mluvící osobnosti	německy mluvící města
			další německy mluvící státy
Mediální výchova	Média a mediální produkce		noviny, TV, rozhlas, PC a internet
Enviromentální výchova	Člověk a životní prostředí		ekologické chování
	Životní prostředí regionu a ČR		národní parky, chování v přírodě

5. 14.16.4 Učivo/výstupy

Konverzace v německém jazyku	KN - 3. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
osobní charakteristika – vnitřní a vnější popis	písemně nebo ústně představí svého spolužáka nebo kamaráda, popíše vzhled a nastíní povahové vlastnosti a zájmy
rodina	charakterizuje ideálního partnera
členové rodiny	podrobně charakterizuje členy své rodiny, vybere některá znamení zvěrokruhu a vyhledá v nich typické vlastnosti
rodinné oslavy	vytvoří seznam špatných a dobrých vlastností
	vyjmenuje rodinné oslavy, popíše průběh, sdělí vlastní zkušenosti
	napíše pozvánku na vybranou rodinnou oslavu
	formuluje blahopřání k různým příležitostem, vyjádří soustrast
vzdělávání	popíše školní budovu a třídu
škola, třída, učební předměty	charakterizuje některé předměty, odůvodní oblíbenost a neoblíbenost předmětů během studia
školní den	popíše svůj školní den
školní akce	vyjmenuje různé školní akce, školní události, popíše průběh jedné z nich
vzdělávací systém	srovná vzdělávací systém v ČR a v Německu
	představí své plány do budoucna
stravování	popíše přípravu libovolného pokrmu
pokrmy a nápoje	popíše svůj jídelníček během dne s použitím rozšířené SZ
stravovací návyky	srovná své stravovací návyky se zásadami zdravé výživy, pojmenuje nedostatky ve své životosprávě
stravovací zařízení	pojmenuje a srovná stravovací zařízení, formuluje výhody a nevýhody stravování v daných zařízeních
česká a německá (rakouská, švýcarská) kuchyně	telefonicky nebo emailem si rezervuje místo v restauraci
	v simulovaném rozhovoru si objedná jídlo a nápoj v kavárně / v restauraci
	pojmenuje národní/typická jídla a nápoje v ČR a představí speciality v německy mluvících zemích
vlastní bydlení	popíše okolí svého bydliště, zařízení bytu/domu a svůj pokoj

druhy bydlení venkov x město domácí práce	písemně představí své představy o bydlení (ideální bydlení)
	rozumí inzerátu s bytovou tematikou
	vysvětlí výhody a nevýhody bydlení v podnájmu/ve WG/u rodičů
	porovná život ve městě a na venkově, zhodnotí výhody a nevýhody
	pojmenuje práce v domácnosti, popíše rozdělení domácích povinností ve své rodině
zdraví a hygiena lidské tělo nemoci zdravotnická zařízení a lékaři zdravý životní styl	popíše části lidského těla a nejdůležitější orgány
	vysvětlí pojem civilizační choroby, vyjmenuje dětské nemoci a běžné úrazy
	vysvětlí důležitost sportu a tělesné výchovy pro lidské zdraví
	jmenuje různá zdravotnická zařízení a vysvětlí jejich funkci
	při řízeném rozhovoru popíše příznaky své nemoci u lékaře/ v lékárně
	vyjmenuje obsah lékárničky
	formuluje zásady zdravého životního stylu a porovná ho se svým
sportovní disciplíny sportovní zařízení sportovní akce olympijské hry, sportovci	pojmenuje a porovná některé sportovní disciplíny
	vypravuje o vlastních sportovních aktivitách, popíše sport ve škole
	vysvětlí pojem „extrémní sport“, uvede příklady a zdůvodní jejich vykonávání
	jmenuje sportovní zařízení v Děčíně
	napíše nebo přednese zprávu o libovolné sportovní akci
	shrne základní body sportovního zpravodajství na základě poslechu
	stručně pohovoří o olympijských hrách
	představí významné sportovce v ČR a v německé jazykové oblasti
móda a nakupování módní styl, oblečení možnosti a způsoby nakupování zboží reklamace	formuluje rozdíly v druzích oblečení pro různé příležitosti
	představí svůj módní styl a svůj šatník
	vyjmenuje nákupní možnosti v regionu
	porovná nákupní možnosti (tržnice, pultový prodej, hypermarket, nákup z katalogu, po internetu) a formuluje jejich přednosti a nedostatky
	jmenuje nejrůznější obchody a uvádí příklady zboží
	v rámci řízeného rozhovoru koupí vybrané zboží v obchodě
	charakterizuje typické produkty a upomínkové předměty v ČR a v německé jazykové oblasti
	napíše reklamaci na vadné zboží
služby druhy služeb ubytování a strava doprava budovy, instituce ve městě	sdělí své zkušenosti se službami v ČR
	uvede služby na poště, jmenuje další peněžní instituce
	vyjmenuje nejrůznější poskytovatele služeb a uvede služby, které nabízí
	mailem nebo telefonem si objedná ubytování v hotelu, sdělí své požadavky na ubytování, stravu a poskytované služby
	formuluje výhody a nevýhody různých způsobů dopravy, sdělí vlastní zkušenosti z cestování v ČR a v zahraničí
	popíše cestu po městě i mimo město při použití veřejných dopravních prostředků, pojmenuje budovy, stavby, části města
každodenní život všední den x víkend volný čas a zábava způsoby trávení volného času druhy koníčků	porovná průběh svého všedního dne s víkendem
	srovná režim dne na ZŠ a SŠ
	napíše seznam svých aktivit, vysvětlí, proč některé dělá rád či nerad
	v rozhovoru s přítelem se dohodne na způsobu společného trávení času, plánuje nějakou akce, odmítne jeho návrh a nabídne kompromisní řešení
	diskutuje o typicky ženských a typicky mužských koníčcích
kultura	jmenuje různá kulturní zařízení a možnosti kulturního vyžití v Děčíně

kulturní zařízení	vybere z aktuální nabídky program na večer nebo na víkend a v rozhovoru pozve kamaráda/přítele na libovolnou kulturní akci
kulturní vyžití	prezentuje svůj kulturní život, sdělí svůj vztah ke kultuře a umění
umělci a jejich díla	písemně či ústně zhodnotí kulturní představení/akci
	připraví a přednese referát nebo prezentaci o zajímavé osobnosti z německé jazykové oblasti (spisovatel, umělec atd.)

5.16 Volitelný předmět

5.16.1 Základy společenských věd 1

5.16.1.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Základy společenských věd
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Předmět Základy společenských věd navazuje na vzdělávací obor Občanský a společenskovědní základ vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Prohlubuje a propojuje poznatky z filozofie, psychologie, sociologie, politologie, práva, ekonomie, etiky, religionistiky a mediálních studií.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Předmět je určen žákům 4. ročníku a oktávy jako volitelný předmět s časovou dotací dvě hodiny týdně. Navazuje na společenskovědní učivo předchozích ročníků. Jeho cílem není opakování obecného základu jednotlivých společenských věd, ale jeho prohloubení, propojení a použití při interpretaci současné české, evropské a euroatlantické společnosti. Hlavní osu předmětu tvoří vývoj novověkého a moderního filozofického, vědeckého, politického a společenského myšlení. Prostřednictvím jednotlivých etap dějin myšlení žáci poznávají historické kořeny moderní vědy, psychologie, sociologie, politologie, ekonomie, demokracie, lidských práv, sociálního státu, médií a současných etických problémů. Učivo je uspořádáno do čtyř tematických celků, které na sebe chronologicky i obsahově navazují. Důraz je kladen na propojování filozofických a společenskovědních teorií s historickým vývojem a současnými problémy. Žáci porovnávají různé přístupy k člověku, společnosti, státu, ekonomice, vědě, morálce a médiím a posuzují jejich vliv na dnešní podobu společnosti. Výuka využívá ukázky filozofických a společenskovědních textů, historické prameny, odbornou a popularizační literaturu, statistická data, grafy, dokumentární materiály a aktuální mediální obsah. Součástí výuky jsou řízené diskuse, rozbory případových studií, práce ve skupinách, studentské prezentace a kratší samostatné výstupy. Konkrétní příklady a případové studie mohou být přizpůsobovány aktuálním společenským událostem a zájmům žáků. Při výuce jsou využívány digitální informační zdroje a podle povahy tématu také materiály projektu Jeden svět na školách. Nástroje umělé inteligence jsou používány kriticky, transparentně a s důsledným ověřováním vytvořeného obsahu.

5.16.1.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie	Definice kompetencí

Kompetence k řešení problémů:	* Volíme postupné kroky k tomu, aby se žáci nejprve naučili rozeznat problém, který může být individuální, vzhledem ke specifice našeho předmětu mívá však spíše celospolečenský ráz. * Snažíme se naučit žáky kriticky myslet, činit uvážená rozhodnutí, která budou na jedné straně schopni obhájit, na druhé straně však budou schopni vyslechnout a tolerovat názory jiných – viz níže. * Učíme žáky aktivně a smysluplně využívat získané vědomosti (mezipředmětové vztahy) i samostatně vyhledané informace. * Jedním ze základních cílů je přivést žáky k tomu, aby v dalším životě uměli reagovat na problém, se kterým se běžně setkají, nenechali se odradit neúspěchem, aby adekvátním způsobem sdělovali ostatním své názory.
Kompetence komunikativní:	* K naplnění těchto kompetencí využíváme metody a formy typické pro předmět Základy společenských věd – jako je např. diskuze, referát, prezentace zpracovaná individuálně, ve dvojicích, případně formou skupinové práce. * Vedeme žáky k tomu, aby se nebáli sdělit svůj názor, ale je nutné, aby vystihli a formulovali podstatné informace. * Učíme je zachovávat logický sled. * Vedeme žáky k tomu, aby se naučili vyslechnout a objektivně hodnotit ostatní. * Seznamujeme žáky s různými typy komunikace – verbální, nonverbální, masová apod. * Vedeme žáky k tomu, aby pracovali s moderními technologickými zdroji, dostupnými ve škole, případně i mimo ni.
Kompetence sociální a personální:	* Vedeme žáky k samostatnosti a zodpovědnosti za splněné úkoly. * Podporujeme schopnost a ochotu pomoci ostatním lidem, když pomoc potřebují. * Podporujeme zapojení žáků do jakýchkoliv forem dobrovolnictví. * Klademe důraz na takt k lidem, jakkoliv odlišným (například tolerance jiné rasy, jiného názoru, odlišné víry, tělesného či psychického postižení atd.).
Kompetence občanská:	* Učíme žáky chápat základní principy občanského soužití, respektovat přesvědčení druhých lidí, mít úctu k jiným lidem, odmítat jakoukoliv formu násilí. * Motivujeme žáky ke sledování aktuálního dění. * Podílíme se významnou měrou na vytváření právního vědomí našich žáků. * Seznamujeme žáky se základy demokratické společnosti. * Přesvědčujeme žáky o nutnosti aktivně se zapojovat do chodu společnosti.
Kompetence k podnikavosti:	* Seznamujeme žáky se základy ekonomie, vedeme je k orientaci v současném ekonomickém světě. * Usilujeme o to, aby se žáci orientovali na trhu práce a aby si uvědomovali, že se v budoucnu sami stanou jeho součástí.

Kompetence k učení:	* Vedeme žáky k osvojování si různých metod a způsobů záměrného učení, jako je např. práce s učebnicí, pamětní osvojování různých typů dat, vyhledávání a zpracovávání informací v podobě různých druhů výstupů. (Souvisí i s dalšími kompetencemi – např. k podnikavosti.) * Poskytujeme žákům informace o učení v užším i širším slova smyslu, o faktorech ovlivňujících proces učení. * Nabízíme žákům dostatek informačních zdrojů, jako je odborná literatura, internet apod., s cílem, aby se sami naučili vyhledávat informace. Rozvíjíme tím u nich nejen potřebné vědomosti, ale i dovednosti (informace vyhledat, rozlišit podstatné od nepodstatného a dále s nimi pracovat). * Vedeme žáky k dovednosti pozorovat a vyhodnocovat získané údaje tak, aby docházelo k postupné systematizaci těchto údajů (souvisí úzce s kompetencemi řešení problémů – viz dále).
Kompetence digitální:	* Vedeme žáky k vyhledávání a porovnávání informací z digitálních knihoven, databází, veřejných statistických zdrojů a médií. * Učíme je ověřovat původ, autorství, aktuálnost a věrohodnost digitálně získaných informací. * Zařazujeme práci s digitálními grafy, tabulkami, mapami a vizualizacemi společenských dat. * Vedeme žáky k rozpoznávání manipulativního obsahu, dezinformací a účinků algoritmického doporučování. * Nástroje umělé inteligence používáme jako pomocný prostředek; žáci ověřují jejich výstupy a transparentně uvádějí způsob jejich využití. * Vedeme žáky k respektování autorských práv, ochraně osobních údajů a odpovědnému jednání v digitálním prostředí.

5.16.1.3 Učivo/výstupy

Základy společenských věd	**4. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
ZROD MODERNÍHO ČLOVĚKA A VĚDECKÉHO MYŠLENÍ •renesance, humanismus a reformace	vysvětluje, jak renesance, humanismus, reformace a vědecká revoluce proměnily evropské pojetí člověka, přírody a společnosti
•vědecká revoluce a proměna obrazu světa	objasňuje vztah mezi rozvojem moderní vědy, kritikou tradičních autorit a proměnou evropské kultury
•racionalismus a empirismus	porovnává racionalismus a empirismus a vysvětluje jejich vliv na moderní vědecké poznání
•člověk jako poznávající jedinec	používá vybrané myšlenky Descarta, Bacona, Locka a dalších novověkých autorů při rozboru možností a mezí lidského poznání
	vysvětluje, jak vnímání, zkušenost, rozum, emoce a sociální prostředí ovlivňují lidské rozhodování
•individualizace, vzdělání a sekularizace	objasňuje historické kořeny moderního individualismu, důrazu na vzdělání a osobní odpovědnost
	rozlišuje náboženské, filozofické a vědecké způsoby výkladu skutečnosti a vysvětluje proces sekularizace evropské společnosti
OSVÍCENSTVÍ, MODERNÍ STÁT A OBČANSKÁ SPOLEČNOST •osvícenství a Kant	charakterizuje osvícenské pojetí rozumu, pokroku, svobody a vzdělání a vysvětluje jeho vliv na současnou společnost
	objasňuje Kantovo pojetí autonomie, odpovědnosti a morálního jednání a aplikuje je na současné etické problémy

•přirozená práva a společenská smlouva	porovnává pojetí člověka, státu a společenské smlouvy u Hobbese, Locka a Rousseaua
•dělba moci a právní stát	objasňuje vliv Montesquieuovy teorie dělby moci na moderní ústavní a demokratické systémy
•svoboda, rovnost a občanství	vysvětluje vztah přirozených práv, lidské důstojnosti, občanství a právního státu
•politické ideologie a demokracie	vysvětluje historické kořeny liberalismu, konzervatismu, socialismu a nacionalismu a rozlišuje jejich současné podoby
	propojuje filozofické a politické ideje novověku s vývojem demokracie, lidských práv a občanské společnosti v českém, evropském a euroatlantickém prostoru
PRŮMYSLOVÁ SPOLEČNOST, EKONOMIE A VZNIK SOCIOLOGIE	porovnává Smithovo a Marxovo pojetí práce, vlastnictví, trhu a společenského konfliktu
•Hegel, Smith a Marx	objasňuje Hegelovo a Marxovo pojetí dějin a jejich vliv na moderní politické a společenské myšlení
•industrializace, kapitalismus a práce	vysvětluje, jak industrializace, urbanizace a vznik tržní společnosti proměnily práci, rodinu, sociální vztahy a každodenní život
•vznik sociologie; Comte, Durkheim a Weber	vysvětluje vznik sociologie jako reakci na problémy moderní společnosti
	porovnává vybrané pohledy Comta, Durkheima a Webera na společenský řád, změnu, autoritu a racionalizaci
•sociální struktura a nerovnosti	analyzuje příčiny a důsledky sociálních nerovností, třídního rozvrstvení a rozdílných životních šancí
•Keynes, Hayek a sociální stát	porovnává přístupy Keynese a Hayeka k trhu, hospodářským krizím a úloze státu
	objasňuje vznik sociálního státu a posuzuje jeho funkce, přínosy a problémy
•modernizace a česká transformace	propojuje teorie moderní společnosti s globalizací, digitalizací práce a ekonomickou a sociální transformací Česka po roce 1989
KRIZE MODERNITY A SOUČASNÁ SPOLEČNOST	vysvětluje, jak Nietzsche, Freud a další moderní myslitelé zpochybnili představu plně racionálního a autonomního člověka
•Nietzsche, Freud a moderní psychologie	objasňuje vliv nevědomí, motivace, skupiny, autority, stereotypů a kognitivních zkreslení na jednání jednotlivce
•pragmatismus, fenomenologie a existencialismus	charakterizuje vybraná východiska pragmatismu, fenomenologie a existencialismu a používá je při reflexi svobody, odpovědnosti a smyslu lidského života
•masová společnost, ideologie a média	vysvětluje vznik masové společnosti a vztah moderních ideologií, propagandy, médií a totalitních režimů
	analyzuje vliv médií, sociálních sítí, algoritmů a ekonomiky pozornosti na identitu, rozhodování a veřejné mínění
•identita, sekularizace a společenské konflikty	objasňuje vztah mezi sekularizací, náboženskou a kulturní identitou a současnými společenskými konflikty
•české moderní myšlení	zasazuje myšlení Masaryka, Patočky a Havla a dalších vybraných osobností české filozofie do evropských souvislostí a propojuje je s otázkami demokracie, odpovědnosti a občanské společnosti
•technologie, demokracie a etika současnosti	posuzuje etické a společenské důsledky umělé inteligence, digitalizace, ochrany soukromí a technologického dohledu
	propojuje filozofické, psychologické, sociologické, politologické a ekonomické přístupy při analýze vybraného současného problému

5.16.2 Fyzika 1

5.16.2.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Fyzika 1
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Předmět je volitelný ve čtvrtém ročníku (oktávě) vyššího gymnázia a má časovou dotaci 2 hodiny týdně.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Obsahuje vzdělávací obor Fyzika. Zahrnuje v sobě zejména rozšíření témat mechanika teorie relativity, elektrický proud, termodynamika, akustika. Je určen zejména pro zájemce o studium technických oborů vysokých škol.

5.16.2.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

Kompetence k řešení problémů:	*Na modelových příkladech seznamujeme žáky s postupy řešení problémových úloh. *Přecházíme od jednoduššího problému k složitějšímu. *Nabízíme nové úlohy a problémy, u kterých mohou žáci využít naučených postupů řešení. *Podporujeme u žáků různé způsoby řešení problémových úloh, samostatné uvažování, tvořivost, pečlivost.
Kompetence komunikativní:	*Užíváme a vyžadujeme v hodinách kultivované, věcné a srozumitelné vyjadřování. *Vedeme žáky k osvojení jazyka logiky, terminologie, symboliky. *Umožňujeme žákům při diskusi na dané téma vyjádřit své myšlenky a názory.
Kompetence občanská:	*Vedeme žáky k ohleduplnosti a respektování názoru ostatních. *Podporujeme zodpovědný vztah ke studiu.
Kompetence k učení:	*Podporujeme u žáků rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení zařazováním vhodných problémových úloh. *Vytváříme u žáků zásoby nástrojů (pojmů, algoritmů, metod řešení úloh). *Vedeme žáky k třídění informací, plánování postupů. *Věnujeme pozornost dovednosti autokorekce chyb žáka. *Zadáváme úlohy vedoucí k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech i v reálných situacích.
Kompetence digitální	• samostatně vyhledává, ověřuje, kriticky hodnotí a zpracovává fyzikální informace
	• ověřuje správnost a důvěryhodnost nalezených informací, porovnává je s učebními materiály
	• používá čidla, měřící software pro fyzikální experimenty Pasco, dynamický matematický software Geogebra
	• zpracovává naměřená data pomocí kalkulátoru a tabulkového procesoru Excel (grafy, výpočty)
	• interpretuje výsledky měření v kontextu fyzikálních zákonů.
	• aplikuje počítačové simulace Phet ke zkoumání fyzikálních jevů
	• dodržuje pravidla digitální etiky a bezpečnosti, respektuje autorská práva

5.16.2.3 Učivo/výstupy

Volitelná fyzika	4. ročník

Učivo	ŠVP výstupy
Mechanika	používá fyzikální veličiny a jejich jednotky při řešení úloh,
	popíše pohyb těles pomocí kinematických veličin,
	aplikuje Newtonovy pohybové zákony při řešení praktických i teoretických úloh,
	využívá zákony zachování energie a hybnosti,
	řeší úlohy na gravitační pole a pohyb těles v gravitačním poli,
	vysvětlí rovnováhu tuhého tělesa a aplikuje moment síly,
	řeší úlohy z hydrostatiky a hydrodynamiky,
	popíše mechanické kmitání a vlnění a využívá příslušné vztahy při řešení úloh.
Molekulová fyzika a termika	vysvětlí souvislost mezi mikroskopickými a makroskopickými vlastnostmi látek,
	používá stavovou rovnici ideálního plynu,
	rozlišuje jednotlivé termodynamické děje,
	řeší úlohy na práci plynu a změny vnitřní energie,
	aplikuje první termodynamický zákon,
	řeší kalorimetrické úlohy včetně změn skupenství,
	objasní princip tepelných motorů a posoudí jejich účinnost.
Elektřina a magnetismus	popíše elektrické pole a vypočítá jeho základní charakteristiky,
	řeší elektrické obvody pomocí Ohmova a Kirchhoffových zákonů,
	určí práci, výkon a účinnost elektrických zařízení,
	vysvětlí vznik magnetického pole a jeho působení,
	objasní princip elektromagnetické indukce,
	řeší úlohy se střídavým proudem,
	vysvětlí princip transformátoru a jeho využití.
Optika	používá zákony odrazu a lomu světla,
	sestrojí obraz vznikající zrcadly a čočkami,
	řeší početní úlohy na optické soustavy,
	vysvětlí princip základních optických přístrojů,
	popíše interferenci, difrakci a polarizaci světla,
	propojí vlnovou povahu světla s pozorovanými jevy.
Kvantová fyzika	vysvětlí experimenty vedoucí ke vzniku kvantové fyziky,
	objasní fotoelektrický a Comptonův jev,
	popíše vlnově-částicový dualismus,
	porovná modely atomu,
	využívá Bohrův model při řešení jednoduchých úloh,
	interpretuje energetická spektra atomů.
Jaderná fyzika	popíše stavbu atomového jádra,
	rozlišuje druhy radioaktivního záření,
	řeší jednoduché úlohy na radioaktivní přeměny,
	vysvětlí princip štěpné řetězové reakce a termojaderné fúze,
	posoudí přínosy a rizika využívání jaderné energie.

5.16.3 Biologie 1

5.16.3.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Biologie 1
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Biologie vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Zahrnuje vzdělávací obor Biologie. V prvním, druhém a třetím ročníku integruje značnou část oboru Geologie. V prvním, ve třetím a ve čtvrtém ročníku integruje část oblasti Člověk a zdraví obor Výchova ke zdraví. Ve všech ročnících zahrnuje vybrané kapitoly z průřezového tématu Environmentální výchova. Výchova ke zdraví: * Zdravý způsob a péče o zdraví (zdravá výživa, první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách, hygiena pohlavního styku, hygiena v těhotenství). * Změny v životě člověka a jejich reflexe (změny v období adolescence, péče o reprodukční zdraví, metody asistované reprodukce, její biologické aspekty). * Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence (civilizační choroby, poruchy příjmu potravy, choroby přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy, stres a způsoby jeho zvládání, důsledky stresu v oblasti fyzického a duševního zdraví). Geologie: Složení, struktura a vývoj Země (geologická historie Země). * Geologické procesy v litosféře (magmatický proces, zvětrávání a sedimentační proces, metamorfní procesy). Voda (povrchové vody) * Člověk a anorganická příroda (interakce mezi přírodou a společností) V prvním ročníku má biologie časovou dotaci 3 hodiny týdně, z toho jednu hodinu jednou za 14 dní na laboratorní práce. Ve druhém ročníku má biologie časovou dotaci 2 hodiny týdně. V třetím ročníku má biologie časovou dotaci 3 a2 hodiny týdně střídavě. Ve čtvrtém ročníku je předmět volitelný s časovou dotací 2 hodiny týdně. Laboratorní práce probíhají s půlenými třídami. Celková hodinová dotace na vyšším stupni gymnázia včetně integrovaných oborů je 9,5 hodiny týdně. Výuka probíhá většinou v učebně biologie (vybavena nástěnnými obrazy, didaktickou technikou, sbírkovým materiálem). Laboratorní práce se uskutečňují v dobře vybavené biologické laboratoři (mikroskopy, lupy, odborná literatura). Výuka je vhodně doplněna exkurzemi (NM Praha, Hrdličkovo muzeum, ZOO Praha nebo Liberec, Botanická zahrada v Praze a Liberci). Využíváme počítačovou techniku, výukové programy, vlastní i studentské prezentace. Vyučující i žáci mohou využívat poměrně bohatou nabídku odborné literatury

5.16.3.2 Průřezová témata

Podtéma	**4.**
Problematika vztahů organismů a prostředí	Ekologie a ochrana životního prostředí

Člověk a životní prostředí	Biosféra a člověk Ochrana životního prostředí
Životní prostředí regionu a České republiky	Ochrana životního prostředí

5.16.3.3 Učivo/výstupy

Biologie	**4. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
Strunatci taxonomie, fylogeneze jednotlivých skupin strunatců, významní zástupci	• charakterizuje typické znaky podkmenů, tříd, řádů a významných zástupců kmene strunatců
	• vyvodí evoluční změny a důležité adaptace orgánových soustav
	• pozná a zařadí zástupce jednotlivých taxonů kmene strunatců
Genetika Genetika mnohobuněčných organismů	• vysvětlí a aplikuje Mendelovy zákony při řešení monohybridního a dihybridního křížení
	• řeší příklady dědičnosti znaků vázaných na pohlaví a stanovuje prognózu
	• vysvětlí principy genových interakcí
	• řeší jednoduché příklady epistatických, inhibičních, komplementárních a duplicitních interakcí
	• objasní podstatu polygenních znaků a vyjádří intenzitu fenotypového projevu těchto znaků
	• objasní genetické zákonitosti vazby genů a význam těchto poznatků pro mapování genomu organismů
	• řeší jednoduché příklady vazeb genů
	• objasní principy a důsledky mimojaderné dědičnosti
Genetika populací	• řeší jednoduché příklady pomocí Hardyho-Weinbergova zákona
Genetika člověka	• uvede příklady dědičných chorob člověka a řeší příklady s prognózou
	• vyhodnotí základní typy rodokmenů a využívá je při řešení příkladů
	• vysvětlí rizika vyplývající z příbuzenské hybridizace
Aplikovaná genetika	• objasní principy klasických šlechtitelských metod
	• uvede příklady praktického využití metod genového inženýrství a jejich přínos pro člověka
	• objasní podstatu procesu klonování, sekvenování a polymerázové řetězové reakce
	• uvede příklady GMO a diskutuje o přínosu a rizicích genetické modifikace organismů
Molekulární genetika – regulace exprese genu	• objasní základní principy regulace exprese genu
	• vysvětlí základní principy operonové teorie (lac operon)
	• popíše posttranskripční procesy v buňce
	• uvede základní rozdíly mezi expresí jednoduchých a složených strukturních genů
Ekologie a ochrana životního prostředí Ekologie společenstev a ekosystémů	• charakterizuje základní typy společenstev
	• popíše strukturu společenstva
	• charakterizuje základní typy ekosystémů
	• porovná poměry v přirozeném a umělém ekosystému

	• uvede příklady vztahů v ekosystémech – potravní řetězce
	• vysvětlí tok látek v ekosystémech – potravní pyramida
	• popíše cyklus vody, dusíku a oxidu uhličitého v biosféře
	• vymezí výskyt biomů na Zemi a vybrané charakterizuje
Biosféra a člověk	• uvede příklady vlivu člověka na ŽP v historii
	• objasní pojem globální změny, globální problémy lidské populace
	• vysvětlí příčiny vzniku ozonových děr a jejich důsledky pro člověka a životní prostředí
	• vysvětlí podstatu skleníkového efektu a jeho důsledky pro člověka a životní prostředí
	• charakterizuje příčiny, projevy a možné dopady poškození různých ekosystémů
	• objasní souvislosti mezi růstem lidské populace a vymírání určitých druhů organismů
	• objasní vzájemnou provázanost ochrany druhů s ochranou jejich přirozeného prostředí
	• uvede příklady civilizačních chorob spojených se znečišťováním prostředí
Ochrana životního prostředí	• uvede základní znečišťovatele vody, půdy a atmosféry
	• navrhne opatření omezující znečišťování ovzduší, půdy a povrchových a podzemních vod a procesy rekultivace
	• uvede příklady činností, kterými lze snížit čerpání neobnovitelných zdrojů energie a surovin
	• uvede příklady alternativních, obnovitelných zdrojů energie a surovin
	• uvědomuje si nutnost šetrnosti k přírodě
	• uplatňuje některé principy ochrany i v běžném životě
	• uvede příklady institucí řešících problematiku ochrany životního prostředí v ČR i ve světě
	• uvede příklady chráněných území v ČR
	• zná problematiku ochrany přírody v NP České Švýcarsko a CHKO Labské pískovce, České středohoří a Lužické hory
Digitální kompetence	• vyhledává online řešené příklady z genetiky a řeší je
	• vyhledává vizualizace a videa popisující genetické a ekologické procesy

5.16.4 Chemie 1

5.16.4.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Chemie 1
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Chemie je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda, která zahrnuje vzdělávací obor Chemie.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Do předmětu jsou integrovány vybrané kapitoly oboru Geologie, z oboru Výchova ke zdraví ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Předmět Chemie zahrnuje kapitoly z průřezového tématu Environmentální výchova. Geologie: Složení, struktura a vývoj Země Geologické procesy v litosféře Voda

Název předmětu	Chemie 1
	Výchova ke zdraví: Zdraví způsob života a péče o zdraví Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Ochrana člověka za mimořádných událostí V prvním ročníku je chemie vyučována 2 hodiny týdně. Ve druhém ročníku je dotována 3 hodinami, z toho jednou hodinou na laboratorní práce jednou za 14 dní. Ve třetím ročníku má chemie časovou dotaci 2,5 hodiny týdně, z toho jednu hodinu na laboratorní práce jednou za 14 dní. Ve 4. ročníku je předmět volitelný s časovou dotací 2 hodiny týdně. Celková hodinová dotace včetně integrovaných oborů je 9,5 hodiny týdně. Teoretická výuka probíhá v učebně, pravidelně je využívána didaktická a počítačová technika a výukové programy. Laboratorní práce se konají v dobře vybavené chemické laboratoři s půleným počtem žáků. Žáci se spolupodílejí na vytváření nástěnkových a počítačových prezentací, které se také využívají k výuce.

5.16.4.2 Průřezová témata

Podtéma	**4.**
Člověk a životní prostředí	Zdroje uhlovodíků Plasty

5.16.4.3 Učivo/výstupy

Chemie	**4. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
Enzymy a biochemické děje struktura, vlastnosti a funkce enzymů, vztahy v intermediárním metabolismu, anabolismus, katabolismus, ATP, metabolické dráhy sacharidů, proteinů a lipidů	• klasifikuje enzymy a vysvětlí podmínky účinku a funkce v organismu
	• popíše základní metabolické přeměny v organismu a úlohu ATP při přenosu energie v buňce
	• na základě schémat popíše průběh ß-oxidace mastných kyselin, dýchání, kvašení, glykolýzy
	• objasní základní vztahy mezi jednotlivými drahami v intermediárním metabolismu
Chemické výpočty	• správně používá symboly fyzikálních a chemických veličin a jejich jednotky (látkové množství, molární hmotnost, molární objem, hmotnostní a objemový zlomek, molární a hmotnostní koncentrace)
	• řeší obtížnější příklady
	• řeší výpočty z chemických rovnic
	• využívá řešení chemických výpočtů v praktických i teoretických příkladech (příprava roztoků, analytická chemie apod.)
	• vyhledává hodnoty veličin v chemických tabulkách
Reakční kinetika rychlost a průběh chemických reakcí, faktory ovlivňující rychlost reakce	• řeší složitější příklady na výpočet rychlosti reakce
	• aplikuje znalosti o faktorech ovlivňujících rychlost chemické reakce (koncentrace látek, teplota, povrch, katalyzátory)
Chemická rovnováha	• aplikuje obecné znalosti na konkrétních chemických reakcích

chemická rovnováha v acidobazických, redoxních, komplexotvorných a srážecích reakcích	• klasifikuje základní druhy chemických rovnováh
	• popíše acidobazické rovnováhy, disociační konstanty kyselin a zásad a jejich význam pro dané látky (síla kyselin a zásad atd.)
	• zapíše rovnici autoprotolýzy vody, odvodí iontový součin vody a pH
	• vysvětlí podstatu hydrolýzy solí, odvodí acidobazický charakter solí
	• zná využití acidobazických reakcí v chemické praxi a běžném životě
	• vysvětlí podstatu redoxních dějů a správně používá pojmy redukce, oxidace, redukční a oxidační činidlo
	• vyčíslí složitější redoxní reakce (synproporcionace, disproporcionace)
	• využívá znalost Beketovovu řadu k řešení základních redoxních reakcí
	• vymezí a správně používá pojmy elektrolytická disociace, elektrolyt
	• zapíše rovnovážné konstanty redoxních dějů a popíše její zvláštnosti
	• vysvětlí podstatu redoxních změn na praktických příkladech (galvanický článek, elektrolyzér) a jejich význam v chemické praxi
	• popíše srážecí reakce a uvede příklady rozpustnosti různých látek
	• zapíše součin rozpustnosti libovolné reakce a z jeho hodnoty vyvodí a popíše charakter srážecí rovnováhy
	• vyvodí rozpustnost látky v daném rozpouštědle z hodnot součinu rozpustnosti
	• popíše význam srážecích reakcí v chemické praxi i v běžném
	• popíše komplexotvorné reakce a používá správné názvy komplexních sloučenin
	• zapíše vztah pro konstantu stability komplexu a z její hodnoty vyvodí patřičné závěry
	• popíše význam komplexních sloučenin v chemické praxi a v jiných odvětvích (cheláty)
Zdroje uhlovodíků	• popíše zdroje, metody těžby a zpracování uhlovodíků
přírodní zdroje uhlovodíků – fosilní a recentní (těžba a zpracování)	• charakterizuje paliva fosilní a recentní
alternativní zdroje a výroby	• uvědomí si základní globální problémy Země, potřebu šetrného využívání zdrojů
	• s pomocí internetu a literatury vyhledá informace o alternativních způsobech získávání uhlovodíků (biomasa, syntézní plyn, …)
	• definuje indukční a mezomerií efekt, vysvětlí jejich vliv na reaktivitu chemických látek
Syntetické makromolekulární látky	• klasifikuje polymerní látky, objasní jejich strukturu
klasifikace podle typu chemické reakce:	• charakterizuje vlastnosti, surovinové zdroje, význam a použití
a) polymerace – PE, PP, PS, PVC, PTFE, PMMA, PMAC, PAN	• prezentuje základní typy plastů a jejich využití (PE, PS, PVC, PAN, PUR)
b) polykondenzace – PES, PAD, fenoplasty, aminoplasty, epoxidy, polykarbonáty	• uvede a popíše vliv polymerů na životní prostředí
c) polyadice – PUR	• s pomocí internetu a literatury vyhledá a prezentuje biologicky odbouratelné alternativní polymery

Digitální kompetence	• využívá kalkulátor pro chemické výpočty (součin rozpustnosti, pH, rychlost reakce) • tvoří digitální studijní přehledy • vyhledává řešené i neřešené příklady na téma chemické rovnováhy • pomocí AI procvičuje výpočty a ověřuje správnost jejich řešení

5.16.5 Dějepis 1

5.16.5.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	Dějepis 1
Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Dějepis vychází z obsahu vzdělávacího oboru **Dějepis** vzdělávací oblasti **Člověk a společnost** z RVP G.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Předmět integruje vybrané tematické okruhy průřezových témat: Výchova k myšlení v evropských souvislostech * Globalizační a rozvojové procesy * Žijeme v Evropě * Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce Multikulturní výchova * Základní problémy sociokulturních rozdílů * Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci s lidmi z různého kulturního prostředí Environmentální výchova * Člověk a životní prostředí Mediální výchova * Média a mediální produkce * Role médií v moderních dějinách Předmět se vyučuje v prvním až třetím ročníku v této časové dotaci: První ročník a kvinta 2 hodiny Druhý ročník a sexta 2 hodiny Třetí ročník a septima 3 hodiny Ve čtvrtém ročníku (oktávě) nabízíme dějepis jako volitelný předmět s dvouhodinovou dotací. Učivo je zaměřeno na klíčové okamžiky našich novodobých dějin. V hodinách se snažíme vést žáka k pochopení dějinných procesů, které ovlivňovaly a ovlivňují vývoj lidské společnosti. Záměrem výuky je podat ucelený obraz vývoje společnosti od jejího počátku do konce dvacátého století s důrazem na národní dějiny. Výklad dějin se soustředí na hledání souvislostí a vzájemných vztahů převážně v evropském kontextu. Vedeme žáky k poznání, že historie není uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, vysvětlujeme žákům, že smyslem výuky historie na naší škole není jen předávání znalostí z historické vědy, ale především orientace v minulosti s využitím pro pochopení současnosti. Ve výuce jsou využívány dobové prameny nejen písemné povahy, ale i audionahrávky a filmové dokumenty, toto platí především pro integrovanou hodinu dějepisu ve čtvrtém ročníku. Výuka probíhá v kmenových učebnách, využíváme rovněž učeben vybavených výpočetní technikou. Součástí výuky jsou historické exkurze, často kombinované s literárními, směřované do hlavního města Prahy, jejichž smyslem není však jen

Název předmětu	Dějepis 1
	seznámení s historickými pamětihodnostmi, ale dokreslení výkladu o našich národních dějinách. Běžná výuka povinného předmětu poskytuje prostor i pro to, aby se žáci zapojovali do mimo vyučovacích aktivit.

5.16.5.2 Klíčové kompetence rozvíjené v předmětu

	Žák…
Kompetence k řešení problémů:	• při řešení problému vhodně argumentuje, je schopen obhájit svá rozhodnutí, příp. přijmout názor ostatních. • nevnímá události izolovaně a popisně, zvažuje příčiny i důsledky událostí. • poznání historie propojuje se současností.
Kompetence komunikativní:	• je schopen prezentovat poznatky a názory před ostatními. • používá oborovou terminologii, vyjadřuje se přesně a výstižně, v logickém sledu, využívá prostor k diskusi a respektuje pravidla diskuse, obhajuje svůj názor, argumentuje. využívá k získávání, ale i předávání poznatků i moderní komunikační prostředky a technologie, sdílí výsledek svého bádání, při prezentování se pokouší spolupracovat se spolužáky.
Kompetence sociální a personální:	• zároveň si uvědomuje zodpovědnost za práci, kterou odvádí sám jako jednotlivec, v případě potřeby pracuje v týmu. • uvědomuje si výhody lidské spolupráce v historii a porovnává je s dopady období, kdy jsou mezilidské vztahy vážně narušeny a vedou ke konfliktům. • je schopen rozpoznávat myšlenky a činy, které do společnosti zasévají nenávist a zlobu, preferuje demokratické principy.
Kompetence občanská:	• zná, respektuje, chrání, oceňuje, případně i spoluvytváří naše tradice a kulturní a historické dědictví. • zvažuje klady a zápory různých forem soužití lidí, umí posoudit význam moderní občanské společnosti, dle svých možností se podílí na jejím fungování. • respektuje různé názory a hodnoty ostatních lidí.
Kompetence k podnikavosti:	• popíše základní principy kapitalistické společnosti, charakterizuje důsledky společenské, ekonomické i dopady na přírodní prostředí, porovná je s dnešní dobou. • seznamuje se s historií technologií, jež vedly ke vzniku a dalšímu rozvoji civilizace. • hledá pro dosažení cíle různé cesty a rozhoduje se pro optimální variantu řešení. • při přípravě vlastních vystoupení ctí autorská práva, cituje.
Kompetence k učení:	• aktivně používá příslušnou dějepisnou terminologii, objasňuje si nové a nejasné pojmy s využitím slovníku, učebnice i digitálních informačních zdrojů. • odliší faktické sdělení od názoru. • pracuje nejen s verbálními informacemi, ale využívá i jiné zdroje (např. mapy, grafy, diagramy) a dokumenty (videozáznamy, obrazy), získané informace kriticky hodnotí. • preferuje multiperspektivní pohled na poznávání historie, použité zdroje informací porovnává z hlediska jejich věrohodnosti.

5.16.5.3 Průřezová témata

Podtéma	4.
Žijeme v Evropě	Zrod české politiky – evropské kulturní kořeny a hodnoty Vznik samostatného Československa – evropské kulturní kořeny a hodnoty, významní Evropané Konec československé demokracie – evropské kulturní kořeny a hodnoty Pokus o demokratizaci – evropské kulturní kořeny a hodnoty Obnova demokracie u nás – významní Evropané
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	Zánik samostatného Československa
Role médií v moderních dějinách	Obnova demokracie u nás

5.16.5.4 Učivo/výstupy

Dějepis 1	4. ročník
Učivo	**ŠVP výstupy**
Zrod české politiky Rok 1848 • pád metternichovského systému • revoluce 1848 v Evropě s důrazem na české země • sněm ve Frankfurtu a František Palacký • revoluce v Praze • zrušení roboty, poddanství Česká politika druhé poloviny 19. století • ústavnost, cesta k národnímu vyrovnání • zrod dualismu • pokus o rakousko-české vyrovnání • boj o volební právo	• popíše společensko-politické příčiny revoluce v Evropě i u nás
	• porovná průběh revoluce, stanoví společné i odlišné cíle jednotlivých národů
	• vysvětlí význam revoluce pro Čechy i ostatní země rakouské monarchie, analyzuje aspekty politicko-nacionálního dopadu revoluce
	• charakterizuje rok 1848 jako počátek české občanské společnosti
	• vysvětlí emancipační proces českého národa v souvislosti s formováním jeho politické scény
	• posoudí důsledky rakousko-uherského vyrovnání pro existenci habsburské monarchie i pro Čechy
	• definuje politiku pasivní i aktivní opozice, určí její dopad na českou společnost
	• prokáže znalost ekonomického i kulturního zázemí daného období, zhodnotí vliv na národní sebeuvědomění Čechů
Vznik samostatného Československa Rok 1914 • české země po vypuknutí první světové války • český válečný odboj, legie Rok 1918 • 28. říjen, vznik Československé republiky • Tomáš Garrigue Masaryk • počátky první republiky	• objasní pozici Čechů v rakouské monarchii na počátku první světové války
	• určí základní složky československého odboje a podtrhne jeho dualitu
	• vymezí počátky činnosti československých legií, jmenuje organizátory těchto zahraničních branných uskupení
	• prokáže znalost událostí 28. října 1918 v Praze
	• vysvětlí roli zahraničního odboje, zejména pak TGM, při formování ČSR
	• uvede tzv. muže 28. října, doloží politickou dráhu některých z nich
	• popíše principy parlamentní demokracie první republiky
	• charakterizuje osobnost TGM jako významného demokrata a politika světového měřítka
	• identifikuje stěžejní problémy nově vzniklého státu s důrazem na národnostní složení ČSR

Dějepis 1	4. ročník
Zánik samostatného Československa Rok 1938 • karlovarský program • mobilizace • Mnichovská dohoda • druhá republika Rok 1939 • 15. 3. 1939 • protektorát Čechy a Morava • Židé v protektorátu	• popíše nacionální snahy sudetských Němců, uvede je do souvislosti s hospodářskou krizí i nástupem Hitlera k moci v Německu
	• vysvětlí české defenzivní pokusy a analyzuje prostředky obrany
	• analyzuje mnichovský diktát a zhodnotí jej jako prohru české diplomacie
	• objasní společenskou i ekonomickou situaci v Čechách po přijetí mnichovské dohody, popíše morální dopad na český národ
	• objasní události z 14. a 15. března 1939, jež znamenaly konec české demokracie a samostatnosti
	• charakterizuje společenské změny v Čechách po ustanovení protektorátu
	• posoudí dopad protektorátního režimu na českou kulturu
	• zhodnotí situaci českých Židů před podepsáním protektorátu a po něm
Konec československé demokracie Rok 1945 • košický vládní program • pražské povstání • konec druhé světové války v Československu • odsun sudetských Němců Rok 1948 • únorový převrat 1948 • volby a nová ústava	• uvede základní teze košického vládního programu, zhodnotí jeho dopad na československou poválečnou politickou scénu a ekonomiku
	• popíše průběh a výsledky pražského povstání
	• vymezí stěžejní momenty geneze česko-německých vztahů, uvede události, které vedly k vysídlení Němců z ČSR
	• zhodnotí odsun sudetských Němců z hlediska politického, ekonomického, společenského i etického
	• uvede hlavní změnu v oblasti zahraniční politiky poválečného Československa v kontextu evropského vývoje a posoudí její dopady na vnitřní život republiky
	• analyzuje na základě výsledků voleb rozložení politických sil, posoudí plány komunistů na převzetí moci a zhodnotí jejich realizaci
Pokus o demokratizaci Rok 1968 • pražské jaro 1968 • A. Dubček, „socialismus s lidskou tváří“ • příchod vojsk Varšavské smlouvy, cesta k normalizaci	• charakterizuje počátek šedesátých let jako období uvolňování společenského a kulturního života
	• popíše příčiny, průběh a důsledky reformního roku 1968
	• vysvětlí události roku 1968 jako pokus o demokratizaci české společnosti, zhodnotí jejich výsledek
Obnova demokracie u nás Rok 1977 • Charta 77 • reakce na Chartu Rok 1989 • 17. listopad 1989 • sametová revoluce • Václav Havel Rok 1993 • cesta k rozdělení Československa • vznik České republiky	• popíše vznik Charty 77 a uvede osobnosti, které se na něm podílely
	• objasní dopad této listiny pro její signatáře a ohlas, jehož se dočkala v Čechách i v zahraničí
	• charakterizuje společensko-historické pozadí daného období
	• posoudí příčiny zhroucení komunistického režimu v ČSR
	• popíše události v Praze 17.11. 1989 a uvede je do souvislosti s děním do konce roku 1989
	• zhodnotí důsledky pádu totalitního režimu u nás
	• zhodnotí osobnost Václava Havla coby literáta a demokrata
	• charakterizuje společenskou situaci, která vedla k rozdělení ČSR
	• orientuje se v dobových politických strukturách

5.16.6 Zeměpis 1

Oblast	Volitelné vzdělávací aktivity
Charakteristika předmětu	Předmět Zeměpis volitelný předmět vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Předmět je určen jako volitelný ve čtvrtém ročníku (oktávě) s časovou dotací 2 hodiny týdně. Prohlubuje znalosti ze oblasti Zeměpisu a připravuje studenty k případnému úspěšnému složení maturitní zkoušky. Věnuje se tématům mimoevropských regionů (Afrika, Angloamerika, Latinská Amerika, Austrálie a Oceánie, Antarktida a Asie) s užším zaměřením na problémové oblasti.

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Definice kompetencí**
Kompetence k řešení problémů:	* Zadáváme žákům problémové otázky a úkoly a vedeme výuku tak, aby žáci sami hledali na základě osvojených poznatků řešení problému. * Motivujeme žáky k tomu, aby se nebáli říct vlastní názor na danou problematiku. * Vedeme žáky v diskuzi k tomu, aby nakonec sami našli správné řešení. * Předkládáme žákům geografické číselné údaje s cílem vymezit limity jevu a učíme je číselnému odhadu. * Zajímáme se o náměty a zkušenosti žáků a snažíme se jich využít v naší společné práci. * Využíváme problémových úloh testů ze Zeměpisných olympiád a dalších zdrojů (testů). * Na zeměpisné vycházce nebo exkurzi zadáváme žákům úkoly, které propojují teoretické poznatky s praxí. * Spolu se žáky řešíme případné problémy s kázní a vedeme je k zodpovědnosti za vlastní chování.
Kompetence komunikativní:	* Dáváme žákům prostor pro prezentaci a obhajobu vlastních názorů a umožňujeme jim tak formulovat a vyjadřovat své myšlenky. * Dbáme na to, aby se žáci vyjadřovali výstižně a v logickém sledu (při ústních referátech, prezentaci výsledků projektů a skupinových prací, vlastních zážitků z cestování apod.). * Nabízíme žákům ve výuce dostatek možností naslouchat promluvám druhých žáků a vhodně na ně reagovat (obhajovat názory, argumentovat). * Zařazujeme samostatná i skupinová vystoupení žáků před třídou (referáty, počítačové prezentace, projekty) a učíme je tak vystupovat před kolektivem. * Nabízíme žákům různé textové a obrazové materiály v tištěné i elektronické podobě, animace a videa jako prostředek k rozvoji komunikativních schopností. * Vyžadujeme odevzdávání písemných prací (referátů, úkolů) v elektronické podobě.

Kompetence sociální a personální:	* Budujeme přátelskou atmosféru ve třídě, podporujeme snahu žáků o dobré výsledky při studiu, pochvalou a uznáním žáky motivujeme k další práci. * Oceňujeme a podporujeme talenty - nabízíme účast v Zeměpisné olympiádě a na zájmových dobrovolných akcích (besedy, přednášky…) ve škole i mimo školu. * Respektujeme osobnost žáka a přistupujeme k němu vždy s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. * Vedeme žáky k ohleduplnosti v chování a v jednání s jinými lidmi. * Vedeme žáky k respektování rozdílnosti lidí, ras, národů, příslušníků různých náboženství apod. (rozmanitost světa znamená rozdíly mezi lidmi, ale současně i jejich rovnost). * Tyto principy podporujeme i v rámci třídy a školy a využíváme přitom zkušeností žáků jiných národností. * Zařazujeme do výuky úkoly a projekty v podobě skupinového vyučování a učíme tak žáky přijímat různé role a spolupracovat.
Kompetence občanská:	* Vedeme žáky k respektování dohodnutých pravidel při vyučování a umožňujeme jim tato pravidla spoluvytvářet. * Seznamujeme žáky s živelními katastrofami (povodně, zemětřesení, tsunami, sopečná činnost) a vedeme je ke schopnosti vyhledat či poskytnout pomoc a chovat se zodpovědně. * Seznamujeme žáky s formami pomoci lidem v oblastech postižených přírodní katastrofou a trvalou chudobou a snažíme se rozvíjet jejich empatii a solidaritu s jinými lidmi. * Vedeme žáky k chápání pojmu lidská práva a předkládáme jim příklady jejich porušování v různých oblastech světa. * Na příkladech různých politických systémů zdůrazňujeme principy demokracie a její přednosti proti jiným formám vlády. * Učíme žáky rozpoznávat nebezpečí nepromyšlených zásahů člověka do přírody a vedeme je k myšlení v globálních souvislostech (trvale udržitelný rozvoj, spolupráce občanů na jeho udržení). * V rámci učiva o ČR a Evropě posilujeme u žáků vědomí našich národních hodnot a tradic a evropanství. * Seznamujeme žáky s místní oblastí a vedeme je k zájmu o vlastní město a jeho okolí.
Kompetence k podnikavosti:	* Vedeme žáky k plnění všech zadaných úkolů, vyžadujeme jejich splnění v dohodnutém termínu a kvalitě. * Vedeme žáky k pečlivosti a systematičnosti při plnění úkolů. * Učíme žáky používat základní geografické pomůcky a přístroje (mapy, buzoly, přístroje GPS, tištěné a obrazové materiály). * Rozvíjíme u žáků potřebu žít a pracovat v čistém a zdravém prostředí. * Rozvíjíme u žáků dovednost vyhledávat a zpracovávat různé informace a vytvářet výstupy v písemné, ústní a elektronické podobě. * Vysvětlujeme žákům, že podnikání a ekonomický rozvoj společnosti má ekologické limity a obě složky krajiny by měly být v rovnováze. * Nabízíme žákům možnost využít znalostí a dovedností z našeho oboru při přípravě na budoucnost a seznamujeme je s možnostmi profesního uplatnění, které dává geografie.

Kompetence k učení:	* Vedeme žáky k pochopení obecných zákonitostí v krajinné sféře a k jejich aplikaci v daném regionu (místní oblasti). * Předkládáme žákům učivo v širších souvislostech tak, aby pochopili rozmanitost světa a naučili se vnímat ho komplexně. * Nabízíme žákům dostatek spolehlivých informací, které jim v budoucnu pomohou k objektivnímu rozhodování a posuzování problémů světa. * Vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací, k jejich kritickému posouzení a využití v praktickém životě. * Vedeme žáky k důsledné práci s mapou - rozvíjíme jejich schopnost orientovat se v různých typech map včetně map v elektronické podobě. * Předkládáme žákům různé texty, grafy, tabulky, fotografie atd. a necháme je vyvozovat z nich závěry. * Rozvíjíme u žáků schopnost pracovat s moderní digitální technikou (přístroje GPS, digitální fotoaparáty, interaktivní tabule, vyhledávání geografických informací na internetu, moderní způsoby tvorby map - GIS). * Zadáváním referátů, projektových prací a různých úkolů rozvíjíme u žáků tvořivost i schopnost třídit a vyhodnocovat informace. * Klademe důraz na aktuální domácí i zahraniční dění a motivujeme žáky ke sledování vývoje ve světě i v ČR. * Propojujeme teoretickou výuku s praktickým poznáváním našeho regionu. * Vedle klasické výuky nabízíme žákům i různé exkurze, přednášky a projekty, které je aktivní a zábavnou formou seznamují s geografickou problematikou. * Seznamujeme žáky s prameny geografických informací (odborné geografické i populárně vědecké časopisy, televizní pořady, rozhlas). * Vedeme žáky k objektivnímu posouzení vlastních znalostí a dovedností i výkonů ostatních spolužáků.

Zeměpis	**4. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
Aktuální problémy Afriky	· Popíše hlavní příčiny a důsledky válek a konfliktů v Africe.
· geografická charakteristika regionu	· Objasní proces desertifikace a zhodnotí dopady sucha na přírodní a lidské systémy v Africe.
· dezertifikace a sucha	· Identifikuje hlavní druhy nemocí, které trápí africkou populaci, a posoudí možnosti prevence.
· nemoci	· Uvede příklady ztráty biodiverzity v Africe a navrhne způsoby její ochrany.
· ztráta biodiverzity	· Vysvětlí komplexnost problematiky chudoby a analyzuje její projevy na kontinentu.
· války a konflikty	· Charakterizuje projevy a mechanismy novodobé kolonizace v afrických zemích.
· chudoba	· Porovná sociální a ekonomické ukazatele vybraných afrických států.
· novodobá kolonizace	· Rozliší základní geografické charakteristiky vybraných afrických států.
vybrané státy Afriky (Nigérie, JAR, Egypt, Dem. rep. Kongo)	· Prezentuje klíčové politické a hospodářské rysy Nigérie.
	· Srovná socioekonomickou situaci v Jihoafrické republice s ostatními vybranými státy.

	· Zhodnotí výzvy a příležitosti Egypta pro jeho další rozvoj.
	· Popíše aktuální problémy Dem. rep. Kongo a možnosti, jak jim čelit.
Aktuální problémy Latinské Ameriky	· Rozliší hlavní typy reliéfu Latinské Ameriky a zhodnotí jejich vliv na rozmístění obyvatelstva a hospodářské aktivity.
· geografická charakteristika regionu	· Analyzuje vliv rozmanitého klimatu Latinské Ameriky na zemědělství a zhodnotí jeho dopady na ekonomiku a způsob života obyvatel v různých regionech.
· Odlesňování Amazonského pralesa	· Popíše hlavní oblasti výskytu nerostných surovin v Latinské Americe a vysvětlí jejich význam pro hospodářství regionu
· El Nino	· Identifikuje klíčové oblasti s vysokou biodiverzitou a uvede příklady ohrožených druhů a ekosystémů
· sociální nerovnosti a chudoba	· Porovná způsob hospodaření v různých částech Latinské Ameriky v souvislosti s klimatickými vlivy
· drogová problematika a organizovaný zločin	· Objasní příčiny a důsledky odlesňování Amazonského pralesa na lokální i globální úrovni
· politická nestabilita a dědictví autoritářských režimů	· Vysvětlí podstatu klimatického jevu El Niño a analyzuje jeho specifické projevy a dopady
· slumy a neformální osídlení ve velkoměstech	· Popíše současnou skladbu obyvatelstva Latinské Ameriky v kontextu historických souvislostí
vybrané státy Latinské Ameriky (Brazílie, Mexiko, Argentina, Kolumbie)	· Vysvětlí fungování drogových kartelů a zhodnotí jejich vliv na společnost a politiku v regionu
Karibská oblast	· Popíše projevy politické nestability a porovná dopady různých autoritářských režimů na vývoj vybraných zemí
	· Charakterizuje vznik a fungování slumů ve velkých městech Latinské Ameriky a navrhne možná řešení
	· Charakterizuje přírodní a společenské podmínky vybraných států Latinské Ameriky
	· Porovná socioekonomický vývoj Brazílie a Argentiny s ohledem na jejich historické a politické kontexty
	· Prezentuje hlavní geografické a kulturní charakteristiky Mexika
	· Zhodnotí vliv drogové problematiky na politickou a ekonomickou situaci v Kolumbii.
	· Charakterizuje základní geografické rysy Karibské oblasti
	· Uvede hlavní přírodní a sociální problémy Karibské oblasti
Aktuální problémy USA a Kanady	· Porovná polohu a rozlohu Kanady a USA
· geografická charakteristika	· Popíše přírodní podmínky USA a Kanady a vysvětlí jejich vliv na rozmístění populace
· přírodní katastrofy	· Identifikuj oblasti ohrožené specifickými přírodními katastrofami (hurikány, tornáda, zemětřesení, lesní požáry)
· přírodní podmínky a jejich využití	· Analyzuje příčiny a důsledky těchto katastrof
· multikulturalismus a imigrace	· Popíše způsoby využívání přírodních zdrojů (zemědělství, lesnictví, těžba nerostných surovin) a jejich ekonomický význam
· sociální nerovnosti	· Diskutuje o udržitelném hospodaření s přírodními zdroji
· politický systém USA	· Charakterizuje historické vlny imigrace do USA a Kanady a jejich dopad na demografickou a kulturní rozmanitost
· regiony USA	· Analyzuje výhody a výzvy multikulturní společnosti v obou zemích
	· Diskutuje o aktuálních imigračních politikách a jejich společenských důsledcích
	· Identifikuje různé formy nerovností ve společnosti USA a Kanady
	· Analyzuje historické kořeny těchto nerovností a jejich současné projevy
	· Porovná politické systémy USA a Kanady
	· Porovná jednotlivé regiony USA mezi sebou z hlediska přírodních a společenských podmínek

Aktuální problémy Austrálie a Oceánie · geografická charakteristika · biodiverzita a její ohrožení · sucho · důsledky kolonizace · migrace · vybrané státy (Austrálie, Nový Zéland)	· Porovná regiony Oceánie z hlediska jejich geografických charakteristik · Přiřadí k regionům Oceánie konkrétní státy a závislá území · Vymezí světadíl Austrálie a porovná ho s dalšími světadíly · Vysvětlí faktory ovlivňující unikátnost australské fauny a flóry · Uvede hlavní rizika pro australskou faunu a flóru · Popíše význam Velkého bariérového útesu a vysvětlí hlavní hrozby pro jeho existenci · Charakterizuje sucho jako problém australského vnitrozemí · Vysvětlí význam podzemních zásob vody pro oblast Artézské pánve · Popíše proces kolonizace Austrálie a ostrovů Oceánie v souvislosti s jejím vlivem na místní obyvatele a kulturu · Zhodnotí dopady migrace na současnou skladbu populace v Austrálii · Popíše přírodní podmínky Austrálie · Porovná skladbu a rozmístění obyvatel Austrálie a Nového Zélandu · Charakterizuje hlavní odvětví hospodářství Austrálie · Vysvětlí rozdíly mezi Severním a Jižním ostrovem Nového Zélandu
Aktuální problémy polárních oblastí · geografická charakteristika · výzkum polárních oblastí · působení člověka · změna klimatu	· Porovná geografickou charakteristiku Arktidy a Antarktidy · Popíše historii a současný stav zkoumání polárních oblastí · Porovná způsob využití Arktidy a Antarktidy člověkem · Interpretuje zásadní informace vycházející ze smlouvy o Antarktidě · Vysvětlí roli Antarktidy a Arktidy v globálním klimatickém systému · Popíše význam polárních oblastí pro výzkum a geopolitiku · Popíše projevy oteplování v Arktidě a Antarktidě · Analyzuje možné důsledky tání ledovců v globálním měřítku
Aktuální problémy Západní a Střední Asie · geografická charakteristika · Aralské jezero · rozložení nerostného bohatství · regionální konflikty · vybrané státy (Kazachstán, Turecko, Izrael, Írán)	· Charakterizuje základní geografické rysy Západní a Střední Asie · Uvede společné kulturní a hospodářské znaky a určí rozdíly uvnitř regionu · Analyzuje příčiny a důsledky ekologické katastrofy Aralského jezera · Vysvětlí význam ropy a zemního plynu pro ekonomiku států Perského zálivu · Analyzuje geopolitické souvislosti spojené s těžbou a přepravou ropy · Identifikuje hlavní ohniska napětí a konflikty v regionu · Analyzuje historické, etnické a náboženské příčiny konfliktů · Popíše vývoj Kazachstánu v kontextu dějin Sovětského svazu · Vysvětlí geopolitickou situaci Turecka jako státu mezi Evropou a Asií · Uvede příčiny a důsledky vzniku státu Izrael · Popíše postavení Íránu mezi islámskými státy v regionu
Aktuální problémy Jižní a Jihovýchodní Asie · geografická charakteristika · monzuny · vulkanismus a zemětřesení · vypořádání se s konflikty minulosti (Indonésie, Myanmar, Kambodža) · spor o Kašmír	· Charakterizuje základní geografické rysy Jižní a Jihovýchodní Asie · Vysvětlí vznik a charakteristiku monzunových větrů · Analyzuje pozitivní a negativní dopady monzunů na život v regionu · Popíše oblasti zvýšeného vulkanismu a zemětřesení v regionu · Vysvětlí příčiny a mechanismy vzniku těchto jevů · Analyzuje příčiny a důsledky konfliktů ve vybraných státech Jihovýchodní Asie

· chudoba · druhá generace tzv. "Asijských tygrů" · vybrané státy (Indie, Pákistán, Indonésie)	· Zhodnotí snahy o vyrovnání se s minulostí a dosažení smíření
	· Popíše geografickou polohu a historické souvislosti sporu o Kašmír
	· Analyzuje rozsah a projevy chudoby v Jižní a Jihovýchodní Asii
	· Identifikuje státy patřící do druhé generace "Asijských tygrů"
	· Porovná jejich ekonomický vývoj s první generací "tygrů"
	· Charakterizuje geografické podmínky, demografický vývoj Indie a její etnickou různorodost
	· Vysvětlí příčiny komplikovaného vztahu Indie a Pákistánu
	· Popíše Indonésii jako typický stát Jihovýchodní Asie
Aktuální problémy Východní Asie · geografická charakteristika · tsunami · znečištění vody a ovzduší · politické režimy Číny a Severní Koreji · politický vztah Taiwanu a Číny · lidská práva (Tibet, Ujgurové) · demografické stárnutí · vybrané státy (Čína, Japonsko)	· Charakterizuje základní geografické rysy Východní Asie
	· Popíše příčiny a mechanismy vzniku tsunami
	· Diskutuje o systémech včasného varování a připravenosti
	· Zhodnotí vliv industrializace a urbanizace na znečištění ve východní Číně
	· Popíše základní rysy politických režimů Číny a Severní Koreje
	· Analyzuje vliv politických režimů na společnost a ekonomiku
	· Popíše historické a politické souvislosti vztahu Taiwanu a Číny
	· Analyzuje současné politické napětí a ekonomické vazby
	· Popíše situaci v Tibetu a Sin-ťiangu (Ujgurové) v kontextu lidských práv
	· Analyzuje proces demografického stárnutí ve Východní Asii
	· Vysvětlí příčiny a důsledky stárnutí populace
	· Popíše ekonomický vzestup Číny v kontextu jejích politických dějin
	· Charakterizuje vyspělou společnost Japonska ve vztahu ke kultuře a tradicím
Aktuální problémy Ruska · geografická charakteristika · ekonomika · politická situace	· Charakterizuje rozlohu a polohu Ruska
	· Porovná evropskou a asijskou část Ruska
	· Popíše strukturu ruské ekonomiky
	· Analyzuje závislost na exportu surovin
	· Analyzuje vnitřní politickou situaci a opozici
	· Zhodnotí vliv Ruska na mezinárodní scéně
Společné výstupy v oblasti digitalizace pro jednotlivé regiony	• za pomoci moderních technologií a veřejně digitálně dostupných dat je schopen vytvářet přehledy o jednotlivých regionech světa
	• využívá digitální technologie ke sběru geografických dat a rozvoji své geografického myšlení prací s navigačními systémy, měřicími přístroji a čidly, online statistickými databázemi apod.
	• interpretuje, vytváří a prezentuje získaná geografická data a informace pomocí některého z digitálních prostředků: GIS, Story maps, geoaplikací a softwarů apod.

5. 18 Volitelný předmět

5.18.1 Inovační dílny

5.18.1.1 Charakteristika předmětu

Název předmětu	**Inovační dílny**
Oblast	Člověk a zdraví; Člověk a svět práce

Charakteristika předmětu	Předmět INOVAČNÍ DÍLNY (dále jen ID) je zařazen jako samostatný vyučovací předmět od školního roku 2026/2027 napříč ročníky nižšího i vyššího gymnázia jako forma konzultací zaměřených na podporu nadaných žáků. Předmět je svým obsahem zaměřen primárně na jedno z průřezových témat daných Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání i pro gymnázia – na osobnostní a sociální výchovu, a zasazuje toto téma do kontextu nadání, talentu a bystrosti. Garantem předmětu je koordinátorka podpory nadání. Cílem předmětu ID je především podpora nadaných žáků a jejich individuálního rozvoje a péče o potřeby s ním spjaté. V předmětu se žáci věnují reflexi sebe sama, svých potřeb, úspěchů a neúspěchů, a stanovují si další dosažitelné cíle či řeší překážky na cestě k nim. Během konzultací dochází k rozvoji následujících klíčových kompetencí jednotlivých žáků: kompetence k učení, k řešení problémů, kompetence komunikativní, sociální a personální.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Předmětem ID se prolínají tato průřezová témata: • Osobnostní a sociální výchova – viz RVP ZV a G – „učivem se stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému, k dalším lidem a světu“. Přístupy k obsahu a organizaci výuky: Základní metodou je osobní konzultace, svou četností přizpůsobená individuálním žákům předmětu. Učitel však může volit i jiné formy práce, jako je například: • komunitní kruh • řízená beseda • samostatná práce či prezentace jednotlivců či skupin • práce ve dvojicích a skupinách

5.18.1.2 Učivo/výstupy

Inovační dílny	**prima – oktáva, 1. - 4. ročník**
Učivo	**ŠVP výstupy**
Silné a slabé stránky	• zhodnotí své silné a slabé stránky • hledá možnosti rozvoje pro své silné stránky a možnosti podpory / kompenzace pro ty slabé • zhodnotí, který způsob rozvoje silných stránek mu vyhovuje, svůj výběr zdůvodní
Cíle	• klade si dosažitelné cíle • zhodnotí svůj pokrok vůči stanovenému cíli • při překážkách hledá řešení či nový cíl
Pozitivní myšlení a dobrý vztah k sobě samému	• zaujme pozitivní postoj k sobě samému • formuluje pochvaly vůči sobě samému • v případě neúspěchu se zaměřuje na řešení a vyhýbá se nenávistným projevům vůči sobě • projevuje se autenticky, neskrývá své nadání
Organizace vlastního času	• plánuje školní a volnočasové činnosti tak, aby zvládal vše, co považuje za potřebné • přejímá zodpovědnost za termíny, které sám domluvil • uvědomuje si důležitost času na odpočinek a na sebe

Relaxační techniky, dovednosti pro prevenci a zvládání stresu	• používá relaxační techniky a další dovednosti pro prevenci a zvládání stresu • zhodnotí svůj aktuální a dlouhodobý emoční stav, v případě stresu hledá příčiny a jejich řešení
Hledání pomoci při problémech	• při problémech si řekne o pomoc od dalších, na škole se orientuje v nabídce odborné pomoci
Osobní zájmy	• pojmenuje své osobní zájmy • hledá další možnosti jejich rozvoje a uplatnění ve škole i mimo ni
Školní předměty a výuka	• zhodnotí, jaké předměty (ne)má rád, svůj výběr zdůvodní • hledá možnosti, jak by se výuka měla změnit, aby pro něj byla přínosná • hledá možnosti, jak změnit vlastní přístup ke školním předmětům a výuce, aby pro něj byla přínosná • pojmenuje metody, které mu během výuky (ne)vyhovují, svůj výběr zdůvodní
Smysl pro spravedlnost	• pojmenuje nespravedlnost, kterou vnímá • v případě potřeby na nespravedlnost nekonfliktně upozorní a navrhuje řešení
Řešení konfliktů	• zdůvodní vznik konfliktu • konflikt řeší dle dané situace vysvětlením, omluvou, domluvou, prosbou • pojmenuje své chování a jeho dopad • vnímá možné emoce dalších lidí ovlivněných konfliktem
Motivace	• uvědomuje si rozdíl mezi vnější a vnitřní motivací • zhodnotí vlastní (de)motivaci a její zdroje • v případě potřeby hledá další zdroje motivace
Potřeby	• pojmenuje, jaké vlastní potřeby aktuálně a dlouhodobě vnímá, a zhodnotí jejich naplněnost • hledá možnosti, jak vlastní potřeby naplnit, při náročném řešení vyhledá pomoc
Kreativita	• hledá činnosti, při kterých se může tvořivě projevit • v případě dostatečného komfortu sdílí svou tvorbu s dalšími
Úspěch a neúspěch	• uvědomuje si svou prvotní emoční reakci na (ne)úspěch, emoce pojmenuje a zpracuje • hledá příčinu (ne)úspěchu, přizpůsobí svůj další postup této příčině

6 Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1 Pravidla pro hodnocení žáků

6.1.1 Způsoby hodnocení

Škola soustavně získává informace o posunech výsledků každého žáka ve všech vzdělávacích oblastech a reaguje na ně vhodným pedagogickými opatřeními.

Žáci prvních ročníků a kvinty od školního roku 2022/2023 prochází vstupními testy z ČJ, M, AJ (prvních 14 dní v září). Testy vypovídají o vstupních znalostech žáků, učitelům výsledky slouží k lepší orientaci v míře osvojení konkrétních znalostí a gramotností žáků a k případné individualizaci výuky. Testy jsou jedním z indikátorů pro odhalení nadání žáků. Zároveň mohou sloužit jako prostředek pro sledování budoucího progresu.

V druhém a třetím ročníku jsou realizovány ročníkové testy z hlavních předmětů (ČJ, AJ, M, F, CH, Z, D a ZSV).

Předmětové komise pracují s výsledky tříd i jednotlivců. Větší problém, se řeší s vedením školy (doučování, konzultace, individuální pomoc jednotlivci) nebo zvláštní úkoly pro mimořádně nadané studenty).

6.1.2 Kritéria hodnocení

Pravidla pro hodnocení:

- Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu.
- Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých vyučovacích předmětů.
- Učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt, přistupuje k hodnocení s vědomím motivační funkce hodnocení.
- Známka z předmětu nezahrnuje hodnocení žákova chování.
- Klasifikuje se probrané učivo, hodnotí se vědomosti, dovednosti, pracovní postup, práce s informacemi, způsob vyjádření, porozumění textu, tvořivost, samostatnost, myšlenková úroveň.
- Stupeň prospěchu se neurčuje jen na základě průměru z klasifikace za příslušné období (klasifikace je však jedním z podstatných vodítek), zohledňuje se také přístup žáka ke studiu, schopnost samostatné i skupinové práce, aktivita či pasivita při vyučování, plnění domácích úkolů apod.
- V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.
- Hodnocení žáka musí předcházet srozumitelné seznámení žáka s cíli vzdělávání; žák má právo vědět, co a proč se bude učit.
- Při klasifikaci či bodovém hodnocení jsou žáci seznámeni s kritérii hodnocení.
- Učitel oznamuje žákovi výsledek každého hodnocení, poukazuje na klady a nedostatky hodnocených výkonů.
- Učitel žákovi známku zdůvodní.
- Při ústním zkoušení oznámí učitel výsledek hodnocení okamžitě, výsledky písemných zkoušek oznamuje učitel do 14 dnů, výsledky slohového textu do 21 dnů.
- Písemnou práci z učiva, které rozsahem přesahuje běžné zkoušení a žák si na něj musí učivo zopakovat, oznámí vyučující žákům nejméně 5 dnů předem a práci zapíše tužkou k příslušnému datu do třídní knihy. V jeden den lze takové práce psát nejvýše dvě.
- Významným prvkem procesu učení je práce s chybou. Žák musí být seznámen se správným řešením zkoušky, musí rozumět chybě.
- Vyučující vytváří vhodné příležitosti k tomu, aby žák mohl hodnotit sám sebe i své spolužáky.
- Zákonné zástupce žáka informuje průběžně škola o celkovém prospěchu a chování elektronickou formou a v 1. a 3. čtvrtletí na třídních schůzkách. V případě zájmu rodičů o průběžné výsledky a chování žáka je možné telefonicky nebo e-mailem zkontaktovat učitele a případný problém řešit na

individuálních schůzkách s třídním učitelem nebo vyučujícím daného předmětu. Tento postup používá po domluvě s ostatními vyučujícími i třídní učitel, pokud se prospěch nebo chování žáka výrazně zhorší.

- V případě, že žák vzhledem k absenci má za klasifikační období méně známek než ostatní, není ohodnocen z některých tematických celků, může být učitelem stanoven náhradní klasifikační termín
- Celkové hodnocení žáka, opravné a komisionální zkoušky upravuje Klasifikační řád školy.

Způsoby hodnocení:

- Průběžné hodnocení probíhá různými formami:
  - klasifikace známkou
  - bodové hodnocení
  - slovní hodnocení
  - procentuální hodnocení
  - sebehodnocení žáků
- Pro celkový prospěch používáme ve všech předmětech klasifikaci známkou.

Získávání podkladů pro hodnocení:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka
- soustavným sledováním výkonu žáka a jeho připravenosti na vyučování
- různými druhy zkoušek – písemné, ústní, grafické, pohybové, praktické
- kontrolními písemnými pracemi – žáci absolvují povinné písemné práce:

AJ, FJ, NJ, RJ – jedna za poletí formou běžných slohových útvarů různých stylů
Matematika – jedna za čtvrtletí (ve 4. ročníku pouze za 3 čtvrtletí)
Český jazyk – prověřování pravopisu dvakrát za pololetí (diktát, pravopisný test), školní či domácí slohová práce v písemné nebo ústní formě jednou za pololetí

- konzultacemi s ostatními učiteli, s výchovnou poradkyní, popř. pracovníky PPP
- hodnocením prezentací individuálních nebo skupinových prací a projektové činnosti

Kritéria pro hodnocení:

- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů
- úplnost, ucelenost, přesnost osvojení požadovaných cílových znalostí
- kvalita a rozsah získaných dovedností
- přístup žáka ke vzdělávání
- zodpovědnost za splnění úkolů
- kvalita myšlení, tvořivost, originalita
- schopnost řešit problémové situace
- samostatnost při řešení problému
- kvalita práce s informacemi (dovednost informace nalézat, zpracovat, prezentovat)
- komunikační dovednosti – přesnost, souvislost, logický sled, výstižnost, kultivovanost, odborná i jazyková správnost ústního i písemného projevu, od pololetí 3. ročníku a ve 4. ročníku dodržování pravidel odborného stylu
- schopnost obhájit svůj názor, zapojit se do diskuze, vhodně argumentovat
- schopnost porozumět různým typům textů a obrazových materiálů
- schopnost využívat při své práci ITC
- schopnost účinně spolupracovat
- dovednost používat bezpečně nástroje a vybavení
- dodržování vymezených pravidel

6.2 Autoevaluace školy

6.2.1 Oblasti autoevaluace

OBLAST AUTOEVALUACE	CÍLE	KRITÉRIA	NÁSTROJE	ČASOVÉ ROZVRŽENÍ
Podmínky ke vzdělávání	• zlepšit materiální situaci školy • zajistit dostatek prostor • doplnit sbírky • doplnit knihovnu • vybavovat ICD technikou	• dostatek finančních zdrojů • finanční přínos z doplňkové činnosti • zlepšení materiální vybavenosti – spokojenost učitelů	• analýza záznamů z inventarizace • kontrola stavu budovy • zprávy předmětových komisí (požadavky, závěrečná zpráva)	1x za rok (leden) průběžně
Personální oblast	• zajistit odborný růst pedagogických pracovníků • zajištění kvalifikovanosti • spolupráce mezi pedagogy	• kvalita a účinnost, četnost DVPP, množství vzdělávajících se pracovníků • počet kvalifikovaných pracovníků • vyhodnocení spolupráce při konkrétních činnostech (exkurze, projekty, kult. akce atd.)	• plán DVPP a práce s ním • podpora doplňování kvalifikace, přijímání kvalifikovaných pracovníků • vedení společného plánu exkurzí, kulturních akcí • rozhovory s pedagogy	průběžně dle potřeby průběžně

Řízení školy	• soulad výuky se ŠVP • spolupráce mezi vedením školy a pedagogy • vytvářet podmínky pro realizaci žáků	• výuka jednotlivých předmětů odpovídá ŠVP • kvalita, funkčnost komunikace uvnitř školy • ochota pracovníků • přehled akcí, na nichž učitelé spolupracují • spokojenost žáků	• kontrola výstupů, časového rozvržení učiva • hospitace • diskuse – osobní kontakt • schůzky předsedů př. komisí s vedením školy • využívání týmové práce • Swot analýza	čtvrtletně (vedoucí PK + vyučující) průběžně čtvrtletně 1x ročně 1 x za 4 roky
Podpora žákům **Spolupráce s rodiči**	• zajistit profilaci žáků • rozvíjet mimoškolní a reprezentační aktivity žáků • názornost a efektivitu výuky podpořit exkurzemi, kurzy • rozvíjet projektovou činnost • vytvářet podmínky pro práci studentské rady	• kontrola volit. předmětů ve vztahu k potřebám žáků • počet a úspěšnost pořádaných akcí, vyhodnocení ohlasů • splnění cíle akce, hodnocení žáky a pedagogy • analýza výsledků projektů, hodnocení výstupů • studentská rada pracuje samostatně, spolupracuje s vedením školy	• co nejširší nabídka volitelných předmětů • podpora mimoškolních aktivit • zařazovat exkurze a kurzy do tematických plánů • stanovovat cíle akcí, kontrola jejich splnění • zařazovat projektovou práci jako metodu naplňování kompetencí • řešení některých akcí školy (vánoční den, projektový den apod.) za pomoci SR • vzájemné návštěvy SR a vedení školy • plán preventisty	1 x ročně 1x ročně, průběžně 1x ročně (září) průběžně průběžně podle potřeby 1x ročně, průběžně

Spolupráce s dalšími subjekty	• vytvářet prostředí eliminující rizikové jevy • zapojovat rodiče do života školy • udržování osobních vztahů s rodiči • informování rodičů • udržování velmi dobré spolupráce s UR • rozvíjet vztahy s Městem, městským divadlem, organizacemi	• počet a kvalita preventivních akcí • účast rodičů i veřejnosti na akcích školy, rodičovských schůzkách • elektronická komunikace (Bakaláři) • fungující spolupráce UR a školy • úspěšnost akcí školy pořádaných ve spolupráci s jinými organizacemi	• včasné informování rodičů, reagování na jejich podněty • dotazník • server Bakaláři • schůzky UR s vedením školy, aktuální připomínky Unie rodičů k chodu školy • analýza zpráv a ohlasů	průběžně 1 x za 4 roky průběžně 2 x za rok průběžně průběžně
Průběh, výsledky vzdělávání	• efektivní výuka • využívání nových efektivních metod	• cíle a metodické vedení vyučovacích hodin • úspěšnost výukových akcí pořádaných školou • využívání odborných a speciálních učeben	• hospitace, následné hospitace, rozbory hodin • přehled akcí školy	průběžně 1x ročně průběžně

	• udržovat nadprůměrnou úroveň vědomostí a dovedností	• efektivita výuky předmětu • spokojenost žáků • umístění školy ve srovnávacích testech • umístění žáků v olympiádách, soutěžích	• umožnit využívání moderně vybavených učeben • zadávání srovnávacích testů • Swot analýza • využití srovnávacích testů, celostátních testů – dle nabídky • zapojení do olympiád a soutěží	1 x ročně 1 x za 4 roky 1x ročně
Výsledky práce školy	• dodržování plánu práce na daný školní rok • propagace – image školy • zhodnocení hospodaření	• shoda plánu se skutečností • zájem o školu, kvalita, webových stránek, ohlasy v tisku • čerpání rozpočtu, doplňková činnost, hlavní činnost	• kontrola shody plánu se skutečností • kontrola web. stránek • přehled o článcích v tisku, o rozhlasových a televizních relacích • výroční ekonomická zpráva	1 x ročně čtvrtletně/průběžně průběžně/1 x ročně 1 x ročně

6.2.2 Cíle a kritéria autoevaluace

- **Podmínky ke vzdělání:**
  obsah a průběh vzdělávání – mimovýukové aktivity (ankety pro rodiče),
  obsah a průběh vzdělávání – plánování výuky,
  obsah a průběh vzdělávání – realizace výuky (interakce učitele a žáků/dětí, strategie učení cizímu jazyku, rozvoj kompetencí k učení),
  obsah a průběh vzdělávání – školní vzdělávací program,
  podmínky ke vzdělávání ekonomické,
  podmínky ke vzdělávání materiální,
  podmínky ke vzdělávání personální,
  podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - spolupráce s rodiči (ankety pro rodiče),
  podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - zohlednění individuálních potřeb žáků/dětí,
  úroveň výsledků práce školy – kvalitativní analýza,
  vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků – organizační řízení školy,
  vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků – pedagogické řízení školy,
  vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků – profesionalita a rozvoj lidských zdrojů,
  vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků – strategické řízení,
  výsledky vzdělávání žáků/dětí – hodnocení výuky (interakce učitele a žáků/dětí),
  výsledky vzdělávání žáků/dětí – klíčové kompetence,
  výsledky vzdělávání žáků/dětí – motivace (motivace žáků),
  výsledky vzdělávání žáků/dětí – postoje (postoje žáků ke škole),
  výsledky vzdělávání žáků/dětí – úspěšnost absolventů,
  výsledky vzdělávání žáků/dětí – znalosti a dovednosti

6.2.3 Nástroje autoevaluace

analýza školní dokumentace, anketa pro rodiče, anketa pro učitele, hospitace vedením (ředitel, zástupce ředitele, zástupce předmětové komise apod.), zjišťování a vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků/dětí, zpětná vazba absolventů, zpětná vazba externích subjektů

6.2.4 Časové rozvržení autoevaluačních činností

Autoevaluační činnosti jsou prováděny nepravidelně.